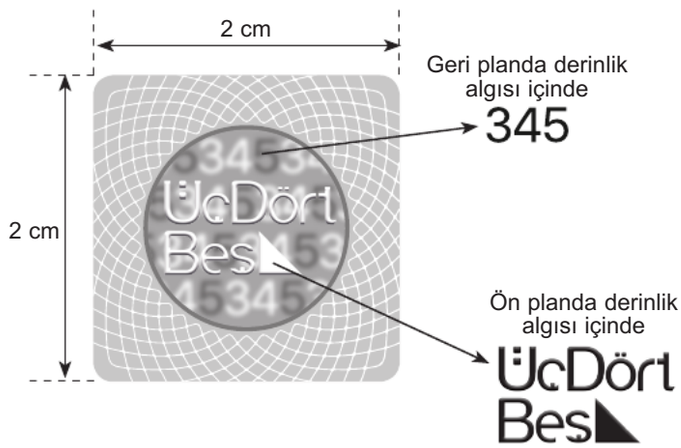
Korsan kitapla mücadele kapsamında 2022 - 2023 eğitim ve öğretim döneminde tüm kitaplarımızın kapaklarında aşağıda tarif edilen hologram yer alacaktır.

Bu kitapların hazırlanması ve size ulaştırılması için çok büyük emek ve organizasyon gerekmektedir.
Bu konuda bize yardımcı olmak isterseniz aldığınız kitabın hologramını kontrol ediniz. Kitapların orijinal baskı olmadığını anladığınız durumlarda yayınevimize bilgi vermenizden çok müteşekkir olacağız.

Aşağıda gösterilen hologramın hareketli görselini www.ucdortbes.com sayfamızdan bulabilirsiniz.

HOLOGRAM ÖZELLİKLERİ

Hologramlarda bulunduğunuz ortama göre değişen farklı renkler göreceksiniz.

TYT Türkçe Soru Bankası

YAZAR

Müslüm KAPLAN

BASIM YERİ

Birleşik Matbaacılık
Pancar Organize, 14. Cad. No:3
Torbalı/İZMİR
Sertifika No: 47989

ISBN

978-605-81162-2-1

İLETİŞİM

info@ucdortbes.com
www.ucdortbes.com

DİZGİ - GRAFİK TASARIM

ÜçDörtBeş Dizgi ve Grafik

BASKI TARİHİ

Temmuz, 2022

Copyright © ÜçDörtBeş Yayıncılık ve Dağıtım Ltd. Şti.
Bu kitabın her türlü yayın hakkı **ÜçDörtBeş Yayıncılık ve Dağıtım Ltd. Şti.**'ne aittir. Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936 "*Fikir ve Sanat Eserleri Yasası*" hükümleri gereğince kaynak gösterilerek bile olsa alıntı yapılamaz, herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, genel ağ ve diğer elektronik ortamlarda yayımlanamaz.

VİDEOLARA ULAŞMAK İÇİN

1. ADIM

uygulama linki
QR kodu

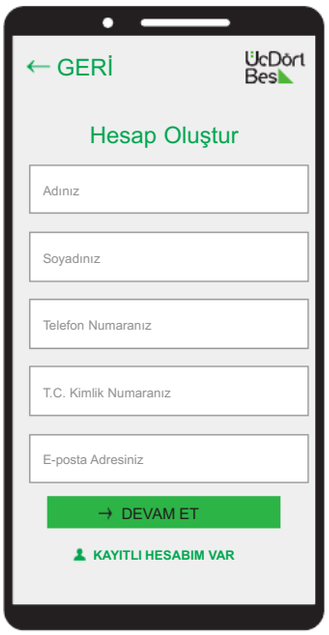

Uygulama linkine ulaşabilmek için ön kapak üzerinde veya yukarıda bulunan QR kodunu okutunuz.

2. ADIM

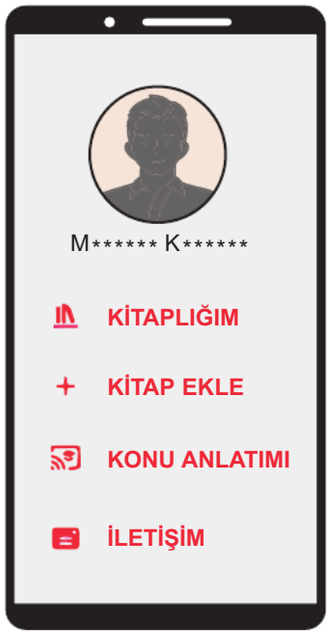

345 Dijital uygulamasını yükleyiniz.

3. ADIM

345 Dijital uygulamasında istenen bilgileri girerek hesap oluşturunuz.

4. ADIM

Menüdeki KİTAP EKLE linkine tıklayarak bir sonraki adıma geçiniz.

5. ADIM

etiketi kazı

Kitabın ön kapağındaki etiketi kazıyarak karşınıza çıkan QR kodunu okutup kitaplığım listesinde bu kitabı aktif ediniz.

6. ADIM

Aktif hâle gelen kitabın içine girerek konu anlatım ve çözüm videolarını izleyebilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 01
ANLAM BİLGİSİ

Sözcükte Anlam 6
Deyim ve Atasözü 28
Cümlede Kavramlar 32
Cümle Yorumu 42
Anlatım Teknikleri 68
Paragraf Yorumu 84
Paragrafta Yardımcı Düşünce 100
Paragraf Yapısı 116

ÜNİTE 02
SES - YAZIM - NOKTALAMA

Ses Bilgisi 150
Yazım Kuralları 162
Noktalama İşaretleri 174

ÜNİTE 03

Sözcük Yapısı 198

ÜNİTE 04
İSİM SOYLU SÖZCÜKLER

İsim (Ad) 216
Sıfat (Ön Ad) 228
Zamir (Adıl) 240
Zarf (Belirteç) 252
Edat (İlgeç) - Bağlaç - Ünlem 264

ÜçDörtBeş

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 05
FİİLLER (EYLEMLER)

Fiil Çekimi 288
Ek Fiil 296
Fiilde Yapı 304
Fiilimsiler 312
Fiilde Çatı 320

ÜNİTE 06
CÜMLE BİLGİSİ

Söz Öbekleri 342
Cümlenin Ögeleri 350
Cümle Çeşitleri 362

ÜNİTE 07
ANLATIM BOZUKLUĞU

Anlama Dayalı Anlatım Bozuklukları 388
Dil Bilgisine Dayalı Anlatım Bozuklukları 398

Karma Dil Bilgisi 420

ÜçDörtBeş

ÜNİTE 01

Anlam Bilgisi

Sözcükte Anlam

Deyimler ve Atasözleri

Cümlede Kavramlar

Cümle Yorumu

Anlatım Teknikleri

Paragraf Yorumu

Paragrafta Yardımcı Düşünce

Paragraf Yapısı

ÜçDörtBeş

1. Pek çok psikoloji (I) kuramcısı ve felsefeci, bilişsel gereksinimlerin (II) bir bölümünün kaygıyı (III) gidermeye yönelik olduğunu ileri sürdü. Yıllar boyunca bunun akla yatkın olduğu düşünüldü. Fakat günümüzde çocuklar ve hayvanlar üzerinde yapılan deneyler (IV), bu kuramı çürütmektedir (V).

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi mecaz anlamlıdır?

A) IV B) II C) V D) I E) III

2. — Ne yapıyorsunuz yahu, dedim.
— Sana ne, dediler.
Fukara, üstleri yırtık pırtık yavrulardı.
— Canım, neden söküyorsunuz, dedim.
— Mühendis Ahmet Bey söktürüyor.
— Ne yapacak bunları?
— Yukarıda deri tüccarı Hollandalı var ya hani, onun bahçesini düzeltiyorlar da…

Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki ikileme, bu parçadaki ikilemeyle oluşum bakımından özdeştir?

A) Saat onu yirmi geçiyor olduğu hâlde Nurettin'den ses seda yoktu.
B) Bülent Bey, eski püskü eşyaları bir kutuya doldurarak dairenin kapısına bırakmıştı.
C) Bu uçsuz bucaksız denizi seyreden tayfalar, bir an önce sılaya varmanın isteğiyle doluydu.
D) Nesrin'in iç dünyası aşağı yukarı Şermin'in iç dünyası gibi olmalıydı.
E) Şimdi o, eciş bücüş bir yazıyla adresi not etmeye çalışıyordu.

3. Görünmez bir mezarlıktır zaman
Şairler dolaşır saf saf (I)
Tenhalarında şiir söylenerek
Kim (II) duysa / korkudan (III) ölür
-tahrip (IV) gücü yüksek-
Saatli bir bombadır patlar
An gelir
Attilâ İlhan ölür (V)

Bu dizelerde geçen altı çizili sözlerden hangisi iki farklı anlama gelecek şekilde kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM KÖŞESİ

4. Füruzan'ın hikâyeciliğinde eleştirmenlerce zayıf bulunan yanlardan biri yeknesak karakter üretimidir. Her hikâyesinde belli çevrelerde karşılaşılabilecek birkaç tipi anlatması ve bunların dışına çıkmaması bu eleştiriye dayanak gösterilebilir.

Bu parçada altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Bir yazarın eserlerindeki olağanüstü karakterleri beğenmişsek yazarın sonraki eserlerinde de aynı karakterleri arama eğilimine gireriz.
B) Eleştirmenin en büyük yetkinliği, sanat eserine dair teknik unsurları bilmekten de öte gerçek sanatı tanıyabilmesi ve tek anlamlılığa hapsolmamasıdır.
C) Eserlerinin geneline hâkim olan temalar, ilk başta tekdüzelik hissi oluştursa da bir araya geldiklerinde bir bütünün parçalarını andırır.
D) Deneme yazarları, hayal kurdukları için mi daha sonsuz bir evrene sahiptir yoksa öğrendiklerini özgün düşünce dünyalarına aktarabildikleri için mi?
E) Edebî eserdeki karakterin hayatın normal akışı içinde sıradan bir görüntüye bürünmesi yerine evrensel bir kimlikle donatılması onu belirli bir tip hâline getirir.

ÇIKMIŞ SORU

TYT - 2022

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük eş seslidir?**

A) Başarı, dik yokuşlarla dolu bir maratondur.
B) Kelimeler insanların kullandığı en güçlü haplardır.
C) Kabiliyetli olan için bu dünya dilsiz değildir.
D) Kahramanlık ruh karşısında bedenin mağlup olmasıdır.
E) Göz, aklın ve yüreğin boy aynasıdır.

6. I. Dolu bir mide, kalbi genelde felce uğratır.
II. İnsanda kötülük ararsanız mutlaka bulursunuz.
III. İnsan ilk yenilgisinde illaki sendeler.
IV. Hür bir millet, sınırlarını asla pazarlık konusu yapmaz.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangilerinde geçen altı çizili sözcükler anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I ve IV E) III ve IV

7. (I) Kademe kademe normalleşme sürecine girdiğimiz şu dönemde çoğu kısıtlamanın kaldırılmış olması, vatandaşların kontrollü şekilde normal hayata dönebilmelerini sağladı. (II) Özellikle 18 yaş altı ve 65 yaş üstü vatandaşların Covid-19 nedeniyle risk grubunda yer almasından dolayı yaklaşık üç aydır bu yaş gruplarına sokağa çıkma kısıtlaması uygulanıyordu. (III) Ancak geçtiğimiz günlerde yapılan Kabine Toplantısı'nın ardından 18 yaş altı ile 65 yaş üstü sokağa çıkma kısıtlamasına ilişkin son dakika açıklamaları yapıldı ve müjdeli haberler verildi. (IV) Bu bağlamda, 18 yaş altının kısıtlaması kaldırılırken 65 yaş üstü vatandaşların haftanın her günü saat 10.00-20.00 arası sokağa çıkmalarına izin verildi. (V) Yine lokanta, kafe, kıraathane gibi işletmelerin kapanış saati 22.00'den 24.00'e uzatılırken sinema, tiyatro, gösteri merkezi gibi işletmelerin 1 Temmuz 2020'den itibaren belirlenen kurallara göre faaliyete geçebileceği belirtildi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ikilemeye yer verilmiştir?

A) V B) IV C) III D) II E) I

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde somutlamaya başvurulmamıştır?**

A) Zekâ, kişiye zor anlarında destek olur.
B) Zekâ, ekilmeye ve bakılmaya muhtaç bir fidandır.
C) Bir gram zekâ, bir kilo kültüre bedeldir.
D) Zekâ sayesinde insanlık atılım yapmıştır.
E) Zekâ, aklın ilkeleriyle konuşmayı tercih eder.

9. Doğadaki bir varlığa ait olan özelliği insana aktarmaya "doğadan insana aktarma" denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde böyle bir kullanım vardır?

A) İnsanın zekâsını gizleyebilmesi, büyük bir zekâyı gösterir.
B) Zevke esir olan değil, hâkim olan mesut insandır.
C) Zengin adam, sahip olduklarını yeterli ve değerli gören adamdır.
D) Hiçbir iş zor değildir, yeter ki onu küçük parçalara ayırmayı becerebilelim.
E) Olgun insan, konuşurken her kelimesini kuyumcu hassasiyetiyle tartan insandır.

10. En az (I) anlaşılan ozan, en dolu dizeler yazan ozan değildir.

Ozan (II); aklını (III) ve yüreğini, aydınlık (IV) bir anlatımı ve kulak dolduran uyakları (V) kullanarak gözler önüne sermesi gereken kişidir.

Numaralanmış sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) IV. sözcük mecaz anlamlıdır.
B) III. sözcük soyut anlamlıdır.
C) II. sözcük genel anlamlıdır.
D) V. sözcük terim anlamlıdır.
E) I. söz ikilemedir.

1. Benzetme ilgisi olmadan bir sözün, bir başka sözün yerine kullanılmasına "ad aktarması" denir.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde ad aktarması vardır?

A) Cambridge Üniversitesinin yayımladığı bir araştırmaya göre müzik zevki, düşünme biçiminin göstergesidir.
B) Empati, bir başka kişinin düşünce ve duygularını anlama çabasıdır.
C) Günlük hayatta hiçbir sorunu fark edilmeyen insanların da yardıma ihtiyacı olabilmektedir.
D) İletişimde dinlemenin konuşmaktan daha etkili bir yöntem olduğunu unutmamak gerekir.
E) Birçok kişilik kuramcısı, liderliğin pek az insana ait bir vasıf olduğunu vurgular.

2.
I. Can, sert söylemlerden daima uzak duran bir insandı.
II. Bu mobilyalar, sert bir ağaç türünden imal edilmiş.
III. Arabanın plastik aksamı sertti ve tuhaf bir renkteydi.
IV. Odaların tabanına sert ve dayanıklı bir parke döşemişler.
V. Bu çubuk zannettiğimden daha sert, bir türlü kırılmıyor.

"Sert" **sözcüğü, yukarıdaki cümlelerin hangisinde gerçek anlamının dışında kullanılmıştır?**

A) II B) IV C) V D) I E) III

3. Gerçekte somut anlamlı bazı sözcükler, kullanıldığı cümlede soyut anlam kazanabilir.

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi böyle bir durumu örneklemektedir?

A) Arkadaş, kendimizi seyrettiğimiz bir boy aynasıdır.
B) Yazı, insanlığın bilgi birikimini koruyan bir zırhtır.
C) Tiyatro sahnesi, insanı insana anlatmanın en tesirli aracıdır.
D) Parlak fikirler, berrak zihinlerde açan hoş kokulu çiçeklerdir.
E) Dost, kendisine ihtiyaç duyduğunuz an yanınızda beliren kişidir.

4. Yarın öleceğimizi bilsek tüm kırgınlıkları unuturuz. Fakat biz, sonsuza kadar yaşayacakmış gibi kırıcı ve gururluyuz. Şu hayatta kırıcı olma. Gün gelir, bitti dediğin dostluk yeniden başlar.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Kökteş sözcük
B) İnsandan doğaya aktarma
C) Karşıt anlamlı sözcükler
D) Güzel adlandırma
E) Dolaylama

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşıt** (zıt) **kavramlar bir arada kullanılmıştır?**

A) İnsanın zekâsı; vereceği cevaplardan değil, soracağı sorulardan anlaşılır.
B) Zayıf olan bir insana büyük işler yapmak için hiçbir şey yardım edemez.
C) Kim kendi zamanını tam olarak görmek isterse ona uzaktan bakmalıdır.
D) Zaman bir bakıma geçici hadiseler ırmağıdır ve onun akışı pek zorludur.
E) İnsan, sabahleyin kaybedeceği bir saatin zararını günün tamamında çeker.

6. Pansumanlar başladı. Kapının önünden yedi sekiz yaşlarında bir çocuk getirdiler. Koridor tenhalaştı, sesler kesildi, koğuşun bütün ruhu sindi ve bütün zekâsı bir tek ızdırabın üstüne eğildi. Keskin bir çığlık, koridorun havasında… Büyük bir çocuk daha geçiyor. Ses yok, ilerliyorum. Korkudan elimi yüreğime bastım. Kapının kolunun oynadığını gördüm. Kapımda bir çift göz… Bana, "Hazırlan!" dedi, bundan sonra sıra sende.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Duyular arası aktarma
B) Yan anlamlı sözcük
C) Soyut sözcük
D) Ad aktarması
E) Dolaylama

Üç Dört Beş

7. Alaycı bir ifadeyle söylenenin tersini kastetmeye "kinayeli söyleyiş" denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir kullanım vardır?

A) Yaz mevsiminin başlamasıyla piknikler daha da arttı.
B) Dili o kadar güzel kullanıyor ki her cümlesinde anlatım bozukluğu var.
C) Bu dostluğun sebepsiz bitmesi, hepimizi çok üzmüş ve iki arkadaşın arasını yapmak için planlar yapmaya başlamıştık.
D) O, okuduğu kitaplardaki etkileyici cümleleri ezberlerdi.
E) Bunca yıl iki kardeş aynı firmada muhasebecilik yaparak geçimini sağlamaya çalıştı.

8. Antropoloji, birey olarak insanla ilgilenmez. Onun ilgisi, grup içinde yaşayan insan ve bu insanın yaşam pratikleri (I) (uygulamaları), davranışlarıdır. Daha doğru bir söyleyişle (II) (deyişle) antropoloji, insanı, yaşadığı toplumla birlikte inceler. Antropoloji bu kuşatıcı (III) (kapsayıcı) niteliğinden dolayı bazı bilim adamları tarafından taç bilim olarak kabul edilirken bazılarınca da "artık bilim" olarak adlandırılmakta ve insanı toplumsal bir varlık olarak inceleyen farklı disiplinlerin varlığını ön plana çıkardığından zaman zaman göz ardı (IV) (ihmal) edilmektedir. Hâlbuki antropoloji, incelediği konular ve kendisine özgü yöntemleri (V) (analizleri) ile diğer sosyal bilim dalları arasında özel bir yere sahiptir.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerin hangisi, ayraç içinde verilen açıklamasıyla anlamca uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Şüheda gövdesi, bir baksana dağlar, taşlar…
O rükû olmasa dünyada eğilmez başlar
Vurulup tertemiz alnından uzanmış yatıyor
Bir hilâl uğruna ya Rab, ne güneşler batıyor

Dörtlükteki altı çizili sözcükte görülen anlam özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Duyular arası aktarma
B) Doğadan doğaya aktarma
C) Eş seslilik
D) Dolaylama
E) Ad aktarması

10. I. Mutfaktaki işi bırakıp misafirlere çay ikram etmek için salona geçti.
II. Biz yaylaların yeşilini tatlı tatlı düşünürken aracımız tünelden geçti.
III. Mecnun'a "Şirin'den geç, ondan sana yâr olmaz." dedilerse de boş.
IV. Meğer bu ilçenin kışı çok yaman bir kışmış, soğuk ciğerimize geçti.

Aşağıdakilerden hangisi, "geçmek" **sözcüğünün yukarıdaki cümlelerde kullanılan anlamlarından biri değildir?**

A) Bırakmak, vazgeçmek
B) Yaşamak
C) Etki yapmak, işlemek
D) Bir yandan girip diğer yandan çıkmak
E) Başka bir yere gitmek

11. "İyi" **sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde** "Son satış rakamları, firmamızın iyi para kazandığını gösteriyor." **cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?**

A) Ünlü şair, dinletinin başında iyi bir konuşma yaptı.
B) Cemil'e, "İyi haberlerinizi alınca seviniyoruz." dedi.
C) Geçen kış iyi kar yağmış, yollar ulaşıma kapanmıştı.
D) Ali iyi insandır, onun kötülük yaptığını duymadım.
E) Spor yapmak Nil Hanım'ın hastalığına iyi gelmişti.

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

1. Özellikle nezle veya grip olduğumuzda gündüz saatlerinde görece (I) (genellikle) daha iyi hissederken gece olduğunda hastalık belirtilerini (II) (göstergelerini) daha şiddetli hissederiz. Bunun nedeni, vücudun bağışıklık sisteminin belli bir düzen (III) (uyum) içinde olmasıdır. Gün boyunca (IV) (süresince) vücudu savunan bağışıklık sistemi aktifken (V) (çalışırken) geceleri dinlenmeye geçer ve hücresel savunma azalır.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin anlamı, ayraç içinde verilenle uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

TYT - 2022

2. Dünya değişiyor dostlarım. Günün birinde gökyüzünde, güz mevsiminde artık esmer lekeler göremeyeceksiniz. Günün birinde yol kenarlarında toprak anamızın koyu yeşil saçlarını göremeyeceksiniz. Bizim için değil ama çocuklar, sizin için kötü olacak. Biz kuşları ve yeşillikleri çok gördük. Sizin için kötü olacak. Benden hikâyesi.

Bu parçadaki "koyu yeşil saç" **ifadesi, benzerlik ilgisiyle** "çimen"**lerin yerine kullanılmıştır. Benzer bir kullanım aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?**

A) Bu yazarımızın hem şiirler hem de romanlar yazdığı bilinmektedir.
B) Kitap okumanın insana tarifsiz bir mutluluk verdiğini biliyorum.
C) Son yıllarda nice elmas, edebiyat dergilerinde öykü yazmaya başladı.
D) Edebiyatın pek çok türünde eser yazmış ünlü bir sanatçımızdır o.
E) Şiirde felsefî düşünceler ile ilgili bir makale yazmayı düşünüyor.

3. Dikkat, algılama, anımsama, düşünme ve öğrenme yönlerimiz genelde somut değil, soyuttur. Diğer bir deyişle bilişsel yaşamımızda çoğunlukla kategorize eder, betimler, sınıflandırır ve soyutlarız. Bununla birlikte pek de gerçekte olduğu şekliyle kavramayız. Deneyimlerimizin büyük bölümü kategorilerimizin, kurgularımızın ve kurallarımızın süzgecinden geçirilir.

Bu parçada geçen aşağıdaki sözcüklerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

A) Yaşam – deneyim
B) Bilişsel – düşünme
C) Algılama – öğrenme
D) Genelde – çoğunlukla
E) Anımsama – düşünme

4.
I. Roman, bireyin açmazlarını dile getirmesi açısından önemli tespitlerde bulunmuş.
II. Aslında gazeteci, haber kaynağını söyleyerek doğru olanı yaptı.
III. Yazar, sosyal meseleleri dile getirmeden kalıcı olamaz.
IV. Konferansa gelenlere doyurucu bilgiler sunan akademisyen, kendinden emin görünüyordu.
V. Şair, çocukluk anılarını kullanarak bugünkü duygularını açıklamaya çalışmış.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük genel anlamıyla kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük temel anlamıyla kullanılmamıştır?**

A) Kime yeteri kadarı az gelirse ona hiçbir şey yetmez.
B) Bir kalbi fethetmek, bir şehri fethetmekten daha zordur.
C) İnsan, ortalığı kırıp geçirmeden de kahraman olabilir.
D) Gizli kalan kabiliyetler, killi toprağa benzer; önemli olan onların nasıl kullanılacağıdır.
E) Kahramanca ölmekten çok, kahramanca yaşamak zordur.

ÜçDörtBeş

6. "Sarmak" **sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde** "Bu yazarın anlatımı beni sardı ki öykülerini okumaya doyamadım." **cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?**

A) Bir anne bebeğini nasıl sevgiyle sararsa biz Türkler yurdumuzu öyle severiz.
B) Güvenlik güçleri otuz katlı gökdelenin etrafını sardı ve gerekli tedbirleri aldı.
C) Örümcek, yakaladığı avı ipliklerle sardı ve avlanmaya bir süre daha devam etti.
D) Beni her film sarmaz, özellikle macera ve komedi filmlerinden zevk alırım.
E) Eşyaları satın aldılar, hediye ambalajlarına sardılar ve öğrencilere dağıttılar.

7. I. Ana caddeden yükselen sesler, bazen sofadaki konuşmalara karışırdı.
II. Nurettin Bey daha konağa ulaşmadan köşe bucak pırıl pırıl olurdu.
III. İsa'nın gramofonu cızır cızır ettiğinde müziğin başladığını anlardık.
IV. Bu ihtiyar yalıda bir başıma beklemek, beni sıkıntıdan bunaltmıştı.
V. O zamanlar seyyar satıcıların bağrışmaları sokaklardan eksik olmazdı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yansıma sözcük kullanılmıştır?

A) V B) IV C) III D) I E) II

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük mecaz anlamlıdır?**

A) Paslanmış menteşeler ahşap kapıyı zar zor tutuyordu.
B) Kadı Efendi yorulmuş olacak ki bir iskemleye oturdu.
C) Konuşmandan fikirlerimize sıcak baktığını anlıyorum.
D) Bir dakikalık bir gecikme yüzünden otobüsü kaçırdık.
E) Uçsuz bucaksız denizi seyredip anılara daldım bir an.

9. Sayılabilen, ölçülebilen, tartılabilen varlık, durum ve nitelikleri karşılayan sözcükler nicel anlamlıdır.

Buna göre, aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi nicelik bildirmektedir?

A) Kıskançlık; tanımlanan duyguların en korkuncu, yıpratıcısı ve yanıltıcısıdır.
B) Tarihe yön ve şan veren büyük insanlar, ideallerinin ardından gidenlerdir.
C) Kelimeler şairin ruhundan fışkırmazsa okurun duygu susuzluğu dinemez.
D) Nasıl ki dünyayı aydınlatan tek bir güneş varsa zihni aydınlatan da bilgidir.
E) Yüksek bir karaktere sahip olmak, erdemli insanın akla ilk gelen özelliğidir.

10. Eleştirmen, ele aldığı eserde belirli bir yöntemin ölçütlerine uyarak inceleme yapar ve bir türde yoğunlaşırsa başarılı olur.

"Yoğunlaşmak" **sözcüğünün bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?**

A) Bu yazarımız, üslubunu yetkin biçime ulaştırırsa kalıcılaşabilir.
B) Toplumsal izlekleri ustaca ele almasıyla öne çıkmıştır.
C) Artık bir metin türünde karar vermek zorundaydı.
D) Bu alanda uzmanlaşmak gerektiğinin bilincindeydi.
E) Makale türündeki metinlerle tanınırsam amacıma ulaşmış olurum.

11. (I) Günler günleri, haftalar haftaları kovalıyordu. (II) Suda sabun gibi eriyordu aylar. (III) Ben ise kalemi elime alamıyordum nedense. (IV) Daha doğrusu kalemi elime alsam da bir türlü işletemiyordum. (V) Şiirime güç katacak imge ve ölçüyü inşa edemiyordum bir türlü.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde terim anlamlı bir sözcük kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. **Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangileri ortak köklüdür?**

A) Her yaz bu sahil kasabasına tatil için gelirdik.
Tahtadaki sorunun çözümünü defterine yaz.

B) Genç yaşta kırlaşan saçları çok şey anlatıyordu.
İhtiyar adam, güvercinlere darı taneleri saçıyor.

C) Ocakta iki haftalığına Uludağ'a gideceğim.
Ocakta çok ısıttığım yemeğin dibi tutmuştu.

D) İki taraf arasındaki savaş, antlaşmayla sona erdi.
Ordular bu meydanda yirmi gün boyunca savaştı.

E) Hoş kokulu, al güllerden güzel bir demet yaptı.
Bu kitabı bir ay önce almama rağmen okuyamadım.

2. İnsana ait bir özelliği insan dışındaki varlıklara aktarmaya "insandan doğaya aktarma" denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu bilgiyi örneklendiren bir kullanım vardır?

A) Ümitle açılıp kazançla kapatılan bir kitap, iyi bir kitaptır.

B) Bir insanın değeri, okuduğu kitapların değeri ile ölçülür.

C) Kitabın elinden tutan insanlar, hayatta yalnız yürümezler.

D) Kitap hiç solmayacak ve kokusu azalmayacak bir bitkidir.

E) Gençlerini kitapla beslemeyen milletlerin sonu çok acıdır.

3. "Tutmak" **sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "beğenmek, benimsemek" **anlamında kullanılmıştır?**

A) Burada bir yazlık tuttum, yazın üç ay boyunca güneş ve denizleyiz.

B) Şaşırtıcı bir şekilde arkadaşımın tahmini ile benimki birbirini tuttu.

C) Hele şu kar iyice bir tutsun da yarın sabah bir kardan adam yapalım.

D) Böylesi hırçın bir kaplanı bu dayanıksız kafeste nasıl tutabilirdiniz?

E) O dönemde sanatçılar klasisizmi tutmuş ve eserlerinde uygulamıştı.

4. Onun bu eşsiz dizelerini okuyup da sarsılmayan bir okur yoktur.

"Sarsılmak" **sözcüğü, yukarıdaki cümlede hangi anlamda kullanılmıştır?**

A) Tedirgin olmak

B) Titremek

C) Çok etkilenmek

D) Sevinmek

E) Bilincini yitirmek

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir duyu ile ilgili ayrıntı bir başka duyuya aktarılmıştır?**

A) Bu birbirinden lezzetli nağmeleri dinledikçe beni bir memnuniyet alıyordu.

B) Toplantıda söz alamayan üyeler, ertesi gün yönetim kuruluna sitem etmişti.

C) Kütüphaneye girdiğimizde en başta hırıltılı bir ses ve sayfa hışırtıları işittik.

D) Burada nereye baksan yeşilin binbir tonuyla süslenmiş tepecikler görürsün.

E) Kitabın kapağını kaldırdığımda beni karşılayan leylak, çok güzel kokuyordu.

6. Beş duyu organının en az biri ile algılanabilen varlıkları karşılayan sözcüklere "somut anlamlı sözcük" denir.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük somuttur?

A) Öyle anlar olur ki aklımdan geçenleri bir kâğıda yazmadan duramam.

B) Tayfalardan biri yüksekçe bir yere çıkıp çevreyi gözetlemeye başladı.

C) Gözleriniz ve sözlerinizden sizde dev bir zekâ bulunduğu anlaşılıyor.

D) Şair bu şiirinde özgün düşleri ve eşine az rastlanır imajları kullanmış.

E) Buradaki herkese göre Cevdet Bey'in, endişelerinde haklılık payı var.

ÜçDörtBeş

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük nitel anlamlıdır?**

A) Yazarın şimdiye kadarki en kalın kitabı dört yüz elli sayfadan oluşuyor.

B) Şehirde termometrelerin kaydettiği en yüksek sıcaklık otuz dereceydi.

C) Eşyaların yerleştirildiği kolilerden ağır olanları kamyona yüklediler.

D) Deterjanımız, düşük sıcaklıklarda bile çamaşırları tertemiz yapıyor.

E) Bu ince davranışınız, ne denli anlayışlı ve kibar olduğunuzu gösteriyor.

8. Laf kalabalığı yapıp da büyük şairler sınıfına giren şair yoktur. Bakın Cahit Sıtkı Tarancı'ya. Türk edebiyatının bu büyük şairi, zımparayı sık sık kullanmıştır.

Bu parçada geçen "zımparayı sık sık kullanmak" **sözünün kattığı anlam aşağıdakilerin hangisidir?**

A) Sade dille şiir yazmak

B) Dolaylı ifadelerden kaçınmak

C) Söz oyunlarından bolca yararlanmak

D) Şairane söyleyişlere başvurmak

E) Şiiri fazlalıklardan arındırmak

9. "Üstüne" **sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "hakkında" **anlamında kullanılmıştır?**

A) Çok üşüyen ihtiyar adamın üstüne bir yorgan attılar.

B) O gün misafirler, tam da yemeğin üstüne gelmişlerdi.

C) Türk edebiyatı üstüne pek çok makale kaleme almıştı.

D) Baudelaire'in üstüne sembolist şair tanımam, diyordu.

E) Dolabın üstüne anneannemin dantellerinden serdiler.

10. Geçtiğimiz yüzyılın (I) başlarında (II) bazı sanat düşünürleri sanatın psikolojinin temeli olması gerektiği görüşünü savunmuşlardır. Bu düşüncenin (III) kaynağında estetiğin ayrıntılı (IV) bir biçimde ve psikolojik anlamda çözümlenmesi amaçlanmaktadır. Sanatsal objenin kendine özgü (V) yönü ancak onu izleyenin algı yetisi, düş gücü sayesinde anlaşılabilmektedir. Sanat dediğimiz şey, davranışların ürünüdür. Davranış dendiğinde de akla psikoloji gelmektedir. Bu sebeple insanın psikolojisi ile onun estetik algılayışı arasında bir ilişkiden bahsedilebilir.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisinin yerine anlamdaşı getirilemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. I. *Bugünün Saraylısı* ve *Nilgün*, Refik Halit Karay'ın eserlerindendir.

II. Burak, arkadaşlarımın arasında hitabet ve yazı gücüyle öne çıkıyordu.

III. Bu projeyi zamanında teslim etmek için gece gündüz çalışıyorlarmış.

IV. Roman, edebiyat türlerinin en popüler ve önemli olanlarından biridir.

V. Dünkü derste, felsefe akımlarından egzistansiyalizm üzerinde durduk.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde genelden özele sıralama yapılmıştır?

A) II B) IV C) V D) III E) I

1. Felsefe sıradan ve üstünkörü bir düşünme şekli değildir. Felsefe alanında güçlü eserler ortaya koyabilmek için ciddi anlamda bir Türkçe felsefe dili oluşturmak zorundayız. Aksi hâlde felsefe ile olan tanışıklığımız, gelip geçici bir düzeyde kalacaktır. Yapılması gereken şey, kuvvetli bir Türkçe felsefe dili oluşturmak ve kültürümüzü kavramlaştırmaktır. Türkiye'de felsefenin varlık şartı budur. Bunun sağlanmasıyla bizde de felsefe gelişme ortamı bulacak ve biz de dünyada bu alanda söz sahibi olacağız. Kendini uluslararası arenada kanıtlamış filozoflarımızın yetişmesine uygun bir zemin hazırlayacağız.

I. Yerli bir felsefe dili meydana getirmek
II. Kavramlaşmış bir kültür oluşturmak
III. Felsefî düşünüşe önem vermek

Bu parçadaki altı çizili sözle numaralanmış yargılardan hangilerine gönderme yapılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2.
- **Saymak:** Kabul etmek
- **Bakmak:** İlgilenmek
- **Sert:** Güçlü kuvvetli

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "saymak, bakmak, sert" **sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?**

A) Sert adımlarla ilerlerken bu ziyareti saymadığını, en kısa sürede tekrar görüşmeyi umduğunu ve o güne kadar emanetlere gözü gibi bakacağını belirtti.
B) Baktığım hiçbir kitapta, böylesine sert ve küçük bir cismin yumuşak sayılabileceği yazılmamıştı.
C) Sert bir rüzgâr esti ansızın ve saymakta zorluk çektiğimiz düşman askerlerinin şaşkınlıkla sağa sola baktığını fark ettik.
D) Bunca yıl garibanlara seve seve baktığı gibi onlara hiç sert sözler sarf etmemiş, o masumları kendi öz evladı saymıştı.
E) Sert ve asabi zannedildiği hâlde büyük küçük demeden herkesi sayar, sever; konuşurken samimiyetten olsa gerek muhatabının ta gözlerinin içine bakardı.

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

3. Kimileri robotları insanlığın sonunu getirecek bir tehdit (I) (tehlikeli bir durum) olarak görüyor, kimileri de insanları çalışmaktan kurtaracak (II) (alıkoyacak) bir yardımcı olarak. Suya sabuna dokunmayan (III) (sakıncalı konularla ilgilenmeyen), evcil hayvan benzeri robotlar hâlihazırda (IV) (şu anda) satılıyor. Bu robotlar etrafındaki nesnelerin ne olduğunu anlıyor (V) (kavrıyor), yüksekten düşmemeyi başarıyor, komutlara cevap veriyor hatta oyunlar oynayabiliyor.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

TYT - 2019

4. "Çalakalem tamamlayıp bastırdığınız bu şiirlerin dikkat çekici bir yönü yok." **cümlesindeki altı çizili sözcüğün yakın anlamlısı aşağıdakilerin hangisinde bulunmaktadır?**

A) Onun romanı bir şaheser olmasa da vasatın üzerine çıkmayı başarıyor.
B) İnsanı çeşitli hislerin seline kaptıran mısralarla bezenmiş bir anlatı bu.
C) Üslubunuzdaki titizliğe ve kelime seçiminizdeki hassasiyete bayıldım.
D) Binbir zahmetle tamamladığımız bu ansiklopedi, alanında çığır açacak.
E) Gelişigüzel bir anlatı tekniğiyle kalıcı eserler üretmek mümkün değildir.

5. Oktay Akbal, sıcak üslubuyla bizim insanımızı anlattı. Gündelik yaşamda karşılaşılabilecek tipleri eserlerine konu etti. Özellikle *Önce Ekmekler Bozuldu* adlı kitabındaki öykülerde estetik bir realizm ağır basar. Öyle ki bu kitaptaki anlatı kişileri kitaptan taşıp okurun yaşamına eklemlenir.

Bu parçada geçen "kitaptan taşıp okurun yaşamına eklemlenmek" **sözüyle anlatılmak istenen düşünce aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?**

A) Her şiirde bir önceki şiirinin üstüne çıkmaya çalışan şairleri okumaktan keyif alırım.

B) Bence her yazar, anlatısına mutlaka özgeçmişinden bir şeyler eklemelidir.

C) Okuyucunun dünyasını değiştiren ve onu başka yaşamlarla tanıştıran eserleri okumak isterim.

D) Okuduğum romanlardaki karakterlerin gerçekçi bir biçimde anlatılıp beni etkilemesini önemserim.

E) Bence hikâyeler, okurun dolduracağı boşluk ve belirsizlikler barındırmalıdır.

6. Usta sanatçı, durakları atarak hece ölçüsünde yeni uyumlar aradı. "Şairin sorumluluğu ve onuru sesle başlar, sesle biter. Yoksa sözcüğün tek başına anlamından beklenen güzellik, nesir sınırları içine girer. Şiir, sonuçta bir sözcük işidir; duygular, fikirler, buluşlar sonra gelir." görüşünü savundu. Türkçenin olanaklarını kullanmada başarılıydı. Etkili şiirleriyle kendisinden sonra yetişen kuşaklara yeni söyleyiş ufukları açtı.

I. Oktay Rifat'ın orijinal imgelerle şiirimizin anlatım olanaklarını genişletmesi

II. Ahmet Haşim'in dizelerinde bireysel izlekleri öne çıkarması

III. Cahit Zarifoğlu'nun şiirlerinde düş gücünün önemli yer tutması

Bu parçada geçen "yeni söyleyiş ufukları açtı" **ifadesini yukarıdakilerden hangileri örnekler?**

A) Yalnız II B) I ve III C) Yalnız III

D) I ve II E) Yalnız I

7. Romancı, yaşamdan aldıklarını dili ustaca kullanarak ve kurgulamaya başvurarak anlatır. O, tarihçi veya haberci değildir. Bu ikisi, olanı biteni olduğu gibi ve objektif aktarmaya çalışır ki doğrusu da budur. Romancının ise böyle bir kaygısı yoktur. Ayrıca romancı, yaşamı her hâliyle aktarır. Yani romancı, okuyucusunu okyanusta yüzdürür, hikâyeci gibi havuzda değil.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisidir?

A) Hayatın belli bir kesitini okurla paylaşmak

B) Anlatılanların okurda yaşanmışlık duygusu uyandırmasını sağlamak

C) Yaşamın bütün gizli kalmış yönlerini açığa çıkarmak

D) Okura hayatın bütün yönlerini anlatmak

E) Toplumun genelini ilgilendirecek konuları ele almak

8. I. Öyle şairler tanıdım ki her daim taze ve anlamlı dizeler kaleme alıyorlardı.

II. Genç bir yazarken bir cümle üzerinde kimi kez yarım saat düşünürdüm.

III. Ferdî konuları ele alan ozanın şiirlerinde sosyal temalar belli belirsizdi.

IV. Yoğun iş temposuna rağmen zaman zaman tiyatro izlemeye gidiyordu.

V. Yazarın bu romanı bence olsa olsa iki yüz sayfa ve on bölüm olmalıydı.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangilerinde geçen altı çizili sözler, anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV

D) III ve IV E) IV ve V

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

1.

- **arka:** Zaman veya düşünce bakımından geçmiş.
- **başlamak:** Oluşmak, ortaya çıkmak, doğmak.
- **dert:** Kaygı.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "arka, başlamak, dert" **sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?**

A) Uyandığımız an, üçte birini arkada bırakmışızdır başlayan günün ve bundan sonraki derdimiz, önümüzdeki zaman dilimini nasıl geçireceğimizdir.

B) Güne mutlu başlamak ve yeni anılar biriktirmek gibi büyük bir derdi vardı, bu nedenle iyi hissedeceğini düşündüğü anların arkasına düşerdi.

C) Türlü dertlerle uğraştığı hastane günlerinde arkasında desteğini hissettiği ailesini yanına alıp yeni bir hayata başlamak için çabalıyordu.

D) Arkası bir türlü gelmeyen çelişkilerle yaşamak istemiyordu, yaz başlarken balkonda misafir ağırlayıp kâh gülmek kâh dertlerini paylaşmak istiyordu.

E) Evin arkasındaki bahçede kurulan sofrada dertlerden uzak, herkesin mutlu olduğu bir yaşama dair kurulan hayaller konuşulmaya başlandı.

TYT - 2021

2. Havanın yağmurlu olduğunu fark ederek evden çıkmadan şemsiyesini aldı. Caddede bir müddet yürüdükten sonra boğazında garip bir gıcıklanma hissetmiş olacak ki bir büfeden su aldı. Parkın yakınındaydı. Bir banka oturarak suyunu yudum yudum içmeye koyuldu. Bir rüzgâr esmeye başladı hafif hafif. Yağmur da dinmişti. "Ah şu rüzgâr bendeki tüm derdi, elemi alsa… Şöyle kafam ve ruhum rahat bir gün geçirsem." diye iç geçirdi. Suyu bitirmişti. Boş şişeyi atabileceği bir geri dönüşüm kutusunu aradı gözleri. Göremeyince elindeki küçük poşete koymayı düşündü şişeyi. Tam da tahmin ettiği gibi poşet, zar zor da olsa şişeyi aldı.

Bu parçada "almak" **sözcüğü aşağıdaki anlamlardan hangisine karşılık gelecek şekilde kullanılmamıştır?**

A) İçine sığdırmak
B) Yanında bulundurmak
C) Satın almak
D) Yutmak, kullanmak
E) Varlığını sonlandırmak, uzaklaştırmak

3. 1867 senesinde Türkistan Genel Valiliğinin kurulmasından itibaren Taşkent'te bulunan bölgesel yönetim ile Petersburg arasında Türkistan'ın idaresi hakkındaki görüş farklılıkları, Türkistan'da tam teşekküllü bir Rus idari mevzuatının gelişmesine engel oldu. 1871-1883 yıllarında Taşkent yönetimi tarafından hazırlanan nizamname tasarılarının Petersburg tarafından reddedilmesi, Petersburg ve bölgesel yönetim arasında Türkistan Genel Valiliğinin idari yapısı hakkında fikir anlaşmazlıklarının olduğunu gösteriyordu.

I. Hem Petersburg'un hem de Taşkent'in ekonomik yönden sorunlar yaşaması
II. Taşkent yönetimince hazırlanan nizamname tasarılarının Petersburg tarafından reddedilmesi
III. Petersburg ile bölgesel yönetimin idari bir meselede uzlaşamaması

Bu parçada geçen "fikir anlaşmazlıklarının olduğunu göstermek" **ifadesini yukarıdakilerden hangileri destekler?**

A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız III D) II ve III E) Yalnız II

4. Günümüzde sanat ve edebiyat iki ayrı koldan akıyor (I) (farklı engellemelere uğruyor). Bir yanda popüler kültürden beslenen, halk realitelerine kör (II) (toplumsal gerçekleri göremeyen), okuyucusuna da sadece kaçış fırsatı sağlayan ticari ve ucuz faaliyetler (III) (kolaycılığa kaçan çalışmalar) var. Öte yanda, geçmişi ve geleceği ile bu coğrafyanın gerçeklerinin ayrımına varmak isteyen (IV) (fark etmeyi arzulayan), toplumun ve bireylerin gerçek sorunlarını yansıtmak isteyen, gönlünü edebiyata kaptırmış (V) (edebiyat sevdalısı) bir avuç yazar var.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı, ayraç içindeki sözün anlamıyla örtüşmemektedir?

A) III B) I C) V D) II E) IV

5. Eserlerimi bir tabloya benzetecek olursam bu tabloda ferdî rengimin ağır bastığını söyleyebilirim. Bu, okurlarımın renklerini hiçe saydığım anlamına gelmiyor elbette. Çünkü dünya üzerinde sayısız rengin var olduğunun bilincindeyim. Hatta okur sayısı kadar çok renk olduğunu ve her rengin özgün güzellikler taşıdığını biliyorum. Ne var ki eserlerinden kendi bireyselliğinin taşmasını istemek, bir sanatçının en doğal hakkı. Üstelik ben, bunu çok taşırmadığıma da inanıyorum.

Bu parçada geçen "ferdî rengi ağır basmak" **sözünü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?**

A) Bireysel temaları işlediği eserlerinde daha başarılıydı.

B) O, eserlerinde kendi his ve fikirlerini öne çıkaran bir hikâyeciydi.

C) Şiirlerinin yanı sıra öykü ve romanlarında da toplumsallık belirgindi.

D) Romanlarında kendi düşüncelerini kahramanları aracılığıyla vermiştir.

E) Realist romancılar, romanlarını öznel bir yaklaşımla kaleme alırdı.

6. Edebiyat dergilerini az çok bilirsiniz. Edebiyat ortamını zenginleştirmesi ve ozanlar ile okurlar arasında bir köprü vazifesi görmesi bakımından önemlidir edebiyat dergileri. Kimler geldi kimler geçti o dergilerden? Umut vaat eden nice genç ozan binbir emekle yazdığı şiirleri yolladı o dergilere. Yayımlandıktan sonra beğenilenler, el üstünde tutulanlar da oldu. Ne var ki çoğu şiir, okurda bir karşılık bulamadığından edebiyat ortamında kaybolup gitti.

Bu parçada geçen altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Söz konusu yazar, bunca yıl deneme yazdığı hâlde ne okundu ne de tanındı.

B) Edebiyatın her türünde eser yazmak için güçlü bir kaleme sahip olunmalıdır.

C) Bazı yazarlar şiirlerinde imgeli bir anlatımı, düzyazılarında sadeliği benimserse uzun soluklu olabilir.

D) Bu yazarımız uzun aralıklarla kitap çıkarsa da okurun gönlünden silinmiyor.

E) Birçok nitelikli eser veren sanatçımızdan uzun süredir ses seda çıkmıyor.

7. Edebiyat tarihi incelemeleri bağlamında bir edebiyat tarihi, en başta aldıkları ve dışarıda bıraktıklarıyla karakteristiğini bulur. Edebiyat ürünlerini yapısal özelliklerine, benzeşen ve benzeşmeyen yönlerine göre kümelendirme çalışmaları Aristo'dan bu yana süregelir.

I. Belirgin özelliklerini kazanmak

II. Öncekinin tersi bir kimliğe bürünmek

III. Kendi niteliklerine ulaşmak

Bu parçada geçen "karakteristiğini bulur" **ifadesine yukarıdakilerden hangileri uymaktadır?**

A) Yalnız I B) II ve III C) I, II ve III

D) I ve II E) I ve III

8. Büyük yapıt güncel yapıt mıdır? Bu soruya genellikle "Hayır." cevabını verdim. "Evet." cevabını verseydim aramızdan uzun zaman önce ayrılan Shakespeare, Moliere, Tolstoy gibi ustalara haksızlık etmiş sayılacaktım. Gerçek şu ki büyük yapıt, güncelin acımasız testeresinin dişlerini düzleyen yapıttır. Bu tarz yapıtlar okuyucunun ilgisine mazhar olmuş ve yazarlarının zamana yenik düşmesini engellemiştir. Gücünü böylesine etkili bir eserden alan sanatçının edebiyat sahasından silinmesi ve okuyucunun hafızasından kaybolması pek de olası değildir.

Yukarıdaki altı çizili sözün parçaya kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Geleceğe kalacak eser, bugünün yıpratıcı etkisine karşı koyabilen eserdir.

B) Büyük yapıtlar, güncel konuları güzel bir dille ele alan eserlerdir.

C) Geçmişteki edebî yapıtları aktüel veriler ışığında okumak bizi yanıltabilir.

D) Nitelikli bir edebiyat yapıtı geçmişle gelecek arasında köprü görevi üstlenir.

E) İyi bir yazar, değişime açık olup edebiyatın yenilenen yüzüne dönüşmelidir.

1. Edebiyatla uğraşan bizler, şüphesiz hepimiz edebiyattan zevk alıyoruz. Edebiyattan aldığımız zevk, öncelikle dilden aldığımız zevke bağlı. Gerek hikâye etmede (öykülemede) (I), gerekse estetik ve sanatsal haz vermede dilin büyüleyici olduğu mutlaktır (kesindir) (II). Ancak edebiyatın bizi çeken diğer yanının sırf (sadece) (III) öykü dinleme ya da kurmaca dünyalara kaçma isteği olduğu savı (zannı) (IV) da başlı başına bir gerçektir. Kanımca (düşünceme göre) (V) edebiyatı çekici yapan, bu kurmaca dünyaların kurmaca oluşlarının yanı sıra pek çok noktada hayatla kurdukları bağlardır.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerin hangisi, ayraç içinde verilen açıklamasıyla uyuşmamaktadır?

A) III B) V C) I D) IV E) II

2. İyi bir şair duygusallığın esiri olamaz. Şiir her ne kadar duygusal tarafı öne çıkan bir edebî tür olsa da iyi şairler, duygularını aklın ve mantığın süzgecinden geçirmeyi ihmal etmezler. Çünkü şiirin uyak, ölçü gibi asli unsurları akılla yazılır. Aksi bir tutum, son derece subjektif bir şiir anlayışı ortaya koyar ki ne şair yazdığı şiirden tatmin olur ne de okuyucu şiirden bir anlam çıkarabilir. Dolayısıyla şiirin duygu ile ilişkisi, kahvenin kıvamını tutturmaya benzer.

Bu parçada geçen altı çizili ifadenin cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Eleştirinin sanat eserlerini okurlara detaylı olarak tanıttığı, bilinen bir gerçektir.
B) Yazdığı son eleştiride içerikle biçimin uyumsuzluğuna dikkat çekmiştir.
C) Onun eleştirileri tam olması gerektiği gibidir, şairi ne yerin dibine sokar ne de göklere çıkarır.
D) Eleştirinin derin bir edebiyat kültürü gerektirdiği herkesçe kabul edilmektedir.
E) Bir şair veya yazarın eleştiri yazılarını dikkate alması, gerekli ve önemlidir.

3. Edebiyatta birtakım koşullanmalar ve kalıplar vardır. Bir kalıp içerisinde hareket etmek binlerce yıllık bir edebiyat geleneği olarak kendisini her dönemde hissettirmiştir. Bu, bir ölçüde anlaşılabilir bir durumdur. Mesela divan şiirini incelediğinizde onun kendine has ve değişmez bazı ilkelere sahip olduğunu görürsünüz. Divan şairleri, üç aşağı beş yukarı benzer nitelikte ve nicelikte şiirler kaleme almışlardır. Gelgelelim bu durumu abartıp yenilik ve değişime kapalı bir edebiyat inşa etmek gereksiz bir tutumdur. Eskiyen bir koltuk takımını, yenisiyle değiştirmeseniz de en azından koltukların yüzünü değiştirmeniz gerekir.

Bu parçadaki altı çizili cümlenin yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse parçanın anlamında bir değişiklik olmaz?

A) Edebiyatta durağanlık söz konusu olamayacağından eski edebiyatınızı komple değiştirmeniz gerekir.
B) Edebiyatınızı sil baştan inşa etmeniz, kaçınılmaz bir durumdur.
C) Edebiyat anlayışınızı değiştirmeseniz bile biçim olarak değişikliğe gitmelisiniz.
D) Edebî anlayışınızı muhafaza etmeniz, onu değiştirmekten uzak durmanız şarttır.
E) Edebiyat anlayışınızı kısmen değiştirmeyi bile gündeminize almamalısınız.

4. Yıllardır müzikle ilgilenen bir müzisyen olarak beni besleyen iki şey var: Edebiyat ve müzik. Plastik sanatlarla ilgim sınırlı olsa da edebiyat, özellikle de roman benim için bir meşale görevi görür. Romancıların alabildiğine geniş ve kapsamlı yaklaşımları benim her zaman ilhamımın temelini oluşturur. Bu nedenle iyi bir okurum. Şiir, öykü, deneme de ilgimi çeker. Çağımın realist aynasıyım, dersem abartmış olmam ama bunu edebiyat sevgime borçluyum. Gözlemlerimi vicdan süzgecinden geçiriyorum ve izlenimlerimi sanal ortamda paylaşıyorum.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Dönemini gerçekçi biçimde yansıtma
B) Ayrıntılara yer veren tarzda olma
C) Betimlemede yalınlığı öne çıkarma
D) Esin kaynağı olma
E) Yol gösterici bir özellik taşıma

5. Fonksiyonel tüketim, fayda getiren gereksinim ürünlerinin tüketimidir ve işlevsel ürünler birincil olarak kullanım amaçlıdır. Bu ürünler, sosyal statü oluşturmasından daha çok işlevsel ürün özelliklerine göre satın alınırlar. İşlevsel marka kavramını temsil etmek üzere marka performansı, marka yetkinliği ve marka kabiliyeti gibi bir dizi terim öne sürülmektedir. Tüm bu kavramlar; kullanışlılık, yetkinlik, ustalık, kalite, etkinlik, verimlilik, güvenilirlik, stil ve tasarım gibi özellikleri içermektedir. Buna göre işlevsel ya da fonksiyonel marka, marka değerinin önemli bir bileşenidir.

I. Ürünün tanıtımına yönelik çalışmalar
II. Ürünün pratik ve yarara dönük yönleri
III. Ürüne fonksiyonellik sağlayan nitelikler

Bu parçada geçen "işlevsel ürün özellikleri" **ifadesini yukarıdakilerden hangileri destekler?**

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III
D) Yalnız II E) Yalnız III

6. Öznel algının ---- olduğu söylenir. Doğrudur. Hiç kuşku yoktur ki sanat, her şeyden evvel sanatçının kendi kişiselliğini duyurduğu bir alandır. Sanat eserinin doğuşunda, sanatçının kendisini kendince ifade etmesi vardır. Bu bireysellik olmasaydı bırakın nitelikli sanatı, sanat namına hiçbir şey var olmazdı.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki söz öbeklerinden hangisi getirilirse <u>farklı</u> bir düşünce vurgulanmış olur?

A) sanatın ereği
B) sanatın mayası
C) sanatı ayakta tutan direk
D) sanat için can suyu
E) sanatın cevheri

7. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen cümle, ayraç içindeki sözün anlamını <u>içermemektedir</u>?**

A) Kaleme aldığınız yapıtlarla, yazma işinde ehil olduğunuzu kanıtladınız. (yazarlıkta yetkin olmak)
B) Bütün romanlarınızda gerçek hayatı yansıtarak önemli bir boşluğu doldurdunuz. (yaşama ayna tutmak)
C) Yazdıklarınızla ilgili iletilen eleştirilerden rahatsızlık duymayarak karşıt düşüncelere tahammüllü olduğunuzu gösterdiniz. (eleştirilere açık olmak)
D) Son romanınızda her gün karşılaştığımız olayları ve kişileri farklı ve yepyeni bir söyleyişle ele alarak bizi kendinize hayran bıraktınız. (özgün bir üslup kullanmak)
E) Toplumdan soyutlanmış bireyin dramını yansıtmadaki ustalığınızı bu romanınızda da göstermenizle başarınızın tesadüf olmadığını ortaya koydunuz. (ulusal çizgiden ödün vermemek)

8. O, eleştiri yazılarıyla esasen tek bir şeyi amaçladı: Okuyucuların kültürel ve edebî yönden donanımlı olmasını sağlamak. Bazı eleştirmenler, yazılarını öyle anlaşılmaz ifadelerle doldurur ki onların dar bir çevreye hitap etme gayesi taşıdıklarını hemen fark edersiniz. Gelin görün ki bu eleştirmenimiz, en anlaşılması zor edebî tahlilleri bile açık bir anlatımla ortaya koymayı başarabilmiştir. İşte beceri budur. Beceri, okurun eleştirmen dürbünüyle edebî esere yaklaşabilmesini sağlamaktır. Bunu başarmak isteyen eleştirmenler tumturaklı sözlerle ve terimsel ifadelerle okura yaklaşmamalıdır.

Bu parçadaki "okurun eleştirmen dürbünüyle edebî esere yaklaşabilmesini sağlamak" **sözüyle <u>asıl</u> anlatılmak istenen nedir?**

A) Okurun eleştiri yazılarından çok yazın yapıtlarını okumasını sağlamak
B) Okurun nitelikli eleştiri yazıları yazabilmesine yardımcı olmak
C) Okurun bir eleştirmen tavrıyla yazın yapıtını inceleyebilmesine vesile olmak
D) Okurun eleştiri türünün edebiyat tarihindeki yerini tanımasını mümkün kılmak
E) Her okurun bir yazın türünde eser vermesini temin etmek

1. Kuantum enerjisi, evreni çepeçevre saran bir gizemin belli belirsiz yansımasıdır. Kendisinden sıkça bahsedilir fakat çoğu kişi tarafından sağlıklı bir şekilde algılanamaz. Yani kuantumun ne olduğuna dair bir camın değil, duvarın ardından bakar gibiyiz.

Bu parçada geçen "duvarın ardından bakmak" **sözüyle**

I. Mesafeli ve ön yargılı yaklaşmak
II. Derinlemesine inceleyememek
III. Olası saptamalarda bulunmak
IV. Net bilgi sahibi olmamak

yargılarından hangilerine vurgu yapılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) Yalnız IV
D) II ve III E) III ve IV

2. Akla uygun bir yaşama ulaşma yönünde pratik bir amaca sahip olan Spinoza'nın Kartezyen bilgi teorisine yönelttiği eleştiri son derece önemlidir. Çünkü Spinoza, yaşama aktif anlamda iştirak etmeye ve yaşamı daha iyi yönde değiştirmeye yarayan bir bilgi arayışı içindedir. Söz konusu arayış uyarınca teorik olduğu kadar aynı zamanda bilginin bir pratik olduğunu ve bilgi için yapılan mücadelenin felsefi bir pratik olduğunu da kabul etmek zorundayız. Spinoza'nın bütün amacı, özgür bir yaşam inşa etme noktasında bireyin kendi kendisinin efendisi olması ve kendi gücünü merkeze almasıdır. Öyleyse onun asıl ahlakını, rasyonel bilginin hayatın gidişine tatbiki olarak görmek ve mutlu yaşama ilişkin tüm düşünceleri onun metafiziğinden çıkartmak durumundayız.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

I. Hayatı daha iyiye yönlendirebilecek bilgiyi arama
II. Hayattaki güçlükleri ve yanlışları ortadan kaldırmaya yarayan bilgiyi elde etme
III. Hayata etkin olarak katılmaya dönük bilgiye ulaşmayı isteme

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Okuyucunun edebî eser karşısındaki tavrı hakkında şimdiye kadar pek çok farklı yaklaşım geliştirilmiştir. Bununla birlikte yaygın görüş, okurun edebî eser karşısında edilgin bir pozisyonda oluşudur. Bu duruma yol açan en temel etken, yazarların edebî eserlerde boşluk bırakmamasıdır. Eserde okur tarafından doldurulacak boşlukların olması, okurun eser karşısında daha etkin, yani aktif bir rol üstlenmesine yarayacaktır. Böylece edebî eserin anlamlandırılması ve hatta inşası yazarla okurun müşterek çabasına evrilecektir.

Parçada geçen "edilgin bir pozisyonda olmak" **ifadesiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yazarın eserde çizdiği çerçevenin dışına çıkmak
B) Eseri öznel bir tutumla okumamak
C) Yazarın vermek istediği mesajı anlama çabası içinde olmamak
D) Eseri çok yönlü biçimde değerlendirmemek
E) Eserde verili olanla yetinmek

4. Yazın yapıtı, ehil bir yazarın elinde bir elmas parçasına dönüşür. Göz kamaştırıcı bir elması düşünelim. Binbir emek ve zahmetle üretilmiştir. Elmasın ham maddesi olan karbon doğada mevcuttur gerçi. Ama gelin görün ki elmasa bir ustanın maharetli elinin dokunması şarttır. İşte yazarın eserini oluştururken anlatacaklarını en uygun sözcüklerle dile getirmeye çabalaması, elmasın işlenmesi gibidir. Bu çabanın içerisine girmeyi göze alan bir şair edebiyatımızın solmayan çiçeklerinden biri olma niteliğini kazanacaktır.

Bu parçadaki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Bir yazın yapıtını kıymetli kılan, ele aldığı konulardır.
B) Başkalarının yolunda yürüyen bir romancı büyüyemez.
C) Şair, bir şiir yazarken kelime tercihine önem vermelidir.
D) İyi bir şiir yazmak için ilhamın gelmesi beklenmelidir.
E) Denemeci, yazılarında kendi tecrübelerini anlatmalıdır.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde boş bırakılan yere, ayraç içinde verilen sözün getirilmesi anlamca uygun olmaz?**

A) Şiirlerinde düşsel ögelere, soyut konulara değil de ---- anlatıma ve görülebilir olaylara yer verirdi. (gerçekçi)

B) Romanlarının en belirgin özelliği ---- olmasıydı çünkü ona göre roman, sadece kendi toprağının sesi olmamalıydı. (evrensel)

C) Gezi yazılarında herkesin baktığı ama göremediği ince ayrıntıları fark ederek yapıtlarının ---- olduğunu kanıtlardı. (sıradan)

D) Öykülerde içerik kadar ---- üzerine de eğilmek gerekir çünkü içeriği güzel olan pek çok öykü bu nedenle okunmuyor. (biçem)

E) Her yazısında bir öncekine benzemeyen üslubu ve konuya yaklaşımıyla ---- bir sanatçı olduğunu gösterirdi. (yaratıcı)

7. Göstergebilimin edebiyata getirdiği savların ve göstergelerin bir izler oyunu olduğu düşüncesinden hareketle oluşan yapısökümcü yaklaşımların günümüz sanat yapıtlarını anlamlandırabilmek ve okuyabilmek açısından ne kadar önemli olduğu görülmektedir.

"Getirmek" **sözcüğü, aşağıdakilerin hangisinde bu cümledeki anlamıyla kullanılmıştır?**

A) Ünlü yazarın bize getirdiği kitaplar, tasavvuf düşüncesini en ince ayrıntısına kadar anlatmakta ve bu alana dair birçok soruya cevap içermekteydi.

B) Böylesine önemli bir şairin şiirlerini yayımlayarak dergimize iyi gelir getirdiği için oldukça mutluydu.

C) Servetifünun'un başına Tevfik Fikret getirilince yeni bir edebî evre de başlamış oldu.

D) Divan şairlerinin Türk şiirine getirdiği orijinallik ve söyleyiş gücü yadsınamaz.

E) Mehmet Emin Yurdakul'un şiirleri bize şu müjdeyi getirdi: Türk edebiyatında artık hece ölçüsü de şairlerce baş tacı edilecektir.

ÜçDörtBeş

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

6. Kemalettin Tuğcu bizlere yoksulluğu, yaşamla savaşmayı, acımayı, yardımlaşmayı ve paylaşmayı öğretti. Kahramanları hiç yüzüstü, umarsız bırakmadı. Eserleriyle Tuğcu okurlarına bir bakıma acı aşısı yaptı.

Bu parçada altı çizili sözle asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kitaplarıyla acılara, zorluklara göğüs germe becerisi kazandırmak

B) Yaşanan acıların okurla paylaşılarak azalmasını sağlamak

C) Odağına acıyı alarak kalemini edebî yönden güçlendirmek

D) Acıyla yoğrulmuş hayatların kendi yönünü bulacağını göstermek

E) Toplumun yaşadığı acıları yalın hâliyle eserlerine aktarabilmek

TYT - 2019

8. Felsefi kavramların günlük hayatımızda karşılaştığımız kavramlara nazaran daha soyut, genel ve karmaşık olması, felsefi düşünceyi karmaşık bir düşünce biçimine dönüştürmektedir. Söz gelimi çocuklara "Zamanımız bitti, artık oyuncaklarınızı toplayın." dendiğinde onların bir etkinlik için ayrılan zamanın sona erdiğini anlamaları son derece kolaydır. Hâlbuki "Zaman nedir?" sorusunu cevaplamak bundan daha karmaşık bir durumdur. Dolayısıyla ilk soruyu yanıtlamak, on parçadan oluşan bir yapbozu tamamlamak ise ikinci soruyu cevaplamak, yüz parçadan oluşan bir yapbozu tamamlamak gibidir.

Parçada geçen altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Birçok parçayı bir araya getirmek

B) Karmaşık, güç bir meseleyi çözmek

C) Bir bütünü, kendisini oluşturan parçalara ayırmak

D) Sıkıcı bir uğraşıyı eğlenceli hâle getirmek

E) Bir sorunu çözmenin en kolay yolunu seçmek

1. Ahıska Türkleri, Gürcistan sınırları içindeki Ahıska adlı bölgede yaşayan Müslüman Türklerdir. Türkiye'nin Kars, Ardahan yöresi ağızları ile Azerbaycan Türkçesine yakın bir ağız ile konuşurlar. Tam olarak bilinmemekle birlikte nüfuslarının günümüzde 350.000 – 400.000 arasında olduğu tahmin edilmektedir. 1944 yılında Stalin tarafından Kırgızistan, Kazakistan ve Özbekistan'a sürülmüşlerdir. Bu nedenle Ahıska Türkleri, bugün eski Sovyetler Birliği coğrafyasındaki ülkelerde dağınık olarak yaşamaktadır.

Bu parçadaki altı çizili ifadenin gönderme yaptığı söz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ahıska Türklerinin nüfuslarının günümüzde 350.000 – 400.000 arasında olduğunun tahmin edilmesi

B) Ahıska Türklerinin zengin bir halk kültürüne sahip olmaları

C) Ahıska Türklerinin Kars, Ardahan yöresi ağızları ile Azerbaycan Türkçesine yakın bir ağızla konuşmaları

D) Ahıska Türklerinin farklı bölgelere zorla göç ettirilmesi

E) Ahıska Türklerinin Gürcistan sınırları içinde kalan Ahıska adlı bölgede yaşaması

2. Bir bilim dalı ile ilgili araştırma, aynı bilim dalındaki farklı araştırmalara zemin teşkil edebilir. Yine bir bilim dalının konu alanına giren bir araştırma, farklı bilim dallarındaki araştırmalara yarayacak veriler sunabilir. Bununla birlikte bazı bilim dalları, aynı metotları kullanır. Bazıları farklı metotları kullanarak ilerler. Bazı bilim dalları farklı rotaları kullansalar da aynı yükü taşıyan uçaklar gibidir. Aynı rotayı kullanan bazı bilimler ise farklı yükler taşıyan uçaklara benzer. Tüm bunlar, bilimsel bilgi, konu ve metotların çeşitliliğine işaret eden durumlardır. Uzunca bir geçmişe sahip olan bilimin evrensel birikim niteliğine sahip olması,şüphesiz ki insanlar için en büyük kazanç olmuştur.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Değişime kapalı olmak

B) Aynı içeriğe sahip olmak

C) Özdeş yöntemleri kullanmak

D) Kapsam yönünden ayrışmak

E) Dayanak oluşturmak

3. Okuduğum tarihî romanların yazarlarına karşı içimde bir saygı güneşi doğar. Onların irdeleyici, araştırmacı tavrı, övgüye layıktır. Gerçek olay ve kişileri kurgulayıp bir romana konu etmek, ciddi emek isteyen bir iştir. Romancı, nitelikli bir tarihî roman kaleme alabilmek için hem tarihsel gerçeklerle çelişmeyecek hem de anlattıklarını kendi düş penceresinden seyredecek. Bu, uzun bir araştırma ve veri toplama sürecini gerektirir. Romancı, işinin ehli bir tarihçi edasıyla romanını inşa etmeli ki teknik, bilimsel ve kronolojik yönden hatalara düşmesin. Aksi hâlde pek çok okur ve eleştirmen, romancıyı ---- olarak değerlendirir. Çünkü tarihî romanlarda mantık ve bilgi hataları hoş karşılanmaz.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki sözlerden hangisi getirilmelidir?

A) işinin erbabı

B) bir tarihçi

C) hayal kırıklığı

D) kalburüstü

E) edebiyata sırt çevirmiş

4. Bazı insanlar, güçlükler karşısında hemen yelkenleri suya indirirler. En küçük bir eksiklik veya engel baş gösterdiğinde yılgınlığa kapılırlar. Hâlbuki insan, tek başına kaldığında bile birçok zorluğun üstesinden gelebilecek bir potansiyele sahiptir. Yeter ki içinde taşıdığı gücün farkında olsun. Fakat şu da bir gerçek ki pek az kişi, sahip olduğu kabiliyetlerin ayırdındadır. Çünkü çoğumuz; engellere mikroskoptan, imkânlarımıza dürbünden bakarız.

Bu parçadaki "engellere mikroskoptan, imkânlara dürbünden bakmak" **ifadesiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sahip olunan imkanlardan tüm detaylarıyla yararlanarak zorlukları aşmak

B) Sahip olunan potansiyeli abartarak engelleri küçük ve önemsiz görmek

C) Her engelin çözümünün farklı yöntemlerle mümkün olduğunu kavramak

D) Sorunları olduğundan küçük görüp imkânları elverişli sanmak

E) Karşılaşılan zorlukları büyütürken sahip olunan olanakları yetersiz görmek

5. Şiir, kimileri için bir dinlenme tesisidir. Gündelik yaşamdaki koşuşturmaca ve yorgunlukları bilirsiniz. Yorar, yıpratır, eskitir. Dolayısıyla insan, dört nala koşturduğu ruhunu teskin etmek, bir damla huzur bulmak ister. İşte benim yazdığım şiirler, öyle kuvvetli akan bir duygu şelalesidir ki sesiyle okurun gönlünü doyurur ve onu sükunete kavuşturur. Okur, bu şiirlerdeki duygularla yüzleşince kendi benliğini daha iyi tanır.

Bu parçada konuşan kişi altı çizili sözlerle, şiirlere yönelik olarak neyi yaptığını belirtmiştir?

A) Okuyucunun yaşamına hitap edip onun huzura ermesini sağladığını
B) Okurun dinginliğini ve tatminini sağlayacak kadar güçlü kullandığını
C) Okuru hayallerle bütünleştirerek onu derinden etkileyebildiğini
D) Okuru sarsıp felsefi düşüncelere yöneltecek derecede yoğun kullandığını
E) Okurda hayranlık uyandırarak onu şiir yazmaya sevk edecek ölçüde etkili kullandığını

6. Bazı genç yazarlar bana soruyor: "İyi bir yazar olmak için ne yapmak gerekir?" Yazmaktan önce okumanın gerektiğini anlatıyorum onlara. Hele hele büyük yazarların anlatılarını okumalarını salık veriyorum sürekli. Okuyacaksınız ki usta yazarların kumsalında güneşlenesiniz. Onların eşsiz üslubundan ve özgün anlatımlarından beslenesiniz. Edindiklerinizle kendi yazarlık binanızı oluşturabilesiniz.

Parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

A) Başka yazarların gölgesinde kalmamak için yoğun çaba harcadım.
B) Birçok yapıtımda nitelikli bazı yazarların ele aldığı sorunlara eğildim.
C) İlk şiirimden beri Fransız sembolistlerinden ilham aldım.
D) Bazı hikâyelerimde gerçekleşmiş olayları kurguladım.
E) Eleştirilerimde tarafsızlıktan ve nezaketten ayrılmadım.

7. Bana sorarsanız edebiyat, bireye umut aşılamalıdır. Çağımızda birey, giderek çeşitlenen ve etkisini artıran problemlerle boğuşmaktadır. Bir de yaşamın üzüntü verici yanlarının pişirilip pişirilip okura sunulmasını doğru bulmuyorum. Elbette edebiyat, yaşamla iç içe olması gereken bir varlık alanıdır. Ama edebiyat eseri, okura estetik yaşantıların varlığını duyurmalı; dünyanın bozulmamış renklerini ve sevinçlerini tanıtmalıdır. Tersi durumda edebiyat, ---- olur. Zaten huzuru, mutluluğu ve refahı tehdit altında olan insanlık, enikonu karamsarlığa kapılıp gider. Daha sonra kendine gelmesi oldukça zor olur. Çünkü kötümserliğin ağlarına yapışıp kalmak gibi bir durumu değiştirmek her zaman mümkün olmamaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) hayattan oldukça soyutlanmış
B) hakikatlere sırtını dönmüş
C) insanın ruh âlemine seslenmiş
D) toplumları mengenede sıkmış
E) okura ümit vermekle görevlendirilmiş

UcDört Bes

8. Usta bir şairde imge, kumsalda kum gibidir (I) (çoktur). O, okurunun iç âlemini tahlil etmede (II) (ruh dünyasını analiz etmede) alabildiğine hünerlidir (III) (enikonu beceriklidir). Ayrıca şiir, şairin okurla ortaklaşa ürettiği bir yapı oldukça koordinasyonlu (IV) (eşgüdümlü) bir faaliyet hâlini alır. Böylece okur, şiiri okurken şairle özdeşim kurmuş (V) (aynı kıvancı yaşamış) olur.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı, ayraç içindeki sözün anlamıyla örtüşmemektedir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. (I) Bu yazarımızın şimdiye değin çıkmış bütün kitaplarını ilgi ve beğeniyle karşıladım. (II) Onun gerçek bir kurgu işçiliği olarak gördüğüm romanlarını soluk soluğa okudum. (III) Okuduğu her kitabı - beğense de beğenmese de - eleştirel tutumla değerlendiren bir okur olarak değinmek istediğim bir problem var: (IV) Bu yazarımız, anlatı kişilerini oldukları gibi anlatmayı tercih ediyor. (V) Onların fotoğrafını çekmeyi uygun buluyor. (VI) Ne yazık ki romanın sağlam kurgusu ve dili zedeleniyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi, altı çizili söze anlamca en yakındır?

A) IV B) VI C) I D) III E) II

2. Bazı romanlarda olay örgüsü, inişli çıkışlı bir grafik izler (I) (belli bir düzen ve dengede değildir). Bu romanlarda kahramanların olaylardaki rolü, yalpalanan lastik gibi (II) kararsızdır (değişken ve belirsizdir). Bu durum karşısında okur, kendisine vaat edilen ziyafet sofrasıyla değil, bir dilim kuru ekmekle idare etmek zorunda kalır (III) (umulanın çok gerisinde bir anlatıyı okumaya mecbur olur). Okur, böyle bir durum karşısında ya seyahati sonlandıracak (IV) (okumayı bitirecek) ya da bir daha böyle boş bir seyahate çıkmamaya kesin karar vererek seyahatin sonuna kadar dişini sıkacaktır (V) (okumayı hiç konuşmadan sürdürecektir).

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı, ayraç içindeki sözün anlamıyla uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Edebî eleştirinin üzerine oturduğu temel, idrak ve tespit ihtiyacıdır. Hermenötik kuramlar, işte bu gereksinime karşılık vermek üzere vardır. Edebî eleştiri ile hermenötik arasındaki bu doğal yakınlık, edebiyat alanında yeterli ölçüde değerlendirilmiş değildir. Hangi eleştiri okulu olursa olsun edebî eleştirinin hermenötik çalışmalarından sağlayacağı kazanımlar çok fazladır. Yorum ve anlama etkinliklerine dil ve metin bağlamından kopmadan yanıt arayan bir hermenötik kavrayış, her şeyden önce edebiyata ve edebî eleştiriye hizmet edecektir.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

I. Kavrama
II. Yorumlama
III. Saptama

durumlarından hangilerine gönderme yapılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

4. Felsefe ile ilgilenen bir okurun ilk olarak farkında olması gereken şey, aslında herkes için aynı olan gerçeklere dayandırılan sonuçların, farklı olabileceği olmalıdır ve bu farklılık yadırganmamalıdır. Nasıl ki bir toplumun oluşabilmesi için farklı ilgi ve yetilerle donanmış insanlara gerek varsa, aynı şekilde, içinde birbirine zıt ve farklı pek çok öge ve özelliğin hepsini birden barındıran dünya ile ilgili gerçeği, bir bütünsellik içinde ortaya koyabilmek için de farklı düşünüş biçimlerine ihtiyaç vardır. Aydınların tavsiye ettiği biçimde donatılmış bir toplumun gelişeceğini söylemek de hayalcilik olmayacaktır.

Bu parçada, aşağıdaki sözcük gruplarından hangisinin anlamını karşılayan bir ifade yoktur?

A) Salık vermek
B) Kapsamında bulundurmak
C) Gözler önüne sermek
D) İdrak etmek
E) Tuhaf karşılanmamak

5. Çek yapısalcıları ve Rus biçimcileri; kavramsal tanımı, kasıtlı çok anlamlılıkla tanımlamamışlardır. Onlar, edebiyatın ve özellikle öncü edebiyatın tek anlamlı kavramsal yapıya indirgenemeyeceği fikrindedirler. Çek yapısalcılarına ve Rus biçimcilerine benzemeyen Goldmann, Samuel Beckett'in eserlerinde vurguladığı kavramsal sistemin sınırlarını çizmeye çalışmıştır. Goldmann, söz konusu tartışmada şu görüşü ileri sürmüştür: Eğer Beckett'in eseri gerçekten büyük eserse, bu eser tek bir sisteme indirgenebilen global dünya görünümündeki tüm çelişkilerin ve uyuşmazlıkların üstesinden gelmeyi başarmalıdır.

Altı çizili sözün bu parçaya kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hudutlarını yıkmak
B) Özelliklerini belirtmek
C) Tanımını yapmak
D) Kapsamını belirlemek
E) Önüne geçmek

6. Cahit Sıtkı Tarancı gibi büyük ozanlar, şiirin sırf güzel şekiller kurmaktan ibaret olmadığının farkındadırlar. Onlar, şiirin şairin benliğine tutulmuş bir ayna olduğunu bilirler. Bu nedenle de kendi kişiliklerini olanca saflığıyla dizelerine aktarırlar.

Bu parçadaki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Öyle yetenekli yazarlar vardır ki dile getirmek istediklerini bizim dünya görüşümüzle anlatabilirler.
B) Pek çok eksik tarafı olan bu eseri yine de beğenmemin nedeni, eserin benim düşüncelerimi aksettiriyor olmasıdır.
C) Yazar son seyahatnamesinde öyle başarılı betimlemeler yapıyor ki siz de yazarla beraber orayı gezmiş gibi oluyorsunuz.
D) Bazı eleştirmenler, ele aldığı eserin yazarının bakış açısıyla yapıta yaklaşmaya çalışır.
E) İyi bir eleştiri, oluşturucusunun kişiliğinden izler taşır ve eserdeki edebî unsurlara yoğunlaşır.

7. Bir yazarın dili nasıl kullandığına bakarak edebiyata dair algısını az çok anlamak mümkündür. Yazarı tanımada kullanılan başka unsurlar da mevcuttur. Ne var ki bunlar içerisinde en kolay incelenebilen unsur, dildir. Dilin süslü veya sade oluşuna göre bir yazarın edebî tutumuna dair kanaat sahibi olmak, yazarın boy ve kilosunu ölçmek mümkündür. Bu durum yıllar öncesinden beri böyle gelmiştir. Özellikle divan şiirinde içerik arka plana atılmış ve söz söylemedeki hüner önemsenmiştir.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Bir yazarın başarılı olması samimi bir dil oluşturmasına bağlıdır.
B) Bir yazarın, yapıtını oluştururken yararlandığı kaynakların sayısı onun edebî tutumunu etkiler.
C) Yazarlık, uzun yıllar boyu çalışmakla edinilecek bir vasıftır.
D) Okumanın sırf boş zamanları değerlendirmeye yarayan bir faaliyet olduğunu düşünmek hatalıdır.
E) Onun üslubuna bakarak nasıl bir romancı olduğunu tespit ederdiniz.

8. Yıllar yılı hep şu cümleyi duyduk: "Şiir öldü." Gülüp geçtiğimiz bu savın sağlam bir dayanağı olmadığını bilenler biliyordu gerçi. Kaynağını binlerce yıl evvelinden alan şiirin eski yaygınlığını kaybetse de modern zamanlara büsbütün yenik düşmeyeceğini birçok kişi iddia ediyordu. Ben de onlardan biri olarak hep şunu ifade ediyordum: "Şiir hastalanır ama ölmez." Şiire gönül veren biri olarak bunun tersini düşünmem pek de mümkün olmaz. Açıkçası şiirin ilk insanla var olduğuna inanırım ve son insana kadar da süreceğini iddia ederim her zaman.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şiirin farklı dönüşümlere uğrayarak varlığını koruyacağı
B) Şiir yazan ve okuyanların farklı yazın türlerine yöneldiği
C) Şiirin çağımızda, artık sevilmese de yazılmaya devam edeceği
D) Şiirin eski popülerliğini yitirse de bitmeyeceği
E) Şiirin sonunu getirecek hatalardan uzak durmak gerektiği

UçDörtBeş

1. O, sanatın idealize edilmiş ve bireysel bir faaliyet alanı olduğuna inanıyordu. Sanatın saygın bir konuma sahip olduğunu belirterek nitelikli yapıtlar üretmeye çalışıyordu. Nitelikli yapıtın, sanatçının öznelliğini olanca samimiyetiyle dile getirdiği yapıt olduğunu vurguluyordu. Sanat anlayışını "----" sözüyle özetliyor ve bu ilkenin dışına asla çıkmıyordu.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse "sanatçının ferdiyetçi ve şahsi bir tutumla eserlerini ürettiği" **anlaşılır?**

A) Az ve öz yazmak başarının anahtarıdır.
B) Sade dil, okurla yazarı buluşturan köprüdür.
C) Kalıcı eserler yazmak, deveye hendek atlatmaya benzer.
D) Eserlerimi okumak, beni okumaktır.
E) Toplumdan kopuk sanat, bir kanadı eksik kuş gibidir.

2. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen söz öbekleri anlamca birbirine <u>en yakındır</u>?**

A) Duyguları damıtarak aktarmak – Yaşamı halı gibi sermek
B) Söyleyişi renk cümbüşüne dönüştürmek – İçeriği son derece zenginleştirmek
C) İçeriğin süslü ambalajlara sarılması – Konu ve üslubun terazideki kefeler gibi dengelenmesi
D) Lisanı ulusun yankısı olarak görmek – Dili milletin gözbebeği hâline getirmek
E) Anlatıyı evrensel düzleme taşımak – Eserin milletler üstü nitelik kazanmasını sağlamak

3.
I. Lafa boğmak – Söz yağmuruna tutmak
II. Masal okumak – Dayanaksız kelimelerden kule yapmak
III. Maymun iştahlı – Hedefini ayak numarası gibi bilmek
IV. Moda olmak – Rüzgârı şimdi güçlü esmek
V. Ocağına incir dikmek – Düzenini kasırgaya yem etmek

Yukarıda benzer anlamı karşılayan deyimler ile kalıplaşmamış söz öbekleri eşleştirilmiştir.

Buna göre kaç numaralı eşleştirme <u>yanlıştır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **<u>Kalıplaşmamış Söz Öbekleri</u>**

I. Yazın dünyasına bomba gibi düşmek
II. Ozanın gönül anahtarını okura vermek
III. Fikirlere en uygun elbiseleri giydirmek
IV. Okuru düş kâinatında gezdirmek
V. Kanaatlerini berrak su gibi akıtmak

<u>Anlamlar</u>

- Şairin duygularının okur tarafından anlaşılmasını sağlamak
- Okuyucuyu hayal dünyasında dolaştırmak
- Edebiyat âleminin gündemini aniden etkilemek
- Görüşlerini açık ve anlaşılır ifade etmek

Yukarıda karışık hâlde verilen kalıplaşmamış söz öbekleri, anlamlarıyla eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5.

- Bakış açısını genişletmek
- Yol göstermek

Aşağıdakilerin hangisinde, yukarıdaki anlamların her ikisine de gönderme yapan bir söz kullanılmıştır?

A) Bu yazarımız, Türkçe sevgisi ve şuuru ile dopdoluydu. Dilimizi, şiirlerinde en güzel ve etkileyici bir biçimde kullanmak için gayret gösterirdi. Bir babanın ailesine kol kanat germesi gibi o da Türkçenin üzerine titrerdi. Üstelik ondaki bu dil sevgisi, Türkçeleşmiş kelimeleri dışlayıcı bir tavra asla dönüşmedi.

B) Roman, devasa uzunluğuna rağmen okuru bir mıknatıs gibi kendine çekiyor. Öyle kısa öyküler var ki insan onları okuyuncaya kadar çatlıyor, patlıyor. Öyle romanlar da var ki beş yüz sayfadan oluştukları hâlde bir çırpıda okunuyor. Gerçekten hayret verici bir durum.

C) O, anlaşılmaz bir dille yazıp edebiyatta iz bırakacağını düşünen bir sanatçı değildi. Sanatın bireysel bir faaliyet alanı olduğunu kabul etmekle birlikte okurunun duygu ve düşüncelerini, beklentilerini dikkate alırdı. Esasen eserlerini, okurlarının duygu ve düşünce ufkunu zenginleştirmek için kaleme alır, okurlarına bir perspektif sunardı. Uzun sözün kısası, okurlarının elinden tutar, onları devasa bir his ve fikir evreninde gezdirirdi.

D) Ben, edebiyat ortamına şimşek gibi dalmasına rağmen yitip giden yazarlar gördüm. Ne umutlarla kaleme sarılmışlardı bir bilseniz. Başlangıç aşamasında fena da sayılmazlardı hani. Ama edebiyat sıradan bir uğraş olmadığından bu yazarların pek çoğu fırtınaya hazırlıksız yakalanan gemiler gibi batıp gitti. Gerçekten ibretlik bir tablo. Gelin görün ki bu batık gemilerin sayısı daha da artıyor. Kimse de gemilerin neden battığına kafa yormuyor.

E) Eserlerim beni anlatır. Bazıları bu durumu tuhaf karşılıyor olabilir. Çünkü onlar, sanat eserinin sanatçının gölgesi olduğunu ya bilmiyor ya da bilmezden geliyor. Hatta savımı daha da ileriye taşıyarak şunu söyleyeyim: Eserlerim beni bana anlatır.

6. Eserin dilinde bazı yönlerin eksik olması

Yukarıdaki anlamı karşılayan kalıplaşmamış söz öbeği hangi seçenekte verilmiştir?

A) Katalogda çeşit çeşit rengin olması

B) Duvarda birkaç tuğlalık boşluk bırakılması

C) Yapıtların çelik gibi sağlam olması

D) Okurun kana kana su içmesi

E) Adının dimağlara çakılması

7. Ben yalnız kalacak adam mıyım?
Başka gözlere bakmalı gözlerim,
Başka canlara değmeli sözlerim.
Öyle tek başıma duramam,
Dipsiz kör kuyularda kalmış gibi.
Yalnızlık yükü ağırdır,
Tek başıma kaldıramaz ellerim!

Aşağıdaki görsellerden hangisi, bu dizelerde geçen "Başka canlara değmeli sözlerim" ifadesini <u>en iyi</u> yansıtmaktadır?

A)

B)

C)

D)

E)

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, cümlenin anlamına uymamaktadır?**

A) Fatih Sultan Mehmet İstanbul'un Fethi'ni, olumsuz bir duruma meydan vermemek için aceleye getirmemiştir.

B) Dayım kadar açık sözlü bir insan görmedim, onun içi dışı birdir.

C) Ünlü sanatçı son albümüyle öyle bir beğeni topladı ki şarkılarıyla dilden dile dolaştı.

D) Aklına ve gönlüne doğan her şeyi olduğu gibi anlatıyor, ağız dil vermiyordu.

E) Mithat Bey, konuştuğu zaman akan sular durur ve kimse onun sözlerine itiraz etmezdi.

2. **Aşağıdaki atasözlerinden hangisi,** "görmemiş kişinin rastlantı sonucu layık olmadığı bir duruma kavuştuğunda bu durum kendisinin hakkıymış gibi budalaca böbürlendiğini" **vurgular?**

A) Aça dokuz yorgan örtmüşler, yine uyuyamamış.

B) Baba malı tez tükenir, evlat gerek kazana.

C) Abdal ata binince bey oldum sanır, şalgam aşa girince yağ oldum sanır.

D) Abdala "Kar yağıyor." demişler, "Titremeye hazırım." demiş.

E) Fare deliğe sığmamış, bir de kuyruğuna kabak bağlamış.

3. Kişi davet edildiği yere gitmelidir. Bu en azından nezaketin bir gereğidir veya ödev de olabilir. Davet edilmediği yere ise gitmemelidir. Gitmek, yüzsüzlük ve arsızlık olur.

Bu parçada anlatılanlar, hangi seçenekteki atasözünün açıklamasıdır?

A) Çanakta balın olsun, Yemen'den arı gelir.

B) Çağrılan yere erinme, çağrılmayan yere görünme.

C) Çanağa ne doğrarsan kaşığında o çıkar.

D) Değirmen iki taştan, muhabbet iki baştan.

E) Deli deliden hoşlanır, imam ölüden.

4. I. El atına binen tez iner.
II. Kel kız, teyzesinin saçı ile övünür.
III. Keskin sirke küpüne zarar verir.
IV. Kimse ayranım ekşi demez.
V. Öfkeyle kalkan ziyanla oturur.

Yukarıdaki numaralanmış atasözlerinden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) II ve V E) III ve V

5. Bazı deyimler karşıt varlık veya durumları karşılar.

Aşağıdakilerin hangisinde verilen deyimler, karşıt durumları bildirmektedir?

A) Çam devirmek – çamur atmak

B) Fırıldak gibi dönmek – fink atmak

C) İçi içine sığmamak – nal toplamak

D) Sıfırı tüketmek – sinek avlamak

E) Ağzında bakla ıslanmamak – ser verip sır vermemek

6. (I) İnsan kendisinin dışındaki nesneleri kavradığı gibi kendi varlığını ve psikolojik yapısını da iç gözlem yoluyla fark edip bir bilinçlenme süreci yaşayabilir. (II) Bu içten kavrayışa bilme de denmektedir. (III) İnsanın kendisini tanıma serüveninde estetik etkilenmeye ve sanat eserinin etkilerine rastlanabilmektedir. (IV) Çünkü mimarlık, resim, heykel, edebiyat gibi tüm sanatlar insan bilincinde yer alan işitme ve görme duyuları ile ilgilidir. (V) Bilme, bilinç, kavrayış süreçlerinde duyular göz ardı edilerek sanatsal yaşantıları anlamlandırmak güçtür.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde geçen altı çizili söz deyimdir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, açıklamasıyla birlikte verilmiştir?**

A) Onun bu sözlerinin ortamda epey ağır kaçtığını ben de gözlemledim.

B) Derse isteksiz çalışıyor olacak ki soruları yavaş yavaş çözüyor, oyalanıyor, ağırdan alıyor.

C) Şu an birbirlerine selam bile vermeyen bu iki kişinin bir zamanlar içtikleri su ayrı gitmezdi.

D) Sınava girmeden önce konu anlatımlı kitapları gözden geçirdi.

E) Böylesine sıcak ve kuru bir havada insanın dili damağına yapışıyordu.

8. Ben elimden geleni yaptım. Üzerime vazife saydığım şeyi söyledim. Onun iyiliği için gerçekleri ortaya koydum. Sözlerime kulak vermez de bildiğini yaparsa doğacak olumsuz sonuçtan dolayı ben kendimi suçlu saymam.

Bu parça, özellikle aşağıdaki deyimlerden hangisi ile ilgilidir?

A) Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu?

B) Ne günlere kaldık?

C) Çamur at, izi kalsın.

D) Benden günah gitti.

E) Âdet yerini bulsun diye…

9. "El" **sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim içinde kullanılmamıştır?**

A) İşe dört elle sarılmıştı, gece gündüz demeden çalışıyordu.

B) İlçenin merkezindeki bu koca bina 1972'de el değiştirdi.

C) Naime Hanım misafirlikte sadece oturdu, elini bir şeye sürmedi.

D) İhtiyarın elindeki yara, I. Dünya Savaşı'ndan yadigârdı.

E) Otuz yaşına gelmesine rağmen hâlâ ana baba eline bakıyordu.

10. Atasözleri insanlarla ilgili birçok hususu çarpıcı bir dille anlatmaktadır. (I) Bunlardan bazıları, insanların karakter özelliklerinin hiç değişmediğini anlatır. (II) Bazıları, insanların gerçek kişiliklerini gizleyebileceğini vurgular. (III) Kötü arkadaş edinmenin insana vereceği zararları anlatan atasözleri de vardır. (IV) Kimi atasözleri, açgözlü olmanın zararlarına dikkat çeker. (V) Kimileri ise çalışmanın önemine dikkat çeker.

Bu parçada numaralanmış cümlelerdeki açıklamalara aşağıdaki atasözlerinden hangisi örnek olarak gösterilemez?

A) III. cümle: Körle yatan şaşı kalkar.

B) IV. cümle: Deveyi yardan uçuran, bir tutam ottur.

C) V. cümle: Yazın gölge kovan, kışın karnın ovar.

D) I. cümle: Huy, canın altındadır.

E) II. cümle: Güneş, balçıkla sıvanmaz.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde verilen durum,** "saçını süpürge etmek" **deyimiyle uyuşmamaktadır?**

A) Yavruları için her türlü fedakârlığa katlanıyordu.

B) Öğrencileri için varını yoğunu seferber ediyordu.

C) Ailesi için her tür zahmeti mutlulukla çekiyordu.

D) Kimsenin etlisine sütlüsüne karışmıyor, kendi keyfine bakıyordu.

E) Bunca sıkıntı ve strese, evlatlarını büyütüp okutabilmek için dayanıyordu.

12. **Aşağıdaki atasözlerinden hangisinin ilgili olduğu kavram yanlış verilmiştir?**

A) Can çıkmadan huy çıkmaz. (Alışkanlık)

B) Gün doğmadan neler doğar. (Umut)

C) Et tırnaktan ayrılmaz. (Birlik)

D) Ekmeden biçilmez. (Emek)

E) Ayağını yorganına göre uzat. (Kanaat)

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "değer ve itibar kazanmak" **anlamında bir deyim kullanılmıştır?**

A) Konuşmacı aşka gelmişti, konuştukça konuşuyor ve sözden söze atlıyordu.

B) Bu dört başı mamur konakta lüks bir yaşam sürdürüyordu.

C) Nuran Hanım eli hafif bir doktordur, diş sorununuzu acısız giderir.

D) Ünlü yazarımız, son şiir kitabıyla okurlarının gözüne girdi.

E) İş, Türk sanat müziği okumaya gelince Muzaffer biçilmiş kaftandı.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde verilen durum,** "açmaza düşmek" **deyimiyle uyuşmamaktadır?**

A) Bu hassas vaziyete hızla hâkim olup durumu kontrol altına almayı başarıyor.

B) Bu durumun iyice içinden çıkılmaz bir hâl aldığını düşünerek kaygılanıyor.

C) Akla gelen tüm yolları denemesine rağmen makul bir çözüm bulamıyordu.

D) Ne yapsa, ne etse de kafasını kurcalayan problemin üstesinden gelemiyor.

E) Yukarı tükürsem bıyık, aşağı tükürsem sakal diyor; labirentten çıkamıyor.

3. O, olaylara objektif bir bakış açısıyla yaklaşırdı. Değerlendirmelerinde subjektiflikten, kişisellikten kaçınırdı. Hükümlerinde akıl ve sağduyudan ödün vermezdi. Büyük bir dehaya sahip olduğu hâlde böbürlenmezdi. Bir varlık hakkında görüş bildirirken onun değerini teslim ederdi. Dolayısıyla "----" gibi bir hataya düşmezdi.

Bu parçadaki boşluk, aşağıdaki deyimlerden hangisiyle tamamlanırsa sözü edilen kişinin "bir şeyi, olduğundan daha önemsiz görmediği" **anlaşılır?**

A) dünyayı toz pembe görmek

B) dürbünün tersiyle bakmak

C) hakkını vermek

D) güçlük çıkarmak

E) hallaç pamuğu gibi atmak

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

4. Eğer cebinde akrep (I) var diyorsanız birinin cimri olduğunu uzun uzadıya anlatmanıza gerek yoktur. Aynı biçimde görmüş geçirmiş (II) sözü, kastettiğiniz kişinin çok tecrübeli olduğunu veya iyi günler yaşadığını belirtmekte işinizi kolaylaştırır. Biri için helal süt emmiş (III) demeniz insanların ona olan güvenini artırırken hinoğlu hin (IV) demeniz insanları ondan uzaklaştıracaktır.

Paraya kıymak (V) sözünü kullandığınızdaysa insanların gözünde savurgan bir kişilik canlanacaktır.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

TYT - 2020

5. **Atasözleri**

I. Ağaçtan maşa olmaz.

II. Ağacın kurdu içinde olur.

III. Ağaç yaprağıyla gürler.

IV. Ağaca balta vurmuşlar, "Sapı bedenimden." demiş.

V. Ağaç ne kadar uzasa göğe ermez.

Açıklamalar

- İnsan yakınları, dostları, güvendikleri ile varlık gösterir; önemli işler yapar.
- İnsan ne denli yükselirse yükselsin, bir yerde durur.
- Bir toplumu çökertecek ögeler, sinsi sinsi içeride çalışırlar.
- Bir kişiye en büyük kötülük, nankör yakınlarından ve kendi yetiştirdiklerinden gelir.

Yukarıda verilen atasözleri ile açıklamalar eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. Bugünkü işini yarına bırakma.
II. Dost ile ye, iç; alışveriş etme.
III. Hamama giren terler.
IV. Akıllı düşman, akılsız dosttan hayırlıdır.
V. Yerin kulağı var.

Yukarıdaki numaralanmış atasözlerinden hangisi hem gerçek hem mecaz anlamlıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. "Arslan yattığı yerden belli olur." **atasözünün açıklaması aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?**

A) Temiz süt emmiş kişilerle yapılan en güç iş bile kolaylaşır.
B) Bir kimsenin şahsiyeti; oturduğu yerin niteliğinden, düzeninden ve temizliğinden anlaşılır.
C) Her şey, onu gereği gibi kullanmayı ve ondan yararlanmayı bilene yakışır.
D) Didişmesiz, orta hâlli bir geçim, çeşitli uğraşma ve didişmelerle dolu zenginlerin yaşayışından iyidir.
E) Kişi, verim beklediği yerden istediğini alabilmek için gereken harcamalardan kaçınmamalıdır.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, ikileme biçiminde oluşturulmuştur?**

A) Çocuğunuz büyümüş de küçülmüş, her şeyden anlıyor.
B) Gözünüz aydın, sizin takım turnuvada finale kalmış.
C) Ne olur ne olmaz, siz yine de tedbiri elden bırakmayın.
D) Bu, abarttığınız kadar ahım şahım bir hikâye değilmiş.
E) Bu göz kamaştıran şelaleden sular gürül gürül akıyor.

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

9. (I) Her atasözü bir genel kural, bir ilke niteliği taşır. (II) Bazı atasözleri sosyal ilişkiler üzerine görüş bildirir. (III) Bazı atasözleri ise uzun gözlemlere dayanarak doğa olaylarının gündelik yaşam üzerindeki etkilerini anlatır. (IV) Tecrübelere veya mantığa dayanarak doğrudan doğruya öğüt veren atasözleri de vardır. (V) İki yargı taşıyan atasözlerinde ise yargılar arasında benzetme ilgisinden ziyade iki yargının birbirini tamamladığı veya birbirine karşıt olduğu görülür. (VI) Bir de genelin aksine temsilî ve mecazi anlatıma sahip olmayan atasözlerimiz vardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerdeki açıklamalara aşağıdaki atasözlerinden hangisi örnek olarak gösterilemez?

A) II. cümle: Komşu komşunun külüne muhtaçtır.
B) III. cümle: Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır.
C) IV. cümle: Çirkefe taş atma, üstüne sıçrar.
D) V. cümle: Var evi kerem evi, yok evi verem evi.
E) VI. cümle: Besle kargayı oysun gözünü.

TYT - 2018

10. **Atasözlerinin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Çoğunlukla devriktir.
B) Az sözle çok şey anlatır.
C) Halkın ortak malıdır.
D) Öğüt verir, yol gösterir.
E) Genelde mecaz anlamlıdır.

11. **Aşağıdaki deyimlerden hangisi duygu bildirmemektedir?**

A) Çarçur etmek
B) Ağzı kulaklarına varmak
C) Ateş püskürmek
D) Can atmak
E) Ciğerini delmek

1. (I) Ali Şir Nevaî, 1441 yılında Herat'ta doğmuştur. (II) Çağatay Türkçesi ve edebiyatının temsilcilerindendir. (III) Hüseyin Baykara'nın en yakın arkadaşlarındandır. (IV) Türkçenin Farsçadan üstün olduğunu ortaya koymak için *Muhakemetü'l Lugateyn*'i kaleme almıştır. (V) Bu seçkin eser, Türk dili ve Türklük bilimi tarihi bakımından özel bir konuma sahiptir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) V. cümlede, parçada adı geçen eserin önemi vurgulanmıştır.
B) II. cümle, öznel yargı niteliği taşımaktadır.
C) I. cümlede, Ali Şir Nevaî'nin biyografisi ile ilgili bilgiler verilmiştir.
D) III. cümlede, karşılaştırma anlamı vardır.
E) IV. cümle, amaç-sonuç cümlesidir.

2. İçinde kara bulutlar dolaşıyorsa gökyüzünün mavi olması bir anlam ifade etmez.

Bu cümlenin anlam özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Varsayım
B) Tanım
C) Gerekçeli anlatım
D) Koşula bağlılık
E) Amaç

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "karşılaştırma" **anlamı yoktur?**

A) İnsanın en çok tutamadığı sözler, kendine verdiği sözlerdir.
B) İyi şeyler inanmadan, daha iyi şeyler sabretmeden gelmez.
C) Hayallerinin peşinden koş, bir gün onlar elbette yorulacaktır.
D) Açık kalple konuşan düşman, içten pazarlıklı dosttan iyidir.
E) İnsan kalbinde ne taşıyorsa dünyaya bakınca onu bir ayna kadar net görür.

4. (I) Sanat ürünlerinin doğal güzelliklerden farkı, sanatın niteliğini ortaya koyar. (II) Doğal süreçler sonunda ortaya çıkan kristal, mercan, dikit gibi nesneler bir anlamda güzel sayılır. (III) Fakat bunlar, sanat eseri olarak kabul edilmez. (IV) Zira sanat eseri, insan zihninden doğan bir kurgu ve tasarımın somutlaşmış hâlidir. (V) Sanatın gündelik yaşamla yoğun bir ilişkisi vardır. (VI) Fakat bu ilişki, sanat eserinde estetik bir düzlemde ele alınır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi, kendisinden önceki cümlenin gerekçesi durumundadır?

A) V B) VI C) IV D) III E) II

5. I. Tercihleriniz umutlarınızı yansıtsın, korkularınızı değil.
II. Yıkıldığı zaman altından kalkabileceğin hayaller kur.
III. Dostuna sana düşmanlık edecek kadar güç verme.
IV. Konuşmak ihtiyaç olabilir ama susmak bir sanattır.
V. Hayatı eğlenceli kılmak istiyorsan kalbini hep çocuk tut.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisi, şart anlamı içermektedir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "aşamalı bir durum" **söz konusudur?**

A) Dünyanın en zor duygusu, kendini ait hissetmediğin bir yerde bulunma zorunluluğudur.
B) İçinizdeki çocuk gittikçe yaşlanıyorsa siz de yaşlanıyorsunuz demektir.
C) Yavaş yürüyor olabilirim ama hiçbir zaman geriye doğru yürümedim.
D) İnsanlarla yüz yüze konuşularak halledilmeyecek sorun yoktur.
E) Sahip olmadığı şeylere üzülmeyen ve sahip olduğu şeylere sevinen insan, akıllı bir insandır.

ÜçDörtBeş

7. Şimdi şiir bence senin yüzündür
Şimdi benim tahtım senin dizindir
Sevgilim, saadet ikimizindir
Semadan gelen bir yadigâr gibi

Bu dörtlükte kaç benzetme vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

8. (I) Şiir dilinin değişmesi, sözcüklerin uzlaşımsal anlamlarının ötesine gidilmesi, onların yazıldığı alanın verili olmaktan çıkışı gibi özellikleriyle somut şiir; okuru yadırgatır, ondan aktif olarak metni yorumlamasını ister. (II) Geleneksel şiirde okur, beklentileri doğrultusunda bir şiiri okuyup yorumlarken somut şiirde okur, bu edimlerinde konvansiyonel şiir algısının dışına daha çok çıkmak zorundadır. (III) Okurun, şiire nereden ve nasıl başlayacağı konusunda herhangi bir belirleyici kural yoktur. (IV) Somut şiirde sözcüklerin kalıplaşmış ve sunulu anlamsal gönderimlerinin de en aza indirgenmeye çalışılması, okurun işini epey zorlaştırmaktadır. (V) Biçim ve içerik açısından geleneksel şiirin dışına çıkılması, okurun anlama ve yorumlama noktasında metnin karşısında güçlük çekmesine neden olur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde karşılaştırma anlamı vardır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) II ve III E) IV ve V

9. (I) Ağaçta duran kuş, dalın kırılmasından hiç korkmaz. (II) Bir insan kendine güven duyarsa her eksiklik ve engele rağmen hedeflerine ulaşmayı başarır. (III) Kişisel yönden olgunlaştığından öz yeteneklerini etkin kullanma becerisi edinir. (IV) Kendine güven, özellikle çocukluk çağında kazanılan bir niteliktir. (V) Çocukluk çağında bireyin kendine güvenini sınayacak birçok deneme yaşaması olasıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yargı, nedeniyle birlikte verilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öğüt anlamı daha belirgindir?**

A) Mutluluk, çoğu kez çok yakınımızdadır.
B) İnsan olmak, erdemlerin en yücesidir.
C) Bakmayı bilene yaşam oldukça renklidir.
D) İnsan, kalbi ve diliyle ölçülen bir varlıktır.
E) Her bildiğini söyleme, her söylediğini bil.

11. (I) Gerçek sanatçılar, insanoğlunun kendisinin bile farkında olmadığı duygusal hâllerini eserlere yansıtabilmiş kişilerdir. (II) Onlar, sanatseverlerle empatik bir bağ kurabilmişlerdir. (III) Sanat eserlerinin gücü de burada gizlidir. (IV) Sanatseverlerin iç âlemini duyumsayarak eserlerde işlemek, sanatın ve sanatçının birincil görevlerindendir. (V) Bir sanatçı, sanatseverlerle böylesi bir duygudaşlık içine girmeden başyapıt ortaya koyamaz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde koşul anlamı vardır?

A) IV B) II C) V D) III E) I

12. "Hayatta en değerli olan şey zamandır, onu kime verdiğine dikkat et." **cümlesinde aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?**

A) Uyarı
B) Olasılık
C) Öz eleştiri
D) Sitem
E) Nesnellik

1. Bilim ve sanatta geri kalmış bir toplumun ekonomik yönden kalkınması hiç mümkün olur mu? Çağımızda ekonomik yönden güçlü devletlerin bilimsel ve sanatsal faaliyetlerde ileri olduğu herkesçe kabul edilmektedir. Bilim adamı ve sanatçı yetiştirmeden büyük devletler ligine girmek düşünülemez. Çağın gerisinde kalmamak için sahip olunan ekonomik olanaklar; araştırma ve geliştirmeye, katma değeri yüksek mal üretimine, hepsinden önemlisi nitelikli insan yetiştirmeye harcanmalıdır. Çünkü nitelikli insan gücünü elinde bulunduran toplumlar dünyaya yön verme konusunda da muktedir olurlar. Eğitimin bu yönünü düşünüp uzak hedef olarak belirleyen bir milletin kendisini her alanda ileriye götürmesi beklenir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Olumsuz cümle
B) Koşul cümlesi
C) Amaç cümlesi
D) Sözde soru cümlesi
E) Tanım cümlesi

2.
I. Diyelim ki yapıtları çok okunan bir öykücü oldun.
II. Çok zengin bir insan olduğunuzu düşünün bir an.
III. Belki bizim takım bu haftaki maçı da kazanır.
IV. Bence bu hediyeleri hepiniz çok beğeneceksiniz.
V. Sanırım, şu zamanlar evlenip çoluk çocuğa karıştı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde varsayım söz konusudur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

3. "İlk özür dileyen daha cesur, ilk affeden daha güçlü, ilk unutan daha mutludur." **cümlesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?**

A) Olasılık içermektedir.
B) Tanım cümlesidir.
C) Amaç bildirmektedir.
D) Karşılaştırmaya yer verilmiştir.
E) Nesnel bir yargıdır.

4. **Aşağıdakilerden hangisi benzetme cümlesidir?**

A) Herkes senin nasıl göründüğünü bilir fakat çok az insan nasıl olduğunu hisseder.
B) İnsan servetiyle değil, tavır ve davranışları ile asil olur.
C) Eğer sevgi bir çiçekse saygı onu koruyan bir saksıdır.
D) Dünyada mutsuz çocuklar olduğu sürece bütün icatlar ve ilerlemeler bir hiçtir.
E) Hiç kimsenin ilgisine ihtiyaç duymadığın gün kendine yetmeye başlarsın.

5. Anadolu Selçuklu Devleti, 1077'de İznik'te, Kutalmışoğlu Süleyman Şah tarafından kurulmuştur. Anadolu Selçuklu Türkleri, Anadolu'da siyasi birliği sağlamak üzere Malazgirt Zaferi'nden sonra kurulan bazı beylikleri topraklarına katmışlardır. Anadolu'ya giren Haçlı ordularıyla savaşıp Türk ve İslam dünyasını Haçlılara karşı savunmuşlardır. 1243 Kösedağ Savaşı'nda Moğollara mağlup olan Anadolu Selçuklu Devleti, II. Mesut'un 1308'deki ölümü ile tarih sahnesinden çekilmiştir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) İhtimal
B) Amaç
C) Çıkarım
D) Karşılaştırma
E) Koşula bağlılık

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gerekçeli anlatım ağır basmaktadır?**

A) Sizi gülümsetebilen insanların peşine takılın çünkü sadece bir gülümseme karanlık bir günü aydınlatabilir.
B) İnsanların gerçekten ne düşündüklerini öğrenmek için söylediklerine değil, yaptıklarına dikkat edin.
C) Bir işi bilen yapar, az bilen akıl verir, bilmeyen eleştirir, yapamayan çamur atar.
D) Dünya menfaatleri için iyilik edenlerin iyilikleri, avcının kuşlara yem atması gibidir.
E) Bir insan gözünüzde bir kez küçüldüyse artık onunla büyük hesaplar yapamazsınız.

7. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi özlem bildirmektedir?**

A) Vah vah, güvercinler susuz ve yemsiz kalmış!
B) Hah, bu sözcüğü de ekleyince şiir harika oldu!
C) Ah, şimdi memleketimin yaylalarında olmak vardı!
D) Ooo, demek bizim takım on gol yemiş!
E) Of, sırtıma birden bıçak gibi bir ağrı saplandı!

8. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi aşamalı durum anlamı içermektedir?**

A) Her neye bakarsan kendi yüzündür, kimde ne görürsen kendi özündür.
B) İnsanı iyileştiren sadece insandır yine, insana acı verenin yine insan olması gibi.
C) Güçlü bir hafıza ağır bir cezadır ve işin kötüsü iyi anları nadiren, kötü anları sıklıkla hatırlar.
D) İyi insan mutluluk, kötü insan tecrübe, yanlış insan ders, mükemmel insan iz bırakır.
E) Zamanla kalbinizin kırılacak bir yeri kalmayacak ve insanlar size ya kalpsiz ya da güçlü diyecektir.

9. **Aşağıdakilerin hangisinde dolaylı anlatım söz konusudur?**

A) Ben, *Ateşten Gömlek* romanını soluk soluğa okudum.
B) Törende, edebiyatın millî yönünün ağır bastığını belirtti.
C) Şair, şiirleriyle o yıllarda epey ses getirmiş ve beğenilmiş.
D) Hayatımda böyle etkileyici bir sinema filmi izlememiştim.
E) Bana, "Sana olan güvenimi boşa çıkartmayacaksın." dedi.

10. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik bakımından ötekilerden farklıdır?**

A) İnsan ilişkilerine pozitif yön veren unsurların başında saygı gelmektedir.
B) Yemyeşil bir doğa ve masmavi bir denizin süslediği bu sahil kasabasından güzel bir yer olamaz.
C) Holdingin yönetim kurulu toplantısı, saat 13.00'te, genel merkezde başlayacak.
D) Arkadaşımız, zekâ ürünü esprileriyle hepimizi gülmekten kırıyordu.
E) Kuşkusuz bir yazın yapıtının başarısını belirleyen birinci unsur, yapıtın hacmidir.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "olumsuz eleştiri" **söz konusudur?**

A) Bu şiiri telaffuza uyarak ve çok coşkulu okuyacağımdan emin ol.
B) Onun bu şiirini okuduğumda aklıma Boğaziçi ve Üsküdar gelmişti.
C) Ozan dilin imkânlarından alabildiğine yararlanan, söz işçisi kişidir.
D) Bu şiir, konusu yönünden lirik olup çapraz kafiye düzenine sahiptir.
E) Okuduğum bu şiirin başlığını, şiirin içeriğiyle ne yazık ki bağdaştıramadım.

12. Karamanoğulları, Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılmasından sonra 1256 yılında Karamanoğlu Mehmet Bey tarafından kurulmuştur. Anadolu beylikleri arasında en uzun ömürlü Türk beyliğidir. Merkezi Konya olan Karamanoğlu Beyliği, 1487'de ortadan kaldırılmıştır.

Bu parçada aşağıdaki cümlelerden hangisinin örneği vardır?

A) Neden
B) Amaç
C) Kişisel görüş
D) Karşılaştırma
E) Tahmin

Üç Dört Beş

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

1. (I) Bu köhne tren garında birkaç saat önce bir araya gelmiş üç yabancı olduğumuz hâlde, hızla birbirimizle benzeşmiş gibiyiz. (II) Aynı biçimde sıkılmamızın, aynı meraklı bakışlarla etrafı izlememizin nedeni nedir? (III) Her biri diğerinin devamı olan hareketlerimiz aynı beyin tarafından komut aldığımızı gösteriyor sanki. (IV) Birimiz bir yana baktığında hep beraber aynı tarafa yöneliyoruz mesela. (V) Gözlerimizde biriken yorgunluklarımız da aynı desem yeridir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde anlamca kesinlik söz konusudur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

TYT - 2020

2. Türkiye Futbol Federasyonu, TFF Sağlık Kurulu ile yaptığı toplantının ardından Süper Lig'in 12 Haziran 2020'de başlayacağını açıkladı. İşte TFF'nin açıklaması: Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu, bugün TFF Sağlık Kurulu ile toplantı yapmıştır. TFF Sağlık Kurulu'nun, Süper Lig ve diğer liglerle ilgili görüş ve tavsiyelerinin yanı sıra Türkiye 2. ve 3. Lig Kulüpler Birliği Derneği'nin yazılı başvuruları dikkate alınarak yeni bir değerlendirmede bulunulmuştur. TFF Yönetim Kurulu, koronavirüs salgını nedeniyle ara verilen liglerin şimdilik aşağıda belirtilen tarihlerde başlatılmasına karar vermiştir:

- Süper Lig müsabakaları 12 Haziran 2020
- TFF 1. Lig müsabakaları 19 Haziran 2020
- TFF 2. Lig ve TFF 3. Lig müsabakaları 18 Temmuz 2020
- Bölgesel Amatör Lig müsabakaları 18 Temmuz 2020

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

A) Dolaylı aktarma içeren yargıya yer verilmiştir.
B) Gerçekleşmemiş beklenti cümlesi vardır.
C) Öznel anlatımlı cümleler kullanılmıştır.
D) Amaca dönük bir yargı bulunmaktadır.
E) Bir çıkarımda bulunulmuştur.

3. Biliyorsun, ben hangi şehirdeysem ---- başkenti orası.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdaki sözcüklerden hangisi getirilirse cümle diğerlerinden farklı bir duygu ifade eder?

A) üzüntünün
B) elemin
C) kederin
D) hüznün
E) yalnızlığın

4. I. Böyle şahane bir tabloyu herkes beğenir.
II. Projenin son teslim tarihi, 29 Mayıs'mış.
III. Yazarın üslubunda özensizlikler göze çarpıyordu.
IV. Bir şiir kitabı yazmak, çok güç bir iştir.
V. Halk türkülerinin güzelliğini başka hiçbir müzik türünde bulamazsınız.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi yansız bir söylem niteliği taşımaktadır?

A) V B) II C) IV D) I E) III

5. Kemiklerin sertliğini sağlayan kalsiyum ve fosfat mineralleri, kristaller oluşturur ve bu kristaller yaş ilerledikçe kemiğin her tarafına yayılır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleden <u>kesin olarak</u> çıkarılabilecek bir yargıdır?

A) Kemiklerin sertliği, yaş ilerledikçe azalır.
B) Kalsiyum ve fosfat, vücutta en çok kemiklerde bulunur.
C) Yaş ilerledikçe vücuttaki kemik direnci yok olmaya başlar.
D) Kalsiyum ve fosfat mineralleri, kristalleri yaşlılık döneminde oluşturur.
E) Kemiklerin sertliğini sağlayan birden fazla unsur vardır.

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

6. **Aşağıdaki yargılardan hangisi kişisel düşünce içermemektedir?**

A) Engin denizlerde, dünyanın gürültüsünden patırtısından uzak, düşsel bir adanın şiiriyle büyülenmemiş insan sayısı azımsanamayacak kadar çoktur.

B) İnsanoğlu yüzyıllardır mutluluk, dirlik, düzenlik, ölümsüzlük yönündeki özlemlerini çoğunlukla uzak bir ada görüntüsüyle dile getirmeyi seçmiştir.

C) Kendini ıssız bir adada en çetin güçlüklerle karşı karşıya düşünen, parklarda Robinsonculuk oynayan çocuklar bugün de var.

D) Bir edebiyat yapıtında anlatılan olayın yeri olarak değerlendirilen ada, yalnızlığın sembolü olmasıyla coğrafyacının veya haritacının adasından farklıdır.

E) Coğrafyacı açısından ada; konumu, yüzey şekilleri, yüz ölçümü, nüfusu ve iklimi incelenecek her yanı suyla çevrili bir kara parçasıdır.

TYT - 2018

7. (I) Şair, şimdiye kadar on şiir kitabı yazmış. (II) Bunların bazılarında sembolizm akımının yoğun etkisiyle kapalı bir anlatıma yönelmiş. (III) Bazılarında ise toplumcu bakış açısı ağır bastığından daha yalın bir anlatım ortaya çıkmış. (IV) Şair, altı şiir kitabında şiirlerinin yanı sıra poetikasına da yer vermiş. (V) Bu, şairin şiir yazma usulünü okurlara tanıtması bakımından yerinde ve ufuk açıcı bir tavır olarak değerlendirilebilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) IV. cümlenin gerekçeli yargı belirttiğine

B) II. cümlenin bir tespiti dile getirdiğine

C) V. cümlenin olumsuz bir değerlendirmeyi dile getirdiğine

D) III. cümlenin koşul bildirdiğine

E) I. cümlenin kişisel görüş bildirdiğine

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çıkarımda bulunulmuştur?**

A) Bu araştırmayı tamamlamak için ülkedeki bütün kütüphanelere gittiğini farz edelim.

B) O döneme ilişkin yapılan kazılarda ipekten elbiselerin bulunması, dokumacılıkta ileri bir düzeye ulaşıldığını gösteriyor.

C) Bazen bir bilim dalının inceleme alanına giren bir meselenin başka bir bilim dalının araştırma teknikleriyle çözüme kavuşturulduğu bir gerçektir.

D) Türk dili, kültürü ve tarihi açısından son derece kıymetli olan bu yazıtlar, edebiyatımızın ilk söylevi ve hatıratıdır.

E) Edebiyat tarihi araştırmalarında objektif bir tutum takınmak ve kronolojik hatalara düşmekten kaçınmak gerekir.

9. (I) Steve Jobs biyografisi ile büyük yankı ve hayranlık uyandıran Walter Isaacson, bu sefer *Geleceği Keşfedenler* yapıtıyla dijital çağın biyografisini bizlere sunuyor. (II) Bilgisayar ve internet, çağımızın en önemli icatları arasında ama pek azımız onları kimin icat ettiği ile ilgili fikir sahibi. (III) Oysa bu fikirler bir garajda ya da bir tavan arasında tek başlarına çalışan, gözlerini kapatıp bir şey icat etmek istediğini düşünen insanlardan çıkmadı. (IV) Tam tersine, dijital çağdaki yeniliklerin çoğu, iş birliğiyle yapıldı ve bu iş birliği içindeki insanların kimileri zeki ve yaratıcı kimileri de dâhiydi. (V) Bu kitap; bu öncülerin, programcıların, mucitlerin ve girişimcilerin hikâyesini, kim olduklarını, onları neyin böylesine yaratıcı yaptığını anlatıyor.

Bir yapıt ve yazarından söz edilen bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, sanatçının ilgi gören başka bir yapıtından söz edilmiştir.

B) II. cümlede, bir durumla ilgili saptama yapılmıştır.

C) III. cümlede, konuya dikkat çekmek için ironik bir anlatıma başvurulmuştur.

D) IV. cümlede, dijital çağdaki gelişmelerin birikimli biçimde gerçekleştiğine değinilmiştir.

E) V. cümlede, yapıtın içeriği hakkında bilgi verilmiştir.

1. (I) *Kamus-ı Türkî*, Şemsettin Sami tarafından hazırlanmıştır. (II) Bu eser, ilk Osmanlı Türkçesi sözlüğüdür. (III) Türkçenin zenginliğini gözler önüne sermek ve günlük konuşma diline ilişkin veri sağlamak için Klasik Osmanlı Türkçesinde bulunan fakat halkın günlük dilinde kullanılmayan Arapça ve Farsça sözcükler bu sözlüğe alınmamıştır. (IV) Dolayısıyla Türkçe kökenli sözcüklere öncelik tanınmıştır. (V) Sözlükte, Türkçenin zenginleştirilmesi düşüncesiyle Doğu Türkçesinin ve Eski Oğuz Türkçesinin kullanımı yaygın sözcüklerine de yer verilmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) III. cümlede, amaç-sonuç ilişkisi söz konusudur.

B) I. cümlede, tanıtılan sözlüğün oluşturucusu belirtilmiştir.

C) IV. cümle, III. cümlenin devamı niteliğindedir.

D) V. cümlede, karşılaştırma söz konusudur.

E) II. cümlede, sözlüğün hangi yönden ilk olma özelliği taşıdığına değinilmiştir.

2. I. Önemli bir edebiyatçı ve oyun yazarı olan Friedrich Dürrenmatt, maddi kaygılar nedeniyle polisiye roman yazmıştır.

II. Polisiyelerinde kullandığı üslup, eserlerinin yığın edebiyatı altında yer alan polisiye romanlardan farklılaşmasını sağlamıştır.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. cümlede sözü edilen Friedrich Dürrenmatt'ın ne zamandır polisiye roman yazdığı söylenmiştir.

B) I. cümledeki roman türünün içerik yönüne temas edilmiştir.

C) I. cümlede ileri sürülen yargı, alıntı yoluyla gözler önüne serilmiştir.

D) I. cümlede değinilen yazarın hangi anlatım tekniklerine yöneldiği açıklanmıştır.

E) I. cümledeki yazarın anlatımının doğurduğu sonuç açıklanmıştır.

3. **Aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı bir tanım içermektedir?**

A) — SE metoduyla ilgili ne söylemek istersiniz?
— SE metodu, karmaşık olan problemlerin daha basit alt problemlere ayrılarak her birinin kendi içinde çözülmesiyle genel çözümün bulunduğu bir çözüm şeklidir.

B) — Sonlu Elemanlar (SE) yöntemi, hangi hususta etkili olarak kullanılmaktadır?
— Sonlu Elemanlar (SE) yöntemi, yapıların dinamik özelliklerinin belirlenmesinde oldukça verimli bir şekilde kullanılmaktadır.

C) — SE metodunun özelliklerini nasıl açıklayabiliriz?
— SE metodu, oldukça sistematik ve modüler bir yapı içerir.

D) — SE metodu, neye uygulanmaktadır?
— SE metodu, bir bilgisayar programı hazırlanarak geniş alandaki pratik titreşim problemlerinin çözümü için başka bir bilgisayara uygulanabilmektedir.

E) — SE yazılımları, ne tür bilgisayarlarda kullanılmaktadır?
— Günümüzde çok sayıda ticari SE yazılımları mevcuttur ve bu yazlımlar normal bilgisayarlardan süper bilgisayarlara kadar hemen hemen her tip bilgisayarda çalıştırılabilmektedir.

4. Evin küçük büyük bütün insanlarına ait olan titizlik ve hırçınlık Ali Rıza Bey'e de sirayet ediyor gibiydi. İhtiyar adam, bazen kızıp köpürüyor; bu rezaletlere tahammül edemeyeceğini bağıra çağıra söylemeye başlıyordu.

Aşağıdakilerden hangisi, "Ali Rıza Bey"**in duygu durumunu yansıtan bir cümle olabilir?**

A) Aa, yayınevine gideceğini hiç düşünmemiştim!

B) Yeter artık, böyle pervasızlık olmaz!

C) Of, burada okuyacak hiçbir şey yok!

D) Tüh, dışarı çıkmışken kitap da alsaydım keşke!

E) Öyküler nefis olmuş, kaleminize sağlık!

ÜçDörtBeş

5. (I) 627 yılında Batı Köktürk Kağanlığı'na isyan ederek adlarını duyuran Karluklar, Çin İmparatorluğu'nun 656'da üç koldan başlattığı büyük taarruzda Batı Köktürk Kağanı A-shih-na Holu'yu desteklerler ancak onunla birlikte mücadeleyi kaybederler. (II) 665 yılından itibaren tekrar gelişme gösteren Karluklar, Çin İmparatorluğu'na tabi olan Doğu ve Batı Köktürkler'e bağlı olmadan bağımsız yaşamaya başlarlar. (III) Asya'daki bütün Türkleri birleştirmek için uğraş veren İkinci Köktürk Devleti Hükümdarı Kapgan Kağan, Karluklar'ı yönetimine alır. (IV) Karluklar, 711 ve 714 yıllarında İkinci Köktürk Devleti'ne isyan ederler. (V) Fakat Çinlilerin tahrikleriyle meydana gelen olaylarda çok zarar gördüklerinden geçici olarak Çin İmparatorluğu'nun Beşbalık eyaletine bağlanırlar.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) II. cümlede, Karlukların hangi yıldan itibaren toparlandığı belirtilmiştir.

B) V. cümlede, yargı gerekçesiyle birlikte verilmiştir.

C) I. cümleden Karlukların Batı Köktürk Kağanlığı'na isyan etmelerine rağmen Batı Köktürk Kağanı'na destek verdiği anlaşılmaktadır.

D) III. cümle, koşul anlamı içermektedir.

E) IV. cümlede, Karlukların hangi devlete başkaldırdığı belirtilmiştir.

6. (I) Nobel Edebiyat Ödülü sahibi Amerikalı romancı William Faulkner, "İyi bir romancı olmak için nasıl bir formül tavsiye edersiniz?" sorusuna şu cevabı vermişti:
(II) Yapabileceğinin en iyisini yapmak, yeterli sayılmaz.
(III) Yapabileceğin kadarından da yükseğinin rüyasını gör ve daima o hedefe ulaşmaya çalış. (IV) Çağdaşlarından ya da senden öncekilerden daha iyi olmaya gayret et.
(V) Faulkner, saygınlığının ve başarısının sırrını böyle özetliyordu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde karşılaştırma anlamı yoktur?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV D) IV ve V E) I ve V

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öngörü söz konusudur?**

A) Öyle bir gün gelecek ki edebiyat ve felsefe büyük bir popülerlik elde edecek.

B) Edebiyatımızın bugünkü durumu, genç yazarlar için büyük olanaklar içeriyor.

C) Çağımızda değişen yaşam koşullarına bağlı olarak kültür de değişmektedir.

D) Küresel ticaretin hacim kazanması, uluslararası ilişkilere yeni bir boyut kazandırmıştır.

E) Artık deneme türünde nicelik ve nitelik yönünden bir artış söz konusudur.

8. (I) Okur, yapıtlarını okuduğu yazarın gerçek yaşamının nasıl olduğunu hep merak eder. (II) O yazarın nasıl yaşadığını, neler yaptığını, nasıl bir çevresi olduğunu öğrenmeyi arzular.
(III) Bu nedenle de yazarla tanışmak, onunla bir kahve içmek, onunla aynı havayı teneffüs etmek için can atar.
(IV) Yazarla tanışınca onun da kendisi gibi sıradan, normal bir yaşam sürdüğünü fark eder ve düş kırıklığına uğrar.
(V) Onun; gözünde büyüttüğü, hayallerinde yaşattığı biri olmadığını görünce gerçekten de sarsılır, sendeler.
(VI) Sinirlenen, ağlayan, unutan, yanlış anlayan ve hata yapan özelliklerine tanık olduğunda yazarla ilgili kurduğu düşlerin bir bir döküldüğünü anlar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden itibaren okurda, yazarla ilgili düşünce değişikliğinden söz edilmektedir?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir eserin içeriğinden söz edilmiştir?**

A) Yazdığım eserlerde süslü söyleyişlerin eserin başarısını zedelememesine dikkat ederim.

B) İyi bir ozan, şiirde her şeyden evvel uyak ve ahenk unsurlarının kullanımına yoğunlaşır.

C) Bazı şiirlerimi serbest ölçüyle, bazılarını hece ölçüsüyle kaleme aldım.

D) Yazarın son hikâye kitabında büyük şehirde yaşayan bireyin iç sıkıntıları işlenmiş.

E) Bu edebiyatçımız, uzun cümle kurayım derken düşük cümle kuruyor.

1. (I) Müzikte çağın en büyük tenorlarından biri olan Enrico Caruso, sahneye çıkmadan önce son derece heyecanlanır, âdeta tir tir titrerdi. (II) Bir keresinde New York Metropolitan Operası'nda Verdi'nin ilginç bir eseri olan Maskeli Balo oynanıyordu. (III) Caruso'yu gerginlik içinde titrerken gören, mesleğe yeni başlamış bir bayan hayretle sordu: (IV) "Bay Caruso, niye bu kadar heyecanlısınız?" (V) Caruso, diğer müzisyenler yeteneklerinin yüzde yüzünü kullanmaya çalışsa bile kendisinin yüzde yüz ellisini kullanmak zorunda olduğunu söyledi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede, Caruso'nun ruh hâlinden bahsedilmiştir.
B) II. cümlede, nesnellik söz konusudur.
C) III. cümlede, bir duyguya yer verilmiştir.
D) IV. cümlede, bir durumun sebebini buldurmaya yönelik bir soru vardır.
E) V. cümleden bütün müzisyenlerin sahnede limitlerini zorladığı belirtilmiştir.

3. (I) *Adı: Aylin*, *Füreya* gibi biyografik eserler ile *Sevdalinka*, *Veda* gibi romanlarıyla birçok ödül kazanan Ayşe Kulin, üretken bir yazar olduğunu yine kanıtladı. (II) Senarist ve sanat yönetmeni kimliği de bulunan Kulin, yeni romanı *Kanadı Kırık Kuşlar* ile okurla buluştu. (III) Kitap; Nazilerin hükmettiği, ayrımcılık ve toplumsal çatışmanın kol gezdiği Almanya'da vaktinin sınırlı olduğunu düşünen Tıp Doktoru Schlimann'ın ailesiyle birlikte daha insanca bir yaşam sürmek amacıyla Türkiye'ye kaçmasıyla başlıyor. (IV) Okur, yer yer konular arasındaki bağlantı kopukluklarında sendelese de yazarın roman boyunca süren akıcı dili sayesinde olaylardan kopmadan kitabın sayfalarında ilerliyor. (V) Romanı bitirdiğinde de olaylara, karşı tarafın gözüyle bakabilmeyi öğrendiğini hayretler içerisinde fark ediyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde hem beğenme hem de olumsuz eleştiri vardır?

A) IV B) III C) V D) II E) I

ÜçDörtBeş

2. (I) Bir yandan yaşamının en yüksek ereğini bilgide bulan, bilmek için yaşayan; öbür yandan edindiği bilgileri yaşamına temel yapmak isteyen kişiye filozof denir. (II) Bilginin yaşamla ilişkisine yoğunlaşan bu insan tipinin daha eski örneklerini Antik Yunan'da bulmak mümkündür. (III) Bir Thales, bir Protagoras, bir Empedokles bu insan tipinin akla ilk gelenlerindendir. (IV) Başlangıçta gördüğümüz bu filozof tipinden sonra yaşamdan kendi düşünce dünyasına yönünü çevirmiş bir bilgin tipiyle karşılaşırız. (V) Bunun dışında bir de daha çok yaşama yönelmiş pratik bir filozof tipi vardır, öyle zannediyoruz ki bunun da en tanınmış örneği Sokrates'tir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) III. cümlede, örnekler sıralanmıştır.
B) V. cümlede, bir sanıdan söz edilmektedir.
C) II. cümlede, karşılaştırma yapılmıştır.
D) IV. cümle, aşamalı durum bildirmektedir.
E) I. cümle, tanım cümlesidir.

4. (I) Sokrates, karşısındakilere ancak olumlu cevaplar verebilecekleri sorular yöneltirdi. (II) Bir sürü evetten oluşan cevaplarla muhatabına kendi fikrini benimsetmeyi gaye edinmişti. (III) O, muhatabının hayır demesine yol açacak bir üslubu asla kullanmazdı. (IV) İnsanlara yanıldıklarını doğrudan doğruya söylemekten uzak dururdu. (V) Zira muhatabının evet diyeceği bir diyalektik geliştirmenin zorunlu olduğunu bilirdi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede, Sokrates'in soru sorma metoduna değinilmiştir.
B) II. cümlede, Sokrates'in amacı açıklanmıştır.
C) III. cümlede, Sokrates'in anlatımındaki nezakete vurgu yapılmıştır.
D) IV. cümlede, Sokrates'in neyden kaçındığı belirtilmiştir.
E) V. cümle, kendisinden önceki cümlenin gerekçesini bildirmektedir.

5. (I) Bir işe başlamadan önce tüm hazırlıkları yapmış olmak gerekir. (II) Herkes işini tam ve hızlı bir şekilde yapmak ister. (III) Ertelenen ve eksik bırakılan işler, birikerek insanın ayağına dolanır da ondan. (IV) Hayatta herkesin yeteneğine uygun bir iş vardır. (V) Ayrıca her işin uygun bir tekniği vardır. (VI) Doğru tekniği kullanmak, işlerin başarıyla tamamlanmasını temin eder.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisi, kendisinden önceki yargının gerekçesi konumundadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

6. I. Dijital küratörleşme yeni bir uygulama olarak ortaya çıktıkça dijital küratörlük alanında profesyonellere duyulan ihtiyaç da artmaktadır.

II. Gerek kamuda gerekse özel sektörde dijital küratörlük işleri için nitelikli personel istihdamının en iyi yolu, mesleki eğitim ve öğretim süreçlerini tamamlamış personel seçimidir.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. cümledeki uygulamanın tarihsel gelişim süreci özetlenmiştir.

B) I. cümlede anlatılanlara inandırıcılık katmak için nesnel veriler paylaşılmıştır.

C) I. cümlede dile getirilen gereksinimin karşılanmasına yönelik öneride bulunulmuştur.

D) I. cümlede sözü edilen husus, benzetim yoluyla açıklanmıştır.

E) I. cümlede değinilen eksikliğin yol açabileceği sonuçlar üzerinde durulmuştur.

7. (I) Tarihte iki Aristoteles, Hegel, Kant; iki Farabi, İbni Sina, Gazali, İbn Rüşt yoktur. (II) Onların var olmaları isteniyorsa okumalarla onları bugüne davet etmemiz, bugünün sorunlarıyla yüzleştirmemiz lazım. (III) Böyle yaparak ikinci bir Farabi mirası oluşturmak belki olanaklı hâle gelir. (IV) Çünkü her yeniden okuma, bir yeniden üretimdir. (V) Felsefenin devamı ve canlı bir bilinç etkinliği olarak sürdürülmesi ancak böylesi saygın ve makul bir tutumla olur.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

A) I. cümlede, iki grup karşılaştırılmıştır.

B) II. cümlede, bir koşuldan ve gereklilikten bahsedilmiştir.

C) III. cümle, ihtimal anlamı taşımaktadır.

D) IV. cümle, kendinden önceki cümlenin gerekçesidir.

E) V. cümle, öznel görüş bildirmektedir.

8. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi, ayraç içindeki kavramla uyuşmamaktadır?**

A) Bu kırıcı sözleri ona ben mi söylemişim? (Yadsıma)

B) Telefonu açar açmaz onun sesini duymayayım mı? (Şaşkınlık)

C) Güzel ve barış dolu bir dünyanın bizi beklediğine inanıyorum. (Umut)

D) Hemen her gün aynı programları izlemekten sıkıldım. (Usanç)

E) Sokak satıcılarının yüksek sesle satış yapması bizi bezdirdi. (Sitem)

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gerçekleşmemiş beklenti söz konusudur?**

A) İzmir'e geldiğinizde bize de uğrayacağınızı düşünmüştük.

B) Usta yazar, kitabı birden fazla bölüme ayıracakmış.

C) Eskiden bayramlarda dedemin Silifke'deki evine giderdik.

D) Masaların üzerine kumaş örtüler henüz serilmemiş.

E) Onca sorunun arasında bir de sizinle uğraşıyor.

1. Sen bugünü kullanmaya bak, yarının derdi yarının olsun,

Bu cümle, aşağıdakilerin hangisiyle en uygun biçimde tamamlanır?

A) bu dünyada her günün derdi, kendine fazla fazla yeter nasılsa.
B) bir insanın gerçek yüzünü senle ilgili tüm menfaati bitince görürsün.
C) kendi ışığına güvenen, başkasının parlamasından rahatsızlık duymaz.
D) insanın gözleri öyle kelimelerle konuşur ki dil onları telaffuz bile edemez.
E) bir insanın görüşleri değişebilir ama yüreği hep aynı kalır.

2. **Aşağıdaki özlü sözlerden hangisi,** "bir işin doğru ve eksiksiz yapılması için başlangıcın da doğru ve eksiksiz yapılması" **gerektiğini belirtmektedir?**

A) Dünyada tutkulu olmaksızın başarılmış büyük hiçbir şey yoktur.
B) Ümidini yitirmiş olanın kaybedecek başka şeyi yoktur.
C) Gömleğin ilk düğmesi yanlış iliklenince öbürleri de yanlış gider.
D) İnsan yenilince tükenmez, pes edince tükenir.
E) Başarı cesaretin çocuğudur, başarının sırrı amaca sadakattir.

3. **Aşağıdaki sözlerden hangisi** "kanaatkârlık" **ile ilgilidir?**

A) İnsanın karakteri en çok nelere güldüğünden belli olur.
B) Güzel düşünceyle güçlü karakter birleşince harikalar doğar.
C) Kanunların bittiği yerde zulüm baş gösterir.
D) Yeryüzünde bütün dertler, azla yetinmemekten doğar.
E) Kalpte muhakemenin asla tanımadığı fikirler vardır.

4. I. Kedi, evine dönünce fare, deliğine kaçar.
II. Kedi gidince fareler küstahlaşır.
III. Kedi, evden dışarı çıkınca fareler oyuna başlar.
IV. Kurnaz bir fare, kedinin boynuna çıngırak takabilir.
V. Kedinin olduğu yerde fareler göze görünmez.

Numaralanmış cümlelerden anlamca birbirine yakın olanlarla dörtlü bir grup oluşturulduğunda hangisi dışta kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "kelimelerin toplumdaki tüm bireyler tarafından kullanıldığı" **vurgulanmaktadır?**

A) Bir kelimenin insanın yaşamını değiştirdiği çok görülmüştür.
B) Kelimeler, fikirleri asmaya yarayan çengellerdir.
C) Rastgele ağzınızdan çıkan bir kelimeden çok şey doğabilir.
D) Kelimeler, cümle binasını oluşturan tuğlalardır.
E) Kelimeler, herkesin ortaklaşa faydalandığı eşya gibidir.

6. Evinizin eşiğini temizlemeden komşunun damındaki karlardan yakınmayınız.

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümleye anlamca en uzaktır?

A) Başkasını düzeltmeniz için önce kendinizi düzeltiniz.
B) Eleştirmeye kendinizden başlarsanız bir başkasını eleştirme hakkınız olabilir.
C) Başkalarının size önem vermesini istiyorsanız önce siz kendinizi önemseyin.
D) İğneyi kendinize, çuvaldızı başkalarına batırınız.
E) Objektif bir insan iseniz önce kendinizin, sonra başkalarının kusurlarını gidermeye çalışın.

ÜçDörtBeş

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

7. Hangi nitelikleri taşırsa taşısın, hangi nedenlerle ortaya çıkarsa çıksın bir yapıtın var olması için gereken ----, ilkin yazarın hayal gücünü tutuşturacak bir kıvılcıma ihtiyaç duyar. Adına ilham dediğimiz bu kıvılcım, fikrin ---- sürecinin temelidir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) yatkınlık - kalıba girme

B) verimlilik - ele avuca sığma

C) sorumluluk - açığa çıkma

D) özgünlük - esasa dayanma

E) yaratıcılık - ete kemiğe bürünme

MSÜ - 2022

8. (I) Maddenin veya genel olarak ele alındığında bir cismin tabiatında sertlik, ağırlık, renk gibi duyusal unsurlar yoktur. (II) Maddenin uzunluk, genişlik, derinlik özellikleri söz konusudur. (III) Çünkü söz gelimi sert bir cismin ellerimizdeki kuvvetle karşılaştığındaki direnci hissederiz fakat diğer başka duyularımız bize bir şey söylemez. (IV) Eğer elimiz belli bir doğrultuda hareket ettiğinde o yönde duran cisimler hep elimizin yaklaştığı hızın aynısı ile elimize karşılık verseydi sertliğe dair hiçbir duyumumuz olmazdı. (V) Gerçekten de hayret verici ve tuhaftır ki cisimler bize aynı yönde karşılık verselerdi cisim olma vasıflarını yitirirlerdi.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede, maddenin doğasında bulunmayan bazı unsurlar sıralanmıştır.

B) II. cümlede, maddenin sahip olduğu nitelikler verilmiştir.

C) III. cümle, kendisinden önceki cümlenin sebebini bildirmektedir.

D) IV. cümle, koşula bağlı yargıdır.

E) V. cümlede, cisimlerin cisim olma özelliğini günümüzde kaybettiği söylenmiştir.

9. (I) Kazak Türklerinin kendilerine has ve epey zengin bir edebiyatı vardır. (II) Yaşamın çeşitli dönemleri ile ilgili törenler, Kazaklar arasında çok canlı bir şekilde yaşamaktadır. (III) Kazak Türkçesindeki halk edebiyatı terimleri, Batı Türkçesi terimlerinden farklıdır. (IV) Kazaklarda halk türküsüne "jır" ya da "ölen", türkü söyleyen kişiye de "jırav" ya da "ölenşi" denir. (V) Ağıt türünden olan şiirler muhtevalarına göre "yestürdi", "köngül aytu" ya da "coktav" adını alır.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi <u>söylenemez</u>?

A) V. cümlede, Kazaklarda ağıtların içeriklerine göre hangi adlarla anıldığı söylenmiştir.

B) I. cümlede, Kazak Türklerinin özgün bir edebiyatı olduğu söylenmiştir.

C) II. cümlede, Kazakların hayatın çeşitli devreleri ile ilgili merasimleri sürdürdüğü belirtilmiştir.

D) III. cümlede, Kazak Türkçesindeki halk edebiyatı terimlerine örnekler verilmiştir.

E) IV. cümlede, Kazaklarda halk türküsüyle ilgili bilgiler verilmiştir.

10. (I) Kıbrıs Adası, 1571'de Türkler tarafından fethedilmiştir. (II) 1572'de çıkarılan bir fermanla Karaman başta olmak üzere Antalya, Konya, Niğde, Nevşehir yörelerinden 20 bin dolayında bir Türk nüfusu Kıbrıs'a yerleştirilmiştir. (III) Daha sonra adaya yerleşen Türk nüfusla birlikte 1777 yılı belgelerine göre Kıbrıs'ta yaşayan Müslüman nüfusun Hristiyan nüfustan daha fazla olduğu görülmektedir. (IV) 1878'de Kıbrıs'ın kontrolü İngilizlere geçer. (V) Ada, 1914'te Yunanistan'a ilhak edilmek istendiğinden adada yaşayan 300 bin dolayında Türk, Türkiye'ye göçer.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede, Kıbrıs'ın ele geçirilme zamanı verilmiştir.

B) II. cümlede, Kıbrıs'ın fetihten önceki nüfus durumu açıklanmıştır.

C) III. cümlede, tarihî bir kaynağa dayalı bir bilgi aktarılmıştır.

D) IV. cümleden, Kıbrıs'ın denetiminin el değiştirdiği anlaşılmaktadır.

E) V. cümlede, Kıbrıs'ta yaşayan 300 bin civarındaki Türk'ün Türkiye'ye göç etme sebebi belirtilmiştir.

UçDörtBeş

1. I. Biz başkalarının kusurlarını görmek konusunda kartallara ve kendi hatalarımızı görmek bakımından da köstebeklere benzeriz.
II. Başkalarının kusurlarını tartarken parmağı ile terazinin kefesine bastırmayan insan pek azdır.
III. Kusuru kendisine söylenmeyen adam, ayıbını hüner zanneder.
IV. Kamburunu dostunun hoş görmesini isteyen, dostunun sivilcelerini affetmelidir.
V. Kusurumuzu başkasına söyledikten sonra biz unutsak da söylediğimiz kişi unutmaz.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) III ve IV E) IV ve V

2. Kuş uçtuktan sonra kafesin kapısını kapamak ne işe yarar?

Bu cümlede aşağıdaki kavramlardan hangisi vurgulanmaktadır?

A) Tedbir B) Sabır C) Tevazu D) Samimiyet E) Hoşgörü

3. I. Kendi kendinin hâkimi olan kimse, muzaffer bir general gibidir.
II. Kuvvetli insan, kendini yenen insandır.
III. İnsanın nefsine hâkim olması, zaferlerin en büyüğüdür.
IV. Gerçek büyüklük, insanın kendi kendisinin efendisi olmasıdır.
V. Kendi kendine yardım etmeyi bilmeyene kimse yardım etmez.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisi, anlatılmak istenen bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Bazı kişiler için başkalarının ---- birer ----, onları keşfetmek için her türlü ---- gösterirler.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen sözcüklerin sırayla getirilmesi en uygundur?

A) hataları - nimettir - yılgınlığı
B) başarıları - örnektir - tembelliği
C) sevgileri - yokluktur - emeği
D) bilgileri - hiçtir - çabayı
E) kusurları - hazinedir - gayreti

5. Aşağıdaki cümleler, vurguladıkları kavramlarla beraber verilmiştir.

Buna göre, hangi seçenekte yanlışlık yapılmıştır?

A) Yenile yenile yenmeyi öğreneceğim. (Kararlılık)
B) Kontrolü olmayan her güç cılızdır. (Sabır)
C) İnsanlara karşı yumuşak ve affedici olmak gerekir. (Merhamet)
D) Altın kir ve pas tutmayan, muhteşem bir madendir. (Değer)
E) Ele ele verilerek çözülemeyecek problem yoktur. (Dayanışma)

6. Kötü kimselerle arkadaşlık etme; sonra haberin olmadan senin huyun, onların huyuna benzer.

Bu cümleye anlamca en yakın yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) İyiliğe gücün yetmezse bari kötülük yapma.
B) Bir kötülüğü beğenen, onu işleyenden daha kötüdür.
C) Kötülük yapan kimse, kötülüğe uğrayandan daha talihsizdir.
D) Çürük elma, yanındakini de bozar.
E) Kimseye kötülük yapmayan insan, başka insanlardan korkmamalıdır.

7. (I) Modern fizik teorisinin kuantum mekaniği, istatistiksel tahminler kavramını gündeme getirmektedir. (II) Oysa Hawking, doğa olaylarının bilimin bütün amacını alaşağı edecek bir gelişigüzel düzen içinde oluştuğu görüşüne cephe almaktadır. (III) Hawking'e göre doğa yasalarının var olduğunu farz etmeliyiz. (IV) Bu, bize iki alternatif bırakmaktadır: (V) Ya keşfedebileceğimiz dört başı mamur bir teori vardır ya da mutlak bir teori değil de evreni gittikçe daha eksiksiz tanımlayan sınırsız bir dizi teori vardır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

A) III. cümlede, Hawking'e göre ne yapmamız gerektiği belirtilmiştir.

D) IV. cümleden, III. cümlede sözü edilen gerekliliğin iki seçenek sunduğu anlaşılmaktadır.

C) I. cümlede, istatistiksel tahminler kavramı açıklanmıştır.

D) V. cümlede, IV. cümlede bahsedilen gereklilikler açıklanmıştır.

E) II. cümlede, Hawking'in neye karşı çıktığı söylenmiştir.

8. (I) Postmodern roman eleştirisi; üst kurmaca, metinler arasılık, çoğulcu bakış açısı gibi bileşenler üzerinde durarak metinsel yapıyı incelemektedir. (II) Geleneksel anlatı metinlerinin hep içerik ve kişiler üzerinde durması yetersiz olmakla birlikte bireyin ortadan kalktığı yirminci yüzyıl avangardist anlatı edebiyatı üzerinde çalışan eleştirmenin her metinde üst kurmaca ve çoğulculuğun izini sürmesi de yetersizdir. (III) Toplumcu gerçekçi veya idealist eleştirinin, hatta geleneksel estetik eleştirinin, postmodern eleştiriyi anlamakta veya hazmetmekte zorluklar yaşadığı açıktır. (IV) Tarihsel, ideolojik, didaktik bütün nedenselliklerini kaybeden postmodern metin ve bu metinlerin eleştirisi karşısında yaşanan şaşkınlık ve hazımsızlık da doğaldır. (V) Fakat postmodernizmin de bir gerçeklik anlayışının olduğu söylenmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir durumun olağanlığından bahsedilmiştir?

A) II B) IV C) I D) V E) III

9. (I) Latin alfabesinin 6 - 7. yüzyıllarda Eski Grek alfabesinden yararlanılarak oluşturulduğu sanılmaktadır. (II) Latin dilinin özelliklerine dayanarak yapılan bu alfabede esas olarak 23 harf bulunur. (III) Soldan sağa doğru yazılan Latin alfabesinin yazı sisteminde harflerin bitişmesi veya başta, ortada, sonda şekil değiştirmesi söz konusu değildir. (IV) Alfabeyi kullanan milletler, kendi dillerine göre ihtiyaç duydukları işaretleri ekleyerek bu alfabeyi zenginleştirmişlerdir. (V) Latin alfabesi, günümüzde en yaygın kullanılan alfabedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

A) I. cümlede, kesin olmayan bir bilgiye yer verilmiştir.

B) II. cümlede, Latin alfabesinin neye göre oluşturulduğu belirtilmiştir.

C) III. cümlede, Latin alfabesinin diğer alfabelerden farklarına değinilmiştir.

D) IV. cümlede, Latin alfabesinin nasıl geliştirildiği söylenmiştir.

E) V. cümlede, karşılaştırma anlamı vardır.

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

10. I. Türkiye'de Türkçe müzik daha fazla dinleniyor ve reklam verenler daha çok Türkçe müzik yayını yapan radyoları tercih ediyor.

II. Türkiye'de yayın yapan radyo kanallarının çoğu yerli müzik yayını yaparken yabancı müzik yayını yapan kanal sayısı iki elin parmaklarını geçmiyor.

Numaralanmış I. cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) II. cümlede belirtilen durumun gerekçesini açıklamaktadır.

B) II. cümlede ortaya konulan durumun koşulunu belirtmektedir.

C) II. cümledeki bilgileri farklı örnekler üzerinden değerlendirmektedir.

D) II. cümledeki açıklamayı çürütmek için yeni bir bilgi sunmaktadır.

E) II. cümlede yer alan açıklamayı karşılaştırmalı ele almaktadır.

TYT - 2021

1. I. Ülkemizin en büyük adası olan Gökçeada, Gelibolu Yarımadası'ndan yaklaşık 17 kilometre uzaklıktadır.

II. Adanın doğu-batı uzunluğu 29,5 kilometre, kuzey-güney uzunluğu ise 13 kilometredir.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerin hangisidir?

A) Doğu-batı uzunluğu 29,5 kilometre, kuzey-güney uzunluğu ise 13 kilometre olan Gökçeada; ülkemizin en büyük adası olup Gelibolu Yarımadası'ndan tam olarak 17 kilometre uzaklıktadır.

B) Doğu-batı uzunluğu 29,5 kilometre, kuzey-güney uzunluğu ise 13 kilometre olan Gökçeada; Gelibolu Yarımadası'ndan yaklaşık 17 kilometre uzaklıktadır.

C) Doğu-batı uzunluğu 13 kilometre, kuzey-güney uzunluğu ise 29,5 kilometre olan Gökçeada; ülkemizin en büyük adası olup Gelibolu Yarımadası'ndan yaklaşık 17 kilometre uzaklıktadır.

D) Doğu-batı uzunluğu 29,5 kilometre, kuzey-güney uzunluğu ise 13 kilometre olan Gökçeada; Gelibolu Yarımadası'ndan sadece 17 kilometre uzaklıktadır.

E) Doğu-batı uzunluğu 29,5 kilometre, kuzey-güney uzunluğu ise 13 kilometre olan Gökçeada; ülkemizin en büyük adası olup Gelibolu Yarımadası'ndan yaklaşık 17 kilometre uzaklıktadır.

3. Felsefe tarihleri, genelde felsefi düşüncenin başlangıcı olarak MÖ 6. asırda Thales'in "Her şeyin kökeninde su vardır." ---- kabul eder. Böyle bir kabulün gerekçesi ve dayanakları nelerdir? Bu kabulden ---- felsefe yapma, Yunan dünyasından günümüze ulaşmış bir düşünce etkinliği midir, ---- farklı kültürlerin farklı felsefeler yapabilmelerine ---- var mıdır? Bütün bu sorular, Türkçede yer alan felsefe tarihlerinde açıkça ya da üzeri örtülü bir şekilde yanıtlanmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere, sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilen sözcükler getirilmelidir?

A) önermesini - hareketle - yoksa - olanak

B) duygusunu - yola çıkarak - veya - imkân

C) teorisini - hareketle - hâlbuki - olanak

D) görüşünü - yola çıkarak - çünkü - imkân

E) fikrini - hareketle - ama - olanak

2. I. Özgünlük, uzun yıllar içinde edinilebilecek bir anlatım özelliğidir.

II. Bir sanat eserinin oluşturulduğu çağa hapsolması, başarısızlığının ispatıdır.

III. Az sözle çok şey anlatabilmek, ozanlığın şanındandır.

IV. Sanat yapıtının ait olduğu devrin sınırlarını aşamaması, niteliksiz olduğunun göstergesidir.

V. Usta şairler, sözcükleri cimri kullanarak yoğun dizeler oluşturur.

Numaralanmış yargılar anlamca ikişerli gruplandırıldığında hangi cümle dışarıda kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Bir insanın kültür seviyesini öğrenmek istiyorsanız ona boş zamanlarında ne yaptığını sorunuz.

Bu cümlede insanlarla ilgili olarak <u>asıl</u> anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ne yazık ki pek az kişi boş zamanlarını verimli kullanabilmektedir.

B) Boş zamanlarını olumlu işlerde değerlendirenler, belli bir kültür düzeyine ulaşmış kişilerdir.

C) Boş zamanları faydalı işlerle değerlendirebilmek, kültürel seviyeyi artırabilir.

D) Nitelikli bir eğitim görmek, insanın kültür seviyesini yükseltir.

E) Kişinin meşgul olmadığı zamanlardaki yapıp etmeleri kültürel düzeyini ortaya koyar.

5. I. Nif Dağı; İzmir Körfezi'nin doğusunda, Bornova, Buca, Kemalpaşa ve Torbalı ilçelerinin ortak sınırları çevresinde bulunur.

II. Dağın kuzeyinde Kemalpaşa Ovası ve Manisa Dağı, doğusunda Karabel Geçidi, güneyinde Torbalı Ovası yer alır.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. cümledeki dağın arazi yapısı tanıtılmaktadır.

B) I. cümlede sözü edilen bölgedeki yer şekillerinin oluşumu açıklanmaktadır.

C) I. cümlede belirtilen bölgenin iklim koşulları ele alınmaktadır.

D) I. cümledeki Nif Dağı'nın kıyı kesimleri ve iç bölgelerle bağlantısından söz edilmektedir.

E) I. cümlede değinilen dağın coğrafi konumundan bahsedilmektedir.

6. (I) İnsan gereksinimlerini önceliklerine göre sıraladığımızda yeme, içme, uyku gibi fizyolojik gereksinimlerin ilk sırada yer aldığını görürüz. (II) Bu sıralamada beslenme, insan gereksiniminin birinci basamağı olan fizyolojik gereksinimler arasında yer almaktadır. (III) Beslenme, yaşamımızın her döneminde sağlığın temelini oluşturur. (IV) Sağlıklı beslenme deneyiminden; sağlığın korunması, geliştirilmesi ve kronik hastalık riskinin azaltılmasına yönelik beslenme disiplini anlaşılmalıdır. (V) Sağlıklı bir yaşam için gerekli olan besin ögelerinin bir ya da birkaçı eksik alınırsa vücudun büyümesi, gelişmesi ve normal çalışması aksar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi <u>söylenemez</u>?

A) III. cümlede, sağlığın esasını beslenmenin oluşturduğu ifade edilmiştir.

B) V. cümle, koşula dayalı yargı niteliğindedir.

C) I. cümleden, bireyin ihtiyaçlarının sırası olduğu anlaşılmaktadır.

D) IV. cümlede, hastalıkların asıl sebebinin sağlıklı beslenmeye özen gösterilmemesi olduğu belirtilmiştir.

E) II. cümleden, beslenmenin bedensel bir ihtiyaç olduğu anlaşılmaktadır.

7. I. yayımladıkları bir makalede

II. etkileneceği kuramlaştırıldı

III. bir grup bilim insanının

IV. ses dalgalarının kütleye sahip olduğu

V. *Physical Review Letters* dergisinde

VI. ve seslerin yerçekiminden doğrudan

Yukarıda numaralanmış sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan ikinci</u> olur?

A) VI B) V C) II D) I E) IV

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

8. (I) Avustralya'da yaşayan Tetragonula carbonaria türü arılar, balı üzüm tanesine benzeyen çanaklarda depoluyor; yavrularını ise sarmal şekilli kuluçka peteklerinde yetiştiriyor. (II) Bir mühendislik harikası olan bu kuluçka petekleri, birbirine bağlı yüzlerce gözden oluşan bir merdiveni andırıyor. (III) Zaman içinde gözlere, dışa ve yukarıya doğru sarmal yapı oluşturacak şekilde yenileri ekleniyor. (IV) Arıların petekleri oluştururken kullandıkları ana malzeme, bitki reçineleri ve bal mumu karışımından oluşuyor. (V) Kraliçe arı gözlere birer yumurta bırakıyor, işçi arılar da hemen gelip bu gözlerin üzerini kapatıyor.

Bu parçada yer alan numaralanmış cümlelerde *Tetragonula carbonarialar* hakkında aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede, yaşadıkları yer ve üretim biçimlerinden söz edilmiştir.

B) II. cümlede, ürettikleri kuluçka peteklerine ilişkin öznel yargı kullanılmıştır.

C) III. cümlede, kuluçka peteklerine nasıl şekil verdiklerinden bahsedilmiştir.

D) IV. cümlede, kuluçka peteklerini hangi maddeden ürettiklerine işaret edilmiştir.

E) V. cümlede, aralarındaki iş bölümünün bal üretimi üzerindeki olumlu etkisine değinilmiştir.

TYT - 2021

1. Su kaynarken patatesi yumuşatır ama yumurtayı sertleştirir, ----

Bu cümle, aşağıdaki ifadelerden hangisiyle tamamlandığında anlamlı bir bütünlük kazanır?

A) ötelere varabilecek olan; yerinde duran dağ değil, ilerleyen karıncadır.

B) önemli olan; içinde bulunduğun şartlar değil, senin ne olduğundur.

C) bazen sesini duyurabilmen için susman gerekir.

D) kaybetme cesareti olmayanın gerçekleri söyleme kapasitesi yoktur.

E) insanın öğrenmesi gereken ilk dil, tatlı dildir.

2. "Birini eğitmenin asıl amacı, onu sürekli sorular soran birine dönüştürmektir." **cümlesi, aşağıdakilerin hangisiyle daha fazla ilgilidir?**

A) Araştırmak B) Öğrenmek C) Duyarlılık

D) Merak E) Eleştiri

3. I. Tıp yazmaları, hem eski tıp anlayışına dayalı bilgileri hem de dönemin tıp literatürüne ait söz varlığını günümüze taşır.

II. Didaktik bir üslupla yazılan, sade ve anlaşılır bir dil kullanılan tıp yazmalarının incelenmesi, hem tıp hem de dil tarihi araştırmaları bakımından son derece önemlidir.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. cümledeki söz varlığına konu olan tıbbi keşiflerden söz edilmektedir.

B) I. cümlede değinilen tıp yazmalarının anlatımına temas edilmektedir.

C) I. cümledeki dönemin hangi zaman aralığını kapsadığı açıklanmaktadır.

D) I. cümlede sözü edilen tıp yazmalarının hangi yöntemlerle incelenmesi gerektiğine değinilmektedir.

E) I. cümlede belirtilen yazmaların içeriğinden bahsedilmektedir.

4. Küresel ısınma, son yılların en çok konuşulan meselelerinden biridir. Atmosferde biriken fazla karbondioksit, dünya yüzeyinde sera etkisi oluşturmaktadır. ---- kutuplardaki buzullar hızla erimektedir. Buzulların erimesiyle hem deniz seviyesi ---- hem de artan ısıyı ---- serinlik kaynağı ortadan kalmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) Bu nedenle - sabit kalmakta - düşürecek

B) Dolayısıyla - alçalmakta - artıracak

C) Bu vesileyle - düşmekte - normalleştirecek

D) Bu sayede - artmakta - dengeleyecek

E) Buna bağlı olarak - yükselmekte - baskılayacak

ÖSYM KÖŞESİ

5.
- Çikolata tüketiminin faydaları nelerdir?
- Çikolata tüketiminin etkileri hangi yaş grubunda daha belirgindir?
- Çikolata gibi besinleri sevmenin temel nedeni nedir?
- Çikolata kişilerin hayata bakış açılarını nasıl etkilemektedir?

Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

A) Kimi insanların çikolata, cips gibi yağlı yiyecekleri; kimilerinin ise karnabahar, brokoli gibi sebzeleri sevmesinin arkasında yatan unsurun genetik faktörler olduğu ortaya konmuştur.

B) Her gün bir parça çikolata yiyenlerin, hiç çikolata yemeyen ya da çok fazla yiyenlere göre olaylara daha pozitif yaklaştığı saptanmıştır.

C) Yetişkin kişilerde, sanılanın aksine, çikolatanın tadını; kadınların erkeklere göre daha az sevdiği tespit edilmiştir.

D) Çikolata gibi yiyecekler, ergenlerde serotonin salgılanmasını çocuklara göre daha fazla sağladığı için bu besinleri tüketen ergenlerin çocuklara göre daha mutlu olduğu belirlenmiştir.

E) Çikolatanın ham maddesi olan kakaonun boğazdaki sinir uçlarında bir tabaka yarattığı ve bu tabakanın, sinirlerin tahriş olmasını engellediği ifade edilmiştir.

ÇIKMIŞ SORU

TYT - 2022

ÜçDörtBeş

6. (I) Modern çağda bilgi ancak bir klavye kadar uzağımızdadır. (II) Ancak bu durum, beraberinde bazı problemleri de getirmektedir. (III) Bilgi yığınları arasından işimize yarayanı seçmek ve hafızada tutmak, bu yüzden gittikçe önem kazanmaktadır. (IV) Hafızamız güçlü olursa iş yerindeki konumumuz daha çabuk yükselecektir. (V) Gün içinde çok sayıda insanla tanışan, birçok yüzle karşılaşan ve birçok isim öğrenen birey güçlü bir hafızaya sahip olmalıdır ki sağlıklı iletişim kurabilsin.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi <u>söylenemez</u>?

A) IV. cümleden, bilgiyi hafızada tutabilmenin iş yaşamındaki başarıyı olumlu etkilediği anlaşılmaktadır.

B) II. cümle, kendisinden önceki cümlenin gerekçesi durumundadır.

C) I. cümleden, bilgisayarın bilgiye erişimi sağladığı anlaşılmaktadır.

D) V. cümle, koşul bildirmektedir.

E) III. cümlede, faydalı bilgiyi ayıklayıp ezberlemekten bahsedilmektedir.

7. (I) Klasisizm; sanatta mükemmeli, geneli ve kalıcıyı hedef alan bir akımdır. (II) Bu akımın temsilcileri yazarlığın zor bir meslek olduğuna, şaheserin yorucu ve sürekli bir çalışma ile meydana gelebileceğine, sanatta mutlaka uyulması gereken kaideler bulunduğuna inanmışlar ve yüksek bir ahlâk anlayışına dayanmayan sanatın boş ve zararlı olduğunu kabul etmişlerdir. (III) Bir eser için klasik olma açısından en mühim şey, şekil ve muhteva arasındaki güzelliktir. (IV) Dolayısıyla klasik edebiyat milletlerin yükselme devri edebiyatıdır. (V) Bu dönemdeki yapıtlara klasik vasfı kazandıran birincil husus, biçim ve içerik arasındaki estetikliktir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangi ikisi aynı düşünceyi aktarmaktadır?

A) I ve IV B) II ve III C) II ve IV D) III ve V E) IV ve V

8. (I) Romanın *Don Kişot*'tan bu yana taşıdığı en büyük nitelik olan "kurmaca ile gerçek arasındaki ayrım", artık kolayca belirlenemiyor birçok kitapta. (II) Böyle bir ayrımın yapılması toptan yadsınıyor. (III) Söz gelimi İrlandalı yazar John Banville'in *Copernecus* adlı eseri roman mı, biyografi mi? (IV) Yazar nerede gerçekleri kullanıyor, nerede kurmacaya başvuruyor? (V) Buna benzer daha pek çok soru, roman türüne ilişkin giderek artan bir belirsizliği ve değişimi ispatlıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi <u>söylenemez</u>?

A) II. cümleden, kurmaca ile gerçek arasındaki ayrımın yapılmasının tamamen inkâr edildiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

B) V. cümleden, romana dair belirsizliğin ve değişimin zamanla arttığı anlaşılmaktadır.

C) III. cümlede, iddia edilen düşüncenin pekiştirilmesi için örneğe yer verilmiştir.

D) IV. cümleden, III. cümlede adı geçen eserde gerçek ve kurmacanın ustaca harmanlandığı anlaşılmaktadır.

E) I. cümleden, romanın en büyük özelliğinin artık basitçe tespit edilemediği anlaşılmaktadır.

9.
I. en azından maddi düzeyde minimum düzeye indirebilmesi
II. uygulanabilir bir işletme modelinin
III. tesis etmesi gerekir
IV. toplumda oluşan sosyal farklılıkları
V. ve sosyal adaleti
VI. toplumda karşılık bulabilmesi için

Yukarıda numaralanmış sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>sondan ikinci</u> olur?

A) III B) II C) VI D) I E) V

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

1. I. Charles Spence; insanların kalabalık restoranlardaki yemeklerin sessiz mekânlardaki yemeklere göre daha özensiz hazırlandığını ve daha az lezzetli olduğunu düşündüklerini ifade ediyor.

II. Psikolog Charles Spence, Oxford Üniversitesinde duyuların birbiriyle etkileşimi üzerine çalışıyor.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Duyuların birbiriyle etkileşimi üzerine çalışmalar yapan psikolog Charles Spence, Oxford Üniversitesindeki kişilerin, kalabalık restoranlardaki yemeklerin sessiz mekânlardaki yemeklere göre daha özensiz hazırlandığını ve daha az lezzetli olduğunu düşündüklerini belirtiyor.

B) Oxford Üniversitesinde, duyuların birbiriyle etkileşimi üzerine çalışan psikolog Charles Spence insanların; kalabalık restoranlardaki yemeklerin, sessiz mekânlardaki yemeklere göre daha özensiz hazırlandığı için daha az lezzetli olduğu düşüncesini taşıdıklarını ileri sürüyor.

C) Oxford Üniversitesinde, duyuların birbiriyle etkileşimi üzerine çalışan psikoloji Charles Spence'e göre insanlar, kalabalık restoranlardaki yemeklerin sessiz mekânlardaki yemeklere göre daha özensiz hazırlandığını ve daha az lezzetli olduğunu düşünüyor.

D) Oxford Üniversitesinde çalışan psikolog Charles Spence'e göre duyular birbiriyle etkileşim içindedir örneğin insanlar, kalabalık restoranlardaki yemeklerin sessiz mekânlardaki yemeklere göre daha özensiz hazırlandığını ve daha az lezzetli olduğunu düşünüyor.

E) Duyuların birbiriyle nasıl bir etkileşim içinde olduğunu araştıran psikolog Charles Spence, Oxford Üniversitesinde yürüttüğü çalışmasında insanların, kalabalık restoranlardaki yemeklerin sessiz mekânlardaki yemeklere göre daha özensiz hazırlandığını ve daha az lezzetli olduğunu düşünüyor.

MSÜ - 2022

2. Başkalarına olduğu kadar kendimize de yabancıyız.

Bu cümlede aşağıdaki tutumlardan hangisine dair eleştiri yapılmıştır?

A) Kendi eksikliklerinin farkında olmama
B) Sahip olunan kapasiteyi verimli kullanamama
C) Tutarsız tavırlar sergileme
D) Öz benliği tanımama
E) Kendini başkalarıyla mukayese etme

3. 2009'da California Üniversitesinden Ying-Hui Fu, bir anne ile kızının az uyudukları ---- her sabah dinlenmiş olarak uyandıklarını fark etti. Yapılan testlerde her ikisinde de "hDEC2" adlı genin mutasyona uğradığı ----. Fare ve sineklerde aynı genle oynandığında onlar da daha az uyumaya başlamıştı. Bu durum, uyku ihtiyacımızı belirlemede kısmen genetik ---- de etkisi olduğunu gösteriyor.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) durumda - anlaşıldı - bilimin
B) zaman - sanılıyordu - etkenlerin
C) hâlde - görüldü - faktörün
D) anlarda - söylendi - verinin
E) gün - fark edildi - incelemenin

4. Bir romancı; etrafını seyrederken gözlerini olabildiğince açabilirse ve bunları kimsenin ifade etmediği biçimde aktarırsa kendini okutabilir.

Bu cümleyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Betimlemelerine duygularını katabilmeyi başaran ve olayları farklı kurguyla kaleme alan romancılara okurlar ilgi gösterir.
B) Okurlar, sıradan olayları sıra dışı bir anlatımla sunabilen romancıları sahiplenir.
C) İyi bir gözlemci olan, gözlemlerini yepyeni ve özgün bir biçimde yansıtabilen romancıların yapıtları ilgi görür.
D) Yaratıcı romanlara imza atan ve kendi yaşamından kesitler de aktaran romancıların yapıtları daha çok okunur.
E) Gerçek romancı, görsel ögeleri aktarırken sadece okurun etkilenmesini amaç edinen kişidir.

5. (I) Sanat tarihi dediğimiz bilim ve araştırma alanı, diğer bilim alanlarına, özellikle pozitif alanlara göre büyük farklılık gösterir. (II) Genel olarak bilim alanlarında araştırıcının davranışı için şart koşulan ortak özellikler; sağlam bilgi verilerine dayanmak, objektif kalmak, genel ve kesin yargılara ulaşmaktır. (III) Tarih, sosyoloji, ekonomi gibi sosyal bilim alanlarında nispeten sapma gösteren bu özellikler; sanat alanlarında objektif değerlerden çok subjektif değerlere doğru kayar. (IV) Çünkü sanatta insanın hayali ve hissî yönü ağır basmaktadır. (V) Ayrıca sanat tarihi, bizzat sanatın kendisi olmadığı gibi tarih de değildir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümleden, sanat tarihinin pozitif alanlardan büyük ölçüde ayrıştığı anlaşılmaktadır.

B) II. cümlede, bilim alanlarında çalışan araştırıcının sahip olması gereken ortak nitelikler verilmiştir.

C) III. cümlede, II. cümlede verilen niteliklerin sanat alanlarında, nesnel değerlerden çok öznel değerlere yaklaştığı ifade edilmiştir.

D) IV. cümlede, sanatı bilimden üstün kılan yönler açıklanmıştır.

E) V. cümlede, sanat tarihinin sanat ve tarih olmadığı söylenmiştir.

6. (I) Motivasyon, gündelik yaşamda ve eğitim süreçlerinde en sık kullanılan kavramlardan biridir. (II) Öncelikle eğitim aşamalarında, sonra da özellikle iş dünyasında motivasyonumuzu nasıl koruyabileceğimizin yollarını ararız. (III) Çünkü bir şeyler yapabilmek için harekete geçmek gereklidir ve bazen bu enerjiyi kendimizde bulamayabiliriz. (IV) Hayatta ve sınavlarda motivasyonu üst seviyelere çıkarmak için pek çok yol ve yöntem vardır. (V) Bunların başında etkin iletişim gelmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) II. cümlede, bir çabadan söz edilmiştir.

B) IV. cümlede, motivasyonun artırılması için birçok metot olduğundan söz edilmektedir.

C) III. cümleden, insanın bir işi yapabilmek için gerekli enerjiye kimi zaman sahip olamadığı anlaşılmaktadır.

D) V. cümlede, özetlemeye gidilmiştir.

E) I. cümlede, bir saptamada bulunulmuştur.

7. (I) On dokuzuncu yüzyıl Osmanlı düşünce hayatını, kendilerini bilimsel çalışmalara, felsefeye ve fikir meselelerine adamış şahsiyetler değil, daha çok edebiyatçılar sürdürmüştür. (II) Tanzimat şair ve yazarları, Batı'dan gelen sosyal ve felsefi konulara herhangi bir sebepten ve herhangi bir şekilde alaka duymuşlar, bunları fikir yazılarında olduğu kadar roman, hikâye, tiyatro hatta şiirlerinde de kullanmışlardır. (III) Konunun edebiyatla ilgisinin azalıp sosyologlar ve fikir adamlarınca ele alınması ise ancak yirminci asır başlarından itibaren görülebilecektir. (IV) Tanzimat aydınının eserlerine yansıyan Batı kaynaklı düşünceler nelerdir? (V) Bunları uzun uzun açıklamak mümkün olmakla birlikte birtakım ekollere bağlamak veya sistematik kategorilere sokmak olası değildir.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, 19. asır Osmanlı fikir yaşamını edebiyatçıların devam ettirdiği belirtilmiştir.

B) II. cümlede, Tanzimat edebiyatçılarının Batı kaynaklı toplumsal ve felsefi konulara ilgi gösterdikleri belirtilmiştir.

C) III. cümleden, Batı'dan gelen sosyal ve felsefi konuların sosyolog ve düşünce adamları tarafından incelenmesinin 20. yüzyıl başlarından itibaren görüldüğü anlaşılmaktadır.

D) IV. cümleden, Tanzimat aydınlarının Batı'dan gelen fikirlerden etkilendiği anlaşılmaktadır.

E) V. cümleden, Tanzimat aydınlarının yoğun bir biçimde Batılı düşüncelerden etkilendiği anlaşılmaktadır.

8. (I) Edebiyat metni, gerçekten kopmaya çalışsa da gerçekle ilişkisini mutlaka sürdürür. (II) Ama bu ilişkiyi doğru anlamak gerekir. (III) Gerçekten büsbütün kopuk bir metnin anlamına hiç kimse ulaşamaz. (IV) Kimsenin anlamına ulaşamadığı bir metin tasarlamak güçtür. (V) Her metin, sonuçta bir dil ürünü olduğundan dil ürünlerinin de bir anlamı vardır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yargı, gerekçesiyle birlikte verilmiştir?

A) IV B) II C) III D) V E) I

1. I. Brassicaceae familyasından olan şalgam bitkisi, tadı ekşimsi ve acı olabilen bir kök sebzesidir.

II. Besin değeri oldukça yüksek olan bu sebze, hem köklerinde hem de yapraklarında sağlık taşır.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerin hangisidir?

A) Besin değeri oldukça yüksek olan şalgam bitkisi; brassicaceae familyasından, tadı ekşimsi ve acı olabilen, hem dallarında hem de yapraklarında sağlık taşıyan bir kök sebzesidir.

B) Besin değeri oldukça yüksek olan şalgam bitkisi; tadı ekşimsi ve acı olabilen, hem köklerinde hem de yapraklarında sağlık taşıyan bir kök sebzesidir.

C) Besin değeri oldukça yüksek olan şalgam bitkisi; brassicaceae familyasından, hem köklerinde hem de yapraklarında sağlık taşıyan bir kök sebzesidir.

D) Besin değeri oldukça yüksek olan şalgam bitkisi; brassicaceae familyasından olan, tadı ekşimsi ve acı olabilen, hem köklerinde hem de yapraklarında sağlık taşıyan bir kök sebzesidir.

E) Besin değeri oldukça yüksek olan şalgam bitkisi; brassicaceae familyasından, tadı ekşimsi ve acı olabilen, hem köklerinde hem de yapraklarında farklı vitaminler taşıyan bir sebzedir.

2. I. Ele aldığı filme yoğunlaşacağına filmdeki oyuncuların yaşamına yöneldiğinde hedefinden uzaklaşır.

II. Hem olumlu hem de olumsuz görüşlerini aktardığında objektiflik okunu atmak istediği yere ulaştırmış olur.

III. Değerlendirdiği filmin teknik yönü kadar oyunculuk başarısını da dikkate aldığında arzuladığı noktaya ulaşır.

IV. Subjektif değerlendirmeler içerisine girdiğinde nesnellik iddiasını yerine getiremez.

V. Filmin senaryosuyla oyunculukları arasındaki uyuma dikkat ettiğinde ele aldığı yapıtın niteliği belli olur.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde eleştirmenlerin amaca dönük bir tutum içine girdiği anlamı yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Babalığın en kutsal sorumluluklardan biri olduğuna inanan bu adam; çocuklarını yaşama daha iyi hazırlayabilmek için onların tutarlı bir karaktere sahip olmasını, iyilik ve doğruluğun öneminin farkına varmalarını, hayatın enikonu güzelliklerle dolu olduğu sanısına düşmemelerini, eğitim ve öğretimin asla bitmeyeceği düşüncesine inanmalarını sağlamaya çalışmaktadır.

Bu cümlede sözü edilen babanın, evlatlarına yönelik gerçekleştirmek istedikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Öğrenmenin hayat boyu devam ettiği fikrine inandırma

B) Hayatın güzel yönlerini fark edebilmelerini sağlama

C) Bazı insani değerleri özümsetme

D) Yaşamın sıkıntılı yönlerine hazırlama

E) Çelişkisiz bir kişiliğe sahip olmalarını sağlama

4. I. çünkü hava olmadığı için soluk alamaz

II. zamanda yolculuk yapan bir makine icat edip

III. oksijensizlikten ölürdük

IV. Dünya'nın ilk dönemlerine gitmeye kalksak

V. ve birkaç dakika içinde

VI. kötü bir sürprizle karşılaşırdık

Yukarıda numaralanmış sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) III B) II C) IV D) I E) VI

5. I. Doğu Akdeniz'in ve Türkiye'nin uğrak liman şehirlerinden Antalya, Orta Çağ boyunca pek çok kültürel ve ekonomik gelişmeye ev sahipliği yapmıştır.

II. Şehir, XIII. yüzyıl başlarında dönemin söz sahibi güç merkezlerinden Türkiye Selçuklularının öncelikli hedeflerinden biri olmuştur.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. cümlede sözü edilen şehrin, Türkiye Selçukluları için önem arz ettiği anlaşılmaktadır.

B) I. cümledeki yargının koşulunun ne olduğu açıklanmaktadır.

C) Antalya'nın hangi ekonomik gelişmelere ev sahipliği yaptığı belirtilmektedir.

D) Türkiye Selçuklularının Antalya'yı nasıl fethettiği hakkında bilgi verilmektedir.

E) Türkiye Selçuklularının güçlenmesini sağlayan koşullara temas edilmektedir.

6. Sanat, varlığı ve olayları değiştirmeksizin yansıtmaktan kaçınmalı, ----

Bu cümle, aşağıdakilerden hangisiyle <u>sürdürülemez</u>?

A) olanı biteni kurgulayarak aktarmalıdır.

B) nesneleri eğip bükerek esere konu etmelidir.

C) her şeyi fotoğraf makinesinin objektifinden görmelidir.

D) varlıkları, sanatçının hayal aynasından yansıtmalıdır.

E) yaşananları idealize ederek eserde işlemelidir.

7. (I) Yazarın son öykü kitabında okuru tam da yüreğinden kavrayan, doğal bir anlatım var. (II) Bu anlatım, öykü türüne has bir kurgu diliyle birleşince soluksuz okunacak bir anlatı ortaya çıkmış. (III) Yazar, özellikle kahramanlarının iç âlemini döktüğü satırlarda kaleminin ustalığını daha da konuşturmuş. (IV) "Keşke öyküleri biraz daha kısa tutsaydı." diyorsunuz gerçi. (V) Haddinden fazla uzunluğu okuru yorsa da içeriği özgün ve anlatımı canlı olduğu için bu öyküler kendini okutmayı başarıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde hem olumlu hem olumsuz eleştiri söz konusudur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Herkes başarılı olmak istese de pek az kişi harekete geçmek için rahatına kıyar.

II. Bir insanın her işte becerikli olması, imkansız denecek kadar zordur.

III. Her kişinin kendi eğilim ve yeteneklerine uygun bir amaca göre hareket etmesi gerekli.

IV. Düşünsel çabada kalan, pratikten yoksun bir hedefin nihayete erdirilmesi mümkün değildir.

V. Sonuca ulaşmak için fikri gayretin yanı sıra uygulama kabiliyeti gerekir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine <u>en yakındır</u>?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve IV D) III ve V E) IV ve V

9. İbni Rüşd, Fârabî ve İbni Sinâ gibi filozofların evren kurgusu; Aristotelesçi ve Yeni Platoncu izler taşır.

Bu cümleden <u>kesin olarak</u> çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) İbni Rüşd, Fârabî ve İbni Sinâ; en çok Aristoteles'ten etkilenmiştir.

B) İbni Rüşd, Fârabî ve İbni Sinâ; Aristoteles'e öykünmüş filozoflardır.

C) İbni Rüşd, Fârabî ve İbni Sinâ; Aristoteles'ten etkilenmiştir.

D) İbni Rüşd, Fârabî ve İbni Sinâ; çağdaş Yunan filozoflarının hepsinden etkilenmiştir.

E) İbni Rüşd, Fârabî ve İbni Sinâ; Aristoteles ve Platon'la aynı zamanda yaşamıştır.

1. I. Akşam, 9 Mayıs 1918'de Falih Rıfkı Atay ve Necmettin Sadak tarafından kurulmuştur.

II. Gazete, Ulusal Mücadele'yi desteklemiş ve Ankara'ya muhabir göndermiştir.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerin hangisidir?

A) 9 Mayıs 1918'de kurulan Akşam gazetesi, Ulusal Mücadele'yi desteklemiş ve Ankara'ya muhabir göndermiştir.

B) 9 Mayıs 1918'de Falih Rıfkı Atay ve Necmettin Sadak tarafından kurulan Akşam gazetesi, Ankara'ya muhabir göndermiştir.

C) Falih Rıfkı Atay ve Necmettin Sadak tarafından kurulan Akşam gazetesi, Ulusal Mücadele'yi desteklemiş ve Ankara'ya muhabir göndermiştir.

D) 9 Mayıs 1918'de Falih Rıfkı Atay ve Necmettin Sadak tarafından kurulan Akşam gazetesi, Ulusal Mücadele'yi desteklemiştir.

E) 9 Mayıs 1918'de Falih Rıfkı Atay ve Necmettin Sadak tarafından kurulan Akşam gazetesi, Ulusal Mücadele'yi desteklemiş ve Ankara'ya muhabir göndermiştir.

2. Bu dönemde kaleme alınan romanların en belirgin özelliği, geniş okur kitlelerini mıknatıs gibi çekebilmesidir.

Bu cümlede sözü edilen romanlar, aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

A) Dikkat çekici

B) Etkileyici

C) İlgi uyandırıcı

D) Kalburaltı

E) Tesirli

3. Batı edebiyatlarında XVI. asırda özel bir tür olarak ilk örnekleri görülen hatırat, Doğu milletlerinde başlı başına bir tür olarak değil; genelde tarih, seyahat, tezkire gibi yaygın olan türlerde yazılmış eserlerin içinde parça parça yer almaktaydı.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hatırat, Batı edebiyatının en sevilen türlerinden biridir.

B) Hatıratın dili ile tarih, seyahat ve tezkirenin içerik ve anlatımı benzerdir.

C) Hatırat; Doğu milletlerinde, Batı'dan çok önce ortaya çıkmıştır.

D) Hatıratın Batı edebiyatlarındaki ilk büyük örnekleri XVI. asırda yazılmıştır.

E) Hatırat, Doğu milletlerinde başka türlerde yazılmış eserlerin içinde geçmekteydi.

4. En korkulacak an, zafer ânıdır.

Bu cümleye anlamca en yakın yargı aşağıdakilerin hangisidir?

A) Galibiyet ânında mağrur olmak, yenilgi esnasında kahrolmak doğru değildir.

B) Galip gelmenin coşkusunu yaşayanlar, bu duygudan hemen kurtulmalıdır.

C) Zaferlerin babaları çoktur, yenilginin ise kimsesi yoktur.

D) Galibiyet, en zor koşulda bile kendine güvenenlerindir.

E) Unutmamak gerekir ki galibiyetin rehaveti, felakete kapı aralar.

UçDörtBeş

5. (I) Ressamın yeteneğini, dış dünyayı aslına sâdık kalarak aktarmakla ölçen anlayış, bugün eskisi kadar güçlü değildir. (II) Bugün ressam, artık dış dünyadan aldıklarını dönüştüren ve onlara farklı görünümler kazandıran bir sanatçıdır. (III) Bu, resim sanatının yanı sıra diğer pek çok sanat dalında da görülen bir değişimdir. (IV) Resimde soyut arayışların ağır bastığı bir devrin içindeyiz. (V) Özgün, alışılmışın dışına çıkıp varlığa farklı görünümler kazandırmayı ilke edinen yaklaşımlar, bugünün sanatında derin tesirler oluşturmuş durumdadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede, bir anlayışın zaman içerisinde ortadan kalktığı belirtilmiştir.

B) II. cümlede, ressam algısının değiştiği belirtilmiştir.

C) III. cümlede, resim sanatındaki değişimin başka bazı sanatlarda da görüldüğü ifade edilmektedir.

D) IV. cümlede, resim sanatında soyut arayışların öne çıktığı bir dönemde yaşadığımız söylenmiştir.

E) V. cümlede, orijinalliği ve farklılığı önceleyen anlayışların sanatı yoğun biçimde etkilediği dile getirilmiştir.

6. Tarihsel bir romanın kurmaca yönü gerçekliği asla sırtından hançerlememelidir. ----?

Bu sözler aşağıdakilerden hangisiyle <u>sürdürülemez</u>?

A) Geçmişi ele alan romanın geçmişi değiştirmesi düşünülebilir mi

B) Yazınsal bir eser de olsa tarihe ters düşen bir romanı inandırıcı bulur muyuz

C) Geçmişin ezber bozacak şekilde kurgulanması bizi düş kırıklığına uğratmaz mı

D) Yazarın geçmişi sorgulayarak ele almasını yadırgamaz mıyız

E) Tarihsel bir romanda okur için gerçekliğin önemli olduğu yadsınabilir mi

7. (I) Tanpınar'ın öykülerinin sıkça rastlanan sözcüklerini rüya, müzik, zaman, ayna, sükûnet, sır, masal ve buhran olarak sıralamak mümkündür. (II) Onun genelde sanatının, özelde ise öykülerinin şifresini çözmede izaha muhtaç ilk kavram şüphesiz "rüya"dır. (III) Kendi deyimi de olsa yerinde bir tabirle tam bir "hülya adamı" olan Tanpınar'da rüya, anlam alanı son derece geniş bir kavramdır. (IV) O, rüya kavramı üzerine çokça düşünmüş; onu sanatının temel unsurlarından biri yapmıştır. (V) İnsanın hayal dünyasının en önemli belirtilerinden biri olarak gördüğü rüya, ona göre başlı başına bir güzellik ve sanattır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) IV. cümlede, Tanpınar'ın rüyayı önemsediği ifade edilmiştir.

B) III. cümlede, yansız bir söylem söz konusudur.

C) V. cümlede, karşılaştırma yapılarak anlatım güçlendirilmiştir.

D) II. cümlede, "rüya" kavramının Tanpınar'ın öykücülüğündeki yerine değinilmiştir.

E) I. cümlede, Tanpınar'ın öykülerindeki motiflere yer verilmiştir.

8. (I) Ünlü yazarımız, eserlerinin yeni baskılarında dilini sadeleştirmiş. (II) Belli ki genç kuşaktan okurlarına da seslenebilmeyi istemiş. (III) O, eserlerindeki dilin ağır oluşuna yönelik eleştirilere cevap verirken eserlerinin düşünsel yönden güçlü oluşuna atıfta bulunmuştu. (IV) Eserlerinde felsefi düşüncelerden izler bulunduğunu ifade etmişti. (V) Hatta bir seferinde, eserlerinin dilinin neden yoğun ve nispeten ağır olduğuna dair bir yazı kaleme almıştı.

Bu parçadaki çıkarım, kaç numaralı cümleye yönelik yapılmıştır?

A) IV B) II C) V D) III E) I

UçDörtBeş

1. I. Hiç kuşku yok ki ozan, hepimizin gündelik yaşamda kullandığı dilden yararlanır. Ne var ki onun dili, gündelik dilden çeşitli açılardan ayrışan bir dildir. En başta ozanın dilinde sözcükler, gündelik dilin epey ötesine giden çağrışımlar barındırır. Sözcükler, mecazlı olup sezgisel yönden kuvvetlidir. Bu nedenle ozan, şiirlerinde etkileyici bir anlatıma ulaşma fırsatı bulur. O, estetik yönü güçlü eserler vermek için dilin olanaklarından en geniş ölçüde faydalanır.

II. Yazarlar, uzun yıllara dayalı edebî ve kültürel unsurlara sahip olursa ilgi çekici eserler kaleme alabilirler. Gerçekten de yazarlık; birikim isteyen, ciddi ve değerli yazı çabasına verilen addır. Sıradan bir yazma çabası, yazarlık kapsamında değerlendirilemez çünkü yazarlığın doğasında gerek içerik gerekse de anlatım yönünden estetik bir tavır söz konusudur.

Yukarıda verilen "I" ve "II" numaralı metinlerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karşılaştırma cümlesi içerme
B) Amaç cümlesine yer verme
C) Tanım cümlesine yer verme
D) Gerekçeli yargı içerme
E) Koşula bağlılık içerme

2.
- Karşılaştırma
- Neden-sonuç

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yukarıdaki anlamların ikisi de vardır?

A) Düşüncelerimi sakalımın bir teli bilseydi sakalımı toptan keserdim.
B) Bir insan, yaptığı fenalıklardan daha çok, meziyetlerinden ötürü başkalarının kinini üstüne çeker.
C) Kaybedecek bir şeyi olmayan insandan korkulur.
D) Tenkit edilmek istemezsen bir şey söyleme ve bir şey yapma.
E) İnsan, aklının sınırlarını zorlamadıkça hiçbir şeye ulaşamaz.

3.
- İnsan hep kendini geçmeye çalışmalıdır.
- Medeni olmayan milletler, medeni olanların ayakları altında kalmaya mahkûmdurlar.
- Gözü tanede olan kuşun ayağı tuzaktan kurtulmaz.
- Bir ulus, birbirine sımsıkı bağlı olmayı bildikçe yeryüzünde onu dağıtabilecek bir güç düşünülemez.

Yukarıdaki cümlelerde aşağıdaki kavramlardan hangisi vurgulanmamıştır?

A) Uygarlık
B) Birlik
C) Açgözlülük
D) Gelenek
E) İlerleme

4. I. Özgürlük
II. Merak
III. Tecrübe
IV. Hedef

Aşağıdakilerden hangisi, yukarıdaki kavramlardan herhangi biri ile ilgili söylenmiş bir söz değildir?

A) Bireyi başarıya götüren, deneyimleridir.
B) Erişmek istedikleri bir gayesi olmayan insanlar, çalışmaktan da zevk almazlar.
C) Erdem, menfaatlerin çarpıştığı yerde ortaya çıkar.
D) İnsanlar gelişmeyi, tatmin olmayan öğrenme ve araştırma isteklerine borçludur.
E) Hürriyet için acı çekmek, tutsak yaşamaktan iyidir.

5.

- Eğer kedinin kanadı olsaydı ----
- Kılıçların vereceği karar ----
- Kötü cevherli taş, altın kâseyi kırınca ----
- Eğer başkalarını aşağı görmeseydik ----

Yukarıdaki cümleler, aşağıdaki ifadelerin uygun olanlarıyla tamamlanacaktır.

Buna göre, aşağıdaki sözlerden hangisi dışarıda kalır?

A) daima kanlı olur.
B) başkalarının yüksekten bakmasından yakınmazdık.
C) dünyadan serçenin tohumunu kaldırırdı.
D) ne taşın değeri artar ne de altının değeri eksilir.
E) susmak akıldan gelir.

6. **Cümleler**

I. Bir insan iktidar sahibi olmadan onun kalbi, zekâsı veya gücü hakkında hüküm verilemez.
II. Kutsal davalarda galibiyet ile mağlubiyet önem taşımaz.
III. Nehirlerin denizlerde kaybolması gibi meziyetler de çıkarların içinde kaybolur.
IV. Misafir; evin bereketini artıran, ayağı uğurlu kişidir.
V. Bir insanı tanımak istiyorsanız onu daha büyük bir mevkiye getiriniz.

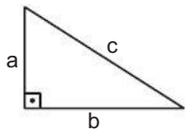
Açıklamalar

a. Karşılaştırma anlamı vardır.
b. Tanım cümlesidir.
c. Karşıt sözcüklere yer verilmiştir.
d. Koşul anlamı söz konusudur.
e. Benzetme yapılmıştır.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler ile açıklamalar aşağıdakilerin hangisinde doğru ilişkilendirilmiştir?

	I	II	III	IV	V
A)	d	e	c	b	a
B)	d	c	b	e	a
C)	d	c	e	b	a
D)	d	b	e	c	a
E)	c	d	a	b	e

7.

$a^2 + b^2 = c^2$

Mete

(I) Pisagor teoreminde "c" uzunluğu hipotenüstür ve "a" ile "b" uzunlukları ise dik kenarlardır. (II) Her kenardan birer tane kare oluşturulur. (III) Bu karelerin alanları kare alan formülüne dayalı olarak "a^2, b^2, c^2" şeklinde en işlevsel olarak sıralanır. (IV) Böylece üç karenin köşelerinin birleşiminden meydana gelen bir dik üçgen oluşturulur. (V) Oluşan üçgenin dik köşesinden hipotenüsün oluşturduğu karenin, hipotenüse paralel olan kenara indirilen dikme ile üçgen içerisinde öklid bağıntısı kurulur.

Pisagor teoremini öklid bağıntısı ile ispatlamaya çalıştın fakat unuttuğun bir şey var: İspat anlatımında kişisel düşünceye yer verilmez.

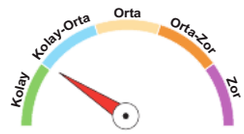
Teoman

Buna göre, Mete'nin kurduğu cümlelerden hangisi Teoman'ın sözünü ettiği durumu örneklendirmektedir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

UcDörtBeş

KARMA SORULAR 1

1. Edebiyat bir düşünce (I) (fikir) aktarma (II) (iletme) biçimidir. Edebî eserler (III) (yapıtlar) oluşturmak için öncelikle zihinde bilgi depolanır. Zihin; özlemlerimizi, düşlerimizi, sürekli (IV) (devamlı) kaydeder (V) (üretir).

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerin hangisi, ayraç içinde verilen açıklamasıyla anlamca uyuşmamaktadır?

A) V B) III C) I D) IV E) II

2. Hayat, zannedildiği kadar ağır değildir; zaten yol da pek uzun sürmeyecek.

"Ağır" **sözcüğü, bu cümlede aşağıdaki anlamların hangisinde kullanılmıştır?**

A) Zahmetli, yorucu
B) Tartıda çok çeken
C) Bir yerden başka bir yere aktarılması zor olan
D) Sindirilmesi güç olan
E) Miskin, hareketleri ve konuşmaları yavaş olan

3. Ne zaman bir tarih kitabı okusam geçmişte uzun bir yolculuğa çıkmış sayarım kendimi. Yolculuk, zevkli ve öğreticidir. Yolculuğun bazı duraklarında otobüs değiştirdiğim de olur. Mesela baktım ki Eski Yunan tarihini yeterince okudum, dur biraz da Antik Mısır'a göz atayım, derim kendi kendime

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Okuma yöntemini değiştirme
B) Farklı uygarlıkların tarihini okuma
C) Farklı bilim dallarında yazılmış kitapları okuma
D) Tarih kitabı okumaya ara verme
E) Değişik edebî türdeki kitapları okumaya başlama

4.
I. Bir düşmanı baştan atmanın en iyi yolu, onunla dost olmaktır.
II. Öfkeli bir kişi daima zehirle doludur.
III. En katı insanın bile yüreğinde bir merhamet damarı bulunur.
IV. Kendine güven, başarının birinci şartıdır.
V. Felaketler karşısında dayanmak, kahramanlıkların en büyüğüdür.

Hangi cümledeki altı çizili söz, doğadan insana aktarma örneğidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi** "tedbir" **ile ilgilidir?**

A) Her zaman herkesi memnun edemeyiz fakat herkesi memnun edecek biçimde konuşabiliriz.
B) Komşunu sev ama aradaki duvarı kaldırma.
C) Bugünün gerçek üniversitesi, bir kitaplıktır.
D) Saygı olan yerde korku olur ama korku olan yerde saygı bulunmayabilir.
E) Kötü kralların mutluluğu halkın felaketidir.

6.
I. Kişisel izlekler, sanatçının estetik yaklaşımı güçlendirmesine olanak tanır.
II. Toplumsal konuları ele alan bir eserde de estetik anlayış öne çıkarılabilir.
III. Bireysel temalar, sanat ürünlerinin güzel görünümler kazanmasında büyük pay sahibidir.
IV. Her sanatçı, sanatın biricik gayesinin güzel anlatımlar inşa etmek olduğunu bilir.
V. Bir eserde estetik yönün güçlü oluşu, anlatılan ile anlatım biçiminin uyumlu olmasından ileri gelir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

ÜçDörtBeş

7. I. Edebiyat eserleri, çeşitli dillere tercüme edilerek farklı uluslardan okurlara ulaştırılmaktadır.
II. Edebiyat; duygu, düşünce ve hayallerin en etkili biçimde anlatıldığı sanat türüdür.
III. Ozanlar, dili ustalıkla işleyerek dünya dil ve edebiyat mirasını zenginleştirirler.
IV. Romancılar, gerçek hayatın gözümüzden kaçan yönlerini yetkince ele alırlar.
V. Edebiyatın bir sanat türü olmayıp başlı başına bir varlık alanı niteliği taşıdığı yerinde bir görüştür.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi kişisel düşünce içermemektedir?

A) II B) V C) I D) III E) IV

8. I. Gerçekten mutlu olanlar, iyi insanlardır.
II. Mutluluğu tatmanın tek çaresi, onu paylaşmaktır.
III. Mutluluğun tek anahtarı, insanın hayatından memnun olmasıdır.
IV. Başkalarına mutluluk sağlayabilen adam mutludur.
V. En büyük mutluluk, hür düşünceli olmaktır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve III B) II ve IV C) II ve V
D) III ve V E) I ve V

9. Kültür sözcüğü ilk Amerikan sosyologları tarafından çabucak benimsenmesine rağmen Fransa'da böyle olmamıştır.

"Benimsenmek" **sözcüğünün bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İzah edilmek
B) Anlaşılmak, idrak edilmek
C) Değeri anlaşılmak
D) Yüceltilmek, üstün seviyeye getirilmek
E) Tutulmak, kabul görmek

10. I. Kuş, ancak kendi cinsinden olan kuşlarla uçar.
II. Kuvvet, akıl ve düşünce yardımıyla zafere ulaşır.
III. Bir millet, tek bir insan ve tek bir ruh olabilmelidir.
IV. Felaketlerin üstünde dimdik oturan insan, soylu ve cesurdur.
V. Ülkedeki her sektör, bir zincirin halkaları gibi birbirine bağlıdır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde "toplumsal birlikteliğin gerekliliği" **vurgulanmaktadır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. İnsan beyninin yapısının daha iyi ---- için sinir bilimciler klasik matematikten yararlanmaktaydı fakat yapılan son çalışmalar ile beynin çok boyutlu geometrik yapılara sahip olduğunu ve 11 boyuta kadar yapılar üretebildiğini ---- . Dünyayı üç boyutlu ---- algılamaya alışık olduğumuz için bu çalışma bize biraz ---- gelebilir.

Bu parçadaki boşluklar sırasıyla aşağıdakilerin hangisindeki sözcüklerle tamamlanmalıdır?

A) görülebilmesi - keşfettiler - biçimde - tanıdık
B) algılanabilmesi - icat ettiler - olarak - değişik
C) anlaşılması - keşfettiler - şekilde - garip
D) kavranabilmesi - aktardılar - hâliyle - tuhaf
E) somutlaştırılması - buldular - görmeye - normal

12. "Batmak" **sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "ufkun altına inmek" **anlamında kullanılmıştır?**

A) Tanker, dev dalgalara ve fırtınaya yenik düşerek battı.
B) Bu hüzünlü yaz gününde güneş yavaş yavaş batıyordu.
C) Üstüm başım battı, bir daha bu balçığın içine giremem.
D) Lastiğe bir cam parçası batmış, lastikçiye gitmek lazım.
E) Yöneticinin söylediği her söz bize batıyordu.

ÜçDörtBeş

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

1. *Körlük*, Nobel ödüllü yazar Jose Saramago'nun 1995 yılında yayımlanmış romanıdır. Okuyucu, bu kitapta kahramanları; adıyla değil, onları tanıtan ifadelerle görür. Yazar her birini "doktor, doktorun karısı, hırsız, koyu renk gözlüklü genç kız" gibi çeşitli sıfatlarla adlandırır. Kahramanların diyaloglarını da anlatıcının sesine yedirerek metni uzun bir monoloğa dönüştürür. Okur bu durum karşısında romanı takip etmekte güçlük çeker ve kendini âdeta bir labirentin içinde bulur. Ayrıca Saramago, roman boyunca nokta ve virgül dışında noktalama işareti kullanmaz. Bu da metnin bütüncüllüğüne katkıda bulunan bir başka yöntemdir.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

I. Eserde kişilerin, özellikleriyle anımsatılması
II. Birden fazla teknikten yararlanılmış olması
III. Olayların karmaşık bir şekilde aktarılması

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

TYT - 2018

2. Öğrenmek, sistemli bir faaliyetin ürünüdür. Kişi, gelişigüzel bir okuma faaliyetini benimserse bilgi okyanusunda kaybolur gider. Hangi bilgilerin işine yarayıp hangilerinin yaramayacağına bir türlü karar veremez. Bilgi bombardımanı altında kalır ve okumaktan neredeyse hiçbir yarar elde edemez. Günümüz, popüler deyimiyle ifade etmek gerekirse bilgi çağı. Fakat bilginin ucu bucağı yok ve sistemli, seçici bir okuma olmaksızın doğru ve pratik bilgiyi edinmek imkânsız gibi bir şey.

Bu parçadaki "bilgi okyanusunda kaybolup gitmek" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Geniş bilgi birikiminden nasıl yararlanacağını bilememek
B) Bilginin en büyük güç olduğunu idrak edememek
C) Bilgiyi aktif bir biçimde kullanabilmek
D) Bilgi edinmenin tek yolunun okumak olduğunu sanmak
E) Bilginin çoğaldıkça anlam kazandığını kavrayamamak

3. **Aşağıdakilerin hangisinde** "bozmak" **sözcüğü, kullanıldığı cümleye** "yozlaştırmak" **anlamı kazandırmıştır?**

A) Gazetenin başına gelen bu yönetmen, bizim bütün huzurumuzu bozmuştu.
B) Eğitimden, görgüden ve insaftan yoksun kalmak bireyi ve toplumu bozar.
C) Yazdığı makalenin doğru algılanmaması, usta sanatçıyı iyice bozmuştu.
D) Benim işimi bozmasalardı derginin mayıs sayısını çoktan çıkarmıştım.
E) Bu aralar şiirde imgeyle kafayı bozmuş, her yerde imgeli anlatımdan söz ediyor.

4. I. Siz okuyun, biz elbette size yardımcı oluruz.
II. Oyuna ara verildi, öyleyse bir şeyler atıştıralım.
III. Bakarsın bir bahar günü biz de bir tatil beldesine gideriz.
IV. İlk maçta yenildik, o hâlde ikinci maça daha iyi hazırlanmamız lazım.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde geçen altı çizili sözler anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi, isteklendirmenin önemini vurgulamaktadır?**

A) Kuvvete dayanmayan adalet aciz, adalete dayanmayan kuvvet zalim olur.
B) Öğrencilerine öğrenme hevesi aşılamayan bir öğretmen, soğuk demiri dövüyor gibidir.
C) Bilgi insanı şüpheden, iyilik ızdıraptan, kararlı olmak korkudan kurtarır.
D) Samimi olun ama laubalilikten uzak durun.
E) Karanlığı kötülemektense bir mum yakmak daha iyidir.

6. Bugün itibarıyla dünyada farklı niteliklerdeki havaalanı sayısı 14.000 civarında olup bunlardan 836 tanesi uluslararası nitelikli havaalanıdır.

Bu cümle, aşağıdaki ikili cümlelerden hangisinin tam ve doğru bir biçimde birleştirilmiş hâlidir?

A) I. Bugün itibarıyla havaalanı sayısı tam olarak 14.000'dir.
II. Dünyadaki havaalanlarının 836 tanesi uluslararası niteliklidir.

B) I. Günümüz dünyasında değişik niteliklerde 14.000 havaalanı vardır.
II. Bu havaalanlarının neredeyse hepsi uluslararası niteliklidir.

C) I. Bugün itibarıyla dünyada değişik özelliklerdeki havaalanı sayısı 14.000 civarındadır.
II. Dünyadaki havaalanlarının 836 tanesi çok uluslu niteliklidir.

D) I. Dünyada farklı niteliklerdeki havaalanı sayısı 14.000 civarındadır.
II. Dünyadaki havaalanlarının 836 tanesi olumlu niteliklere sahiptir.

E) I. Bugün itibarıyla dünyada havaalanı sayısı yaklaşık 14.000'dir.
II. Dünyadaki havaalanlarının 836 tanesi yerel niteliklidir.

7. Günümüzde iç gözlem, artık psikolojinin tek metodu değildir fakat tamamen vazgeçilecek bir metot da değildir.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Günümüzde psikolojinin vazgeçilmeyecek birçok metodu vardır.
B) Günümüzde iç gözlem, psikolojinin tek metodu sayılmaktadır.
C) Günümüzde iç gözlem, artık vazgeçilebilecek bir metottur.
D) Günümüzde iç gözlem, psikolojinin metotları arasında yer almaya devam etmektedir.
E) Günümüzde iç gözlem, psikolojinin en önemli metodudur.

8. (I) Psikolojik fenomenlerin kantitatif bir tasvirine ulaşan bütün yöntemlere, "psikometrik metot" adı verilir. (II) Psikometrik metot, deney metodunun kapsamında yer alır. (III) En sınırlı olanaklara sahip metot ise testler metodudur. (IV) Her ne kadar deney metodu ile testler metodu aynı anlamda değerlendirilse bile bu yanılgının tam tersine testler metodu, esasen deneysel metodun bir alt başlığıdır. (V) Bahsedilen metotların tamamından güncel psikolojide yararlanılmaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

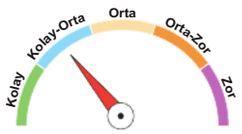
A) I. cümlede, terimsel anlatım ağır basmaktadır.
B) II. cümlede, psikometrik metodun deney metoduna dahil olduğu belirtilmiştir.
C) III. cümlede, testler metodunun en kısıtlı imkânlara sahip metot olduğu söylenmiştir.
D) IV. cümlede, yanlış bir kanaatten söz edilmiştir.
E) V. cümlede, sözü edilen metotların günümüzde yaygın ve etkin olarak kullanıldığı belirtilmiştir.

9. Kollarının yetmeyeceği bir ağaç, bir tohumla başlar.
En uzun yolculuklar ise bir adımla başlar.
Gerçek sevgiler ise bir tebessümle başlar.
Annem her fırsatta çocuklarına güneşe zıplamalarını öğütlerdi.
Ulaşamazdık ama hiç olmazsa ayaklarımız yerden kesilirdi.

Bu dizelerdeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Son kitabım bir aya kadar hazır olur, ben de en az okurlarım kadar heyecanlı bir bekleyiş içindeyim.
B) Şimdiye kadar öyle büyük yazarlarla tanışma onuruna eriştim ki anlatamam.
C) Roman yazamayacağını, buna zamanının ve yeteneğinin el vermeyeceğini söylüyorsun; en azından kısa öykü yazmayı dene.
D) Bu tablolar belki bir gün çok büyük bir ressam olarak ün kazanmamı sağlar.
E) Bu şiir kitabım beklediğim ilgiyi görmedi, her neyse ben de dilimi sadeleştirme yoluna gider veya farklı bir yazın türünde eser vermeye çalışırım.

KARMA SORULAR 3

1. I. küçük işletmelerin nasıl büyük holdinglere
II. onlarca hikâye
III. hayatımız boyunca
IV. dönüştüğüne dair
V. duymuşuzdur
VI. masum girişimcilerin nasıl birer milyonere

Yukarıda numaralanmış sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi sondan ikinci olur?

A) V B) II C) IV D) VI E) I

2. Müzikte uyumun sağlanması başarı kriteridir (göstergesidir). (I)
Bir besteciyi düşünelim. Ses bakımından ahenk içinde olan (II)
(uyumlu) sözcükleri seçmesi (tercih etmesi) (III), bestenin
ritmik düzene aktarılmasını kolaylaştırır. İşin bir de
enstrümantal yönü (tarafı) (IV) var şüphesiz (kuşkusuz) (V).
Bestenin olgun bir yaklaşımla notalara dökülmesi, müzik
parçasının kulağa hoş gelmesini sağlayacaktır.

Bu parçadaki numaralanmış ifadelerin hangisi, ayraç içinde verilen açıklamasıyla anlamca uyuşmamaktadır?

A) IV B) II C) I D) V E) III

3. **Aşağıdakilerden hangisi doğrudan anlatım cümlesidir?**

A) Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin çağımıza damga vurduğunu anlatırdı.
B) Sabrın bilgi ve erdemle birleştiğinde büyük bir güce dönüşeceğini vurgulardı.
C) Sanatta kalıcı olmanın yolunun içten bir anlatım olduğunu belirtirdi.
D) Dil bir bahçeyse şiir, o bahçenin en güzel ve en hoş kokulu çiçeğidir, derdi.
E) Mecazlardan yoksun metnin şiir sayılamayacağını söylerdi.

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

4. Keşişler, dünyanın tarihini anlatmayı hiçbir zaman bitiremediler çünkü her defasında dünyanın yaratılması ile işe başladılar.

Bu cümlede keşişlerin tutumuna dair yapılan eleştiri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kendilerinden öncekilerin geldiği noktadan devam etmek yerine sürecin başını açıklamayı iş edinmeleri
B) İnsanın varlık sebebinin ancak varoluşun ilk dönemlerini öğrenmekle kavranabileceğine inanmaları
C) Dünyanın tarihini insanlık tarihinden tamamen ayrı bir çalışma alanı olarak görmekte ısrar etmeleri
D) Dünyanın yaratılışını anlamayı, insanlığın sonradan katettiği mesafeyi anlatmaktan daha önemli görmeleri
E) Yaratılışına dair tartışmalara odaklanıp dünyanın birey tarafından nasıl kurgulandığını atlamaları

TYT - 2020

5. Bir işin veya durumun gerçekleşme sebebiyle birlikte verildiği cümleye "sebep-sonuç cümlesi" denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi sebep-sonuç cümlesidir?

A) Yalnızlık, insanların yanında da hissedilebilen bir duygudur.
B) Her büyük başarının kendine has bir hikâyesi vardır.
C) Mutlu ol çünkü kimse üzgün olmanı umursamıyor.
D) Dünü toprağa gömmezseniz yarınlarınız çiçek açmaz.
E) Kendini nasıl gördüğün, başkasının seni nasıl gördüğünden daha önemlidir.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "sezmek, fark etmek" **anlamına gelen bir sözcük kullanılmıştır?**

A) Bir süre daha Viyana'da kalıp İstanbul'a dönmeyi düşünüyorum.
B) Daha o zamanlar bu çocuğun büyük bir yazar olacağını kestirmişti.
C) Diyelim ki ünlü bir ressam oldun, hangi ülkelerde sergiler açardın?
D) Derginin kapak tasarımlarını bundan böyle Selim Bey yapacakmış.
E) Sunucu, yarışmanın hemen başında iki takıma da başarılar dilemiş.

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

7. Başkalarını memnun etmek için çalışırsan fark edilemezsin fakat kendini memnun etmek için yaptığın şeylerin birinin ilgisini çekme şansı vardır.

Aşağıdakilerin hangisi bu cümlede anlatılmak istenenle anlamca aynı doğrultudadır?

A) Hedefe başkalarının fikirlerine aldırmadan ilerleyenler başarıya ulaşmada güçlük çeker.

B) Özgünlük, dış dünyadan etkilenmek yerine öz benliğini ön plana çıkarmayı gerekli kılar.

C) İnsanlar kendi çıkarlarına uygun gördükleri şeyleri daha kolay benimseme eğilimindedir.

D) Kendini gerçekleştirme yolunda atılan adımlar, toplumda yer edinme ihtimalini artırır.

E) Toplumu tatmin etmek için verilen her taviz en başta kişinin başarısını gölgeler.

TYT - 2022

8. Felsefeye ilgi duymakla birlikte henüz onu tanıma imkânını bulamayan bir insan, genellikle felsefeyi çok şey vaat eden, albenili olma özelliği taşıyan ama aslında vaat ettiklerini karşılamaktan uzak, anlaşılması neredeyse imkânsız denilebilecek kadar zor ve ilk başta uyandırdığı ilginin aksine, aslında çok tekdüze bir uğraş olarak görmektedir. Filozofların yazdıklarında, zihnini meşgul eden sorunları nasıl çözebileceğine ilişkin herhangi bir ipucu yerine bulabildiği tek şey, bu sorunların çeşitliliğinin ve derinliğinin, kendi düşündüğünden çok daha fazla olduğudur. Felsefe ona, aklını kurcalayan sorunun kaynaklarına, koşullarına, biçimlerine ilişkin bir sürü ayrıntılı bilgi ve analizler vermekte ama onun sorununun nasıl çözülebileceğine ilişkin herhangi bir şey söylememekte ya da tüm bu birikim içinde neyi seçmesinin daha iyi olabileceği konusunda ona hiç de yardımcı olmamaktadır.

Bu parçada, aşağıdaki sözcük gruplarından hangisinin anlamını karşılayan bir ifade yoktur?

A) Detaylı veri
B) Tercih etmek
C) Fırsatı kaçırmak
D) Monoton bir faaliyet
E) Cazibesi olmak

9. Bu eleştirmenimiz, ileri sürdüğü görüşlerle yazın ortamımızın gündemini belirliyordu.

"Gündemini belirlemek" **sözünün bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yerleşik anlayışları sorgulamak
B) Taze meselelere ilgi duymak
C) Sıcak gelişmelerden etkilenmek
D) Güncele yön vermek
E) Alışkanlıkları değiştirmek

10. Deve kuşu yüke gelince "Kuşum.", uçmaya gelince "Deveyim." der.

Bu cümlede deve kuşunun tutumuna dair yapılan eleştiri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kendi potansiyelinin farkında olmaması
B) Özgüvenini geliştirmemesi
C) Biyolojik özelliklerinin farkında olması
D) İş yapmamak için bahane üretmesi
E) Yeteneklerini verimli kullanamamaması

11. I. Bir sanat eserinin tarzı ile anlatmak istediği arasında uyum bulunması gerekmektedir.
II. Bir ozanın yetkinliği, ele aldığı konuyu içten bir dille anlatabilmesinden anlaşılır.
III. Edebî eserin anlatımı, içeriğini aşamamışsa o eserin zamana meydan okuması mümkün değildir.
IV. Şairlerin ustalık ölçüsü, işledikleri konuyu geniş kitlelere ulaştırabilme yetenekleriyle belirginleşir.
V. Bir yazın yapıtının kalıcılığı, üslubunun konu seçiminden daha başarılı olmasına bağlıdır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve III
B) I ve IV
C) II ve IV
D) III ve V
E) IV ve V

1. Şair, duygu insanıdır. İnsan da duygu yönü güçlü bir varlık olduğuna göre şair, insanı yakından tanır. Şairin duyguları dile getirmesi, onun ince bir sezişe sahip olduğunu gösterir. O, aynı zamanda en ince kelimeleri bulmakta pek beceriklidir. Kelimelerin yeli ise şairin gönlünden geçenleri sayfalara savurur. Böylece şiir denilen yapı doğar.

Altı çizili cümlenin bu parçaya kattığı anlam aşağıdakilerin hangisidir?

A) Şairin kendi duygularının farkında olması
B) Şairin şiirde en uygun kelimeleri bulmak için kafa yorması
C) Sözcüklerin şairin hislerini yazıya aktarması
D) Dizelerdeki sözcüklerin okuyucunun duygu dünyasına hitap etmesi
E) Şiirdeki sözcüklerin düşünce imbiğinden süzülmesi

2. Kullanıldığı ölçüde keskinleşen tek alet, dildir.

Yazar, bu sözüyle aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiş olabilir?

A) Dil öğrenmenin sanıldığı kadar zor olmadığı
B) Dil becerisinin doğuştan geldiği
C) Diller arası etkileşimin normal olduğu
D) Bir anlatıyı başarılı kılanın konu olduğu
E) Üzerinde çalışılan dilin gelişeceği

3. "Saçmak" **sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde gerçek anlamının dışında kullanılmıştır?**

A) Yazılarınızla aydınlık fikirleri yıllardan beri okurlarınıza saçtınız.
B) Camdan odaya dalan rüzgâr, masadaki tüm kâğıtları yerlere saçtı.
C) Bir köşeye toplanmış yağmur birikintisine basarak suları saçıyor.
D) Kuşlar için hazırladığı yemleri her sabah avlunun önüne saçıyor.
E) Işıldak, çevresine ışık saçmış; odanın dört bir tarafını aydınlatmıştı.

4. Kuantum teorisi, bilinenleri geliştiren değil; tamamen yeni bir bakış açısıyla inceleyen bir teoridir.

Bu cümleden aşağıdaki yargılardan hangisi kesin olarak çıkarılabilir?

A) Kuantum teorisi, bilinenleri incelemez.
B) Kuantum teorisinin doğruluğu kanıtlanmıştır.
C) Kuantum teorisi, bilinenleri geliştirmekle yetinir.
D) Kuantum teorisi, bilinenleri yeni bir bakış açısıyla inceleyen tek teoridir.
E) Kuantum teorisi, bilinenleri farklı bir yaklaşımla ele alır.

5. (I) Her ne kadar farklı türleri ve görünümleri olsa da somut şiir, genel olarak dilsel elementleri somut bir materyal olarak ele alan uluslararası modern şiir akımı olarak tanımlanabilir. (II) Bu şiir, kendinin ontolojik materyallerini anlam taşıyan alışılmış söz dizimsel özelliklerinden çıkarıp tını ve sesletimsel özelliklerine ve amaçlanan mesaja göre yeniden biçimlendiren, optik, akustik ve hat sanatı gibi bir etki bırakan şiir türüdür. (III) Max Bense'nin ifadesiyle söz konusu şiir türünün somut olarak vasıflandırılması, burada kullanılan sözcüklerin kendilerinden başka bir anlamsal gönderimi olmamasındandır. (IV) İfade edilen çerçevede bu türdeki şiirlerde sözcükler, anlam bakımından görsel imgeler sunmak yerine görsel bir malzeme üretirler. (V) Ayrıca somut şiir, konvansiyonel şiire tepki olarak doğar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yargı gerekçesiyle birlikte verilmiştir?

A) III B) I C) IV D) V E) II

6. Felsefe, düşünce gölünü besleyen bir ırmak gibidir; ----

Bu cümle, aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa anlamlı bir bütünlüğe kavuşur?

A) ırmak cılızlaştıkça gölün suyu çoğalır.
B) düşünce gölü kuruduğunda ırmak güçlenmiş olur.
C) ırmağın hızı ve suyu arttıkça gölün kapasitesi artar.
D) ırmağın kuruması, gölü olumsuz etkilemez.
E) göl büyüdükçe ırmak cılızlaşır.

Üç Dört Beş

7. I. dış görünüşümüzü etkileyen birçok yapısal özelliğe kadar
II. etrafımızda pek de farkında olmadığımız
III. kromozomlarımız aracılığı ile aktarılır
IV. pek çok biyokimyasal olaydan tutun da
V. bizi biz yapan özelliklerin tümü

Yukarıda numaralanmış sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

A) III B) II C) V D) IV E) I

8. I. Sempozyumda anlatılanları bir kâğıda yazarak dinliyordu.
II. Geniş salonun sağ tarafında kocaman bir vazo duruyordu.
III. Bu arkeoloji müzesine her yıl on milyon turist geliyormuş.
IV. Duygusallık belki de yaşamdaki en yumuşak hislerdendir.
V. Cevat Bey, resimli kitapların ön sözünü okumazdı genelde.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde somut bir nitelik, soyut bir sözcükle ilişkilendirilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi hayıflanma anlamı taşımaktadır?**

A) Çok yazık, hazır indirime girmişken takım elbise de almalıydım!
B) Bunca yıldır seni tanıyorum, bir gün de verdiğin sözü tutsan ya!
C) Haydi ordan! Çok mantıklı bir insanmışsın da sanki bana akıl vereceksin!
D) Kendimi bir bataklığın içinde bulmayayım mı!
E) Of, saati kararlaştırdığımız hâlde bizi burada ağaç ettiler!

10. (I) Bilinçaltı, insanın derin ve örtülü gerçekliğinin nedensellik kaynağıdır. (II) Bilinç akışı ise bilinçaltı labirentlerinin simgesel uyaranlarla dolu yollarında kişisel ve toplumsal varlığın bağlantılarını hikâyeleştirme tekniği olarak yaşamaya devam etmektedir. (III) Başka bir deyişle romanımız hâlâ önemli ölçüde bilinçle ve bilinçaltıyla ampirik dünyaya bir şekilde bağlıdır. (IV) Ama aynı zamanda yirminci asrın daha ilk yarısından itibaren akılcı ve aydınlatmacı felsefelerin beslemesiyle büyüyen gerçeklikten şüphe duyulmaya başlanır.
(V) Deneysel ve olgusal gerçeklik, bütünlüğü ve kesinliği olan bir gerçekliği izah edememiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, soyut bir kavramla ilgili açıklama yapılmıştır.
B) II. cümlede, bilinç akışının bir teknik olduğu belirtilmiştir.
C) III. cümlede, romanımızın neye bağlı olduğu verilmiştir.
D) IV. cümlede, gerçeklikten niçin şüphe duyulmaya başlandığı açıklanmıştır.
E) V. cümlede, deneysel ve olgusal gerçekliğin açıklayamadığı bir husus üzerinde durulmuştur.

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

11. Yorgunluk ve uykusuzluktan bitap hâlde göz kapaklarını kısarak saate baktı. Gün ağarmak üzereydi. Aklındakiler dağılır diye korktuğundan olsa gerek radyonun sesini kıstı. Başka şeyler düşünmeli dedi, kendi kendine. Mesela bu ay; lambayı idareli kullanmalı, yakacaktan da biraz kısmalıydı. Ne yapsa olmuyordu, en sonunda bıraktı kendini. Dünyanın yükünü sırtlanmış omuzlarını biraz kısarak eğreti oturduğu sandalyeden kalkıp pencereye doğru yöneldi.

Bu parçada "kısmak" sözcüğü aşağıdaki anlamlardan hangisine karşılık gelecek şekilde kullanılmamıştır?

A) Biraz kapamak B) Azaltmak, alçaltmak
C) Büzmek, daraltmak D) Yatıştırmak
E) Eksiltmek, sınırlandırmak

TYT - 2021

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

1. (I) "Ötekine önem ve değer vermek" şeklinde de tanımlanan empati, kendimizin ve başkalarının sınırlarını belirlemekle başlar. (II) İlkel bir varoluştan gerçek ve ahlaki değerlere sahip bir insan olma yolunda yükselişimiz empati sayesindedir. (III) Zihnimizin sınırlarından çıkıp başkalarının zihinlerinde dolaşabilmek, kendiliğinden elde ettiğimiz bir yeti değildir. (IV) Empatinin ahlak temellerimizin ne kadar derininde yer aldığını, empati ortamında büyüyen çocukların ileride akranlarına kıyasla daha fazla empati kurabilmesinden anlayabiliyoruz. (V) Gerçek empati, anlamak kadar başkalarının duygularını, duyarlılıklarını hissedebilmektir. (VI) Ötekine önem vermeyi küçüklüğümüzden beri bir değer olarak öğrenmişsek insanlarla ilişkimizde empatik davranmayı bir davranış kalıbı olarak özümseriz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangi ikisi aynı düşünceyi aktarmaktadır?

A) I ve III B) I ve V C) II ve VI D) III ve IV E) IV ve VI

TYT - 2020

2. I. Kültür ile tarihin kesişiminde toplum bilimi yer alır.
II. Bilim ve teknolojinin eşgüdümü, birçok mühendislik harikasını ortaya çıkarmıştır.
III. Mimaride malzemenin özgün bakış açılarıyla uyumu, alışılmışın dışına çıkan ürünlerin ortaya konmasını sağlar.
IV. Ozanlar, duygularla hayallerin tamamen iç içe geçmiş örneklerini analiz edip bize sunarlar.
V. Usta bir eleştirmen, bir yazın yapıtındaki sentezlenme özelliğini objektif yöntemlerle açıklığa kavuşturabilir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde geçen altı çizili sözler, anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve V B) II ve III C) II ve IV D) III ve IV E) IV ve V

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde duyular arası aktarma yapılmıştır?**

A) Her büyük başarının ardında ciddi bir emek vardır.
B) Sıcak bir tebessümün çözemeyeceği sorun yoktur.
C) Bazı insanlar yağmurla yıkanırken bazıları ıslanır.
D) Asla vazgeçme, kaybedenler sadece vazgeçenlerdir.
E) Cesaret, seni düşlerine ulaştıracak en önemli şeydir.

4. Bilge; bilgi ve zekâyı da aşan bir mükemmelliğe sahiptir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümleye anlamca en yakındır?

A) Bilgelerin görüş ve nasihatleri, yaşama yön veren bir niteliğe sahiptir.
B) Bilge, aklını ve bilgisini kusursuz bir biçimde kullanabilme özelliğini üzerinde taşıyan kişidir.
C) Bilgelik sadece bilgi ve zekâ ile sahip olunamayacak ileri bir olgunluk düzeyine işaret eder.
D) Bilgelikte zekâ, bilginin daima bir adım önündedir.
E) Bilgelik, bilginin zekâ ile harmanlanması sonucu doğar.

5. (I) Bilim, araştırma ve deneylerle ilerleyen bir süreçtir. (II) Teknoloji ise bilimin somut zemine aktarılmış hâlidir. (III) Bilimsel çalışmaların gündelik yaşama ve pratik uygulamalara aktarılmasıdır teknoloji. (IV) Teknoloji yaşamla iç içe olduğundan geniş toplum kitleleri, bilimden çok teknolojiyle muhataptır. (V) Üstelik teknoloji, çağımızda giderek artan bir şekilde kitleler üzerinde etkili olmaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Bütün bildiğim, bir şey bilmediğimdir.

Bu cümlede bilgiyle ilgili olarak asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sınırlarının çok geniş olduğu
B) Üretilmesinin zor olduğu
C) Değerli bir olgu olduğu
D) Soylu bir tutku olduğu
E) İnsanı yanılgılardan alıkoyduğu

7. Benim şiirlerim gram altın gibidir; yükte hafif, pahada ağırdır.

Bu cümleyi söyleyen bir şair, eserleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

A) Sade bir söyleyişe sahip olduğunu
B) Yazınsal yönden değerli olduğunu
C) Toplumsal içerikli olduğunu
D) Evrensel konuları ele aldığını
E) Yerellikten beslendiğini

8.
I. Işıltılı bir göz, parıltılı bir yüz ve güzel bir söz iletişim engellerini tek tek ortadan kaldırır.
II. Özsaygı ve kendine güven, disiplinli çalışmanın meyvesidir.
III. Olumlu söz ve davranışlar, bireyleri iletişim için isteklendirir.
IV. Sıcak ve iltifat dolu bir yaklaşım, sohbete davet niteliğindedir.
V. Nazik ve içten bir tutum, anlaşmaya imkân tanır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi farklı bir konu ile ilgilidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. (I) Okur, bir edebî eseri anlamak, kavramak ve yorumlamak amacı güden kişidir. (II) Yazarlar, okurun bu yönünü aktifleştirmek için çaba gösterirse en doğru şeyi yapmış olur. (III) Çünkü çağımızda okur, edebî eser karşısında edilgin değil etkin bir konumdadır. (IV) Geçmiş asırlardaki okur profili tümden değişmiştir. (V) Artık okur, edebî eserde verili olanla yetinen ve pasif bir kişi olmaktan ziyade eseri yazarla beraber inşa eden kişidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde öneri anlamı vardır?

A) IV B) II C) V D) I E) III

10. **Hangi cümledeki altı çizili sözcükler, anlamca birbirine en yakındır?**

A) Bize böyle donanımlı ve birikimli gençler lazım.
B) Araştırmalarımda psikolojinin verilerinden yararlanırım.
C) Kararsızlık, sabırsızlıkla birleştiğinde felaket kaçınılmaz olur.
D) İyi bir besteci ile ses sanatçısı, büyük bir albüme imza atabilir.
E) Yetenek ile çaba birleştiğinde bir başarı doğacaktır.

11. Sanat eserlerinin ortaya çıkış (I) (doğuş) sürecinde birçok farklı disiplin, kendiliğinden ya da sanatçının bilinçli tercihiyle (II) (seçimiyle) etkili bir kaynak olarak kullanılabilmektedir. Sanat eleştirisinin niteliklerinden biri de sanat eserinin ortaya çıkışında tesiri bulunan (III) (etkili olan) bu disiplinleri keşfederek sanat eserine estetik (IV) (duyuşsal) ve toplumsal (V) (sosyal) anlam kazandırmaktır.

Bu parçadaki numaralanmış ifadelerin hangisi, ayraç içinde verilen açıklamasıyla anlamca uyuşmamaktadır?

A) IV B) III C) I D) V E) II

12. "----" cümlesinde karşılaştırma anlamı söz konusudur.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) İnsanlarda kötülük ararsanız mutlaka bulursunuz.
B) Birçok kusurla dolu olmak şüphesiz kötü şeydir fakat onları bilmezden gelmek daha kötüdür.
C) Kuş olmayanın uçurumlar üzerinde yuva kurmaması gerekir.
D) İnsanlara karşı merhametli olmak, temiz bir kalbin göstergesidir.
E) Kuvvetine güvenerek zayıfları hor görenin kuvveti, başına bela olur.

UcDörtBeş

1. Günümüzde Kazakistan sınırları içerisinde bulunan Balkaş Gölü'nün ortalama uzunluğu 605 km, genişliği ise doğuda 74 km, batıda 19 km'dir. Yüz ölçümü 16.996 km^2dir. En derin noktası 25,6 metre iken ortalama derinlik 5,8 metredir. Denizden yüksekliği 341,4 metredir. Kıyılarının uzunluğu 2.385 km'dir. Toplam su havzası 413.000 km^2dir.

Bu parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme tekniklerinden hangisi ağır basmaktadır?

A) Tanıklıklara başvurma
B) Örneklendirme
C) Karşılaştırma
D) Tanımlama
E) Sayısal verilerden yararlanma

2. Küçük çocuk, deniz kenarında gördüğü yassı bir taşın güzelliğine hayran kalmıştı. Mutlaka bir mücevherdi bulduğu. Şekli de bir insan kalbi gibiydi. Üstelik ışıl ışıl parlamaktaydı. Çocuk, taşı avuçlayıp eve koştu ve onu büyük bir heyecanla babasına uzattı. Adam, yavrusunun soğuktan morarmış avucundaki taşın, birbirine sürtüldüğünde kıvılcım çıkaran bir çakmak taşı olduğunu hemen anladı. Fakat bunu ona söylemedi. Küçük çocuk, rüyalarını süsleyen bisiklete kavuşmak için elindeki taşı satmak istiyor ve o paranın bir bölümüyle de bir top alacağına inanıyordu. Fakat babası buna yanaşmıyordu. Çocuk işin kendisine düştüğünü anladığında tatilde simit sattığı çarşıya gitti. Kuyumcu vitrinleri, göz kamaştıran ışıkların aydınlattığı altın kolyelerle doluydu. Bir de elindeki taşın çok daha küçük olanlarıyla süslenen pahalı yüzüklerle… Çocuk, en gösterişli mağazayı gözüne kestirdikten sonra bir süre vitrinin önünde bekledi. İçeride, dükkân sahibi olduğu anlaşılan bir adam vardı. Müşteri olarak da kürk mantolu bir hanım…

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Deyime yer verilmiştir.
B) Amaç bildiren yargı kullanılmıştır.
C) Okur olay akışı içinde yaşatılmıştır.
D) Görme duyusu ile ilgili ayrıntılar vardır.
E) Yansıma kökenli ikilemeye yer verilmiştir.

3. "Batı Türkçesi" tabiri ilk defa Kaşgarlı Mahmut tarafından kullanılmıştır. Türk dilini Doğu ve Batı grubu şeklinde iki ana kola ayıran Kaşgarlı, Doğu koluna "Hakaniye" adını vererek bununla Kaşgar ile Balasagun civarındaki yazı dilini kastetmektedir. Ayrıca Karluk, Yağma, Çiğil, Tuhsı, Argu ve Uygur Türklerinin dillerini de Doğu grubuna dâhil etmektedir. Kaşgarlı'ya göre Batı grubu ise Oğuz, Kırgız, Kıpçak, Bulgar ve Peçenek dillerinden oluşmaktadır. Türklük biliminde Batı Türkçesi terimi, farklı lehçeleri belirtmek için kullanılmaktadır. Günümüzde Batı Türkçesi terimi özellikle lehçe tasnifi terminolojisi içinde daha çok Türkiye Türkçesi, Azerbaycan Türkçesi, Türkmen Türkçesi, Gagavuz Türkçesi gibi Oğuz grubu Türk yazı dillerini ve ağızlarını ifade etmektedir.

Bu parçanın anlatım biçimi aşağıdakilerin hangisidir?

A) Benzetme
B) Betimleme
C) Öyküleme
D) Açıklama
E) Tartışma

4. Temel varsayımlar, duyusal deneyimlerimizi yorumlamamız ve dünyanın olaylara dayalı tanımlarını yapabilmemizde bir çerçeve oluşturmak üzere gereklidir. Teori, olgulardan önce gelir ve olgular dediğimizin duyularımıza ulaşan ham veriler olmadığını idrak etmemiz önemlidir. Olgular fazlasıyla bilinçsiz olsa bile karmaşık verilerin tanzim edilmesinin sonucunda ortaya çıkar. Bu konuda Whewell şunları söylemektedir: "Olgu, düşüncelerimizin şeylerle birleşmesidir. Bir olguda, fikirler duyumlarla birbirine öylesine kolayca aşina olur ve bütünüyle uyumlu bir şekilde uygulanır ki onları görmeyiz, onların vasıtasıyla görürüz."

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisi vardır?

A) Sayısal verilerden yararlanma
B) Soruyla giriş yapma
C) Tanıklığa başvurma
D) Benzetme
E) Örneklendirme

5. Bir ormanda iki kişi ağaç kesiyormuş. Birinci adam sabahları erkenden kalkıyor, ağaç kesmeye başlıyormuş. Bir ağaç devrilirken hemen diğerine geçiyormuş. Gün boyu ne dinleniyor ne de öğle yemeği için kendine vakit ayırıyormuş. Akşamları da arkadaşından birkaç saat sonra ağaç kesmeyi bırakıyormuş. İkinci adam ise arada bir dinleniyor ve hava karardığında eve dönüyormuş. İki arkadaş, bir hafta boyunca bu tempoda çalıştıktan sonra kestikleri ağaçları saymaya başlamış. Sonuçta ikinci adamın daha çok ağaç kestiği anlaşılmış. Birinci adam öfkelenerek: "Bu nasıl olabilir? Ben daha çok çalıştım. Senden daha erken işe başladım, senden daha geç işi bitirdim. Ama sen daha fazla ağaç kestin. Bu işin sırrı ne?" İkinci adam, yüzünde tebessümle cevap vermiş: "Ortada bir sır yok. Sen durmaksızın çalışırken ben arada bir dinlenip baltamı biliyordum. Keskin baltayla, daha az çabayla daha çok ağaç kesilir."

Bu parçanın anlatım biçimi aşağıdakilerin hangisidir?

A) Öyküleyici anlatım
B) Betimleyici anlatım
C) Açıklayıcı anlatım
D) Tartışmacı anlatım
E) Emredici anlatım

7. Kendimi bir an, tertemiz bir doğada, yemyeşil ağaçların arasında hayal ettim. Büyük kentin bireyi sıkan, yoran, silkeleyen, inciten atmosferinden sıyrılmak, en büyük keyif. Bu keyfi doyasıya tattığımı farz ettim, düşledim. Kendimi bu masalsı atmosfere kaptırmışken tatlı bir esintiyi önce başımda, sonra ensemde hissettim. Denizden gelen bir rüzgârdı bu. Öylesine zarif, öylesine ince, serin ve yumuşak…Derken gözlerimi iyice kapattım ve bu hayale daha da yoğunluğuna sarıldım. Artık benliğim yoktu ve ben doğayla bütünleşmiştim. Bir büyüyü andırıyordu her şey. Hiç bitmesin istiyordum.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Duyular arası aktarma yapılmıştır.
B) Konu, tartışma havasında ele alınmıştır.
C) Öznel yargıya yer verilmiştir.
D) Nitelik bildiren sözcükler kullanılmıştır.
E) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.

ÜçDörtBeş

6. Nedense bazı yazın eleştirmenleri ve ozanlar, şiirde biçemin içerikten önce geldiğini dile getiriyorlar. Ben, biçemi büsbütün boş vermiş bir ozan değilim elbette. Kendi şiirlerimde uyak, redif, nazım birimi gibi dış yapı unsurlarının sağlamlığını gözetirim. Ne var ki şiirin yapısının konusundan önce geldiğini savlamak, bana abartılı bir görüş gibi geliyor. Şöyle ki biçem yönü çok güçlü ama okuruna hiçbir anlam ifade etmeyen bir şiir düşünün. Böyle şiirler edebiyatımızda hiç mi yazılmadı? Elbette yazıldı. Gelin görün ki bu şiirler, gelip geçici birer heves olmaktan öteye gidemedi.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Örnekleme
B) Betimleme
C) Öyküleme
D) Tartışma
E) Açıklama

8. Edison'un üzerinde çalıştığı elektrik ampulünün içine koyacağı tel için 200'den fazla maddeyi denediği söylenir. Bir gün kendisine:

— Bugüne kadar 200'den fazla maddeyi denedin, yine de başaramadın. Niye bu işten vazgeçmiyorsun? denmişti. Edison'un cevabı düşündürücüydü:

— Hiç de değil. Ben 200 maddenin ampul teli olarak kullanılamayacağını keşfettim. Yakında ampulü ışıklandıracak teli de bulacağım.

Bu parçada aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangisi kullanılmıştır?

A) Söyleşmeye dayalı anlatım
B) Epik anlatım
C) Betimleyici anlatım
D) Lirik anlatım
E) Emredici anlatım

1. I. Varlıkların renk, boyut, biçim gibi dış görünüş özelliklerinin verildiği anlatım biçimidir.

II. Bir görüşe karşı çıkılıp bir başka görüşün savunulduğu anlatım biçimidir.

III. Herhangi bir konu hakkında bilgi aktarılan, bir meselenin izah edildiği anlatım biçimidir.

IV. Okurun olay akışı içinde yaşatıldığı anlatım biçimidir.

Aşağıdakilerin hangisi, bu cümlelerde verilen bilgilerden biriyle ilişkilendirilemez?

A) Tartışmacı anlatım
B) Öyküleyici anlatım
C) Açıklayıcı anlatım
D) Emredici anlatım
E) Betimleyici anlatım

2. Herkesin bildiği bir söz vardır: "Eğitim ailede başlar." Her aile başarılı çocuklar yetiştirmek ister. Bunu gerçekleştirmek için çocuğuna her türlü imkânı hazırlar. Ancak unutulmaması gereken bir konu daha vardır ki o da çocuğun kimlik gelişimidir. Ailenin çocuğa verdiği eğitimle çocuğun kişilik yapısı şekillenecekse aile çocuğa nasıl bir eğitim vermeli? Öncelikle her aile, çocuklarını birey olarak görüp onların kişiliklerine saygı duymalıdır. Bunu başarabilmede iletişim çok önemlidir. İletişimin sağlıklı yürütülebilmesi ise etkin dinlemenin varlığına bağlıdır. Batılı psikolog Publilus Syrus, "Çocuğuna servet bırakmak isteyen anne ve baba, ona iyi dinlemeyi öğretmelidir." demektedir. Ayrıca etkin dinleme için kişinin söylediklerinin gerçek anlamlarının kavranması gerekmektedir.

Bu parçada özellikle aşağıdaki düşünceyi geliştirme tekniklerinden hangisi kullanılmıştır?

A) Örnekleme
B) Karşılaştırma
C) Tanık gösterme
D) Sayısal verilerden yararlanma
E) Duyular arası aktarma

3. Bir tehdit karşısında organizmada, yaşamın sürdürülmesi amacına yönelik bir dizi faaliyet gerçekleşir. Depolanmış yağ ve şeker kana karışır. Solunum sayısı artar. Kanın alyuvar sayısında artış görülür. Kan basıncı yükselir. Kan pıhtılaşma mekanizması harekete geçer. Sindirim yavaşlar ve durur. Gözbebekleri büyür. Hipofiz bezi uyarılır. Tüm bu uyarımlar beynin kontrolündedir ve yaşamın devamı için olmazsa olmazlardandır. Kişi bu uyarıların oluşumunu içgüdüsel olarak meydana getirir ve bu durum da onun doğal bir koruma kalkanına sahip olduğunu gözler önüne serer.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisi ağır basmaktadır?

A) Tasvir etme (betimleme)
B) Hikâye etme (öyküleme)
C) Tartışma
D) Açıklama
E) Karşılaştırma

4. Küçük bir kasabanın ana caddesinde iki tatlıcı vardı. Bir gün onlardan biri, kasabanın yaşlı ve güngörmüş adamını ziyaret ederek tatlı dükkânını kapatacağını ve başka bir kasabaya taşınacağını söyledi. "Dükkânını niye kapatıyorsun?" dedi güngörmüş adam. "Benim rakibim çok iş yapıyor." dedi bezgin tatlıcı. "Kasabadaki müşterilerin çoğu, onun dükkânından alışveriş yapıyor." "Kasabanın insanlarının hep onun dükkânına gittiklerini nereden biliyorsun?" diye sordu güngörmüş adam. "Gayet kolay. Dükkânımın kapısından baktığımda onun dükkânına giren ve elleri dolu olarak çıkan herkesi görüyorum." dedi bezgin tatlıcı. "Senin bütün sıkıntın da bu." cevabını verdi güngörmüş adam ve sözlerine şu uyarıyı ekledi: "Eğer onun dükkânını gözetlemek için harcadığın zamanı kendi iş yerini geliştirmek için kullansaydın sen de başarılı olurdun."

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmiştir?

A) Örneklendirmeye
B) Nitelik bildiren sözcüklere
C) Tanımlamaya
D) Duyular arası aktarmaya
E) Eksiltili cümleye

5. Albert Einstein'ın dört yaşına dek konuşamadığını ve yedi yaşına dek de okuyamadığını biliyor muydunuz? Beethoven'ın müzik öğretmeni ise onun asla bir besteci olamayacağını söylemişti. Ya genç Ludwig Beethoven ona inansaydı? Woolworth Mağazalarının kurucusu F. W. Woolworth bir mağazada çalışmaya başladığında gerekli duyarlılıktan yoksun olduğu gerekçesiyle müşteri ilişkilerinden uzak tutulmuştu. Walt Disney ünlü olmadan önce çalıştığı gazeteden işe yaramaz düşünceleri olduğu gerekçesiyle kovulmuştu. Caruso'ya müzik öğretmeni: "Sen asla şarkı söyleyemezsin, çünkü sesin yok!" demişti. Tüm bu insanlar, çevrelerindeki kişilerin söylediklerine inansalardı ne olurdu? Dünya Beethoven'ın müziğinden, Caruso'nun sesinden, Einstein'ın buluşlarından yoksun kalacaktı.

Bu parçada aşağıdaki düşünceyi güçlendirme yollarından hangisi ağır basmaktadır?

A) Benzetme
B) Tanık gösterme
C) Tanımlama
D) Sayısal verilere başvurma
E) Örneklendirme

6. Küçük bir çocuk, gayet ağır bir taşı kaldırmaya çalışıyorsa da yerinden oynatamıyordu. O sırada onu izleyen babası, yanına giderek sordu:

— Bütün gücünü kullanıyor musun? Yapabileceğin her şeyi yaptın mı?

Ter içinde kalan çocuk:

— Evet, kullanıyorum. Elimden gelen her şeyi yaptım.

Baba, yumuşak bir sesle:

— Hayır, yapmadın, dedi ve ilave etti:

— Benden henüz yardım istemedin.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İkileme
B) Diyalog tekniği
C) III. kişili anlatım
D) Duyu aktarımı
E) Niteleyici sözcükler

7. Peyami Safa, edebiyata derinden bağlı usta bir yazardı. Benim gibi pek çok eleştirmende hayranlık uyandıracak kadar zengin bir edebî birikime sahipti. Onun eserlerini okurken üzüntüden sevince, şaşkınlıktan meraka varıncaya değin türlü hislerin etkisine kapılırım. Büyük yazarın kalemi, dostlarından birinin ifadesiyle "kazanç tarlasında saban gibi işlemeye" mecburdu. Aksi hâlde yazarımız aç kalırdı. Safa'nın 1940 yılında Cahit Sıtkı'ya söylediği şu cümle, bir yazar olarak yaşadığı dramı çok iyi anlatmaktadır: "On dokuz senelik yazı hayatımda, bu cemiyet bana bir hafta istirahat hakkı vermemiştir." Ancak yazarın bundan fazla şikâyetçi olduğu da söylenemez, çünkü o, azmini ve başarılı olma hırsını biraz da hastalıklarına ve fakirliğe borçlu olduğunu düşünüyordu. Peyami Safa'ya göre insana fakirliğin ve hastalığın öğrettiklerini hiçbir okul ve kitap öğretemez.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Benzetmeye başvurulmuştur.
B) Anlatıcının duygu durumuna yer verilmiştir.
C) Farklı duyulara yaslanan bir anlatım ağır basmaktadır.
D) Alıntılama yapılmıştır.
E) Anlatım, I. kişi ağzından yapılmıştır.

8. Halk edebiyatı ürünlerinin dili, genel olarak halkın konuştuğu ve anlayabildiği bir dildir. Bu edebiyatta şiir öne çıkmaktadır. Şiirler çoğunlukla hece vezniyle söylenmektedir. Uyak, genelde yarım ve cinaslı uyaktır. Ahengi sağlamak için rediften ve ses benzerliklerinden de yararlanılır. Halk şiirine içten bir söyleyiş egemendir. Aşk, özlem, ayrılık, doğa, ölüm, kahramanlık, yergi en çok işlenen konular arasındadır. Halk şiirinde mani, türkü, ninni gibi anonim nazım biçimlerinin yanında koşma, semai ve varsağı gibi âşık şiiri nazım biçimleri kullanılmıştır. İlahi, nutuk, şathiye ve nefes gibi türlerdeyse dinî ve tasavvufi içeriğe yer verilmiştir.

Bu parçanın anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Açıklama
B) Tartışma
C) Betimleme
D) Öyküleme
E) Kişileştirme

1. Küçük Willy, köpeği Archy'yi de alarak kasabanın meydanına doğru yürümeye başladı. Coşkulu kutlamalar başlamıştı bile. Önceki gün kasabanın basketbol takımı, rakibini finalde açık bir sayı farkıyla yenip kupayı kazanmıştı. Willy, meydana ulaştığında yoğun bir kalabalık gördü. Genci ve yaşlısı, kadını ve erkeğiyle kasabalı, küçük ve yuvarlak meydanı doldurmuştu. Dört bir yan, mavi ve beyaz bayraklarla süslenmişti. Sevinçli kalabalık hep bir ağızdan şarkılar ve marşlar söylerken ellerindeki kulüp bayraklarını sallamayı da ihmal etmiyordu. Willy de bu kalabalığa karışarak dertlerini bir an için de olsa unutmak istedi. Fakat bu durumu öylesine abartmıştı ki köpeği Archy'nin de nerede olduğunu artık bilmiyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilenler görülmektedir?

A) Öyküleme - açıklama
B) Öyküleme - betimleme
C) Öyküleme - tartışma
D) Betimleme - açıklama
E) Betimleme - tartışma

2. Nabzınızı veya kalp vurum sayınızı saymayı öğrenmeniz gerekir. Bunun için çeşitli yerler vardır. Söz gelimi bilek, şakak, şah damarı ya da doğrudan kalp üzerine elinizi koymak yeterlidir. Birçok kişi, kalp vurum sayısını en kolay şah damarından ölçer. Bir dakika içindeki vurum sayısı size bir fikir verecektir. Egzersiz sırasında kalp vurum sayısını 10 saniye kontrol edip 6 ile çarpmak yeterlidir. Bir kişi, genel olarak kalp vurum sayısının %70 - 75'i olarak belirlenen kritik kalp vurum sınırları içinde kalmalıdır.

Bu parçanın anlatımında hangi seçenekte verilenlerden yararlanılmıştır?

A) Sayısal verilere başvurma - örneklendirme
B) Tanımlama - tanık gösterme
C) Karşılaştırma - tanık gösterme
D) Tanık gösterme - örneklendirme
E) Sayısal verilere başvurma - tanık gösterme

3. Amerikalı ünlü avukat Clarence Darrow, henüz genç ve deneyimsiz bir avukat iken bir gün mahkemede karşı tarafın avukatı ondan devamlı: "Şu sakalsız genç!" diye bahsederek onu küçük görüyordu. Darrow, bu küçümsemelere, şöyle bir öyküyle cevap vermişti: "İspanya Kralı, bir gün komşu bir kralın sarayına genç bir asilzadeyi elçi olarak gönderdi. Genç birinin karşısına elçi olarak çıkmasından memnun olmayan kral, bu hoşnutsuzluğunu şu sözlerle belirtti: 'İspanya kralının ülkesinde adam yok mudur ki bana bu sakalsız elçiyi gönderdi?' Genç elçi, krala şu cevabı verdi: "Efendim, benim kralım sizin hikmet ve bilginin ancak bir sakallıda olabileceğini düşündüğünüzü bilseydi, hiç şüphesiz size benim yerime bir sakallı keçi gönderirdi." Bu sözlerden sonra genç avukat Clarence Darrow, bu davayı kazandı.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) III. kişili anlatım kullanılmıştır.
B) Tanımlamalar kullanılmıştır.
C) Farklı yapıda cümlelere yer verilmiştir.
D) Nitelik bildiren kelimeler kullanılmıştır.
E) Olay anlatımına yer verilmiştir.

4. Beyazıt Havuzu'nun kenarındaki kanepelerden birine oturmuş, sizi bekliyorum. Yaşını almış bir adamın yirmi yaşındaki çocuk kederlerini, sevinçlerini yaşaması ne demektir, diye düşünüyorum: Belki bir geç olma hadisesi, belki de bir çeşit hazları, kederleri, çocuklukları uzatma temayülü. Sizi bekliyorum. Sizi göreceğim; içimde bir şey koşacak. Siz beni görmeden geçeceksiniz. Ben kederle sevinci duyup dalacağım istediğim âleme. Dünyayı yeniden kederlerle kuracağım. Sonra çarşılardan çarşılara, insan sesleri arasında, her şeyi sizinle kurulmuş bir şehirde dolaşacağım. Herkes geçti, siz geçmediniz. Yüzünüzü göremedim. Bayramım, çocukluk bayramım salıncaksız geçmiş gibi gözüme yaş doldu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Örneklere yer verme
B) Bir konuda bilgi verme
C) Duygusal anlatıma yer verme
D) Bir doğruyu kabul ettirme
E) Nesnel veriler kullanma

ÜçDörtBeş

5. Beyaz bereli, yumuşak lacivert paltolu, beyaz tozluklu çocuğun annesi mağazadan çıktı, iki tarafına bakındı. Ellerinde paket vardı. Şoför koşarak onları aldı ve kendi yanına yerleştirdi. Kadın köşeye doğru bakınca çocuğunu gördü ve aldığı şeylerin keyfi ile gülümseyen yüzü birdenbire sertleşti. Hızlı hızlı adımlarla o tarafa doğru yürüdü. Çocuğunun yanına giderken ona sesleniyor ve niçin geç kaldığını sormaya çalışıyordu. İyi geçen günün tek olumsuz tarafı çocuğunun bir an için gecikmesi ve onu telaşlandırmasıydı. Nihayet onu görmüş olması tedirginliğini dağıtmıştı ama yine de bu olumsuz duygunun etkisinden kolay kolay kurtulamamıştı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi görülmemektedir?

A) Farklı yapıda cümleler
B) Öyküleyici anlatım
C) Kahraman bakış açısı
D) Betimleyici sözcükler
E) İkileme

6. Asya'da maymun yakalamak için kullanılan bir tuzak vardır. Bu tuzak için bir Hindistan cevizi oyulur ve içinden ip geçirilerek ağaca bağlanır. Altına ince bir yarık açılan Hindistan cevizinin içine tatlı bir yiyecek konur. Bu yarık, maymunun sadece elini açıkken sokacağı büyüklüktedir. Maymun, yumruk yaptığında elini dışarı çıkaramaz, tatlının kokusunu alır, yiyeceği almak için elini içeri sokar ve yiyeceği kavrar. Fakat yiyecek elindeyken maymunun elini dışarı çıkarması olanaksızdır. Sıkıca yumruk yapılmış el, bu yarıktan dışarı çıkamaz. Avcılar geldiğinde maymun çılgına döner ama tuzaktan kaçamaz. Aslında maymunu tutsak eden hiçbir şey yoktur. Yapması gereken tek şey, elini açıp yiyeceği bırakmaktır. Ama açgözlülüğü o kadar büyüktür ki tuzaktan kurtulamaz.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Eksiltili cümleye yer verilmiştir.
B) Tanık göstermeye başvurulmuştur.
C) Dolaylı aktarmaya yer verilmiştir.
D) Anlatılanların oluş sırası gözetilmiştir.
E) I. kişili anlatım kullanılmıştır.

7. Ağaçtan ağaca serilmiş beyaz çamaşırlar bu kadar durgun, güneşsiz, ıslak bir şekilde ılık havada hiç kurumayacaklar. Tahta masanın üstüne çıkmış bu kedi, köpeğime durmadan homurdanacak mı? Sandalyenin üstündeki vişneçürüğü rengindeki delik çoraplar… Asmanın yaprakları daha yemyeşil. Bizim bahçedeki kurudu bile. Deniz, Bozburun'a doğru başını almış gidiyor. Uzaklarda görünen, İstanbul'un neresi kim bilir? Sesler neden gelmiyor? Bu düşünceler içinde giderken geçmişi düşünmeden de edemiyordu. Yaşadığı bunca olaya bir anlam vermeye çalışıyordu. İstanbul ona birçok güzelliğin yanında bilinmezlikler de sunmuştu. Hayatının hem en güzel hem de en karmaşık günlerini yedi tepeli şehirde yaşamıştı.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Farklı duyular ile ilgili ayrıntılara yer verilmiştir.
B) Konu tartışma havasında ele alınmıştır.
C) Betimleyici sözcükler kullanılmıştır.
D) Eksiltili cümleye yer verilmiştir.
E) Pekiştirmeli sözcük vardır.

8. Tire, Ege'nin kimliğini en koruyabilmiş, değişime başkaldırabilmiş ilçelerinden biridir. İzmir'e 80 kilometre mesafede, bir zamanların Osmanlı darphanesi Tire'nin akla ilk gelen cazibesi pazarıdır. Evet, günlerden salı pazarı karşımda Tire pazarı… Salı pazarı sadece çeşitliliğiyle değil, Ege'nin ruhunu yansıtan cana yakın satıcılarıyla da keyif verir. Tire'de kadınların tezgâh kurduğu Tahtakale Meydanı'nda, yazmalar gökkuşağıyla yarışıyor. Dağlardan toplanan otlar, pazarda tezgâhlardan gökyüzüne taşıyor çünkü Tire yemeklerinde Ege'nin otlarla bezeli mutfağının özellikleri hissedilir. Dev kabaklar, karnabaharlar, havuçlar, pırasalar, hardallar her tezgâhta size göz kırpıyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Yargıyı gerekçesiyle verme
B) Sessel yinelemelere başvurma
C) Çoğullaştırmaya yer verme
D) Düşünceyi alıntıyla somutlaştırma
E) İnsana özgü nitelikleri başka varlıklara aktarma

UçDörtBeş

1. Tahsin Efendi'yi ilk defa bir kış gecesi gördüm. Fakat daha evvel ondan bahsetmişlerdi. Herkesin bildiği şekilde hikâyesi şu idi: Erzurum'un hâli vakti yerinde bir ailesinin çocuğu imiş; İstanbul'da hukuk tahsili yapmış hatta bir iki küçük memuriyette dahi bulunmuş, sonra Balkan Harbi'nde gönüllü olmuş, Trakya'da yaralanmış, iyileştikten sonra tekrar orduya girmiş, harbin sonunda birdenbire her şeyi terk etmiş ve bir daha ortalıkta görünmemiş. Uzun zamanlar öldü sanmışlar, sonra haberleri gelmeye başlamış; bir mektep arkadaşı büyük seferberlikte onu Tebriz'de bir cami kapısında görmüş fakat yanına yaklaşınca tanımamazlığa geldiği için konuşamamış.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) I. ve III. kişili anlatıma başvurulmuştur.
B) Görme duyusuna başvurulmuştur.
C) Karşılaştırma cümleleri kullanılmıştır.
D) Farklı yapıda cümlelere yer verilmiştir.
E) Okur, olay akışı içinde yaşatılmıştır.

2. Çoğu yazar, edebiyatın belli bir türünde ustalaşmıştır. Edebiyat tarihini incelerseniz hemen her yazarın öne çıktığı bir edebî tür olduğunu fark edersiniz. Bu durumun istisnaları da var elbette. Yani birden çok edebiyat türünde nitelikli yapıtlar verebilen sanatçılar da görülmektedir. Ahmet Hamdi Tanpınar… O, hem şiir hem de roman ve hikâyede nitelikli ürünler ortaya koymayı başarmış bir sanatçıdır. Necip Fazıl Kısakürek de hem şiir hem de tiyatro türündeki yapıtlarıyla ses getirmiş bir sanatçıdır. Onun şiirlerinin olağanüstü oluşu tiyatro türündeki eserlerinin başarısını gölgelememiştir. Bilakis Necip Fazıl Kısakürek'in ne kadar mahir bir sanatçı olduğunun yadsınamaz göstergesi olmuştur.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisi ağır basmaktadır?

A) Benzetme
B) Alıntı yapma
C) Dolaylı aktarma
D) Tanımlama
E) Örnekleme

3. Recep ile beş adamı Mustafa Efendi'yi yatsıdan iki saat sonra o soğuk gecede Müezzin'in evinden aldılar. Küçük kafile şafaktan önce Yakupsaray köyünün üstündeki konakta idi. Recep onlardan beş dakika kadar önce Çakırsaraylı'nın yanına varmış ve olup bitenleri anlatmıştı. Çakırsaraylı, Hoca'ya büyük bir itibar gösterdi. "Her şeyde emir senin, ağa sensin." dedi. Köy tamamen Çakırsaraylı'ya bağlıydı. Fakat yine de tedbirli olmak gerekti. Hoca onun dediklerini ağzını açmadan dinledi ve sonunda da "Peki!" dedi. Ortalık ağardığı zaman artık o kar gibi sarıklı, latalı, sakallı İstanbullu Hoca yoktu. Yerine yün başlıklı, kadı biçimi şalvarına yumuşacık lâpçin mes çekmiş, salta giymiş, beli fişekli tığ gibi delikanlı gelmişti.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Öykülemeye başvurulmuştur.
B) Onay bildiren sözcük kullanılmıştır.
C) Benzetme yapılmıştır.
D) Devrik cümleye yer verilmiştir.
E) Birden çok duyu ile ilgili ayrıntıya yer verilmiştir.

4. Bilim ve sanatın mukayesesi, Eski Yunan'a kadar uzanan bir meseledir. İlk filozoflardan bugüne, bilim ve sanatın niteliği üzerine görüş bildiren birçok düşünür ve eleştirmen, ister istemez bilim ve sanatı terazinin kefelerine yerleştirerek bir tartımda bulunmuştur. Yüzyıllardır öne sürülen bazı ortak kanaatler ise şöyledir: Bilim nesnel, sanat özneldir. Bilim, deney ve araştırmaya; sanat ise duygu, kişisel izlenim ve sezgiye dayalıdır. Bilimin temel amacı fayda sağlamak, sanatın esas gayesi ise estetik zevk ve heyecan uyandırmaktır. Bilimde bir görüşün çeşitli yöntemlerle kanıtlanması zorunluluğu söz konusudur. Sanatta ise öznel algı temel olduğundan kanıtlama kaygısı güdülmez.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisi ağır basmaktadır?

A) Kişileştirme
B) Karşılaştırma
C) Sayısal verilerden yararlanma
D) Soruyla giriş yapma
E) Tanık gösterme

ÜçDörtBeş

5. Azerbaycan Cumhuriyeti'nin başkenti olan Bakü, aynı zamanda Hazar Denizi kıyısındaki en önemli liman kentidir. Petrolü ve doğal gazları ile 10. yüzyılda ün kazanır ve ilk petrol üretiminin gerçekleştirildiği 1847 yılından itibaren dünyanın petrol başkenti konumuna yerleşir. Günümüzde, ülke nüfusunun yarısını barındıran Bakü, başkent oluşunun yanı sıra sosyal, ekonomik ve kültürel potansiyeliyle Azerbaycan'ın en önemli merkezi. Hareketli caddeleri, hareketli meydanlarıyla; yaşlısıyla genciyle hem gece hem gündüz cıvıl cıvıl bir başkenttir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Yargı, koşula bağlanmıştır.
B) Yinelemeye yer verilmiştir.
C) Karşıt anlamlı sözcükler kullanılmıştır.
D) Açıklayıcı bilgiler aktarılmıştır.
E) Nitelendirmeye başvurulmuştur.

6. Mısırların boylarını gözden geçirdi. Tarlanın yukarı kesiminde kalanları biraz cılızcaydı. Sudan da gübreden de yararlanamamışlardı. Yağmur, zamanında düştü mü alt yandakilerden daha da boylu olabilirlerdi. Gübrenin de sulamanın da sonuçları koçan vermeye başlayınca belli olacaktı. Düpedüz boy atmanın da bir anlamı yoktu. İş kelleydi. Mısırlar koçan vermezse isterse iki kulaç uzayıp gitsin. Karşı tarlada daha yeni uç vermiş mısırları görünce mısırları ile övünmekten kendini alamadı. "Varsın koçan vermesin." diye düşündü. "Kıyar kıyar ineklere, öküzlere veririm. Tarlayı istimlaktir diye yok pahasına alıp götürmesinler de…"

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Pekiştirmeli sözcük kullanılmıştır.
B) Küçültmeli sözcüğe yer verilmiştir.
C) Deyime yer verilmiştir.
D) Hâkim bakış açısı kullanılmıştır.
E) Farklı duyulara seslenilmiştir.

7. I. Bireyler arasında farklı motivasyon türlerinin mevcudiyeti, çoğu ürün kategorisinde tüketicilerin ihtiyaçlarının işlevsel veya sembolik olabileceğini ve markaların bu iki tür ihtiyaçtan birini karşılamak için konumlandırılabileceğini göstermektedir. Böylelikle tüketicilerin işlevsel veya faydacı ihtiyaçları bir arada giderilmektedir.

II. İşçiler, evlerinin yolunu birer ikişer tuttular. Yorgun yüzlerinden güzel bir gelecek umudu akıyordu her birinin. Samimi bir şekilde emek verdiklerine inanan, özgüveni yüksek ve başarılı insanlara has bir gurur hepsinin gözlerinden okunuyordu. Hele içlerinde biri vardı ki sormayın gitsin: Uzun Ali.

Bu parçaların anlatım biçimleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

A) Açıklama - tartışma
B) Öyküleme - açıklama
C) Betimleme - öyküleme
D) Açıklama - öyküleme
E) Tartışma - betimleme

8. Gustave Flaubert, "Yaşamak için okuyun." demektedir. Sartre da "Fikir benim için nesneden daha gerçekti. Çünkü fikir bana nesneden önce, nesne olarak sunulmuştu. Ben evrenle kitaplarda tanıştım. Sindirilmiş, sınıflandırılmış, düşünülmüş ve yine de heybetli." diyerek okumanın ve yazmanın kâinat, dünya ve siyasetin belirlediği ortamla ilgisini kurmuştur. Öyleyse yazmak ve okumak suretiyle birey bir duruş ortaya koymakta, varlığı anlamlandırma çabasına girişmektedir. Birey, varlığı anlamlandırdıkça kendini daha iyi tanıma fırsatına sahip olacaktır. Kendini tanıdıkça da hem bireysel hem de toplumsal fayda sunmaya başlayacak ve evrensel bir gelişimin de parçası olmanın gururunu yaşayacaktır.

Bu parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?

A) Tanımlama
B) Tanık gösterme
C) Benzetme
D) Sayısal verilere başvurma
E) Örneklendirme

UçDörtBeş

1. Arabayla ilerliyoruz. Maşukiye'den Kurtköy'e doğru saptık. Sapanca Gölü'nü arkamıza alarak üç kilometre daha yol kat ettik. Daha otobüsün kapısından dışarı çıkar çıkmaz, yanı başımızdaki derenin şırıltısı, ağaçlardan dökülen kuş sesleriyle yeniden doğmuştuk bile. Kurtköy Deresi boyunca küçük ve hızlı adımlar atarak Samanlı Dağları'na doğru hafif bir meyille tırmanıyoruz. Yürüyüşe başladığımız geniş çayırlık alan, dere yatağı boyunca daralıp bir patikaya dönüşüyor. Yer yer kaybolan patikada dallar, çalılıklar, dikenler çıkıyor karşımıza. Bunları aşıp da ilerlerken zaman zaman derenin üzerinden de geçmek zorunda kalıyoruz. Bazı bölgelerde durgunlaşan dere bazı bölgelerde derinleşip şiddetle akıyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Çoğullaştırma
B) Öznellik
C) Nitelendirme
D) Kişileştirme
E) Kalıplaşmış söz

2. Yemeğe katılanlar, katılmayanlar, kadınlar, adamlar, çocuklar, yaşlılar düşmüşlerdi arkalarına. Kara yolları işçileri yemekte nöbetleşe bekledikleri katırlarını önceden yola çıkarmıştı. Şimdi yürüyüşe geçenlerin hepsi bir kervanın parçası gibi görünüyordu. En önde iki mühendisi aralarına alan Çamalan'ın sayılı kişileri… Esnaf, dükkânlarının önünde dikilerek yoldan geçenleri uğurlama görevini yerine getirmeye çalışıyordu. Bu yürüyüşün yolla ilgili bir gövde gösterisi olduğu açık açık ortadayken Hurşit Ağa, neden camlı odadan çıkmıyordu? Durmadan telefonla konuştuğunu, konuşmaktan çok dinlediğini dükkâna girip çıkanlardan öğreniyorlardı çarşılılar.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Farklı cümle türleri vardır.
B) Yinelemeye başvurulmuştur.
C) Çoğullaştırmalara yer verilmiştir.
D) Devrik cümle kullanılmıştır.
E) Abartma anlamı belirgindir.

3. Masmavi, sessiz, ıssız, coşkusuz, hareketsiz ve sakin denizde kayıklar bir o yana bir bu yana yalpalaya yalpalaya gidiyordu. Hoş, bu güzel denizi sakin bulmanız pek de mümkün değildi ya… Rıza Kaptan, köşkünden aşağı indi. Bir süre güvertede dolaştı. Ardından tayfaları tek tek selamladı. Dürbününü alarak önce etrafı gözlemledi, sonra dürbünü ikinci kaptana uzatarak tekrar köşküne çıktı. Uyumadan evvel seyir defterini açtı. O günün sayfasına olanı biteni detaylıca yazdı. Göz kapakları aşağı inmek üzereydi. Uykusuzluğa tahammülü hiç olmayan Rıza Kaptan, "Bugün yeterince yıprandım. Artık uyuma vakti." diye düşünerek başını yastığa koydu. İyi de yaptı. Vah garibim Rıza Kaptan vah! Yıllardır bu tayfanın kahrını çok çekti!

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Anlatıcının duygusal etkilenmesi yansıtılmıştır.
B) Yinelemeye yer verilmiştir.
C) Olaylar oluş sırasına göre sıralanmıştır.
D) Sözde soru cümlesi kullanılmıştır.
E) Sessel yinelemelerden yararlanılmıştır.

4. Makinist Hayri'nin tüm keyfi kaçmıştı. Böyle kuşkulu havalarda istop etti mi bu makine bir daha çalışmayacakmış gibi gelirdi ona. Bordayı siper alarak çaktığı kibritle kavanozdan yaptığı ocağın fitilini yakarken fitil sönüvermişti. Sulu mazot, diye geçirdi içinden. Kibritin yenisini çaktı. Daha fitile uzatmadan sönmüştü bu kez. Nerden esiyordu bu rüzgâr? Bu burun poyraza, biraz da yıldıza kapalı değil miydi? "Esiyor!" diye mırıldandı. "Karayelden doğru esiyor." Sağanak birden boşanmıştı. Yolcuların homurtularına şimdi çiseleyen yağmurun sesi de karışmıştı. Ne yapacağını bilemez bir durumdaydı. Sorunu teşhis etmiş fakat çözümü için bir şey yapamamıştı. Aniden yolculardan birinin kendisine doğru yaklaştığını gördü.

Bu parçanın anlatım biçimi aşağıdakilerin hangisidir?

A) Öyküleme
B) Kanıtlama
C) Tartışma
D) Açıklama
E) Örnekleme

ÜçDörtBeş

5. Hâkim bakış açısında yazar; yaşanmış, yaşanan ve yaşanacak her şeyi bilir, anlar, görür ve duyar. Bu bilgelik; kahramanların aklından geçenleri bilmeye, niyetlerini ve iç seslerini okumaya kadar gider. Bu bakış açısında cümleler "geldi, gördüler, yürüdü" gibi üçüncü tekil / çoğul şahıs ekleriyle çekimlenen yüklemlerle kurulur.

Bu açıklamaya göre, aşağıdaki parçalardan hangisinin hâkim bakış açısıyla oluşturulduğu söylenemez?

A) Günlerden cuma… Mektep tatil… Süleymaniye'de oturuyoruz. Ben on yedi yaşlarındayım. Münir Paşa Konağı'nın çam ağacını hatırlıyorum.

B) Açlık, sıcak, ihtiyarlık üç bin okkalık bir yük gibi sırtına çökmüştü. Şimdi bir an için derdini unutuyor, bu ağır yükün altında ezilen vücudunun varlığını sezer gibi oluyordu. Başı çatlayacak derecede ağrıyordu.

C) Ev meselesi, sonunda Silgioğlu'nun canına tak eder. Silgioğlu, başına bela olan bu evden kurtulmak ister. Kiracısının yanına gider, evini yarı fiyatına ona satar.

D) Yorganın altında sıcak gözyaşları dökerek gecelerce inlemişti. Annesi sızılı, kalbi pır pır, gözlerinden kara kara gölgeler uçuşan dermansız kadın, nasıl giderdi el kapılarının çamaşırına, yemeğine, söküğüne dikiğine?

E) Her hâlde yürümeli, bir an evvel bir köye yetişmeliydi! Amma hangi köye? Derviş Hasan bunu asla bilmez, düşünmez, aklına getirmezdi.

6. Tarihî metinlerde bulunan özel sözcükler, bir dilin çözümlenmesinde rol oynayabilir. Bu belgeler sayesinde herhangi bir dilin ve toplumun tarihi, sosyolojisi, felsefesi, edebiyatı, gelenek ve görenekleri gibi önemli pek çok unsur hakkında fazlaca bilgiye ulaşılabilir. Bu bilgiler ışığında toplumlar da geleceği daha iyi kavrar. Burada tam da Thomsen'ın Göktürk Yazıtları'nda okuduğu ilk sözcüklerden biri olan "Türük" sözcüğünden söz etmek yerinde olacaktır. Çünkü Thomsen, okuduğu bu sözcük sayesinde yazıtların hangi ulusa ait olduğu hakkında o an için kısıtlı ya da tam ispatlanamamış da olsa bir fikir sahibi olmuştur.

Aşağıdakilerin hangisi, bu parçadaki altı çizili sözlerden herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

A) Mecazlı söyleyiş kullanma

B) Gerekçeye dayandırma

C) Tanım yapma

D) Kişisel yargıya yer verme

E) Karşılaştırma yapma

7. Önce sarı yazmalı genç kızlar çıktılar lokantadan. Arkalarından yaşlılar, anneler, teyzeler, halalar… Gülizar, yalnız Nazife'den değil, onun bakışlarından da kaçıyordu sanki. Üzüntülü müydü, yoksa bir sevinci gizlediği için mi, belli değildi. Çok düşünceli görünüyordu ilk bakışta. Ötelerde birilerini arıyor gibiydi. Kalabalığın arasında kendini güvensizlik içinde gören, tedirgin bir hâli vardı. Kaç gündür bu sorunla nasıl başa çıkacağını düşünüyordu. En yakın arkadaşı Nazife'ye bu durumu nasıl açıklaması gerektiğine karar veremiyordu. Ustabaşı Songül Hanım da ona yardımcı olamamış ve bu sorun yumağının ortasında bir başına kalmıştı. Nazife'nin ona yaklaştığını görünce tedirginliği daha da arttı.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?

A) Farklı duyular ile ilgili ayrıntılar vardır.

B) Tanık göstermeye başvurulmuştur.

C) Pekiştirilmiş sözcüğe yer verilmiştir.

D) Hâkim bakış açısı kullanılmıştır.

E) Öğretici ve ispatlayıcı anlatım bir arada kullanılmıştır.

8. Doruk anlarında algılar güçlü bir şekilde idiografik olma, sınıflandırıcı olmama eğilimindedir. Algılanan şey bir insan da olsa, dünya da olsa, bir sanat eseri de olsa onu eşsiz bir misal, sınıfının tek üyesi olarak görme eğilimi ağır basar. Bu da dünyayı ele alışımızda nesnenin bir örnek oluşturacak şekilde genellenmesine, dünyanın Aristocu bir anlayışla çeşitli türlere bölümlenmesini esas alan normal yasa kurucu anlayışımıza taban tabana zıttır. Sınıflandırma kavramı tümüyle genel sınıflara dayanır. Sınıflar olmasaydı net olarak şunu söyleyebilirdik: Yakınlık, eşitlik, benzerlik ve ayrım kavramları tümden işe yaramaz olurdu.

Bu parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi ağır basmaktadır?

A) Benzetme

B) Sayısal verilerden yararlanma

C) Alıntı yapma

D) Tanımlama

E) Örnek verme

1. Her insan bir aile ortamında doğar. İlk gördüğü, tanıdığı ve ilişki kurduğu kişiler annesi, babası ve ailenin öteki bireyleridir. Bu sebeple insan, ilk bilgilerini ve karakterinin özünü ailesinden alır. Bireyin ilk eğitim yuvası, ailesidir. Çocuk; yaşam kurallarını, sevgiyi, saygıyı, görgüyü, yardımlaşmayı, sevince ve kedere ortak olmayı ilk defa ailesinde öğrenir. Aile içi ilişkiler samimiyet ve dayanışma esası üzerine kuruludur. Ailede samimi tutum ve davranış esastır. İlişkiler sıcaktır. Aileyi oluşturan bireyler arasında karşılıklı olarak sevgi ve saygı vardır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Konuyu tartışma havasında ele alma
B) Doğayı devinim içinde verme
C) Genelleme yapma
D) Farklı duyular ile ilgili ayrıntılara yer verme
E) Söyleşmeye dayalı anlatıma başvurma

2. Edebiyatın diğer bilim dallarıyla ilişkili olması olağandır. Edebiyat özellikle tıp, psikoloji, sosyoloji, tarih gibi bilim dallarının verilerinden yararlanır. Peyami Safa'nın *Dokuzuncu Hariciye Koğuşu*… Bu roman, edebiyatımızın en tanınmış ve önemli psikolojik romanlarındandır. Peyami Safa; kültürel, bilimsel, felsefi ve sanatsal konulara meraklı olan çok yönlü bir yazardır. Onun bu donanımının bir uzantısı olarak *Dokuzuncu Hariciye Koğuşu* ortaya çıkmıştır. Yazar bu romanda, kahramanın ruh hâlini başarılı bir şekilde analiz etmiştir. Okuyucu, kahramanın yaşadıklarını tüm çıplaklığıyla görebilmiştir. Peyami Safa bu başarısını psikolojinin sunduğu imkânları roman tekniği içerisinde harmanlayabilmesiyle sağlamıştır.

Bu parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi ağır basmaktadır?

A) Benzetme
B) Sayısal verilerden yararlanma
C) Alıntılama
D) Karşılaştırma
E) Örneklendirme

3. Eskiden sık sık yürüyüş yapardım. Gençlik başka şey. Gençlik büyük bir hazine. Zaten "genç" sözcüğünün ait olduğu Farsçadaki anlamı "hazine". Gençlikte insan, hiç tükenmeyecek bir enerjiye sahip olduğunu zannediyor. Yaş ilerledikçe vücut direnci düşüyor, derman azalıyor. Hâl böyle olunca ufak tefek rahatsızlıklar baş gösteriyor. Gençlik, insanın sahip olduğu en büyük nimetlerden biri. Zamanında değerlendirilmezse büyük bir fırsat elden kaçırılıyor. Üstelik bunun telafisi de mümkün değil.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Duyular arası aktarma
B) Pekiştirmeli sözcük
C) Örneklendirme
D) Devrik cümle
E) Yineleme

4. Mualla Hanım, sakin tavrından bir gram bile şaşmayarak anlatılanları dinledi. Bir başkasının dinlerken sinir yumağına döneceği olayları analiz etti. Hayretler içindeydi fakat bu hayretini etrafındakilere asla sezdirmiyordu. "Pek acayip bir iş!" diye düşündü bir an. Yerinden ağır ağır doğruldu, mutfağa yöneldi. Masanın üstündeki bardaklardan birine bir bardak soğuk su doldurdu. Salona dönerek kendisine ayrılmış koltuğa bütün ihtişamıyla kuruldu. Yaman kadındı Mualla Hanım. Aldığı nitelikli eğitim, üstün bir zekâyla ve nadide bir nezaketle birleşince kendisi gibi bir İstanbul hanımefendisi ortaya çıkmıştı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.
B) Senli benli anlatım ağır basmaktadır.
C) Hâkim bakış açısı kullanılmıştır.
D) İkilemeye yer verilmiştir.
E) Olaylar oluş sırasına göre aktarılmıştır.

5. Özbekistan'da ulusal benlik ve kültür çok güçlüdür. Emir Timur'a büyük saygı duyulur. Özbekistan'da paralarda, sokaklarda, kamu binalarında Emir Timur'un resimleri görülür. Özbekler, giyim kuşamda da ulusal değerlere bağlıdır. Kadınlar, Özbek ipeğinden yapılmış elbiseleri tercih eder. Erkeklerde ise doppi adı verilen takkeye benzeyen bir şapkanın kullanımı yaygındır. Özbekistan'da konuşulan dil, İstanbul Türkçesine benzer. "Olmak" sözcüğü "bolmak", "ben" sözcüğü "men" olarak kullanılır. Türkiye Türkçesindeki kelime başı "g"leri de "k" olarak söylenir. Türk dünyası içinde en büyük tarihsel mirasa sahip topluluklardan biri de hiç kuşkusuz Özbeklerdir. Semerkant, Buhara, Hive Özbekistan'daki önemli tarihî şehirlerdendir.

Bu parçanın anlatımında

I. Açıklama
II. Tartışma
III. Karşılaştırma
IV. Tanık gösterme

tekniklerinden hangilerine başvurulmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) I ve IV E) III ve IV

6. Temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış muazzam Türk edebiyatının asırlar süren önemli bir evresini de klasik Osmanlı edebiyatı içinde gördüğümüz divan şiiri oluşturmaktadır. Bu edebiyat, Anadolu sahasında kendine gelişim olanağı bulmuş ve asırlar boyunca birçok şairin hislerini tercüme etmesine kaynaklık teşkil etmiştir. İlk yıllarda sıradan örneklerin verildiği bu şiirin sonraki yıllarda bir hayli geliştiği görülecektir. Arap ve Fars edebiyatlarındaki muhteşem şairlerle kıyaslanabilecek Türk şairlerin meydana çıkışı, söz konusu şiir anlayışının asırlar süren macerasında devamlı ilerleme kaydetmesinden kaynaklanmaktadır. Divan şiirinin öncelikle oluşumu ve kökleşmesi, sonra da gelişmesi incelendiğinde, bahsedilen ilerlemeyi hızlandıran türlü etkenler olduğu görülecektir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Sayısal verilerden yararlanma
B) Karşılaştırma
C) Tanıklıklara başvurma
D) Doğayı devinim içinde verme
E) Duyular arası aktarma

7. Osmanlılar, Akdeniz'deki pozisyonlarını sürdürürken Balkanlar'da ve Orta Avrupa'da sınırlarını genişletmekle yetinmediler. Balkanlar'da Müslüman nüfusunun çoğalmasını da sağladılar. 19. yüzyılın ortalarında yapılmış tahminlere göre Avrupalı Türkiye'nin nüfusu, Sırbistan, Bulgaristan, Bosna, Hırvatistan, Makedonya, Teselya, Trakya ve Adalar olmak üzere yaklaşık 12 milyondu. Nüfusun üç milyona denk gelen dörtte biri Müslüman'dı ve Müslümanların 800 bini Anadolu Türklerinden oluşmaktaydı. 1878'de Avrupa'daki Türkiye küçülünce 356 bini yerli olmak üzere 5 milyon nüfus ortada kaldı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarının hangisinden özellikle yararlanılmıştır?

A) Benzetme
B) Alıntılama
C) Tanımlama
D) Sayısal verilerden yararlanma
E) Kişileştirme

8. Yaşlı tüccar emekliye ayrılıyordu. İşini iki oğlundan hangisine bırakacağına, onları tecrübe ederek karar vermek istedi. Bu sebeple her ikisine de aynı miktarda çok az bir para verdi. Çocuklarına: "Bu para ile evi dolduracak herhangi bir şey alınız." dedi. Büyük çocuk hemen pazara gitti. Elindeki az para ile çok miktarda alınabilecek şeyin ancak saman olduğunu düşündü. Samanları alıp eve getirdi. Fakat evin her tarafını onunla kaplamanın mümkün olmadığını gördü. Küçük çocuk, babasının akıl ve zekâ ile yerine getirilebilecek bir iş verdiğini düşündü. Elindeki para ile yeterli sayıda mum aldı. Onları eve götürüp tüm odalara koydu. Geceleyin mumları yaktı. Mumların ışığı bütün evi aydınlatmıştı. Baba, işi küçük oğluna bırakmaya karar verdi. Çünkü o, aklını kullanmayı başarmıştı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak

I. Gerekçeli yargı kullanılmıştır.
II. Diyalog yöntemi vardır.
III. Olaylar devinim hâlinde verilmiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

ÜçDörtBeş

1. İnsan, biyoloji ve psikoloji bilimlerince sosyal bir canlı olarak nitelendirilir. Bu kavram, insanın toplumsal hayat içerisinde başka bireyler ile uyum içerisinde yaşama ihtiyacını anlatmak için kullanılır. Fakat zaman geçtikçe değişim gösteren toplum ve insan yapısı "bireyselleşme" yönünde ilerlemiş, bu bireyselleşme de bazı noktalarda bu iki olgu arasında çatışmalara neden olmuştur. Böylece birey, diğerlerinden ve içinde yaşadığı toplum yapısından ayrık bir hâle gelmiş, başka bir deyişle "farklı"laşmıştır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak

I. Açıklamalı yargıya yer verilmiştir.
II. Sade bir dille oluşturulmuştur.
III. Aşamalı durum söz konusudur.
IV. Kanıları değiştirme amacı belirgindir.

yargılarından hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) Yalnız IV
D) I ve III E) II ve IV

2. Hisardakiler zayıflardan, bekçilerden, hastalardan, ihtiyar sipahilerden ibaretti. Hepsi yüz on üç kişiydi! Düşman, galiba öteki palankalardan çekiniyordu. Yoksa burasını bırakmaz, mutlaka almaya kalkardı. Biraz eğildi. İnce yosunlu, soğuk sipere dirseklerini dayadı. Aşağıya baktı. Beş asker beyaz koyunların arasında dolaşıyordu. Bir tanesi karşısına geçtiği iri bir koçu, başına dokunarak kızdırıyordu, tos vuruyordu. Öbürleri, elleri silahlarında, bu oyunu seyrediyorlardı. Bağırdı: "Oynamayın şu hayvanla!" Askerler, başlarını tepelerden gelen sese doğru kaldırdılar. Kuru Kadı'dan hepsi çekinirlerdi. Gayet sert, gayet titiz, gayet sinirli bir adamdı. Âdeta deli gibi bir şeydi.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Kalıplaşmış sözler kullanılmıştır.
B) Kahramanın ruhsal yapısına yer verilmiştir.
C) Öykülemeye başvurulmuştur.
D) Farklı duyular ile ilgili ayrıntılara yer verilmiştir.
E) Çoğullaştırmalardan yararlanılmıştır.

3. Ah gençlik!.. Tıpkı ezeli bir baharın ilk çiçekli günlerine benzer. Yeşil kırlar, kelebek dolu bahçeler, güzel kokular içinde serçelerin şen efsanelerini dinleyerek dolaşırız. İdealimizin rüyası bize hayat kışının fırtınalarını, karlarını, tipilerini hatırlatmaz. Ben işte bu hiç bitmez sanılan baharı İzmir'de geçirdim. On dokuz yaşındaydım. Galiba on beş sene evvel... Evet, seneler nasıl bir ok gölgesi gibi uçuyor! Mersinli'deki evimde, kocaman çınar ağaçlarının hiç durmadan öten ninnileri içinde, kitapların dipsiz girdabına dalmış gitmiştim. Dış dünya umrumda değildi. Sözde, felsefe feneriyle büyük bir hakikat bulacaktım. Heyhat! Şimdi bu masum hülyamı aklıma getirince, nasıl acı acı gülüyorum.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Nitelik bildiren sözcükler kullanılmıştır.
B) Öngörülerden bahsedilmiştir.
C) Somutlaştırma vardır.
D) Anlatıcının duygu durumuna yer verilmiştir.
E) Duyu aktarımı söz konusudur.

4. Samimiyet ve dürüstlük bir insanın taşıması gereken en temel niteliklerdendir. "Özü sözü bir olma" şeklinde de ifade edilen bu nitelikler, kişinin karakter yapısını gözler önüne sermektedir. Toplumsal ilişkilerde, insanlar arası iletişimde samimiyet ve dürüstlük, olmazsa olmaz erdemlerdir. Esasen insanın içi ile dışının bir olması, büyük ve övgüye değer bir meziyettir. Mevlana Celâleddin-i Rumî: "Ya olduğun gibi görün ya göründüğün gibi ol." diyerek meseleyi kısaca dile getirmiştir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Benzetme
B) Sayısal verilerden yararlanma
C) Örnek verme
D) Özetlemeye gitme
E) Olayları oluş sırasına göre aktarma

5. İletişim, bugün değerini kaybetmiş kavramlardan biridir. Bakınız, bugün daha iyi şartlarda yaşamamıza rağmen eskisinden daha mutsuzuz çünkü iletişim kuramıyoruz ya da yanlış kuruyoruz. Yoldan geçen insanlara göz atıyorum. Çoğu bağırıyor, çağırıyor, sinirleniyor, tartışıyor. Hepsi yanlış fakat kolay olanı yapıyor. Zira hatır almak, tatlı dilli olmak, bir sorunu çözmeye çalışmak onlara zor geliyor. Ne demiş Montaigne: "İnsan yalnız sözle insandır ve yalnız sözle bağlanırız birbirimize." Ne kadar da doğru, değil mi? İnsan, düşünebildiği için diğer varlıklardan üstün değil midir? Eğer konuşurken düşünme yeteneğimizi kullanmazsak diğer canlılardan ne farkımız kalır? Sözlerimiz, zekâ seviyemizi gösteren ölçüt değil midir? O zaman neden hâlâ gittiğimiz birçok ortamda sarf edilen boş sözcüklerin doğurduğu kuru gürültülere maruz kalıyoruz?

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Tasvir yapma
B) Olay içerisinde yaşatma
C) Kanı değişikliği oluşturma
D) Bilgi verme
E) Olayları devinim hâlinde yansıtma

6. Köylülerden biri ocağın çengeline bir bakraç asmıştı. Çıraların alevi vurmuş; içindeki, bir sabun köpüğü gibi rengârenk kabarıyordu. İndirdiler, ihtiyara bir tas verdiler. Üfüre üfüre zevkle içiyordu. Süt henüz bitmişti ki inatçı bir hıçkırık tuttu. Bütün vücudunu sarsıyordu. O, her sarsıntıda bir "Elhamdülillah!" diyordu. Köylüler, karşısına bağdaş kurmuşlar, konuşmaya fırsat arayarak bekliyorlardı. Gençler kapı önünde, ayakta dizilmişler, uyku isteyen gözleri küçülmüş; bu sessiz, mariz misafirden bir şey anlamıyorlardı. Hıçkırık kesilmiyor, bilakis, sıklaşıyor, sertleşiyordu. Hasta bir aralık elleriyle "Gelin, yaklaşın!" diye işaret etti. Hüsmen önde, diğer ihtiyarlar arkada etrafını aldılar. Gençler, merak içinde fakat yaklaşmaya cesaret edemeyerek kapıda duruyorlardı. Galiba yolcu zorlukla bir iş anlatıyordu. Belki de vasiyet ediyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Öyküleyici anlatım
B) Olayları oluş sırasına göre verme
C) Sayıp dökmeler
D) Yineleme
E) Nitelik bildiren sözcükler

7. On beş günden beri köyden köye dolaşıyoruz. Bu köylerin her biri, öbüründen daha hüzünlüdür. Yorgunluk bir taraftan, gönlümüzdeki hüzün öbür taraftan, âdeta nihayeti yok bir gurbet ve sürgün yolunda gibiyiz. Eski hayatımız, arkamızda bıraktığımız alışkanlıklar, ilişkiler bize bir başka asra ait efsaneler şeklinde görünüyor. Bir daha eski hâlimize dönecek miyiz? Bu gamlı seyahat yavaş yavaş da olsa nihayete erecek mi? Buna hiç ihtimal vermiyoruz. Mutlaka ya bu köyün ya o köyün dere ve bayırlarından biri içinde can vereceğiz gibi bir hisle doluyuz. Anlaşılan bu histen de kolay kolay kurtulamayacağız.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Kalıplaşmış sözler kullanılmıştır.
B) Duygu bildiren sözcüklere yer verilmiştir.
C) Farklı duyularla algılanan ayrıntılar vardır.
D) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.
E) Kahraman bakış açısı kullanılmıştır.

8.

- Bireysel veya kurumsal yatırımcıların finansal ve reel varlıklarını doğru şekilde gerçekleştiren firmaları bularak bu firmaların sermayelerine veya başka finansal araçlarına yatırım yapmaları "stratejik finansal yatırım'' olarak dile getirilmektedir. Esas itibariyle yatırımcının temel beklentisi doğru finansal araca, dolayısıyla doğru firmaya ulaşmaktır.
- Çevresel sorunların ulaştığı ciddi boyut, çevrenin küreselleşme sürecini başlatmış; bu durum çevresel konuları -diğer disiplinler yanında- uluslararası ilişkilerin gündemine taşımıştır. Bu uzantıda özellikle Soğuk Savaş sonrası dönemde güvenlik kapsam ve içeriğinde meydana gelen değişimler söz konusudur.

Bu parçaların ortak özelliği aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Koşul bildiren yargı sunma
B) Karşıtlık ilişkisinden yararlanma
C) Tanım yapma
D) Kalıplaşmış söz kullanma
E) Konuyu örneklerle güçlendirme

UçDörtBeş

1. Asaf Akçıl gümrükte memurdu. Elli, elli beş yaşlarında tahmin edilirdi. Epey iri bir vücudu vardı. Oldukça garip ve gülünç bir şekilde giyinirdi. Tepesi dımdızlak açıktı. Fakat yanlardan uzayan beş on tel saçla başını pek itinalı olarak bir taç gibi örtmesini bilirdi. Her gün sinekkaydı tıraş olurdu. Yıllardan beri yenilenmemiş olan soluk pekmezköpüğü boyunbağısı çenesinin altında, bir düğüme benzerdi ve bu düğümün üstünde "A" markalı altın bir iğne bulunurdu. En az on yıl, hiç değiştirilmeden giyildiği intibaını veren ve kahverengi iken solarak beje kaçmaya başlayan elbisesi her zaman iyi süpürülmüş fakat iyi ütülenmemiş olarak görülürdü. Diz kapaklarında, artık ipliklenmeye başlayan pantolonunun ütü çizgisi daima biraz yana kayar ve insanda şaşı bir pantolon izlenimi oluştururdu. Ceketinin iki ucu, iri göbeğinin iki yanından bacaklarına doğru sarkardı.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Birden çok deyime yer verilmiştir.
B) Farklı yapıda cümleler kullanılmıştır.
C) Fiziksel portreye yer verilmiştir.
D) Anlatıcının izlenimlerine yer verilmiştir.
E) Betimleyici anlatım kullanılmıştır.

2. "İnsan kendini herkese açmamalı, tam tersine farklı göstermelidir." sözünü ben mi söylemişim? Bu, doğru değil. Çünkü zannımca doğallık her zaman kazanır. Beni bu söz cesaretlendirdi. Doğal görününce ve doğal davranınca her şey olurmuş. Hayaller gerçekleşir, isteklere kavuşulurmuş. Her zaman kendin olup içinden geldiği gibi yazmak gerekirmiş. Gerçeklerden de uzak kalmak insanı bazen rahatlatırmış. Benim de amacım gerçeklere bağlı kalmayıp havada uçmak oldu. Bazen sonsuzlukta süzülmek kalemimle birlikte, bazen de bir bulut oluşturmak yazdıklarımla. Belki de o bulutlar kitaba dönüşecek zamanla.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili

I. Hayıflanma bildiren yargı vardır.
II. Tanım cümlesine yer verilmiştir.
III. Yadsıma anlamlı yargı bulunmaktadır.
IV. Olasılık bildiren yargı kullanılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II
D) III ve IV E) I, III ve IV

3. Nispeten erken bir saat sayılır fakat her yer tıklım tıklım. Dükkânlar kepenklerini yazdan kalma bir sabaha çoktan kaldırmış. Yine hissettiklerimi kâğıda dökmek istiyorum. Bir ışık bekliyorum ama gelmiyor. Önümden, görmeyi çok istediğim insanlar geçiyor: takım elbiseli beyler, topuklularıyla kaldırımlara takılmadan yürümeye çalışan hanımefendiler, annesinin elinden sıkıca tutmuş küçükler, farklı konulardan bağıra çağıra söz eden gençler... Ben de onlardan biriydim diye düşünüyorum ama artık o günler çok uzakta. Saat ilerledikçe ortalık boşalıyor, herkes işine gücüne dağılmış olacak.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) Çıkarım cümlesine
B) Aşamalı yargıya
C) Sessel yinelemelere
D) Sayıp dökmelere
E) Eksiltili cümleye

4. Farenin burnuna nefis bir peynir kokusu gelmişti. Araştırmak üzere deliğinden başını çıkarınca bir kedi sesi işitti de hemen deliğine sindi. Ertesi gün fare delikten başını çıkarınca yine kedi sesini duyup deliğine çekildi. Üçüncü gün fare iyice acıkmıştı. Kediyi nasıl aldatabilirim, düşüncesiyle delikten başını çıkardığında bu defa kedi sesi değil köpek havlaması işitti. Fare sevindi. Demek ev sahipleri kedi yerine köpek edinmişlerdi. Kendinden emin ve rahat bir şekilde peynirin kokusuna doğru giderken odanın bir köşesinde gizlenen kedi, bir sıçrayışta fareyi yakaladı ve yanında kendisini merakla izleyen yavrusuna: "Gördün mü bir yabancı dil bilmenin faydasını yavrum?" dedi.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Kişileştirmeden yararlanılmıştır.
B) Farklı yapıda cümleler kullanılmıştır.
C) Öyküleyici anlatım söz konusudur.
D) Tanık göstermeye yer verilmiştir.
E) Bir çıkarımda bulunulmuştur.

ÜçDörtBeş

5. Fikirlerin ürün hâline gelmesi için kelimelere ihtiyaç duyulur. Kelime, fikrin elbisesidir. İnsanın düşünce gücünün ürünü ve düşüncelerinin yapı taşıdır. Başkalarının meramını, kelime elbiselerinin resmigeçidi sayesinde anlarız. Amerikalı filozof ve eğitimci John Dewey, "Kelimesiz düşünmek imkânsızdır." der. Amerikalı bir başka dil bilgini Norman Lewis, "Kelime, bilginizin sınırını saptar. Kelime bilginiz arttıkça zekânız da artacaktır." şeklinde görüş belirtir. İngiliz aktör Thomas Sheridan, "Matematiksel bir kesinlikle söyleyebiliriz ki kelime bilgisi arttıkça insanın düşünme gücü de kuvvetlenir." der.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Sessel yineleme
B) Somutlaştırma
C) Örnekleme
D) Karşılaştırma
E) Sayıp dökmeler

6. I. Termik santrallerin bacalarından çıkan dumanların içinde bol miktarda kükürtdioksit ve azot oksit gazları bulunur. Bu gazlar, atmosferde giderek yükselip havadaki su damlacıklarıyla reaksiyona girer ve asit yağmurlarına sebep olur. Bu nedenle doğada telafisi imkânsıza yakın bir tahribat ortaya çıkar ki bu da uluslararası toplumun çevre konusunda daha duyarlı olmasını gerektirir.

II. Fabrikaların bacalarından salınan gaz, toz ve duman; gittikçe artan hava kirliliğinin en önemli sebepleri arasındadır. Özellikle kükürtdioksit, karbonmonoksit, karbondioksit, kurşun bileşikleri gibi kirleticiler gerekli denetimler yapılmadığında sanayi kuruluşları tarafından kontrolsüzce havaya bırakılabilir. Bu yüzden arıtma ve filtre sistemlerinin kurulmasını sağlamak için kanunların ve denetimlerin sıkı olması gerekir.

Aşağıdakilerden hangisi, yukarıdaki numaralanmış parçaların ortak özelliği olarak gösterilemez?

A) Gerekçe bildiren yargı kullanma
B) Farklı yapıda cümlelere yer verme
C) Karşılaştırma yapma
D) Aşamalı durum içeren yargı kullanma
E) Terimsel söyleyişe yer verme

7. Bir dağ evinde oturan bir çocuk, vadinin öte tarafındaki bir evi çok merak ediyordu. Çünkü evin pencereleri, her akşam altın renginde parlıyordu. Bunun bir altın ışıltısı olduğuna inanan çocuk, vadinin ötesindeki o eve gitmeye karar verdi. Yol uzun ve meşakkatli olduğundan akşam olunca uyuyakaldı. Ertesi sabah erkenden eve vardı. Fakat ne görsün, ev sıradan bir evdi. Pencereleri uzaktan sandığı gibi altından değildi. Üstelik parlamıyordu. Hayal kırıklığı içinde kendi evine dönmeye hazırlanırken hayretle durdu aniden. Şimdi vadinin öte yanında, pencereleri altından yapılmış gibi kendi evinin parladığını görmüştü.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

A) Farklı cümle türleri vardır.
B) Nitelik bildiren sözcükler kullanılmıştır.
C) Devrik cümle vardır.
D) Yansıma kelimelere yer verilmiştir.
E) Okur, olay akışı içinde yaşatılmıştır.

8. Eski zamanlarda üç atlı bir çölden geçiyordu. Kurumuş bir nehir yatağına vardıklarında gaipten bir ses duydular. "Durunuz!" diyordu o ses. Atlarını hemen durdurdular. Ses daha sonra atlarından inmelerini söyledi: "Yerden bir avuç taş alarak ceplerinize koyunuz ve yolunuza devam ediniz. Yarın güneş doğduğunda hem sevineceksiniz hem de üzüleceksiniz." diye de sözlerine ekledi. Atlılar, denileni yapıp yollarına devam ettiler. Ertesi sabah güneş yükselirken ellerini ceplerine sokan üç atlı, harika bir olayla karşılaştı. Taşlar; elmas, pırlanta, inci ve diğer kıymetli cevherlere dönüşmüştü. Bu durumdan gerçekten büyük bir sevinç duyuyorlardı. Çünkü sesin emrini yerine getirip taşları ceplerine doldurmuşlar, böylece şimdi sahip oldukları mücevherlere kavuşmuşlardı. Öte yandan da üzülüyorlardı. Çünkü yanlarına daha fazla taş almamışlardı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Karşıt durum bildiren sözcükler
B) Somutlaştırmalara başvurma
C) Farklı yapıda cümleler
D) İşitme duyusu ile ilgili ayrıntı
E) Olay anlatımı

1. Pandemi nedeniyle 2021'e ertelenen 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası heyecanı, haziran ayında start veriyor. İlk kez Avrupa Kıtası'nın tümünde düzenlenecek turnuva, dünyanın en çok seyirci çeken spor organizasyonlarından biri. Turnuva sayesinde birçok genç futbolcu, ilk kez bu çaptaki bir futbol organizasyonunda vitrine çıkacak. Turnuva, düzenlendiği ülkelere maddi olarak büyük kazanç sağlarken performansını tüm dünyanın gözleri önünde sergileyecek yetenekli futbolcuların transfer dönemi öncesinde elini güçlendirecek. Bu mühim turnuva; Almanya, İspanya, Fransa, İngiltere gibi dünya futbolunun önde gelen ekollerinin son durumu hakkında da futbol kamuoyuna önemli ipuçları verecek.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

A) 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası eleme turlarından
B) 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası'nda hangi ünlü futbolcuların boy göstereceğinden
C) 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası öncesinde ev sahibi ülkelerin hazırlıklarından
D) 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası'nın süresinden
E) 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası'nın öneminden

2. Ailenin gelir düzeyinin yüksek ya da düşük olması, çocuğun gelişiminde önemli rol oynamaktadır. Ekonomik düzeyi düşük ailelerde genellikle temel ihtiyaçlar karşılanamaz. Çocuğun hareketleri sınırlandırılır ve anne babanın çocukla yeterince ilgilenememeleri, çocuğun gelişimini olumsuz yönde etkileyebilir. Düşük ekonomik düzeydeki bazı annelerin ekonomik olanakların kısıtlılığı nedeniyle psikolojik olarak fazla yıprandığı ve yaşadığı stres sonucu çocuklarına karşı daha katı davranabildiği görülmüştür. Ekonomik düzeyi yüksek olan ailelerde ise çocukların gelişiminin genelde pozitif yönde olduğu görülmektedir.

Bu parçaya göre, çocukların gelişimi ile ilgili olarak

I. Aile bireylerinin eğitim düzeyi, çocukların gelişiminde büyük rol oynamaktadır.
II. Anne ve babaların yetiştirilme tarzı da çocukların yetiştirilme şekline etkide bulunmaktadır.
III. Ailenin maddi seviyesinin, çocukların gelişimi üzerinde etkisi oldukça yoğundur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

3. Kaliteli bir kompozisyon yazısı, duygu ve düşüncelerin belli bir plana bağlı olarak yazıya aktarılmasıdır. Kompozisyon, karışık hâlde bulunan unsurların oluşturduğu uyumlu bütünlük olarak tanımlanabilir. Dolayısıyla alelacele kaleme alınmış; sağlam bir mantıksal, anlamsal ve dil bilgisel örüntüden yoksun metinlerin kompozisyon olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Kompozisyonda başlık ile yazının gövdesi arasında tam bir uyum olması beklenir. Temanın iyi sınırlandırılmış olması, yazım ve noktalama kurallarına uygunluk aranır. Cümle düşüklüklerinin, anlatım bozukluklarının olmamasına dikkat edilir.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kompozisyon Yazmanın Zevkli Tarafları
B) Kompozisyon Çeşitleri
C) Kompozisyonda İşlenen Başlıca Konular
D) Nitelikli Kompozisyonun Özellikleri
E) İyi Bir Kompozisyonun Dili

4. Zaman suda sabun gibi eriyor. Zamanın nabzını tutmak giderek imkânsızlaşıyor. Gündelik hayatın akışı, önüne ne çıkıyorsa alıp sürükleyen bir nehrin akışına çok benziyor. Devir gerçekten çok değişti dostlarım! Şöyle bir durup, soluklanıp düşünmeye vakit yok. Gerçi vaktin bereketi de yok. Eskiden öyle miydi? Bir dostunuzla her buluşmanızda şöyle ağız tadıyla iki saat sohbet etme fırsatı bulurdunuz. Her gün elli, atmış sayfa kitap okurdunuz. Sık sık koltuğunuza yaslanıp anılara doğru yolculuğa çıkardınız. Hafta sonları balık tutmaya veya pikniğe giderdiniz mesela. Ah, ne yazık ki şimdi öyle değil! Hele büyük şehrin dinamik yaşantısında saatler dakika gibi geçiyor.

Bu parçada yakınılan durum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Birçok insanın zamanı doğru değerlendiremediği için başarısız olması
B) Zamanın insana verilmiş en büyük sermaye olduğunun anlaşılamaması
C) Günümüzde zamanın çabuk geçmesi nedeniyle eski alışkanlıklara veda edilmesi
D) Çağımızda birçok insanın zamanı iyi kullanamadığını fark edememesi
E) Zamanı verimli kullanmayan insanların zamanın hızla aktığını söylemesi

5. Yaşlı bir köylü her şeyden şikâyet ediyordu. Hiçbir şey onu memnun etmiyordu. Bir yıl, köylünün bahçesindeki elma ağaçlarının gayet bol meyve verdiğini gören komşusu, onu ziyaret etti. "Bu yıl artık çok mutlu olmalısın. Çünkü elma ağaçlarının çok iyi ve bol meyve verdiğini görüyorum." dedi. Yaşlı köylü cevap verdi: "Pek fena değil. Ama hayvanlara yem olarak verdiğim çürük elmalar bu yıl yok."

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Karamsar insanlar, olayların hep kötü tarafına bakıp şikâyet edilecek bir konu bulurlar.

B) Tarımda yüksek verimlilik elde etmek için modern üretim yöntemlerine başvurulmalıdır.

C) Bir ağacın bol meyve vermesi için bakımının düzenli olarak yapılması gerekir.

D) İnsanoğlu samimi bir şekilde emek verdiği her işten verim alır.

E) Bir işte karşılaşılan sorunlar, yılgınlığa yol açmamalıdır.

6. Ozan, gönlünün renklerini dizelere aktarabilmelidir. Ozanın dizelerini okuduğumuzda ruh hâlini aynen görebilmeliyiz. Bazı ozanlar, kapalı kutu gibidir. Dizelerinin arkasına saklanırlar. Bu yanlış tutumun arkasında farklı görünme isteği yatar. Hâlbuki onlar, şiiri bulmaca zannetmişlerdir. Şiir bulmaca değildir. Ozan, okurunu labirent gibi sıkan bir şiir inşa etme amacı gütmemelidir. Gündelik hayat, zaten birçok kişi için dar sokaklarla dolu bir labirent gibidir. Şiir ise insanoğlunun soluklanma durağıdır ve hep öyle kalmalıdır.

Bu parçada anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şiir; mecazlarla yüklü ve kapalı bir dille kaleme alınmalıdır.

B) Ozan, hislerini okurlarına doğrudan ve açık bir şekilde aktarmalıdır.

C) Ozan, şiirlerinde yoruma ve farklı algılamalara açık bir dil kullanmalıdır.

D) Ozan, şiirlerinde okurlarının ruh durumunu yansıtmalıdır.

E) Şiir, gündelik yaşamı tüm yönleriyle yansıtmalıdır.

7. Kitaplarım yirminin üzerinde dünya diline çevrildi. İngilizce ve Fransızcayı bildiğim için kitaplarımın bu iki dildeki çevirilerini okudum. Çevirileri çok beğendiğimi ifade etmeliyim. Çünkü çevirmenler, edebî çeviri yaptıklarını tam olarak idrak etmişler. Edebî çeviride sözcüklerin bire bir ikinci dile aktarılması yetmez. Çevirmen, çeviri esnasında eseri âdeta yeniden yazmalıdır. Eserin özgün hâlindeki sıcaklığı çeviriye aktarmaya çalışmalıdır. Edebî metnin çevirisinde başarının sırrı budur.

Bu yazarın sözlerinden hareketle

I. Çeviri yapmak için uzun yıllara dayalı bir tecrübe şarttır.

II. Çevirinin aslına tamamen sadık kalınarak yapılması gerekir.

III. Çevirmen, eserin aslındaki içtenliği çeviriye yansıtmalıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I ve III

8. Ceviz ağaçlarının sulanması son derece önemlidir. İlkbahardan başlanarak hasat sonuna kadar devam ettirilen sulama, sonbaharda ve kışta yağışlar yetersizse mutlaka devam ettirilmelidir. Bunun sebebi, meyvenin içinin kaliteli olgunluğa erişmesini sağlamaktır. Ayrıca yetersiz su; güneş yanığı, iç kararması ve lekelenmeye de neden olabilir. Ceviz ağacında çiçeklenme gerçekleştikten sonraki hafta sulamaya başlanmalıdır. Ceviz ağacının köklerinin hepsine eşit oranda su vermek de oldukça önemlidir. Bu bakımdan etkili bir sulama sistemi oluşturulmalıdır. Cevizin sulama suyu, kimyasal atıklardan etkilenmemiş olmalıdır.

Bu parçada <u>asıl</u> anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ceviz ağacının sulanması emek ve ciddiyet isteyen bir iştir.

B) Sonbahara gelindiğinde ceviz ağacını sulamaya yavaş yavaş ara vermek gerekir.

C) Taban suyu yüksek olan araziler ceviz ağacının yetişmesi için uygun değildir.

D) Ceviz ağacında hem fidan hem de olgunluk döneminde damlama sulama yöntemi uygulanmalıdır.

E) Ceviz ağacından yüksek verim elde etmek, nitelikli gübrelemeye bağlıdır.

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

1. İsviçre'de son dönemlerde uyku üzerine yapılan bir araştırmada uyku sorunu olmayan 12 sağlıklı erkek, iki hafta arayla karanlık bir odada öğleden sonra 45 dakikalık uykuya yatırılmıştır. İlk seferde sabit, ikincisinde ise hafifçe sallanan bir yatakta uyumaları sağlanarak, çalışmaya katılan kişilerin beyinlerinin elektriksel etkinliği EEG yöntemi ile ölçülmüştür. Araştırma sonucunda ise sallanarak uyuyanların hafif uyku (N1) ve derin uyku (N2) aşamalarına daha çabuk geçtikleri, derin uykuda daha uzun süre kaldıkları saptanmıştır.

Bu parçada sözü edilen araştırmanın amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gündüz uykusunun sağlık üzerindeki etkilerini gözlemlemek
B) Uyku düzeni konusunda erkekler arasındaki farklılıkları belirlemek
C) Uyku rahatsızlıklarının uyku süresi ile ilişkisini ortaya koymak
D) Cinsiyet faktörünün uyku süresi üzerindeki etkisini tespit etmek
E) Uykuya dalmak ile sallanmak arasındaki ilişkiyi incelemek

TYT - 2018

2. Okur, ister roman ister hikâye okusun, okuduklarını derinlemesine algılamak için çaba sarf etmelidir. Verili olanla yetinmemeli, yazarın anlatıya sığdırdığı akışın dışına çıkabilmelidir. Yazarın iletisini detaylı olarak kavramalı, olay akışını iyice sindirmelidir. Sindirdiği olay akışına bir şeyler eklemeli, olayları zihninde canlandırmak ve bizzat kendisini olay kahramanlarının yerine koymak suretiyle anlatıyı kavrama çabası içine girmelidir. Ancak böyle olursa okuduklarını tam olarak anlayıp kendi hayal dünyasında yeniden kurgulayabilir.

Bu parçaya göre okur ile ilgili olarak

I. Okuduklarını anlamaya çalışmakla yetinip metne kendisinden bir şey katmamalıdır.
II. Okuduklarını detaylı olarak algılayıp baştan kurgulama becerisini gösterebilmelidir.
III. Okuduklarını, önceki okumalarıyla mukayese ederek olay anlatımındaki eksiklikleri fark edebilmelidir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Günümüzde dijital ortamlarda milyonlarca belge üretiliyor. Bu bağlamda "dijital miras" oluşturuluyor. Geçmişten günümüze ulaşan belgelerin ne kadar önemli olduğunu düşünürsek bu belgelerin de geleceğe aktarılması o kadar önemli. Bu noktada arşivcilik devreye giriyor. Geleneksel bilgi kaynaklarını uzun yıllar korumanın yolları var ancak dijital bilgi kaynakları karmaşık doğaları gereği kırılgan bir yapıya sahiptir. Bununla birlikte günümüzde artık geleneksel, elle tutulur belgelerden çok elektronik ortamdaki belgelerin güvenilirliği, ulaşılabilirliği ve yıllarca kullanılabilirliği önem kazanmış durumda. Arşivcilik; belgeleri uygun şekilde tasnif etmek, tasnif edilen belgelerin uygun alanlara yerleştirilmesini sağlamak, herhangi bir zayiat yaşanmadan belgeleri korumak, saklamak, yararlanmaya sunmak ve kontrol altında tutmaktır. Geçmiş yüzyılların arşivleri günümüze ışık tutan belgeleri içerir ve tarih araştırmalarında kullanılır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Her belge, arşiv değeri ve niteliği taşımayabilir.
B) Arşivciliğin devlet arşivi, özel arşiv, aile arşivi gibi türleri vardır.
C) İnsanlık tarihinde yazılı belgelerin artması, arşivciliği ortaya çıkarmıştır.
D) Arşivcilik, her devletin ya da kurumun geçmişine kadar uzanan bir mirastır.
E) Devlet arşivi sayesinde belgelerin korunup geleceğe aktarılması mümkün olur.

4. Sabaha kavuşmayan gün yoktur oğul
Sabretmeyi bilmeli insan
Her geceyi aydınlık bir gün takip eder
Mutlu yarınları bekle oğul
Sevgili yurdumun ufkunda
Bir güneş edasıyla doğar aydınlık yarınlar
Karanlık kararır bir yere kadar
Işık, karanlığı aydınlatır oğul

Bu şiirin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Umut B) Kahramanlık
C) Sıla özlemi D) Yılgınlık
E) Yaşama sevinci

5. Roman yazmak, yazarlık yeteneği gerektirir. Dili nitelikli ve ustaca kullanmayı şart koşar. Kurgulama kabiliyeti olmaksızın iyi bir roman yazmak mümkün değildir. Roman yazmak için yaşamı yakından tanımak ve gözlem becerisine sahip olmak icap eder. Romanın başarısında, olay örgüsünün sağlamlığı ve anlatı kahramanlarının gerçekçi bir bakış açısıyla ele alınması da büyük önem taşır.

Bu parçanın başlığı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Roman Yazmanın Kolay Yönleri
B) Roman Yazmak için Gerekli Koşullar
C) Roman Yazmanın Hikâye Yazmaktan Farkı
D) Yazarların Roman Yazma Sebepleri
E) Roman Türünün Tarihsel Gelişimi

6. Sosyal medya, genel anlamı ile dijital bir alandır. İnternet tabanlı program ve siteler aracılığı ile hayatı kolaylaştıran, bilgi paylaşımını hızlandıran, aksiyon içindeki bir platformdur. Geleneksel medyaya alternatif olan, hızla gelişen bir sektör hâlini alan sosyal medyayı, medya platformları arasındaki en aktif kullanılan ve kendini sorgulayabilen bir medya sistemi olarak da ifade edebiliriz. Oldukça hızlı bir şekilde, yani anlık bilgi paylaşımına olanak verir. Mesela televizyonlarda 10 dakika sonra duyacağınız, gazetelerde ertesi gün öğreneceğiniz bir habere, sosyal medyada anlık olarak ulaşabilirsiniz. Sosyal medyada herkesin söz hakkı vardır. Söz gelimi Twitter'daki bir ankete denizin ortasındaki bir gemici, otobüste yolculuk yapan bir öğrenci veya balkonunda çayını yudumlayan bir kadın da katılabilir. Sosyal medyada yer ve zaman sınırı yoktur. Kullanıcı odaklıdır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Sosyal medya, diğer medya araçlarına göre oldukça ucuz, hatta maliyetsizdir.
B) Sosyal medya, dünyanın her yerinde eşit oranda kullanılan bir medya türüdür.
C) Sosyal medya, geleneksel medyanın da değişmesine yol açmıştır.
D) Sosyal medya her zaman herkesçe kullanılabilen, bilgi ve haber paylaşımını hızlandıran bir platformdur.
E) Sosyal medyanın kullanılabilmesi için internet, bilgisayar veya cep telefonu gibi teknolojik olanaklara gereksinim duyulmaktadır.

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

7. **Gazeteci:** Denizin renginin mavi olduğunu söyleyen genç dostunuza niçin şiir yazmayı bırakmasını salık verdiniz?

Şair: Deniz mavi olduğu için.

Gazeteci: Aynı sözleri söyleyen bir ressam olsaydı yanıtınız yine aynı mı olacaktı?

Şair: Bir ressama denizin rengini sormazdım ki. Olsa olsa dalgaların sesini betimlemesini isterdim ondan.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki şairin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Bir eserin sanatsal bir nitelik taşıdığını anlamanın en kolay yolu, onun gerçekliği olduğu gibi yansıtabilmesinden geçer.
B) Bence sanatın amacı, sözcükler veya görsel tablolar aracılığıyla karşısındaki kişiyi duygusal bir ruh hâline taşıyabilmektir.
C) Sanatın işlevinin, ele aldığı gerçekliği bir başka düzleme taşıyarak onu dönüştürebilmesinde saklı olduğunu düşünüyorum.
D) Sanatın; işlediği herhangi bir gerçeklik veya nesneyi, onları kuşatan sınırlar içinde resmedebildiği ölçüde başarılı olacağına inanıyorum.
E) Şiir, resim veya sanatın diğer alanları, insani gerçeklik karşısında bir ayna olmayı başarabilirse asıl hedefine ulaşmış sayılır.

TYT - 2021

8. Bir anlatının dilinde, türün belirleyici bir fonksiyonu vardır. Bir eser hangi türde kaleme alınmışsa o türün dilsel özelliklerini taşır. Mesela makalenin dili, göndericilik işlevindedir. Çünkü makalede bilgi verme ve kanıtlama amacı ön plandadır. Buna bağlı olarak makalenin dili ciddi ve akademiktir. Makalede sözcükler genelde gerçek ve terim anlamda kullanılır. Devrik cümlelere yer verilmez. Süslü, sanatlı ve imgesel söyleyişten kaçınılır.

Bu parçaya göre anlatı türleri ile ilgili olarak

I. Anlatı türlerinde gündelik dili aşan bir dil kullanılır.
II. Yazın yapıtının dili, türünden bağımsız değildir.
III. Anlatı türleri, birbirlerinden kalın ve belirgin çizgilerle ayrılır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

1. Gezinen bir gölgedir hayat
Gariban bir aktör ise
Sahnede bir ileri bir geri saatini doldurur
Ve sonra duyulmaz olur sesi
Bir masaldır her şey
Gürültücü bir gafilin anlattığı
Ki yoktur hiçbir anlamı

Shakespeare'e ait bu dizelerde anlatılmak istenen temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bu dünya gülümseyiş ve gözyaşının bir arada olduğu bir yerdir.
B) Hayatın bize daima gül bahçesi sunacağını beklemek hayalciliktir.
C) Anlamsız bir yaşamı dolu hâle getirmek, her kişinin harcı değildir.
D) Unutmamamız gereken gerçeklerden biri de yaşamın fâni olduğudur.
E) İnsanoğlu, bu dünyada kalıcı eser vermenin peşinde koşmalıdır.

2. Astronomide önce "Dünya düzdür." görüşü yıkılmış, sonra Ay'ın ayrı bir gezegen olduğu; Güneş, Dünya ve Ay'dan her birinin aynı sistemin parçalarını oluşturdukları öne sürülmüştür. Güneş'in kendine ait bir sistemi olduğu, Ay ile Dünya'nın Güneş'in etrafında döndüğü saptanmıştır. Elde edilen sonuçlar, evrenin matematiksel bir sisteme sahip olduğu görüşünü yıkmış, mekanik sistem görüşünü öne çıkarmıştır. Mekanikçiler, matematiksel ilkelerle değil fiziksel verilerle ilgilenmiş; belirsizlikleri ortadan kaldırmaya ve görüngüleri oluşturan, görünmeyen mekanizmalarla günlük yaşamdaki mekanizmaların tamamıyla benzer olduğunu göstermeye çalışmışlardır. Mekanikçilere göre her şeyin bir sebebi olmak zorundadır. Bu gelişmeden sonra ilmî çalışmalar, gerekçeli biçimde oluşmuştur.

Bu parçadaki örnekler, aşağıdakilerden hangisini desteklemek için verilmiştir?

A) Bilime yön veren başlıca kuramları tanıtmak
B) Astronomide hangi teknik aygıtların çığır açtığını ele almak
C) Bilim dallarının nasıl doğduğunu açıklamak
D) Bilime nedensellik ilkesinin nasıl taşındığını izah etmek
E) Bilimsel düşüncenin oluşumunda felsefenin rolünün anlaşılmasını sağlamak

3. *Death Note*, Japonya'da Tsugumi Ooba tarafından yazılıp Takeshi Obata tarafından resimlenen bir mangadır. On yedi yaşındaki bir lise öğrencisi, insan dışı bir varlığın düşürmüş olduğu doğa üstü bir defteri - *Ölüm Defteri*'ni - bulup yaşamını nasıl değiştirdiğini anlatır. Bu deftere ismini yazdığınız kişi ölür fakat bu kişilerin yüzlerinin de hatırlanması gereklidir. *Death Note* önceleri manga olarak başlamıştır. İlk önce, Sueişa tarafından haftalık Shonen Jump adlı bir dergide Aralık 2003'ten Mayıs 2006'ya kadar yayımlanmıştır. Toplam 37 bölümden oluşmuştur. Daha sonra bu bölümlerden canlı bir film oluşturulmuştur. Ayrıca bir de animeye uyarlanmıştır. Anime serisi, Japonya'da 3 Ekim 2006 tarihinden 26 Haziran 2007 tarihine kadar yayınlanmıştır.

Bu parçada sözü edilen eserle ilgili olarak

I. Farklı sanat türlerine malzeme olmuştur.
II. Japonya'da doğup tüm dünyada ün kazanmıştır.
III. Hâlin gereğine uymayan bir kurgusu vardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

4. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Şair, etrafındaki cisimler dünyasına kayıtsız kalmayan kişidir." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Bir şair düşünün ki hayallerin uçsuz bucaksız semalarında kaybolup gitsin. Ne mümkün? Şair, tam tersine, her iki ayağı da reel yaşamın zeminine basan kişidir. Onun dizelerindeki kelimelere bakın. Onların her biri, yaşamımızdaki bir varlığa karşılık gelecektir.
B) Şairliğin doğasında bulunan nitelikler saymakla bitmez. Mesela şairin dış âleme yönelik ilgi ve algısı önemlidir. O, herkesin gördüğünü görür. Fakat herkesten farklı görür. O, çoğumuzun dikkatinden kaçan ayrıntıların bile farkındadır. Rüzgâr birçoğumuz için herhangi bir doğa olayı iken onda şiire zemin teşkil eden bir unsur olabilir.
C) Şair, toplumda var olan kişidir. Doğrudan toplumu anlatmasa bile onun yapıtlarında toplumsallıktan izler barınır. Varlıklar dünyası için de durum aynıdır. Şair, radarları açık kişidir. Kendini etrafından yalıtan kişi değildir.
D) Şiir, olanı biteni betimlemek mecburiyeti hissetmez. Şair, bilhassa imgelemin geniş topraklarında gezinen kişidir. Nesnelere takılıp kalmaz. Bilinen gerçekliğin sınırlarına hapsolmaz. Zira şiir, anlamı ve yapısı gereği kendine has bir gerçeklik dünyasına sahiptir.
E) Dış dünyaya dikkatini vermiştir şair. En küçük detaydan en muhteşem doğa olayına kadar çevresine odaklanmıştır. Kendi iç âlemine kayıtsız değildir. Fakat bu iç âleme büsbütün gömülmüş değildir. Onun algıları dışa dönüktür.

5. **Sunucu:** Romanda kurgunun yeri nedir?
Romancı: Kurgu, romanın olmazsa olmazıdır. İster gerçekliği ister düşselliği konu alsın, romanda kurgu sağlamlığı esastır.
Sunucu: Romanın yaşanmışlıkla ilişkisi hakkında neler söylersiniz?
Romancı: Romanda yaşam yalın bir biçimde dile getirildiğinde romana özgü tesirin ortadan kalkma riski vardır. Bu riskin önüne geçmek isteyen bir romancı, gerçek bir olaya dayansa bile anlattıklarına kendini eklemelidir. En azından tarihsel bir roman yazmıyorsa.
Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki romancının sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Romanda yazarın var olanı dönüştürme gücü sınırlı olmalıdır.
B) Gerçekçi ürünler oluşturmak isteyen yazar, kurguyu sağlamada elinin zayıf olduğunu da bilir.
C) Salt gözlem gücüne dayanarak anlatılarını inşa eden bir romancı, nitelikli ürünler oluşturabilir.
D) Bir yazarın, yapıtında yaşanmışlıklara yer vermesi baştan sona yanlış bir tutumdur.
E) Romancı, anlattıklarına öznelliğini katan ve ruhunun yansımalarını aktaran kişidir.

6. Aristoteles'in dile getirmiş olduğu gibi, felsefeyi felsefe yapan öz; eleştirici düşünceyle araştırmak, soru sormak, irdelemek, anlamaya çalışmak, sorunları görmek, ortaya koymak, çözmeye çalışmak ya da çözüm denemelerinde bulunmaya çalışmaktır. Felsefi düşünce, eleştirel tavra dayalı bir düşüncedir. Sorgulanmamış kabul ya da varsayımları eleştiri süzgecinden geçirerek belirginleştirmeye çalışmak felsefenin görevidir.

Bu parçaya göre "Kısacası felsefi düşünce, kendisine veri olarak aldığı her tür malzemeyi aklın eleştiri süzgecinden geçirir." **diyen biri aşağıdakilerden hangisini amaçlamaktadır?**

A) Parçada ileri sürülen düşünceyi örneklendirmeyi
B) Parçadaki savı temellendirecek sosyolojik veriler sunmayı
C) Parçadaki düşüncenin oluşum ve gelişim sürecini izah etmeyi
D) Parçada bahsedilen görüş ile ilgili tanıklıkları sayıp dökmeyi
E) Parçada anlatılmak isteneni ortaya koymayı

7. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Medeniyetten ne anlaşılmaktadır?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) Günümüzde medeniyet terimi üç ayrı anlamda kullanılmaktadır: a) "Medeni insan" deyiminde olduğu gibi başkalarına karşı görgülü davranma konusunda insana kendini kontrol etme yeteneği veren kural ve değerler bütünüdür. b) Gelişmiş olarak kabul edilen toplumu gelişmemiş sayılan toplumlardan ayıran özelliklerdir. c) Ortak özellikler gösteren sosyal grupların bütünüdür.
B) Medeniyeti daha çok teknoloji ve bilim alanına ait saymakla birlikte deruni ve manevi olan tarafı bununla birlikte kullanmayı düşünmek fikri bir başarı olarak değerlendirilebilir. Nitekim Ziya Gökalp, medeniyeti hars terimiyle ifade ettiği kültürden ayırırken aynı zamanda Türk kalarak Batı'nın bazı imkânlarını kullanmanın gerekliliğini vurgulamıştır.
C) XX. yüzyıl boyunca Batı medeniyetinin bir bunalım içinde olduğu şeklindeki tespitlere, bu bunalımın modernlik öncesi maneviyat gelenekleriyle temas kurularak aşılabileceği yönündeki bazı fikrî yönelişler eşlik etmiştir. Bu çerçevede medeniyetin bir tane olmayıp aynı anda birden fazla medeniyetin bulunabileceği fikri önem kazanmıştır.
D) XX. yüzyılda yaşanan iki dünya savaşı ve bu savaşlar sonunda ortaya çıkan umutsuzluk hâli yavaş yavaş hem medeniyet hakkında hem de Batı medeniyetinin tek çizgili bir evrim içerisinde varlık kazandı, insanlığın ulaşabileceği en gelişmiş hayat şekli olduğu tezi konusunda şüphe doğurdu.
E) Birden fazla medeniyetin mevcut olduğu ve bunlar arasında en azından bir rekabetin bulunduğu gerçeği Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra geliştirilen bir tezle tekrar vurgulanmış, bunlar arasında kaçınılmaz bir çatışmanın olacağı düşüncesi son zamanlarda oldukça yankı uyandırmıştır. Ancak bu düşünce, pek de kabul görmemiştir.

1. Bazı insanlar, çevresindekilerce hoş karşılanmasa da herhangi bir düşünceye aşırı bir biçimde bağlanabilirler. Sürekli aynı şeyi düşünüp gündeme getirirler. Etrafındakiler bunun gerçekçi ve doğru bir yaklaşım olmadığını savunsa da bu kişiler kendi düşüncelerinden asla vazgeçmezler. Psikolojide bu duruma "aşırı değerlendirilmiş düşünce" adı verilmiştir.

I. Sınava hazırlanan bir öğrencinin kazanmak istediği bölümden devamlı bahsetmesi

II. Bir kimsenin kendi arabasının, yan dairedeki komşusunun arabasından daha iyi olduğunu anlatıp durması

III. Bir annenin uzakta olan çocuğunu özlediğini son zamanlarda sıkça tekrar etmesi

Bu parçaya göre, yukarıdaki durumlardan hangileri "aşırı değerlendirilmiş düşünce" için örnek olabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

2. 14 Mart 2018'de yaşamını yitiren Stephen Hawking, güçlü ve renkli espri anlayışıyla bir bilim elçisiydi. Çalışmalarının sonuçlarını geniş halk kitlelerine ulaştırmaya çalıştı. Sahip olduğu bilgileri, anlaşılır bir dil kullanarak kamuoyuyla paylaşması, onun bilime yönelik tutkusundan ileri geliyordu. Araştırmacı ve meraklı bir kişiliğe sahipti. Bir yazısında, tüm yaşamı boyunca motor nöron rahatsızlığından muzdarip olmasına rağmen bu hastalığın kendisini başarıya ulaşmaktan alıkoymadığını ifade etti ve umuda ilişkin şunları söyledi: "Bu da umudu kaybetmememiz gerektiğini gösteriyor."

Bu parça, aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Stephen Hawking'in hangi özellikleri onu başarıya ulaştırmıştır?

B) Stephen Hawking'in ileri sürdüğü başlıca teoriler nelerdir?

C) Stephen Hawking'in karakterini yansıtan çalışmaları nelerdir?

D) Stephen Hawking'in kişiliği hakkında neler söylersiniz?

E) Stephen Hawking'in özgeçmişi ve öğrenim hayatı hakkında bilgi verir misiniz?

3. Hangi başarıya çiçekli yollardan gidilmiş? Elbette büyük bir amaca sıkıntısız bir şekilde ulaşmak mümkün değildir. Zaten yürünen yolda dikenler yoksa o yolun başarıya çıkması olanaksızdır. Dolayısıyla ulaşmaya çalıştığımız hedef, başarma azmimizi diri tutmalıdır. Karşımıza çıkan engeller, bizde bir yılgınlığa yol açmamalıdır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Bir hedefe ulaşmaya çalışılırken karşılaşılan güçlükler karşısında pes etmemek gerekir.

B) Ulaşılmaya çalışılan hedeften uzaklaşmak, yeni bir hedef seçmeye yol açabilir.

C) Engeller, birçok kişiyi başarıya giden yoldan alıkoymuştur.

D) Çok küçük ve içinde zorluk barındırmayan hedeflerin hiçbir gücü yoktur.

E) Hedefini bilen bir kişi için dünya bir kenara çekilir.

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

4. Mozart'ın kariyeri; sanat tüketicisinin genişlediği, sanatın piyasa mekanizmalarına dâhil olduğu karmaşık bir dönemde başlar. Sanatın yaygınlaşması sürecinde sanatçı eserini seçkinlerin dışında geniş kalabalıklara sunmak zorunda kalır. Bu durum, sanatçının estetik yönü güçlü "müzik eserler"inden ziyade herkes tarafından kolayca tüketilebilecek "müzikal ürünler" vermesiyle sonuçlanır. Babasının Mozart'a önerisi; müziğin üretim-tüketim ilişkisinde tüketimin başat hâle geldiğini göstermek bakımından çarpıcıdır: "Sana önerim, çalışmalarında yalnızca müzikten anlayanları değil, anlamayanları da düşünmen. Bildiğin gibi müzikten anlayan 10 kişi varsa anlamayanların sayısı 100'dür.".

Bu parçaya göre müzikal ürünü, müzik eserinden ayıran temel unsur aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tüketici kitlesinin niceliği ve niteliği

B) Sanatçısının yetkinliği ve tanınırlığı

C) Üretildiği toplumun müziğe bakışı

D) İcra edildiği ortamların fiziksel özellikleri

E) Üretiminde rol oynayan piyasa ilişkileri

TYT - 2022

5. Yorgunluktan değil bu serzenişler. Bıkmış olduğum da yalan. Şikâyet ve sızlanmalarım, dost sandıklarımadır. Belki de onlara bunca güvenmemeli, bel bağlamamalıydım. "Dost ile ye, iç; alışveriş etme." prensibine uymalıydım esasen. "Ahlar, vahlar" iş işten geçtikten sonra kâr etmiyor ki…

Bu sözleri söyleyen birinin içinde bulunduğu ruhsal durumu <u>en iyi</u> anlatan sözcük çifti aşağıdakilerin hangisidir?

A) Yalnız - çaresiz
B) Kırgın - utangaç
C) Mutsuz - bezgin
D) Kızgın - şaşkın
E) Pişman - sitemkâr

6. **12 KURUCU ÜYE AVRUPA SÜPER LİGİ'Nİ DUYURDU!**

Real Madrid, Barcelona, Juventus, Arsenal, Atletico Madrid, Chelsea, İnter, Liverpool, Manchester City, Manchester United, Milan ve Tottenham; Avrupa Süper Ligi'ni kurduklarını açıkladı. Yapılan resmî açıklamanın ardından UEFA ve FIFA sert açıklamalarla onları bu kararlarından vazgeçirmeye çalıştı. Buna rağmen kurucu üye takımlardan Real Madrid'in başkanı Florentino Perez, kulüplerin ekonomik olarak çıkmazda olduğunu belirterek Avrupa Süper Ligi'nin formatını ve katılacak takım sayısını duyurdu. Organizasyona katılan kulüplere yüklenen UEFA Başkanı Aleksander Ceferin, bu oluşumun içinde yer alan kulüplere yaptırım uygulanacağını belirtti.

Bir haber yazısından alınan bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kültürel bir konuyla ilgili farklı bakış açıları karşılaştırılmaktadır.
B) Uluslararası bir mesele, sohbet üslubuyla değerlendirilmektedir.
C) Akademik bir konunun uzmanlarca nasıl ele alındığına değinilmektedir.
D) Ele alınan olayın geçmişine yönelik göndermeler yapılmaktadır.
E) Güncel bir konuyla ilgili gelişmelere dair açıklamalar yapılmaktadır.

7. Ülkemizde meşe ağaçlarının bulunduğu bahçelerde, toprağın içeriğinde en sık görülen eksiklik demir eksikliğidir. Demirin eksik olmasının en temel sebepleri, toprağın kireç miktarının fazlalığı ve Ph değerinin yüksek olmasıdır. Bunlara ek olarak taban suyunun yüksek oluşu da demir seviyesini olumsuz etkiler. Sık görülen diğer bir eksiklik ise çinkodur. Çinkonun eksikliği, sürgünlerin uçlarındaki yaprakların olması gerektiğinden daha ufak olmasıyla kendini belli eder. Ayrıca boğum araları da dardır. Bu yüzden yapraklar daha sık oluşur. Bununla beraber yaprakların damar aralarında minik ve sarı renklerde lekelenmeler görülür. Meşe ağaçlarında görülen diğer eksiklikler, bor ve magnezyum eksikliğidir.

Bu parçaya göre, meşe ağaçları ile ilgili olarak

I. Bulunduğu bahçelerdeki demir eksikliğinin birden fazla nedeni vardır.
II. Yapraklarının hacminden topraktaki çinko eksikliği anlaşılabilir.
III. Diğer ağaçlara göre demire daha çok gereksinim duyar.

yargılarından hangilerine <u>kesin olarak</u> ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Sizi bilmem ama ben başkalarının başarılarından rahatsız oluyorum. Hele en yakınımdakilerden biri, bir ödül aldıysa ya da bir eseri çok ilgi gördüyse o gece uyu uyuyabilirsen! Sakın "Sanatçısın, sanatçılar birbirlerinin başarılarıyla gurur duyarlar." demeyin bana. Buna inanmıyorum. Bugüne kadar bir tek başarımla bile gurur duyan, arayıp da "Tebrik ederim." diyen kimse görmedim. Örneğin geçen sene ülkemizi yurt dışında temsil edip önemli bir ödül almıştım. Ne arayan var ne de soran!

Bu parçada

I. yakınma
II. pişmanlık
III. kıskançlık
IV. öykünme

duygularından hangileri belirgindir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve IV

1. İnsanlar pek çok şey bilirler: Ne zaman kar yağacağını, ne zaman hasta olacaklarını, mutlu veya mutsuz olacaklarını, Amerika Kıtası'nı kimin keşfettiğini, İstanbul'u kimin aldığını, dairenin alanının kaç metrekare olduğunu, Güneş'in her gün doğup battığını vb. Bütün bunlar bilginin doğasının aslında karmaşık bir şey olduğunu göstermektedir. Bilmek sözcüğü, bu yüzden değişik dillerde çok zengin anlamlar taşımaktadır. Gerçekten de "bilmek" sözcüğünün yalın anlamı "tanımaktır" olsa da bu sözcüğe ve bu sözcükten türeyen sözcük gruplarına baktığımızda "tanıma", "onaylama", "ikrar etme", "tanınmış olma", benzer şekilde "görmek", "kavramak", "anlamak" gibi pek çok sözcüğün bilmeyle ilgili olduğu anlaşılmaktadır.

Bu parçada aşağıdaki yargılardan hangisini destekleyen bir durumdan söz edilmektedir?

A) Her icat, bir sonraki icadın temellerini oluşturur.
B) Dünyanın keşfedilecek pek çok özelliği vardır.
C) Bilim, insanoğlunun keşif ve icatlarına yön vermiştir.
D) Bilmenin kapsamı son derece geniştir.
E) İnsanoğlu, yeni bilgiler edindikçe evreni daha iyi tanımıştır.

2. Bir yazar, birden çok yazınsal türde seçkin eserler verebilir mi? Şüphesiz ki verebilir. Bunun örneği edebiyatımızda pek çoktur. Attila İlhan'ı düşünelim. Kendisi hem şairliği hem romancılığı ile ünlenmiştir. Necati Cumalı şiir, oyun, hikâye ve roman olmak üzere geniş bir skalada eser üretmiştir. Adı geçen yazarların başarısı, eser verdikleri yazınsal türlerin özelliklerini iyice kavramış olmalarıdır.

Düşüncesini böyle açıklayan bu parçanın yazarı için aşağıdakilerden hangisini söylemek uygun düşer?

A) Yok denecek kadar az yazarın farklı yazınsal türlerde kaliteli ürünler ortaya koyabildiğini izah etmektedir.
B) Edebiyatçıların geçmişin edebî mirasına sırt dönerek başarılı olabileceğini açıklamaktadır.
C) Bir yazarın farklı türlerde nitelikli ürünler ortaya koyabileceğini düşünmektedir.
D) Farklı yazınsal türlerde eser vermektense tek bir yazın türüne eğilmenin doğru olacağını savunmaktadır.
E) Edebî türler arasındaki farkları gösteren çizgilerin silikleştiğini belirtmektedir.

3. Doğa, bizden önceki kuşakların bize emaneti. Yani doğayı hoyratça kullanmaya ve onu tahrip etmeye kimsenin hakkı yok. Üstelik doğadaki tahribatı gidermek de hepimizin boynunun borcu. Bizden sonra gelecek nesillerin temiz bir hava solumak, yeşil ve maviyle iç içe olan bir dünyada yaşamak en doğal hakkı. Bu bakımdan doğanın canlı ve cansız tüm unsurlarıyla birlikte korunması gerekmektedir. Aksi olursa çok da uzak olmayan bir gelecekte dünya yaşanmaz hâle gelebilir. Öyleyse bütün dünya kamuoyu, doğanın temiz tutularak sonraki nesillere emanet edilmesini gözetmek durumundadır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Doğa, sanayi atıklarıyla sürekli kirletilmekte ve geri dönüşü olmayan tahribatlara maruz kalmaktadır.
B) Doğanın korunmasına yönelik bilinçlendirici etkinliklerin sayısı artmaktadır.
C) Doğayı korumak ve temiz bir şekilde sonraki kuşaklara aktarmak, insanoğlunun sorumluluğudur.
D) Günümüzde doğal dengenin korunmasına ilişkin çalışmalar yok denecek kadar azdır.
E) Doğa, hem canlı hem de cansız varlıklardan oluşan ve sürekli ilgiye muhtaç bir yapıdır.

4. Mantık, doğru düşünmenin nasıl olacağının ölçütlerini sunar. Mantık ilmi, insanın doğru düşünmesini sağlamanın yanı sıra zihni, yanlış düşüncelerden korumayı amaçlar. Ayrıca doğru düşünce ile yanlış ya da bozuk düşünceyi birbirinden ayırmayı hedefler. Mantık, tutarlı düşünce demektir. Her bilim doğru ve tutarlı düşünmeyi gerektirdiği için mantık, bilimlerin babası sayılmıştır. Dolayısıyla mantığın temel amacı, doğru düşünmeyi ve akıl yürütmeyi denetlemektir. Mantık ilminin amaçlarından birisi de zihni, doğru düşünceye alıştırmaktır.

Bu parçaya göre, mantık ile ilgili olarak

I. Esas gayesi, akıl yürütmeyi ve doğru düşünmeyi kontrol etmektir.
II. Doğru düşünmenin kriterlerini ortaya koyar.
III. Doğru fikir ile yanlış fikrin ayırt edilmesini amaçlar.

yargılarından hangilerine <u>kesin olarak</u> ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

5. Benliğini ve evreni tanımaya çalışan bir anlatı kişisi düşünün. Aklındaki binbir kozmik ve kadim soruyla, düşünceyle felsefenin dehlizlerinde dolaşıp duruyor. Zihnini meşgul eden varoluşsal sorulara tatmin edici yanıtlar bulmak ümidiyle düşünüyor, okuyor, geziyor. Dur durak bilmeden araştırma yapıyor.

Kahramanından böyle söz edilen bir roman, aşağıdakilerin hangisini anlatıyor olabilir?

A) Hayatta hiçbir hedefine ulaşamamış bir kişiyi
B) Dünyadan keyif almayı ilke edinmiş bir genci
C) Sosyal iletişimi zayıf bir bireyi
D) Dolu dolu bir ömür sürme amacında olan bir kimseyi
E) Yaşamı ve kendi varlığını sorgulayan birini

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

7. Gözyaşı; göz çukurunun dış üst boşluğunda, kaş kemiğinin hemen altında bulunan gözyaşı bezleri tarafından üretilir. Esneme sırasında ağzımızın genişçe açılmasıyla birlikte göz çevresindeki yüz kasları kasılarak bu bezler üzerinde basınç oluşturduğu için hepimizin gözleri yaşarır.

Bu parçaya göre "Normalden daha geniş olan gözyaşı kanallarından esneme esnasında gözyaşı akmaz." **diyen biri aşağıdakilerden hangisini amaçlamaktadır?**

A) Parçada soyut kalmış bir cümleyi somutlaştırmayı
B) Parçadaki varsayımı doğrulayan bir örnek göstermeyi
C) Neden sonuç ilişkisi kurarak parçadaki bilgiyi açıklamayı
D) Parçada anlatılan konuya ilişkin istisna bir durumu anlatmayı
E) Parçadaki bilgileri bir araya getirerek sonuca varmayı

MSÜ - 2022

6.

- Üretimde kullanılan ham maddeler ve yapıda oluşan oksitler, kaplamanın son ürün özellikleri üzerinde belirleyici rol oynamaktadır. Lityum, emaye üretiminde kimyasal dayanıklılığı azaltmadan ıslatma kabiliyetini artıran önemli bir elementtir. Ayrıca ergitici, çekirdeklenme elemanı ve viskozite azaltıcı olarak kullanılmaktadır.
- Lityum içeren emayeler; düşük ergime noktası ve yüksek yapışma performansları sayesinde mutfak gereçleri, fırınlar, su ısıtıcıları gibi farklı kullanım alanlarındaki metallerin kaplanmasında sıklıkla kullanılmaktadır. Yüksek maliyeti, üretim ve tedariğinde kısıtlamalar olması nedeniyle lityumun cam-seramik yapılarda kullanımının azaltılması üzerine çalışmalar yapılmaktadır.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Bilimsel bir konuyla ilgili tutarsızlığa dikkat çekilmiştir.
B) Bir cihazın çalışma prensipleri ele alınmıştır.
C) Sosyal bilimlerin araştırma sahasına giren konulara temas edilmiştir.
D) Bir maddenin endüstriyel kullanımından söz edilmiştir.
E) Bir teoremin kanunlaşma süreci üzerinde durulmuştur.

8.

I. Renkler, insanın ruh durumunu oldukça etkiler. Dolayısıyla insanlar, mutlu ve huzurlu olabilmek için hangi renklerden yararlanabileceğini iyi bilmelidir. Özellikle evlerde kullanılan renkler çok daha önemlidir. Her ne kadar öznel bir durum olsa da kişiyi ferahlatan açık renklerle boyanmış bir odanın, mutluluk kaynağı olabileceği unutulmamalıdır.

II. Bir iş görüşmesine gidecek birinin, kıyafet renginden dolayı görüşmesinin olumlu veya olumsuz geçeceğine dair bir düşünceye kapılması doğru değildir. Bu durum kısmen batıl inanç olarak da değerlendirilebilir. Şüphesiz renkler insan yaşamı için önemli bir etkiye sahiptir fakat bu durum mantık sınırlarının dışına çıkmamalıdır.

II numaralı parçanın I numaralı parçayla ilişkisini aşağıdakilerden hangisi açıklar?

A) Gerekçeleri açıklayarak ana düşünceye dikkat çekmek
B) İddia edilen düşüncenin olumsuz tarafına vurgu yapmak
C) Anlatılanları uygun bir örnekle desteklemek
D) İddiaların benzer sonuçlarını göstermek
E) Ortak bakış açılarıyla tespitleri genelleştirmek

1. Eski Uygur Türkçesi ile yazılmış metinlerde yarlıg; emir, ferman, komut anlamında kullanılmıştır. Yarlıg; Moğolcada ise emir, söz, bildiri ve kanuni ferman anlamına gelmekteydi. Ayrıca yarlıgları resmî hâle getiren tamga denen mühürler bulunmaktaydı. Türklerde ve Moğollarda hükümdarın yazılı emir ve iradelerine de genel olarak yarlıg denilmekteydi. Bu suretle hükümdarların gerek maiyetlerine ve gerek yabancı hükümdarlara gönderdikleri mektup ve fermanlara da yarlıg isminin verildiğini bilmekteyiz.

Bu parçadan hareketle "yarlıg" **aşağıdakilerin hangisinde doğru tanımlanmıştır?**

A) Siyasi erkin uyulmasını buyurduğu resmî beyannamedir.
B) Bir politikayı temellendiren bilimsel araştırmadır.
C) Bir dönemin tarihsel olaylarını aktaran yazılı kaynaktır.
D) Hükümdarın giriştiği yenilik hamlelerini tanıtan belgedir.
E) Bir vasıtadan nasıl yararlanılacağını gösteren kılavuzdur.

2. Eleştirmen, okuduğu bir eseri yorumlamakla yetinirse eserin eksik yönleri kısmen ortaya çıkar. Eleştirmenin temel vazifesi, eserin eksik yönlerini ortaya koymaktır. Bir eserin artı yönleri zaten elmas ışıltısıyla parlar. Mühim olan, eserdeki zayıf taraflara işaret ederek ileride daha nitelikli ve eksiklerden arınmış ürünlerin kaleme alınabilmesini sağlamaktır.

Bu parçadaki düşünceye <u>en yakın</u> görüş aşağıdakilerin hangisidir?

A) Eleştirmen, ele aldığı eserin olumsuz yönlerini gözler önüne sererek edebiyatın gelişimine katkıda bulunur.
B) Eleştirmen eserlerin eksi yönleri kadar artı yönlerini de ortaya koymalıdır.
C) Eleştirmenlerin temel görevi, eseri tüm boyutlarıyla incelemek ve eserin Türk edebiyatındaki yerini saptamaktır.
D) Eleştiri yazıları sayesinde okurlar, eserleri daha detaylı irdeleme fırsatı bulur.
E) Eleştiri yazılarında açık bir anlatım kullanılması, okurların o yazıları daha rahat anlamasını sağlar.

3. Bugün biliyoruz ki CERN'de bulunan Büyük Hadron Çarpıştırıcısı'nda yeni bir parçacık ya da yeni bir fizik arıyorsak Standart Model'i, yani bildiğimiz fiziği iyi anlamalıyız. Bunun yolu, protonun yapısını çok iyi anlamaktan da geçiyor. Yani proton-proton çarpışmalarında ortaya çıkan parçacıkları ve onların altında yatan fiziği öngörebilmeliyiz. Simülasyon ile çarpışmalar üretip olası art alanı çok iyi anlamalıyız. Sadece art alan değil, pek çok olası yeni parçacık görme senaryolarını hesaplamalıyız.

Bu parçadan hareketle

I. Büyük Hadron Çarpıştırıcısı'nda fizikle ilgili çalışmalar yürütülmektedir.
II. Protonun irili ufaklı pek çok parçadan oluştuğu kesindir.
III. CERN'deki araştırmalarda ezber bozan sonuçlara ulaşılmıştır.
IV. Fiziği iyi anlamanın yolu, protonu iyi anlamaktan geçer.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

4. Öğrencilerinden biri Sokrates'e sordu: "Bir gün bile olsa sizden ders alabilmek için yanınıza gelen herkese, niye bir havuza baktırıp ne gördüklerini soruyorsunuz? Bu işin öğrencilikle ne ilgisi var?" Sokrates, bu soruyu şöyle yanıtladı: "Bu, bir imtihan. Havuzda balıkların yüzdüğünü söyleyen herkesi yanıma alır, derslerime katarım. Fakat havuzda kendi imajlarının aynalanmasından, kendi akislerinden başka bir şey görmeyenler, kendilerine âşık insanlardır. Benim onlara verebileceğim bir ders olmaz."

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) İnsanın kendi benliğine yerleştirdiği bilgiyi uygulayabilmesi kolaydır.
B) Bir insanın kendini aşırı sevmesi, insanlarla iletişim kurmasını güçleştirir.
C) Bilgiyi sevmek, ona ulaşmayı mümkün hâle getirir.
D) Benliğine tutkun insanlara bir şey öğretmek olanaksızdır.
E) Yeni bir bilgi edinmek için değişime açık olmak gerekir.

ÜçDörtBeş

5. Ne tuhaf ömrümün sonuna kadar
Kelimelerle yaşamam
Ağaçtan çok, ağaç sözünü
Denizden çok, deniz sözünü sevmem

Aşağıdakilerden hangisi, içerdiği duygu yönünden bu dizelere anlamca <u>en yakındır</u>?

A) Aşkın güzelliği vazgeçmededir
Bilmediğin suların yaman dibi

B) Ben ki cümlelerle açtım dünyaya gözümü
Yazarım güle oynaya aşkı, sevinci, hüznü

C) Daha da büyür gezegenler arasında zaman
Işık hızından korkusu özgürlüğün boşlukta

D) Adı, hatıralarda bile bulunmayan
Bir köyündenim Anadolu'nun

E) Şimdi zafer şarkıları söylüyor
Kalbimin orta yerindeki hasretin

6. Süslü cümleler kullanarak edebiyatın doruklarında gezdiğini sanan nice ozan geldi geçti. Anlaşılmamanın veya zor anlaşılmanın edebî eserin değerine değer katacağını düşünen pek çok ozan, edebiyat tarihlerinde ya yer edinemedi ya da kuytu köşede kaldı. Demek ki şiirin edebî ve estetik değeri, başka türlü sağlanabilirmiş.

Bu sözleri söyleyen bir yazardan aşağıdakilerin hangisini yapması beklenebilir?

A) Farklı türde yapıtlar ortaya koyma

B) Alışılmamış bağdaştırmalar kullanma

C) Kapalı anlatımı yeğleme

D) Ağdalı bir dil kullanma

E) Yalın söyleyişe başvurma

7. Son devrin ünlü hattatlarından Hamit Aytaç, İstanbul'da Reşit Efendi Hanı'ndaki ofisinde çalışırdı. Hanın girişindeki merdiven başında Mahmut isminde bir çaycı vardı. Sinirli bir çaycı olan Mahmut, bir gün Hattat Hamit'e: "Sen Hattat Hamit'sen ben de Çaycı Mahmut'um!" diye çıkıştı. Meseleyi alevlendirmek istemeyen Hattat Hamit, Çaycı Mahmut'a şu cevabı verdi: "Bak evladım, her handa bir Çaycı Mahmut bulabilirsin. Ama bir Hattat Hamit bulamazsın."

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Bir sanat dalında ustalaşabilmek için çok çaba göstermek gerekir.

B) Bazı sanat dallarında yeterli sayıda sanatçı yetişmemektedir.

C) Sanatçı, bir inci tanesi gibi seçkin ve nadidedir.

D) Hat sanatında yetkinleşebilmek, yıllar süren çalışmalar yapmaya bağlıdır.

E) Toplumsal yaşamda her mesleğin önemi ve lüzumu vardır.

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

8.
- Zaman zaman televizyonlarda toplu balina ölümlerine ilişkin haberler, karaya vurmuş balina görüntüleriyle karşımıza çıkar. Araştırmalar bu ölümlere okyanusların endüstriyel ve kimyasal atıklarla kirletilmesi, suların bulanıklaşması ve yanlış avlanmalar gibi etkenlerin sebep olduğunu gösterir.
- Balinalar, okyanusta yüzerken kafalarının ön kısmından gönderilen elektromanyetik dalgalarla yönlerini bulurlar. Bu özelliklerinden hem bulanık sularda yüzerken hem de göç ederken yararlanırlar. Ancak zaman zaman dünyanın manyetik alanının değişmesi ya da balinalardaki yön bulma sisteminin hastalık sonucu bozulması nedeniyle yönlerini tayin etmekte sorun yaşarlar ve karaya vururlar.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.

B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.

C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.

D) Aynı düşünceyi pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.

E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

TYT - 2019

1. Her gün bir yerden göçmek ne iyi
Her gün bir yere konmak ne güzel
Bulanmadan, donmadan akmak ne hoş
Dünle beraber gitti cancağızım
Ne kadar söz varsa düne ait
Şimdi yeni şeyler söylemek lâzım

Bu mısraların bir bütün olarak içerdiği anlam aşağıdakilerin hangisidir?

A) Zaman her şeyin ilacıdır.
B) Tebdili mekânda ferahlık vardır.
C) Hayallerini kaybeden biri, her şeyini kaybetmiştir.
D) İnsanın kendi içine yaptığı yolculuk, köklü değişikliklerin mimarıdır.
E) Mutluluk yolun sonu değil, kendisidir.

2. Ressam evreni ve varlığı derinlemesine inceler. Sahip olduğu gözlem yeteneğini etkin bir biçimde kullanarak canlı ve cansız varlıkları resimlerine yansıtır. Görme algısını çevresindeki cisimlere dikkatli bir şekilde yöneltir. Cisimleri detaylı bir bakış açısıyla ele alır. İzlenimlerini resimlerine taşırken ne denli ciddi bir işle meşgul olduğunu aklından çıkarmaz.

Bu parçada konuşan ressam ile ilgili olarak

I. Dış dünyayı ayrıntılı bir biçimde gözlemleyip resimlerine aktarma çabası içindedir.
II. Resimlerinde kendi düşlerini ve duygularını ifade etmekten elden geldiğince kaçınır.
III. Ressamlıkta renklerden ziyade çizim becerisinin önemli olduğuna inanmaktadır.

yargılarından hangilerine <u>kesin olarak</u> ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. I. Dünya Meteoroloji Örgütü'ne göre, mevsim normallerindeki sıcaklıkların ortalama maksimum sıcaklıklardan 3-5 derece üzerinde art arda 5 gün veya daha fazla süre ile devam etmesine "sıcak hava dalgası" denir. Sıcak hava dalgalarının canlıların yaşamı, su kaynakları, bitki örtüsü ve enerji tüketimi üzerinde önemli etkileri vardır. Sıcak hava dalgaları sağlık sorunlarına yol açıp insanların yaşamını yitirmesine de sebep olmaktadır.

II. 2003 yılı yazında Avrupa'da hava sıcaklıkları uzunca bir süre mevsim normallerinin üzerinde seyretmiş ve sıcak hava dalgası oluşmuştur. Yaşanan bu sıcak hava dalgası başta Fransa olmak üzere Almanya, İspanya, İtalya, İngiltere, Hollanda, Portekiz ve Belçika'da çok sayıda kişinin ölmesi sonucunu doğurmuştur.

II numaralı parçanın I numaralı parçayla ilişkisini aşağıdakilerin hangisi açıklamaktadır?

A) İddia edilen düşünceye çeşitli tanımlarla dayanak oluşturmak
B) Söz konusu düşüncenin herkes tarafından kabul edildiğini kanıtlamak
C) Örnek vererek konunun daha iyi anlaşılmasını sağlamak
D) Karşıtlık ilişkisinden yararlanarak düşünce tutarlılığı oluşturmak
E) İddia edilen düşüncenin olumsuz tarafıyla ilgili yorum yapmak

4. Şair, duygu ve hayalleri laf kalabalığına getirmemelidir. İnsanın iç âlemi zaten karmaşık olup zor ifade edilmektedir. Üstüne bir de şairin tumturaklı üslubu binerse okurun şiirden feyz alması olanaksız hâle gelir. Sözü sakız gibi uzatmamak gerekir. Hele ki allanıp pullanan söz, tesirini büyük ölçüde yitirir. Şairin işi, zannedildiğinden çok daha kıymetli ve önemlidir.

Bu sözleri söyleyen birinin şairlerle ilgili beklentisi aşağıdakilerin hangisi olabilir?

A) Üslubunu dolaylı anlatıma dayandırmak
B) Yalın ve özlü söyleyişi benimsemek
C) Anlaşılır bir dil kullanmak
D) Söz sanatlarını ustalıkla kullanmak
E) Gündelik dili aşan bir dil kullanmak

ÜçDörtBeş

5. Kitaplar, bilgiye ulaşmanın en önemli yollarındandır. Günümüzde teknolojik olanakların çoğalmasıyla birlikte bilgiye erişim kanalları da artmıştır. Özellikle internet ve bilişim teknolojilerinin hızla gelişmesi, bilgiye çabuk bir şekilde ulaşmayı olanaklı hâle getirmiştir. Buna rağmen milyarlarca insan, bir konu hakkında bilgi edinmek için kitaplardan faydalanmayı sürdürmektedir. Kitap, kaynağını binlerce yıl öncesinden alan bir materyal olarak günümüzde de yaygın bir biçimde kullanılmaktadır.

Bu parçadan kitaplarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Asırlar içinde şekil yönünden yenilenmiş ve gelişmiştir.
B) Eğitim ve öğretimin en değerli parçasıdır.
C) Bilgiye ulaşmada başucu kaynağı niteliğini korumaktadır.
D) Gelişen teknolojiye yenik düşerek popülerliğini yitirmiştir.
E) Bilimlerin ve sanat dallarının gelişmesinde büyük paya sahiptir.

6. Eleştiri yazıları, edebî eserlerin geniş bir bakış açısıyla ele alındığı yazılardır. Eleştirmen, edebî eseri gerek içerik gerek şekil yönünden derinlemesine inceler. Edebî eserde dilin nasıl kullanıldığına bakar. Edebî eserin içeriğini oluşturan sosyal, psikolojik, felsefi, bilimsel, kültürel unsurları ele alır. Edebî eser ile sanatçı arasındaki bağlantılara dikkat çeker. Edebî eserde sanatçının yaşamından ve düşünce dünyasından yansıyan izleri gözler önüne serer.

Bu parçada eleştiri yazılarıyla ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Edebî eserden keyif alınmasını temin etmesi
B) Edebî eserin zayıf taraflarını belirterek sanatçılara yol göstermesi
C) Edebî eserin geniş toplum kesimlerince tanınmasını sağlaması
D) Edebî eserin eksik yönlerini ortaya koyması
E) Edebî eseri çeşitli boyutlarıyla incelemesi

7. "Sanat eseri sanatçının duygularının ifadesinden ibarettir." yaklaşımı doğru değildir. Elbette sanat eserinde, sanatçının iç âleminden yansımaların bulunması normaldir. Nihayetinde sanatın özünde, sanatçının içsel yolculuğu belirleyici rol oynamaktadır. Ne var ki sanat eserinden aklı ve mantığı dışlamak, son derece yanlış bir tutumdur. Sanatçı en başta, eserini inşa ederken belli bir mantık örgüsünü eserde egemen kılmaktadır. Bu mantık örgüsüne bağlı olarak anlatacaklarını akıl terazisinde tartmaktadır.

Bu parçaya göre sanat eseri ile ilgili olarak

I. Sanat yapıtının salt hisleri dile getirdiği görüşü yanlıştır.
II. Sanat yapıtındaki mantıksal tutarsızlıklar, okuyucunun esere dahil olmasını engeller.
III. Sanat eserinin başarısında duygudan çok aklın rolü vardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

ÜçDörtBeş

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

8. Beynin çalışma mantığını açığa çıkarmak için yapılan bir deneyde katılımcılara bir video izlettirilir. Bu videoda üçü beyaz, üçü siyah giyen altı öğrenci rastgele birbirlerine basketbol topu atmaktadır. Videoyu izleyen katılımcılardan beyaz giymiş öğrencilerin topu kaç kere attığını belirlemeleri istenmektedir. Öğrencilerin sürekli hareket hâlinde olmalarından dolayı katılımcıların dikkatlerini bu işe vermeleri oldukça zorlayıcıdır. Bu oyunun ortasında, goril kostümü giyen bir öğrenci diğerlerinin arasına kadar ve on saniye boyunca görüntüde kalarak göğsünü yumruklar. Deney videosunun önemli bir kısmını oluşturan bu goril sahnesine rağmen katılımcıların sadece yarısı gorili fark edebilmiştir.

Bu parçada söz edilen deneyden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Belirli bir komutu yerine getirmeye çalışan beyin, diğer unsurların ayırdına varamayabilir.
B) Beyin, önemsiz olarak etiketlediği bazı ayrıntıları filtreleyerek görünmez kılabilir.
C) Beyin, algıladığı görüntüleri mantıklı ve mantıksız olmaları bakımından ayrıştırabilir.
D) Zıtlık içeren görevlerle karşılaşan beyin, bazı sahneleri yok sayma eğilimi gösterebilir.
E) Dikkat çekici olmayan bazı görseller, önemli olsa bile beyin tarafından algılanmayabilir.

MSÜ - 2022

1.

- Aristoteles'e, "Yalan söylemekle ne kaybederiz?" diye sorarlar. Filozof cevaplar: "Doğruyu söylediğimiz zaman bile, karşımızdakini inandıramamayı."
- Büyük düşünür Farabî, "Sözü uzatanlar karşısında ne yapmamız gerekir?" sorusu üzerine şu yanıtı verir: "Uzun konuşanı, kısa dinlemeli.''
- Sparta Kralı'na sorarlar: "Doğruluk mu, yiğitlik mi önemlidir?" Kral cevaplar: "Bütün insanlar doğru olsaydı, yiğitliğe ne gerek kalırdı?"
- Ünlü yazar ve eleştirmen Doris Lessing'e genç bir yazar çalışmalarını gönderip fikrini sorar. Lessing yanıtlar: "Kitabınızda yenilik ve gerçeklik taşıyan ögeler var. Fakat yeni olanlar gerçek değil, gerçek olanlar da yeni değil."
- Necip Fazıl'a, "Fransa'da yayımlanan bir ansiklopediye Türkiye'den sadece iki şair almışlar." dediklerinde ünlü şair sakin bir şekilde sorar: "İkincisi kim?"

Yukarıdaki önemli şahsiyetlerden hangisi "güven duygusunu zedelememek gerektiği" **düşüncesini vurgulamıştır?**

A) Farabî B) Sparta Kralı C) Aristoteles
D) Necip Fazıl Kısakürek E) Doris Lessing

2. Gözlerinin önünde asılı duran bir ağırlığın ölçülü bir hareketle gidip geldiğini Galileo'dan önce birçok insan gördü. Fakat bu gerçeğin önemini ilk anlayan kişi Galileo olmuştur. Sir Samuel Brown, yaşadığı Tweed Nehri civarında ucuza bir köprü inşa etmek amacıyla araştırmalara başladı. Bahçede dolaşırken gördüğü örümcek ağı, ona demir ipler ve zincirlerle bir asma köprü kurma fikrini verdi. Böylece Sir Brown, asma köprüyü icat etti.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Bilimde başarının sırrı, sabır ve özenle çalışmaktır.
B) Rastlantısal durumlar, pek çok icada ilham kaynağı olmuştur.
C) Dikkatli bir gözlem, keşif ve buluşlara vesile olabilir.
D) Çağımızda bilim sayesinde yaşamı kolaylaştıran birçok buluşa imza atılmıştır.
E) Bir bilim dalında farklı araştırmacıların gözlemleri birleştiğinde büyük icatlar ortaya çıkar.

3. Bilginin en önemli güç olduğu çağımızda bilginin nasıl kullanılacağı sorusu bazen ihmal ediliyor. Kuru kuruya bilgi, insana ve topluma bir ölçüde katkı sağlayabilir fakat bilginin asıl faydası, uygulanabilir olmasındadır. Basitçe anlatmak gerekirse bir yemeğin yapım sürecini ve o yemekte hangi malzemelerin kullanılacağını bilmek elbette önemlidir. Fakat yemeğin yapılma yöntemlerini bilmemek, dolayısıyla yemek pratiğine sahip olmamak; yemek bilgisinin eksik yönünü oluşturur.

Bu parçaya göre, bilginin günümüzdeki durumuyla ilgili olarak

I. Bilgiyi üretmek çok basitken pratiğe aktarmak oldukça zordur.
II. Uygulanmaya aktarılabilen bilgi, yararlıdır.
III. Artan bilgi kapasitesi, doğru bilgiye ulaşmayı zorlaştırmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

4. Bulwer Lytoon; roman, şiir, dram, politika ve hitabet alanlarında başarı göstermiştir. O, bu başarıya kararlılık göstererek ve adım adım ulaşmıştır. Onun ilk eseri, *Ayrık Otu ve Yaban Çiçekleri* adlı şiirdir. Lytoon ilk eserinde başarısız olmuştu. Onun ikinci eseri, *Falkland* adlı bir romandı. Bu da başarısızlığa uğradı. Sinirleri zayıf olan kişi, bu durum karşısında yazmayı bırakırdı. Ama Lytoon, yılmadı. Başarılı olacağından emin bir şekilde çalışmalarını devam ettirdi. Durmadan çalıştı, çok okudu. Neticede başarısızlıktan başarıya geçmeyi başardı.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Nitelikli şiirler yazabilmek için yazarlık becerisi şarttır.
B) Başarıya giden yolda zorluklarla karşılaşma düşüncesi kişiyi ateşleyecek güç olmalıdır.
C) Başarı, insanı mutlu kılan etkenlerin başında gelir.
D) Zorluklara katlanabilen herkes başarıya ulaşamayabilir.
E) Azim ve sabırla çalışanlar, emeklerinin karşılığını alırlar.

Üç Dört Beş

5. Evrenin sırlarını keşfetme noktasında hiçbir engel tanımayan ve kökeninin bilimsel keşifler çağına kadar gittiği düşünülen bilimsel merak, modern dünyayı kuran insani teşebbüsün can suyudur. Hayatımızı daha önce hayal edilemeyecek denli kolaylaştıran teknolojik gelişmeler, doğal evren karşısında insani müdahaleyi sınır tanımaz ölçüde genişleten bilimsel ilerleme, çaresiz hastalıklar karşısında sürekli zaferler kazanmaya çalışan tıbbî yenilikler hep bilimsel merakın ve yaklaşım tarzının ürünüdür.

Bu parçaya göre, aşağıdaki önermelerden hangisi bilimsel merak ve yaklaşımın bakışıyla örtüşür?

A) İnsanoğlunun yaşamını kolaylaştıracak bir araç geliştirme, bilimsel bir girişimdir.

B) Bir müzik parçasını beğeniyle dinleme, bilimsel araştırma dürtüsünün parçasıdır.

C) Durağan bir düşünce tarzını benimseme, bilimin doğasında var olan bir olgudur.

D) Bir felsefe ekolünün önde gelen temsilcilerini ezberleme, ilmî araştırma metotlarının etkin kullanımına örnektir.

E) Bir şiir vesilesiyle yaşanan duygusal coşkunluk, bilimsel keşfin uyandırdığı heyecanı doğurmaktadır.

6. Bilişim, "teknoloji ve bilgi kullanılarak üretilen sonuçlar" olarak tanımlanabilir. Bilişim, bilgi ve hesaplamayı bir araya getiren bilim dalıdır. Bilişimin çeşitli yönleri vardır. Bilgisayar yazılımı ve donanımı, bilgisayar kullanıcısı ve bilgi toplumu bunların ilk akla gelenleridir. Bilişim, bilgi ile teknoloji dünyası arasında köprü vazifesi üstlenir. Bilişim; verileri aktarma, saklama ve işleme yapabilen matematiksel aygıtlar tasarlar. Öteki bilim dallarındaki olguları ve süreçleri algoritmalar aracılığı ile işleyerek soyutlaştırır. Günümüzde hayatın her alanında, bilişimle bağlantılı uygulamalara rastlamak mümkündür. Her türlü bilgisayar donanımı ve her çeşit yazılım, bilişimin bir parçasıdır.

Bu parçada bilişimle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

A) İnsanlarca nasıl algılandığından

B) Özellikleri ve fonksiyonlarından

C) Gelişiminin çok hızlı olduğundan

D) Teknolojik gelişim evrelerinden

E) En yoğun ilişki içinde olduğu bilim ve sanat dallarından

7. ***Fullmetal Alchemist* Mangasını Tanıyalım**

Edward Edric ve Alphonse Edric iki küçük kardeştir. Simyacı olan babaları evi terk eder ve anneleri, tek başına iki kardeşe bakmak zorunda kalır. Kardeşler, babalarının kitaplarını okuyarak simyayı öğrenir. Babalarının kendilerini terk etmesinden bir sene kadar sonra da anneleri ölür. Kardeşler, simyayı öğrenmek için başka şehirlere giderler. Kafalarındaki tek şey, simyayı çok iyi öğrenip simyayla annelerini geri getirebilmektir. Uzun bir eğitimden sonra eve dönüp annelerini simyayla canlandırmayı denerler. Simyadaki "tepkimeye giren ile çıkanın eşit olma kuralı" annenin ruhu karşılığında Alphonse ve Edward'ın bazı uzuvlarını rehin alır. Anne geri dönmüştür fakat maalesef insana benzememektedir.

Bir çizgi roman dergisinden alınan bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

A) Aile bağlarının öneminin vurgulandığı bir yapıttaki farklı eserlere dönük göndermelere değinilmektedir.

B) Olay örgüsünde fantastik unsurlar bulunan bir esere dair açıklamalarda bulunulmaktadır.

C) Sembolik kahramanların bulunduğu bir eserin karmaşık olay örgüsünün bilinmeyenlerine ışık tutulmaktadır.

D) Hem çizginin hem de yazının iç içe geçtiği bir yapıtın ilgi görme gerekçelerine yoğunlaşılmaktadır.

E) Hâlin gereğine uygun olmayan unsurlar taşıyan bir eserle ilgili ezber bozan bilgilere yer verilmektedir.

Üç Dört Beş

1. - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Günümüzde internet, öğrencilerin öğrenme alışkanlıklarını ve bilgi birikimlerini zenginleştirmek için kullanılan bir araçtır. Öğrenciler, interneti araştırma ve bilgiye ulaşma kaynağı olarak kullanabilmektedir. İnternet sayesinde öğrencilerin derslerine yönelik geniş bilgiler elde etmesi olanaklı hâle gelmektedir. İnternet kullanımı yoluyla öğrencilerin aktif katılımcılara dönüşerek bilgiyi oluşturması kolaylaşmaktadır. İnternet kullanımı sayesinde öğrenciler, evreni daha detaylı bir biçimde tanıma fırsatı elde etmektedir. Böylece öğrencilerde akademik ve ilmî araştırmalara, sanatsal ve kültürel faaliyetlere duyulan ilgi artmaktadır.

1. **Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Her öğrenciye ileri seviyede internet kullanımı öğretilmelidir.
B) İnternet, öğrencilerin bilimsel çalışmalara alaka göstermesini sağlamaktadır.
C) İnternet yoluyla öğrenci, dünyayı daha ayrıntılı tanıyabilmektedir.
D) İnternet, öğrencinin bilgi üretmesine katkıda bulunmaktadır.
E) İnternet, öğrencilerin bilgi yönünden zenginleşmesini sağlar.

2. **Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?**

A) Öğrencilerin psikolojik gelişiminden
B) İnternet kullanımının öğrencilere faydalarından
C) İnternetin tarihçesinden
D) İnternetin icadından önceki eğitimin özelliklerinden
E) İnternet teknolojisinin gelişimini etkileyen faktörlerden

3. Pittsburgh Üniversitesinden araştırmacılar, bir dijital bilgisayar gibi bilgiyi işlemeyen, ancak insan beyninin görevleri tamamladığı analog yolu taklit eden, grafen tabanlı bir yapay sinaps geliştirdi. Sinaps, biyolojik sinapslarla karşılaştırıldığında mükemmel enerji verimliliği gösterdi. Beynin analog doğası ve masif paralizmi, kısmen insanların karmaşık ve çeşitli veri kümelerinde ses tanıma veya desen tanıma gibi daha yüksek düzeyde bilişsel işlevleri söz konusu olduğunda en güçlü bilgisayarları bile geride bırakabilmektedir. Nöromorfik hesaplama olarak adlandırılan yeni bir alan, insan beyninden esinlenen hesaplamalı donanım tasarımına odaklanır. Grafenin iletken özellikleri, araştırmacıların sinaptik bağlantıyı veya sinaptik ağırlığın gücü olan elektrik iletkenliğini hassas bir şekilde ayarlamalarına izin veriyor. Son zamanlarda yapay zekânın yeniden canlandırılmasıyla, bilgisayarlar beyni belli şekillerde çoğaltabilmektedir. Fakat bir analog sinapsı taklit etmek için yaklaşık bir düzine dijital cihaza ihtiyaç vardır. İnsan beyninin bilgi iletmek için yüzlerce trilyonluk sinapsı bulunmaktadır. Bu sebepten dijital cihazlarla bir beyin inşa etmek olanaksızdır. Pittsburgh Üniversitesi araştırmacılarının yaklaşımı ise büyük ölçekli yapay sinir ağlarının donanım uygulaması için olası bir yol sağlıyor.

Bu parçadan hareketle

I. Dijital cihazlarla bir beyin oluşturmak mümkün değildir.
II. Günümüzde yapay zekâyla ilgili birçok araştırma yapılmaktadır.
III. Pittsburgh Üniversitesinden araştırmacıların geliştirdiği sinaps, biyolojik sinapslara göre enerji verimliliği bakımından üstündür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

ÜçDörtBeş

4.

- Yakup Kadri Karaosmanoğlu; öykü, roman, anı, mensur şiir, deneme, makale, tiyatro, monografi türlerinde eserler verdi. Eserlerinde Türk toplumunun Tanzimat'tan sonra geçirdiği aşamaları anlattı. Gerçekçi küçük öykülerden romana geçti. Romanlarında, birbirini tamamlayan bireysel ve toplumsal yaşam zincirimizi aktardı.
- Reşat Nuri Güntekin; iyi bildiği sahne tekniğini, romantizme kayan ve idealizm altında, bazen mizahla karışık olaylara uyguladı. İnsan sevgisine geniş yer verdi. Müfettiş olarak adım adım gezdiği Anadolu'yu, burada görüp duyduklarını, kendine özgü tipleri, geleneklerle görenekleri, toplumsal dertleri, pek derine inmeyen bir gözlemle anlattı. Yaşadığı çağın konularını geleceğin mutlu günlerini hazırlamak, daha iyi insanların yetiştirilmesine katkı sunmak endişesiyle işledi. Kendini, daha güzel yarınları hazırlayan bir ülkü mimarı saydı. Eleştiri, makale, çeviri, anı, öykü, roman, tiyatro türlerinde yüzü aşkın eser yazdı.

Yapıtlarından söz edilen bu sanatçıların ortak özelliği aşağıdakilerin hangisidir?

A) Toplumsal değişimi romantizmin etkisinde inceleme
B) Çeşitli yazınsal türlerde eser verme
C) Tanzimat Dönemi'ne eserlerinde yer verme
D) Gözlemlerini sanatsal söyleyişle aktarma
E) Anadolu'ya eleştirel bakış açısıyla yaklaşma

5. Gadamer'e göre, tarihsel bilgi objektivist bilgi modellerine göre açıklanamaz. Anlamanın bütün niteliklerini tarihsel bilgi edinme sürecinde görebiliriz. Anlamanın bu yönü ve yapısı doğal olarak "gelenek" ile bağlantılıdır. Gadamer için anlamanın bu biçimdeki yapısal durumunun kökeni Antikçağ retorikçilerine kadar dayandırılabilir. Ona göre anlama, bütün ile parça arasındaki ilişkiye benzer şekilde veya Hegel'in diyalektiğindeki süreç gibi işlemektedir. Gelgelelim Gadamer'de anlama süreci Hegel diyalektiğindeki bilincin öz bilince doğru ilerleme sürecinden farklı olarak meydana gelir. Bütün ve parçalardan oluşan hermeneutik daire, beklentimizi belirleyen durum ve anlamamızı yönlendiren şey; gelenekle paylaştığımız şeydir. Bu duruma bağlı olarak yorumcunun metinle ilişkili olarak kurduğu bağ, yorumcuyu bir bakıma elçi hâline getirir. Ne var ki Gadamer'e göre hermeneutik daire, bir kısır döngü, hatta yalnızca hoş görülen bir daire düzeyine indirgenmemelidir. Bu dairede, en ilkel türde bir bilmenin gerçek olanağı saklıdır. Gadamer gerçek anlamanın amacını şu şekilde belirtir: Bir metni okurken, onu anlamak isterken beklentimiz onun bizi bir şey hakkında bilgilendirmesidir. Gerçek bir hermeneutik tutumla oluşan bilinç, metne açık olmalıdır. Ancak bu açıklık, objektivist bir yansızlıkla kazanılamaz; kendimizi ayraçlar içine almamız ne olanaklıdır ne gereklidir ne de arzu edilir bir şeydir.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Gadamer'e göre bir metni okurken, onu anlamak isterken beklentimizin onun bize bilgi sunması olduğuna
B) Gadamer'e göre kendimizi ayraçlar içine almamızın imkânsız olduğuna
C) Gadamer'e göre metne yönelik açıklığın objektivist bir "yansızlıkla" kazanılamayacağına
D) Gadamer'e göre hermeneutik dairede en ilkel türde bir bilmenin gerçek olanağının gizli olduğuna
E) Gadamer'de anlama sürecinin Hegel diyalektiğindeki bilincin öz bilince doğru ilerleme sürecine benzer olarak meydana geldiğine

1. - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

EBA'nın açılımı "Eğitim Bilişim Ağı"dır. Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen çevrimiçi bir toplumsal eğitim platformudur. EBA, öğretmen ve öğrencilere büyük kolaylıklar sağlamaktadır. EBA'ya yüklenen içerikler bilgi paylaşımına zemin hazırlamaktadır. EBA, zengin ve eğitici içerikler sunmaktadır. Bilişim kültürünün eğitimde kullanılmasını mümkün hâle getirmektedir. Zengin arşiviyle derslere katkı sunmaktadır. Covid-19'dan dolayı son dönemde öğrenci ve öğretmenler tarafından aktif bir şekilde kullanılmaktadır.

1. **Bu parçada "EBA" nın hangi yönünden bahsedilmemiştir?**

A) Eğitimin daha nitelikli hâle gelmesini sağladığından
B) Geniş bir içeriğe sahip olduğundan
C) Sosyal bir eğitim ağı olduğundan
D) Farklı öğrenme stillerine hitap ettiğinden
E) MEB tarafından gerçekleştirilen bir faaliyet olduğundan

2. **Parçanın anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Örnekleme
B) Betimleme
C) Öyküleme
D) Tartışma
E) Açıklama

3. Bireyin mutluluğunu sağlayan birçok faktör vardır. Bunlardan sağlık, bireyin zihnen ve bedenen problemsiz, esen ve dinç oluşudur. Başarı, mutluluğu besleyen bir başka faktördür. Başarılı olan insanlarda genel bir doyurulmuşluk ve mutluluk hâli gözlenmektedir. Mutlu bir ev ortamı ve buna bağlı olarak yaşanan refah duygusu, bireyin sadece çocukluk ve gençlik çağında değil yaşam boyu mutluluğunu olanaklı kılmaktadır. Yine insanın güvenli bir şehir ve ülkede yaşaması, mutluluğunu koruyan ve çoğaltan birincil faktörlerdendir.

Bu parçaya göre, aşağıdakilerin hangisi bireyin mutluluğunu sağlayan faktörlerden biri değildir?

A) Öğrenme
B) Huzurlu aile yaşantısı
C) Emniyet
D) Başarı
E) Sıhhat

4. Resim yapılırken çizilecek model belirlendikten sonra modelin işlenişi, ışık ve gölgelendirme ile sağlanır. Böylelikle modelin hacmi ve derinliği resme daha iyi aktarılabilir. Işık kaynağı, resmedilecek olan nesnenin her bölgesini eşit olarak aydınlatmaz. Yüzü ışığa dönük olan bölgeler genellikle daha karanlıktır. Işık kaynağı ile nesnenin gölgesi arasında kalan kısım, nesnenin asıl renginin bulunduğu kısımdır. Işığın nesneyi aydınlatma derecesi "ton" olarak isimlendirilir. Açık tonlu yani ışık gören bölge, fazla ışık aldığından nesnenin asıl rengini bulundurmaz. Öz ton denilen bölge, yansımaların bulunmadığı bölgedir. Bu bölgenin dikkatle çizilmesi gerekir. Koyu ton bulunduran bölge ise nesnenin ışık görmeyen, bu nedenle en koyu olan bölgesidir. Bir de nesnenin düşen gölgesi vardır. Nesnenin zemindeki yansımasını gösterir. Bu gölge, çoğu kez nesnenin biçimini yansıtır.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

A) Işığın nesneyi aydınlatma derecesine ne ad verilir?
B) Öz ton bölgesinde neden yansımalar bulunmaz?
C) Açık tonlu bölge niçin nesnenin asıl rengini bulundurmaz?
D) Resimde modelin işlenişi nelerle sağlanır?
E) Nesnenin zemindeki yansımasını gösteren nedir?

5. Yazarlık, yıllar içinde elde edilecek bir vasıftır. Bir kişinin yazar vasfı kazanması için taşıması gereken o kadar çok nitelik vardır ki bunlara birkaç yılda sahip olunması mümkün değildir. Bir defa yazar olmak için en başta dil kurallarını iyi bilmek icap eder. Bir kişi, konuştuğu dilin inceliklerini bilmezse kaliteli ürünler ortaya koyamaz. Cümle düşüklükleri bulunan, anlatım bozuklukları, yazım ve noktalama yanlışlıklarıyla dolu olan bir metnin orijinal ve uzun soluklu olması olanaksızdır.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Dil hataları bulunan bir metnin kalıcı ve özgün olamayacağına
B) Yazar olmanın dil kurallarını iyi bilmeyi gerektirdiğine
C) Bir kişinin yazar olmak için çok yazması gerektiğine
D) Yazarlığın kısa sürede kazanılamayacağına
E) Bir kişinin yazar vasfı kazanabilmesi için pek çok özellik taşıması gerektiğine

6. Endüstrinin bel kemiğini oluşturan bilişim teknolojileri, üretime katkı sağlayarak ülke ekonomilerini ayakta tutar. Firmalar; bilişim teknolojileri sayesinde maliyetlerini düşürebilir, küresel rekabette bulunabilir. Bilgisayar, televizyon, radyo, internet, mobil telefonlar, tabletler, elektronik postalar bilişim teknolojilerinin birer ürünüdür. Bilişim teknolojileri, şu temeller üzerinde gelişmiştir: enformasyon, kuantum mekaniği, moleküler biyoloji, oşinografi, ekoloji, uzay bilimleri… Bilişim teknolojisi, bilgisayar dışında birçok alet, cihaz ve ekipmanı da kapsar. Bunların bazıları şunlardır: hesap makineleri, izole kablolar, elektronik tüpler, televizyon ve radyo vericileri, telefon ve telgraf hatları, ses ve video kayıt cihazları, faks, ölçme, kontrol ve test cihazları; elektronik makineler ve aletler, bilgisayar ekipmanları, telekomünikasyon sistemleri…

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Bilişim teknolojilerinin bazı temellere dayandığı
B) Çeşitli teknolojik araçların bilişim teknolojilerinin ürünü olduğu
C) Bilişim teknolojileri sayesinde firmaların global mücadeleye giriştiği
D) Bilişim teknolojilerinin sanayi açısından önemli olduğu
E) Gelişmiş ülkelerde bilişim teknolojilerine büyük yatırımlar yapıldığı

7. Türklerde arşivcilik, Orta Asya'ya kadar uzanır. Uygur Türklerinin eski şehirlerinde kütüphaneler, noterler, mahkemeler, gümrükler ve resmî kurumlarda resmî yazışmaların arşivleri tutulmuştur. Anadolu Selçukluları ve Osmanlı'da da devlet kuruluşlarının ilk yıllarından itibaren arşiv kültürü oluşmuştur. Türk-İslam devletleri, özellikle "kul hakkı" tehlikesi nedeniyle devlet belgelerinin saklanmasına önem vermiştir. Osmanlılar, devlet evraklarını en müstesna yerlerde muhafaza etmiştir. Dünyadaki en geniş ve sağlam arşivler, Osmanlı arşivleridir. İstanbul'un fethine kadar devlet arşivleri Bursa ve Edirne'de muhafaza edilmiştir. İstanbul'un fethinden sonra Topkapı Sarayı'ndaki Divanıhümayun'da bir arşiv odası oluşturulmuştur. Osmanlı'da arşivler kurutulmuş, nemsiz mahzenlerde saklanmıştır. Günümüzde Osmanlı arşivleri, Başbakanlık Osmanlı Arşivi kurumunun bünyesindeki uzman ekipler tarafından özel yerlerde tasnif ve muhafaza edilmektedir.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı <u>yoktur</u>?

A) Divanıhümayun'daki arşiv odası, hangi tarihî olaydan sonra oluşturulmuştur?
B) Osmanlı'da arşivcilikle uğraşan görevliler kimlerdir?
C) Türk-İslam devletlerinde devlet belgelerinin saklanmasına önem verilmesi, özellikle neyden kaynaklanmaktadır?
D) Osmanlı'da arşivler nerelerde saklanmıştır?
E) Bugün Osmanlı arşivleri, hangi kurum bünyesindeki uzmanlar tarafından sınıflandırılmakta ve korunmaktadır?

1. - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sosyal medya, kişilerin internet üzerinden birbirleriyle yaptığı diyaloglar ve paylaşımların bütünü olan sisteme denir. Zaman ve mekân olmadan iletişimin mümkün olduğu bir platformdur. Sosyal medya sayesinde bireyler pek çok konuda bilgi paylaşımı yapabilmektedir. Bu bakımdan sosyal medya ağları, eğitime farklı bir boyut katmaktadır. Sosyal medya, insanlar arası iletişimi farklı bir zemine taşımıştır. Sosyal medya, teknolojik bir alt yapıya sahiptir. Bu sebeple bilgi ve haber paylaşımını alabildiğine hızlandırmıştır.

1. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Sosyal medya en çok haberleşme amaçlı kullanılmaktadır.
B) Sosyal medyanın pek çok tanınmış çeşidi vardır.
C) Sosyal medya, teknolojik iletişime olanak tanımaktadır.
D) Sosyal medya iletişim teknolojisinin gelişmesinde başrolü oynamıştır.
E) Sosyal medyaya ayrılan zaman giderek artmaktadır.

2. Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Tanım cümlesi
B) Varsayım cümlesi
C) Amaç-sonuç cümlesi
D) Koşul-sonuç cümlesi
E) Ön yargı cümlesi

3. - 4. soruları aşağıdaki şiire göre cevaplayınız.

Ben en hâkir bir insanı kardeş duyan bir ruhum
Bende esir yaratmayan bir Tanrı'ya iman var
Paçavralar altındaki yoksul beni yaralar

Mazlumların intikamı olmak için doğmuşum
Volkan söner lâkin benim alevlerim eksilmez
Bora geçer lâkin benim köpüklerim eksilmez

Bırak beni haykırayım, susarsam sen matem et
Unutma ki şairleri haykırmayan bir millet
Sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk gibidir

Zaman ona kan damlayan dişlerini gösterir
Bu zavallı sürü için ne merhamet ne hukuk
Yalnız bir sert bakışlı göz, yalnız ağır bir yumruk

3.
I. Sosyal bir duyarlılığa sahiptir.
II. Bazı durumlarda empati kurabilme becerisi göstermektedir.
III. Zulme uğrayanların tarafını tutmaktadır.
IV. Gerçekleri yüksek sesle dile getirmek istemektedir.

Bu dizelerin şairiyle ilgili olarak yukarıdakilerden hangileri <u>söylenemez</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız IV
D) I ve III E) II ve IV

4. Bu şiirde aşağıdakilerden hangisinin örneği <u>yoktur</u>?

A) Benzetme B) Somutlaştırma
C) Duyular arası aktarma D) Karşılaştırma
E) Kalıplaşmış sözler

5. Aka Gündüz'ün yapıtlarında millî duyarlılıklar geniş yer tutar. Sanatçının bizzat kendi hayatından izleri kattığı bu romanlar, Osmanlı'nın çöküş döneminde kaleme alınmıştır. Koca cihan imparatorluğu dağılırken Anadolu'daki Türk varlığının devamının millî ve vatansever bir anlayışa sahip olmaktan geçtiğini iyi idrak etmiştir Aka Gündüz. Bu anlayış doğrultusunda anlatılarını oluşturmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi, Aka Gündüz'ün sanat görüşünü örnekler nitelikte bir yargıdır?

A) Mustafa Necati Sepetçioğlu, Türk toplumunun geçirdiği sosyokültürel değişimleri romanlarında işlemiştir.

B) Fakir Baykurt, köydeki yaşam ve geçim koşullarını işleyen romanlar yazmıştır.

C) Oğuz Atay, modern çağ insanının ruh dünyasına temas eden postmodern anlatılar kurgulamıştır.

D) Behçet Necatigil, eserlerinde geleneksel şiirimizin anlatım olanaklarından faydalanmıştır.

E) Ömer Seyfettin, Türklük şuurundan ve yurt sevgisinden beslenen hikâyeler kaleme almıştır.

6. *Güliver'in Gezileri*, İngiliz yazar Jonathan Swift tarafından 17. yüzyılda kaleme alınmıştır. Eser gerçekçi bir bakış açısıyla oluşturulmuştur. Yazar, her ne kadar edebî üsluptan taviz vermese de aslında eserini felsefi bir amaç uğruna oluşturmuştur. Satır aralarında okuyucusuna bazı fikirleri benimsetmeye çalışmıştır. Eserin kahramanı olan Güliver; önce cüceler, sonra da devler ülkesine gitmiştir. Bu yolculukları sırasında büyüklük ve küçüklük duygularının ne denli geçersiz olduğunu görmüştür. Yazar, esasen bununla kibirli olmanın ve kendini küçük görme kompleksinin ne kadar önemsiz olduğunu vurgulamaya çalışmıştır.

Aşağıdakilerin hangisi bu parçada söz edilen eserin bir özelliği <u>değildir</u>?

A) Yazınsal söylem

B) Düşünsel arka plan

C) Bir düşünceyi empoze etmek

D) Realist tutum

E) İronik yaklaşım

7. Aslında her şey, 1891 yılında emekli Alman öğretmen Wilhelm von Osten'in atına matematik öğretmeye karar vermesiyle başladı. Temel toplama ve çıkarma deneyimlerinden sonra Osten, başarıya yaklaştığının farkındaydı. At, şekillere ve görsel problemlere yeri eşeleyerek yanıt veriyordu, hatta kolayca şartlanarak çarpma ve bölme gibi komplike işlemleri bile doğru sonuçlandırabiliyordu. Atın yeteneklerinin bütün Avrupa'da dilden dile dolaşmasının ardından Almanya'da bir eğitim kurulu konuyu araştırmak ister ve kontroller sonrasında atın aslında matematiksel işlemler yapmadığı, aksine soruyu soran kişinin verbal (sözel) olmayan hareketlerine tepki verdiği anlaşılır. At, soruyu soran kişi aynı şekilde cevabı da bildiği için onun hareketlerinden doğru çıkarımı yapabiliyor ve yeri eşeleyerek tıpkı mors alfabesi gibi yanıtı kodluyordu. Bu araştırma, emekli öğretmen Wilhelm von Osten için tam anlamıyla hayal kırıklığı olsa da zamanla meraklı bilim adamları konuyu farklı bir biçimde ele almaya başladılar. Hayvanlar, doğru yanıtı veremeseler de çizim tahtasına yerleştirilen sayıları ve objeleri nasıl rakamlandırarak kurguluyorlardı? Hesaplamaların birçok farklı kombinasyonlar gerektirdiğini ve bunların her birinin farklı işlemlere sebep olduğunu biliyoruz. Yapılan araştırmalarda, bazı türlerin gerçekte biz insanları çözüm yolunda zorlayacak matematik işlemlerini çok kısa sürede doğru şekilde yanıtlayabildikleri ortaya çıkmıştır. O zaman asıl sorumuz, "Neden bazı hayvanlar sadece güdüleriyle hareket ederken diğerleri birer matematik dâhisidir?" şeklinde olmalıdır.

Bu parçadan

I. Wilhelm von Osten'in atının matematiksel işlemlerdeki becerisi, soruları soranın davranışlarını kestirebilmesiyle ilgilidir.

II. Wilhelm von Osten'in atı, mors alfabesini öğrenebilmiştir.

III. Davranışa dayalı eğitimle birçok hayvan türü, birer matematik dehasına dönüşebilir.

yargılarından hangilerine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) II ve III

1. - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

200 TL'nin arka yüzünde Yunus Emre'nin resmi vardır. Yunus Emre, oldukça ünlü bir mutasavvıf ve şairdir. Anadolu'da Türkçe şiirin öncüsü konumundadır. Sade bir dille yazdığı şiirlerinde Allah aşkını dile getirmiştir. Yunus Emre'nin coşkulu ve lirik bir anlatımı vardır. Bu önemli Türk-İslam düşünürü, ilahi nazım türünün en tanınmış, olgun ve sevilen örneklerini söylemiştir. 1991 yılı, UNESCO tarafından Yunus Emre Yılı olarak anılmıştır.

1. **Bu parçadan Yunus Emre ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) İlahi nazım türünde başarılı olduğuna
B) Türkçe şiir söyleme hassasiyetiyle tanındığına
C) Mistik yönü bulunan bir ozan olduğuna
D) Şiirlerinde yaradan sevgisini işlediğine
E) Meşhur bir şair olduğuna

2. **Parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Okura bilgi aktarılmıştır.
B) Karşılaştırmaya yer verilmiştir.
C) Farklı yapıda cümleler kullanılmıştır.
D) Konu tartışma havasında ele alınmıştır.
E) Nitelik bildiren kelimeler kullanılmıştır.

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

3. Doğa bilimleri gibi tarih de zorunlulukların ve doğal düzenin insan hayatını, belli ölçüde de olsa, etkilediğini kabul eder. Tarihî olaylar, onları ortaya çıkaran şartların nedensellik ilkesi göz önünde tutularak açıklanmasıyla anlamlandırılır. Belirli iklimsel ve ekolojik şartların olaylar üzerindeki etkisi hesaba katılmadan salt kaynaklardan ve kanıtlardan yola çıkarak sonuçlara varmak mümkün ve anlamlı değildir. Bununla birlikte tarih biliminin görevi, tarihî olayları kendi özellikleri içinde incelemektir. Tarihî olayların gelişiminde genelgeçer kanunları ve bunların olaylar üzerindeki etkisini araştırmak, tarih biliminin değil belki de tarih felsefesinin görevidir.

Bu parçaya göre aşağıdaki önermelerden hangisi tarih biliminin bakışıyla örtüşür?

A) Her tarihî olay kendi coğrafi koşulları içinde incelenir.
B) İnsanlık tarihindeki olaylar çoğunlukla tekrar eder.
C) Tarih bilimi de doğa bilimleri gibi kanunlar koyar.
D) Tarih bilimi sadece yazılı belgeleri dikkate alır.
E) Tarih felsefesi genellemeler yapmaktan kaçınır.

TYT - 2020

4. Benim de mi düşüncelerim olacaktı
Ben de mi böyle uykusuz kalacaktım
Sessiz sedasız mı olacaktım böyle
Çok sevdiğim salatayı bile
Aramaz mı olacaktım
Ben böyle mi olacaktım

I. Kişisel değişim
II. Kendini tanıyamama
III. Özdeşim kurma
IV. Yalnızlıktan kaçma

Bu şiirden, yukarıda numaralanmış yargıların hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) III ve IV

5. Süper kahraman filmlerinin mega bütçeli Hollywood sinema endüstrisine hakim olduğu günümüzde ilk Deadpool, türe getirdiği orijinal ve cesur yaklaşımı ile gişede beklenmedik bir başarıya sahip olmuştu. Bu başarının en önemli etkeni tabii ki bilindik formül süper kahraman filmlerinden bıkmış olan seyircinin bu türün klişeleri ile dalga geçen akıllı bir parodiyle buluşması, nefes kesici aksiyon sahneleri ve süper güçlerle dolu tatmin edici bir süper kahraman filmi olmayı başaran bir yenilikle karşı karşıya gelmesiydi. Ryan Reynolds'un eforsuz alaycı karizmatik kişiliği, kendi içinde bulunduğu öyküsü ile dalga geçen Deadpool için biçilmiş kaftandı. Tabii ki bu yüzden Reynolds, yıllardır bu filmi çekmek için uğraşmıştı. İlk filmin başarısından sonra ise ikinci bölümün yapıma sokulması zorunluydu artık.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen filmin özelliklerinden biri değildir?

A) İronik yaklaşım taşıma
B) Özgün olma
C) Gişe rekoru kırma
D) Heyecan içerme
E) Hareketli sahneler barındırma

ÖSYM KÖŞESİ

6. Bir antropolog olarak antropolojinin yöntemlerini, kendi kültürüme bakıp içinde yaşadığım dünyayı incelemek için kullanmaya karar verdim. Sayıları gittikçe artan şirket antropologlarından biri oldum. Zaten, egzotik bir şeyler bulmak için çok da uzaklara gitmeye gerek yok. Yapmamız gereken, bu betondan ormanda insanların iş dünyasında ayakta kalmak için hangi rekabet içgüdülerine güvendiklerine, bireysel ve örgütsel hareketlerinde ne tür davranış kalıplarını benimsediklerine odaklanmak.

I. Sanayileşmemiş bölgelerdeki yerli halkların kültürleriyle şehir kültürü arasındaki farklar
II. Kurumsallaşmış şirketlerdeki çalışanların bireysel başarı elde etmek ve grup içinde yükselmek için geliştirdiği stratejiler
III. Belli bir sektörde çalışanların bir grup kültürü geliştirmesini sağlayan kişisel ve sosyal dinamikler

Yukarıdakilerden hangileri bu sözleri söyleyen kişinin çalışma alanına girer?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

TYT - 2020

ÇIKMIŞ SORU

7. I. İklim değişikliğinin ortaya çıkardığı olumsuz etkiler, bugün bazı ülke ve bölgelerde ciddi düzeylerde hissedilmektedir.
II. İlerleyen süreçte bu olumsuz etkilerin, bütün dünyada önemli sonuçlar ortaya çıkarması kaçınılmazdır.
III. Bu olumsuz tablo, iklim değişikliği ile etkin ve acil bir mücadelenin lüzumunu ortaya koymaktadır.
IV. Şüphesiz enerji ve su tüketiminin azaltılması, daha çevreci eylem ve taleplerin olması iklim değişikliği ile mücadele kapsamında yapılabileceklerden bazılarıdır.
V. Ancak iklim değişikliği ile mücadelenin başarısı; hukuki bağlayıcılığı olan, kararlı ve samimi bir uluslararası işbirliğini zorunlu kılmaktadır.

Yukarıdaki numaralanmış aşamalarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) IV. aşamada, iklim değişikliğiyle baş edebilmenin yollarına değinilmektedir.
B) II. aşamada, I. aşamada değinilen sorunun mühim ve global neticeler doğuracağı vurgulanmaktadır.
C) III. aşamada, bir gereklilikten söz edilmektedir.
D) V. aşamada, iklim değişikliğinin başat sebepleri belirtilmektedir.
E) I. aşamada, bir sorun ele alınmaktadır.

8. Felsefe ve bilim arasında pek çok fark bulunduğu su götürmez bir gerçektir. Bilim, deney odaklı ve laboratuvar çalışmalarını esas alan bir çalışma prensibine sahiptir. Bilimde amaç, herkesin kabul edeceği mutlak gerçekleri elde etmektir. Dolayısıyla genelgeçer ve ispata açık olguları ortaya koymaktır. Bilim, pek çok gözlem ve deneyden hareketle doğa olaylarını açıklamak ve bunları yasalaştırmak peşindedir. Felsefe ise hür bir düşünme biçimidir. Bilgi üretmeyi değil, üretilmiş bilginin niteliği üzerinde düşünmeyi imler. Felsefe, deney ve ispat odaklı çalışmaz. Felsefede sistematik ve soyut düşünme, olay ve varlıklara farklı pencerelerden yaklaşma ön plandadır.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

A) Olayları izah etmenin, bilimin gayelerinden biri olduğundan
B) Bilimin kanıtlanabilir ve kesin bilgiyi amaçladığından
C) Felsefede bilgiyi çoğaltmanın esas olduğundan
D) Felsefenin özgür bir düşünme şekli olduğundan
E) Bilimin deneysel çalışmalara başvurduğundan

1. Anılar defterinde gül yaprağı
Gibi unutuldum, kurudum
Başıma düşmüş sevda ağı
Bir başıma tenhalarda kahroldum
Sen kim bilir rüzgârlı eteklerinle
Kim bilir hangi iklimdesin, ben
Sensiz bu sessizlikle
Deli gibiyim sensiz
Bu sessizlikle

Ayrılıkla başım belada
Gözlerini çevir gözlerime
Yoksa sensiz bu sessizlikle
Deliler gibiyim
Sensiz bu sessizlikle

Cahit Zarifoğlu'na ait bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Özlem teması öne çıkarılmıştır.
B) Terk edilmişlik duygusu yansıtılmıştır.
C) Sitem içeren ifadelere yer verilmiştir.
D) Hüzün duygusunun ağır bastığı dizeler bulunmaktadır.
E) Yalnızlık duygusunun kanıksanması söz konusudur.

2. Günümüzde her alanda kullanılıp bize çözüm kolaylığı sağlayan bir teknoloji var. Bu, hepimizin bildiği 3D yazıcı teknolojisi. Peki, sağlık alanında bu teknoloji nasıl kullanılıyor? Sağlık sektöründe bu teknoloji; yapay organ basımı, eksik kemik parçalarını tamamlama, kişiye özel implant üretme ve ameliyat öncesi doktora kılavuz olma gibi farklı amaçlar doğrultusunda kullanılıyor. Bu teknoloji, doktorlara önceden operasyonu planlama imkânı sağlıyor. 3D yazıcılar ile hastanın sorunlu bölgesinin plastik modeli üretiliyor. Böylece tasarlanan protezin sorunlu bölgeyle uyumu test edilip tasarım geçerli kılınıyor. Ayrıca operasyon öncesi hekimin model üzerinde tüm operasyonu planlaması sağlanıyor. Üretim öncesi prototip model üretilmesi, tasarım hatalarını ve ancak operasyon sırasında fark edilebilecek tüm anatomik yapıların ve kusurların ortaya çıkmasını sağlayarak olası operasyon risklerini ve hatalı protez üretimi riskini ortadan kaldırmış oluyor. Hekimin veya tasarımcının tasarım esnasında gözden kaçırdığı ya da tahmin edemeyeceği kusurlar, prototip model sayesinde, üretim ve operasyondan önce belirlenmiş oluyor.

Bu parçaya göre 3D yazıcı teknolojisi ile ilgili olarak

I. Cerrahi müdahale öncesi risklerin ortadan kaldırılmasını sağlamaktadır.
II. Protezlerin sağlıklı ve işlevsel oluşturulmasına dair öngörüler oluşturmaktadır.
III. Genelde sağlık alanında etkin biçimde kullanılmaktadır.
IV. Hekimlere daha çok cerrahi müdahale öncesi yol göstermektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) I, II ve IV E) I, II, III ve IV

3. Coğrafya sadece üzerinde yaşanan, sınırları belirlenmiş bir yeryüzü parçasını ifade etmez. Sınırlarında yaşama şansı tanıdığı topluluklara şekil veren, onları bazı ruhsal ve fiziksel niteliklerde bir araya getiren coğrafya, ayrıca önemli bir tesir vesilesidir. Bu açıdan edebiyat da coğrafya ile doğrudan ilişkilidir. Birey olarak sanatkâr, mensubu bulunduğu coğrafyadan aldığı doğal tesirlerden beslenir. Bu münasebet, bazen sanatkârın yaşadığı mekân olabildiği gibi, bir süreliğine bulunduğu mekân vesilesiyle de gerçekleşebilir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Coğrafya, bir toplumun iktisadi faaliyetlerini doğrudan etkiler.
B) Sanatçı, yaşadığı yer vesilesiyle ait olduğu coğrafyadan etkilenebilir.
C) Coğrafya toplumları bazı yönlerden birleştirir.
D) Edebiyatın coğrafya ile yakın teması söz konusudur.
E) Sanatçı, ait olduğu coğrafyadan aldığı doğal tesirlerden nemalanır.

4. Çocuk edebiyatı ürünlerinin çalakalem oluşturulduğuna dair düşüncelere katılmıyorum. Çocuklar için yazılan eserler, onların birçok kazanıma sahip olmasını sağlamaktadır. Bunlardan bazılarını şöyle sıralayabilirim:

- Sanatsal güzelliğin farkına varıp bu duygularını geliştirme imkanına sahip olurlar.
- Okumanın keyifli bir iş olduğunu anlayıp edebiyatın muhteşem dünyasıyla tanışırlar ve bu tanışıklık onların bambaşka yaşamları öğrenmesini sağlar.
- Eserlerdeki kahramanlarla arkadaş olup onların sevinçleriyle güler, üzüntüleriyle ağlar ve "Aynı şeyleri ben yaşasaydım ne yapardım?" sorusuna cevap ararlar.
- Bazı kahramanları, çocuk kitaplarının başkahramanları genelde üstün vasıflarla donatılmıştır, çok benimseyip gerçek yaşamda onun gibi olmaya çalışırlar.

Bu parçada çocuk edebiyatı yazarının sözlerine göre, kitapların çocuklara kazandırdığı özellikler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Özdeşim kurabilmeyi sağlamak
B) Edebî estetiği keşfetmek
C) Öz güven duygusunu geliştirmek
D) Farklı hayatları tanımak
E) Empati becerisine sahip olmak

5. Osmanlı İmparatorluğu'nda ilk buz fabrikası İstanbul'da, İstinye Caddesi üzerinde, Mabeyn-i Hümayun Bekçiler Müdürü Salim Ağa'nın 1886 tarihinde almış olduğu imtiyaz neticesinde kurulmuştur. Bu ilk fabrikanın ardından Osmanlı topraklarında peş peşe buz fabrikaları açılmaya başlanmış ve 1890'lı yıllara gelindiğinde artık suni buz üretimi son derece sık kullanılan ve kanıksanan bir sanayi koluna dönüşmüştür. Dersaadet Buz Fabrikası imtiyazına göre bu ilk fabrika, suni olarak üreteceği buzları halka sabit bir fiyat üzerinden satacaktır. Bununla birlikte fabrikanın 1887 senesinde üretime başladığı anlaşılmaktadır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) 1886'da kurulan buz fabrikası özel bir izinle açılmıştır.
B) 19. yüzyılın sonlarında Osmanlı'da suni buz üretimi yaygınlaşmıştır.
C) Osmanlı'daki ilk buz fabrikası, kurulduğu sene üretime başlamamıştır.
D) Osmanlı Devleti'nin ilk buz fabrikası İstanbul'da kurulmuştur.
E) Osmanlı İmparatorluğu'ndaki ilk buz fabrikasının suni olarak ürettiği buzlar, halka değişmeyen bir fiyattan satılmıştır.

6. John Steinbeck, eserlerinde toplumu çeşitli yönleriyle işledi. İnsanların yoksul yaşayışlarını, yaşamın dertli yanlarını ele aldı. Romanlarında güçlü bir gerçekçilik, imge gücüne dayanan bir gözlem, ironik bir alaycılık ve toplum hayatını en ince ayrıntısına kadar kavrayış görülür.

Bu parçaya göre, Steinbeck'in eserleri okuru

I. Yaşamsal detaylar
II. Sosyal sıkıntılar
III. Realist yaklaşım

durumlarından hangileriyle buluşturmaktadır?

A) Yalnız I B) II ve III C) I ve III
D) I, II ve III E) Yalnız II

1. - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Avrupa Birliği, toprakları büyük oranda Avrupa Kıtası'nda yer alan siyasi ve ekonomik bir yapıdır. Avrupa Birliği'nin kurucu üyeleri Fransa, Almanya, İtalya, Belçika, Hollanda ve Lüksemburg'dur. Avrupa Birliği, 9 Mayıs 1950'de Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu olarak kurulmuştur. Altı üye devlet daha sonra Roma Antlaşması'nı imzalayarak çeşitli mal ve hizmetleri kapsayan ve ortak bir pazara dayalı Avrupa Ekonomik Topluluğu'nu kurmaya karar vermiştir. Altı ülke arasında gümrük vergileri, 1968'de tamamen kaldırılmıştır. Özellikle 1960'larda, ticaret ve tarımda ortak politikalar oluşturulmuştur. 1992 Maastricht Antlaşması ile Topluluk kurumları güçlendirilmiş ve daha geniş yetkilere sahip hâle getirilmiştir. Böylece Avrupa Birliği doğmuştur.

1. **Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?**

A) Roma Antlaşması hangi tarihte imzalanmıştır?
B) Avrupa Birliği'nin kurucu ülkeleri arasında gümrük vergileri ne zaman kaldırılmıştır?
C) Maastricht Antlaşması ne zaman imzalanmıştır?
D) Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu ne zaman kurulmuştur?
E) Avrupa Birliği'nin kurucu ülkeleri hangileridir?

2. **Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Avrupa Birliği'nin Küresel Siyasetteki Yeri
B) Avrupa Birliği'nin Geçmişteki Önemi
C) Avrupa Kıtası'nın Geçmişi
D) Avrupa Birliği'ne Üyelik Şartları
E) Avrupa Birliği'nin Ortaya Çıkışı

3. Kızılırmak, kaynağını Sivas'tan alır. Bafra'dan denize dökülür. Kızılırmak, tamamı sınırlarımız içinde bulunan en büyük nehrimizdir. Kızılırmak'ın üzerinde Kesikköprü, Hirfanlı, Derbent ve Altınkaya Barajları vardır. Sırasıyla Sivas, Kayseri, Nevşehir, Kırşehir, Kırıkkale, Ankara, Aksaray, Çankırı, Çorum ve Samsun illerinden geçerek Bafra Burnu'ndan Karadeniz'e dökülür.

Bu parçadan Kızılırmak'la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Üzerinde hangi barajların yer aldığı
B) Nereden doğduğu
C) Hangi şehirlerden geçtiği
D) Türkiye'nin kaçıncı büyük nehri olduğu
E) Denize nereden döküldüğü

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

4. Pek çok kavramı toparlarken dağıtıyoruz ister istemez. Ama aşk konusunda bu tür tanımlara kalkışınca işler daha bir sarpa sarıyor. Öyle ki "günümüzde aşk" deyince gülmek geliyor içimizden. Neden? Galiba yıllar yılı "tek tip" bir aşk düşündüğümüzden. Aşkın mekânını, zamanını, onu yaşayanların sınıfsal özelliklerini hesaba katmadan "aşk"ı yücelttiğimizden. Eski Yunan'da aşk, Orta Çağ'da aşk, Haliç Kıyısı'nda aşk, Boğaz mehtabında aşk, kotrada aşk, grevde aşk... Bu ilişkiler aynı aşkta birleştirilebilir mi? İlişkiyi yaşayanların beklentileri de aşkı biçimlendirmez mi?

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenemez?

A) Aşk, bireysel ve toplumsal yaşanmışlıklardan soyutlanamaz bir olgudur.

B) Modern insan aşka yönelik tek tip bir bakış açısına sahiptir.

C) Her dönem ve mekân kendine özgü, bağımsız bir aşk algısı yaratır.

D) Aşkı sürdürülebilir kılmanın yolu, onu idealize etmekten geçer.

E) Aşk, tek bir değişkene indirgenerek tanımlanabilecek bir kavram değildir.

TYT - 2019

5. Kurşun kalem veya kuru boya ile çalışılırken daima en açık tonlarla çizime veya boyamaya başlanmalıdır. Kuru boya, istenilen renk elde edilinceye kadar yüzey üzerine derece derece uygulanabilir. Ancak koyu bir rengi açmak imkânsızdır. Yüzey ve gölgelerde zengin bir renk dizisi kullanıldığında etkileyici çizimler elde edilebilir. Söz gelimi bir yüzeyi yeşile boyarken yeşilin farklı tonlarının yanında açık mavi, sarı ve kahverengiden de yararlanılabilir. Çizimlerde detaylı çalışmalar için yüzeyi düzgün ve ince kâğıtlar tercih edilebilir. Çizimin silinmesi, buharlaşması veya yayılması riskine karşı çalışma üzerine sabitleştirici vernik uygulanabilir. Büyük kapasiteli çalışmalar için kurşun kalem veya kuru boyalar uygun değildir çünkü geniş yüzeyleri boyamak çok vakit alır. Tükenmez ve flomaster kalemlerle yapılan çizimler için de kuru boya teknikleri kullanılır. Karakalem çalışmalarda gölgelendirme için pamuk kullanılır. Karakalem resim çalışmaları için sadece bir kurşun kalem, silgi ve kalemtıraş yeterlidir. Özellikle karakalem çalışmalarında en mühim çizim tekniği, kâğıdı eşit parçalara bölerek kareli hâle getirmektir. Kareli yüzeylerde çizimin orantılı olması sağlanabilir. Kâğıt üzerindeki çizgiler, oranlama ve boyutlandırma olanağı sağlar.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Bazı risklere karşı çizimde sabitleştirici vernik kullanılabileceğine

B) Karakalem çalışmalarında pamuktan yararlanılabileceğine

C) Yüzey ve gölgelerde tek renk kullanıldığında etkileyici şekiller elde edilebileceğine

D) Kuru boya ile çalışılırken hep en açık tonlarla boyamaya başlanması gerektiğine

E) Kâğıdı eşit parçalara bölüp kareli yapmanın karakalem çalışmalarında önemli bir çizim tekniği olduğuna

6. Bir öyküyü nitelikli hâle getiren pek çok özellik söz konusudur. Bunların başında olay anlatımının güçlü olması gelir. Netice olarak öykü, olay anlatımına dayalı bir edebî türdür. Öyküde olayların belli bir kronoloji gözetilerek anlatılması son derece önemlidir. Öykü deki olaylar arasında bir kopukluk veya mantıksızlık olmamalıdır. Olaylar, okurun ilgisini çekecek şekilde anlatılmalıdır. Olay anlatımında bir çelişki veya boşluk bulunmamalıdır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Öyküde olayların oluş sırasına dikkat edilmelidir.

B) Seçkin bir dilin kullanılması, öykünün olmazsa olmazıdır.

C) Öyküdeki olay örgüsünün tutarsız olmaması gerekir.

D) Öykü, olayların kaleme alındığı yazınsal bir türdür.

E) Bir öyküyü kaliteli kılan ilk unsur, olay anlatımının sağlam bir yapıya sahip olmasıdır.

7. İyi bir öndere sahip olmak, insanoğlunun çağlar boyu özlemidir. Neden? Çünkü, her şey onunla yükselmiş ve o olmayınca düşmüştür. Ulusların ve devletlerin güçleri, tarih boyunca çıkarabildikleri önderler kadar olmuştur. Önderlerin katkıları saymakla bitmez fakat genel olarak şunlar söylenebilir:

- Yol üzerinde olup da nereye gittiğini bilmeyenlere bu yolun ilerisinde neler olduğunu ve sonunda nereye çıkacağını söyleyerek onların ruhsal ve fiziksel gücünü artırır.
- Vatan ve bayrak uğruna can verme yiğitliğine sahip olmanın, insanın birinci vasfı olduğunu toplumun belleğine nakşeder.
- Tembellerin, kaygısızların, “neme lazımcılık” fikrine saplananların ve sürekli bahane bulma anlayışına sahip olanların karşısında durur.
- Halkın kendine inanması için yoğun çaba gösterir ve böyle bir ruh hâlinin kitlelere yayılmasına önayak olur.

Bu parçaya göre, aşağıdakilerden hangisi iyi bir önderin topluma katkılarından biri <u>değildir</u>?

A) Toplumsal ilerlemeye mani olanlara engel olmak

B) Mazeret kültürünün oluşmasını engellemek

C) Hamasi duyguları aşılamak

D) Öngörülerde bulunmak

E) Toplumsal öz güvenin oluşumunu sağlamak

1. - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

II. Dünya Savaşı'ndan sonraki süreçte ABD tarafından Batı Avrupa ülkelerine yönelik olarak uygulamaya geçirilen yardım planına "Marshall Planı" denir. Planın amaçları, savaş yüzünden ekonomik güçlerini büyük oranda kaybetmiş olan bu ülkelerin ekonomik büyümelerini hızlandırmak ve SSCB'nin yayılmasını durdurmaktır. Plana adını veren ABD Dışişleri Bakanı G. Marshall tarafından önerilen plan, Batı Avrupa ülkelerinin ithal mal talebini karşılamaya yönelikti. Böylece Amerika Birleşik Devletleri, yurt dışına göndereceği ürünler için emniyetli bir piyasa oluşturabilecekti. Plan çerçevesinde Avrupa ile Amerika Birleşik Devletleri arasında ekonomik iş birliği öngörülmüştür.

1. **Parçada** "Marshall Planı" **ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?**

A) Esasen ABD'nin ihracatını güvenli hâle getirmek için uygulamaya geçirildiğine
B) Avrupa ülkelerinin geneli için düzenlenen bir plan olduğuna
C) İktisadi hedefler içerdiğinden
D) II. Dünya Savaşı'ndan sonra yürürlüğe konduğuna
E) Bazı ülkeleri kalkındırmak için planlandığına

2. **Bu parçanın anlatımıyla ilgili**

I. Gerekçeli anlatıma başvurulmuştur.
II. Örneklendirmeye yer verilmiştir.
III. Tanımlama kullanılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

3. I. Bir yazarın okuyucu eğilimlerini ne ölçüde dikkate aldığı merak edilebilir.
— Takipçilerinizin ilgi ve beğenilerini göz önünde tutarak mı gazetenizdeki sanat köşesini oluşturuyorsunuz?
II. Bir yazar, yapıtları ile ilgili eleştirilere cevap verebilir.
— Romanlarınızda görselliği ön plana çıkarmanızın üslubunuzu roman üslubundan uzaklaştırdığı yönündeki tenkitleri nasıl çürütürsünüz?
III. Bir yazara nesnel yargılarda bulunabileceği sorular yöneltilebilir.
— Size, edebiyatın zirve türünün şiir olduğunu düşündüren nedir?
IV. Bir yazara, dil ile ilgili tutumunu açıklayacağı bir soru sorulabilir.
— Anlatılarınızda yer yer ağır, yer yer sade bir üslup kullanmanız bir çelişki mi, yoksa tercih mi?
V. Bir eleştirmene, daha kaliteli yapıtlar kaleme alınabilmesi için hangi önerilerde bulunacağı sorulabilir.
— Edebiyatımızın daha nitelikli eserler üretebilmesi için tekliflerinizi alabilir miyiz?

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerde verilen tutumlardan hangisi, birlikte verildiği soru cümlesiyle <u>örtüşmemektedir</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Osmanlı Devleti'nin 19. yüzyılda yaşamış en önemli vakanüvislerinden biri olan Ahmet Cevdet Paşa, *Kırım ve Kafkas Tarihçesi* adlı eserinde Kafkasya coğrafyasından şu şekilde bahsetmiştir: "Kafkasya dört kıtaya ayrılır ki bunlar; Çerkezistan, Kabartay, Dağıstan ve Gürcistan'dır." Kafkasya, bulunduğu coğrafi konum sebebiyle tarih boyunca Osmanlı, Rus ve İran devletlerinin ilgi alanı içinde bulunmuştur. Osmanlı Devleti'nin Kafkasya ile münasebeti Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde başlamış, Kırım'ın fethiyle, Kırım Hanlığı ve onun idaresinde bulunan Kuzey Kafkasya, Osmanlı nüfuz bölgesine girmiştir.

I. Bir Osmanlı vakanüvisi tarafından incelendiğine
II. Birçok savaşa sahne olduğuna
III. Bazı ülkelerin ilgi alanına dahil olma nedenine

Bu parçada "Kafkasya" **ile ilgili olarak yukarıdakilerden hangilerine değinilmiştir?**

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

5. Kurşun kalem yapan yaşlı bir adam, yaptığı kalemleri satıcıya vermek için kutuya koyarken içlerinden birini kenara ayırdı ve ona "Olabileceğin en iyi kalem olmak istiyorsan şu beş şeyi asla unutma!" diyerek şu öğütleri verdi:

- Hayatta başarılı olmak için öncelikle kendini, seni kullanmayı bilen bir kişinin ellerine almasına izin vermelisin.
- Zaman zaman ucunu açacaklar ve bu sana acı verecek fakat daha iyi bir kalem olmak için buna katlanmalısın.
- Yaptığın yanlışlara üzülme, yeniden yazma fırsatın olacak daima. Bu fırsatları kaçırma!
- Seni sen yapan en önemli parçanın, içindeki kurşun olduğunu unutma!
- Üzerinde dolaştığın her yüzeye kendine ait bir işaret bırakmalısın ve yazmaya devam etmelisin.

Bu parçada kurşun kalem ustasının kaleme verdiği öğütlere göre, kalemin başarı için sahip olması gereken özellikler arasında aşağıdakilerin hangisi yoktur?

A) Gerçekçi olmak
B) Sabırlı olmak
C) Umudunu korumak
D) Özünü hatırlamak
E) Özgün olmak

TYT - 2018

6. Tanpınar; kültür, sanat ve edebiyat dünyamızda iz bırakmış bir münevverdir. Onun eserlerinde, tarihimizden süzülen millî bir bakış göze çarpar. Bu, okurun Türk tarihinin belli başlı aşamalarını tanımasına olanak sağlar. Edebiyat tarihi ile ilgili eserlerinde özellikle 19. asır Türk edebiyatı tarihini gözler önüne seren Tanpınar, okurunun bu asırdaki edebiyatımızın genel görünümü hakkında fikir sahibi olmasını temin eder.

Bu parçaya göre, Tanpınar'ın eseri okuru

I. Tarihimizin önemli devreleri
II. 19. yüzyıl Türk edebiyatı
III. Türk edebiyatının geçmişten günümüze görünümü

konularından hangileriyle buluşturur?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

7. Sanayi Devrimi sonrası Avrupa Devletleri'nde üretimin artması, yeni pazar ve ham madde gereksinimini de doğurmuştu. Bu gereksinimin karşılanabilmesi için sanayi ürünlerinin ve üretim araçlarının tanıtılması gayeleri ile uluslararası sergiler düzenlenmeye başlanmıştır. Ayrıca bu sergilerle ülkelerin bilim, sanayi, teknoloji ve tarım alanındaki gelişme ve yeniliklerinin herkese duyurulması hedeflenmiştir. Öncülüğünü Fransa ve İngiltere'nin yaptığı sanayi sergileri, bu ülkelerin sömürgelerinden gelen ham madde ve bu ham maddelerden üretilen sanayi ürünlerinin pazarlanmasına yönelik olarak yapılmıştır. Başlangıçta endüstriyel ve ticari amaçla başlatılan bu sergiler, gerek Avrupa'da gerekse de Avrupa dışında bulunan devletlerin sanatları arasında etkileşime de sebep olmuştur. Düzenlenen ilk uluslararası sergi, Avrupa'nın güçlü sanayi ülkeleri arasında yer alan İngiltere tarafından 1851 yılında Londra'da açılmıştır. Daha sonra sırasıyla 1853 New York, 1855 Paris, 1862 Londra, 1863 İstanbul sergileri düzenlenmiştir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) Düzenlenen uluslararası sergilerin hangi sanat dalları arasında etkileşime neden olduğuna
B) Sanayi sergilerine öncülük yapan devletlere
C) Sanayi Devrimi sonrası Avrupa Devletleri'nde üretimin artışının ortaya çıkardığı sonuca
D) Uluslararası sergilerin düzenlenme amaçlarına
E) Düzenlenen uluslararası sergilerde, hangi alanlar ile ilgili gelişme ve yeniliklerin duyurulmak istendiğine

1. - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

2021 yılı, Kut'ül Amâre Zaferi'nin 105. yılı. Kut'ül Amâre, I. Dünya Savaşı'nda kazandığımız en önemli zaferlerden biri. İngiliz saldırısına karşı Bağdat'ın güneyindeki Kut'ül Amâre'nin hemen kuzeyinde elde edilen bu zafer neticesinde İngiliz General Towshent, 13 general, 481 subay ve 13.300 asker esir alınmıştır. Kut'ül Amâre Zaferi Irak Cephesi'nde elde edilmiştir. Kut'ül Amâre Kahramanı olarak bilinen Halil Kut Paşa'nın bu askeri başarıda büyük emeği vardır.

1. **Bu parçada** "Kut'ül Amâre Zaferi" **ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?**

A) Kaç İngiliz askeri tutsak alınmıştır?
B) Zaferin mimarı kimdir?
C) Nerede elde edilmiştir?
D) Türk ordusu kaç askerden oluşmaktadır?
E) Ne zaman gerçekleşmiştir?

2. **Parçanın anlatımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Deyime yer verilmemiştir.
B) Okura bilgi aktarılmıştır.
C) Karşılaştırma cümlesi vardır.
D) Sayısal veriler paylaşılmıştır.
E) Sayıp dökmeler söz konusudur.

3. Bizans'ın son dönemlerinde küçük bir şehir olan Tekirdağ Osmanlı hâkimiyetine geçtikten sonra bilhassa İstanbul'un fethiyle birlikte yeni başkentin ihtiyaçlarının karşılanması ve şehre göç eden nüfus kitlelerinin iaşesinin temini hususunda önemli bir rol oynamaya başlamıştır. Hububatın yanı sıra Rumeli'den gelen et, meyve ve sebze gibi temel ihtiyaç maddelerinin düzenli olarak sağlanması için de Rodosçuk Limanı meydana getirilmiştir. İstanbul iaşesi temininin yanı sıra Avrupalı tüccarların da Rumeli'den getirdikleri malları Akdeniz üzerinden Avrupa'ya naklettikleri bir yer olan Tekirdağ kısa zamanda uluslararası bir ticaret merkezi hâline gelmiştir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Rumeli'den gelen bazı gıdaların düzenli olarak sağlanması için Rodosçuk Limanı oluşturulmuştur.
B) Tekirdağ, Avrupalı tüccarların Rumeli'den getirdikleri malları Akdeniz üzerinden Avrupa'ya ulaştırdıkları bir şehirdir.
C) Tekirdağ, Osmanlı egemenliğine girdikten sonra sanayi üretiminin yoğun olarak gerçekleştirildiği bir şehir özelliği kazanmıştır.
D) Tekirdağ, İstanbul'un fethinden sonra bu kentin gereksinimlerinin giderilmesinde işleve sahip olmuştur.
E) Tekirdağ kısa sürede bir ekonomik merkeze dönüşmüştür.

4. 1831 yılında *Takvîm-i Vekâyi*'nin yayımlanmasıyla Osmanlı Devleti basın dünyasına adım attı. Birçok konuda yararı görülen yeni neşir türüne İstanbul'daki kalem ve sermaye sahipleri yakın ilgi gösterdiler. Basın-yayın hayatına özel teşebbüsün katılması, gazete sayısının artmasını ve buna paralel olarak çıkan yayınların muhteva yönünden zenginleşmesini sağladı. Dâhilî-haricî haberlerin ve çeşitli edebî yazıların yanı sıra farklı çevrelere mensup önemli kişilerin hâl tercümeleri de gazete sütunlarını doldurmaya başladı.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Osmanlı'nın basın-yayın hayatında özel teşebbüs de rol oynamıştır.
B) *Takvîm-i Vekâyi* sonrası süreçte gazetecilerin topluma dönük olması gerektiği fikri kabul görmüştür.
C) Gazetelerde iç ve dış haberlere yer verilmiştir.
D) *Takvîm-i Vekâyi* ile başlayan yeni neşir çeşidinin pek çok konuda faydası olmuştur.
E) Osmanlı Devleti 19. asırda basın dünyasına girmiştir.

ÜçDörtBeş

5. Elektromanyetik Radyasyon (EMR) adı verdiğimiz kavramı iyonize ve iyonize olmayan elektromanyetik radyasyon olmak üzere ikiye ayırıyoruz. İyonize radyasyon, canlı doku ile etkileşime geçtiğinde etkileşimde bulunduğu atomları iyonlaştırarak onların yapısını bozan bir radyasyon çeşididir. Enerjisi çok yüksek olan bu radyasyon, moleküllere çarptığında onları iyonlaştırarak onların molekül yapısını, yani yaşamsal fonksiyonlarını bozar. Bu nedenle söz konusu iyonlar "iyonlaştırıcı elektromanyetik radyasyon" biçiminde isimlendirilir. Yapılan çalışmalarda X ve Gamma ışınlarına maruz kalan insanlarda kanser oluşumunun arttığı gözlenmiştir. Bir diğer EMR grubu ise iyonlaştırıcı olmayan EMR grubudur. Bu, atomik bağları kırmak için yeterli enerjiye sahip olmayan fotonları içeren EMR grubudur.

Bu parçaya göre EMR ile ilgili olarak

I. İyonlaştırıcı olmayan EMR grubu, enerjisinin büyük bölümünü kanser oluşumuna neden olan ışınları meydana getirmekle harcamaktadır.

II. Enerjisi yüksek olan iyonize radyasyon, moleküllere çarptığında onları iyonlaştırarak onların hayati işlevlerini bozmaktadır.

III. İyonize olmayan radyasyon, canlı doku ile etkileşime geçtiğinde etkileşimde bulunduğu atomları iyonlaştırarak onların yapısını bozan bir radyasyon türüdür.

yargılarından hangileri <u>söylenemez</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

6. Uzun yıllar Amerika'da ve Avrupa'da kalan Kang Youwei, II. Meşrutiyet'in ilan edildiği günlerde İstanbul'a gelmiş ve eski bir reformcu olarak Osmanlı'nın başşehrinde yaşanan olaylara tanıklık etmiştir. 1908 yılının yaz aylarında tanık olduğu olayları ve bunlara dair gözlemlerini *Türkiye Seyahatnamesi* adlı bir çalışmada bir araya getirmiştir. Çin'de, *Buren* adlı dergide yayımlanan seyahatname, Çin halkının Türkiye hakkındaki bilgi ve intibaının oluşumda çok önemli bir yer tutmaktadır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine <u>yer verilmemiştir</u>?

A) Kang Youwei'nin seyahatnamesinin hangi yayın organında çıktığına

B) Kang Youwei'nin uzun yıllar hangi kıtalarda yaşadığına

C) *Türkiye Seyahatnamesi* adlı çalışmanın içeriğine

D) Çin halkının Türkiye'ye dair nasıl bir izlenime sahip olduğuna

E) Kang Youwei'nin İstanbul'a ne zaman geldiğine

7. Bulgaristan Türklerinin tanınmış şairlerinden Recep Küpçü şiir yeteneği ve Türkçeyi kullanmadaki ustalığı ile dikkat çekmiş bir sanatçıdır. Filibe'nin Kuklen köyünde dünyaya gelen Recep Küpçü, ilk ve ortaöğrenimini köyünde tamamladıktan sonra Kırcaali'de Türk Öğretmen Okulu'na yazılır. Razgrat Öğretmen Okulunu bitirerek öğretmen olur. 1959-1960 Öğretim Yılında Bulgaristan'da Türk okullarının kapatılmasına ve Türk öğretmenlerin Bulgar okullarına tayin edilmesine karşı çıktığı için öğretmenlikten atılır. Bir süre döküm işçisi olarak çalışır, daha sonra *Yeni Işık Gazetesi*'nde muhabirlik yapar. Hayatının önemli bir kısmını eşinin memleketi Burgaz'da geçirir. Bilinen iki şiir kitabı, 1960'lı yıllarda yayımlanır: *Ötesi Var* (1963), *Ötesi Düş Değil* (1967).

Bu parçada Recep Küpçü ile ilgili olarak aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı <u>yoktur</u>?

A) Türkçeyi ustaca kullandığı nasıl anlaşılmıştır?

B) Hangi gazetede muhabirlik yapmıştır?

C) Nerede doğmuştur?

D) Hangi okullarda öğrenim görmüştür?

E) Mesleği nedir?

1. Muhammed Salah Gali, orta saha pozisyonunda oynayan Mısırlı futbolcudur. İngiltere Premier Ligi ekiplerinden Liverpool'da forma giymektedir. ---- Salah, bu takımda 2017-2018 Premier Lig Sezonu'nda 32 gol kaydetmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Özellikle Liverpool forması ile göz dolduran bir performans sergilemiştir.
B) 2018 Şampiyonlar Ligi Finali'nde şok bir sakatlık geçirerek maça veda etmiştir.
C) 2017-2018 Şampiyonlar Ligi Sezonu'nda 11 kez filelerle buluşmuştur.
D) Dünyanın en iyi ve popüler futbolcuları arasında gösterilmektedir.
E) 15 Haziran 1992'de dünyaya gelmiştir.

2. Edebiyat eserleri; bir milletin yaşayışına, inançlarına, gelenek ve göreneklerine, kültür seviyesine, uluslararası ilişkilerine ışık tutan çok önemli malzemelerdir. Başlangıcından günümüze kadar Türk edebiyatı çok zengin bir malzemeye sahiptir. Asırlarca dünyaya hükmetmiş Osmanlı Devleti bünyesinde filizlenip gelişen divan edebiyatının yeri ve önemi yadsınamayacak derecede büyüktür. Divan edebiyatı eserleri de atalarımızın siyasal ve sosyal yaşantılarına ışık tutan, duygu ve düşüncelerini dile getiren, kısacası geçmişini hemen hemen her yönüyle aydınlatmada yardımcı olan önemli kaynaklardır. Geçmişini bilmeyen, özümsemeyen bir milletin geleceğe umutla bakması imkânsızdır. ----.

I. Bu sebeple gelecek nesillerin divan edebiyatından mahrum yetişmeleri düşünülemez
II. Altı asırlık divan şiirimizin temelini o dönemin şairlerinin ortaya koydukları divanlar oluşturur
III. Divan şiir geleneğinden yararlanmak isteyen birçok sanatçı, o dönemin şairlerini taklit etme yoluna gitmiştir

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) II ve III

3. (I) Tekirdağ, Antik Dönemlerden itibaren Marmara Bölgesi'nin önemli ticaret merkezlerinden biri olmuştur. (II) Mevcut limanı sayesinde bu özelliğini tarihin tüm zamanlarında korumuştur. (III) Bizans idaresinde de imparatorluğun batı bölgesindeki ürünlerin başkent İstanbul'a sevk edilmesinde önemli bir görevi üstlenmiştir. (IV) Osmanlılar bölgeyi fethettikten sonra da Tekirdağ, aynı ticari özelliğini korumayı sürdürmüştür. (V) İstanbul'un istek ve beklentileri doğrultusunda organize edilen bu liman şehri, canlı bir ticarete sahne olmuştur. (VI) Şehir, kısa zamanda uluslararası bir ticaret merkezi hâline gelmiştir. (VII) İstanbul'un Latinler tarafından işgali sonucunda kurulan Latin İmparatorluğu bünyesinde Tekirdağ, Venediklilerin denetimine bırakılmıştır. (VIII) Ancak Venedikliler 1204'ten önce de Tekirdağ taraflarına gelmiş ve şehir Bizans idaresinde olmasına karşın daha 1150'lerde şehrin dışında bir Frank Mahallesi kurmuşlardır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisi ile başlar?

A) VII B) V C) IV D) VI E) III

4. (I) Maddenin temel bileşenlerinden kuarkın iki ağır tipinin kaynaşmasının, nükleer füzyondan çok daha fazla enerji açığa çıkarabileceği keşfedildi. (II) Tel Aviv ve Chicago Üniversitelerinden fizikçilerin yürüttüğü araştırma, teorik olarak ağır kütleli kuarkların eriyip kaynaşmasının, nükleer füzyonda açığa çıkandan yaklaşık 10 kat daha çok enerji üretebileceğini gösterdi. (III) Bilim insanları, iki alt kuarkın kaynaşmasında 138 megaelektronvolt enerji üretileceğini keşfetti. (IV) Maddenin hadronlarını oluşturan en küçük yapı taşı niteliğindeki kuarkların 6 farklı türü olduğu biliniyor. (V) Keşif ile ilgili detaylar, *Nature* dergisinde yayımlandı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. Bu güvenlik hedefinin uzantısı olarak Memlûk Sultanı Baybars'tan itibaren yıkılışa kadar Memlûk Sultanları, mesailerinin mühim bir kısmını Anadolu'ya sarf etmişlerdir.

II. Hakikaten de Mısır'da kurulan bir devletin mevcudiyetini sağlıkla devam ettirebilmesi, Mısır-Suriye bütünlüğünü kurabilmesine ve bu bütünlüğün kuzeyinde yer alan Anadolu'da sağlam durabilmesine bağlı idi.

III. Zira Mısır'daki Eyyûbî merkezi, Suriye'den ve Anadolu'dan çok sıkıntı çekmişti.

IV. 1250 ve 1517 yılları arasında Mısır ve Suriye'de hüküm sürmüş olan Memlûk Devleti, Suriye'nin ve kuzey sınırının güvenliği için Anadolu'yu ileri karakolu olarak görmüş; Anadolu'da sağlam durmaya daima önem vermiştir.

V. Bu durum esasen Eyyûbîler dönemindeki Mısır-Suriye tarihini bilen Memlûk Sultanları için tarihten çıkarılması zorunlu bir dersti.

Yukarıda karışık olarak verilen cümlelerden anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda hangisi ilk cümle olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. XI. yüzyıl, Bizans İmparatorluğu tarihi açısından son derece önemli bir yüzyıl oldu.

II. Türklere Anadolu'nun kapısını açan bu savaş, Bizans'ı derinden sarsmakla kalmadı.

III. Bu sefer, I. Haçlı Seferi'ydi.

IV. Aynı zamanda dünya tarihinin önemli hadiselerinden birini teşkil ederek büyük kitleleri harekete geçirecek bir sefere ortam hazırladı.

V. Çünkü bu yüzyılda Malazgirt Meydan Muharebesi gerçekleşti.

Yukarıdaki cümlelerden anlamlı bir parça oluşturmak istenirse sıralama nasıl olur?

A) I – II – V – IV – III
B) I – V – II – IV – III
C) I – III – II – V – IV
D) I – V – IV – II – III
E) I – IV – III – V – II

7. (I) Hellenlere özgü bir kavram olan Agora yaygın şekilde, eksik bir tanımlama ile "pazar yeri" diye çevrilmektedir. (II) Kent merkezlerinde yer alan Agoralarda, standart olarak en üst katta yani Agora Meydanı'na bakan kısımlarda tek veya çoğunlukla çift nefli stoalar yer almaktadır. (III) Stoa formu, Agora alanlarının simgesi hâline gelmiş en önemli siyasi ve sosyal unsurlardan birisidir. (IV) Geç Tunç Çağı saray mimarisinin Arkaik Dönem'de ortaya çıkan ve Antik Dönem sonuna kadar varlığını sürdüren stoa formuna öncülük ettiği ileri sürülmektedir. (V) Bu bakımdan Geç Tunç Çağı saray mimarisinin Arkaik Dönem'e damga vurduğu söylenebilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Agora, daha doğru ve kapsayıcı bir tanımlama ile halkın bir araya geldiği yer anlamında kullanılmaktadır." cümlesi getirilebilir?

A) IV B) II C) V D) I E) III

8. **Aşağıdakilerden hangisi bir paragrafın ilk cümlesi olmaya en uygundur?**

A) Hikâye, bu bakımdan hayatın özeti olarak kabul edilir.
B) Böylece ozan, okurunun duygularına seslenmeyi başarır.
C) Şiirde gündelik dili aşan, seçkin bir dil öne çıkar.
D) Dolayısıyla eleştirmenin biricik görevi yazarlara yol göstermektir.
E) Çevirinin başarısını etkileyen en önemli faktör budur.

1. Kuzey Amerika Ülkeleri Serbest Ticaret Anlaşması; ABD, Kanada ve Meksika arasında imzalanan serbest ticaret anlaşmasıdır. Anlaşma 12 Ocak 1992'de Washington'da imzalanmıştır. Anlaşma uyarınca bazı tarım ürünleri bir müddet daha korumacılık kapsamında bırakılmak kaydıyla üye ülkeler arasındaki ticarete uygulanan gümrük vergileri bazı istisnalar dışında belirlenen süre içinde sıfırlanacaktır. Anlaşmanın asıl gayelerinden birisi de söz konusu üç ülke arasındaki ekonomik uçurumların kapatılarak Kuzey Amerika Kıtası'nda toplu olarak ekonomik ve sosyal istikrarı sağlayabilmektir. Çünkü Amerika Birleşik Devletleri'nin ve Kanada'nın Meksika'ya yatırımlarını çoğaltmaları durumunda bu iki ülke ucuz işgücünden yararlanacak, ----

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Meksika'da da işsizlik oranı azalacaktır.
B) Kuzey Amerika Ülkeleri Serbest Ticaret Anlaşması'nın kısaltması NAFTA olacaktır.
C) Asya ülkelerinin küresel ticaretteki payı artacaktır.
D) ABD dünyanın en sanayileşmiş ülkelerinden biri olacaktır.
E) Kanada'nın ABD ile yoğun ticari ilişkileri var olacaktır.

2. (I) Kuram; belli bir genişliği ve belli bir dizgesi olan bakış biçimi, uygulamaya koşut olan ussal ve bütünsel bakış açısıdır. (II) Tek tek şeylere yönelik bütünleyici ya da birleştirici bakış biçimidir. (III) Bu tanımlarda kuram kavramı ile ilgili en öne çıkan husus, bütüncül bakış açısıdır. (IV) Dolayısıyla sanatın olgusal gerçeklikleri gösterme işlevinden söz etmek mümkündür. (V) Bu husus, aynı zamanda kurgusal düşünce ve varsayımsal bilgi tanımlarıyla pekiştirilmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) V B) III C) II D) IV E) I

3. (I) Kütüphane demokrasi gibidir. (II) Çünkü farklı kişiliklere sahip insanlar bir arada bulunarak kendi zevklerine hitap edecek kitaplar okurlar. (III) Kütüphane ok gibidir. (IV) Kütüphane düşlerin birleştiği yer olarak insanları bir araya getirir. (V) Çünkü düşündüklerimizi, istediklerimizi tam on ikiden vurur.

Bu parçadaki anlam akışının düzeltilmesi için kaç numaralı cümleler birbiriyle yer değiştirmelidir?

A) I ve III B) II ve III C) II ve IV D) III ve V E) IV ve V

4. (I) Bir sanatçının eserini tam olarak tanımak, o eserdeki kültürel alt yapıyı saptamaya bağlıdır. (II) Öte yandan bir sanat eseri, belli bir estetik birikimin ürünüdür. (III) Dolayısıyla sanat eserine sıradan bir ürün nazarıyla bakılamaz. (IV) Tam tersine sanat eseri, seçkin ve nadide bir çalışmanın neticesidir. (V) Bu bakımdan sanat eseri üretmenin zannedildiğinden zor ve zahmetli olduğunu söylemek mümkündür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden önce</u> "Çünkü her sanat eserinde kültürel etkiler açık veya örtük biçimde yer alır." cümlesi getirilebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÜçDörtBeş

5. (I) Sait Faik, sıcak anlatımıyla öykücülüğümüze damga vuran bir yazardır. (II) Onun hangi öyküsünü okursanız okuyun satırlardan taşan bir samimiyet ve sevgi, benliğinizi çepeçevre sarar. (III) Sait Faik, durum öykücülüğü denince edebiyatımızda akla ilk gelen isimlerindendir. (IV) Bu nedenle onun öykülerinde yaşamdan kesitler yer alır. (V) Şaşırtıcı ve sürükleyici olay anlatımı görülmez. (VI) Sürpriz sonlara yer verilmez. (VII) Okuru merak içinde kıvrandıran olaylar anlatılmaz.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisi ile başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

6.
I. Bu esnada iki ordu savaş düzenini almıştı.
II. Fakat bu savaş, başka savaştı.
III. Çünkü bu meydan, şimdiye değin böylesine kalabalık ordulara ev sahipliği yapmamıştı.
IV. Savaş boruları çaldı.
V. Meydan, daha önce pek çok savaş görmüştü.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturmak için sıralama nasıl olmalıdır?

A) V – I – III – II – IV
B) V – I – IV – III – II
C) IV – III – II – I – V
D) IV – I – V – II – III
E) IV – I – V – III – II

7. ----. Bu ailelerden bazıları, bulundukları bölgelerde güç ve servetleri ölçüsünde zaman zaman âyanlık için mücadele etmişlerdir. Ankara'nın köklü ailelerinden olan Müderrizadeler, Nakkaşzadeler, Mimarzadeler ve Muslupaşazadeler de 18. asırda böyle bir mücadele içine girmişler ve değişik dönemlerde âyanlık yapmışlardır. Bu ailelerin âyanlık yapan fertleri ile diğer bazı fertleri, hem halk hem de devletle olan ilişkileri doğrultusunda çeşitli idarecilik görevlerini de yürütmüşlerdir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Osmanlı Devleti'nin her döneminde ve birçok yerinde büyük ve köklü ailelerin varlığı bilinmektedir
B) Osmanlı Devletinin mirî topraklarını açık artırma usulü ile bir nevi özelleştirmesi, mevcut devlet düzeninde birtakım değişiklikleri de beraberinde getirmiştir
C) Güç ve servetlerini artırmak isteyenlerin ilk basamak olarak kullandıkları âyanlık, birçok bölgede mücadelelere sebep olmuştur
D) Yabancı gezginler, âyanların yönetimi altındaki bölgeleri genelde müreffeh ve iyi yönetilir olarak tasvir etmişlerdir
E) Âyanlarca yaptırılan okullar, camiler ve imaretler yeni bir sosyoekonomik anlayışın varlığını göstermektedir

8. Yaşadığımız coğrafyada, Türk-İslam Mimarisi'nin geleneği içerisinde, su mimarisi başlığı altında toplanabilecek pek çok eser meydana getirilmiştir. (I) Bu eserlere bakıldığında şu söylenebilir ki her şehrin kendine has iklimsel özellikleri vardır. (II) Bazı şehirlerde sıcak ve kurak bir iklim etkilidir. (III) Bazılarında ise soğuk ve yağışlı hava egemendir. (IV) İklim koşullarının bir şehirdeki tarımsal üretimde doğrudan etkili olduğu da gözden uzak tutulmaması gereken bir olgudur. (V)

Bu parçadaki numaralanmış <u>yerlerden hangisine</u> "Su kemeri, çeşme, sebil, su terazisi bu mimari eserlerden birkaçıdır." cümlesi getirilebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. (I) 1990'lardan beri yapılan akademik araştırmalar, öğretme yerine öğrenmeyi merkeze alan yapılandırmacı öğretim modelinin uygulamaya konulmasında etkili olmuştur. (II) Söz konusu öğretim modeli, diğer alanların yanı sıra sosyal bilgiler, tarih ve inkılâp tarihi derslerinin öğretim uygulamalarında giderek daha yoğun şekilde kullanılmaktadır. (III) Öğretmenin, bilgiyi aktaran yerine bilgiye ulaşma yollarını gösteren bir rehber olarak görüldüğü bu yeni sistemde öğrenci, öğrenmesini tek başına veya arkadaşlarıyla gerçekleştirirken aynı zamanda kendi sonuçlarına ulaşmaktadır. (IV) Öğrenciyi merkeze alan bu öğretim uygulamasının gerçek anlamda başarıya ulaşabilmesi için tarihî yapılar, ören yerleri, müzeler, kütüphaneler ve arşivler gibi yeni öğretim yer ve ortamlarından yararlanılması düşüncesi ortaya çıkmıştır. (V) Bu bağlamda, okul dışı öğretim için faydalanılabilecek bir ortam olarak geçmişin kanıtları niteliğindeki belgelerin bulunduğu arşivlerin belge merkezli öğretimde önem kazandığı görülmektedir. (VI) İlk ve ortaöğretim programları içinde yer alan sosyal bilgiler ve bu bağlamda hayat bilgisi, tarih ve inkılâp tarihi dersleri; insanlık tarihine ait maddi izlerin öğrencilere aktarılması görevini yerine getirmektedir. (VII) Bu derslerde insanlığa ait bilgi, beceri ve değerlerin yeni yetişen kuşaklara, yenilenen ve gelişen öğretim yöntemlerine uygun bir tarzda aktarılması önemlidir. (VIII) Oysa klasik öğretim tekniğinde, insanlık tarihine ilişkin izlerin öğrencilere ders kitapları yoluyla ve bir öğretmen vasıtasıyla özümsetilmesi ön planda tutulmuştur.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ilk paragraf hangi cümleyle son bulur?

A) III B) IV C) V D) VI E) VII

2. ----. Bu teorilerin geçmişten günümüze çeşitlendiği bir gerçektir. Hiç şüphe yok ki atom ve atom altı düzeydeki mikroskobik deneyler, sahip olduğumuz madde bilgisinin sürekli güncellenmesi sonucunu doğurmaktadır. Hâl böyle iken binlerce yıl önce maddenin yapısına ilişkin ortaya konan bir teori, bilim tarihinin tozlu raflarındaki yerini almakta veya deney ortamına uygulanarak şaşırtıcı bir şekilde doğrulanmaktadır.

I. Maddenin yapısına dair Eski Yunan'dan başlayarak birçok filozof görüş ileri sürmüştür

II. Maddenin yapısı ile ilgili bugün laboratuvarlarda çok sayıda deney yapılmaktadır

III. Bir teori üretmek, bilimsel araştırma tekniklerini bilmeyi gerektirir

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) II ve III

3. (I) Şiirin başta gelen unsurlarından biri kabul edilen imajlar, şairin hayal gücünü ve eserinin orijinalliğini ortaya koyar. (II) Şiir, işlevsel konulara yer verdikçe imajı güçlenen bir yazın türüdür. (III) Eleştirmenler ve edebiyat tarihçileri, şairin edebî şahsiyetini ve diğer sanatçılar içindeki yerini belirlerken onun özellikle imajları kullanabilme becerisine bakarlar. (IV) Edebî eserlerde özellikle de şiirde dile getirilmek isteneni daha canlı, daha etkili, duyumsanabilir, göz önüne getirilebilir bir biçimde anlatmak için zihinde canlandırılabilen yeni biçimlere imaj denir. (V) İmajın türediği Fransızca "imaginer" fiili ise hayal etmek, tasavvur etmek, düşünmek anlamlarına gelmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) IV B) II C) V D) I E) III

4. **Eleştirmen:**
(I) ----

Şair:

— Var. Kendi yaşamımdan sahneler şiirlerimde bulunmaktadır. Ben, şiirimin büsbütün kurgu olduğunu söylemiyorum. Çünkü bana göre şiir, şairin yaşamından izler barındırabilir.

Eleştirmen:
(II) ----

Şair:

— Bunun için yeniliklere açık olmalıdır. Her ne kadar şiirlerini belli bir edebî veya sanatsal akımın tesirinde oluştursa da değişikliklere açık olmalıdır. Dilin olanaklarından alabildiğine yararlanmalıdır. Verili dille yetinmeyerek gündelik dildeki kelimeleri çok farklı bağlamlarda kullanabilmelidir. Şiirlerinde özgün anlatım tekniklerinden faydalanabilmelidir. Kendine özgü bir şiir evreni kurabilmelidir.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Şiirlerinizde kendi hayatınızdan etkiler var mı?
(II) Şair, nitelikli dizeler kaleme alabilmek için hangi vasıflara sahip olmalıdır?

B) (I) Şiirlerinizde öz yaşamınızdan izler yer alır mı?
(II) Şairin diğer yazın adamlarından ayrılan yönleri nelerdir?

C) (I) Şiirlerinizde toplumsal temalar var mıdır?
(II) Şairin kaliteli mısralar yazabilmesi için ne gibi özellikler taşıması gerekir?

D) (I) Şiirlerinizde kendi hayallerinizden izler bulunur mu?
(II) Romancı, yazın alanında ustalaşabilmek için neler yapmalıdır?

E) (I) Niçin şiirlerinizde kendi yaşamınızı ele aldınız?
(II) Beğendiğiniz genç yazarların sahip olduğu temel özellikler nelerdir?

5. (I) Ahmet Muhip Dıranas, öz şiir anlayışı içinde değerlendirilen bir sanatçıdır. (II) Bunların başlıcaları aşk, sevgi, özlem ve gündelik yaşamdır. (III) Şiirlerinde pek çok temaya yer vermiştir. (IV) Dıranas, şiirlerinde yalın bir dil kullanmıştır. (V) Bu dili, etkileyici ve özgün bir anlatımla birleştirerek şiirlerini oluşturmuştur.

Bu parçanın anlam akışındaki bozukluğun giderilmesi için hangi cümleler birbiriyle yer değiştirmelidir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) III ve IV E) IV ve V

6. I. Bu koşuşturmaca birtakım ruhsal sıkıntıları da beraberinde getirebiliyor.
II. Seneler çok çabuk geçiyor, bir çağlayandan dökülen sular gibi akıp gidiyor.
III. Söz konusu ruhsal sıkıntıların en çok bilineni stres.
IV. Bu rahatsızlık, insanın kendini baskı altında hissettiği içsel bir sıkıntı olarak tanımlanıyor.
V. Senelerin böyle hızla geride kalmasının nedeni, içinde bulunduğumuz çağın gündelik hayatın koşuşturmacasından ötürü zamanın hızla eridiği bir çağ olması.

Yukarıda karışık olarak verilen cümlelerden anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda hangisi sonuncu olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. I. Başlangıcı Lâle Devri'ne kadar uzanan ancak Tanzimat'tan sonraki yıllarda daha da süratlenen Batılılaşma etrafında Osmanlı toplumunda bazı değişimler dikkati çeker.

II. İtalyanca asıllı "alla franca"dan gelen ve kültür hayatımızda XIX. yüzyıldan itibaren kullanılmaya başlayan "alafranga" tabiri, başta Şemseddin Sami'nin *Kâmus-ı Türkî*'si olmak üzere çeşitli lügatlarda "Frenk usulünce, Frenklerin tarzında olan, Frenklerin alışkanlık ve yaşayışlarına uygun" ifadeleriyle açıklanmaktadır.

III. Ancak bu tabir, ilk Türk romanlarında bu tarifteki anlamda kullanılmamıştır.

IV. "Kılık ve kıyafette, konuşma tarzında ve düşüncede toplumun büyük kesiminde yadırganan ve gülünç karşılanan, Frenk taklitçisi" şeklinde tanımlanan "züppe" tabiri ile anlamdaş olarak kullanılmıştır.

V. Dolayısıyla ilk Türk romanlarında Batı düşünce, kültür ve hayat tarzını tam anlamıyla kavrayamamış olmasına karşılık Batılı ya da o devre göre modern gibi görünmeye gayret eden alafranga tipler, bir yandan Batılı insanın sadece günlük hayat ve eğlencelerini kendi hayatına uydurmaya çalışırken, diğer yandan da içinde doğup büyüdüğü toplumun örf, âdet, gelenek ve ahlak anlayışına daima aykırı davranışlar içinde tasvir edilmiştir.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) IV B) I C) V D) III E) II

2. I. Oldu da, hem de alanında kendini çok geliştirmiş bir mühendis oldu.

II. Peki, neydi bu hayal?

III. Yıllar yılı bir hayal kurmuştu.

IV. Okuyup mühendis olacaktı.

V. Canını dişine takıp okuyacaktı.

Yukarıda karışık hâlde verilen cümlelerden anlamlı bir bütünlük oluşturulduğunda hangisi sondan ikinci olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Eleştirmen, yazın yapıtlarını çeşitli yönlerden değerlendiren kişidir. (II) Yazın yapıtında içerik ile anlatım arasında uyum olup olmadığını saptar. (III) Yapıtta sanatçının öz yaşamından hangi izler bulunduğu üzerine kafa yorar. (IV) Yapıtın oluşturulduğu devrin sosyal durumunu irdeler. (V) Yapıtta, sanatçının ruh hâlinden taşanları gözler önüne serer. (VI) Yazın yapıtlarını anlamak için okurun özel bir çaba içine girmesi gerekir. (VII) Çünkü yazın yapıtlarında gündelik dilden ayrışan ve anlamsal yönden yoğun bir dil kullanılır. (VIII) Bu dil, sanatçının estetik bakış açısıyla oluşturulmuş, seçkin, özel bir dildir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisi ile başlar?

A) VII B) IV C) III D) VI E) V

4. Yeni Lisan hareketi, Şemsettin Sami'ye çok şey borçludur. Çünkü o, yaklaşık çeyrek asır önce genel olarak dil ve Türkçe üzerine ancak bir enstitünün üstesinden gelebileceği işi, tek başına gerçekleştirmeye girişmiştir. Türkçenin tarihsel süreci, kökeni, temel sorunları, yabancı diller karşısındaki durumu, nasıl ıslah edilmesi gerektiği gibi konuları gündemine almış, tartışmış ve önerilerini makalelerinde yazmıştır. İlginç olan, Yeni Lisan'ın daha sonra Türkçe konusunda dillendireceği görüş ve düşüncelerin Şemsettin Sami'nin çok daha önceden söylediği görüşlerle benzerlik içinde olması veya onlarla neredeyse örtüşmesidir. Bu noktadan hareketle denilebilir ki ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Şemsettin Sami, görüş ve düşünceleriyle âdeta Yeni Lisan hareketinin bir ön hazırlığı, taslağı veya provasını yapmıştır

B) İbrahim Şinasi, Namık Kemal ve Ziya Paşa Türkçeyi sorunsuz kitle iletişim aracı hâline getirmek için epey uğraşmıştır

C) dil ve edebiyat ilk kez Yeni Lisan hareketi ile birlikte sosyolojik düzlemde ele alınmıştır

D) II. Meşrutiyet'ten kısa bir süre sonra beliren Yeni Lisan hareketinin kısa zamanda kendi dil ve edebiyat anlayışını kabul ettirebilmesi büyük bir başarıdır

E) Şemsettin Sami'nin yapmak istediği aslında Yeni Lisan'la aynı değildir

5. **Gazeteci:**
(I) ----

Bakırcı:
— Emek ister. İşine sevgi duymayı şart koşar. Sabır ister en başta. Düşünün ki bir tas yapmak için binlerce vuruş yaparsınız. Bazen bininci vuruşunuz, bakır tası tamamlayan vuruş olur. Bazen de o vuruş, kendisinden önceki 999 vuruşu bozar.

Gazeteci:
(II) ----

Bakırcı:
— Devir değişti. Epeydir değişti hem de. Fabrikasyon üretim denen bir gerçek var. İstediğiniz her ürünün milyonlarcası üretilmiş ve üretilmeye devam ediyor. Dolayısıyla bakırcılık, daha çok turistik olarak sürdürülüyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Bakırcılıkta usta-çırak ilişkisi nasıldır?
(II) Bakırcılığın günümüzdeki durumu hakkında neler söylersiniz?

B) (I) Bakırcılıkta kullandığınız teknikler nelerdir?
(II) Bakırcılığın el sanatlarımız arasındaki yeri nedir?

C) (I) Bakırcılığa ne zaman ve nasıl başladınız?
(II) Seri üretimin el üretimine göre avantajları nelerdir?

D) (I) Bakırcılığın geçmişi hakkında bizi aydınlatır mısınız?
(II) Bakırcılık neden yaygınlığını yitirdi?

E) (I) Bakırcılık hangi niteliklere sahip olmayı gerektirir?
(II) Bakırcılığın yaygınlığını yitirmesinin sebepleri nelerdir?

6. (I) Şairler, şiir tasvirlerini oluşturmak ve şiirlerindeki konuları beyan etmek için renklerden yararlanırlar. (II) Fakat renklerin işleniş tarzı, ölçüsü, renklere yöneliş biçimleri her şairde birbirinden farklıdır. (III) Oysaki edebî eserlerde renklerin işlevinin araştırılması, şairlerin tarz ve usullerini açıklamada araştırmacılara yarar sağlayabilir. (IV) Eleştirmenler ve söz ustaları kendi araştırmalarında edebî eserde rengin önemini pek dikkate almamışlardır. (V) Böylece şiir incelemelerinde ilginç sonuçlar elde edilebilir.

Bu parçanın anlam akışındaki sorunun giderilmesi için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

A) I. ve IV. cümleler yer değiştirmelidir.
B) II. cümle, parçadan çıkarılmalıdır.
C) III. ve IV. cümleler yer değiştirmelidir.
D) V. cümle, II. cümleden hemen önceye getirilmelidir.
E) IV. ve V. cümleler yer değiştirmelidir.

7. ----. Daha sonraları "Encümen-i Şuara" toplantılarına Namık Kemal ve Ziya Paşa da katılmışlardır. Bu toplantılara katılan şairler, kendi aralarında şiirler okuyarak şiirle ilgili eleştiri ve tartışmalar yapmışlardır. 19. yüzyıl divan şiirinin bazı önemli temsilcileri, "Encümen-i Şuara"da yer alan şairler arasından yetişmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki cümlelerden hangisi getirilmelidir?

A) 19. yüzyılda divan şiiri, yeni edebiyat karşısında gücünü kaybetmiş hatta kendi geleneği içinde bile bütünlüğünü koruyamaz duruma düşmüştür
B) Eski edebiyatımızın kuruluş döneminde olduğu gibi son döneminde de dinî-tasavvufi şiire ilgi artmıştır
C) "Encümen-i Şuara", Osmanlı'nın son dönemine damga vurmuş bir edebî cereyandır
D) 1861'de kurularak toplantılarını bir yıl aksatmadan sürdüren ve adına "Encümen-i Şuara" denilen şairler topluluğu içinde Leskofçalı Gâlip Bey, Hersekli Arif Hikmet, Yenişehirli Avni Bey gibi tanınmış şairler vardır
E) Batı edebiyatını örnek alarak yeni bir edebiyat anlayışı üretme gayretlerinin yanı sıra bazı şairlerin özellikle 17. yüzyılın büyük ustalarını örnek alarak şiire yeniden can verme çabaları, 19. yüzyıl divan şiiri açısından önemlidir

ÜçDörtBeş

1. **Görüşmeci:**
(I) ----

Türkolog:
— Çuvaşça, günümüz Türk dilleri içerisinde taşıdığı arkaik unsurlar sebebiyle bu konuda en fazla çalışma yapılan alanlardan birisidir. Ancak 1990'lı yıllardan itibaren Türkiye'de Türk boylarının edebiyatları üzerine çalışmalar artmışsa da Çuvaşların bu ilgiden tam anlamıyla faydalandığını söylemek zordur. Özellikle halk edebiyatı üzerine yapılan çalışmalarda diğer Türk lehçelerindeki terminolojiye çeşitli nedenlerle atıflarda bulunuluyorsa da Çuvaş halk edebiyatı terimlerinin çok fazla zikredilmediği görülmektedir.

Görüşmeci:
(II) ----

Türkolog:
— Çuvaş folkloru konusuna eğildiğimizde de pek çok arkaik unsurlarla karşılaşmak mümkündür. Dil bakımından birçok arkaik unsuru günümüze kadar getirmeyi başaran Çuvaşlar, folklorlarında da arkaik birçok konu ve unsuru hâlen canlı bir biçimde yaşatmaktadırlar.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Çuvaşça ve Çuvaş edebiyatı ile ilgili yazdığınız kitaplardan bahseder misiniz?
(II) Çuvaş edebiyatında hangi edebî türler ağır basmaktadır?

B) (I) Çuvaşça ile ilgili yapılmış çalışmalardan en tanınmışları hangileridir?
(II) Çuvaş folklorunun tarihsel köklerine ilişkin neler söyleyebilirsiniz?

C) (I) Halk edebiyatı ile ilgili araştırmalarda Çuvaş halk edebiyatı terimlerine pek yer verilmemesinin sebepleri nelerdir?
(II) Çuvaşların yaşadıkları coğrafyanın başlıca özellikleri nelerdir?

D) (I) Çuvaş tarihi ile ilgili bugün hangi araştırmalar yapılmaktadır?
(II) Çuvaş folklorunda arkaik unsurlar var mıdır?

E) (I) Çuvaşça ve Çuvaş halk edebiyatı ile ilgili araştırmalar ne durumdadır?
(II) Çuvaş folklorunda özellikle hangi unsurlar görülmektedir?

2. (I) Bilim, insanlığın medeniyet yolunu aydınlatan bir meşale gibidir. (II) Bu meşalenin aydınlatıcı etkisi, özellikle "Aydınlanma Çağı"ndan sonra artmıştır. (III) Bilimsel düşünüşün temelinde tarafsız yaklaşım yatar. (IV) Bilim, doğayı derinlemesine inceleyerek genelgeçer ilkelere ulaşmaya çalışır. (V) Bu ilkeler, sonraki bilimsel çalışmalara da dayanak teşkil eder. (VI) Bilimsel düşüncenin özünde yansız ve objektif bakış açısı ile merak unsuru söz konusudur.

Bu parçadan aşağıdaki cümlelerden hangisi çıkarılırsa parçanın anlamında daralma olmaz?

A) II B) V C) IV D) III E) I

3. (I) Osmanlı Devleti'nin yıkılmasından sonra yeni kurulan devletin sınırları dışında kalan Irak'taki Türkmenlerin kültür ve edebiyatını ortaya koyan en ciddi çalışmalardan birisi, Ata Terzibaşı'nın hazırlamış olduğu *Kerkük Şairleri* adlı eserdir. (II) Birçok eleştirmen, Türk dünyasının Kerkük Türkmeneli dendiğinde akla gelecek ilk kişinin Ata Terzibaşı olduğunu belirtir. (III) On üç ciltlik eserinde, yaklaşık dört yüz yıllık süreçte Kerkük'te doğmuş ve yetişmiş olan 170'e yakın şaire geniş bir şekilde yer vermiştir. (IV) Eserin ilk cildi 1963 yılında Bağdat'ta basılmış, 13. cildi ise 2012'de Kerkük'te yayımlanmıştır. (V) Irak Türkmen edebiyatı alanında önemli bir rolü olan Ata Terzibaşı, bu hacimli eseri uzun çalışmalar sonucu ortaya koymuştur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Deneme yazmak için geniş bir birikime ve yaşam tecrübesine sahip olmak gerekir. (II) Denemede genelde sade bir dil kullanılır. (III) Bu yazı türü hemen her konuda kaleme alınabilir. (IV) Öğretici bir metin türü olan denemelerde yazar, ileri sürdüğü görüşleri kanıtlama çabasına girişmez. (V) Herhangi bir meseleye ilişkin bireysel görüş ve yorumunu ortaya koymakla yetinir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra " Fakat felsefi denemelerde daha kavramsal ve anlaşılması güç bir dil öne çıkar." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

5.
I. Fakat iyi bir yan flüt virtüözü olabilmek için birtakım özelliklere sahip olmak gerekmektedir.
II. Son olarak da solunum yoluyla ilgili bir hastalığın olmaması gözetilir.
III. Devamında dişlerin çok geride veya ileride olmaması aranır.
IV. Yan flüt, çello kadar fiziksel nitelik arayan bir çalgı değildir.
V. Öncelikle dudakların çok ince veya kalın olmaması, üst ve alt dudağın birbirine simetrik olması gerekir.

Yukarıda karışık olarak verilen cümleler anlamlı bir paragraf oluşturacak biçimde sıralanırsa hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

6. Bir anaokulundaki çocukların ebeveynleri, bazen işleri nedeniyle çocuklarını okulun kapanma saatinden sonra almaya gider. Böyle zamanlarda okul personelinden bazıları çocuklarla birlikte beklemek zorunda kalır. Bu durum birtakım sorunlara yol açar. Yöneticiler de çözüm olarak geciken ebeveynlere bir yaptırım uygulamaya karar verir. Ancak bir süre sonra ailelerin daha çok gecikmeye başladığı görülür. Çünkü aileler artık cezalarını çektikleri için kendilerini rahat hisseder. Diğer bir deyişle ----.

I. daha önce yaşadıkları mahcubiyet duygusundan uzaklaşarak kendilerini haklı gördükleri bir konuma gelirler
II. okulda bekleyen çocukların aileleri davranışlarıyla cezalardan hoşnut olmadıklarını gösterirler
III. yöneticiler uyguladıkları yöntemle asıl cezayı ailelere değil, okul personeline verdiklerini fark ederler

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

TYT - 2018

7. ---- Sporcular, kendilerine hız kazandırabilmek için ağırlıkları ellerinden atarak atlayış yapıyordu. Atlayışın mantığı "ivmelenmek" olarak belirlenmişti. Yani ağırlıklar geriye doğru savrulduğunda atletlerin ağırlık merkezini değiştiriyordu ve sporcu bacaklarını dışa doğru uzatarak atlayış mesafesini artırabiliyordu. Sporcular, "skamma" adı verilen ve kum bulunmayan, kazılmış toprak bir alana atlıyordu.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Antik Dönem'deki tek atlama müsabakası olan uzun atlama, pentatlon yarışlarının da bir ayağını oluşturuyordu.
B) Uzun atlamada sporcuların fiziksel durumu teknik unsurlarla birleştiriliyordu.
C) İlk olimpiyatlarda kısa bir mesafeden koşarak atlayış yapan sporcular, ağırlığı 1 ile 5 kilogram arasında değişen halterler taşıyordu.
D) Olimpiyat yarışmalarında uzun atlama sporu 1896 yılından beri erkekler, 1948 yılından beri de bayanlar kategorisinde yapılıyor.
E) Uzun atlama, 1896 yılından beri modern yaz olimpiyatlarında yapılan bir spordur.

UçDört Beş

1. **Eleştirmen:**
(I) ----

Şair:
— Şair, şiiri yaşamalıdır. Şiiri içselleştirmelidir. Şair açısından şiir; yaşam kadar, hava ve su kadar doğal olmalıdır. Bu bakımdan şair, şiirin içten bir mecra olması gerektiğini aklından çıkarmamalıdır. Gerçekten de büyük şiir, doğal duyguları aktarma özelliğine sahiptir ve insan tabiatını samimi bir biçimde sergiler.

Eleştirmen:
(II) ----

Şair:
— Şiirin salt biçim özellikleriyle büyüyen bir yazın türü olduğunu düşünüyordum. Özellikle ölçü, uyak gibi ahenk unsurlarını yetkin bir biçimde kullanmaya çabalıyordum. Ne var ki şiirin canı, anlamdaymış. Bunu iyiden iyiye kavradıktan sonra anlam yönü güçlü dizeler kaleme almayı hedefledim. Şiirin biçim özelliklerini de bir kenara bırakmadım elbette.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Şairin şiirle nasıl bir ilişkisi olması gerekir?
(II) Şiirle ne zaman tanıştınız?

B) (I) Şiir nedir?
(II) İlk zamanlar şiir hakkındaki görüşleriniz nasıldı?

C) (I) Şairin sahip olması gereken nitelikler nelerdir?
(II) Şiirin diğer yazı türlerinden ne gibi farklılıkları söz konusudur?

D) (I) İyi bir şiirin dili nasıl olmalıdır?
(II) Şiire dair yaklaşımınız zaman içinde değişti mi?

E) (I) Şairin şiire dair bakış açısının nasıl olması gerektiğini düşünüyorsunuz?
(II) Başlangıçta nasıl bir şiir anlayışına sahiptiniz?

2. (I) Fırat, Erzurum Dumlu dağlarından başladığı yolculuğuna Güneydoğu Anadolu'da devam ederek Suriye'ye geçer ve Dicle ile birleştikten sonra Şattül Arap adını alarak Basra Körfezi'ne dökülür. (II) Fırat ile ilgili bilgilerimiz çok eskiye dayanmaktadır. (III) Sümercede, Akadçada adlarını bildiğimiz nehir ile ilgili ünlü tarihçiler Herodotos ve Ksenophon başta olmak üzere pek çok tarihçi bilgi vermektedir. (IV) Fırat, suyu bol ve akışı güçlü bir nehirdir. (V) Dolayısıyla hidroelektrik enerji üretiminde önemli bir yere sahiptir.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisine "Bu nehirle birlikte akarak Mezopotamya coğrafyasının can damarını oluşturur." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Nitekim bilinçle ilgili dikkate değer bir çalışmaya imza atan Saffet Murat Tura da eserinde ilk olarak kavramın tanımıyla ilgili probleme dikkat çekmiştir.

II. Bilinç kavramının farklı disiplinler veya bir disiplinin farklı mensuplarınca ortak bir tarifi henüz yapılabilmiş değildir.

III. Tura, eserinin "Giriş" kısmında; "… son on beş yirmi yıla gelene kadar bilinci bir doğa olayı olarak incelenebilir, araştırılabilir ve açıklanabilir bir kavram, doğabilimsel bir teori nesnesi hâline dönüştürmemize imkân verecek ciddi çalışmalar yapılmadı." der.

IV. Sözlerinin devamında da bilinçle ilgili çalışmaların bilim öncesi bir aşamada olduğunu ileri sürer.

V. Ortak tarife ulaşılamamasının sebebi bilinç kavramının; kavramı kullananın kültürel birikimine, yaşam pratiğine, kavramın kullanıldığı yere ve zamana göre farklı anlamlar yüklenmesidir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle anlamlı bir bütünlük oluşturulduğunda hangisi baştan ikinci olur?

A) IV B) II C) V D) III E) I

ÜçDörtBeş

4. I. İlk kez Nobel Ödülü kazanan Türk, tanınmış yazar Orhan Pamuk'tur.

II. ABD'de yaşayan Prof. Dr. Aziz Sancar, Nobel kazanan ikinci Türk'tür.

III. Bunlardan ikisi, Nobel Ödülü'nü kazanmıştır.

IV. Sancar, 2015 yılında Nobel Kimya Ödülü'ne layık görülmüştür.

V. 1901 yılından bu yana 10 Türk Nobel'e aday gösterilmiştir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle anlamlı bir parça oluşturulduğunda hangisi sondan ikinci olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) Doğu Anadolu Bölgesi, Anadolu coğrafyasının en büyük bölgesidir. (II) Bölgenin en belirgin niteliği, yüksek oluşudur. (III) Bu özelliğinden ötürü Türkiye'nin çatısını oluşturmaktadır. (IV) Doğu Anadolu'nun başlıca akarsuları Kura, Aras, Fırat ve Dicle'dir. (V) Kura Nehri, Allahu Ekber Dağı'ndan doğarak Gürcistan'a oradan Azerbaycan'a geçer. (VI) Daha sonra Aras Nehri ile birleşerek Hazar Denizi'ne dökülür. (VII) Aras Nehri, Bingöl dağlarından doğar. (VIII) Türkiye, Ermenistan, Nahcivan, İran, Azerbaycan sınırlarını çizerek Azerbaycan'a geçer ve burada Kura ile birleşerek Hazar'a dökülür.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisi ile başlar?

A) III B) IV C) V D) VI E) VII

6. (I) Edebiyat eserleri birbirinden farklı nitelikler taşımakta, dolayısıyla eserlerin okunmasında farklı yaklaşımlara gereksinim doğmaktadır. (II) Edebiyat eserlerinde felsefe ve tarihten izler bulunması son derece olağandır. (III) Özellikle modern ve postmodern edebiyat eserlerinin anlaşılması, okur odaklı yaklaşımlar bilindiğinde daha kolay ve doyurucu olacaktır. (IV) Örneğin J. Joyce, F. Kafka, S. Beckett, O. Pamuk, O. Atay gibi kimi yazarların edebî eserleri, içerdikleri belirsizliklerle, karanlık noktalarla, boş alanlarla, okurun etkin bir şekilde çabalamasını, parçaları birleştirmesini, dolayısıyla yapıtın anlamının oluşmasına katkıda bulunmasını gerektirmektedir. (V) Elbette öğrenciler bu tür eserlerle ortaokul sürecinde karşılaşmayacaklardır fakat okuma alışkanlığı ve hazzının erken yaşlarda çok yönlü bir şekilde gelişebilmesi için kendi düzeylerine uygun olan eserlerle girdikleri iletişimde, eserlerde oluşacak anlamın biraz da kendilerine bağlı olacağının farkına ve hazzına varmalıdırlar.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) IV B) I C) V D) II E) III

UcDörtBeş

7. (I) Yazın yapıtının kendisini öne çıkaran Rus Biçimcilerinin ardından yapıtta biçim ve içerik ayrımını yaparak bunları oluşturan ögelerin nasıl düzenlendiğini ve işlevlerini inceleyenler ise Yeni Eleştiri kuramcıları olmuştur. (II) Biçimciler, yazın eleştirisinin bilimsel olabilmesi için yazının ancak kendi nesnesi olan yazınsal yapıt ile açıklanabileceği düşüncesini getirmiş ve bu düşünce ile yazın kuramı alanında bir çığır açmışlardır. (III) Yeni eleştiri kuramcılarına göre yazın yapıtının değerlendirilmesi yapıt dışındaki ölçütler ile değil, yapıtın barındırdığı içsel ögelerin çözümlenmesi, yorumlanması ile yapılmalıdır. (IV) Sonuç olarak Rus Biçimcileri ile Yeni Eleştiricilerin getirdiği en önemli yenilik, yapıta dikkat çekmek olmuştur. (V) Yapısalcılar ise Rus Biçimcileri ve Yeni Eleştiri'ye ek olarak yazınsallık kavramını getirmişlerdir.

Bu parçada anlam akışının düzeltilmesi için hangi cümleler birbiriyle yer değiştirmelidir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) III ve IV E) IV ve V

1. 1789 Fransız İhtilali'yle baş gösteren ulusçuluk anlayışı, Osmanlı İmparatorluğu'nun çatısı altındaki çeşitli grupları etkilemeye başlamıştı. Diğer yandan Osmanlı İmparatorluğu XIX. yüzyılla birlikte, değişim ve dönüşümün çok daha esaslı olacağı bir döneme giriyordu. Topluma bakışı da etkileyen bu dönemde ortaya çıkan Osmanlıcılık düşüncesi, imparatorluğun istihdam politikasını da belirli bir düzeyde değiştirmiş ve gayrimüslimlerin istihdamına olanak sağlamıştır. Toplumsal birliğin üst bir kimlikle muhafazasını amaçlayan bu fikir, Tanzimat aşamasında zihinlerde yer edinirken daha sonraları yavaş yavaş pratiğe dökülmüştür. ----.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Tanzimat sonrası süreçte Türk edebiyatında ilk kez görülen türlerle birlikte Osmanlı edebiyatının gittikçe zenginleştiği görülmektedir

B) Osmanlı İmparatorluğu'nun sonunu getiren I. Dünya Savaşı'nın ortaya çıkmasındaki en temel sebeplerden biri de büyük güçlerin ekonomik ve ticari hedefleridir

C) Fransız İhtilali'nin doğurduğu sosyal kavramlar; şiir, tiyatro, roman gibi edebî türlerde geniş olarak ele alınmıştır

D) Osmanlı İmparatorluğu'nda sosyokültürel çeşitliliğe ve renkliliğe dayalı bütünlüğün mimarı olan millet sistemi, zaman içinde cereyan eden iç ve dış gelişmeler nedeniyle aşındırılmış ve yıpratılmıştır

E) Söz konusu düşüncenin bir uzantısı olarak Rumlar ve Ermeniler başta olmak üzere farklı etnik gruplardan kişiler, imparatorluğun bürokratik ve diplomatik kadrolarında kendilerine yer bulmaya başlamışlardır

2. **Gazeteci:**
(I) ----

Yazar:
— Mezar taşları, ait oldukları dönemi bize çok yönlü olarak yansıtan önemli unsurlardır. Mezar taşları üzerinden sadece sahiplerinin nüfus bilgilerini değil; aynı zamanda toplumun sosyal, dinî, edebî vb. birçok yönünü okumak mümkündür. Dolayısıyla her bir mezar taşı tarihsel belge niteliği taşımaktadır.

Gazeteci:
(II) ----

Yazar:
— Türk-İslam kültüründe mezar taşları, form ve kitabe içerikleri açısından önem arz etmektedir. Ölümün toplumsal ve psikolojik etkileri, mezar taşlarına yansımakta ve topluma derin mesajlar verilebilmektedir. Bir dönemi pek çok yönden mezar taşlarından hareketle değerlendirmek mümkündür. Mezar taşı, toplumun sadece ölümü algılayış şeklini değil, aynı zamanda hayata dönük tarafını da simgeler. Acılar, beklentiler, özlemler, istekler, dualar gibi insana dair pek çok olgu, mezar taşları üzerinden okunabilmektedir. Mezar taşlarını toplumsal iletişim mecrası olarak görebiliriz. Bu iletişimin kaynağı, ölen ve ölen adına tasarruf yetkisi bulunan yakını, alıcısı ise öncelikle kendisine değer veren yakınları olmak üzere mezarlığa yolu düşme ihtimali olan tüm toplum katmanıdır.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Mezar taşlarının ne gibi fonksiyonları vardır?
(II) Ölüm konusu edebî eserlerde nasıl ele alınmıştır?

B) (I) Mezar taşları hangi bilgileri içermektedir?
(II) Mezar taşlarında kullanılan dilin özellikleri nelerdir?

C) (I) Mezar taşlarının işlevleri ile ilgili neler söylersiniz?
(II) Mezar taşlarının sosyal iletişim yönünden hangi özellikleri söz konusudur?

D) (I) Mezar taşlarının tarihî değeri hakkındaki düşüncelerinizi alabilir miyiz?
(II) Mezar taşlarının şekillerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

E) (I) Edebî eserlerin üretildikleri dönemin zihniyetiyle nasıl bir ilişkisi vardır?
(II) Türk-İslam kültüründe mezarlıklar nasıl dizayn edilmiştir?

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

3. Dünyanın en yüksek dağı olan Everest'in zirvesi, deniz seviyesinden 8848 metre yüksektedir. İki tektonik levhanın -yer kabuğu parçasının- çarpışması sonucu oluşan Everest Dağı, ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "Everest Dağı'nın fiziki özelliklerinde zamanla değişiklik olduğu" **sonucuna ulaşılır?**

A) gelişen yükseklik belirleme yöntemlerine bağlı olarak yüksekliği farklı sayılarla ifade edilen bir dağdır

B) birbirini itmeye devam eden bu iki levha nedeniyle her yıl yaklaşık dört milimetre kadar yükselmektedir

C) çevresel koşulların değişmesine bağlı olarak yeni oluşan dağlarla birlikte dünyanın en yüksek dağı olma özelliğini kaybedebilir

D) zirve noktasında ölçülen sıcaklık değeri, iklimsel koşullara bağlı olarak farklılık gösteren bir coğrafi yapı özelliğindedir

E) üzerinde belirlenen yeni rotalarla tırmanışlar için günden güne cazip hâle gelen bir yapı özelliği sergilemektedir

TYT - 2022

4. (I) Orhan Veli'nin şiirlerinde sıradan konular, hatta günlük hayatta kullanılan eşyalar kendine yer bulur. (II) Her gün rastlanabilecek türden kişiler şiirleri boydan boya süsler. (III) Şair, konu ve sözcük seçiminde seçkinlikten uzak durduğu gibi sanatsal söyleyişlere de karşı olduğunu belirtir. (IV) Şaireneliği, gereksiz mecazlarla yüklü dili reddeder. (V) Ölçüyü ve uyağı şiir için gerekli görmediğinden dolayı Orhan Veli, döneminde oldukça eleştirilmiştir. (VI) Pek çok sanatçı, onun, şiir için olmazsa olmaz ahenk unsurları olan ölçü ve uyak konusundaki umursamaz tavrını tepkiyle karşılamıştır. (VII) O ise bunlara aldırış etmemiş, şiirlerini uyak kullanmadan kaleme almıştır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisi ile başlar?

A) V B) III C) VI D) II E) IV

5. Yeni doğan bebekler, doğduklarından itibaren ilk birkaç ay içerisinde bile etraflarında konuşulan dili anlayabiliyorlar. Araştırmacılar buna ilişkin bir çalışmayı Güney Kore'de doğmuş, Hollanda'da büyümüş, Asya kültürünü hiç tanımayan yetişkinler ve Hollanda'da doğmuş yetişkinler olmak üzere iki farklı grup üzerinde yapmıştır. ----. Araştırmanın başlangıcında, her iki grubun da Güney Kore dili hakkındaki bilgi seviyeleri eşit düzeydedir ve her iki gruba da gözlem süresince aynı dil dersleri verilmiştir. Gözlem süresinin ve verilen dil derslerinin bitiminde araştırmacılar tarafından oldukça şaşırtıcı sonuçlar elde edilmiştir. Güney Kore doğumlu bireylerin yeni öğrendikleri Güney Kore dilindeki telaffuzlarının Hollanda doğumlu bireylere göre çok daha iyi olduğu görülmüştür.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Araştırmacılardan Mirjam Broersma'ya göre Güney Kore doğumlu katılımcılardan, Güney Kore'den 6 aylıkken ayrılanlar ile 17 aylıkken ayrılanlar arasında dile olan yatkınlıkları bakımından belirgin bir fark görülmemektedir

B) Çalışmanın sonucuna göre kişi doğduğu coğrafyaya ait dili hiç kullanmasa bile ileriki yaşlarında bu dili öğrenmek istediğinde, o coğrafyada hiç bulunmamış birine göre çok daha avantajlı olabiliyor

C) Bu çalışmadan yola çıkarak uzmanlar, aileleri yeni doğmuş bebekleri ile mümkün olduğunca çok konuşmaları gerektiği konusunda uyarıyor

D) Yapılan araştırmada, Güney Kore dilinin fonetik özellikleri ile ilgili hangi grubun daha iyi performans sergilediği araştırılmıştır

E) Bu da bebeklerin doğdukları ilk aylarda bile çevrelerinde kullanılan dil hakkında bir şeyler öğrenebildiklerini göstermektedir

1. ---- Titreşimlerin her saniyedeki miktarı, sürekliliği ve genliği; sesin yüksekliğini, süresini ve şiddetini belirlemektedir. Müzik ise en genel anlamıyla bu seslerin sistemli bir biçimde terkip edilmesiyle oluşur. Her müzik kültüründe kullanılan sesler ve bu seslerin terkip biçimleri kendine has niteliklere sahiptir. Buna dayanarak farklı ses sistemleri ortaya çıkmıştır. Batı müziğindeki tampere sistem gereği, koma sesler yok sayılmış ve her biri 4,5 komadan oluşan 12 ton kullanılmıştır. Doğu müzik geleneklerinde ise koma sesleri de dikkate alan ve eşit aralıklı bir dizi oluşturmayan sesler kullanılmış, ses sistemleri de buna göre şekillendirilmiştir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Makam müziği ve ses sistemi hakkındaki tartışmalar hem Osmanlı'nın son dönemine kadar sürmüş hem de Cumhuriyet tarihi boyunca gündemde olmuştur.

B) Hem müzikte kullanılan perde kavramını daha iyi anlamak hem de ses sistemleriyle ilgili sağlıklı fikirler edinebilmek için, farklı ilkeler üzerine kurulmuş olan Batı ve Doğu müzik gelenekleri karşılaştırmalı bir biçimde ele alınmalıdır.

C) Geleneğimizde müziği teknik olarak ele alan çalışmalar Kindî, Farabî ve İbn-i Sina'ya kadar geri gitmektedir.

D) Müziğin ritimle birlikte en temel iki ögesinden biri olan ses, fiziksel bir olgudur ve periyodik titreşimlere dayanmaktadır.

E) Doğu müzik geleneğinde farklı ses sistemleri önerilmiş ve müzikteki sessel titreşimlerle ilgili tartışmalar yapılmıştır.

2. (I) Tarihî ilişkiler neticesinde gerek Türkiye Türkçesinin gerekse Tuvacanın söz varlığında Moğolcadan alıntı sözcüklere rastlanmaktadır. (II) Her iki lehçede de görülen Moğolca alıntılara bağlı benzeşmeleri şöyle örnekleyebiliriz: (III) Standart dilde "batur", ağızlarda ise "batır" şeklinde kullanılan ve "bahadır" anlamına gelen sözcük, Tuvacada "pattir" şekliyle aynı anlamda kullanılmaktadır. (IV) Türkiye Türkçesi ile Tuvaca arasında benzerliğe yol açan bu şekiller Moğolcadan kopyalanmıştır. (V) Yine bu tür bir benzerliğe Türkiye Türkçesinin tarihsel dönemlerinde kullanılan "makta-" sözcüğünü gösterebiliriz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u> "Bu fiil, modern Tuvacada 'muhta-' şeklinde kullanılmaktadır." cümlesi getirilebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Kuralları sözlüklerde ve yazım kılavuzlarında belirlenmiş olan ölçünlü dilin dışındaki kullanımlar ise yerel kaynaklı kuralsız sapmalar olarak yorumlanmaktadır. (II) Bir dilin farklı ağızlarını konuşanların toplumun her alanındaki iletişim gereksinimlerini karşılayabilmeleri noktasında önemli bir birleştirici güce sahip olan ölçünlü dilin daha ziyade ulusal düzeyde bir işlevi olduğu; eğitim, hukuk, basın yayın alanları ile resmî yazışmalarda kullanıldığı görülmektedir. (III) Dilin doğru kullanılmasının ne gibi ölçütleri olduğu konusu tartışıldığında, ölçünlü dil kavramına sıkça başvurulduğu görülmektedir. (IV) Çeşitli türlere ait yazın yapıtları söz konusu olduğunda ağız kullanımlarını içinde barındıran bu standart olandan uzaklaşma eğilimi, yazınsal bir seçimin ürünü de olabilmektedir. (V) Söz gelimi "masallar, halk hikâyeleri, efsaneler, atasözleri, deyimler, bilmeceler, fıkralar, halk şiiri, türküler" gibi sözlü edebiyat ürünlerinin yazıya geçirilmiş şekillerinde ağız kullanımına sıkça başvurulmasının yazınsal bir yönü bulunmaktadır.

Bu parçadaki anlam akışının düzelmesi için hangi cümleler birbiriyle yer değiştirmelidir?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve III D) III ve IV E) IV ve V

4. I. Yani birinci aşama, o dilin tarihî ve modern kollarında araştırılan kelimenin benzerlerini ve ortaklarını bulmaktır.

II. Etimolojik bir araştırmada ilk aşama, araştırılan kelimenin o dilin bütünlüğünde tüm zamanlı olarak tespit edilmesidir.

III. Üçüncü aşamada etimoloji araştırmacısından sadece araştırdığı kelimenin ait olduğu dile değil, o dilin tarihî ve çağdaş olarak yakın veya uzak akrabası olan bütün dillere ilişkin malzemeyi araştırmasında kullanması beklenir.

IV. İkinci aşamada ise araştırmacı, bir kelime ya da yapının kökenini incelerken ilgili dilin dil bilgisel özelliklerini tüm zamanlı olarak tanımanın yanında, o dili konuşan topluluğun tarihsel, sosyal, ekonomik ve kültürel özellikleri üzerine de çok zamanlı bilgi sahibi olur.

V. En son aşamada ise araştırmacı, incelediği kelimenin kökeni ile ilgili kesin bir sonuca varır.

Yukarıda karışık olarak verilen cümlelerden anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda hangisi <u>baştan ikinci</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Yazarlık atölyesine katılan Teoman'dan, alışveriş yapan bir genci konu alan bir hikâye yazması istenince o da şu cümleleri yazar:

"Bir saattir hangi telefonu alacağımı düşünüp duruyorum. Karar veremedim gitti. Hangisini alsam? Bir türlü karar veremiyorum. Şunun rengi fena değil. Bunun da boyutları küçük. Kimi tam istediğim gibi ama tuzlu. Benim de bütçem belli sonuçta. Belirli miktarda param var. Öyle bir telefon almalıyım ki hem olabildiğince uzun süre kullanabileyim hem fiyatı makul olsun."

Teoman'a verilen tavsiye: "----."

Yazarlık eğitimini veren hikâyecinin tavsiyesinden sonra Teoman aynı cümleleri aşağıdaki gibi değiştirir:

"Bir saattir düşünmeme rağmen hangi telefonu alacağıma kara veremedim. Kiminin rengi, kiminin de boyutları ile ilgili soru işaretlerim var. Bütçem belli sonuçta. Öyle bir telefon almalıyım ki hem fiyat bakımından makul olmalı hem de onu olabildiğince uzun süre kullanabileyim."

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Cümlelerin haddinden fazla uzun, onları kısalt ki anlatımın sürükleyicilik kazansın

B) İfadeyi derleyip toparlamalı, anlatımda duruluk ilkesinden ayrılmamalısın

C) Çevre tasvirlerini kahramanın ruh dünyasıyla birleştirmeden nitelikli hikâyeler yazamazsın

D) Sade bir dille eser vermek, anlatımına içtenlik katacaktır

E) Okurun anlatı kişileri ile özdeşim kurabilmesi için ayrıntılı ruh tahlillerine ihtiyaç vardır

6. **Sunucu:**
(I) ----

Bilim insanı:
— Bilimin insanlığın ortak malı olduğunu unutmamak gerekiyor. Bilimsel deney ve araştırmaların ciddiyet ve kararlılıkla sürdürülmesinin önemi de hatırdan çıkarılmamalıdır. Bilimin insanlığın ufkunu açan bir varlık alanı olduğu gerçeğinden hareketle bilimsel bilgiyi üretmek ve insanlığın faydasına sunmak gerekir. Bunun için gerekirse geceyi gündüze katarak bilimsel faaliyetleri devam ettirmek şarttır.

Sunucu:
(II) ----

Bilim insanı:
— Fizik benim için bir hobi gibi. Hobi gibi derken fizik ile ilgili okumalar ve çalışmalardan keyif aldığımı anlatmaya çalışıyorum. Fiziği basit ve eğlencelik bir uğraşıya indirgediğimi asla söylemiyorum. Elbette akademik bağlamda otuz yılı aşkın bir süredir fizikle iç içeyim. Lisans yıllarımdan tutun doktora sürecime değin fizikle hep akademik ve bilimsel bir düzlemde ilgilendim. Fizik benim için bir yaşam tarzı. İnsanlığın önünü açacak pek çok buluşun fizikte yapılacak devrim niteliğindeki çalışmalara bağlı olduğuna da eminim.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Bilim insanının ne gibi yükümlülükleri vardır?
(II) Fiziğin dışında hangi bilim dalları ile ilgilendiniz?

B) (I) Bilim insanı olma fikri sizde ne zaman kök saldı?
(II) Fiziğe bakış açınızı öğrenebilir miyiz?

C) (I) Bilim insanlarının sorumluluklarına gelirsek neler söylemek istersiniz?
(II) Fizik sizin için ne anlam ifade ediyor?

D) (I) Bilimde başarılı çalışmalara imza atmak için neleri akıldan çıkarmamak gerekir?
(II) Fizik alanında yazdığınız kitaplar nelerdir?

E) (I) Bilimsel çalışmalarda hangi ilkeler gözetilmelidir?
(II) Fizik en çok hangi bilim dallarıyla yakınlık göstermektedir?

UcDörtBeş

1. I. Metin

Psikolojinin bir bilim olarak ortaya çıkışının temelinde, insanın davranışlarını ve zihinsel süreçlerini bilimsel yöntemlerle açıklama çabası vardır. Bu çaba insanların sadece ne yaptığını değil; aynı zamanda düşüncelerini, duygularını, algılarını, akıl yürütme süreçlerini, belleklerini ve biyolojik aktivitelerini de kapsar. Dolayısıyla psikolojinin amacı, bilimsel bir temele dayanmayan tanımlama ve yorumlar yerine daha geçerli açıklamalar geliştirmek üzere bilimsel yöntemlerden yararlanmaktır.

II. Metin

İlk bilimsel psikoloji çalışmalarında sadece zihnin yapısı incelenirken daha sonra insana özgü farklı davranışların da araştırılması gereği ortaya çıkmıştır. Böylece kısa sürede gelişim psikolojisi, deneysel psikoloji, sosyal psikoloji, klinik psikoloji, bilişsel psikoloji gibi çok çeşitli alt alanlar doğmuştur. Günümüze kadar, insanın farklılaşan yaşam gereksinimlerini karşılamak üzere, öğrenme, bellek, algı, zekâ, anormal davranışlar, uyma ve itaat gibi temel konuların yanında yapay zekâ, nöral aktiviteler, sanal ilişkiler, teknoloji kullanımı gibi konular psikolojinin inceleme alanına girmiştir.

III. Metin

En yalın bir tabirle insan davranışlarını ve ruh hâlini konu edinen psikoloji biliminin tarihini ele alan bazı kitaplar, bilimsel çalışmalar üzerine kurulu ana akım psikolojinin gelişimini anlatır. Bunlar konuyu farklı biçimlerde ele alsalar da ana akım psikolojiyi destekler niteliktedirler. Öte yandan ana akım psikolojiyi eleştirerek alternatif yöntem ve kuramları destekleyen, eleştirel psikolojinin bakış açısıyla yazılan kitaplar da vardır. Bunlar öncelikle, tarihsel süreçte nelerin eleştirildiğini ele alırlar.

Yukarıdaki "I, II ve III" **numaralı metinlerin ortak özelliği, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Psikolojide kullanılan laboratuvar çalışmalarını izah etme
B) Psikoloji metinlerinin dil özelliklerini açıklama
C) Psikolojinin sanat ve felsefe ile olan ilişkisini irdeleme
D) Psikoloji bilimine yön veren bilim insanlarını tanıtma
E) Psikolojinin kapsamını bildirme

2. ---- Karabük'ten itibaren kabaca doğu-batı doğrultusunda akan Filyos, Gökçebey ilçesinin batısında Devrek Çayı ile birleşip güney - kuzey doğrultusunda akmaya devam etmektedir. Aşağı Filyos havzası, nehrin kuzeye yöneldiği yerden Karadeniz'e döküldüğü yere kadar olan kısmıdır. Nehir, birleşme noktasından itibaren 24400 km^2 lik bir alana yayılarak Çaycuma ilçesini geçer. ----

Bu parçanın başında ve sonundaki boşluklara konu ve anlatım akışına göre aşağıdakilerin hangisinde verilen cümleler sırasıyla getirilmelidir?

A) Filyos Vadisi ve Nehri, burada iç bölgelere açılan ve uzanabilen en önemli noktadır.

Tios'un hemen yakınında Karadeniz'e dökülen Filyos Nehri üzerinde, nehir ticareti ile ilgili kanıtlar bulunmuştur.

B) Avrupalı seyyahlardan birisi olan Ainsworth, *The Resources of the Anatolian Shores of the Black Sea* adlı eserinde Filyos Nehri ile ilgili olarak aşağıdaki ifadeleri kullanmıştır:

Karadeniz'de kurulmuş birçok koloni kenti gibi Tios da iç bölgelerle gerçekleştirdiği ticaret organizasyonunu hem nehir hem de karayolu vasıtasıyla gerçekleştiriyordu.

C) Karadeniz boyunca kurulan kentlerin çok önemli bir bölümü iç bölgelerle iletişimin daha kolay sağlandığı nehir ya da akarsu vadilerinin denize kavuştuğu, korunaklı doğal limanlara sahip, jeopolitik açıdan stratejik olan noktalarda kurulmuşlardı.

Güney Karadeniz kentlerinin önemli bir bölümünde nehir ticareti ayrıcalıklı bir yere sahipti.

D) Filyos Nehri, Bolu ilinin Gerede ilçesinde doğmakta ve oldukça uzun sayılabilecek bir yol izleyerek sırasıyla doğuda Ilgaz, Ulusu, Geredeçay, Soğanlı Çayı isimlerini almaktadır.

Bir delta ağzı oluşturmak suretiyle Karadeniz'e dökülür.

E) Karadeniz'deki nehirlerin sistematik bir şekilde ticari su yolu olarak kullanılmasının temelinde Grek koloni hareketleri yer almaktaydı.

Nehrin toplam uzunluğu 228 km'dir.

3. ---- Bu sorular için yazar ve çevirmen Carlos Batista'nın yazmış olduğu *Çevirmenin Başucu Kitabı*'nın sayfaları arasında okurlara verilecek keyifli cevapları var. ---- 90 sayfalık kitap dört bölümden oluşmaktadır. Kitabın başında yazarın neden bu kitabı yazma uğraşına giriştiğini anlatan kısa bir ön sözü ve sonunda da çevirmenin son sözü bulunmaktadır. ---- Çevirmen; bir saatçi, bahçıvan, fotoğrafçı, terzi, cerrah, gökbilimci, radyolog, pilot, postacı ve kemancı gibi değişik mesleklere sahip olursa metni nasıl çevirir? ----

Bu parçada boş bırakılan yerler, seçeneklerde karışık olarak verilen cümlelerle tamamlandığında hangi cümle dışarıda kalır?

A) Portekizli çevirmen Batista'nın kendi çeviri deneyimlerinden yola çıkarak çevirmenlik mesleğini gün ışığına çıkarmak adına 2003 yılında yazdığı *Breviaire d'un traducteur* adlı kitabı, 2013 yılında *Çevirmenin Başucu Kitabı* adıyla Türk okuruyla buluşmuştur.

B) Eserin ilk kısmında Türk-Alman İttifak Antlaşması'na, Goeben ve Breslau'ın Osmanlı Donanması'na katılmasına, Alman subayların Osmanlı Donanması üzerindeki tesirine ve Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı'na girişine değinilmektedir.

C) Yazar, sanki okura "Bir de böyle düşünmeye ne dersin?" dermiş gibi sorgulayıcı bir tutumla çevirinin tartışmalı konularına ilişkin değişik ipuçlarını kitabına serpiştirmektedir.

D) Çevirmen kaç kimliğe bürünebilir veya kaç gömlek giyebilir?

E) Yazar kitapta genel olarak özgün metinden yola çıkıp yeni bir metin oluşturan çevirmenlere ve çevirmenlik deneyimlerine ilişkin anlatıları, özdeyişleri ve çevirmenlerin giydikleri gömlekleri okurun algısına teslim etmektedir.

4. Romalı yazar Plinius, cam yapımının ortaya çıkışı ile ilgili olarak bize şu bilgileri aktarmaktadır: Bugünkü Suriye sınırları içerisinde, Fenikeliler zamanında, Kandebia adında bataklık bir alan bulunmaktadır. Belus Nehri'nin buradaki bataklıkla başlayıp Ptolemais yerleşimi yakınlarında denize döküldüğü bilinmektedir. Bu kumlar dalgalardan dolayı temizlenerek içerisindeki yabancı maddelerden arınırdı. Söylenceye göre güherçile dolu bir gemi burada demir atar, gemi mürettebatı sahile çıkarak burada yemeği pişirecek yer oluşturmak için etrafta taş ararlar. ----

I. Odunları yaktıklarında kum ile güherçilenin bir süre birlikte erimesiyle daha önce görmedikleri bir sıvının ocaktan sızdığını fark ederler.

II. Böylece ilk defa cam bulunmuş olur.

III. Çevrede taş bulamadıklarından gemiden getirdikleri güherçileler ile yemek yerlerini hazırlarlar.

Yukarıdaki metni olayların akış sırasına göre tamamlamak için numaralanmış cümleler, hangi seçenekteki gibi sıralanmalıdır?

A) I – II – III B) I – III – II C) II – I – III

D) III – I – II E) III – II – I

1. Eski Yugoslavya bünyesinde yaşayan Türk topluluklarının dilleri ve kültürleriyle ilgili bilgilere daha çok bu ülkede yetişen Türk kökenli araştırıcılar vasıtasıyla ulaşabilen Türkiye Türkolojisi, Yugoslavya'nın dağılmasıyla birlikte Balkanlardaki dillere ve kültürlere doğrudan ulaşabilir hâle gelmiştir. Türkiye'deki Balkan Türklerinin geleneksel kültürlerini konu edinen halk bilimi çalışmaları içerisinde Kosova Türk halk kültürü önemli bir yere sahip olmuştur. Türkiye'nin çeşitli üniversitelerinde Balkan Türklerinin dillerini, kültürlerini, tarihlerini ve edebiyatlarını konu edinen yüksek lisans ve doktora tezleri hazırlattırılmıştır. Böylece, Türkiye'deki akademisyenlerin dikkatleri bu Türk topluluklarına da çekilmiştir. Hazırlatılan yüksek lisans ve doktora tezleri ile makale ve bildiriler sayesinde Balkan Türkleri üzerine uzmanlaşan akademisyenlerin yetişmesi sağlanmış ve böylece günümüzde Balkan ülkelerindeki araştırıcılara Türkiye'den de isimler eklenmiştir.

Bu parçadaki altı çizili cümlenin yerine aşağıdakilerden hangisi getirildiğinde parçanın anlam akışı düzeltilmiş olur?

A) Orta Asya Türk dünyası topluluklarının zengin birer halk kültürü vardır.

B) Balkan kültüründe İslami unsurlara dayalı mimarinin önemli bir yeri vardır.

C) Balkan coğrafyası, özellikle 19. yüzyılda siyasi açıdan karmaşık bir görünüme sahiptir.

D) Böylece Türkiye'de Balkan Türklerinin geleneksel kültürlerine yönelik çalışmaların sayısı da artmaya başlamıştır.

E) Kosova Türklerinin geleneksel kültürlerinin Türkiye'deki halk bilimi araştırmalarında önemli bir yeri vardır.

2. Koronavirüsle ilgili yapılan ilginç araştırmalardan biri de konuşulan dillerin bu virüsün yayılmasında nasıl bir etkiye sahip olduğudur. Bu araştırmaya göre, diş ünsüzlerinin (d,z,s,t,n) yan yana bulunduğu kelimelerin sıkça kullanıldığı dillerde konuşma esnasında nemli damlacıkların daha çok çıktığı ve bu yolla da virüsün daha hızlı bulaştığı tespit edilmiştir.

Japonca: Yamada-san wa maiasa roku-ji ni okimasu, asa gohan wa itsumo pan to kohidesu, basu de kaisha e ikimasu, kaisha wa hachiji kara go-ji madedesu.

Fince: Tata merikirjaa on eritain vaikea ymmartaa, jopa merimiehena en voi ymmartaa taysin naita termeja sisaltavia artikeleita. Isani halusi myös selittaa sinulle taman tilanteen vaikeuden.

Rusça: Vam tseduyet vzglyanutna etu entsiklopediyu, chtoby poluchit chetkuyu informatsiyu o tom, skol'ko imenno let tituly tsarya i tsarya ispol'zovalis.

Letonca: Sporta ieguvumi cilveku veselibai netiek nemti vera, jo visas sadas aktivitates novers cilveku novecosanos un nodrosina, ka vini ir laimigi un mierigi.

Türkçe: İnsan davranışlarının toplamından oluşan kişilik, uzun zamandır dikkat çeken ve tartışılan bir konu oldu zira kişilik hem bireylerin hem de toplumların incelenmesinde baz alınan bir kavramdı.

Bu parçaya göre, yukarıda birer cümle örnek verilen ve yazıldığı gibi okunan dillerden hangisinin konuşulduğu bir bölgede virüsün konuşma yoluyla yayılma hızının diğerlerinden daha fazla olması beklenir?

A) Türkçe B) Rusça C) Fince D) Letonca E) Japonca

3.

Aşağıdaki parçalardan hangisinin iletisi bu görselde verilmek istenen mesaja <u>en yakındır</u>?

A) İnsanlar farklı sebeplerden ötürü, değişik davranışlar sergilerler. Birilerinin temel davranışlarını tanımlamak, bu insanların eylemlerini anlamanıza yardımcı olacaktır. Bir şeyi alışkanlıktan ötürü mü yapıyorlar yoksa bir yalan, öfke veya olgun olmamama durumu mu var bu davranışların arkasında,diye şüpheleniyorsanız onları dikkatlice gözlemleyiniz.

B) Benimsenen değerlerle davranışlar arasında uygunluk varsa kişi karakter sahibidir. Halk arasında "özü sözü bir", "sözü sazına uygun", "sözünün eri" gibi deyimler, karakter sahibi insanın özellikleridir. Benimsenen değerlerle davranışlar arasında uyumsuzluğun olması, problemli bir kişiliğin göstergesidir. Bu tür insanların davranışlarında tutarlılık yoktur.

C) İnsan kişiliğinin parçası olan bazı hususlar (tutum, davranış, görünüş vb.) başkalarınca gözlenip değerlendirilebilir. Kişiliğin dışa yansıyan bu yanı, nesnel yanını oluşturur. Kişiliğin duyuş, düşünüş gibi içsel etkinlikleri de vardır. Bunlar kişinin kendini tanıdığı, değerlendirdiği, benlik bilincinin oluştuğu öznel yanını oluşturur.

D) Öz güvenin eksikliği kadar fazlalığı da gelişimi ve değişimi durduruyor. Bazı insanlar kendisini tam olarak tanıyamama durumu sebebiyle kendi kişiliklerine hayali vasıflar yükleyebilmektedir. Bu durum onlarda gereksiz bir ego ve kibrin oluşmasına neden olmaktadır. Ayrıca bu özellik, hayal kırıklığı yaşama durumunu da yoğun olarak ortaya çıkarmaktadır.

E) Bir alandaki başarısızlığın doğurduğu eksiklik, yetersizlik ve aşağılık duygularını başka bir alanda başarı sağlayarak ortadan kaldırmaya psikolojide ödünleme denir. Ödünleme davranışında bulunmaya neden olan eksiklik ve yetersizlik fiziksel (bedensel) olabileceği gibi sosyal alandaki bir başarısızlık da olabilir. Bedensel eksikliğinden dolayı sporcu olamayan bireyin okuyarak çok iyi bir avukat olması bu duruma örnek olarak verilebilir.

4. Ebru yapmak için ihtiyacınız olan malzemeler: içme suyu, aktardan alabileceğiniz kitre, çelik ebru teknesi, boyalar, gül dalı ve at kılından imal edilen fırçalar, biz adı verilen değişik kalınlıklarda şiş veya tornavidaya benzeyen sivri uçlu aletler, yine farklı sıklık ve kalınlıkta metal dişleri olan taraklar ve deseninizi transfer edeceğiniz, boyutunu elinizdeki ebru teknesine göre belirleyeceğiniz birinci kalite hamur kağıt.

Bu açıklamaya göre, aşağıdakilerin hangisinde ebru sanatıyla ilgilenildiği söylenebilir?

A)

B)

C)

D)

E)

1. I. Bir romancının oluşturduğu metin sosyal olaylara vurgu yapabilir. Dönemin zihniyeti bu eserlere yoğun olarak yansımış olsa da vücuda getirilen metnin bir roman, yani sanatsal yaratı olduğu unutulmamalıdır. Benim romanımda da gerçekliğin üzerinde hayal tozlarının bulunabileceği, hatta bulunması gerektiği akıldan çıkmamalıdır.

II. Ben şiir yazıyorum. Dizelerimde hâlin gereğine uygun durumlar olmayabilir. Benim sermayem hayal gücümdür. Yazdıklarımda gerçeğin kendisini aramayın. Yaşamın gerçekleri, düş gücümden süzülerek şiirimin gerçeklerine dönüşür.

III. Evet, tarihî gerçekleri anlatan bir uzun öykü yazdım. Bazı eleştirmen ve okuyucularım beni gerçeği kısmen değiştirmekle suçladı. Bu durumu garipsedim çünkü ben bir tarih kitabı yazmadım, edebî bir yapıt oluşturdum. Yazınsal bir ürünün olmazsa olmazlarından sayılan kurgusallığı nasıl göz ardı edebilirim? Bu durum benim sanat ve edebiyat anlayışıma ters olur.

Bu üç parçadan çıkarılacak ortak sonuç aşağıdakilerin hangisidir?

A) Edebi eserlerin yalnızca düş gücüne dayanması gerekir.

B) Nitelikli bir yapıt, hayatın gerçeklerine ters düşmemelidir.

C) Başarılı bir yazar, yaşamı eserlerinde bir fotoğrafçı titizliğiyle aktarmalıdır.

D) Edebi eserlerde gerçeğin saf hâlini aramak doğru değildir.

E) Bir edebiyat ürününün başarısı, gerçek ve hayal arasındaki dengenin kurulmasıyla sağlanır.

2. (I) Felsefenin çok çeşitli tanımları yapılmakla birlikte hemen hemen bütün düşünürlerin üzerinde anlaştığı konu, felsefenin en asli işlerinden birinin kavramlar üzerine düşünmek olduğudur. (II) Bunun biricik nedeni, düşüncelerin dil ve kavramlarla ifade ediliyor olması; dahası bilgi, varlık, siyaset, ahlak ve sanat gibi felsefenin temel alanlarının hepsinin buluştuğu kavşağın dil olmasıdır. (III) Bu bağlamda Deleuze ve Guattari de "Felsefe kavramlar oluşturmak, keşfetmek, üretmek sanatıdır." tespitinde bulunmaktadır. (IV) Yine felsefe tarihinde birçok filozofun yeni kavramlar icat ettiği veya kullanımda olan bazı kavramları çok başka bir anlam yüküyle donattığı görülmektedir. (V) Felsefe, bilimlere kaynak teşkil eden bir yapıya sahiptir. (VI) Günümüzdeki bilim dallarının pek çoğu felsefi düşüncenin mahsulüdür. (VII) Felsefenin araştırma sahasında yer alan bilimler, kendi ayırt edici niteliklerine kavuşup deneysel ve kanıtlanabilir hâle geldikçe felsefeden birer birer kopmuştur. (VIII) Böylece fizik, kimya, biyoloji, astronomi, matematik, geometri gibi bilim dalları doğmuştur. (IX) Felsefe, insanın kuşatıcı bir bilgi veya kapsayıcı bir kavrayışa ulaşma talebine cevap verebilen yegane disiplindir. (X) Kişinin kendi öz kaynakları dışındaki bilgileri edinmesinde başrolü üstlenir.

Bu parça üç paragrafa ayrılmak istense ikinci ve üçüncü paragraflar hangi cümlelerle başlar?

A) III ve V B) IV ve VI C) V ve IX

D) V ve VIII E) VI ve IX

3. (I) 750'li yıllarda ise bilinen en kuvvetli asit, asetik asidin seyreltilmiş bir solüsyonu olan sirkeydi. (II) Avrupalı çağdaşları tarafından GEBER olarak bilinen Cabir İbn-i Hayyan, sirkeyi damıtarak asetik asidin daha saf hâlini oluşturdu. (III) Bu, kayda değer bir gelişmeydi. (IV) Zira o zamana kadar kimyasal değişimin sadece ısı ile gerçekleştiği düşünülüyordu. (V) Hâlbuki yeterince güçlü olursa asitler de kimyasal değişime yol açan ikinci faktör olabilirdi. (VI) Ünlü bilim kurgu yazarı Isaac Asimov'a göre kimyada yapılan bütün keşiflerin en büyüğü, adı bilinmeyen biri tarafından gerçekleştirildi. (VII) Hem de Cabir İbn-i Hayyan'ın adı kullanılarak ve Cabir İbn-i Hayyan'dan tam 650 yıl sonra… (VIII) Bu buluş, bugün okullarda H_2SO_4 diye öğrendiğimiz Sülfürik asidin keşfedilmesiydi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümle, bir parçanın giriş cümlesi olmaya uygun değildir.

B) III. cümle, parçada düşüncenin akışını bozmaktadır.

C) IV. cümle, kendisinden önceki yargının gerekçesi durumundadır.

D) VI. cümleden itibaren ikinci bir paragrafa geçiş yapılabilir.

E) VIII. cümleden sonra "Sülfürik asidin keşfiyle kimyada bir çığır açılmış oldu." cümlesi getirilebilir.

4. **Aşağıdaki yargılardan hangisi birlikte verildiği parçayla <u>ilişkilendirilemez</u>?**

A) *"Coğrafya, medeniyet oluşumu için oldukça önemli bir etkendir." yargısına aşağıdaki parçadan ulaşılabilir.*

Her medeniyet, sınırları aşağı yukarı sabit bir mekâna, buna bağlı olarak da kendine özgü bir coğrafyaya bağlıdır. Bu coğrafya, oluşturduğu medeniyetin özelliklerini de belirler. Ortaya çıkan medeniyetin o coğrafi yerle anılmasına neden olur.

B) *Bu parçada düşünceyi geliştirme tekniklerinden örneklemeye yer verilmiştir.*

Rönesans, bütün sanat dallarında olduğu gibi resimde de yenilik arayışlarına kapı aralamıştır. Rönesans'ta bazı ressamlar, derinliğin perspektifle verilmesi konusunda ciddi çalışmalar yapmıştır. Paolo Uccello ve Andrea Mantegna bu ressamlardan birkaçıdır.

C) *Bu parçada "Öğrencinin belgeler aracılığıyla bilgiyi elde etme ve kullanma gücünü geliştirdiği" belirtilmiştir.*

Birinci el yazılı, basılı, çizili kanıtlarla öğrenciyi karşı karşıya getirme; okul dışı sosyal bilgiler ve tarih öğretiminin verimini artırır. Okul dışı öğretim etkinliğinin bir parçası olan arşivlerde organize edilen bazı etkinlikler de bu anlamda önem arz etmektedir. Öğretmenler eşliğinde gerçekleştirilen ve -gelişmiş ülkelerde olduğu gibi- pedagoji uzmanlarınca desteklenen arşiv gezileri sırasında buralarda korunan belgelerin ve düzenlenen sergilerin görülmesi, ders konuları kapsamında değerlendirilmektedir.

D) *Bu parçadaki IV numaralı cümle, anlatımın akışını bozmaktadır.*

(I) Başarının sırrı düzenli çalışmaktır. (II) Çok üstün bir zekâya sahip olmanız, başarıya giden yolda işinizi epey kolaylaştıracaktır. (III) Gelgelelim başarıda zekânın payı, %1 iken emeğin payı %99'dur. (IV) Zekânın okuma, bulmaca çözme gibi etkinliklerle geliştirilmesi gayet mümkündür. (V) Dolayısıyla başarıya giden yol, büyük ölçüde sistemli ve planlı çalışmaktan geçer.

E) *Aşağıdaki parçada boş bırakılan yere "İletişim teknolojilerinin eğitime sunduğu pek çok yarar vardır." cümlesi getirilebilir.*

---- Söz gelimi öğrenme ortamlarını yazılımlarla destekleyerek eğitimin kalitesini artırır. Öğrencilerin bilgiye ulaşma süresini kısaltır. Öğrenciyi pasif öğrenme ortamlarından kurtarır.

KARMA SORULAR 1

1. 2017 Yılı Nobel Tıp Ödülü, "Biyolojik Saat" çalışmasına verildi. Nobel Tıp Ödülü, biyolojik saati kontrol eden çalışmalarından dolayı ABD'li üç bilim insanına verildi. Nobel Ödülü'ne layık görülen isimler Jeffrey C. Hall, Michael Rosbash ve Michael W. Young. Biyolojik saat; Dünya'nın devinimi doğrultusunda bitkilerin, hayvanların ve insanların biyolojik ritimlerini nasıl adapte ettiklerini açıklıyor.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Bir yerin dış görünüş özellikleri anlatılmıştır.
B) Okur, olay akışı içinde yaşatılmıştır.
C) Konu tartışma havasında ele alınmıştır.
D) Okura bilgi aktarılmıştır.
E) Anlatımda mizahî unsurlara yer verilmiştir.

2. ----. Bu nedenle romandaki üç bölümün anlatıcılarının farklı olmasını istedim. Romanı üç ayrı kişi anlatıyor. Asıl kahramanın ise sesi yok, anlatıcılar kadın kahramanı gözlemleyen kişiler. Kadın kahramanın nasıl biri olduğunu okurun kafasında canlandırmasını istedim. Üç öykünün hepsini birden okuduğunuzda ortaya bambaşka bir imge çıksın istedim. Kadın kahraman bir nesne olarak karşımıza geliyor roman boyunca. Bazısı seviyor, âşık oluyor; bazısı nefret ediyor, küçümsüyor. Oysa tamamını okuduğunuzda güçlü, ne yaptığını bilen bir kadın ortaya çıkıyor.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Ben şiir yazmak yerine öykü yazmayı daha isabetli bulduğum için bu öyküyü kaleme aldım
B) Günümüzde yazılan romanlarda, bölümlerdeki anlatıcılar farklı olunca okur artık sıkılmaya başladı
C) Değişik boyutları, açıları ve tarzı olan bir roman yazmak istedim
D) Okurlarımdan gelen tepkiler nedeniyle roman yazmayı bırakıp öyküye yöneldim
E) Kadın kahramanların olduğu romanlar artık pek ilgi görmediğinden erkek kahramanları tercih ediyorum

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

3. **Gazeteci:**
(I) ----
Uzman:
— Bütün enerji kaynaklarını hesaba kattığımızda enerji tüketiminin XIX. yüzyılın başından beri on kat arttığını görüyoruz. Bunda dünya nüfusunun artmaya devam etmesinin yanı sıra teknolojik ilerlemelerin de payı var. Ülkelerin farklı enerji kaynaklarını bir arada kullanmaya başladığını da söylemek lazım.
Gazeteci:
(II) ----
Uzman:
— Ülkeden ülkeye değişiklik gösterse de petrol dünya genelinde tahtını bırakmış değil. Hatta II. Dünya Savaşı'nın sona erdiği 1945 yılına göre yıllık tüketiminin dört katına çıktığını biliyoruz. Petrol tüm dünyada kullanılan enerjinin üçte birini sağlamayı sürdürüyor. Onu sırasıyla kömür, gaz, yenilenebilir enerji kaynakları ve nükleer enerji izliyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Nüfus hareketliliğinin enerji gereksinimi ile ilişkisi nedir?
(II) Yenilenebilir enerji kullanımı hakkında ne söyleyebilirsiniz?

B) (I) Dünyadaki enerji kaynaklarının azalmasını nelere bağlıyorsunuz?
(II) Siz de petrolün birincil enerji kaynağı olduğunu mu düşünüyorsunuz?

C) (I) Dünyada enerji tüketiminin nasıl bir seyir izlediğini düşünüyorsunuz?
(II) Gelecekte başlıca enerji kaynaklarının hangileri olacağını öngörüyorsunuz?

D) (I) Teknolojinin yanı sıra enerji tüketiminde sizce neler etkili?
(II) Gelecekte petrole bağımlı olmaktan kurtulacak mıyız?

E) (I) Günümüzde üretilen enerji, tüketim ihtiyacını karşılayabiliyor mu?
(II) Günümüz insanı hangi enerji kaynaklarını kullanmayı tercih ediyor?

TYT - 2018

4. Lloyd George'un İngiltere başbakanı olduğu Aralık 1916, Dünya Savaşı'nın bütün şiddetiyle devam ettiği bir tarihtir. Öncelikle Birinci Dünya Savaşı'ndan galip çıkmış İngiltere'nin başbakanı olarak savaşın mağluplarına barış şartlarını dayatmış, ancak savaşın mağluplarından biri olan Türklere Sevr Barış Antlaşması'nı kabul ettirememiştir. Buna ilaveten İngiltere, Çanakkale krizinde müttefikleri tarafından yalnız bırakılmış, bunun sonucunda da büyük bir itibar kaybına uğramıştır. Ayrıca Osmanlı Devleti'ne karşı bu düşmanca tutumu nedeniyle İslam ülkelerinde, özellikle de İngiltere'nin sömürgesi durumunda olan Hindistan'da prestijini büyük ölçüde yitirmiştir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) İngiltere Osmanlı Devleti'ne dostça yaklaşmamıştır.
B) İngiltere, Çanakkale krizinde müttefikleri tarafından yalnız bırakıldığından saygınlığını yitirmiştir.
C) İngiltere, Çanakkale Savaşlarında büyük bir hezimete uğramıştır.
D) Lloyd George'un İngiltere başbakanı olduğu sırada Dünya Savaşı yaşanmaktadır.
E) Lloyd George, Dünya Savaşı'nda yenilenlere barış koşullarını dayatmıştır.

5. (I) Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne giriş sürecinin başlamasıyla her alanda olduğu gibi Yüksek Öğrenim alanında da uyum ve tanınma gereksinimi doğmuştur. (II) 2010 yılına kadar Avrupa Yükseköğretim Alanı oluşturmayı hedefleyen bir reform süreci olarak bilinen "Bologna Süreci", ülkemizde kabul görmüş olan, Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarının mevcut sistemlerinin gözden geçirilip yeniden yapılandırılması ve iyileştirilmesi hedeflerine dayanan bir çerçeve plan niteliğindedir. (III) Süreç, her ülkenin tamamen özgür iradeleri ile katıldıkları bir oluşumdur ve ülkeler, Bologna Süreci'nin öngördüğü hedefleri kabul edip etmeme hakkına sahiptirler. (IV) Yükseköğretimin her kademesi sonunda asgari olarak kazanılması gereken bilgi, beceri ve yetkinlikler vardır. (V) Sürecin temelleri; 1998 yılında Fransa, İtalya, Almanya ve İngiltere Eğitim Bakanlarının Sorbonne'da gerçekleştirdikleri toplantı sonunda yayımlanan Sorbonne Bildirisi ile atılmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Bilimselliğin amacı nedir? Genelgeçer kalıp bilgiyi belletmek değildir. Eldeki bilgileri sorgulamaktır. Bilgiyi bir adım ilerletmek için araştırmak ve geliştirmektir. Yeni bilgiler elde etmek için çaba göstermektir. Bilgiyi yeni bilgilerle desteklemektir. Doğru ve uygulanabilir bilgiyi sağlamak için mantıksal bir tutum içine girmektir. Bilgiyi ölçülebilir, eleştirilebilir, insanlığın faydasına kullanılabilir duruma getirmektir.

Bilimselliğe dair bakış açısından böyle bahseden bir yazar ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Bilgi havuzunu genişletmek gerektiğini düşünmektedir.
B) Bilginin genelde düşünceden bağımsız olarak üretilebileceğini belirtmektedir.
C) Bilginin insanoğluna yararını gözetmektedir.
D) Bilgiyi elde etmeye yönelik faaliyetler yapılması gerektiğine inanmaktadır.
E) Ezberciliğe karşı bir yapısı vardır.

7. Akşam yakındı. İki derenin birleştiği bu batak, çukur, sıtmalı araziye çeltiklerden kalkan kokulu, ağır bir duman yayılıyordu. Gövdeleri yarılmış, yanmış beş on yaşlı, cansız söğüt arkasında güneş bulanık bir ışık bırakıyor ve arkların durgun sularını yer yer parlatıyordu. Bu aydınlık parçalar, kül renkli, rutubetli ova ortasında bulutlu göğün yarıklarına benziyor; yavaş yavaş bulanıyor, sönüyor, örtülüyordu. Üç köylü; bozuk, çamurlu bir patikadan ağır ağır, birbiri arkasından çıkıyordu. İçlerinden biri, sakalı bir at gibi, fena fena öksürüyordu. Evvelâ boz merkebi gördüler. Fundaların ortasında, tozlu, topraklı bir yer bulmuş, galiba birçok tepinmiş, yatmış, oynamış. Şimdi memnun bir eda ile yan gelip oturuyor, batan güneşi kayıtsızca seyrediyordu.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

A) Farklı yapıda cümleler kullanılmıştır.
B) Farklı duyular ile ilgili ayrıntılara yer verilmiştir.
C) Doğa, devinim hâlinde verilmiştir.
D) Kalıplaşmış sözlere başvurulmuştur.
E) Anlatım I. kişi ağzından yapılmıştır.

ÜçDörtBeş

KARMA SORULAR 2

PARAGRAF

1. Sulu sayaçların yapısı ve işleviyle ilgili olarak yapılan bir araştırmaya göre, bu sayaçların basit yapılı olmasına rağmen doğru olarak çalışması, içindeki suyun seviyesinin sürekli aynı kalmasına bağlıdır. Suyun buharlaşması, arzu edilmeyen bazı sorunlar ortaya çıkarır. Ayrıca buharlaşan su, gaz boruları içinde gazın cep yapmasına sebebiyet verir. Bu durum yanma esnasında "titrek alev"e yol açar. Kışın ise donma hadisesi olur. Bütün bu sebeplerden dolayı sulu gaz sayaçlarının yerine uzun yıllar hassasiyeti bozulmayan yalın ıslak sayaçlar yapılmıştır. Bu sayaçlar, aynı zamanda diğer sayaçların ayarlarının yapılmasında kullanılır.

Aşağıdakilerden hangisi bu bilgiler doğrultusunda yapılacak bir araştırma süreci içinde sorulacak sorulardan biri olamaz?

A) Suyun endüstri ve tarımda verimli kullanımı nasıl mümkün olur?
B) Titrek aleve hangi etken neden olur?
C) Yalın ıslak sayaçlara yönelme eğilimini artıran hususlar nelerdir?
D) Sulu sayaçtaki suyun buharlaşması hangi problemlere yol açar?
E) Sulu sayaçlar, nasıl bir çalışma prensibine sahiptir?

ÖSYM KÖŞESİ

2. Öznel olmak kendi içine kapanmak, düşünceye dalmak, herkesten ve her şeyden ayrı olmak değildir. Aksine dışa doğru, başkalarına doğru bir çeşit yöneliştir. Bu yönelişledir ki benim dışımdakilere "benimdir" diyebilirim. Ancak gerçekten yaşadığım, içinde kendimi gördüğüm, bağlandığım bir şey benimdir. Çünkü beni benden başka olanla birleştiren bağı yalnız ben yaratabilirim.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın yazarının düşüncesini destekleyen bir örnek değildir?

A) İçerisinde bulunmadığım bir ordunun elde ettiği bir zaferle sevinebilirim yeter ki o, kendi fetihlerimin bir basamağı olsun.
B) İnşa aşamasında hiçbir emeğimin olmadığı bir eve sahip olabilirim yeter ki o, içinde oturduğum bir ev olsun.
C) Himalaya'nın doruğuna tırmanan adamın yaşadığı serüven ile böbürlenebilirim yeter ki o, kendi başarısını kanıtlamış olsun.
D) Şurada duran kimsenin sahiplenmediği toprak benim olabilir yeter ki o, ellerimle işlediğim bir toprak olsun.
E) Bir ülkenin uğradığı bozgunu iliklerimde duyabilirim yeter ki o, aramda bağlantılar kurduğum ülkede yaşanmış olsun.

TYT - 2019

ÇIKMIŞ SORU

3. Balonla uçmak fikri, Orta Çağ'dan bu yana insanlığın alakasını çekmiş ve cazibe uyandırmıştır. Söz gelimi ilk uçuşu; 1783'te Jacques Eteinne ve Joseph Michem Montgolfier kardeşler sıcak havalı, kâğıttan bir balonla gerçekleştirmişlerdir. Bu balon, 300 m kadar yükselebilmiştir. Aynı sene Jacques Charles adında başka bir Fransız ilk hidrojenli balonu 1000 m yüksekliğe kadar uçurmuştur. Daha sonraları insanlı uçuşlar yapılmaya başlanmıştır. 1785 yılında Manş Denizi ilk defa bir Fransız ve Amerikalı tarafından balonla geçilmiştir. 1784 yılından sonra balon stratosfer araştırmaları için kullanılmaya başlanmıştır. 1900'lerden sonra da balonla 20 km'den daha yükseklere çıkılabilmiştir.

Bu parçadaki örnekler, aşağıdakilerden hangisini desteklemek için verilmiştir?

A) Çok eskilerden beri balonla uçularak yeni coğrafyalar keşfedilmiştir.
B) Balonla seyahat etmek, ilk zamanlardan beri oldukça riskli bir uğraştır.
C) Balonla uçmak, geçmişi çok öncelere dayanan bir faaliyettir.
D) Uçmanın mesafeleri kısalttığı ve insanlara zaman kazandırdığı bilinmektedir.
E) Uçuş teknolojileri, her dönemde maliyetli olup yatırım gerektiren bir alan olmuştur.

4. Çevirmenlerin salt dil edincine sahip olmayıp çalıştıkları dillerin ait oldukları kültürler hakkında da bilgi sahibi olmaları, başarılı çeviri eserler üretmelerine imkân sağlayabilir. Ayrıca çevirmenlerin çeviri stratejileri hakkındaki farkındalıkları da çeviri sürecini olumlu yönde etkileyebilecek bir etmen olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu stratejilerin bilinçli ve gerekli biçimde kullanılması çeviri sürecinde ortaya çıkabilecek zorlukların üstesinden gelmede çevirmenlere yol gösterebilir.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

A) Çevirinin kültürler arası iletişime katkılarından
B) Çeviri sürecinde karşılaşılan zorluklardan
C) Başarılı bir çevirmende bulunması gereken niteliklerden
D) Çevirmenlik eğitiminin nasıl yapıldığından
E) Çevirmenlerin genelde benzer nitelikler taşıdığından

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

5. Resim eleştirmenleri eserleri incelerken belirli bir yönteme bağlı kalırlar. Betimleme, çözümleme, yorumlama ve yargıya varma olmak üzere dört işlem basamağını kapsayan bu yöntemle eserden bilgi edinirler. Yöntemin ilk aşamasında tabloda yer alan ve gözle görülen her nesne tek tek listelenir. İkinci aşamada bu nesneler resmin içine yerleştirilirken nelere dikkat edildiği örneğin konum, renk, kontrast, ton gibi niteliklerin nasıl kullanıldığı belirlenir. Üçüncü aşamada ressamın kullandığı nesneler ve bunların organizasyonuyla vermek istediği mesaj ortaya çıkarılır. Son aşamada ise o ana kadar elde edilen bütün veriler bir arada değerlendirilir, eseri iyi veya kötü kılan özellikler ortaya konur ve incelenen eserin niteliği hakkında nihai karara varılır.

Aşağıdakilerden hangisi bu yöntemi kullanan bir resim eleştirmeninin süreç içinde soracağı sorulardan biri olamaz?

A) Verilmek istenen mesaj, hangi obje ve varlıklar kullanılarak aktarılmaktadır?

B) Ressam, tabloda görülen bileşenlerin organizasyonunda nelere dikkat etmiştir?

C) Ressam, bu eserinde tam olarak ne anlatmak istemektedir?

D) Ressamı başarılı yahut başarısız yapan temel nitelikler nelerdir?

E) Eser, hangi güçlü ve zayıf yönleriyle diğer yapıtlardan ayrılmaktadır?

TYT - 2020

6. "Bilişim" kelimesini dilimize kazandıran isim Aydın Köksal'dır. Elektronik, bilgisayar, yazılım mühendisi ve dil bilimci olan Köksal, aynı zamanda Türkiye Bilişim Derneğinin onursal başkanıdır. Köksal; bilgisayar, bilişim, donanım, yazılım, veri tabanı gibi yaklaşık 2 bin 500 bilişim terimini Türkçeye kazandırmıştır. "Bilişim" kelimesi "bilmek" fiilinin bir türevi olan "bilişmek" fiilinden türetilmiştir. İngilizcede "informatics", Almancada "informatik", Fransızcada "informatique" şeklinde karşılığı olan bilişim, İskandinav ülkelerinde "datalogi" olarak kullanılmaktadır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) Olay anlatımına

B) Sayıp dökmelere

C) Yabancı kelimelere

D) Sayısal veriye

E) Terimlere

7. Yeni Türk edebiyatının başlangıcından itibaren; rasyonalist Şinasi'den, romantik Namık Kemal'e, ondan natüralist Nâbizâde Nâzım'a ve orta sınıfın sesi olan Ahmet Mithat'a değin sanat ve edebiyatın etik bir vurgusu olması gerektiğine inanan ve bunu ifade eden çok sayıda edebiyatçı saymak mümkündür. Söz konusu etik, Servetifünun'a gelindiğinde estetiğin içinde eritilir. Dolayısıyla Birinci ve İkinci Dönem Tanzimat edebiyatçıları ile Servetifünun topluluğu arasındaki ayrışmayı aynı zamanda bu noktadan da temellendirmek olasıdır. Genel olarak belirtmek gerekirse bu iki tavır, günümüze dek izlerini belirgin yahut örtük biçimde devam ettirir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Birçok edebiyatçı, edebiyatın en önemli yönünün etik olduğuna inanmıştır.

B) Nitelikli bir edebiyat ürünü ortaya koyabilmek için etiği estetiğin içinde eritmek gerekir.

C) Edebiyatın en eski ve sıkça tartışılan meselesi, edebî eserde etiğin nasıl ele alınacağıdır.

D) Edebiyatta etik, Tanzimat ve Servetifünun Dönemlerinde farklı şekilde değerlendirilmiştir.

E) Etiğin ele alınışı, Tanzimatçılar ile Servetifünuncular arasındaki az sayıdaki ayrımdan biridir.

8. (I) İyi meyveler veren bir fındık ağacı yetiştirebilmek için dikim ve budama işlemleri işin püf noktasıdır. (II) Ortalama 35 veya 40 santimetre uzunluğunda kesilen fidanlar, çok bekletilmeden dikim çukurunda dikilmelidir. (III) Sonbahar mevsimi, dikim için ideal dönemdir. (IV) Eğer geç kalınmışsa kışı soğuk geçen bölgelerde dikim ilkbaharda da yapılabilir. (V) Gübreleme, fındık ağacının genel bakımında çok önemlidir. (VI) Dalların kurumasını veya hastalanmasını önlemek için her sene düzenli şekilde gübreleme yapılmalıdır. (VII) Elbette gübreleme yapmanın bazı önemli kuralları vardır. (VIII) Çünkü bilinçsizce yapılan gübrelemeler zarar verici olabilir.

Bu parça, iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisi ile başlar?

A) III B) IV C) V D) VI E) VII

KARMA SORULAR 3

1. Gök bilimciler, 2018'de, ilk kez atmosferinde bulut olmayan bir gezegen keşfetti. Gezegenin adı, "WASP – 96b". Gezegenin atmosferi sodyumdan oluşuyor. Gezegen Güneş Sistemi dışında yer alıyor. Dünya'dan 980 ışık yılı uzaklıktaki Anka Takımyıldızı'nda bulunuyor. WASP – 96b, Jüpiter'den yaklaşık olarak %20 daha büyük.

Parçada sözü edilen gezegen ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) Hangi takımyıldızında bulunduğuna
B) Atmosferinin neyden oluştuğuna
C) Adının ne anlama geldiğine
D) Atmosferinde neyin olmadığına
E) Jüpiter'den hacimli olduğuna

2. Çok değişik şekillerde yapıldığından balıkçılığın tasnifi oldukça teferruatlıdır. Balıkçılık, amatör ve profesyonel olarak önce ikiye ayrılır. Profesyonel balıkçılık ise kıyı ve açık deniz balıkçılığı olarak kendi arasında iki türlüdür. Ayrıca avlanma aletleri bakımından da çeşitlilik arz eder. Dünya'da Japonya, Amerika başta olmak üzere İngiltere, İsveç, Norveç, Danimarka, Almanya, İtalya balıkçılığa çok önem vermekte ve kurdukları modern filolarla bol miktarda balık avlamaktadır. Büyük okyanusların bu çeşit zenginliklerinden istifade ederek gerek kendi gerekse diğer ülkelerin ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Yüzen filolar, bu devletlerin büyük bir gelir kaynağıdır.

I. Deniz turizminin bir ülkeyi uluslararası arenada öne çıkarabilme koşulları
II. Deniz ürünlerinin çıkarılması ve tüketilmesiyle ilgili değerlendirmeler
III. Kıyı balıkçılığının ülke ekonomisindeki yerini gösteren istatistikler

Yukarıdakilerden hangileri bu sözleri söyleyen kişinin çalışma alanına girer?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. (I) Yazınsal gösterge bilim, yapısalcılığın ilkelerinden beslenen bir bilim dalıdır ve esas olarak anlatımsal ve yazınsal metinler üzerine odaklanmaktadır. (II) Bu bilim dalının en önemli temsilcilerinden biri, Paris Göstergebilim Okulu'nun üyesi olan Algirdas Julien Greimas'tır. (III) Yazın sanatında ustalaşmak için nitelikli bir okuma yapmak şarttır. (IV) Yazın adamı hangi yazın türünde eser üretmek istiyorsa o türün şaheserlerini okumak durumundadır. (V) Bir romancıyı düşünelim. (VI) Evrensel ölçekte ve kalıcı romanlar kaleme almak istiyorsa Tolstoy, Dostoyevski ve Balzac'ı okuyacaktır. (VII) Bir şairi düşünelim. (VIII) Yüzyıllar sonrasına kalabilecek dizeler kaleme almayı hedefliyorsa Rimbaud, Mallarme ve Baudlaire'i döne döne okumalıdır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisi ile başlar?

A) III B) IV C) V D) VI E) VII

4. (I) 20. yüzyılın başında sıradan bir körfez yerleşkesi görünümünde olan Doha, inci ve balık avcılığıyla geçimini sağlayan insanların yaşadığı küçük bir kasabaydı. (II) Zaman içinde, ticaret yollarının hemen kıyısında olması dolayısıyla gelişen Doha, 1971'de İngiltere'nin himayesinden ayrılarak bağımsızlığını ilan eden Katar'ın başkenti oldu. (III) Bu tarihten sonra giderek büyüyen ve gelişen Doha, sadece inci ve balık ticaretiyle geçinen insanların şehri olmanın çok ötesine geçti. (IV) Stratejik konumunu son derece etkili kullanan şehir, özellikle geçtiğimiz yirmi yılda büyük bir aşama kaydetti. (V) 2006'da 15. Asya Olimpiyatları'na, 2012'deyse 25. Dünya Posta Kongresi'ne ev sahipliği yaptı ve dünya çapında prestijli kentler arasında yer almayı hak ettiğini gösterdi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Hatta bu kasabanın nerede olduğunu bilen insan sayısı bile çok azdı." **cümlesi getirilmelidir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÜçDörtBeş

5. Denemeleri, çevirileri, fotoğrafları ve belgesel filmleriyle Türkiye'nin dünü ve bugünü arasında köprü kuran Sabahattin Eyüboğlu; Yunus Emre'nin hoşgörüsüyle ve öğretmen edasıyla kaleme aldığı eserlerinde geçmişin değerlerine sahip çıkarak eğitimin ve sanatın önemsenmesi gerektiğini vurgular. Sabahattin Eyüboğlu, yaşadığı toprakların geçmişinde bulduğu her değeri benimsemeyi ve eskiyi yeniden yaşatmayı amaçlar. Kültürde kopuşsuzluğu sağlamaya çalışır. Tabiattan ders alarak Anadolu'nun tarihini, coğrafyasını, kültürünü tanımaya ve Anadolu insanını kucaklamaya çalışır.

Bu parçadan "Sabahattin Eyüboğlu" **ile ilgili olarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?**

A) Edebiyatın birçok türünde nitelikli eserler veren sanatçı, bu başarısını sanattan ödün vermemesiyle sağlamıştır.

B) Yapıtlarında Anadolu insanının konuştuğu doğal dili kullanmış ve bu yönüyle dikkat çekmeyi başarmıştır.

C) Geleneksel ve kültürel devamlılığı sağlama duyarlılığına sahip bir sanatçıdır.

D) Evrensel kültürü yakından tanıyan ve bunu Anadolu motifleriyle harmanlayan bir ozandır.

E) Türk kültürünün diğer kültürlerle ilişkisi ile ilgilenmiş ve Anadolu kültürünü öne çıkarmaya çalışmıştır.

ÖSYM KÖŞESİ

6. Edebiyat ürünlerini kültür tarihinin deposu sayan anlayış üzerine düşünürken tarih ve edebiyat araştırmacılarının durumunu tartışmak gerekir. Aslında her iki yaratıcı çabanın da kazı alanı ortaktır ve edebî metnin sunduğu geçmişe ait bulgular üzerinde edebiyatçı da tarihçi de farklı yöntemlerle çalışarak ortak bir noktada buluşabilir. Ancak aralarında temel bir fark vardır. Edebiyatçının kazı çalışmaları, yönünü geleceğe de çevirebilirken tarihçinin bakışı geçmişle çerçevelenmiştir.

Bu parçaya göre edebiyat ve tarih araştırmacıları ile ilgili olarak

I. Kaynakları ortak olsa da yaklaşım ve yöntemleri arasında belirgin farklılıklar vardır.

II. İnsan ve toplumun bugünü ve geleceğine dair genel çıkarımlarda bulunurlar.

III. Üzerinde çalıştıkları kültür malzemesini değiştirmeyi amaçlarlar.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

TYT - 2018

ÇIKMIŞ SORU

7. Bir yazın yapıtının içerik akışı, o yapıtın üslubuna ilişkin ipuçları vermektedir. Konuyu roman üzerinden açıklayabiliriz. Prensip olarak bir felsefi romanda esas olan düşüncedir. Bu durum, romanda hareketli bir olay anlatımına meydan vermez. Gelgelelim bir serüven romanında anlatım canlıdır. Okurda heyecan faktörünün tetiklenmesi ve ilginin diri tutulması için ----.

I. cümleler devingen olup eylem cümlesi şeklindedir

II. şaşırtıcı olaylara yer verilir

III. durağan bir akış söz konusudur

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

8. Destanlar, belli belirsiz tarih olaylarına ve efsane motiflerine dayanılarak toplumun manevi gücünden meydana gelmiştir. Milletlerin hayatında pek büyük yankılar uyandıran tarihî olaylar, çağdan çağa değişerek ülküleşmiştir. Nihayetinde sayısız hayal unsurlarıyla tanınmaz hâle gelerek destanlara, yani epik hikâyelere dönüşmüştür.

Bu parçadan hareketle "destan" **aşağıdakilerin hangisinde doğru tanımlanmıştır?**

A) Bireysel duyguları toplumdan yola çıkarak işleyen ve fantastik unsurlar içeren hacimli eserdir.

B) Toplumsal yaşamı derinden etkileyen olayları düşsel ögeler içerecek biçimde dile getiren anlatıdır.

C) Tarihsel olayları nesnel bir bakış açısıyla ele alan, miilet için hayatî önem taşıyan unsurları aktaran metin türüdür.

D) Ulusların sanatsal üretimlerini tanıtan kaynakların başında gelen ve mitolojik hususları etkileyici biçimde sunan yazınsal üründür.

E) Milletlerin maneviyatından beslenen ve yazınsal unsurlarla bezenmiş gerçekçi hikâyelerdir.

KARMA SORULAR 4

1. Cam, tarih boyunca bazen bir boncuk, bazen bir kap formu, bazen ise pencere camı olmak üzere pek çok çeşitli formda karşımıza çıkmıştır. En erken örneklerine seramikler üzerindeki sırlamalarda rastladığımız camı, daha sonraları kullanım eşyası olarak görmekteyiz. MÖ 3 binlerin sonuna doğru boncuk yapımında kullanılan cam, bu süreçte pişmiş toprak boncuklara bir alternatif olarak ortaya çıkmıştır. Camın bir kap formu olarak en erken örnekleri ise Tell Alalakh Yerleşimi'nde MÖ 14. yüzyıla tarihlenen tabakalarda ele geçmiştir. Camın önemli bir madde olarak Tunç Çağı'ndaki ticarette kullanıldığının en büyük ispatı ise MÖ 14. yüzyılın sonlarına tarihlenen Uluburun Batığı'dır. Cam, MÖ 12. yüzyıldan MÖ 8. yüzyıla kadar çok nadir olarak karşımıza çıksa da MÖ 8. yüzyılla birlikte tekrar yaygınlaşmaya başlayacaktır. MÖ 5. yüzyılda ise özgün biçimler ve süslemelerle Akhemenid hâkimiyeti altındaki tüm topraklarda görülecektir.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

A) Camın önemli bir madde olarak Tunç Çağı'ndaki ticarette kullanıldığının en büyük kanıtı nedir?
B) Cam, hangi yüzyıllar arasında ender olarak karşımıza çıkmaktadır?
C) Cam, MÖ 3 binlerin sonuna doğru nelere seçenek olarak ortaya çıkmıştır?
D) Cam, tarihsel süreçte hangi şekillerde karşımıza çıkmıştır?
E) Cam, kaçıncı yüzyıldan itibaren seramikler üzerindeki sırlamalarda görülmüştür?

2. Düşünce tarihinin belki de en önemli belirlemelerinden biri "Bilgi güçtür." yargısıdır. Bilim tarihi uzmanları bilimi, çevresi üzerinde kontrol kazanan insanın davranış kalıbı olarak tanımlamaktadır. Bu, bilimin birçok tanımından birisidir.

Bu parçaya göre, aşağıdaki önermelerden hangisi bilimin tanımını içeren bu bakış açısıyla örtüşür?

A) İnsanoğlunun doğayı denetleme çabası
B) İnsani değerleri egemen kılma gayreti
C) Evrensel beşerî normları belirleme girişimi
D) Sosyal ilişkilere dönük hareket etme isteği
E) Bireyin tabiatla uzlaşı içinde yaşama azmi

3. Antik dünyanın en iyi bilinen ve en geniş alana dağılan seramikleri, Arkaik ve Klasik Dönem'de üretilmiş, figürlü ve siyah firnisli Attika vazolardı. Seramik ürünlerin arkeolojik kazılar ve yüzey araştırmalarında ele geçen buluntu kümesinin en büyük grubunu oluşturması, doğal olarak onları, Antik Çağ toplumlarının sosyal, ticari ve ekonomik ilişkilerinin anlaşılmasındaki en önemli göstergelerden biri hâline getirmektedir. Attika seramik üretiminin en büyük parçalarından birini oluşturan siyah firnisli seramikler ise özellikle sayısal fazlalıkları ve antik dünyanın hemen her yerine ulaşmış olmaları sebebiyle Klasik Dönem seramikleri içerisinde çok özel bir yere sahiptir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Siyah firnisli seramiklerin antik dünyada yaygın olduğuna
B) Seramik ürünlerin arkeolojik kazılar ve yüzey araştırmalarında elde edilen verilerin en büyük bölümünü oluşturduğuna
C) Figürlü ve siyah firnisli Attika vazoların antik dünyanın en iyi bilinen ve en geniş alana dağılan seramikleri olduğuna
D) Attika seramik üretiminin siyah firnisli seramiklerin üretiminden ibaret olduğuna
E) Siyah firnisli seramiklerin Klasik Dönem seramikleri içerisinde çok özel bir konuma sahip olduğuna

4. Orhan Veli Kanık, ----. Yani alışılmış kalıpların dışına çıkabilmek için uğraş vermiştir. Kendini standartlara sığdırmaya çalışmamıştır. Daima farklı ve özgün bir anlatımla boy göstermeye çalışmıştır. Edebiyatta çığır açacak türden hamlelere girişmiştir. Biçim ve içerik yönünden arayışlara açık olmuştur.

I. özgünlük yolunun azimli yolcusu olmuştur
II. şiirlerinde duygu ve hayallerini katışıksız olarak dile getirmeye çalışmıştır
III. edebiyata yeni bir soluk getirmeyi hedeflemiştir

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

İlcDört Beş

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

5. **Yeni nesil, maaş değil unvan peşinde!**

Bir araştırma şirketi, maaşlı çalışan 18-25 yaş aralığındaki 830 kişiyle yaptığı görüşmede kişilere unvan tercihine yönelik sorular sormuştur. Araştırma sonucunda katılımcıların %80'inin "Çalıştığım yerdeki önceliğim unvan değil, maaşım." cevabı verdiği, %18'inin "Unvanım yükseltilirse maaşımın aynı kalması önemli değil." görüşünü belirttiği, %2'sinin de "Unvanım yükselirse maaşımın düşmesi benim için önemli olmaz." dediği tespit edilmiştir. Araştırma sonuçları, son dönemde popüler hâle gelen unvan pazarlamasının nasıl yapılacağı konusunda da şirketlere önemli geri bildirimler sunmuştur.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kanıtlanamayan varsayımlar üzerinde yorum yapılmaktadır.

B) Kendi içerisinde tutarsızlıkları ve yanlılıkları bulunmaktadır.

C) İstatistiki verilerin gerçeği yansıtmadığı ortaya koyulmaktadır.

D) Güncel bir konunun ekonomik etkilerine değinilmektedir.

E) Toplumun farklı kesimlerinin bakış açıları karşılaştırılmaktadır.

TYT - 2020

6. Şiir yazmak, bireyin iç âlemini ortaya koymanın bir yoludur. Dolayısıyla şiir yazan kişi içsel bir rahatlama fırsatı bulmaktadır. Şiir yazmak, bireyin hayallerini dışa vurmanın bir vesilesidir. Bilindiği üzere hayal kurmak ve bunları dile getirmek, bireyin ufkunu zenginleştirir. Ayrıca şiir yazmak, bireyin dilinin olanaklarını tanımasını sağlar. Şiirde, ince ve işlenmiş bir dil kullanılır. Dolayısıyla şiir yazan birey, dilin bu seçkin yönünü de idrak etmiş olur.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şiirin topluma sağladığı birçok fayda görmezden gelinmemelidir.

B) Her şairin kendine has bir şiir yazma tarzı vardır.

C) Şiir, yaşamın güzelliklerini anlatan bir yazı türüdür.

D) Şiir yazmak kolay ve zevkli bir uğraştır.

E) Şiir yazmanın bireye sağladığı yararlar vardır.

7. Müzikal ve dilimizdeki daha doğru kullanımı ile müzikal tiyatro, popüler tiyatronun kapsamına giren bir müzikli tiyatro formudur. Müzikal tiyatroda müzik, dans ve şarkı bir uyum içerisinde kullanılmaktadır. Modern müzikal tiyatro, ilk kez New York'ta ortaya çıkmıştır. Modern müzikal tiyatronun ilk dönem tarihi 1920'li yıllara kadar uzanmaktadır. ---- Bu iki tiyatro ve iki şehir günümüzde, hâlâ müzikalin metropolü olarak varlığını sürdürmektedir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bu iki şehirde doğarak gelişen müzikal tiyatro zamanla bütün dünyada çok geniş alanlara yayılmıştır.

B) Tiyatro oyunlarının içerisinde doğan müzikal, zamanla tiyatro ile müzikalin birleşim noktasında bir yer tutmuştur.

C) Müzikal tiyatrolar zamanla diğer tiyatro türleri gibi turnelere çıkma ve kayıt altına alınma gibi özellikleri de kazanmıştır.

D) Modern müzikal tiyatronun ilk örnekleri New York'ta yer alan Broadway'de ve Londra'da bulunan West End Tiyatrosu'nda sergilenmiştir.

E) Günümüzde her ne kadar diğer ülkelerde de müzikal tiyatronun başarılı örnekleri görülse de müzikal tiyatronun anavatanı Amerika ve İngiltere olarak kalmıştır.

8. Yan flüt; dilsiz nefesli çalgılar grubunda yer alan; baş, gövde, kuyruk olmak üzere üç parçadan oluşan bir müzik aletidir. Bazı yerlerde farklı olarak adlandırılsa da genelde ismine "yan flüt" denilmektedir. Yan flüt icat edildiği ilk zamanlar abanoz ağacından yapılırdı. Günümüzde ağaçtan yapılma flütler hâlâ kullanılmaktadır ama çok yaygın değildir. Yan flüt genel olarak nikel, gümüş ve altın gibi madenlerden yapılmaktadır. 67 cm uzunluğunda ve 1,9 cm çapındadır. Yan flütün baş kısmında bir üfleme deliği vardır. Gövde ve kuyruk kısmında ise "perde" adı verilen ve ezgilerin oluşmasını sağlayan delikler yer alır.

Bu parçada yan flütle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

A) Nasıl yapıldığından

B) Orkestradaki yerinden

C) Özelliklerinden

D) Nasıl üflendiğinden

E) Çalmanın nasıl öğrenildiğinden

1. (I) Günümüzde genel psikoloji akımını hâlen Amerika Birleşik Devletleri'nde gelişmiş olan psikoloji anlayışı yönlendirmektedir. (II) Araştırmalar, önceden yöntemsel kısıtlılıklar sebebiyle karmaşık problemlerin basite indirgenerek ele alınmasını gerektirirken artık daha zengin ve kapsayıcı bir araştırma tasarımıyla kurgulanabilmektedir. (III) Bilgisayar teknolojilerinin de yardımıyla psikolojide kullanılan hem nicel hem de nitel yöntemler daha karmaşık ve çoklu sistemler üzerinden veri oluşturmayı ve analiz etmeyi mümkün kılmakta, böylece daha derinlikli ve ayrıntılı yeni analizler yapılabilmektedir. (IV) Dolayısıyla insan davranışı gibi karmaşık bir konuyu ele almakta ve izah etmekte öncekilere göre daha fazla yetkinlik sağlamaktadır. (V) Bu da yöntem kısıtlılığına ilişkin eleştirileri bir ölçüde cevaplamaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden önce</u> "Bununla birlikte Amerika'da ve özellikle de Avrupa'daki psikoloji yaklaşımları çeşitlilik göstermekte ve alternatif psikoloji anlayışları da psikoloji alanında kendine yer bulmaktadır." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Bazı insanlar vardır ki her konuşmada bir görüş bildirme hevesindedir. Bir kişinin bilgi ve kanaat sahibi olduğu bir konuda söz söylemesi kadar olağan bir şey yoktur. Ne var ki uzmanlık ve ilgi alanımıza girmeyen meselelerde konuşmaktan çok dinlemek hem bilgi açığımızı gidermeye yarar hem de bizi müşkül durumlara düşmekten korur. "----.", tam da buna ilişkin söylenmiş bir sözdür.

I. Öz güven duygusundan yoksun olanlar çok konuşurlar
II. Mümkün olduğu kadar sus veya gerekli sözleri söyle
III. Az konuşmaktan pek az, çok konuşmaktan sık sık pişman olunur

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

3. (I) Ancak psikoloji biliminin soruları binlerce yıl önceye gider. (II) Psikolojinin bilim olarak ortaya çıkışı 19. yüzyılın sonlarına tarihlenmektedir. (III) "Ben kimim", "Karşımdaki bir şey söyledi ama ne demek istedi", "O nasıl böyle düşünüyor", "Niçin ben böyle davrandım" gibi sorular çok eskiden beri sorulmaktadır. (IV) İnsan davranışının nedenleri ve zihninin işleyiş biçimi, uzun yıllardan beri felsefenin konusu olmuş, çeşitli biçimlerde tartışılmıştır. (V) Bunun yanı sıra psikolojinin ilgilendiği konulara ait bilgiler, tarih boyunca fizyoloji çalışmalarında da ele alınmış, bunların sonuçlarının da psikolojinin disiplin olarak ortaya çıkmasında önemli katkıları olmuştur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangileri birbiriyle yer değiştirmelidir?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) IV ve V E) I ve V

ÖSYM KÖŞESİ

4. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Bir insan, doğuştan yeteneği düşük olduğu bir alanda başarılı olabilir mi?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) Zekâ, sahibini şımartan hoş bir aroma gibidir. Zekâsına güvenerek çalışmaya gerek duymadan ömrünü geçiren insanlar tanıyorum. Bu kişiler, kalıtsal özellikleri sayesinde bir alanda başarılı olmakla yetinirken çok daha başarılı olabilecekleri alanları gözden kaçırıyor.

B) Beynin kendini değiştirebilmesiyle ilgili çalışmalar, onun bir alana yoğunlaştığında başarılı olmasını sağlayan beceriler kazanabildiğini gösteriyor. Sporcuların zamanla kaslarını güçlendirmesi gibi beyin de yeni nöral bağlantılar kurarak kendini geliştirebiliyor.

C) Zekâ testleri aklın sihirli bir göstergesi olmaktan ziyade belli bir tür testi çözme becerisini ölçen araçlardır. Testte başarılı olan kişilerin yeteneklerinin yüksek olduğu değil, sorulara cevap verme konusunda diğerlerinden daha iyi eğitim aldığı söylenebilir.

D) Bireysel farklılıklar üzerine yapılan çalışmalar, daha önce göz önüne alınmamış olguların araştırılmasına öncülük ediyor. Hepimizin günlük hayatta "Babası ve annesi yetenekli, elbette yetenekli olacak çocuk!" demesi, bu araştırmalarla bilimsel olarak kanıtlanıyor.

E) Herkes kendi belleğini geliştirmeyi öğrenebilir ama her şeyi hatırlar diye bir kural yok. İnsan beyni kendinden beklenen davranışları yerine getirmeye odaklanır ama tersi de olabilir. Örneğin hatırlamak istediği bir olayı unuturken unutmak istediklerini hatırlayabilir.

ÇIKMIŞ SORU

TYT - 2021

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

5. "İnsan kalbi, başkalarının duygularına ancak kendi tecrübeleri nispetinde açıktır." der yazar. Peki, insan kendi tecrübelerine yani onlardan bir şeyler öğrenmeye ne kadar açıktır? Kendinin farkında olduğu, kendisi üzerine düşünmeye katlandığı kadar...

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki düşünceyi destekler niteliktedir?

A) İnsanı anlamak; kendini tanımak, duyumsamak ve yorumlamaktan geçer.

B) İnsan toplumla etkileşim kurduğu ölçüde kendine yönelik farkındalık geliştirir.

C) Tecrübeleriyle arasına mesafe koyan insan, yeni deneyimlere açık olur.

D) İnsanın başkalarıyla özdeşim kurması, aynı deneyime ortak olmasına bağlıdır.

E) Topluma duyarlı insan, başkalarının düşüncelerine göre davranmaya meyillidir.

TYT - 2021

6. Yazınsal gösterge bilim sistematik ve tutarlı bir okuma modeli sunmakta ve bir metnin yüzeysel ve derin yapılarının incelenmesine fırsat vermektedir. Bu tür inceleme aracılığıyla herhangi bir metinde yüzeysel yapıda görülen anlatısal, betimsel ve izleksel bileşenleri ve derin yapıda bulunan evrensel anlam kategorilerini tespit etmek mümkündür. Bir metne farklı ve değişik şekilde yaklaşılabilir ve her okunuşta aynı metinde anlamın yeni yüzleri keşfedilebilir. Buna rağmen her metinde sadece bir tek anlam bulunmaktadır. Fakat bu anlam, yüzeyinden sıyrılıp alınabilecek yalınkat bir yorum değildir. Tam tersine metnin görünmeyen, soyut katmanlarından somut, biçimsel, yazılı ve sessel katmanlarına çıkan çok yönlü ve çok zengin bir tek anlamdır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Bir metnin anlamı, genelde yüzeysel bir yaklaşımla gözler önüne serilebilir.

B) Metindeki anlam tek olmakla birlikte çok boyutludur.

C) Yazınsal gösterge bilim, metnin sadece yüzeysel unsurlarının ele alınmasına olanak tanır.

D) Bir metne tek bir bakış açısıyla yaklaşılmalıdır.

E) Metnin anlamı çoğunlukla bir çırpıda tespit edilebilir.

7. **Moderatör:**
(I) ----

Konuşmacı:
— Yazınsal metinlerin kurmaca evreni içinde bize sunulan varlıklar, nesneler gündelik yaşamımızda tanıdığımız nesneler ve varlıklarla örtüşmez. Sözcükler de gündelik kullanımların dışında, yeni anlam ilişkileri içinde farklı biçimlerde çıkar karşımıza. Yazınsal metinlerde sözcüklerin yeni anlam ilişkileri içinde ve farklı biçimlerde karşımıza çıkması, farklı cümle biçimlerinin, farklı anlatım biçimlerinin yer alması, paragrafların yapısı kurgulanırken söz öbeklerinin ve cümlelerin birbirine değişik yollarla bağlanması gibi özellikler birer gerekliliktir.

Moderatör:
(II) ----

Konuşmacı:
— Metinde yer alan sözcüklerin temel anlamda mı, mecaz anlamda mı kullanıldığı, niçin başka bir sözcüğün değil de o sözcüğün seçildiği, cümlelerin yapısı ve birbirine bağlanışı vb. bilgiler metnin dilsel yapısını çözümlemede önemli bilgilerdir.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Yazınsal metinlerin dili ve dünyası nasıldır?
(II) Metnin dilsel yapısını kavramada neler göz önünde tutulur?

B) (I) Yazınsal yapıtlardaki dilin gündelik dilden ne gibi farklılıkları söz konusudur?
(II) Yazar, metnin konusunu nasıl belirlemektedir?

C) (I) Size hangi yazınsal türlerde yazılmış eserler hitap ediyor?
(II) Metnin dilsel yapısı analiz edilirken hangi sorulara yanıt aranır?

D) (I) Yazın sanatının günümüzdeki durumu hakkında neler söylersiniz?
(II) Neden metnin oluşumunda sözcüklerin kullanımından çok içeriği önemsemektesiniz?

E) (I) Metnin yazınsal türü ile dil özellikleri arasında nasıl bir ilişki görülmektedir?
(II) Şiirde mecazın yeri ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

ÜçDörd Beş

8. (I) Bir işletmede karar alma süreci son derece hassastır. (II) Özellikle maliyet, zaman, emek ve kâr faktörleri gözetilerek yapılan bir üretim faaliyeti ile ilgili karar alma, içinde pek çok riskin bulunduğu bir aşamadır. (III) Mesela maliyetin işletme hedeflerini aşması, karar alıcılarda stres oluşturan bir risktir. (IV) Diğer tüm faktörlerde negatif bir eğilim görülmese bile girdi maliyetinin tırmanması, karar alıcıları bazı tedbirlere sevk edebilir. (V) Üretimin yavaşlatılması ya da alternatif girdi kaynaklarına yönelme, bu tedbirlerden bazılarıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "İşin en can alıcı noktası, bu risklerin telafisinin zorluğu ve bu zorluğun karar alıcılarda oluşturduğu strestir." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM KÖŞESİ

9. Japonların yüzyıllardır koruduğu Kotodama inancının temelinde "İnsanların dile döktüğü her şey, gerçeği etkileyebilecek güçtedir." anlayışı vardır. Bu nedenle Japon kültüründe tabulaşmış birçok kelime bulunur. Örneğin "dört"ün yazılışı ve okunuşu "ölüm" kelimesine benzediği için uğursuz kabul edilir. Zenginliği temsil ettiği için "sekiz" rakamı ise uğurlu sayılır ve önemli günlerin sekiz rakamını içeren tarihlere denk getirilmesine dikkat edilir. Kotodama günlük hayatta insanları olumlu konuşmaya, olumsuzlukları dile getirmekten kaçınmaya yöneltir. Oysaki olumsuz bir kelimeyi kullanmaktan kaçınmak iletişimde ciddi sorunlara yol açabilir. Çünkü bu tarz bir eğilim, fikir alışverişine ve doğru bilgi edinme sürecine müdahale eder.

Bu parçaya göre Kotodama inancına sahip biri aşağıdakilerden hangisini yapmaz?

A) Kutlama günlerini belirlerken takvimdeki rakama ve sayıya dikkat eder.

B) Resmî toplantılarda onaylamadığı bir görüşü ifade ederken zorluk çeker.

C) İşler kötü gider kaygısıyla olumsuz öngörülerini dile getirmekten kaçınır.

D) Gerçekleşmesini istediği bir durumu sözlü olarak ifade eder.

E) Değerlendirme yaparken keskin ve gerçekçi bir tutum sergiler.

MSÜ - 2022

ÇIKMIŞ SORU

10. I. 2011 yılında Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) tarafından, toplumların refahını daha geniş bir biçimde tanımlayan ve ölçen "Daha İyi Yaşam Endeksi" olarak adlandırılan bir ölçek geliştirmiştir. Bu endeks; ülkelerin sadece ekonomik gelişmişlik düzeylerini değil, çeşitli niteliklerini de göz önünde bulundurmaktadır.

II. 2015 yılında yapılan bir çalışmada; Türkiye'nin en mutlu ve en mutsuz beş ilinin ekonomik, siyasi ve sosyal göstergeleri analiz edilerek bu göstergelerin mutluluk düzeyi üzerinde tesiri olup olmadığı incelenmiştir. İl düzeyinde yayınlanan, ulaşılabilen ve belirgin sonuç veren göstergeler bağlamında veriler grafiksel olarak sunulmuştur.

III. 2018 yılında yapılan bir çalışmada, Türkiye'de mutluluk oranlarının dağılışı ve bu dağılışta etkili olan coğrafi faktörlerin neler olduğu, turizme dayalı bazı değişkenler ile mutluluk oranları arasındaki ilişkinin yönünü belirlemek amacıyla korelasyon analizi yardımıyla incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda sektöre bağlı olarak farklı yönde ilişkiler tespit edilmiştir.

Yukarıdaki numaralanmış araştırmalara göre, aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) I. araştırmada, birtakım kıstaslara göre toplumların gelişmişlik seviyelerinin ortaya konduğu anlaşılmaktadır.

B) III. çalışmada, birtakım değişkenlerle mutluluk oranları arasında bağlantılar saptanmıştır.

C) II. çalışmada, bazı göstergelerle mutluluk arasında ilinti olup olmadığı üzerinde durulmuştur.

D) II. çalışmada, sonuçlar görsel olarak ortaya konmuştur.

E) III. çalışmada, mutluluğu etkileyen sosyolojik faktörler incelenmiştir.

ÜNİTE 02

Ses - Yazım - Noktalama

Ses Bilgisi

Yazım Kuralları

Noktalama İşaretleri

1. **Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerin hangisinde herhangi bir ses olayı yoktur?**

A) Yarışmanın birinciliği benim hakkımdı.
B) Çevreden gelen sesler uyumamı engelliyordu.
C) İyice hissizleşmiş, hiçbir şeye aldırmaz olmuştu.
D) Onlar da yarın kitap fuarına gidecekler.
E) Çocuğunun düğününde herkesin içinde ağlıyordu.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcükte ünlü düşmesi vardır?**

A) İçinde olmayan bir şiiri başka hiçbir yerde bulamazsın.
B) Açığa vurulan heyecan, büyüklük göstergesi değildir.
C) En çok sabra muhtaç olduğunuz an, sabrınızı kaybettiğiniz andır.
D) Tembellik, hür adamı esir yapar.
E) Düşmanı kuvvetli olduğu zaman durdur, zayıfken vur.

3. Kaptaki su berraktır. Denizlerdeki su ise karanlık. Küçük hakikatin küçük lisanı vardır. Büyük hakikatin ise büyük sessizliği.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Ünlü daralması
B) Ünlü türemesi
C) Ünlü düşmesi
D) Ünsüz türemesi
E) Ünsüz benzeşmesi

4. (I) Sözcükler ya duyularla kazanılmış şeyleri ya da zihinle kazanılmış kavramları bildirir. (II) Sözcüklerin yerli yerinde kullanılması gerekir. (III) Yerinde kullanılmayan sözcükler ve kavramlar, zihinde yanlış izlenimler uyandırır. (IV) Böyle sürüp giderse düşünceler karışıklığa uğrar. (V) Yazılı ve sözlü anlatımda keşmekeş meydana gelir.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin hangisinde ünlü düşmesi olmuştur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. "Folklor" terimini ilk kez İngiliz (I) W. Thoms, 1846 yılında 982 numaralı "Athenaeum" dergisinde A. Merton takma adıyla (II) "The Folklore" yazısını yayımlayarak kullanmıştır. (III) O, böylece Avrupa'da yüzyıllar (IV) boyunca öğrenilmesine rağmen hâlâ kesin tanımı olmayan (V) bu olguyu adlandırmıştır. Thoms'un verdiği tanımda "Folk" halk, "lore" bilgiler demektir.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde ulama vardır?

A) IV B) I C) III D) V E) II

6. I. Akan bir suda bir kere yıkanılır.
II. Bir anlık sabır, büyük bir felaketi önler.
III. İtimat yavaş yavaş büyüyen bir nebattır.
IV. Fırsat adamın kapısını iki defa çalmaz.
V. Ölmüş aslana tavşan bile hücum eder.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ünsüz yumuşaması vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde aldığı ekle büyük ünlü uyumuna aykırı hâle gelen bir sözcük vardır?**

A) Eskiden sofraları bakır sürahiler ve tahta kaşıklar süslermiş.
B) Dedem seyahat etmeyi ve kitap okumayı pek severdi.
C) Bu basit soruya bence her öğrenci cevap verebilir.
D) Önümüzdeki hafta uçak veya otobüs ile oraya gidiyoruz.
E) Sınava müracaat tarihi internetten öğrenilebilir.

8. (I) Bilgi kültürün gerekli koşuludur. (II) Fakat yeterli koşulu değildir. (III) Bilgi, bilinci ve kişiliği geliştirdiği ölçüde kültüre dönüşmüştür. (IV) Basit uygulamalar için edinilmiş bilgiler ve ezber bilgiler, bilince yapıcı etkenler veya bileşenler olarak katılmaz. (V) Zihin evrensel boyutlarda algılayıcı olmadığı sürece gerçek kültürün varlığı söz konusu değildir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde, bir sözcükte birden çok ses olayı gerçekleşmiştir?

A) III B) V C) I D) II E) IV

9. Tüketim, ihtiyaç duyulmayan her ürünü gerekli duruma getirecek bir başka ürün daha ortaya koymaktadır; böylece giderek büyüyen zincirleme bir halkayı, herkes için vazgeçilmez kılmaktadır.

Bu cümledeki altı çizili sözcükte görülen ses olayı, aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

A) Ne kadar geriye bakarsanız o kadar ileriyi görebilirsiniz.
B) İnsan genellikle başkasına sürmek istediği çamura kendisi bulaşır.
C) Eğer kendi kendinize inanıyorsanız diğerleri de size mutlaka inanacaktır.
D) İyilik düşünmek bizi cesaretle yaşatır.
E) Bizi şartlardan çok iç dünyamız mutlu kılar.

10. Avrupa Parlamentosu, hızla ilerleyen yapay zekâ ve robot teknolojilerine karşı hazırlık adına robotlara "elektronik kişi" statüsü veren ve Asimov yasaları kapsamında haklar tanıyan bir raporu onayladı.

Bu cümlede

I. Ünlü türemesi
II. Ünsüz değişmesi
III. Ünlü düşmesi
IV. Ünsüz benzeşmesi

ses olaylarından hangilerinin örneği vardır?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve IV D) II ve III E) III ve IV

11. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen sözcüklerin tamamında aynı ses olayı görülmektedir?**

A) Bekçi – kitaptan – aşçıda – patiği
B) Bencilliği – amacım – kabuğu – acıkmış
C) Fikrimi – gönlü – akıldan – reddi
D) Besliyor – anlaşılmıyor – yiyecek – bastırıyor
E) Ufacık – küçücük – minicik – biricik

12. "Sonunda özür dilemek zorunda kalacağın işten sakın." **cümlesinde aşağıdaki ses olaylarından hangileri görülmektedir?**

A) Ünsüz yumuşaması – ünsüz benzeşmesi
B) Ünsüz yumuşaması – ünsüz türemesi
C) Ünsüz benzeşmesi – ünlü düşmesi
D) Ünsüz benzeşmesi – ünsüz türemesi
E) Ulama – ünlü daralması

ÜçDörtBeş

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü türemesi vardır?**

A) Paris'te turistlerin ziyaret ettiği pek çok tarihî eser mevcut.
B) Böyle şiirler yazmak, zannettiğiniz kadar kolay değildir.
C) Kitaplarımda geniş kesimlere seslenmek için sade dilden yararlandım.
D) Yazarımız, onur konuğu olarak davet edildiği fuarda bir konuşma yaptı.
E) Bu antik kentin daracık sokakları, geniş bir meydana çıkıyordu.

2. I. Bu sazı, yaklaşık otuz yıldır kullanıyorum.
II. Siz, bilim ve sanat aşkıyla yanan gençlersiniz.
III. Kaleci topu, rakip ceza sahasına gönderdi.
IV. Karnedeki matematik notu, onun başarısını gösteriyordu.
V. Onlar, binanın on üçüncü katında oturuyorlar.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ünsüz yumuşamasına aykırı bir kullanım yoktur?

A) IV B) I C) V D) III E) II

3. Dalgalandığın yerde ne korku ne keder
Gölgende bana da, bana da yer ver
Sabah olmasın, güneş doğmasın ne çıkar
Yurda ay yıldızının ışığı yeter

Bu dörtlükte aşağıdaki ses olaylarından hangisi vardır?

A) Ünlü türemesi
B) Ünlü düşmesi
C) Ünlü daralması
D) Ünsüz düşmesi
E) Ünsüz değişmesi

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü değişimi vardır?**

A) Bu hayattaki tek arzusu, küçücük bir mutluluktu.
B) Uzun yıllar çiftçilik yaparak yaşamını devam ettirdi.
C) İki dostun ele ele vererek zorlukların üstesinden geldiğini gördük.
D) Aklımın bir köşesine, akşamki alışverişte alacaklarımı yazdım.
E) Bana toplantının sonlarına doğru söz hakkı verildi.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü türemesi vardır?**

A) Onun resmindeki detaylara dikkat edelim.
B) Minicik elleriyle kalemi tutuyordu.
C) Biricik anneme hediye almak istedim.
D) Gerçekleri söyleyince beni affetmiş.
E) İçimde ufacık bir ümit kalmadı.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, sözcük kökünde ünsüz yumuşaması vardır?**

A) Ustalar, el açması gözlemeleri saca yerleştiriyordu.
B) Yalnızlığı pek çok şiirimde genişçe ele aldım.
C) Bu zamana kadar gecikmelerinin bir sebebi olmalı.
D) Olayların dolu tarafını görenlerin başarılı olacağını söyledi.
E) Gönlümüzden geçen, takımımızın şampiyonluğa ulaşmasıdır.

Üç Dört Beş

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem ünsüz değişmesi hem ünsüz benzeşmesi vardır?**

A) Ciddiliğin fazlası soğukluk doğurur, azı da saygıyı yok eder.
B) Kendine değerinden az paha biçmek, korkaklıktır.
C) Kavuşabildiğimiz zevk ve nimetlerin hepsi üzüntüyle karışıktır.
D) İyi olarak tanınmak isteyenler, kendi iyiliğinden hiç bahsetmemelidir.
E) İnsan aklın sınırlarını zorlamadıkça hiçbir şeye varamaz.

8. (I) Yalnız o bahçıvanın bahçesinde zeytin ağaçları var. (II) Mezarlık yolu hiç de sessiz bir yol değil. (III) Bir motorun patpatı, kuş sesi, arı ve sinek vızıltısı duyuluyor. (IV) Katırtırnaklarının parlak sarısı, yaban turplarının, ballıbabaların, çalı süpürgelerinin, devedikenlerinin görüntüsü insanı şaşırtıyor. (V) Bütün bunlar, insanda karışık duygular uyandırıyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ünlü düşmesi vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. "Küçücük bir mutlulukla böbürlenen, felaketle yere serilir." **cümlesinde görülen ses olayı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ünlü darlaşması
B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünsüz türemesi
D) Ünsüz düşmesi
E) Ünsüz yumuşaması

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

10. Ernest Hemingway, Paris'te geçen yıllarını anlattığı kitabında şehir için şöyle der: "Gençliğinizde Paris'te yaşama şansına erişmişseniz ömrünüzün geri kalan bölümünde nereye giderseniz gidin artık orada hissettikleriniz sizinle birliktedir çünkü bu şehir, sonsuz bir şenliktir."

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünsüz benzeşmesi B) Ünsüz yumuşaması
C) Ünlü düşmesi D) Ünlü daralması
E) Ünsüz türemesi

MSÜ - 2022

11. " Tutkuları kökünden söküp atmak olanaksızdır, onları yalnızca soylu işlere doğru yöneltmeye çalışmalıyız." **cümlesindeki altı çizili sözcükte görülen ses olayı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ünsüz yumuşaması
B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünsüz türemesi
D) Ünsüz düşmesi
E) Ünlü türemesi

12. Artık demir almak günü gelmişse zamandan
Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangileri vardır?

A) Ünsüz benzeşmesi – ulama
B) Ünsüz yumuşaması – ulama
C) Ünsüz yumuşaması – ünsüz benzeşmesi
D) Ünsüz düşmesi – ünlü düşmesi
E) Ünlü değişimi – ünlü türemesi

1. Günümüz toplumlarının sosyolojik, teknolojik ve algısal açıdan bir dönüşüm süreci içinde olduğunu düşündüğümüzde topluma dönük hizmetlerde de bir değişim ve gelişim süreci olduğunu söyleyebiliriz. Toplum hizmetinde bulunan kurumlar olarak müzeler; iletişime, iletişimin temel ögelerine ve bu kavramları çıkış noktası olarak kullanan halkla diyaloglar olgusuna hâkim olabilirse toplumsal ve bireysel dönüşüme yön veren veya referans noktası olabilen bir yapı kazanırlar.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Ünsüz benzeşmesi
B) Kaynaştırma ünsüzü
C) Ulama
D) Ünsüz değişimi
E) Ünsüz yumuşamasına aykırı sözcük

2. Edebiyatta mekân, diğer anlatım unsurlarıyla birlikte (I) hikâyenin kurgulanmasında rol alan vazgeçilmez elemanlardandır. Edebî bir eserde mekân, olayın geçtiği (II) yer olmanın ötesinde çok farklı işlevler yüklenip (III) farklı anlamlar taşır. Ayrıca (IV) mekân, yaşanan yeri ifade etmesi bakımından sosyal, kültürel, ekonomik açılımları da olan bir kavramdır. Dolayısıyla edebiyat teorisinin ve geleneğin getirmiş olduğu kurallar ya da imkânların dışında sosyal yaşamın mekâna yüklediği (V) anlamlar da mekânın seçimi ve ifadesinde etkili olmaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerin hangisinde herhangi bir ses olayı yoktur?

A) IV B) I C) III D) V E) II

3. Ünlü düşmesi kuralı ikilemelerde uygulanmaz.

Aşağıdakilerin hangisinde bu bilgiyi örneklendiren bir kullanım vardır?

A) İzmir'e geldiğinde sık sık bize de misafir olurdu.
B) Askerler omuz omuza vermiş, kahramanca çarpışıyordu.
C) Bizim futbolcular her maçta takır takır oynuyor.
D) Derste anlatılan konuları zihnime bir bir yerleştiriyordum.
E) Sabahtan beri haber beklediğimiz hâlde ses seda yoktu.

4. Geçti, istemem gelmeni
Yokluğunda buldum seni
Bırak vehmimde gölgeni
Gelme artık neye yarar

Bu dörtlükte aşağıdaki ses olaylarından hangisinin örneği vardır?

A) Ünlü değişmesi
B) Ulama
C) Ünsüz düşmesi
D) Ünlü türemesi
E) Ünsüz yumuşaması

5. Bütün dünyada mitlere, efsanelere ve kült inançlara karşı duyulan merak gün geçtikçe artıyor ancak ülkemizde bunun yerini *Avatar*, *Yüzüklerin Efendisi*, *Matrix* gibi yabancı filmlerin ya da bilgisayar oyunlarının doldurduğunu görüyoruz.

Bu cümlede, aşağıdaki ses olaylarından hangisinin örneği yoktur?

A) Ünsüz kaynaştırması
B) Yumuşamaya aykırılık
C) Ünlü daralması
D) Ünsüz benzeşmesi
E) Büyük ünlü uyumuna aykırı sözcük

ÜçDörtBeş

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

6. Ben, sisi zihnin bazı hâllerine benzetirim. Sis içindeyken
(I)
sanki başka bir dünyada, başka bir nizam içinde
oynayan muhayyilem, beni daima şaşırtır. Kimi zaman
(II)
temel karakterler üzerinde kalıp ayrıntılardan
(III)
uzaklaşmanın mutluluğunu yaşarım. Kimi zaman da
zihnim ayrıntılara dalıp çevreyi kolaçan etmeye başlar.
(IV)
Birkaç gündür İstanbul'un üstünü bütünüyle örten sis de
zihnim gibi oyunlar oynuyor ve görülen, işitilen her şeyi
(V)
farklı bir şekle sokuyor.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin hangisinde ünlü düşmesi yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

TYT - 2018

7. Yabancı memleketlerde bir kasabaya gidip uzun müddet
yaşamaktaki (I) azabın ne olduğunu (II) bilir misiniz? Beş on gün
çarşı sokak gezdikten (III) sonra, tanıdık çehre, alışabileceğiniz (IV)
yer bulamamaktan bezer, odanıza girer, yalnızlığın içine
sinersiniz. Çam dallarında sallanan bir tırtıl torbası gibi
kafanızın içi mütemadiyen, gece gündüz kıvrılıp (V) bükülen
soğuk temaslı düşüncelerle dolu, hareketli, ağır yüklüdür.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerde görülen ses olayları ikişerli eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. İftira eşek arısına benzer, onu ilk vuruşta öldüremeyecekseniz ona hiç dokunmamak daha iyidir.

Bu cümlede aşağıdakilerin hangisinde verilen ses olayları görülmektedir?

A) Kaynaştırma – ünsüz yumuşaması – ünlü düşmesi
B) Kaynaştırma – ünsüz benzeşmesi – ünlü düşmesi
C) Kaynaştırma – ünsüz benzeşmesi – ünsüz düşmesi
D) Kaynaştırma – ünsüz benzeşmesi – ünlü daralması
E) Göçüşme – ünsüz benzeşmesi – ünlü değişimi

9. Müzelerde etkileşimsel uygulamalarla beraber kendisini hissettiren teknoloji kullanımı, sergilemelerde müze türüne ve kullanım amacına bağlı olarak birtakım farklılıklar göstermektedir.

Bu cümledeki altı çizili sözcükte görülen ses olayları aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Ünsüz türemesi – ünlü düşmesi
B) Ünlü türemesi – ünsüz yumuşaması
C) Ünlü türemesi – ünsüz benzeşmesi
D) Ünsüz türemesi – ünsüz yumuşaması
E) Ünsüz türemesi – ünsüz benzeşmesi

10. Nureddin Mahmud, Sultan I. Mesud'un ölümüyle yaşanan iç karışıklıktan istifade ederek Selçuklu idaresinde olan Rabân, Merzuban ve Ayntâb kentlerine saldırarak oraları ele geçirmişti. Nureddin Mahmud'un, Anadolu Selçuklu Devleti aleyhine başlattığı bu ilk hareketi konusunda İbnü'l-Kalanisi ve Ebû Şâme, Nureddin Mahmud'un Konya önlerine kadar ilerlediğini ve bunu haber alan sultanın elçiler göndererek onu uyardığını ifade etmektedirler.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi örneklendirilmiştir?

A) Ünsüz düşmesi B) Ünlü türemesi
C) Ünlü değişimi D) Ünlü daralması
E) Ünlü düşmesi

1. Güneşin ışıktan dokunmuş sade bir gömleği vardır, bulutlar ise gururlanarak kabarmışlardır.

I. Ünlü düşmesi
II. Ünsüz düşmesi
III. Ünsüz türemesi
IV. Ünsüz benzeşmesi
V. Ünsüz yumuşaması

Bu cümlede numaralanmış ses olaylarından hangileri vardır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

2. Uzun ömrümde iki hikmet kaidesi öğrendim: Bunların birincisi mümkün olduğu kadar çok affetmek, ikincisi ise asla unutmamaktır.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünlü daralması
B) Ünsüz türemesi
C) Ünsüz sertleşmesi
D) Ünlü düşmesi
E) Ulama

3. Vefasız Aslı'ya yol gösteren bu
Kerem'in sazına cevap veren bu
Kuruyan gözlere yaş gönderen bu
Sızmazdı toprağa çoban çeşmesi

Bu dörtlükte aşağıdaki ses olaylarından hangisi vardır?

A) Ünsüz benzeşmesi B) Ünsüz düşmesi
C) Kaynaştırma D) Ünlü değişimi
E) Ünlü daralması

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüklerin her ikisinde de aynı ses olayı görülmektedir?**

A) Asla birilerinin umutlarını kırma, belki de sahip olduğu tek şey odur.
B) Duvar yapıldıktan sonra duvarcı unutulur.
C) İnsanların kalbi altına benzer, ne kadar safsa o kadar yumuşaktır.
D) Sanat, saf güzelliğin insan kalbindeki karşılığıdır.
E) İş ile yürümeyen hayal, bir sabun köpüğünden farksızdır.

5. Aşağıdaki cümlelerde bulunan ses olayları, parantez içinde verilmiştir.

Buna göre, hangi cümlede parantez içindeki ses olayı doğru verilmiştir?

A) İnsanın büyüklüğü yaptıklarından gelir, söylediklerinden değil. (ünsüz düşmesi)
B) Mizah, şakanın arkasına saklanmış ciddiyettir. (ünsüz benzeşmesi)
C) At, yelesinden tutulur; insan, sözünden. (ünlü daralması)
D) Yapılırken heyecan duyulmayan işten hayır gelmez. (ünlü türemesi)
E) Kendini yönet, dünyayı yönetecek gücü bulursun. (ulama)

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kaynaştırma ünsüzü yoktur?**

A) Siyaset, ipi kopacağı yerde düğümlemektir.
B) Zekânın yerini tutabilecek hiçbir şey yoktur.
C) Kendini beğenmişliğin tek çaresi, yalnız kalmaktır.
D) Tahammülü güç felaketler, hiç gelmeyenlerdir.
E) Yeni arkadaşlar edin ama eskilerin de kıymetini bil.

7. (I) Ekmek, insanoğlunun uygarlık serüveni içinde binlerce yıldır vazgeçemediği bir temel besin kaynağı olarak yer almaktadır. (II) Ekmek, bu süreç içerisinde değişik toplumlarda yer alıp farklı kültürlerle iletişime girerek günlük hayatımızda var olmaya devam etmektedir. (III) Temel besin kaynağı olma özelliği dışında folklorumuzdan edebiyatımıza, şarkılardan türkülere kadar insanoğlunun oluşturduğu tüm kültürlerin neredeyse her noktasında ekmek vardır. (IV) Ekmeğin tarihine göz attığımızda medeniyetlerin tarihi kadar eski olduğunu görürüz. (V) Eski Mısır'da, Mezopotamya uygarlıklarında ve Asya'da toplumların çeşitli tahılları kullanarak değişik pişirme yöntemleriyle ekmek ürettiğini görmekteyiz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ünsüz yumuşaması yoktur?

A) II B) V C) I D) IV E) III

8. Söylenenleri dikkatlice dinlemiyor, sadece kendi bilgilerinin doğruluğunu dile getirerek eleştiriye kapılarını kapıyor. Bu durum, onun işini hakkı ile yapmadığını gösterse de bu alandaki yükselişini kimse inkâr edemiyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Ünsüz düşmesi B) Kaynaştırma ünsüzü
C) Ünlü daralması D) Ünsüz türemesi
E) Ünlü düşmesi

9. Düz-geniş ünlü ile biten bir sözcüğe şimdiki zaman eki getirildiğinde ünlü daralması görülür.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu durum örneklendirilmiştir?

A) Edebiyatın gelenekle bağ kuran ipi, giderek inceliyor.
B) Bu sürükleyici filmin ikinci yarısı birazdan başlıyor.
C) O, Türk edebiyatı tarihinin önemli dönemeçlerini biliyor.
D) Kitap fuarına tanınmış ozan ve yazarımız katılıyor.
E) On yıl önce yazımına başladığım roman nihayet bitiyor.

10. Selçuklu Türkleri, Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'yu fethedip burada Türkiye Selçuklu Devleti'ni kurdular. Zamanla güçlenip genişleyen Türkiye Selçuklu Devleti, Kösedağ Savaşı'nda Moğollar'a yenildi. Bu tarihten sonra Türkiye Selçuklu Devleti geriledi ve Anadolu, Moğol hâkimiyetine girdi. Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılmasından sonra Moğollar Anadolu'ya tamamen hâkim olmak istediler. Bu dönemde Anadolu'da kurulan beylikler, Moğol hâkimiyetine karşı koydular.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisinin örneği yoktur?

A) Kaynaştırma
B) Ulama
C) Ünsüz benzeşmesi
D) Ünlü düşmesi
E) Ünlü daralması

11. Gelenek sözcüğü, gündelik kullanımının yanı sıra sosyal bir kavram teşkil etmesi bakımından çokça tartışılmış ve üzerinde ortak bir kanaate varılamamış mevzular arasında yer almaktadır. Sosyolojik açıdan belirli davranışsal norm ve değerleri benimseyip aşılayan, gerçek ya da hayali bir geçmişle süreklilik gösteren ve genellikle yaygın biçimde benimsenen ritüeller veya başka bir sembolik davranış şekliyle ilişkili toplumsal pratikler kümesi olarak tarif edilen gelenek, geniş bir çerçevede anlamlandırılmaya çalışılmış kavramlardandır.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerde görülen ses olayları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Ünsüz yumuşaması – ünsüz türemesi – ünlü düşmesi
B) Ünsüz türemesi – ünsüz benzeşmesi – ünlü düşmesi
C) Ünsüz yumuşaması – ünsüz benzeşmesi – ünsüz düşmesi
D) Ünsüz yumuşaması – ünsüz benzeşmesi – ünlü düşmesi
E) Ünsüz yumuşaması – ünsüz benzeşmesi – ünlü daralması

1. Oscar Ödülleri olarak da bilinen ve sinema (I) dünyasının en prestijli ödüllerinden olan 91. Akademi Ödülleri Los Angeles'taki Dolby Theater'da düzenlenen (II) törenle sahiplerini buldu. Dünyaca ünlü Queens grubunun performans sergilediği (III) tören 30 yıl sonra ilk kez, bu yıl resmî bir sunucusu olmadan gerçekleşti (IV). Böyle bir kararın niçin (V) alındığına dair henüz bir açıklama yapılmadı.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi yanlıştır?

A) III. sözcükte, ünsüz değişmesi gerçekleşmiştir.
B) V. sözcükte, ünlü düşmesi vardır.
C) II. sözcük, kaynaştırma ünsüzü almıştır.
D) IV. sözcükte, ünsüz benzeşmesi görülmektedir.
E) I. sözcük, büyük ünlü uyumuna aykırıdır.

2. Geleneksel Türk tiyatrosu ile ilgili çalışmalar; metin analizi, kitap, tez çalışması, makale ve çeşitli yazılar biçiminde ortaya konmuştur. Bu çalışmalar, alanla ilgili pek çok konunun aydınlanmasını sağlamıştır. Fakat bugün gelinen nokta yeterli değildir. Teknolojinin, haberleşme ve ulaşım araçlarının gelişmesi, kentleşmenin hızlanması ve Batılı sanatlar ile temas sonucunda ikinci plana itilen, hatta gündelik sanat hayatından tamamen çıkarılan geleneksel tiyatro türlerinden nasıl yararlanılacağı konusu da tartışılmaktadır.

Bu parçada, aşağıdaki ses olaylarından hangisinin birden fazla örneği yoktur?

A) Ünsüz benzeşmesi
B) Ünlü düşmesi
C) Ünsüz yumuşaması
D) Kaynaştırma ünsüzü
E) Yumuşamaya aykırılık

3. (I) Felsefi antropoloji kavramını Türkiye'de tanıtan ilk kişi Takiyettin Mengüşoğlu'dur. (II) Mengüşoğlu'na göre insana herhangi bir kavramdan hareketle yaklaşmak yanıltıcıdır. (III) İnsanın bilim tarafından uydurulmuş bir kavram olduğunu söylemek mümkün değildir. (IV) O, bütün yapıp etmeleriyle bir varlık alanını tanımlar. (V) Ontolojik antropoloji, insanı olduğu gibi kavramak amacını taşır.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, ünlü düşmesine yer verilmiştir.
B) II. cümlede, kaynaştırma ünsüzü görülmektedir.
C) III. cümlede, ünsüz yumuşaması vardır.
D) IV. cümlede, ünsüz benzeşmesi söz konusudur.
E) V. cümlede, ünsüz değişimi görülmektedir.

4. Müze sergileri, çok katılımlı bir çevreye hitap eden uygulamalardır. Esasen toplama ve koruma uygulamaları çerçevesinde gelişen müze sergileri, koleksiyonların araştırılması ve halka sunulması gibi çalışmalarla farklı görünümler kazanmıştır. Zamanla müzelerin dışa dönük kimlikleri olma rolünü de üstlenen sergiler; müze ziyaretçisinin isteklerine, değişen toplum yapısına ve çağın gerektirdiği zorunluluklara ayak uydurmuştur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Ünlü daralması
B) Ünsüz yumuşaması
C) Ünsüz sertleşmesi
D) Ünlü düşmesi
E) Kaynaştırma ünsüzü

5. Alman fotoğraf sanatçısı Andreas Gursky, ilk dönemlerinde kavramsal ve minimal (I) sanatçılarla birlikte anılmış, 1990'lardan itibaren çağdaş yaşamın gerçeklerini belgelendirmeye yönelmiştir. Hong Kong, Kahire, New York, Brezilya, Tokyo, Stockholm, Chicago, Atina, Singapur, Paris, Los Angeles ve başka birçok şehri gezmiştir (II). Endüstriyel dünyayı yansıtan (III) mimari yapılara, büyük apartmanlara, iş merkezlerine, antrepolara, turistik (IV) amaçla odaklanarak ticari ortamları görüntülemiştir. Endüstriyel ortamın devasa boyutunu, büyük boy bastırdığı (V) fotoğraflarla sunmuştur.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi yanlıştır?

A) IV. sözcük, hem büyük hem de küçük ünlü uyumuna uymamaktadır.
B) V. sözcükte, birden çok ses olayı görülmektedir.
C) III. sözcükte, ünsüz yumuşamasına aykırılık görülmektedir.
D) I. sözcükte, ünlü düşmesi gerçekleşmiştir.
E) II. sözcükte, ünsüz benzeşmesi vardır.

6. İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı
Bir kuş çırpınıyor eteklerinde
Alnın sıcak mı, değil mi, bilmiyorum
Beyaz bir ay doğuyor fıstıkların arkasından
Kalbinin vuruşundan anlıyorum
İstanbul'u dinliyorum

Bu şiir parçasında aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Kaynaştırma
B) Ünlü düşmesi
C) Ünsüz değişmesi
D) Ünlü daralması
E) Ünsüz ikizleşmesi

7. Cömertlik ve yardım etmekte akarsu gibi ol
Şefkat ve merhamette güneş gibi ol
Başkalarının kusurunu örtmede gece gibi ol
Hiddet ve asabiyette ölü gibi ol
Tevazu ve alçak gönüllülükte toprak gibi ol
Hoşgörülükte deniz gibi ol
Ya olduğun gibi görün ya göründüğün gibi ol

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Ünsüz yumuşaması
B) Büyük ünlü uyumuna aykırı sözcük
C) Ünsüz türemesi
D) Kaynaştırma ünsüzü
E) Ünsüz sertleşmesi

8. Zekâ, eğitimcilere göre öğrenme yeteneği, biyologlara göre etrafa uyma yeteneği, psikologlara göre muhakeme yoluyla sonuca ulaşma yeteneği, bilgisayar bilimcilerine göre bilgi işleme yeteneği olarak tanımlanmıştır. Zekânın ne olduğu ve nasıl tanımlanması gerektiği konusu uzun yıllardan beri birçok eğitimcinin ilgi alanını oluşturmaktadır. Bazı eğitimciler, insanın zihinsel işlevlerini ya da performanslarını temel alıp insan zekâsını ölçtüğünü varsayan çeşitli IQ testleri geliştirmişlerdir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Ünlü aşınması
B) Ünsüz benzeşmesi
C) Kaynaştırma
D) Ünsüz değişimi
E) Ünlü türemesi

UçDörtBeş

1.

- Ünsüz türemesi
- Ünsüz yumuşaması
- Ünsüz benzeşmesi

Yukarıda verilen ses olaylarının bir arada görüldüğü kelime aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sattığınız
B) Baktığım
C) Seçtiğim
D) Reddettiniz
E) Zannediyorum

2. (I) Fotoğrafçıların önemli problemlerinden biri olan biçim konusu, romantik fotoğrafçıların da üzerinde durdukları bir problemdir. (II) Fotoğrafçı, çalıştığı konuya hâkim olmak ve bütün yoğunluğu ile ifade etmeye çalıştığı sorunu iletmek istiyorsa biçimle ilgili soruna bir çözüm getirmelidir. (III) Gözün yaptığı şey, yaşamın içerisinden fotoğrafçının seçtiği bir fotoğraf karesine odaklanmaktır. (IV) Makinenin görevi ise verilen kararın filme aktarılmasıdır. (V) Bu durum, kendi içinde bütünlüğü olan ve bir bakışta karar verilen fotoğraf karesi için geçerlidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüklerde aynı ses olayları görülmektedir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3.

- Ünlü türemesi
- Ünlü değişimi

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu ses olayları görülmektedir?

A) Sana küçücük bir katkımız olduysa mutluluk duyarız.
B) Bu saat bana biricik ninemden hatıra kaldı.
C) Öyle yoğun bir insan ki dinlenmeye daracık bir zaman bile bulamıyor.
D) Hayattaki her başarının özünde sistemli çalışma vardır.
E) Apaçık bir gerçektir edebiyatta kalıcılığın dili ustalıkla kullanmaktan geçtiği.

4.

I. Bekliyorlar – itmiyor – atıyoruz – gidecekler
II. Alıyorduk – yiyecekse – gitmiyorsunuz – bitecek
III. Anlıyor – diyecek – bakmıyor – yiyeceğimiz
IV. Dinmiyor – silmiyorlar – diyeceksek – geliyor
V. Iskalıyorsun – bildiklerim – sallıyorsun – giyecek

Yukarıdaki kaç numaralı dizilişte verilen sözcüklerin tamamında ünlü daralması görülmektedir?

A) IV B) II C) V D) I E) III

5. Aşağıdaki sözcüklerin karşısına, sözcüklerde görülen ses olaylarının sayısı yazılmıştır.

Buna göre, hangi seçenekte yanlışlık yapılmıştır?

A) Rengi (1)
B) Affettiğin (3)
C) Karnımda (1)
D) Börekçilerden (2)
E) Gözettiğim (2)

7. **Aşağıdakilerin hangisinde parantez içinde verilen sözcükteki ses olayı yanlış açıklanmıştır?**

A) İkinci hecesinde dar ünlü bulunan sözcük, sesli ile başlayan bir ek aldığında hece kaybına uğramıştır. (şehrimizde)
B) Düz-geniş ünlü ile biten eylem, şimdiki zaman kip ekini aldığında düz-geniş ünlü, düz-dar olmuştur. (başlıyor)
C) Ünsüzle biten sözcük köküne ünsüzle başlayan bir ek geldiğinde kök ve sözcük arasında ünlü bir harf türemiştir. (ufacık)
D) Sert ünsüzle biten sözcüğe yumuşak ünsüzle başlayan bir ek geldiğinde ekin ünsüzü benzeşmiştir. (bitki)
E) Süreksiz sert ünsüzle biten sözcüğe ünlü ile başlayan bir ek geldiğinde sözcüğün sonundaki süreksiz sert ünsüz değişime uğramıştır. (bardağa)

ÜçDörtBeş

6. **Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde her iki cümledeki altı çizili sözcüklerde aynı ses olayı görülmektedir?**

A) Profesör konferansta herkesin ufkunu açacak bir konuşma yaptı.
Birçok yazarın aklının bir köşesinde roman yazmak vardır.
B) Kitaplığımda yüzün üzerinde şiir ve iki yüz civarında roman var.
Nitelikli şiirler oluşturabilmek için dile egemen olmak gerekir.
C) Bu ressamımız, tablolarında doğa görünümlerini sergiliyor.
Yaklaşık kırk yıldır bu dergide yazarlık yapıyorum.
D) Şiirlerimde nazım birimi olarak sadece dörtlüğü kullanırım.
O, tüm şiirlerinde sapasağlam bir söyleyişe ulaşmıştır.
E) Antolojiye koyacağı şiirleri özenle seçti.
Onun şiirleri, insanın iç dünyasını bildiren şiirlerdir.

8. **Ses Olayları**

- Ünlü düşmesi
- Ünsüz değişimi
- Ünsüz benzeşmesi
- Ünlü daralması

Sözcükler

I. Küçücük
II. Keskince
III. Bekliyor
IV. Övdüğü
V. İlminiz

Yukarıda verilen ses olayları ile sözcükler eşleştirildiğinde kaç numaralı sözcük dışarıda kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?**

A) Büyük adamın birinci vasfı, derin ve engin bir içtenliktir.

B) Gerçek bir dost, seni hiç bir zaman terk etmez.

C) İnsanların sözlerini dikkatle dinlemek alışkanlığını edinin.

D) Muzaffer olduğunda kendini de yenen, iki kere kazanmış demektir.

E) Akıllı adam başkasının kusurunu görerek kendisininkini düzeltir.

2. I. Mutluluğu isteklerimi kısmakta buldum, yerine getirmekte değil.

II. Öfke çılgınlıktır, ona her zaman egemen olmaya çalış.

III. Fenalıkların ilki ve en büyüğü, haksızlıkların cezasız kalmasıdır.

IV. Herkezle birlikte haksız olmaktansa haklı davranıp tek kalmak iyidir.

V. Bütün işleri başarabiliriz, yeter ki onları küçük parçalara bölmeyi bilelim.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Tecrübeli fotoğrafçı hayatın ritmini, akışını bir bakışta algılayan ve konuya anında uyum sağlayandır. (II) Bu nedenle yaşamın devinimlerini sezebilmeli ve sabit bir görünümde sunabilmelidir. (III) Bir fotoğraf karesinin çekimi esnasında bir şeyin eksik olduğu hisine kapıldığında uygun anı beklemelidir. (IV) Bir fotoğrafçının çektiği fotoğrafları anlık bir olay olarak düşünmek doğru bir yaklaşım değildir. (V) Çünkü fotoğrafçı, seçtiği fotoğraf karesi ile karşılaştığında onun kendisinde uyandırdığı bir etkileşim ile dolar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Romantizm (I), 18. (II) yüzyıl sonrasında İngiltere, Fransa ve Almanya'da (III) ortaya çıkan, sanatta (IV), edebiyat da (V), felsefede ve toplumun geleneksel kültüründe önemli rol oynayan bir sanat akımıdır.

Bu cümledeki altı çizili ifadelerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) V B) III C) I D) IV E) II

5. **Aşağıdaki tarihlerden hangisi yanlış yazılmıştır?**

A) 12.10.1986

B) 12/10/1986

C) 12 Ekim 1986

D) 12. X. 1986

E) 12. Ekim. 1986

6. Etmek, eylemek, olmak yardımcı eylemleriyle kurulan birleşik eylemler; ilk sözcüğünde herhangi bir ses düşmesi ya da türemesi olmazsa ayrı yazılır.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik eylem yanlış yazılmıştır?

A) Meselenin özünü ve çözüm yolunu, toplantıya katılanlara arz ettim.

B) Bu yazarımızın kitaplarının içten bir dille yazıldığını fark ettim.

C) Böyle bir eseri okumaktan biz de çok memnun olduk.

D) O, edebiyat âleminde şiir ve deneme türündeki eserleriyle varoldu.

E) Söz konusu ozanın şiirlerinin çok başarılı olacağını zannediyordum.

7. I. Bugün Kocamustafapaşa tarafına uğramam lazım.
II. Siz burada oturadurun, ben birazdan size gelirim.
III. Onların mağazası Ziya Gökalp Bulvarı'ndaymış.
IV. Havayolunu kullanarak yarın Bursa'ya gideceğiz.
V. Dil bilgisi incelemelerinde başarılı bir öğrenciydi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük yanlış yazılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi doğru yazılmıştır?**

A) Cankurtaran olmak istemiş.
B) Dilbilimi çalışmaları yapalım.
C) Açıköğretim lisesinde okuyor.
D) Açıkmavi bir gömlek giymiş.
E) Sualtı sporlarıyla ilgileniyor.

9. Metnin yapısında önemli bir eleman olan mekân, metnin yapısının okuyucu tarafından kavranması veya (I) algılanmasında da önemli bir işleve sahiptir. Örneğin birbiri ardına kesintisiz sıralanan, uzun cümlelerden oluşan bir metnin okuyucunun algısında oluşturduğu his ile birbirine bağlanmayan kelimelerden ya da (II) hecelerden meydana gelen bir metnin oluşturduğu his farklıdır. Metnin ritminin (III), mekânsal (IV) bir etki bıraktığını söylemek mümkündür. Mekân, insanın varlığının önemli koşullarından biri olmanın yanısıra (V) kendini ifade etmenin de önemli araçlarından biridir.

Bu parçada geçen altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) III B) V C) I D) II E) IV

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım kuralları ile ilgili bilgi yanlışı vardır?**

A) Bağlaç olan "de" ayrı yazılır.
B) Ses düşmesine uğrayan birleşik sözcükler bitişik yazılır.
C) Yiyecek adlarından biriyle kurulan birleşik sözcükler ayrı yazılır.
D) "Ev" sözcüğüyle kurulan birleşik sözcükler bitişik yazılır.
E) "Mi" soru eki sadece soru anlamı kattığında ayrı yazılır.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır?**

A) Söz kalpten çıkarsa kalbe gider, dilden çıkarsa kulağı aşamaz.
B) Son dakika olmasaydı çoğu iş yapılamazdı.
C) Cevizin kabuğunu kırıp özüne inemeyen, cevizin hepsini kabuk zanneder.
D) Küçük işleri titizlikle yapma sabırını gösterenler, başarılı olur.
E) İstediğiniz bazı şeylere sahip olamamak, mutluluğun bir parçasıdır.

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?**

A) Bu konuyla ilgili kanun, Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.
B) Leyla İle Mecnun, Türk edebiyatında en çok işlenen anlatılardandır.
C) Bahar mevsiminde bu tepeden Çanakkale Boğazı'nın seyrine doyum olmaz.
D) Kültigin Anıtı, uçsuz bucaksız Orhun Vadisi'nin orta yerinde ziyaretçilerini bekler.
E) XII. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu bu yıl Ankara'da yapılacak.

TYT - 2020

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden çok yazım yanlışı vardır?**

A) Sizin bizde ki değeriniz hiç mi hiç eksilmez.
B) Çanta da bir sürü gereksiz eşya ve kâğıt vardı.
C) Geçmiş zaman olurki düşlemesi ömre bedel.
D) Haftasonu ailece pikniğe gitmeyi planlıyoruz.
E) Güç te olsa bu sorunları hep birlikte çöze bildik.

2. **Aşağıdaki satır sonuna gelen sözcüklerden hangisinin yazımında yanlışlık yapılmıştır?**

A) ……..1979'
da
B) …….. hanı-
meli
C) …….. Kör-
oğlu'nun
D) …….. Ankara'
dan
E) ……yaza-
bilirse

3.
I. Şanlıurfa, Güney doğu Anadolu'da yer alan illerimizdendir.
II. Orta Doğu'da mutlak bir barışın tesis edilmesi gerekiyor.
III. Bu bölgedeki gök taşı, turistlerin yoğun ilgisini çekiyor.
IV. Çocukta orta kulak iltihabı ortaya çıkmış.
V. Oysaki sabah saatlerinde yola çıkacaktık.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde geçen altı çizili bölüm yanlış yazılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen sözcüklerin tamamı doğru yazılmıştır?**

A) Sapsarı – kuruyemiş – depremzede – konukevi
B) Biraz – başhekim – lületaşı – kazazede
C) Kuzeybatı – çiğköfte – gökdelen – kaybolmak
D) Beyanname – herhangi – aşçıbaşı – yazıhane
E) Dedikodu – günortası – birtakım – Çanakkale

5. Romantizmde doğal güzelliğe büyük hayranlık söz konusudur. (I)
1760 – 1770 arasında İngiltere ve Roma'da neoklasik üslup dışında resim yapılarak romantizmin temelleri atılır. İngiltere'de (II), William Blake, William Turner, John Constable manzara resmi yaparken fırtınalı gökyüzü (III) ve deniz resimlerinde, korkuyla birlikte doğaya hayranlıklar ortaya koydular. Işık ve renk, atmosferdeki dıramatik (IV) etki için kullanılıyordu. Fransa'da ise Eugene Delacroix, dinamik resimleri ile (V) döneme damgasını vuruyordu.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) V B) III C) II D) IV E) I

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı söz konusudur?**

A) Dizeler büyük harfle başlar.
B) Bağlaç olan "de", ünsüz benzeşmesi kuralına uyar.
C) Mektuplarda hitap sözlerinin her iki kelimesi de büyük harfle başlar.
D) "Ki" bağlacı bazı sözcüklerle kalıplaşarak bitişik yazılır.
E) Özel adlardan sonra gelen ve yön bildiren sözcükler küçük harfle başlar.

ÜçDörtBeş

7. (I) Türk edebiyatı tarihi içerisinde pek çok şair ve yazarı etrafında toplayan Hisar'ın önemli kalemlerinden biri de Yahya Akengin'dir. (II) Şair, şiirlerinde millî hassasiyetleri sanatsal bir anlayışla işlemiştir. (III) Onun şiirleri, şekil yönünden genellikle belli kalıplara bağlı değildir. (IV) Şairin dil konusunda ise tek amacı, tema ile uyumlu sözcükler seçmek ve böylece şiir de uyumu sağlamaktır. (V) Türk edebiyatında üretken bir şair olarak nitelendirilebilecek Yahya Akengin'in şiirleri, son dönem şiir sanatı hakkında ilgi çekici fikirler vermektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayıların yazımı ile ilgili bir yanlışlık vardır?**

A) Maçın on altıncı dakikasında oyuncumuz sarı kart gördü.
B) Bilgi yarışmasında kardeşim 1'inci oldu.
C) Bu sahil kentinde 760.000 kişi yaşıyor.
D) Bu holding bünyesinde 50 bin kişi çalışıyor.
E) Kalemleri kutulara 2'şer 2'şer yerleştirdi.

9. (I) Divan Şiiri, imaj dünyası bakımından geniş bir içeriğe sahiptir. (II) Şairler; birçok imajı, mazmunu ve imgeyi şiirlerinde ustalıkla işlemişlerdir. (III) Anne imajı da bunlardan biridir. (IV) Zengin hayal dünyasına sahip şairler, annelerini de şiirlerine en güzel şekilde yansıtmayı başarmışlardır. (V) Annelerine duydukları hürmeti, etkili bir biçimde şiirlerinde ele almışlardır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımı ile ilgili yanlışlık vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. (I) Cengiz Dağcı, Türk Dünyası'nın toplumsal gerçekçi konularını ele alan bir yazardır. (II) Türkiye dışında yaşamasına rağmen eserlerini Türkiye Türkçesi ile yazması onu daha da değerli kılmaktadır. (III) Dağcı, romanlarında Kırım Türklerinin hayatlarını, okurlarına, akıcı ve etkili bir dille aktarmıştır. (IV) Kırım Türklerinin yaşadığı Rus zulmünü, savaş anındaki yaşantılarını ve psikolojik durumlarını gözler önüne sermiştir. (V) Bir sürgün yazarı olan Cengiz Dağcı, kaleme aldığı eserleriyle İkinci Dünya Savaşı'nda yaşanan acı olayların unutulmamasını sağlamıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük yanlış yazılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?**

A) Kurallı birleşik fiiller bitişik yazılır.
B) Akrabalık bildiren sözler, özel addan sonra geldiğinde büyük harfle başlar.
C) Belli tarihlerin yazımında ay ve gün adları büyük harfle başlar.
D) Yardımcı fiille kurulan birleşik fiiller bazen ayrı bazen bitişik yazılır.
E) Özel addan önce gelen ve yön bildiren sözcükler büyük harfle başlar.

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

12. **Aşağıdaki cümlelerde yer alan birleşik fiillerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) Bunca yıllık tanışıklığımıza rağmen benden şüphelendiğiniz için teessüf ederim.
B) Durumu üst makama arzederiz, verilecek cevaba göre de ne yapacağımızı kararlaştırırız.
C) Bu saatten sonra gelse de gelmese de hiç fark etmez; her şey için çok geç artık.
D) Antalya'da etkili olan yağış, seraları bir anda su altında bıraktı ve bütün mahsulü mahvetti.
E) O her istediğini yapacak, istediği gibi at koşturacak; biz de öylece oturup seyir mi edeceğiz?

TYT - 2019

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

1. Tramvay, Galata Köprüsü (I) üzerinden tarihî yarımadaya geçerek Sultanahmet'e vardığında sırasıyla iki farklı şehrin çehresine şahit olan yolcu, burada bir müddet beklemek zorunda kalacak. Roma hipodromu (II) olan At Meydanı (III) çevresindeki yapıların ışıltısı karşısında büyülenecek; üç devrin mabedi bin beş yüz yıllık Ayasofya Camisi (IV), etrafı süsleyen Alman çeşmesi (V) gibi anıtlar geçidinin ortasında başı dönecektir.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

TYT - 2021

2. Somut olarak yer bildirmeyen *alt*, *üst* ve *üzeri* sözlerinin sona getirilmesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmamasından kaynaklanan bir yazım yanlışı vardır?

A) Sigmund Freud, insanı aslında bilinç altınının yönlendirdiğini söyleyerek bu kavramın önemine dikkat çekmiştir.

B) Türkiye'nin yer altı zenginlikleri, ilerleyen süreçte ülkemizin gelişiminde en önemli rolü üstlenecektir.

C) Dönemin önemli edipleri, akşamüstü iskeleye gelip burada gazetecilerin sorularını cevaplandırdılar.

D) Böbrek üstü bezleri (adrenal bezler), her iki böbreğin üzerine yerleşmiş iki katmanlı yapıdan oluşur.

E) Peyami Safa'nın gerçeküstü unsurlar taşıyan *Matmazel Noraliya'nın Koltuğu* adlı eserini ele alan bir eleştiri yazısı hazırlıyorum.

3. **Satır sonuna sığmayan aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı doğrudur?**

A) .....müdafa-
a

B) ..... a-
kıllıca

C) ..... İzmir'
e

D) ..... Bursa'-
da

E) ..... İstanbul'
dan

4. (I) Tüm Türk Boyları'nda olduğu gibi Kırgızlarda da kadının önemi büyüktür. (II) Onlar tarihin her döneminde evde eş ve merhametli bir anne olmanın yanı sıra kocalarının sağ kolu, yardımcısı ve danışmanı olmuşlardır. (III) Tarihin her sahnesinde, Kırgızlar arasında adını dünyaya duyuran kahraman kadınlar çıkmıştır. (IV) Onlar akıllılığı, uyanıklığı ve cesareti ile halkı yönetmiş ve düşmanlardan korumuşlardır. (V) Durum böyle olunca Kırgızlarda çok eskiden beri kız evlatlarına önem verilmiş ve özel davranılmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ki"nin yazımı yanlıştır?**

A) Bilin ki hep sizin iyiliğiniz için didindik.

B) Gel gör ki şiir yazmak, sandığınız gibi değil.

C) Ne iyi ki böyle bir arkadaşa sahipsin.

D) Sizki bu konuda herkesten daha tecrübeliydiniz.

E) Öyle ki benim bile görüşüme başvurmayı düşünmemişler.

ÜçDörtBeş

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?**

A) Saf olmak kalp için iyi, kafa içinse kötüdür.
B) Çok üzüntü güldürür, çok neşe de ağlatır.
C) Kendine en iyi öğütü ancak kendin verebilirsin.
D) Uşağım bile olsa hatalarımı düzelten, efendim olsun.
E) Kararsızlık ve gecikme, başarısızlığın iki önemli sebebidir.

7.
I. Dinlemekten akıl, söylemekten pişmanlık doğar.
II. Yarın yorgun kimselerin değil, rahatına kıyabilenlerindir.
III. Bütün başarılarımı, işlerimi zamanında yapmaya borçluyum.
IV. Diyeceği sözü olanın konuşması, olmayanın dinlemesi uygundur.
V. Okuma zevkini kazanmıyanın öğrenimi yarıda kalmıştır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM KÖŞESİ

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ifadenin okunuşuna uygun bir ek getirilmemesinden kaynaklanan yazım yanlışı vardır?**

A) Doktora araştırmasını TÜBİTAK'ın bursuyla yürütmüştü.
B) Saat 16.30'da başlayan maç TRT'den naklen yayınlanıyordu.
C) Öğrenciliği zamanında Zonguldak'ın Ereğli ilçesindeki KYK'da kalmıştı.
D) Kulüplerin 5. olağan toplantısı TFF'nin tesislerinde gerçekleştirildi.
E) Bir yaz günü saat 19.00'da TBMM'nin önünde buluşup yola çıkmışlardı.

TYT - 2019

ÇIKMIŞ SORU

9. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?**

A) İçimde damladamla bir korku birikiyor
B) Üstüme camlarını hep simsiyah dikiyor
C) Sanki beni bekliyen bir hayal görüyorum
D) Islak bir yorgan gibi sım sıkı bürüneyim
E) Biri benim biride serseri kaldırımlar

10. 13. yüz yılın (I) son çeyreğinde, Anadolu da (II) Kadı Burhanettin, Candaroğulları ve Karamanoğulları beyliklerinin (III) Osmanlı devleti (IV) aleyhine faaliyete geçmeleri üzerine 1385'de (V) I. Murat, bu beyliklere karşı fetih hareketlerine girişti

Bu cümledeki altı çizili ifadelerden hangisinin yazımı doğrudur?

A) III B) V C) I D) II E) IV

11. Doğu halklarına özgü (I) epik (II) düşüncenin en eski dönemlerine ait özellikleri bünyesinde barındıran ve Türk boyları poetik (III) dehasının ender âbidelerinden biri sayılan Oğuzname, sözlü ve yazılı edebî geleneklerin gelişmesini olumlu yönde etkilemiştir. Bu eser, Oğuzların en eski atalarıyla ilgili etnogenetik mitlerin epik dönüşümü sonucunda 10 ile 11. (IV) yüzyıllarda Sırderya nehri (V) çevresinde ortaya çıkmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) IV B) II C) I D) III E) V

1. (I) Dostoyevski, eserlerinde yaşamından izlere sıkça yer veren bir yazardır. (II) Hemen her eserinde belirli anlatı kişilerine yansıtılmış, onların davranışları ve eylemleri altına gizlenmiş bir Dostoyevski kimliği bulmak mümkündür. (III) *Ezilmişler ve Aşağılanmışlar* yazarın bu tarz eserleri arasındadır. (IV) Eserde Dostoyevski'nin yaşamından izler, İvan Petroviç adlı roman kişisinde belirir. (V) Sözgelimi anlatıcı olarak İvan Petroviç'in romanda kullandığı ifadeler, kısaltmalar İvan Petroviç'in Dostoyevski olduğu görüşünü pekiştirmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. *Yıldız Yağmuru*, Türkiye Cumhuriyeti'nin (I) ilk yıllarında belirgin bir sanat algısı olan Memleket Edebiyatı kapsamında ürünler veren Faruk Nafiz Çamlıbel'in (II) roman türündeki bir eseridir. Üzerinde pek durulmayan bu roman, yazarın yaşamından ve Anadolu duyarlılığından (III) izler taşır. Daha çok şiir türünde etkisini hissettiren Memleket Edebiyatı'nın, roman türünde de karşılık bulduğunu örnekleyen yapıt, hem yazarın tutumunu hemde (IV) hâkim (V) siyasal ve sanatsal algısını yansıtır. Bu doğrultuda roman, Memleket Edebiyatı algısının şekillendirdiği bir yapıt olması yönüyle önem kazanır.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) IV B) II C) V D) I E) III

3.
I. En kısa kroki, en uzun rapordan fazla bilgi verir.
II. Yoksulun çok şeyi, cimrinin her şeyi eksiktir.
III. Başkalarının kusurunu görmekten zevk alanlar, en çok kusurlu olanlardır.
IV. Fakir insan, malı az olan değil, arzusu çok olandır.
V. Başkalarının keyifine göre yaşamak, sefaletlerin en büyüğüdür.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı söz konusudur?**

A) Bir işe ne kadar az insan karışırsa o iş o kadar çabuk biter.
B) İnsanın kendi kabiliyetlerini saklaması, büyük bir kabiliyettir.
C) Okuma hevesini Hindistan'ın bütün hazinelerine değişmem.
D) Sağlığı olanın umudu, umudu olanın herşeyi vardır.
E) İyi dostu olanın aynaya gereksinimi yoktur.

5.
I. Bu araştırmalar, XX'nci yüzyıl bilimine damga vurmuştur.
II. Ankete katılanların %20'si düzenli olarak kitap okuduğunu belirtmiş.
III. Pazardan 3 kilogram domates ve 2 kilogram biber aldı.
IV. İşlemin sonucunu 7.5 olarak buldu ve tahtaya yazdı.
V. Saat beşi yirmi geçe, bu tesiste mola vereceğiz

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde sayıların yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük yanlış yazılmıştır?**

A) Bu kartonları yapıştırabilmek için tutkal kullanmamız gerekiyor.

B) İhtiyar adam, merdivenden ağır ağır inerken geçmişi düşünüyordu.

C) Amasya elmasının tadı ve rengi çok hoştur.

D) Anneler günü yaklaşıyor, anneme bir hediye almam lazım.

E) Bu ön yargılı yaklaşımınız, edebî eserleri değerlendirirken hataya düşmenize sebep oluyor.

7. "Ki" bağlacı, bazı sözcüklerde kalıplaştığında bitişik yazılır.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Meğerki kitap beş yüz sayfa ve on bölümden oluşuyormuş.

B) Belki yarın bir tiyatro oyununa gideriz.

C) Madem ki bilgine güveniyorsun, bilgi yarışmasına katıl.

D) Sanki bize çok yardım etmiş gibi konuşuyor.

E) Oysaki bu önemli maça, günde çift idmanla hazırlanmıştık.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?**

A) Başarı grafiğim git gide yükselince özgüvenim de artıyordu.

B) O, entelektüel birikime sahip bir bilim insanıydı.

C) Dilimizin grameri üzerine pek çok kitap okudum.

D) 13 Mart 2013'te, bu firmada işe girdi.

E) Alanında uzman bir kişiydi Doktor Cüneyt Bey.

9. I. Bu unutkanlığınızın bir sebebi olmalı.

II. Bana verdiğiniz kitaba şöyle bir göz attım.

III. 1904'de dünyaya gelen şairin birçok etkileyici şiiri var.

IV. Yerde gördüğümüz kırkayak yavaş yavaş ilerliyordu.

V. Masanın üstü karmakarışık olduğundan masayı düzenledi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir ses olayına uymamaktan kaynaklanan yazım yanlışı yoktur?**

A) Bu iki resim arasındaki ayırımların hepsini bulabildi.

B) Üniversiteye kayıdolmak için yarın yola çıkacaklar.

C) Hava bugün yağışlı, beden eğitimi dersini sınıfda yapacağız.

D) Boş gözlerle etrafı seyrediyor, olanı biteni anlamaya çalışıyordu.

E) Bu sorun da hal olunca hepimiz rahatladık.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımından kaynaklanan bir yazım yanlışı görülmektedir?**

A) Önümüzdeki bayramda Ali amcamı ziyaret edeceğim.

B) 10 Şubat 1987'de ilk romanı yayımlandı.

C) Oyunda IV. Murat'ın yaşamından izler var.

D) Dün Ay, Güneş ve Dünya'nın arasına girmişti.

E) O, batı Karadeniz'in pek çok ilçesini gezmişti.

ÜçDörtBeş

1. Tiyatro yazarlarının piyeslerde (I) kimi zaman seyirciyle konuşan, kimi zaman onlara olaylar hakkında bilgi veren bir anlatıcıya şahıs kadrosunda yer vermeleri, daha ziyade açık biçimli eserlerde (II) görülür. Bu noktada geleneksel Türk Tiyatrosu'nda (III) acayip (IV) kahramanlarla dolu birçok üründe karşımıza çıkan meddahı hikâye anlatıcısı olması dolayısıyla karakter anlatıcının somut ve orijinal (V) bir örneği olarak ele alabiliriz.

Bu parçada geçen altı çizili sözcüklerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Söz edimleri kuramı, John L. Austin'in 1955'de (I) Harvard Üniversitesinde (II) verdiği derslere dayanan *How to Do Things with Words* adlı eseri ile başlatılır. Bu eserde, dil felsefesi üzerine düşünen eskiçağ (III) filozoflarının dil - dünya ilişkisini ele alan betimlemeci çalışmalarının aksine "dile özne ucundan bakan yaklaşımın hâkim olduğu görülür. Söz edimin başlıca teorisyenleri olarak görebileceğimiz John L. Austin ve öğrencisi John R. Searle'e göre konuşmak yanlızca (IV) kelimeler vasıtasıyla dünyayı anlamlandırmak değil, aynı zamanda klavuz (V) işlevini gören belli kurallar çerçevesinde bir eylem gerçekleştirmektir.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlışı yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Türk Dünyasının sahip olduğu ortak kültür varlıklarından biri, geniş bir coğrafyaya yayılmış olan Köroğlu'dur. Bu destanın çeşitli varyantları; olaylar, baş kahramanın ortaya çıkışı, destan geleneği ve hacim gibi birtakım farklılıklara sahipdir. Bu farklılıkları dikkate alan araştırmacılar, destanı iki büyük alana ayırmışlardır. Çeşitli halklar içinde devam edip gelen varyantlar arasında genel yakınlık bulunmaktadır. Bununla birlikte bu halklar arasında yaşayan Köroğlu'nun kendilerine has olan ayrımları da vardır. Bu ayrılıklar çoğunlukla olaylarda görülür. Her halkın varyantı, o halkın yaşayışı ve tarihi ile bağlantılıdır.

Bu parçada yazımı yanlış olan kaç sözcük vardır?

A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı doğrudur?**

A) Kibir bele bağlanmış taş gibidir, onunla ne yüzülür nede uçulur.
B) Bir babanın oğluna karşı şevkati, öfkesinden daha fazladır.
C) Tilki kümesi iyi tanıyor diye bekci yapılır mı?
D) Kendi iyiliğinizi isterseniz iyi kimselerle dostolunuz.
E) Tecrübelerimizle biliyoruz ki kimse tecrübelerden ders almıyor.

5. Ömer Seyfettin'i günümüzde önemli kılan iki temel özellik vardır: Birincisi, öykünün yeni yeni kuramsal temellerinin oluşturulduğu dönemde öyküyü bir tür olarak edebiyat dünyasına kabullendirmesi, neredeyse el yordamıyla her muhtevaya uygun bir anlatım biçimi geliştirebilmiş olmasıdır. Onu önemli kılan ikinci özellikse öykülerinde işlediği birçok problemin günümüzde hala güncelliğini koruyor olmasıdır.

Bu parçadaki yazım yanlışının sebebi aşağıdakilerin hangisinde doğru açıklanmıştır?

A) İkileme yanlış yazılmıştır.
B) Birleşik sözcük yanlış yazılmıştır.
C) Büyük harfin yazımında yanlışlık vardır.
D) Düzeltme işareti kullanılmamıştır.
E) Deyimin yazımında yanlışlık yapılmıştır.

ÜçDörtBeş

6. (I) Sanat eserlerinin temel öğesi olarak imgeyi nitelendirecek olursak imgelerin bulunmadığı bir edebiyat metni düşünmek neredeyse olanaksız gibidir. (II) İmgenin amacı, anlamı derinleştirmek ve söylemin etkisini güçlendirmektir. (III) Düşünce ve duyguları kelimelere yansıtarak düşlerimizde, aklımızın bir köşesinde var olanları gerçeğe dönüştürmeye çabalamaktır. (IV) İmge tam bir temsil olmayıp daha çok, kişinin imgenin temsil ettiği nesneye yönelik duyguları yeniden yaşamasını sağlamaktadır. (V) İmgenin bu özelliğinin çok önemli olduğu da kaydedilmelidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) V B) IV C) III D) II E) I

7. İletişim teknolojilerinin her türlü bilgi akışını hızlandıran ve kolaylaştıran pratik bir unsur olduğunu söyleye biliriz.

Bu cümlede yanlış yazılan kaç sözcük vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?**

A) İnsiyatif almayı bilmeyen bir kaptan, gemisini limana ulaştıramaz.

B) Bütün mutsuzluklar yokluktan deyil, çokluktan ileri gelir.

C) Hayatta en iyi bildiğim şey, hiç bir şey bilmediğimdir.

D) Dev eserleri taşlar değil, onları işliyenler meydana getirir.

E) Akıllı adam, hem kitapları hem de doğrudan hayatı okuyabilir.

9. (I) 19. Asırda Avrupa'nın kuzey ülkelerinin doğal ortamlarındaki ağaçlar, kayalıklar ve dağların vahşi atmosferi ilgi çekmeye başlıyordu. (II) Avrupa'da İngiliz bahçeleri olarak bilinen düzenlenmiş ve süslenmiş bahçeler, özgür ruha sahip sanatçıların ilgisini çekiyordu. (III) Fransız parkları adı verilen park ve bahçeler, sosyetenin zevk ve eğlence yeri olarak işlev görüyordu. (IV) İngiliz bahçeleri daha sade yaşam tarzını benimseyenlerin ilgisini çekiyordu. (V) Avrupa'da sanat çevresi belli bir biçim ve renk yaşamaktansa yeni yöntemler arayışına giriyordu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) III B) II C) IV D) I E) V

10. I. Hayatda hiçbir şeyden korkmayın, sadece her şeyi anlamaya çalışın.

II. Herkezin işi demek, hiçkimsenin işi demektir.

III. Bir çiçeğin kokusu ne ise bir insanın şahsiyetide odur.

IV. Başkalarının yolunda yürüyenler, ayakizi bırakamazlar.

V. Bozulduğu zaman insandan daha korkunç bir yaratık yokdur.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde birden çok yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. (I) Şimdiye değin pek çok kitap okudum. (II) Bunların çoğu, öykü ve roman türlerindendi. (III) Ne var ki özellikle son aylarda benim için yeni sayılan bir yazı türünü bol bol okumaya başladım. (IV) Evet, denemeden sözediyorum. (V) Deneme okuyarak fikir ve duygu evrenimin sınırlarını genişletiyorum.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) IV B) V C) III D) II E) I

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde diğerlerinden daha çok yazım yanlışı vardır?**

A) İnsan bazen bir düşüncenin üzerinde o kadar dururki onun tutsağı olduğunu his eder.

B) Yapılan iyiliğin karşılığını beklemek, onun değerini kayıp ettirir.

C) İnsan birşeyi bilince bildiğinde ısrar etmelidir.

D) Bir fikir kalpden gelse bile kafadan çıkmalıdır.

E) Büyük işlerden hiç biri tutkusuz başarılamamıştır.

2. **Cümleler**

I. Felaketlerin üstünde dim dik oturan insan, soylu ve cesaretli insandır.

II. Nazire yazma, divan şiirine has adetlerden biridir.

III. İlk yazma denemeleri başarısız olmasına rağmen edebiyatı terketmedi.

IV. Kendime güzelmi güzel bir cep telefonu aldım.

Yazım Yanlışları

a. Düzeltme işaretinin kullanılmaması

b. Birleşik sözcüğün yanlış yazımı

c. İkilemenin yanlış yazımı

d. Soru ekinin yanlış yazımı

e. Pekiştirmeli sözcüğün yanlış yazımı

Yukarıda verilen cümleler ile cümlelerdeki yazım yanlışları eşleştirildiğinde hangi yazım yanlışı dışarıda kalır?

A) a B) b C) c D) d E) e

3. (I) Saatler ve dakikalar metin içinde yazıyla da yazılabilir. (II) Birden fazla sözcükten oluşan sayılar ayrı yazılır. (III) Dört ve daha çok basamaklı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve grupların arasına nokta konur. (IV) Para ile ilgili işlemlerle para, çek gibi ticari belgelerde geçen sayılar bitişik yazılır. (V) Sayılarda kesirler noktayla ayrılır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde sayıların yazımı ile ilgili yanlış bir bilgi verilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Düzeltme işareti aşağıdaki sözcüklerin hangisinde diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?**

A) Âlem B) Dükkân

C) Hâlâ D) Kâr

E) Âşık

5. **Aşağıdakilerin hangisinde parantez içindeki yazım yanlışı ile açıklama uyuşmamaktadır?**

A) Kalıplaşmış sözcüğün yazımında yanlışlık yapılmıştır. (İlla ki bu adresi bilen birileri burada vardır.)

B) Üleştirme sayısının yazımında yanlışlık yapılmıştır. (Sayıları 3'er 3'er sayabiliyordu.)

C) Özel addan sonra kullanılan ve meslek bildiren sözcüğün küçük harfle başlaması yazım yanlışına yol açmıştır. (Zeynep öğretmen matematik dersimize giriyor.

D) Belirli bir tarih verilmesine rağmen ay adı küçük harfle başlatılmıştır. (25 aralık)

E) Özel addan sonra kullanılan coğrafi terimin küçük harfle başlaması yazım yanlışına yol açmıştır. (Bu tarihte ay, dünya ile Güneş'in arasına girmiştir.)

6. I. Zihinimi: Ünsüz düşmesi kuralına uyulmaması
II. Simitci: Ünsüz benzeşmesi kuralına uyulmaması
III. Penbe: Ünlü daralması kuralına uyulmaması
IV. Dolapa: Ünsüz türemesi kuralına uyulmaması
V. Hazırlayor: Ünlü düşmesi kuralına uyulmaması

Yukarıdaki numaralanmış sözcüklerin hangisinde yazım yanlışının sebebi doğru verilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. I. Bilinçi – bardakı – renki – kâğıtı
II. Hisetti – zanettik – kahır oldu – perşenbe
III. Anlamayor – fikirimi – redetmişiz – plajta
IV. Başdan – anlamışdır – etgin – sütcü
V. Bitdi – seçgin – alışdı – karınımda

Kaç numaralı bölümde verilen sözcüklerdeki yazım yanlışlarının her biri, farklı bir ses olayına uymamaktan kaynaklanmaktadır?

A) II B) V C) I D) III E) IV

8.
- Ekin yazımı ile ilgili yanlışlık
- Büyük harfin kullanımı ile ilgili yanlışlık

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yukarıdakilerin her ikisi de görülmektedir?

A) Rizeli'ler bu önemli programda bir araya geldiler.
B) O, 1978'de İstanbul Teknik üniversitesini bitirmiş.
C) Cevdet bey, sanat yaşamının 42'inci yılını idrak ediyordu.
D) Türkçe'nin anlatım gücünü gözler önüne seren bir eserdir *Kitab-ı Dede Korkut*.
E) Nuran hanım, sepetteki çikolataları konuklara ikişer ikişer dağıttı.

9. Muzaffer İzgü, bugün, hedef kitlesi sadece çocuklar olan bir yazar olarak algılanmaya başlanmış, eserleri de çoğunlukla değerler noktasında incelenmeye çalışılmıştır. Herkes bilir ki Muzaffer İzgü, her muhtevaya uygun bir kurgu geliştirerek hikâyenin şiir gibi bir tür olduğunu edebiyat dünyasına kabullendirmiştir. Böylece bu yeni türü edebiyatımıza sevdire bilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinde, bu parçadaki yazım yanlışının benzeri görülmektedir?

A) Otura durun
B) Kiprik
C) Meğer ki
D) Kağıt
E) Bem beyaz

10. **Aşağıdaki haber örneklerinin hangisinde yazım <u>yanlışı</u> vardır?**

A)

B)

C)

D)

E)

1. **Aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi, bir cümlenin sonuna gelmez?**

A) Kesme işareti
B) Nokta
C) Soru işareti
D) Ünlem işareti
E) Üç nokta

2. Gerçek anlam
Yan ( )
Terim ( )
Mecaz ( )

Yukarıda "anlam" sözcüğünün tekrar yazılmaması için yay ayraçla belirtilen boşluklara hangi seçenekteki noktalama işareti konulmalıdır?

A) Tek tırnak
B) Tırnak işareti
C) Denden işareti
D) Kısa çizgi
E) Eğik çizgi

3. I. Aşk, özlem, bağlılık gibi temaları işlemiş.
II. Sedat, amcamın oğlu, yetenekli bir müzisyendir.
III. Roman, öykü ve deneme türünde eserleri var.
IV. Saksıya toprak, su ve gübre ekledi.
V. Şiirlerimde sade, açık ve etkileyici bir dil kullandım.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde virgül farklı bir görevde kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Noktanın görevleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Cümlede sıralanan sözcükleri tür ve takım olarak gruplandırır.
B) Bitmiş cümlelerin sonuna gelir.
C) Bazı kısaltmalarda kullanılır.
D) Bibliyografik künyelerin sonunda kullanılır.
E) Tarihlerin yazımında gün, ay ve yılı birbirinden ayırır.

5. Bilim dallarından fizik, kimya ve astronomi ( ) sanat dallarından müzik, edebiyat ve mimari ile ilgilendi.

Bu cümlede parantezle ( ) belirtilen yere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilmelidir?

A) İki nokta
B) Virgül
C) Noktalı virgül
D) Kısa çizgi
E) Üç nokta

6. I. 1976 ( ) 1986 arasında bu romanı kaleme almış.
II. Ah ( ) kolumda iki günden beri bir sancı var!
III. Denizde neşeli yunuslar ve beyaz dalgalar ( )
IV. Bu müzik aletini kaç yıldır kullanıyorsunuz ( )

Yukarıdaki cümlelerde yay ayraçla belirtilen yerlere uygun noktalama işaretleri getirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) Virgül B) Soru işareti
C) Nokta D) Üç nokta
E) Kısa çizgi

7. **Aşağıdakilerden hangisi virgül ile kısa çizginin ortak kullanımlarındandır?**

A) Dil bilgisi incelemelerinde bir kelimenin kökü ile eklerini birbirinden ayırmada
B) Ondalıklı sayıların yazımında
C) Satır sonuna sığmayan sözcükleri bölmede
D) Bir olayın başlangıç ve bitiş tarihleri arasında
E) Ara sözün başında ve sonunda

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı vardır?**

A) Hey, arabayı buraya park edemezsin!
B) Prof. Dr. Mehmet Kaplan'ın pek çok eserini okudum.
C) Peki, teklifinizi biz de kabul ediyoruz.
D) Erkek çocuklarından Mehmet, Murat, Ali; kız çocuklarından Zeynep, Aslı, Neriman elemeyi geçebilmiş.
E) "Yarın otobüsle Kastamonu'ya gideceğim," dedi.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti yanlış kullanılmıştır?**

A) Yağışlı havanın 25 Mart'a kadar sürmesi bekleniyor.
B) Bu raporun Nihat'lara ulaştırılması gerekiyor.
C) Fethin sonuçlarının 4'üncü maddesini bir daha okudu.
D) TV'de bugün yeni bir belgesel başlıyormuş.
E) Öğretmenimiz derste -sız'la yapılan kelimelere örnekler verdi.

10. Giambattista Vico, 18 ( ) yüzyılın önemli bir düşünürü, hukukçusu ve tarihçisidir ( ) Vico ( ) nun tarihi bir bilim olarak ele aldığı ve onun ilkelerini ortaya koyduğu ( ) Yeni Bilim ( ) bir yapıt olarak düşünce tarihinin en önemli eserlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Vico düşünce tarihine önemli katkılarda bulunmuş, tarih felsefesi ve tarih bilimine yenilikler ve özgün düşünceler getirmiştir ( )

Bu parçada ayraçla ( ) belirtilen yerlere hangi seçenekteki noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) (.) (.) (') (") (") (.)
B) (.) (.) (!) (-) (-) (.)
C) (.) (:) (') (,) (,) (.)
D) (.) (.) (') (") (") (…)
E) (-) (.) (') (") (") (.)

11. Hasekilerin ya da valide(I)lerin devlet işlerinin içinde yer almaları, Osmanlı Devleti'ni dünyanın en büyük imparatorluğuna dönüştüren Kanuni Sultan Süleyman zamanında Hürrem Sultan(II)la başlamıştır. Orhan Asena(III)nın yazdığı *Hürrem Sultan* oyununda Hürrem(IV)in tahta geçmek üzere olan Şehzade Mustafa(V)yı türlü entrikalar sonucunda öldürtmesiyle birlikte padişahın iktidarının çöküşüne tanık oluruz.

Bu parçada boş parantezlerle ( ) belirtilen yerlerin hangisine kesme işareti getirilemez?

A) V B) IV C) III D) II E) I

12. Adaya baktım. Köpükler arasından kayaya bir fok balığının çıkmakta olduğunu gördüm:

( ) Hakkın var ( ) hakkın var Mehmet ( ) ( ) diye bağırdım.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (") (,) (,) (")
B) (') (,) (!) (')
C) (") (,) (") (!)
D) (") (!) (!) (")
E) (") (,) (!) (")

1. Kösem (Mehmet'e):
( ) Mührünüzü lalanıza teslim edin.
Mehmet (Kararsız, Turhan'a dönerek):
( ) Anne?
Kösem (Yumuşak ama buyurucasına):
( ) Ver mührünü sadrazamına yavrum,
büyük validen söylüyor sana.

Yukarıdaki diyalogda yay ayraçla ( ) belirtilen yerlere hangi noktalama işareti getirilmelidir?

A) Köşeli ayraç
B) Eğik çizgi
C) Uzun çizgi
D) Kısa çizgi
E) Virgül

2. Uzun süre bekledik, ümidimizi koruduk.

Virgülün bu cümledeki görevi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tırnak içinde olmayan alıntı cümleyi belirtmek
B) Anlama güç kazandırmak için yinelenen kelimeler arasına konmak
C) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak
D) Uzun cümlede yüklemden uzak düşen özneyi belirtmek
E) Ara sözün başında ve sonunda kullanılmak

3.
I. Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırır.
II. Sayılardan sonra sıra bildirir.
III. Tarihlerin yazımında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırır.
IV. Hitap için kullanılan sözlerden sonra konur.
V. Bazı kısaltmaların sonuna konur.

Noktanın görevleri arasında yukarıdakilerden hangisi yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Kendimi tanıtayım ( ) Ben bu firmanın müdürü Teoman Kaplan'ım.

Bu cümlede yay ayraçla ( ) gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) İki nokta
B) Nokta
C) Noktalı virgül
D) Virgül
E) Kısa çizgi

5.
- Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan bölümlerin yerine kullanılır.
- Duygu ve heyecan bildiren cümle ve ifadelerin sonuna konur.
- Yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için kullanılır.
- Tiyatro eserlerinde konuşanın hareket ve durumunu açıklamak için kullanılır.

Yukarıda kullanım yerlerinden biri verilen noktalama işaretleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Kısa çizgi
B) Uzun çizgi
C) Yay ayraç
D) Üç nokta
E) Ünlem işareti

6. **Bir yazıdaki maddelerin sıralanmasında ya da bir çizelgede alt alta gelen aynı sözlerin tekrar yazılmasını önlemek için hangi noktalama işareti kullanılır?**

A) Tek tırnak
B) Denden işareti
C) Köşeli ayraç
D) Tırnak işareti
E) Virgül

ÜçDörtBeş

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı vardır?**

A) Herkesi metheden, kimseyi methetmiyordur.
B) Bir adamın değeri, konuştuğu kimselerin değeriyle ölçülür.
C) Maddi hayat dengeye, manevi hayat doğruluğa dayanır.
D) Kendimizden ne kadar haberdar olduğumuzu, yazdıklarımızı tekrar okurken anlarız.
E) Bir hilesini gördüğünüz, adamdan çekininiz elbette onda hile bir tane değildir.

8. Bu şairimizin 1250 (?) yılında doğduğu düşünülüyor.

Yay ayracın bu cümledeki görevi aşağıdakilerin hangisinde doğru açıklanmıştır?

A) Karşılıklı konuşmada konuşanın durumunu göstermiştir.
B) Alıntıların aktarıldığı eseri göstermek için kullanılmıştır.
C) Söze alay anlamı katmak için kullanılmıştır.
D) Şüpheyle karşılanan bir bilgiyi göstermek için kullanılmıştır.
E) Konuyla ilgili bilgi bulunmadığını belirtmiştir.

9. Derinden derine ırmaklar ağlar ( ) Uzaktan uzağa çoban çeşmesi ( ) Ey suyun sesinden anlayan bağlar ( ) Ne söyler şu dağa çoban çeşmesi?

Yukarıda yan yana yazılan dizeleri göstermek için yay ayraçla belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilmelidir?

A) Kesme işareti
B) Uzun çizgi
C) Kısa çizgi
D) Virgül
E) Eğik çizgi

10. **Aşağıdakilerden hangisi noktalı virgülün görevlerindendir?**

A) Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlenin sonuna konur.
B) Metin içinde peş peşe gelen zarf-fiillerden sonra konur.
C) Karşılıklı konuşmalarda konuşan kişiyi belirten sözlerden sonra konur.
D) Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için kullanılır.
E) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli sözcük grupları arasında kullanılır.

11. Severek okuduğum birçok romancı vardır: Orhan Kemal, Sabahattin Ali, Peyami Safa ( )

Yukarıda yay ayraçla gösterilen yere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisinin getirilmesi uygundur?

A) Ünlem işareti
B) Nokta
C) Üç nokta
D) Soru işareti
E) Tırnak işareti

12. **Aşağıdaki kullanımlardan hangisi farklı bir noktalama işaretine aittir?**

A) Cümlede geçen eser adlarının başında ve sonunda kullanılır.
B) Matematikte çıkarma işlemi işareti olarak kullanılır.
C) Ara cümlenin başında ve sonunda kullanılır.
D) Satır sonuna sığmayan sözcükleri ayırır.
E) Dil bilgisinde fiil kök ve gövdelerinden sonra kullanılır.

UçDörtBeş

1. Ona boş gözlerle, aptal aptal baktım. Açıkladı ( )
— Yüz binler rakamı sıfır çıkarsa ( )
Birdenbire kendime geldim ve:
— Çıkmayacak, diye bağırdım. Fazla bağırmış olmalıydım.
Yenge:
— Ne oluyorsun öyle, dedi.
Amca da:
— Neden, diye sordu ( )
— Çünkü dedim, büyü bozuldu.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

A) (;) (.) (.)
B) (;) (…) (.)
C) (:) (.) (…)
D) (:) (.) (.)
E) (:) (…) (.)

2. Orta Çağ devam ederken Bizans egemenliğinde bulunan topraklarda yapılan kazılar, camın Bizanslılar tarafından yaygın olarak kullanıldığını göstermektedir ( ) Bununla birlikte aynı dönemlerde cam üretimini belgeleyen fırın ya da atölye kalıntısına ilişkin arkeolojik veriler oldukça sınırlıdır. Bu tip bir üretime ait en önemli arkeolojik keşif ( ) Yunanistan'ın Korinth kentinde yapılan kazılarla tespit edilmiştir. Yerleşimdeki kazılar, 11. ( ) 13. yüzyıllarda Bizanslılar ve 13 ( ) yüzyıl sonları ile 14. yüzyılda da Franklar tarafından kullanılan cam fırınlarını ortaya çıkarır. Diğer taraftan İmparatorluk başkenti Konstantinopolis ( ) te ise bu tip bir atölye veya fırına ilişkin arkeolojik bir tespit yapılamamıştır.

Bu parçada yay ayraçlarla ( ) belirtilen yerlere hangi noktalama işaretleri konulmalıdır?

A) (.) (;) (/) (.) (')
B) (.) (,) (-) (-) (')
C) (.) (,) (-) (…) (')
D) (…) (,) (-) (.) (')
E) (.) (,) (-) (.) (')

3. Necip Fazıl ( ) yazar anlatıcıdan yoğun olarak yararlanmıştır ( ) Yazarın bu noktada en dikkat çekici piyesi ise ( ) Künye ( ) dir( )

Bu parçada boş parantezle gösterilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

A) (,) (…) (“) (”) (.)
B) (;) (.) (“) (”) (.)
C) (,) (.) (“) (”) (.)
D) (,) (’) (-) (-) (.)
E) (;) (.) (“) (”) (…)

4. Rus yazar Nikolay Vasilyeviç Gogol, I 1809'da Ukrayna'nın Poltova şehrinde doğmuştur. 1828'de II Kiev yakınlarında Nezhin Yüksek Okulu'ndan mezun olmuştur. Çeşitli III hikâyeler kaleme almıştır. Gogol, 19. IV yüzyıl Rus edebiyatında romantizmden realizme geçişin en önemli isimlerden biri sayılır. V

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) IV B) I C) III D) V E) II

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

5. Anadolu'da hangi büyücek kasabaya (I) adım atsanız tuluat tiyatrolarından birine rast gelirsiniz. Hiç değilse çarşı duvarlarında kafilenin yakın zamanda buraya konup göçtüğünü gösteren (II) solmuş ve yırtık bir ilana tesadüf edersiniz. Oyunlar kasabanın tiyatrosunda (III) köy meydanında yahut en büyük kahvede sergilenir. Ahali için arkalıksız kahve iskemleleri (IV) üç beş masa; oyuncular için yerden birkaç karış yüksek bir sedir (V) delik deşik iki boyalı perde yeter de artar bile.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine virgül getirilemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

TYT - 2020

6. (I) Petersburg'un işlek noktalarındandır Nevski Bulvarı. (II) Fakat Nevski Bulvarının bazı paradoksları da vardır. (III) Bir yandan insanları yüz yüze getirirken öte yandan insanları öyle savurur ki kimse birbirine yakından bakamaz, odaklaşamaz. (IV) Petersburg'un gündelik hayatının, zamanının ve mekânının dışındadır Nevski Bulvarı. (V) Burada, dışarıda geçerli bütün kurallar askıya alınmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Harezm'in başkenti Köhne Ürgenç şehrinin en parlak dönemlerinde ( ) Cengiz Han istilasından önce ( ) burada yaşayan halkın çoğunluğu müziği kendileri için bir uğraş ve meslek olarak görmekteydiler. Bunun arkasındaki neden ( ) ailelerinin geçimini sağlamak düşüncesiydi. Hatta bazı kaynakların abartılı ifadelerine göre sadece Köhne Ürgenç şehrinde dutara eşik yapıp satarak geçimini sağlayan kişilerin sayısı 1000( )e ulaşmaktaydı. Bu devirde Köhne Ürgenç şehrinin nüfusu 1( )500( )000 olduğu için bu rakamın fazla görünmesi muhtemeldir.

Yukarıda yay ayraçlarla belirtilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) (;) (;) (,) (') (,) (,)
B) (,) (,) (:) (') (,) (.)
C) (-) (-) (;) (') (,) (,)
D) (,) (,) (,) (') (.) (.)
E) (,) (,) (,) (:) (,) (,)

ÖSYM KÖŞESİ

8. Yeni aldığı ve çok sevdiği ayakkabısının bir teki futbol oynarken yırtılan çocuk ( ) ayakkabıcıya ( ) yeni ayakkabı bakmaya gitti. Ayakkabının üzerindeki fiyatı okudu. Bir an üzüldüğünü belli ederek vitrinden uzaklaştı. Durumu gören ayakkabıcı:
— Baktığın model sana çok yakışır ( ) denemek ister misin?
Çocuk başını sallayıp:
— Üzerindeki fiyata göre almam mümkün değil ki ( ) Zaten bir tekini alacağım.
Dükkân sahibi:
— Amma yaptın ha ( )

Bu parçada parantezle ( ) belirtilen yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (;) (,) (,) (!) (!..)
B) (,) (;) (;) (...) (.)
C) (;) (,) (,) (...) (!)
D) (,) (;) (,) (!) (.)
E) (;) (,) (;) (.) (!..)

ÇIKMIŞ SORU

TYT - 2019

9. (I) Tolstoy Kafkaslardaki savaşları ve Rus yayılmacılığına karşı direnen Çerkez, Çeçen, Dağıstan'lı Müslümanların direnişini romanlarına konu edinmiştir. (II) En büyük romanlarından biri olan *Hacı Murat'ı* ise 1896'da bitirmiştir. (III) 1855'te Petersburg'a geri dönmüş ve burada Turgenyev, Çernişevski gibi yazarlarla tanışmıştır. (IV) 1857'de Avrupa gezisine başlamıştır. (V) Almanya, Fransa, İngiltere, İsviçre ve İtalya'yı ziyaret etmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir noktalama işareti yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÜçDört Beş

1. 19 ( ) yüzyıl Rus edebiyatının önemli isimlerinden Tolstoy ( ) un düşüncelerinde kötümserlik yoktur ( ) O ( ) insanın özünde iyilik olduğuna inanır. ( ) Savaş ve Barış ( ) yazarın en tanınmış romanlarındandır.

Bu parçadaki yay ayraçla gösterilen boşluklar uygun noktalama işaretleriyle doldurulduğunda aşağıdakilerden hangisi dışarıda kalır?

A) Kısa çizgi
B) Tırnak işareti
C) Nokta
D) Virgül
E) Kesme işareti

2. Tarihte toplumların gücü ve gelişmişliği ( ) sahip oldukları bilgi potansiyeliyle kıyaslanmıştır. Her toplum bilgiye sahip olmak ( ) onu üretmek ve sahip olduğu bilgiyi etkili bir biçimde kullanmak ister. Yani bilginin elde edilmesi ( ) muhafaza edilmesi ve ondan insanların ( ) faydalanıp ileriye yönelik adımlar atabilmesi insanlık tarihi açısından hep önem arz etmiştir. Bu anlamda da tüm toplumlar bilginin elde edilmesi ( ) geliştirilmesi ve saklanması konusunda büyük mücadeleler vermişlerdir.

Bu parçada yay ayraçla gösterilen yerlerin kaçına virgül getirilebilir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti <u>yanlış</u> kullanılmıştır?**

A) Samsun, Karadeniz Bölgesi'nin en gelişmiş kentidir.
B) Bu sanayi tesisi, 1985'te İstanbul'da açılmış.
C) Murat Bey'in bir şiir ve iki deneme kitabı var.
D) Öğrenciler 1'den 100'e kadar saymayı öğrenmiş.
E) Mehmet, Yıldız Teknik Üniversitesi'ni bitirmiş.

4. Bu ünitede öğrencilerimize bazı tarihsel romanlar 'özellikle de dönemin ruhunu yansıtan bir yapıt olan *Osmancık* (Tarık Buğra)' okutulmalı.

Bu cümledeki noktalama <u>yanlışı</u> aşağıdakilerin hangisiyle giderilebilir?

A) Tek tırnak olan yerlere çift tırnağın getirilmesiyle
B) Yay ayraç olan yerlere köşeli ayraç getirilmesiyle
C) Yay ayraç işaretinin kaldırılmasıyla
D) Cümlenin sonuna ünlem işaretinin getirilmesiyle
E) Tek tırnak olan yerlere köşeli ayraç getirilmesiyle

5. Odanın her tarafında ders notları, dergi ve kitaplar (I) Okumak (II) şüphesiz ki bu gencin en önemli özelliği olmuş (III) Kendisini dış âlemden soyutlayarak bu odaya kapatmış (IV) Günlerdir burada kalıp farklı türde metinler okumuş (V) belki de yazar olmanın ön koşulunu yerine getirmiş.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine üç nokta getirilmelidir?

A) II B) I C) V D) III E) IV

6. Eski Çağ kütüphanelerinde en çok kullanılan yazı malzemesi papirüs kâğıdıdır. MÖ 3000'den itibaren Mısır'ın Nil Nehri kıyılarında yetişen papirüs bitkisinden elde edilen papirüs kâğıdı, kitap yapımında uzun süre kullanılmıştır. Genelde boyu üç metreyi bulabilen bu bitki, dönemin en kalıcı yazı malzemesi olduğu için yaygın olarak kullanılmıştır. Bitkinin gövde kısımları, yazı aracı olarak kullanılmıştır. Bu bitki, papirüs bitkisi, sayesinde oluşturulan şiirler, felsefe kitapları, söylenceler dilden dile dolaşmıştır.

Bu parçada virgül kaç farklı görevde kullanılmıştır?

A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

7. II. Kılıç Arslan 1155 yılında Anadolu Selçuklu Devleti Sultanı ilan edildiği zaman kardeşleri Şahinşah ve Dolat, Danişmendli melikleri Yağıbasan ve Zünnun ile hâkimiyet mücadelesi içerisinde oldu. Nureddin Mahmud ile II. Kılıç Arslan arasındaki ilk ilişkiler Nureddin Mahmud'un Selçuklu sınırlarına saldırılarda bulunması nedeniyle meydana geldi. İlerleyen zamanda meliklerin Nureddin Mahmud'a sığınması ve hâkimiyet sahasını genişletme girişimleri, II. Kılıç Arslan ile mücadele sürecini devam ettirdi. Nureddin Mahmud'un ölümünden sonra yerine geçen Selahaddin Eyyûbî ile ilişkiler ise ilk dönemde iyi yönde olmasına rağmen ilerleyen zamanda birtakım sebeplerle gerginleşti.

Aşağıdakilerden hangisi, noktanın bu parçadaki görevlerindendir?

A) Tarihlerin yazımında gün, ay ve yılı birbirinden ayırmak
B) Saat ve dakikayı birbirinden ayırmak
C) Bir sayıyı sondan başlayarak üçerli gruplara ayırmak
D) Bibliyografik künyenin sonuna gelmek
E) Sıra bildiren sayıyı belirtmek

8. Kafka *Dönüşüm*'de sanayileşmeyle birlikte bir geçiş süreci yaşayan toplumdaki bireylerin yaşadığı yabancılaşmayı anlatmaktadır. Bu yeni dönemde insan ürettiğine yabancıdır. Kafka bu yabancılaşmayı da Gregor Samsa üzerinden vermektedir. Bir böceğe dönüşen Gregor ( ) dönüşümünün ardından hâlâ işini düşünmektedir ve işine nasıl gideceği onu endişelendirmektedir. Öte yandan artık bir böcek olmasına rağmen konuşulanları anlayabilmekte ve bir insanmış gibi duygusal düşüncelere de dalmaktadır ( ) Ancak artık bir insan olmadığı da hakikattir. Her ne kadar o, konuşulanları anlasa da kendini ifade edememektedir ( ) tepkilerini gösterememektedir. Gregor Samsa ( ) nın yaşadığı bu kopukluk modern toplumda bireyin yaşadığı problemlerden en büyüğü olan iletişim eksikliğine vurgu yapmaktadır ( )

Bu parçada yay ayraçla belirtilen yerlere hangi noktalama işaretleri konulmalıdır?

A) (,) (…) (,) (') (.)
B) (,) (.) (,) (') (…)
C) (,) (.) (;) (') (…)
D) (;) (.) (,) (') (.)
E) (,) (.) (,) (') (.)

9. Öğretmen bize, "Soruları çözdükten sonra bahçeye çıkarsınız. Bahçeye neden çıktığınızı sorarlarsa ( ) Biyoloji öğretmenimiz izin verdi. ( ) dersiniz." diyerek konuşmasını bitirdi.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilmelidir?

A) Köşeli ayraç
B) Tırnak
C) Yay ayraç
D) Tek tırnak
E) Kısa çizgi

10. I. İnsanlar tecrübeleri oranında değil, tecrübelerinden aldıkları, dersler oranında olgundurlar.
II. İnsanların yapabileceği en büyük fenalık, kendilerine ait olan güveni kaybetmeleridir.
III. Adaletin kuvvetli, kuvvetlinin de adil olması gerekir.
IV. Ben, bilemediğimi bildiğim için diğer insanlardan akıllıyım.
V. Akıllı insan, bütün yumurtalarını bir tek sepete koymaz.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde noktalama <u>yanlışı</u> vardır?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

11. Bana ( ) ( ) Ben sana zarar verebilirim, tekme atabilirim ( ) ( ) dersen bil ki insana değil, eşek ve ata uygun bir özellikle övünüyorsun.

Bu parçada boş parantezle gösterilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) (:) (') (.) (')
B) (;) (") (") (.)
C) (;) (") (.) (")
D) (:) (") (.) (")
E) (:) (") (") (.)

1. Harezm bölgesi, tarihin en eski çağlarından itibaren yerleşim merkezi olmuş ve kendine has sosyokültürel kimliğini muhafaza etmiştir. Harezm, coğrafi şartların da verdiği avantaj neticesiyle bu yapısını korurken dönemin yükselen devletlerinin de siyasi manevra alanlarına dâhil olmuştur. Nitekim 1017'de bölgenin Gazneli hâkimiyetine girişi, Sultan Mahmud'un İslam âlemi üzerindeki üstünlüğü için büyük öneme sahiptir.

Bu parçadaki virgüllerin görevi aşağıdakilerden hangisinde doğru açıklanmıştır?

A) Tırnak içine alınmayan aktarma cümlenin başında ve sonunda bulunmak
B) Bibliyografik künyelerde sıralanan bilgileri birbirinden ayırmak
C) Ara sözün başında ve sonunda kullanılmak
D) Cümlede art arda sıralanan kavramları birbirinden ayırmak
E) Yüklemden uzak düşen özneyi belirtmek

3. Modern dünya geleceğini garantiye alabilmek için ekonomiyi merkeze almış, bütün sistemlerini sürekli gelişim esasına dayanan doğrusal ilerleme paradigması altında tek bir hedefe kilitlemiştir (I) Bu koşullar altında topluma düşen görev (II) sistemin sürekliliğini sağlayacak bireylerin yetiştirilmesidir (III) Bireylerin kişiliklerinin şekillendiği çocukluk dönemi, toplumun gelecekteki niteliğinin temellerinin oluşturulması açısından önemlidir (IV) Yeteneklerin geliştirilmesi ve eğilimlerinin doğru yönlendirilebilmesi için insanı doğru tanımak, varlığının yapısını ve niteliklerini doğru kavramak gerekir (V)

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine, farklı bir noktalama işareti konulmalıdır?

A) V B) II C) IV D) I E) III

ÜçDörtBeş

2. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca: Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Avrupa Bölge Direktörü Dr. Hans Kluge ile video konferans yöntemi ile görüştü. Görüşmede Covid-19 pandemisini değerlendiren Bakan Koca ve Kluge, Türkiye ile DSÖ Avrupa Bölgesi arasında 2020 ve 2021 yıllarını kapsayacak iki yıllık iş birliği anlaşmasını imzaladı. Görüşmede DSÖ'yü temsilen Türkiye Ofisi Başkanı Pavel Ursu da yer aldı.

Bu parçadaki noktalama yanlışı aşağıdakilerin hangisiyle giderilebilir?

A) Kısaltmaya getirilen noktanın kaldırılmasıyla
B) Kesme işaretinin kaldırılmasıyla
C) İki noktanın yerine virgül getirilmesiyle
D) Yay parantezin yerine köşeli parantez getirilmesiyle
E) "Covid-19" ifadesinden sonra virgül getirilmesiyle

4. *Genç Kalemler* dergisinde ( ) Yeni Lisan ( ) başlıklı makalenin yayımlanmasıyla başladığı kabul edilen Millî Edebiyat ( ) II ( ) Meşrutiyet sonrası ortaya çıkan düşünce ekollerinden ve özellikle Türkçülük akımından beslenerek millî konular etrafında ürünlerin verildiği bir dönemi tanımlar. Türkçenin sadeleşme sürecine yaptığı katkıdan dolayı bir dil hareketi olarak da anılan bu yöneliş ( ) vatan, millet, hürriyet gibi kavramları milliyetçi bir bakış açısıyla yorumlayan Tanzimatçıların devamı sayılır.

Bu parçada ayraçlarla ( ) belirtilen yerlere, aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) (') (') (,) (.) (:)
B) (") (") (,) (-) (;)
C) (') (') (,) (.) (;)
D) (") (") (,) (.) (;)
E) (") (") (,) (.) (:)

5. 1983 ( ) te Howard Gardner tarafından ortaya atılan ve eğitimciler tarafından büyük ilgi gören ( ) Çoklu Zekâ Kuramı ( ) nda öğrencilerin bireysel farklılıkları göz önüne alınarak onlara eğitim verilmesi gerektiği benimsenmiştir. Bireysel farklılıkların temele alındığı bir öğrenme ( ) öğretme sürecinde farklı yollarla öğrenen bireylerin varlığının kabulü ( ) farklı yollarla öğretim anlayışını da beraberinde getirmektedir. Kuramda sadece sayısal ve sözel olarak başarılı olanların değil, müzikte, sporda, dansta, iletişimde, doğada, resimde de kendini gösterenlerin ve kendini iyi tanıyanların da zeki olduğu öne sürülmüştür.

Bu parçada ayraçlarla ( ) belirtilen yerlere, hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) (:) (’) (’) (-) (,)
B) (’) (“) (”) (-) (,)
C) (’) (”) (’) (-) (,)
D) (’) (“) (”) (-) (;)
E) (’) (-) (-) (-) (,)

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayraçla belirtilen yere kesme işareti <u>getirilemez</u>?**

A) Estetik sözcüğü Grek ( ) çe “aisthesis” ya da “aisthanesthai” sözünden gelir.
B) Estetik terimi ilk kez 18 ( ) inci yüzyılın ortalarında, Alman filozof Baumgarten tarafından ortaya atılmıştır.
C) Baumgarten ( ) ın “Aesthetica” adlı yapıtından bu yana estetik, güzeli araştıran bilim dalı olarak anlaşılmıştır.
D) Platon’un güzellikle ilgili ileri sürdüğü düşünceler, birçok filozof tarafından MÖ 450 ( ) lerden itibaren tartışılmış olup günümüz estetik anlayışında etkisini hâlâ göstermektedir.
E) Güzellik ile ilgili düşüncelerini ortaya koyan filozoflardan biri de Aristoteles ( ) tir.

7. Özellikle felsefe ve ruh bilimin gelişmesi sonucunda bireyin sahip olduğu en önemli özelliklerden olan zekânın anlaşılması konusunda önemli adımlar atılmıştır. (I) Geçmişte zekânın sabit olduğu ve değiştirilemeyeceği, (II) doğuştan getirilen bir özellik olduğu, (III) ömür boyu aynı kalacağı görüşü benimsenmekteydi. Ancak günümüzde beyin ve zekâ konusundaki çalışmalar sonucunda araştırmacılar; (IV) insanın zihinsel kapasitesiyle ilgili tek bir sınırlılık olduğunu ve bu sınırlılığın da insanın kendisinin zihinsel gücünün sınırlılığı ile ilgili olduğu görüşündedirler. (V) Bunun bir adım ötesindeki çalışmalar ise insanın hangi yaşta ve hangi zekâ düzeyinde olursa olsun, zihinsel kapasitesini geliştirmenin mümkün olduğunu belirtmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi <u>yanlış</u> kullanılmıştır?

A) IV B) III C) I D) V E) II

8. Fotoğraf albümlerini bilirsiniz. Yüzlerce, binlerce fotoğrafı tek tek incelediğinizde geçmişi tazelemiş olursunuz. Anılar da yolculuk etmiş sayılırsınız böylece. Anneannemin şu sözünü hiçbir zaman aklımdan çıkarmam: “Fotoğrafları <u>seyretmek</u>, sizin rol aldığınız bir filmi seyretmek gibidir.”

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Altı çizili sözcükte ünlü düşmesi görülmektedir.
B) Tırnak işareti, aktarma cümlenin başında ve sonunda kullanılmıştır.
C) Yazım yanlışı bulunan bir sözcük vardır.
D) İki noktanın kullanımı yanlıştır.
E) Ünsüz değişimine uğrayan birden fazla sözcük bulunmaktadır.

1. Çocuk, belli bir olgunlaşma sürecinden geçerken gelişiminin farklı aşamalarında farklı beceriler kazanır. Bu gelişimin sağlanmasında eğitimin önemi ortadadır. Başkalarından öğrenmeye muhtaç bir varlık olan insan, bakım ve eğitim aracılığıyla başarılarını kuşaktan kuşağa aktarır. Eğitim, insanın kendisini yada karşısındakini bilinçli olarak yönlendirdiği bir etkileme sürecidir. Bu bağlamda eğitimin bir davranış kazandırma veya bir davranış değiştirme süreci olduğu söylenebilir. Öte yandan bireye kazandırılmak istenen davranışlar belirli değer yargıları doğrultusunda gerçekleştiğinden eğitim kültürel aktarımlar olarak da değerlendirilebilir. Sonuç olarak eğitim yeteneklerin ortaya konması ve geliştirilmesi demektir. Birey ( ) öğrendikleri, edindikleri ve kazanımlarının tümüyle hayata hazır olacak demektir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Noktalar bitmiş cümlelerin sonuna getirilmiştir.
B) Birden çok ses olayı görülen sözcük kullanılmıştır.
C) Yanlış yazılmış bir sözcük vardır.
D) Son cümle haricindeki virgüller yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtmektedir.
E) Boş bırakılan yere noktalı virgül getirilmesi yanlış olur.

2. Virgülün çeşitli görevleri vardır. Virgül cümlede art arda sıralanan sözcük ve sözcük gruplarının arasına gelir. Hitap sözlerinden sonra kullanılır. Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşen özneyi belirtir. Ara sözün başında ve sonunda kullanılır.

Aşağıdakilerden hangisi, virgülün bu parçadaki görevlerinden birini örneklendirmez?

A) Okumak, insanın duygu ve düşünce dünyasını alabildiğine zenginleştirir.
B) Bilgelik , yani tecrübe pınarı, çok az insana nasip olan bir niteliktir.
C) Ben şiirlerimde sembolik anlatıma başvururum, demişti.
D) Başarılı olmak için sabır, disiplin, kararlılık ve motivasyona ihtiyacınız vardır.
E) Mektuba "Sevgili Babacığım," sözüyle başladı.

3.

Eğitim içerikli bu afişten alınan aşağıdaki ifadelerin hangisinde kesme işareti gereksiz kullanılmıştır?

A) TV'nin B) 23 Mart'tan C) 21.30'da
D) EBA TV Lise'de E) İngilizce'ye

4. Ülkemizdeki vakıf üniversitelerinin birinde, "sosyal medyanın dil üzerindeki etkisi" ile ilgili yapılan bir araştırmada aşağıdaki örnek metne yer verilmiştir:

Örümceek Koktun mu
Yılaaan Koktun mu
Vraaav Koktun mu
Korkmadın mı

Sadece bu metinden hareketle

I. Sosyal medyanın dil üzerinde edilgen bir yapıya sahip olduğu,
II. Metin oluşturulurken, yazım dilinden daha çok, konuşma dilinin dikkate alındığı,
III. Günümüzde fenomen olmanın sosyal medya aracılığı ile gerçekleştiği,
IV. Alışık olduğumuz bazı sözcüklerdeki yazım yanlışlarına dikkat edilmediği,
V. Yazım ve noktalama işaretleri dikkate alınarak bu metin yazıldığında soru işaretinden başka noktalama işaretine gerek olmadığı

ifadelerinden hangilerine kesin olarak ulaşılabilir?

A) I ve II B) II ve IV C) II, IV ve V
D) I, II ve III E) I, II, IV ve V

5. I. ---- tanımı yapılacak sözcükten sonra kullanılır.
II. ---- alıntılarda atlanan kısımları göstermek için kullanılır.
III. ---- bir bilginin kesinliğinden emin olunmadığını bildirmek için yay ayraç içinde kullanılır.
IV ---- saat ve dakika arasında kullanılır.

Yukarıda boş bırakılan yerler uygun noktalama işaretleriyle doldurulduğunda aşağıdakilerden hangisi tek kalır?

A) Noktalı virgül
B) Üç nokta
C) Nokta
D) İki nokta
E) Soru işareti

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışının giderilmesi için diğerlerinden farklı bir noktalama işareti kullanılmalıdır?**

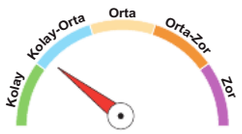
A) Saat 21:45'te bu sahada dev maç başlıyor.
B) İki takım arasındaki son maç, 12-11-2003'te oynanmış.
C) Çok yakında bu kanalda yeni bir yarışma programı başlayacak…
D) "Yolun sonundan sağa döneceksiniz," dedi.
E) Düzenli olarak kitap okuyor: bilgi hazinesini, sözcük dağarcığını zenginleştirmek istiyor.

7. Böll ( ) ün yazın dünyası ve yazarcı kişiliğinin insani değerlerle ilişkilendirilmesi hakkında Gürsel Aytaç ( ) ın şu yorumu oldukça etkileyicidir ( ) ( ) Sözün etki gücüne güvenerek edebiyatı insanlığın hayrına adamak ( ) İşte Heinrich Böll ( ) ü mekân ve zaman sınırlarının dışına taşıtan, onu klasik yapan özellik budur ( ) ( )

Bu parçada ayraçlarla belirtilen yerlere uygun noktalama işaretleri getirildiğinde kaç farklı noktalama işareti kullanılmış olur?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

KARMA SORULAR 1

1. Tanzimat ( ) Batılılaşma hareketinin başladığı bir dönemi ifade etmesi bakımından önemli bir süreçtir ( ) Hem edebiyat teorisi açısından faklı bir anlayışla tanışmayı hem sosyal, siyasi ve kültürel açıdan farklı bir sürece dâhil olmayı ifade eder ( )

Bu parçada yay ayraçla ( ) gösterilen boşluklara aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

A) (;) (.) (…)
B) (;) (.) (.)
C) (,) (.) (.)
D) (,) (.) (…)
E) (:) (.) (.)

2.
I. Bu konu ile ilgili araştırma, deney ve anket sonuçları yakında yayınlanacak.
II. Hikâye, roman, masal gibi edebî türler anlatmaya dayalıdır.
III. Genç, adamın el yazısı ile kaleme aldığı notları ilgiyle okudu.
IV. Üslubunuzu zenginleştirmek için zamana ihtiyacınız var, dedi.
V. Değerli Konuklar, müzayedemize hoş geldiniz.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerde virgül kaç farklı görevde kullanılmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz sertleşmesi vardır?**

A) Göz ancak kişinin bildiği kadar görür.
B) Pazardaki herkes, ambarındaki unu kadar konuşur.
C) Küçük şeylerle uğraşanlar, çoğu zaman büyük işler göremeyecek hâle gelirler.
D) Aldanmanın en kolay yolu, kendini başkalarından kurnaz sanmaktır.
E) İyiliği iyilikle karşıla, kötülüğü adaletle...

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

4. "Birleşik sözcüğü oluşturan sözcüklerden biri veya her ikisi birleşme sırasında anlam değişmesine uğramışsa sözcük bitişik yazılır."

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmadığı için bir yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Adını şarkılarda duyduğumuz yalıçapkını, adalarda yaşayan bir kuş türüdür.
B) Yemekten sonra tatlı olarak birer porsiyon bülbülyuvası siparişi verdik.
C) Doğum günüm için annem bana camgöbeği renginde bir kazak örmüş.
D) Pek çok kişinin sandığının aksine denizyılanı nehirlerde de yaşayabilir.
E) Yazar bu öyküsünde semt pazarlarındaki ayaküstü sohbetlere önemli bir yer ayırmış.

TYT - 2018

5. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?**

A) Yıllar var ki bu kalabalık ailenin üyeleri bir araya gelmemiş
B) Bayram günü her tarafta mutlu yüzler, neşeli yürekler
C) Geçen yaz da bu yemyeşil sahil kasabasındaydık
D) Onca zamandır bizi bekletmenizin nedenini bilmiyoruz
E) Hava sıcaklığının birkaç haftadır yükseldiğini görüyoruz

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımı ile ilgili yanlışlık vardır?**

A) Dünkü derste Cilalı Taş Devri'ni işledik.
B) 29 Mayıs 1453 Salı Günü, tarihimizde mühim bir yere sahiptir.
C) Dayım ve teyzem Yunus Emre Mahallesi'nde oturuyor.
D) Yarın bir müşterime uğramak için Asya Yakası'na geçeceğim.
E) Ramazan Bayramı'nda mini bir tatil yapmayı planlıyoruz.

ÜçDörd Beş

7. Dr. Daniel Booth, kromozomları incelemek için geliştirdikleri (I) görüntüleme tekniğinin gerçekten (II) çığır açıcı olduğunu dile getirdi ve sözlerine şunları ekledi "46 insan kromozomunun tümünün yapısını ilk kez tanımlamak, kromozomların neredeyse tamamen kromatinden oluştuğu (III) fikrini tekrar düşünmeye zorlamıştı; (IV) bu yaklaşık 100 yıldır tartışılmayan bir varsayım." (V)

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin hangisinde birden fazla ses olayı vardır?

A) III B) V C) IV D) I E) II

8. Cumhuriyet'in ilk yıllarında yıllardır devam eden aruz ( ) hece tartışmaları, Yahya Kemal'in etkisine rağmen hecenin mutlak hâkimiyetiyle sonuçlanır.

Bu cümlede ayraçla gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Kesme işareti B) Noktalı virgül
C) Eğik çizgi D) Uzun çizgi
E) Kısa çizgi

9. (I) Matematik eğitimi, oldukca yeni bir araştırma alanıdır. (II) Türkiye'deki matematik eğitim araştırmaları ise 1990 öncesine dayanmaktadır. (III) 2008 - 2018 yılları arasında fazla yayın olmamakla birlikte, 2018 yılından itibaren yayın sayısında bir artış gözlenmektedir. (IV) 2005 yılında (%15,3) yayın sayısında zirveye ulaşılmıştır. (V) Ancak 2009 yılına gelindiğinde ise yayın sayısında (%5,2) ciddi bir azalma olduğu görülmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) III B) II C) I D) V E) IV

10. Yükselmenin (I) en alçakçası, (II) zayıfların (III) sırtına (IV) basarak (V) yükselmektir.

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerin hangisinde ünsüz benzeşmesi vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. BM'nin (I) önemli üyelerinden biri de Türkiye'dir. Bu örgüt, II. Dünya Savaşı'ndan (II) sonra birçok insanın ölmesi sonucu barış ve güvenliği sağlamak amacıyla 1945'de (III) kurulmuştur. 192 üyesi bulunan Birleşmiş Milletlerin merkezi New York'tur fakat Avrupa'daki (IV) merkezi Cenevre sayılmaktadır. Birleşmiş Milletler resmî dil olarak şu anda İngilizce, Fransızca, Rusça, Çince, İspanyolca ve Arapçayı (V) kullanmaktadır.

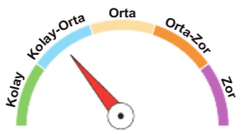
Bu parçadaki numaralanmış ifadelerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) V B) III C) I D) IV E) II

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti yanlış kullanılmıştır?**

A) O, geçtiğimiz sene İTÜ'yü kazanmış.
B) Neriman Hanım'ın sesinde bir üzüntü seziliyordu.
C) Ankara'da sanayinin geliştiği kentlerimizdendir.
D) İki takım ilk defa 1978'de, bu sahada karşılaştı.
E) Ziya Osman Saba'nın şiirleri genelde liriktir.

KARMA SORULAR 2

1. Teknoloji, bilişim ve iletişim kavramları çoğu kez birbirleriyle içiçe geçmiş kavramlardır. Bu kavramlar, kimi zaman günlük yaşam içinde tek başına etkili olabilirken kimi zaman da birbirlerinden beslenmektedir.

Bu parçadaki yazım yanlışının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

A) İkilemenin yanlış yazımı
B) Büyük harfin yanlış kullanımı
C) Yabancı kökenli sözcüğün yanlış yazımı
D) Pekiştirilmiş sözcüğün yanlış yazımı
E) Bağlacın yanlış yazımı

2. Polisiye roman yaklaşık iki yüzyıllık gelişim sürecinde günümüzde en çok okunan yazınsal türlerin başında yer alır. Okur tarafından büyük bir ilgiyle karşılanan polisiye romanlar, günümüz yazın çevresinde türsel yetginliğini kanıtlamış durumdadır.

Bu parçadaki yazım yanlışı, aşağıdaki ses olaylarının hangisine uymamaktan kaynaklanmaktadır?

A) Ünsüz değişmesi
B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünsüz türemesi
D) Ünsüz düşmesi
E) Ünlü düşmesi

3.
I. Hiçbir çeviri, metnin orijinalinin yerini tutamaz.
II. Şu üç kavram sanatına yön verdi: şair, şiir, şuur...
III. Sınava hazırlık sürecinde illaki soru çözeceksin.
IV. Filmin 25'inci dakikasındaki bir sahne beni çok etkiledi.
V. 15.01.1997'de, Ankara'da bir yayınevi kurmuşlar.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Kısa çizginin görevleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Ara cümlelerin başına ve sonuna konur.
B) Seslenmelerde anlamı pekiştirmek için konur.
C) Bir kelimenin hecelerini göstermek için konur.
D) "Ve" anlamı katmak için kelimelerin arasına konur.
E) Fiil kök ve gövdelerini göstermek için konur.

5. Mevlana Hazretleri (I), talebelerinin biriyle yürürken yol kenarında birkaç (II) köpeğin sarmaş dolaş (III) uyuduklarını görürler. Yanındaki talebesi: "Güzel bir kardeşlik örneği." der. "Keşke insanlar da bundan ibret alsa." Mevlana tebessüm ederek (IV) karşılık verir: "Aralarına bir kemik atı ver (V) de gör kardeşliklerini."

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi yanlış yazılmıştır?

A) V B) III C) I D) II E) IV

6. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen sözcüklerin tamamı doğru yazılmıştır?**

A) Şefkat – ünvan – söz gelimi – ilköğretim
B) Perhiz – saygıdeğer – stajyer – meğerki
C) Sürpriz – takdir – oysaki – maydonoz
D) İtham – tut ki – insiyatif – kravat
E) Üslup – varsaymak – kamuoyu – makina

ÜçDörtBeş

7. (I) Kaynaklar, canlı yaşamının vazgeçilmez unsurlarından birisi olan suyun yer altından yeryüzüne çıkış noktalarıdır. (II) Kaynak suları farklı parametreler kullanılarak sınıflandırılabilir. (III) Bunlardan biri de sıcaklıktır. (IV) Çıkış yerinde sıcaklık değeri 20 dereceden yüksek olan ılık veya sıcak sular, termal kaynak olarak adlandırılır. (V) Termal kaynaklar bakımından zengin bir ülke olup sıcaklıkları genellikle 20 dereceden fazla olan 600'ün üzerinde termal kaynak bulunduran Türkiye'de, toplam termal kaynak sayısının 1300'den fazla olduğu tahmin ediliyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ünsüz benzeşmesi vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. "Tiyatro metinleri karşılıklı konuşmaya dayalı olmaları açısından diğer edebî türlere göre konuşma diline daha yatgındır." **cümlesindeki yazım yanlışının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Düzeltme işaretinin gereksiz kullanılması
B) Bir ses olayına uyulmaması
C) Büyük harfin yazımında yanlışlık yapılması
D) Birleşik sözcüğün yanlış yazılması
E) Yabancı kökenli sözcüğün yanlış yazılması

9. **Aşağıdaki tamlamaların hangisinde birden çok ulama yapılmıştır?**

A) Felsefenin esas problemleri
B) Edebiyatın en popüler türleri
C) Romanın ana kahramanı
D) Şiirin şekil özellikleri
E) Kitabın üslubunun incelikleri

10. Hume'un özgürlük problemi ile ilgili yaklaşımına ( ) nedensellik problemine yönelik açıklamaları temel teşkil etmiştir. Nedensellik konusunda çağının probleme bakışından oldukça farklı bir yaklaşım sergileyen Hume için Kant ( )ın söylediği "beni dogmatik uykumdan uyandıran filozof" ifadesi ( ) nedensellik ve özgürlük ikilemindeki insan problemini ortaya koymak bakımından önemlidir ( ) Her iki filozofun felsefelerinde de insanın bilme yetisi ve özgürlüğü arasında sıkı bir ilişki söz konusudur.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) (,) (') (,) (.) B) (,) (') (,) (…)
C) (;) (') (;) (.) D) (;) (') (;) (…)
E) (;) (') (,) (.)

11. Ağaran güne ve ılgıt ılgıt esen yele karşı göğsünü açıp bütün hissettiklerini bana yaz ki senin sözcüklerini okuyarak gerçek şiiri algılayabileyim.

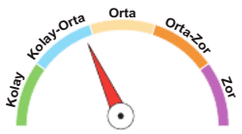
Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangisinin örneği <u>yoktur</u>?

A) Ünlü aşınması B) Ünsüz değişmesi
C) Ünsüz türemesi D) Ünsüz benzeşmesi
E) Ünsüz yumuşamasına aykırılık

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde türetilirken ünlü kaybına uğrayan bir sözcük vardır?**

A) Kardeşim Cemil, hem satranç hem de go oynamayı biliyor.
B) Bu sorunu çözmek için zihnimde herhangi bir fikir belirmedi.
C) Uçak piste yaklaştıkça emniyetli bir şekilde alçalıyordu.
D) Karnımda tarifi mümkün olmayan bir sancı var dünden beri.
E) Çok iyi mücadele etmemize rağmen dünkü maçı ne yazık ki kaybettik.

KARMA SORULAR 3

1. "O, ilk Türkçe - Fransızca sözlük yazarlarındandır." **cümlesinde kısa çizginin (-) görevi hangi seçenekte doğru açıklanmıştır?**

A) Fiil kökünü göstermek için kullanılmıştır.
B) Ara sözün başında ve sonunda kullanılmıştır.
C) Bir kelimenin kökünü ve eklerini birbirinden ayırmak için kullanılmıştır.
D) Bir eki göstermek için ekin başında kullanılmıştır.
E) "Ve" anlamı katmak için iki sözcüğün arasına gelmiştir.

2. **Aşağıda satır sonuna sığmayan sözcüklerden hangisinin yazımı doğrudur?**

A) ……u-
çurtma
B) ……Adana-
dan
C) …… İtalya'-
yı
D) ……Trakya'
nın
E) …… 1874-
ten

3. Türk dostu olarak bilinen (I) Claude Farrere'in Türklere olan ilgisi (II), yazarın birden fazla eserine (III) konu olmuştur. Fransız Akademi üyesi (IV) ve Fransa'nın önemli yazın ödüllerinden, Goncourt Akademisi Yazın Ödülü sahibi Claude Farrere Türk toplumuna (V) yakın bir yazın adamıdır.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerin hangisinde kaynaştırma sessizi yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Kuvvet ve kudret anlamlarına gelen Kayı kelimesi, karşıladığı topluluğun siyasi ve askeri yapısını anlamamız açısından önem taşımaktadır. Zira bu anlamlandırma, Kayıların Anadolu coğrafyasında ortaya çıkaracağı büyük etkilerin bir tanımı gibidir. Özellikle onların Anadolu'nun Türkleşme sürecinde bu coğrafyayı yakından tanımaları, büyük bir devlet olan Osmanlı'nın ortaya çıkmasının sırrını oluşturmuştur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Ünsüz benzeşmesi B) Ünsüz türemesi
C) Kaynaştırma ünsüzü D) Ünsüz yumuşaması
E) Ünlü aşınması

5. "Yunus ( ) öteden beri Anadolu'nun dertlerini gönlünde toplamış bir halk çocuğuydu." **cümlesinde yay ayraçla belirtilen yere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilmelidir?**

A) Tek tırnak B) İki nokta C) Noktalı virgül
D) Virgül E) Eğik çizgi

ÜçDörtBeş

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

6. **Aşağıdaki cümlelerde yer alan birleşik sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) Gezdiğimiz yerlerdeki nesnelerin üzerine, onların hakettiği heyecanı duymamızı sağlayacak sorular iliştirilmemişti.
B) Bütün bu güzellikler, onları göreceğim için kendimi ayrıcalıklı addetmeme rağmen bende kayıtsızlık uyandırıyordu.
C) Nehri ve vadiyi seyreden iki kişi o anda yalnızca doğayla değil, birbirleriyle kurdukları dostluğu da dönüştürmekteydi.
D) Bize hükmeden mutluluk arayışı ise bu arayışın dinamiklerini açığa çıkaran etkinliklerden biri seyahatlerimizdir.
E) Merak bazen uzun mesafeleri birleştiren küçük halkaların oluşturduğu, insanı cezbeden bir zincir gibidir.

TYT - 2021

7. Disiplinler arası bir alan olan ekoeleştiri, doğanın yanlızca zarar görmemesi ve korunması için bilimsel, aynı zamanda insan merkezcilikten uzak bir doğa anlayışının gelişmesini amaç edinmiştir.

Bu cümledeki yazım yanlışının sebebi hangi ses olayıyla ilgilidir?

A) Ünsüz türemesi
B) Ünsüz sertleşmesi
C) Ünsüz düşmesi
D) Ünsüz göçüşmesi
E) Ünlü daralması

8. Evet, (I) ben de iddialı konuşacağım. Hiç kimse, (II) bir ayda veya bir yılda elit sporcu konumuna gelmez, (III) gelemez. Sporda kusursuzluk sihir ile de olmaz. Olimpiyatlarda altın madalya almak ya da Wimbledon'u kazanmak için doğuştan gelen sporculuk özelliklerinden daha fazlası gerekmektedir. Böylesi bir başarı, (IV) çok uzun saatler süren antrenmanların bir ürünüdür ve sporcuların, (V) ebeveynlerin ve antrenörlerin sabrını gerektirir.

Bu parçadaki numaralanmış virgüllerden hangilerinin kullanım görevi aynıdır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) III ve V

9. Lokman Hekim'e, "Hastalarımıza ne yedirelim?" Diye sormuşlar. Lokman Hekim şu cevabı vermiş: "Acı söz yedirmeyinde ne yedirseniz olur."

Yukarıdaki parçada kaç yazım yanlışı vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

10. (I) Hikâyemiz dram ve sürprizler ile doludur. (II) Tüm insanlık tarihini kapsar ve en önemlisi, güncel hâli hikâyenin sonu değildir. (III) Başlangıçta hiçbir ayrım yoktu, sadece ışık vardı. (IV) Fakat bundan öte, kütle çekimi var denilebilir. (V) Sonrasında ise işler rayından çıktı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ünlülerle ilgili bir ses olayı vardır?

A) IV B) II C) III D) V E) I

11. Türkçenin ustalarından biri olan Refik Halit (I) ilk hikâyelerinden itibaren sade Türkçesi ve tatlı anlatımıyla dikkatleri çekmiş biridir. O (II) hikâyelerinde çevreyi dikkatle tasvir etmiş ve insanı karakter özelliğine uygun bir anlatımla somutlaştırmıştır. Yazar (III) gazete yazılarını ise bir sohbet havasında kaleme almıştır. Refik Halit (IV) bu yazıları konuşmalarla süslenen, hatıralarla zenginleştirilen anlatımlar hâlinde oluşturmuştur. Söz konusu yazılarda öne çıkan bir başka anlatım özelliği (V) mizahtır.

Bu parçada yay ayraçla belirtilen yerlerden hangisine virgül getirilmesi anlam karışıklığını önler?

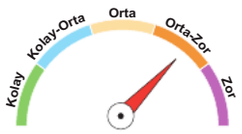
A) V B) II C) I D) III E) IV

12. 1907 ( ) 1961 yılları arasında yaşayan Vasfi Mahir, yüksek tahsilini Mülkiye'de yaptıktan sonra 1930'da Millî Eğitim Bakanlığına girer. 1950'deki bir dönemlik milletvekilliği bir tarafa ( ) tüm meslek hayatı bu bakanlık içinde geçen Vasfi Mahir ( ) öğretmenlik ( ) müdürlük ve müfettişlik yapmıştır. Orta öğretim için edebiyat ders kitapları da kaleme alan yazar, birçok antolojiye imza atmış, çocuklar için öyküler yazmış, Baudelaire'in ( ) Elem Çiçekleri ( ) adlı eserini bir bütün hâlinde ve manzum olarak çevirmenin yanında çeviri yaptığı isimlere Goethe, Heine, La Fontaine gibi isimleri de katmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

A) (-) (,) (;) (;) (') (')
B) (/) (;) (,) (;) (") (")
C) (/) (,) (;) (.) (") (")
D) (-) (,) (;) (;) (") (")
E) (-) (,) (;) (,) (") (")

KARMA SORULAR 4

SES – YAZIM – NOKTALAMA

1. Günler boyu umut dolu bir bekleyiş içindeydim. İlham perisinin ziyaretini bekliyordum. Ah, kalemimi oynatamıyordum bile! Oysa kısır bir yazar olduğumu hiçmi hiç düşünmemiştim. Hem şimdiye değin çıkarmış olduğum yirminin üzerinde ki şiir kitabı, üretken bir yazar olduğumu ortaya koymalıydı değil mi… Dile kolay. On beş yıllık şairlik yaşantımda yirminin üzerinde kitap yazabilmişim.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Ses olayına uymamaktan kaynaklanan yazım yanlışı vardır.
B) Kaynaştırma ünsüzü alan sözcük vardır.
C) Noktalama yanlışı yapılmıştır.
D) Birden çok yazım yanlışı görülmektedir.
E) Ünlü daralması görülmektedir.

ÖSYM KÖŞESİ

2. Dünya'nın merkezine ulaşmak için binlerce kilometre içeri doğru yol almak gerekir. Merkeze doğru ilerlerken sıcaklık dayanamayacağımız kadar, yaklaşık altı bin derece, yükselir. Bu sebeple Dünya'nın merkezine gidip, orada araştırmalar yapıp dönmemiz kesinlikle mümkün değildir. Hatta bir makine, bir robot göndermemiz bile imkânsızdır. Çünkü göndereceğimiz robot basınç sebebiyle parçalanır, sıcaklıktan dolayı yanar.

Bu parçada virgülün aşağıdaki işlevlerinden hangisinin kullanımı yoktur?

A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime gruplarının arasına konur.
B) Cümle içindeki ara sözleri ayırmak için ara sözlerin başına ve sonuna konur.
C) Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.
D) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.
E) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

TYT - 2021

ÇIKMIŞ SORU

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem yazım yanlışı hem ünsüz yumuşaması vardır?**

A) Ard arda attığımız gollerle maçı kazanmayı bildik.
B) Balıkçılar ağları mutlumu mutlu atıyorlardı denize.
C) Bardağın boş tarafından çok dolu tarafını görmelisin.
D) Sımsıcak bir çay içmek, içimizi ısıtıverir.
E) Sokağın başında bir kuru yemişçi vardı.

4. I. Saat 18.00'da epey eğlenceli bir film başlayacakmış.
II. Toplantıyı 30 - 06 - 2017 tarihine erteledik.
III. Mas mavi gökyüzünde albatroslar süzülüyordu.
IV. Perşenbe günü tüm aile alışverişe mi gidecek?
V. Onlarda apartmanın, ikinci katında oturuyorlar.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde hem yazım hem noktalama yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Hani bu sene kargalara savaş ilan edilmişti (I) Ya bu tepemizde sürü sürü uçuşan kuşlar ne (II) Her sabah gözlerimi semalardan gelen paslı seslerin gıcırtısıyla açıyorum (III) Sanki binlerce çelik makas (IV) semaların lacivert rengini doğramak için sürekli açılıp kapanarak havada cehennemi andıran bir gürültü ile şakırdıyor (V)

Bu parçada numaralanmış yerlere getirilecek noktalama işaretleri ikişerli eşleştirilirse hangisi dışarıda kalır?

A) IV B) V C) III D) II E) I

6. Başarıya ulaşmak için onu bütün benliğinizle çağırmanız gerekir. Yani şevk olmazsa başarıda olmaz. Fakat istek, başarıya ulaşmak için tek başına yeterli olamaz. Sabırlı ve sistemli bir şekilde çalışmak, başarı yolunda ilerleyenlerin yardımcısı olacakdır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Türetilirken ünlü kaybına uğrayan kelime
B) Bitmiş cümlenin sonuna gelen nokta
C) Bitişik yazılması gerekirken ayrı yazılan kelime
D) Ünsüz benzeşmesine uymamaktan kaynaklanan yazım yanlışı
E) Ünsüz değişimi

7. "O zamanlar bazı yiyecekler daha lezzetliymiş."
cümlesinde aşağıdaki ses olaylarından hangisi vardır?

A) Ulama
B) Ünlü daralması
C) Ünlü kalınlaşması
D) Ünsüz düşmesi
E) Ünsüz benzeşmesi

8. Takvimden birbir düşerken yapraklar
Bir değişik hüznün gölgesi kaplar yüreğimi
Ne iyi olurdu oysa
Sevenlerle beraber yürümek
Bir bayram sabahı semtte

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Ünsüz yumuşaması
B) Ünlü düşmesi
C) Kaynaştırma ünsüzü
D) Ünsüz sertleşmesi
E) Yazım yanlışları

9. Sanat tarihi çalışmaları, bilimsel bir yaklaşım ve yöntemle sanatın geçmişini irdeler. Sanat eserlerinin tarihsel gelişim seyri üzerinde durur. Sanat eserlerini üreten sanatçıların duygu dünyasını ele alır. Belli başlı sanat akımlarını inceler.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Hitap sözünden sonra gelen virgül
B) Ünsüz düşmesi
C) Ünsüz yumuşamasına aykırı sözcük
D) Bibliyografik künyenin sonuna gelen nokta
E) Ünlü daralması

10. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna soru işareti getirilemez?**

A) Edebiyatın en çok ilgilendiğiniz türleri nelerdir
B) Size göre sanatın tanımı nedir
C) Öykülerin hangisini okuyacağıma karar veremedim
D) Yeni aldığım kıyafetimi nasıl buldunuz
E) Romanlarınızda özellikle ne gibi konulardan söz ettiniz

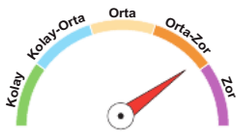
11. Kitaptaki bilgi yanlışlarına dikkat çektiğinizde dahi sizi dinlemedi ve basitce yanıtlar vererek hepinizi oyaladı mı?

Bu cümledeki yazım yanlışının nedeni aşağıdakilerin hangisinde doğru açıklanmıştır?

A) Ayrı yazılması gereken "ki" bitişik yazılmıştır.
B) Ayrı yazılması gereken "de" bitişik yazılmıştır.
C) Bitişik yazılması gereken "mi" ayrı yazılmıştır.
D) Ünlü düşmesi kuralına uyulmamıştır.
E) Ünsüz benzeşmesi kuralına uyulmamıştır.

ÜçDörtBeş

KARMA SORULAR 5

SES – YAZIM – NOKTALAMA

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem yazım hem noktalama yanlışı vardır?**

A) Oda geçen yıl Boğaziçi Üniversitesi'nden mezun olmuş.
B) İyiki sizin gibi bilge bir şahsiyetle tanışmış.
C) Van Gölü'nde feribot seferleri varmış…
D) Dopdolu bir sabah kahvaltısından sonra Uludağa hareket ettik.
E) Bu soğuk havada dışarı çıkmadan önce sıkı sıkı giyindim.

2. (I) Bayburtlu Zihnî, iyi bir medrese eğitimi almıştır. (II) Şair, Türk şiirinde daha çok halk şairliği yönüyle tanınır. (III) Fakat şairin "Divan"ı incelendiği zaman, eski şiir geleneğini eserlerinde tam olarak yansıttığı görülür. (IV) Şair, şiirlerinde eski şiirin konu ve tema anlayışına bağlı kalarak eser verir. (V) Şiirlerinde aruz vezinini değişik nazım şekilleriyle başarı ile uygular.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) IV B) I C) III D) II E) V

3. Bilim insanları, evrenin ortaya çıkmasını sağlayan Büyük Patlama'nın ses kaydını elde etmeyi başardı. 13.7 milyar yıl öncesine uzanan kozmik dalgaların izlerini süren bilim insanları, galaksileri oluşturan patlamanın çıkardığı sesin neye benzeyebileceğine dair ilk bilimsel tahmini ortaya koydu.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Birden fazla ses olayının geçtiği sözcüğe yer verilmiştir.
B) Büyük harflerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmamıştır.
C) Kaynaştırma ünsüzü alan birden çok sözcük vardır.
D) Yumuşamaya aykırılık taşıyan sözcük vardır.
E) Noktalama işaretleri doğru kullanılmıştır.

4. Edebiyat dergilerini pek severim. Özellikle genç şair ve yazarları tanımak benim için büyük bir kazanımdır. Her şey gibi edebiyat ta değişiyor. Önemli olan, değişimin nitelikli ve ilgi çekici olmasıdır. Bu bakımdan genç şair ve ozanların sorumluluğu büyüktür. Onlar, edebiyatımızı yenilerken taze ve kaliteli bir soluğu edebiyat dünyamıza getirme gayreti içindedir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Yanlış yazılmış bağlaç
B) Ünsüz düşmesi
C) Ünsüz benzeşmesi
D) Özneden sonra kullanılmış virgül
E) Ünsüz yumuşaması

5. Cumhuriyet Dönemi şiirinin güçlü temsilcilerinden Cahit Sıtkı Tarancı, şiirin yanı sıra dönem dergilerinde şiir üzerine yazılar da kaleme almıştır. Bunlar daha sonra *Yazılar* ismiyle bir araya getirilmiştir. Yakın dostu Ziya Osman'a yazdığı mektuplar *Ziya'ya Mektuplar* adı ile kitaplaştırılmıştır.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Ünsüz yumuşaması kuralına aykırı sözcük vardır.
B) Altı çizili sözcükler arasında ulama vardır.
C) Hem ünsüz değişimi hem de ünsüz benzeşmesi görülen bir sözcük kullanılmıştır.
D) Ünlü düşmesi görülen birden çok sözcük kullanılmıştır.
E) Ünsüz türemesine yer verilmiştir.

6. Bilgi; soyut, duygusal ve düşünsel bir varlıktır. Bilginin günlük yaşama ve nesneye uyarlanışı ise onu somutlaşdırır. Böylece teknik ortaya çıkar.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Kaynaştırma ünsüzü
B) Eş görevli sözcükler arasında yer alan virgül
C) Ünsüz benzeşmesi
D) Ünsüz yumuşaması
E) Yazım yanlışı

ÜçDörtBeş

7. **Hangi seçenekteki sözcüklerin tamamı doğru yazılmıştır?**

A) ekonomi – tarihî – düm düz – fırsat
B) patetes – mühendiz – herkes – sertçe
C) bir çok – ne yazıkki – perşembe – sağlık
D) elektirik – durağan – olağan – birtakım
E) noksan – mekân – rüzgâr – arz etmek

8. Temiz bir doğa düşünün. Yemyeşil ve oksijeni bol bir çevre… İnsan, böyle bir ortamda yaşam sürdürmekten ancak keyif duyar. Daha sağlıklı bir bedene ve zihinsel yapıya sahip hâle gelir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Kaynaştırma harfi
B) Ünlü düşmesi
C) Ünlü daralması
D) Ünsüz benzeşmesi
E) Ulama

9. Sinestezi hakkında henüz çok fazla şey bilmiyoruz fakat şimdiye kadar yapılan araştırmalara göre, sinestezinin yaratıcılık ve kişilik özelliklerini etkiliyor olması uyku ve rüya görme durumu hakkında yeni hipotezleri de beraberinde getiriyor. Sinestezik kişilerin, dünyanın geri kalanına göre daha farklı uyku alışkanlıkları ve rüya görme durumlarının var olduğu ortaya çıkmıştır.

Bu parçayla ilgili olarak

I. Birden fazla sözcükte ünlü daralması vardır.
II. Yazım yanlışı yapılmamıştır.
III. Türetilirken ünlü kaybına uğrayan sözcük vardır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

10. İmgelerden, nesnelerden oluşan sanat yapıtları anlam üretme ve iletme özellikleriyle bir gösterge olarak dünyaya ait belli bir bilincin görsel dönüşümleri, görsel iletenleridir. Bir taraftan sanat yapıtları, ulusal dillerin iletişimsel sınırlarını aşarlar. Anlama, algılama, anlamlandırma ve düzenleme açılarından diğer dillerden ayrılırlar. Her sanat alanı kendi üslubuyla, her sanatçı, her yapıt kendi diliyle konuşsa da bütün insanlığa açık bir dil ortaya koyarlar. Sanat, sanat yapıtları, dil ve gerçeklik arasındaki bağlantı Antik Dönem Yunan Filozoflarından günümüze değin tartışılan bir konu olmuştur. Sanat ve dil arasındaki bağlantı, özellikle 18'inci yüzyıldan itibaren yoğun bir biçimde tartışılmıştır.

Bu parçadaki yazım yanlışı aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) Birleşik sözcüğün yanlış yazımı
B) Sayının yanlış yazımı
C) Özel adın yanlış yazımı
D) Büyük harfin yanlış kullanımı
E) Ki'nin yanlış yazımı

11. (I) Pek çok çeşidi olan hediyenin bir çeşidi de "söz"le olandır. (II) Edebî eserlerdeki ithaflar da hediyenin bir başka şeklidir. (III) İthaflar, çoğunlukla sevilen, saygı duyulan kişilere yapıldığı gibi eleştirilen kişilere de yapılır. (IV) Yaşadığı dönemde pek çok savaş gören ve içinden geldiği halkın duygularını, yaşayışını sanatına yansıtan Mehmet Emin Yurdakul, şiirlerinde çokça ithaf kullanmıştır. (V) Mehmet Emin'in kitaplarının hemen hemen hepsinde ithaf vardır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde ünsüz yumuşaması yoktur?

A) I ve II B) II ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

UcDört Bes

12. Federigo geçim sıkıntısı içinde kıvranıyordu. Ama servetini ölçüsüzce tükettiğine şu anda olduğu kadar hiç yanmamıştı. Aşkı uğruna sofralar donattırıp göz kamaştırıcı sayısız şölen veren Federigo, şimdi sevdiği kadının önüne bir kap yemek koyacak hâlde değildi.

Bu parçayla ilgili olarak

I. Ünlü düşmesine uğramış sözcük vardır.
II. Ünsüz sertleşmesine uğramış birden fazla sözcük bulunmaktadır.
III. Ünsüz yumuşamasına aykırı sözcüklere yer verilmiştir.
IV. Hem ünsüz türemesi hem de ünsüz yumuşamasına uğramış sözcük kullanılmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve IV
D) I, II ve III E) I, II, III, IV

13. *Leyla vü Mecnun* mesnevisi, Arapların uzri şiir dedikleri saf ve temiz aşkı anlatan, kahramanlarının gerçek olup olmadığı tartışmalı olan Arap menşeli bir hikâyedir. Önce İran edebiyatına, daha sonra Türk edebiyatına geçmiştir. Mesneviyi İran edebiyatında ilk yazan, Genceli Nizamî'dir. Türk edebiyatında ise ilk kaleme alan Edirneli Şahidî'dir.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin hangilerinde kaynaştırma ünsüzü yoktur?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Ancak kalpten gelen birşey kalbe tesir edebilir.
B) Ya göründüğün gibi ol ya da olduğun gibi görün.
C) Emin olduğu zaman bile etrafını kollayan kişi, tehlikeye düşmez.
D) Vazifenin öğretilmesinden çok sevdirilmesi gerekir.
E) Uçurtmalar rüzgâr gücüyle değil, o güce karşı uçtukları için yükselirler.

15. Geleneksel halk tiyatrosu içinde Karagöz (I) Ramazan eğlencelerinin olduğu yerlerde (II) kahvehanelerde (III) sünnet düğünlerinde (IV) evlilik törenlerinde (V) bayram zamanı halka açık mekânlarda ve davet zamanı konaklarda oynatılarak halkı eğlendirmiştir.

Bu cümledeki numaralanmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

16. Felsefe akımları üzerinde yıllarca çalışmış ( ) felsefe tarihinin dönüm noktalarına ilgisini yöneltmiş bir felsefe insanı olarak dikkatimi son yıllarda özellikle şu konuya verdim ( ) Edebî eserlerde çeşitli felsefe akımlarının yeri nedir ( ) felsefi düşünceler edebiyat eserlerinde nasıl yer bulmaktadır ( )

Bu parçada yay ayraçla belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (,) (:) (,) (?) B) (,) (:) (?) (?)
C) (,) (;) (,) (?) D) (,) (;) (?) (?)
E) (.) (:) (,) (…)

ÜNİTE 03

Sözcük Yapısı

ÜçDörtBeş

1. Yazarın kendi amacını açıklaması için başkasının konuşmasından, sözlerinden de istifade etmesi mümkün. Böylece yazar, kendi konuşmasının sınırlarını genişletir, yeni anlamlarla zenginleştirebilir. Neticede bir sözcükte iki anlam, iki ses vardır. Kinayeli söz, üslup amaçlı söz ve üslup açısından özel amaçlı anlatılar bu bağlamda oluşturulur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) İsimden isim yapım eki
B) Basit sözcük
C) Türemiş sözcük
D) Yönelme hâl eki
E) Birleşik sözcük

2. (I) Ziyacığım,

(II) Mektubun, bu seferki şiirlerimden birinde okuyacağın gibi beni ihya etti, şâd etti. (III) Burhaniye'de sayısı mahdut eğlencelerimden biri de sana mektup yazmak ve senin mektuplarını okumaktır. (IV) Mektubunu bugün alır almaz hemen cevap yazıyorsam bunu susamışlığıma hamlederek şaşmamalısın. (V) Şiirlerim hakkındaki tenkitlerinin, leyhte olanları kadar aleyhte olanları da hoşuma gitti.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük, kökünün türü yönüyle diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. "-den" **eki, aşağıdaki cümlelerin hangisinde sebep bildirmektedir?**

A) Evden yarım saate kadar çıkmayı düşünüyor.
B) Size gönülden saygı ve sevgimizi iletiyoruz.
C) Çok yürüdüğümden böyle ter içinde kaldım.
D) Eskiden bu bölgede küçük bir göl vardı.
E) Tatilden bir hafta kadar sonra döneceğim.

4. I. Güven, hayatta en çok önemsediği değerler arasındaydı.
II. Onun bilgi dağarcığında müzikten tiyatroya her şey var.
III. İlham kuşunun kanat çırpmadığı zamanlarda da şiir yaz, derdi.
IV. Ben kaygısı gütmez, arkadaşlarına daima destek olurdu.
V. Bu şairimizin dizelerinden sevgi ve dostluk taşardı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ortak köklü sözcük kullanılmıştır?

A) III B) II C) IV D) I E) V

5. Genette, *Anlatı Söylemi* adlı kitabında, romanda mekâna göre zamanın daha önemli olduğunu belirtir.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) İsimden fiil yapım eki
B) Kip eki
C) Fiilden fiil yapım eki
D) Fiilden isim yapım eki
E) İsimden isim yapım eki

6. Kısa (I) yaşamına (II) büyük başarılar (III) sığdıran ve DNA'nın keşfinde en önemli (IV) paya sahip olan (V) bilim insanı, Rosalind Elsie Franklin'dir.

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerden hangisi, türünü değiştiren bir ek almamıştır?

A) V B) I C) III D) IV E) II

7. Edebî eserin dilinde çeşitli (I) anlamsal tercihlerin ortaya çıkmasına yardım eden araçlardan biri onomastik birimlerdir. Onlar, belli bir özel adı göstermekle birlikte yazarın (II) çeşitli edebî amaçlarını belirtmek için de hizmet eder. Karşımıza çıkan (III) onomastik birimlerin sadece belli bir kısmı edebî estetik fonksiyon taşır. Çünkü yazardan her bir onomastik birim için özel amaç belirlemesini (IV) bekleyemeyiz. (V)

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) I. sözcükte, isimden isim yapma eki vardır.
B) II. sözcük, birden çok yapım eki almıştır.
C) III. sözcük, fiilden isim yapım eki almıştır.
D) IV. sözcükte, adın belirtme durum ekine yer verilmiştir.
E) V. sözcük, yapıca diğer numaralanmış sözcüklerden farklıdır.

8. (I) Kullanılan malzeme yönüyle tandır ekmeğine benzeyen ancak kendine has bir kültürü bulunan lavaş ekmeği Erzurum'a ait özel bir ekmek çeşididir. (II) Lavaş fırınlarında usta çırak ilişkisiyle yetişen ustaların zor şartlara rağmen bu işi meslek olarak devam ettirmeleri önemlidir. (III) İnce ve uzun yapılı oluşu, tazeliğini uzun süre koruyabilmesi gibi vasıflarından dolayı diğer ekmeklerden farklı olan lavaş; genellikle et yemekleri, çiğ köfte ve kahvaltılarda tüketilmektedir. (IV) Tarihsel kökenine bakıldığında bu ekmeğin eskiden beri Türkler arasında, özellikle de Erzurum ve yöresinde yaygın olduğu görülmektedir. (V) Erzurum yemek kültürünün ayrılmaz bir parçası olan lavaş, türkülere bile konu olmuştur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük, yapısı yönüyle diğerlerinden farklıdır?

A) V B) I C) III D) II E) IV

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik sözcük yardımcı eylemle oluşturulmuştur?**

A) İki dost kafa kafaya verdi ve meseleyi değerlendirdi.
B) İki takım arasındaki dostluğa dayalı rekabet o tarihten günümüze süregelmiştir.
C) Klimanın altında uzun süre kaldığımdan hasta oldum.
D) Çanakkale, tarihimizde çok önemli yere sahip bir şehrimizdir.
E) Uzun bir araştırma neticesinde bu kitabı yazabildim.

10. Yazılarında (I) dil, sözcük, ölçü, anlam konularını hareket noktası (II) alan Cahit Sıtkı; mektuplarında (III) da yine kelime, ses, form, ölçü ve bütünlük (IV) üzerinde durur. Hep güzel şiirler söyleme telaşını (V) dile getirir, şiirle güzel bir ses bırakma arzusunu ifade eder. Bunun için kısa söylemeyi, içtenliği, doğallığı esas kabul eder.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi hem yapım hem çekim eki almıştır?

A) I B) IV C) III D) II E) V

11. Ağaçlar (I) sonbahara hazırlanıyor (II)
Bu şehir o eski İstanbul mudur
Karanlıkta (III) bulutlar parçalanıyor
Sokak lambaları (IV) birden yanıyor (V)

Bu dörtlükte geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisi kökünün türü yönüyle diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

1. Dede Korkut anlatılarının (I) üçüncü hikâyesi olan Bey Böyrek, neredeyse tüm Türk halklarının (II) sözlü edebiyatında yer almaktadır. Bu anlatı, Oğuz boylarının (III) arasında Bamsı Beyrek, Altay Türklerinde ise Alıp Manaş, Başkurt ve Tatarlarda Alıpmenşen olarak bilinir. Bu destanın birbirine yakın biçimlerinin (IV) bu kadar geniş bir coğrafyada yaşaması, bu toplulukların ortak bir düşünce tarihine sahip olduklarının (V) güzel bir göstergesidir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi "üçüncü çoğul kişi iyelik eki" almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

TYT - 2019

2. Bazıları ışığın (I), bazıları gölgenin (II) peşine (III) düştü (IV) (V).

Bu cümledeki altı çizili eklerden hangisi yapım ekidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük gövdeden türemiştir?**

A) Paydos zili çalınca işçiler birer ikişer fabrikadan çıkmaya başladı.
B) Bu kabiliyetli gençler, ülkemizin gücüne güç katacak.
C) Olanaklarımız ölçüsünde sizlere yardımcı olacağız.
D) Defans hazırlıksız yakalanınca ikinci golü de yedik.
E) Bu karikatür, dünyaca ünlü bir çizerin kaleminden çıkmış.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcüğün kökü eş seslidir?**

A) O, dergide çıkan makalelerin noktalama ve yazım kurallarına uygunluğunu sağlayan bir gözdü.
B) Henüz gencecik bir yazar olmasına rağmen yazın dünyamıza bir güneş gibi girdi.
C) Dünyaca ünlü yazarın son çıkan deneme kitabını dün aldım.
D) Edebiyatta sizi zirveye götürecek yol, epey sarp bir yoldur.
E) Siz de bal gibi biliyorsunuz ki özgün olmayan bir yazar kalıcı ürünler veremez.

5. Sözlü edebiyat, bünyesinde dilin söz varlığının (I) önemli kısmını oluşturan onomastik hazinenin gayet değerli, eşsiz ve asıl örneklerini barındırmaktadır. Asırlar boyu insanoğlunu heyecana sürükleyen düşünce, duygu, arzu ve umutları barındıran sözlü edebiyat, salt kültürel değerlerimizden olmakla kalmayıp etrafımızda (II) olup biten olaylara yönelik estetik bakışımızın gelişmesine de katkı sağlamaktadır. Bununla birlikte, halk edebiyatı örnekleri edebî dil açısından da gayet önemli araştırma (III) konuları sunmaktadır. Günümüz Özbek edebî dilinin zenginliği ve ifade imkânlarının genişliğini (IV) "Alpamış Destanı" örneğinde açıklayan Prof. Dr. Nizameddin Mahmudov, bunu şu şekilde kaleme almıştır: "Halk dili, gayet doğal ve tarihî gelişim süreci içerisindeki 'malalanmamış', 'rendelenmemiş' (V) bir dildir."

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi yalnızca çekim eki almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Sözcükler yapı bakımından basit, türemiş ve birleşik olarak üçe ayrılır.

Aşağıdakilerin hangisinde verilen sözcüklerin tamamı aynı yapıdadır?

A) Baştan - aklı - çıkacağız - bildi
B) Alamadı - görmedi - gezmedik - sezmiyor
C) Gidiverin - oturadurdu - yapabilirsin - hatırlattı
D) Seçti - ayakkabı - açıyor - beklemiş
E) Bin - sesli - atı - verse

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisine çokluk eki,** "ulus" **anlamı katmıştır?**

A) Türkler, tarihte pek çok devlet kurarak uygarlığın gelişimine katkı sağlamıştır.
B) Osmanlılar, fethettikleri yerlere geleneksel Türk mimarisini de götürmüşlerdir.
C) Kırk yılı aşkın bir süre şiirler, romanlar ve öyküler yazarak gönlümüzde taht kurdu.
D) Arkeolojik kazılar neticesinde bölgede, Bizans zamanından kalan birçok eser bulundu.
E) Ankaralılar bu önemli programda bir araya geldiler.

8.
I. Balkondaki çiçekleri suluyordu.
II. Balıkçı sabah erkenden denize açıldı.
III. Saygılı bir genç olduğu belliydi.
IV. Kelimenin anlamını sözlükten bulduk.
V. Gözlem yeteneği çok güçlüydü.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcükte birden çok yapım eki kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük, kökünün türü bakımından diğerlerinden farklıdır?**

A) Zenginlik insanı ya destekler ya yönetir.
B) Kendi kendini yenmek, zaferlerin en büyüğüdür.
C) Yolculuk ederken gözlerini yanına almayı unutma.
D) Yenilgi bir umutsuzluk kaynağı değil, taze bir başlangıç olmalıdır.
E) İşin içine çok aşçı girdi mi çorbanın tadı tuzu kalmaz.

10. "-sal / -sel" **ekinin kullanıldığı aşağıdaki sözcüklerden hangisinin kökünün türü, diğerlerinden farklıdır?**

A) Görsel medyanın etkisini görmezden gelemeyiz.
B) İşitsel sanatların arasında edebiyat da vardır.
C) Duygusal metinlerin etkileyiciliği fazladır.
D) Kumsal oldukça kalabalık, burada kalalım.
E) Uysal biri olduğu için onunla anlaşabiliyordu.

11. Balzac'ın anlatılarında insanlığın türlü hâlleri ve gerçeklikleri ele alınmıştır.

I. Belirtme durum eki almıştır.
II. Tamlanan görevindedir.
III. Hem yapım hem çekim eki almıştır.
IV. Gövdeden türemiş bir sözcüktür.

Bu cümledeki altı çizili sözcükle ilgili olarak yukarıdakilerden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve IV E) II ve IV

1. **Aşağıdaki ikili dizelerin hangisinde geçen altı çizili sözcüklerin her ikisi de fiil çekim eki almıştır?**

A) Anam bir yaz gecesi doğurmuş beni burada
Bu çamlıkta söylemiş son sözlerini babam

B) Sana dört sözüm var sakın unutma
Bir öğren, bir öğret, bir oku, bir yaz

C) Gene bahar oldu açıldı güller
Figâna başladı dalda bülbüller

D) Mehter oldum çalamadım zurnayı
Derisin çatlattım davul çalarken

E) Çiçek açar, domur domur dal verir
Kimi uzar, birbirine el verir

2. Aslanlar kendi tarihlerini yazmadıkları sürece avcı hikâyelerine inanmak zorundayız.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Hâl eki almış sözcük vardır.
B) Birleşik yapılı sözcük kullanılmıştır.
C) İsimden isim yapım eki kullanılmıştır.
D) Fiilden isim yapım ekine yer verilmiştir.
E) Eşitlik eki, koşul anlamında kullanılmıştır.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük, hâl eki almamıştır?**

A) Saati, televizyonun saatine göre ayarladı.
B) Yaşamı kurgulayarak anlatma sanatıdır roman.
C) Gölü yok olmaktan kurtarmak için çalışmalar yapılıyor.
D) Evi epey büyük ve gösterişliydi.
E) Gönlümüzü bu övgü dolu sözlerle mutlu etti.

4. Yiğit (I) olan ata biner atlanır (II)
Yiğit olan her cefaya (III) katlanır
Yiğit duldasında yiğit saklanır

Kötülerde (IV) vefa olmaz (V), ar olmaz

Bu dizelerde geçen altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük, kök durumundadır.
B) II. sözcükte, hem yapım hem çekim eki kullanılmıştır.
C) III. sözcükte, belirtme durum eki kullanılmıştır.
D) IV. sözcükte, birden çok çekim eki vardır.
E) V. sözcükte, kip eki vardır.

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

5. Şiirle hemhâl olmak şiir yazmayı (I) beraberinde getirdi.
Lise ve üniversite yıllarında bazı şiirler karaladım (II).
Karaladım ama şiirin ne kadar zor olduğunu, nasıl rafine bir işçilik (III) gerektirdiğini, hakiki şiirin neredeyse insanın tüm zamanını aldığını biliyorum. Tabiatımda var olan mükemmeliyetçilik tutkusu (IV) da şiirle uğraşmamı bir hayli zorlaştırıyordu (V).

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin yapısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük, sıfat-fiil ve iyelik eki almıştır.
B) II. sözcük, isimden fiil yapım eki almıştır.
C) III. sözcük, birden fazla yapım eki almıştır.
D) IV. sözcük, hem yapım hem de çekim eki almıştır.
E) V. sözcük, bileşik zamanla çekimlenmiş bir fiildir.

MSÜ - 2022

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük yapım eki almıştır?**

A) Aşağıda olan, düşmekten korkmaz.
B) Alkış isteyen, ıslığa da katlanır.
C) Akıllı Don Kişot, uygun rüzgârı bekler.
D) Baba malı tez tükenir, evlat gerek kazana.
E) Akıl yalnız doğrulukta bulunur.

7. Sıladan ayrıyım, gözümde yaşlar
Sel olup taşacak bir gün derinden

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) İsim köklü sözcük
B) İyelik eki almış sözcük
C) Birden fazla çekim eki almış sözcük
D) İsim durum eki
E) Gövdeden türemiş sözcük

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde türemiş yapılı sözcük yoktur?**

A) Uygarlık yarışında geri kalmak, her ulusun yüreğini sızlatır.
B) Adaleti aklın yardımı olmadan kullanmak olanaksızdır.
C) Bütün şeyler ya yeni ya da büyük oldukları için beğenilir.
D) Bir yüzyılın felsefesi, diğer bir yüzyılın takibindedir.
E) İyimser her felakette bir fırsat, kötümser de her fırsatta bir felaket görür.

9. Yine görünüyor yârin illeri
Başımızda esen sevda yelleri
O nadide bahçedeki konca gülleri
Dermesem incinir, dersem incinir

Bu dörtlükte aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Kip eki
B) Tamlayan eki
C) Ayrılma durum eki
D) I. çoğul kişi iyelik eki
E) Belirtme durum eki

10. Eski Erzurum evlerinin tandırevinde, tandırbaşı adı verilen platformun ortasına (I) evin büyüklüğüne (II) ve ailenin ekonomik durumuna göre bir, iki veya üç tandır gömülerek yerleştirilmiştir. Lavaş fırınlarında ise tandırlar üretimevinin (III) iç kısmında orta bir yere konulur. Tandırın önünde usta ayakta çalışır. Ustanın işini kolaylaştırmak (IV) için yapılan tandırlar, 45 derecelik bir eğime sahiptir. Lavaş tandırları, genelde zeminden (V) 70-80 cm yükseklikte yer alır.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi birleşik yapılıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Türkiye'de geleneksel tiyatro araştırmaları iki farklı mecrada yürümüştür. Başlangıçta kültür tarihi ve modern tiyatro araştırmaları yapanların çalışmaları (I) öne çıkmıştır. Fuat Köprülü, Refik Ahmet Sevengil, Selim Nüzhet Gerçek gibi araştırıcılar, bu alanlarda doğrudan veya dolaylı (II) olarak ilk sözü söyleyen bilim insanlarından birkaçıdır (III). Geleneksel Türk tiyatrosu araştırmalarının ikinci aşamasını üniversiteler oluşturur. Tiyatronun üniversitelerde çeşitli bölüm (IV), kürsü ya da ana sanat dalları (V) içinde yer almasından sonra çeşitli alanlara mensup akademisyenler konuyla ilgili araştırmalar yapmaya başlar.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi basit yapılıdır?

A) V B) III C) I D) IV E) II

2. Gün olur, alır başımı giderim
Denizden yeni çıkmış ağların kokusunda
Şu ada senin, bu ada benim
Yelkovan kuşlarının yanı sıra

Dünyalar vardır, düşünemezsiniz
Çiçekler gürültüyle açar
Gürültüyle çıkar duman topraktan

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Yaklaşma anlamlı durum eki
B) Ayrılma durum eki
C) Tamlayan eki
D) Fiilden isim yapım eki
E) İyelik eki

3. İlim, insanlığı ele alan coğrafyayı ve mikro dünyayı sadece binde bir oranında öğrenmiştir; bu ise bilgisizliğimizin karanlığı içinde küçücük bir ışık demeti olmuştur.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Kişisel görüş anlamı katan eşitlik eki
B) Çıkma anlamı katan durum eki
C) Türetilirken ünlü kaybına uğramış sözcük
D) Fiilden isim yapım eki
E) İsimden fiil yapım eki

4. Batı Türkistan'da Karahanlılar ve Gazneliler tarafından sıkıştırılan (I) Selçuklular, Malazgirt Savaşı'nın ardından Bizans hâkimiyetindeki Anadolu'yu fethedip burada Türkiye Selçukluları Devleti'ni kurdular (II). Türkiye Selçukluları, doğudan (III) gelen (IV) Moğollarla karşılaşıncaya kadar genişleyip güçlendi (V).

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisinin kökü diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Yaşamdaki her saniyenin kıymetini bilmek gerekir.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Tamlayan eki kullanılmıştır.
B) Kök hâlinde sözcük kullanılmıştır.
C) Mastar eki kullanılmıştır.
D) İyelik ekinden sonra hâl eki almış bir sözcük vardır.
E) Fiilden fiil yapım eki kullanılmıştır.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcükler yapıca aynıdır?**

A) Her acının bir tatlı, her tatlının da bir acı yanı vardır.
B) Bizi bizden başka kimse utandıramaz.
C) Tehlikeye karşı tehlikeye atılmak dünyanın en anlamsız şeyidir.
D) Eğer en yüceye ulaşmak istiyorsan en aşağıdan başlamalısın.
E) İnsanların büyük tutkuları olmasaydı küçük işleri başarırlardı.

7. Şiire sokabildiği her kelime, şairi bir ülke fethetmiş kadar sevindirir. Bu bakımdan bugünün şairi, şiirin kelime işi olduğunu anlamış durumdadır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) III. tekil kişi iyelik eki
B) Tamlayan eki
C) Yönelme hâl eki
D) Çokluk eki
E) Türetme eki

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kökteş** (ortak köklü) **sözcük vardır?**

A) İnşaatın sıva işlerine dün sabah başlandı.
B) Bu kampüste beş yüz öğrenci ders görüyor.
C) O zamanlar her yaz çiftliğe giderlerdi.
D) Emeklerinizden ötürü hepinizi yürekten kutlarım.
E) Bana öyle bir itimat verdi ki çok mutlu oldum.

9. (I) İthaf yazılarına edebiyatımızın farklı dönemlerinde, rastlamak mümkündür. (II) Öyküler, romanlar, farklı konularda kitaplar yazan yazarlar; bazı eserlerini bir minnet duygusuyla, sevgilerini göstermek adına ya da teşekkür için yazarak birilerine hediye etmişlerdir. (III) Edebiyatımızda hediye edilen türlerin başında ise şiirleri görmek mümkündür. (IV) Birçok kaynak eser tarafından divan şiirinin Anadolu'daki kurucusu olarak kabul edilen Hoca Dehhânî'den bu yana ithaf şiirleri edebiyatımızda yer alır. (V) Divan edebiyatında ithaf şiiri olarak bilinen en önemli tür ise kasidelerdir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük türemiş yapılıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde ayraç içindeki ifadenin örneği yoktur?**

A) Ben şimdi, o güzel çehrenden başka
Ne bir yüz düşünür, ne hatırlarım
(sesteş köklü sözcük)
B) Çünkü her sevincin sonu kederde
Saadet, sabaha karşı göklerde
(isimden isim yapım eki)
C) Kırılmış bir kalbe son kalan yoldaş
Gizlice dökülen beş, on damla yaş
(gövdeden türeme)
D) Hasretle uzayan bir ömrü artık
Bu, sürmek değil; sürüklemektir
(belirtme hâl eki)
E) Ömrümün hasretle geçen her günü
Bilmezsin gün müdür, hafta mı, ay mı
(fiil çekim eki)

1. Cahit Sıtkı; mısrada uzunluğun on beşi, on altıyı geçmemesi gerektiğini, uzun mısranın nefesi yorduğunu belirtmiştir.

Bu cümlede aşağıdakilerin hangisine yer verilmemiştir?

A) Fiilden isim yapım eki olan "-me"ye
B) Olumsuzluk eki olan "-me"ye
C) Belirtme hâl ekine
D) Çıkma durum ekine
E) Fiilden fiil yapım ekine

2. I. Kabul edilen bir yanlışlık, kazanılmış bir zaferdir.
II. Hiç yanlışlık yapmamış bir insan, hiçbir iş yapmamıştır.
III. İnsanlar, hatalarını mutlu olduğunda değil, mutsuzken anlar.
IV. Yalancı doğru söylese bile kimseyi inandıramaz.
V. Ağır söz veren, hızlı iş yapar.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde gövdeden türemiş sözcük sayısı diğerlerinden fazladır?

A) IV B) II C) V D) I E) III

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isimden isim yapım ekini almış bir kelime vardır?**

A) Hayatta hiçbir şeyden korkmayın fakat her şeyi anlamaya çalışın.
B) Adalet kutup yıldızı gibi yerinde durur ve geri kalan her şey onun etrafında döner.
C) Akan suda nasıl çamur bulunabilir.
D) Adalet hissi insanlarda doğuştan mevcuttur.
E) Açılmamış kanatların büyüklüğü bilinmez.

4. Dünyaya geldiğim anda
Yürüdüm aynı zamanda
İki kapılı bir handa
Gidiyorum gündüz gece

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Kişi eki
B) Kip eki
C) Durum eki
D) Birleşik isim
E) Yapım eki

5. (I) Bilginin elde edilmesinde ve kullanılmasında etkin olan en önemli değer akıldır. (II) İnsanlar kendilerinde var olan bu değeri en iyi biçimde kullanamazlarsa içerisinde yaşamış oldukları bu dünyada değişim ve gelişimi sağlayamazlar. (III) İnsanoğlu karşılaştığı her problem karşısında, kendisinde var olan bu aklı eleştirel anlamda kullanmak zorundadır. (IV) Hızla değişen dünyada teknolojik değişmeler, bilginin elde edilmesini kolaylaştırmıştır. (V) Fakat buradan çıkarılacak anlam, insan aklı önemini kaybetmiştir ifadesi değildir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, fiilden isim yapım eki almış bir sözcük vardır.
B) II. cümlede, birleşik sözcük vardır.
C) III. cümlede, hem yapım hem çekim eki almış sözcük vardır.
D) IV. cümlede, durum anlamı katan vasıta eki vardır.
E) V. cümlede, türemiş sözcükte ünlü düşmesi vardır.

ÜçDörtBeş

6. (I) Soyut bir yapıya sahip olan zamana ait etkilerin gerçekleşmesi veya görünür hâle gelmesi, zamandan daha somut bir yapıya sahip olan mekâna bağlıdır. (II) Okuyucu, zamanın seyrini veya izlerini çoğu kez mekân üzerinden takip eder. (III) Bu sebeple mekân, romanın kurgusunda önemli bir elemandır. (IV) Metnin yapısında önemli bir unsur olan mekân, metnin yapısının okuyucu tarafından kavranması ya da algılanmasında da önemli bir işleve sahiptir. (V) Örneğin "Birbiri ardına kesintisiz sıralanan, uzun cümlelerden oluşan bir metnin okuyucunun algısında oluşturduğu duygu ile birbirine bağlanmayan kelimelerden ya da hecelerden, ünlemlerden meydana gelen bir metnin oluşturduğu duygu farklıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük basit yapılıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. İmge kavramı için farklı disiplinlerde özgün tanımlamalarla karşılaşılmaktadır. Felsefe alanında insan bilgisinin ilk aşaması, merkezi sinir dokusunun tepki gücünden doğan duyumsal işaret; edebiyat alanında ise yazarın kendi duygu ve düşüncelerini ifade etmek için kullandığı çağrışımlardır. Diğer yandan Pospelov, imgeyi, gerçekliği insan bilincinde yansıtmanın araçları arasında görür. Sartre'a göre ise imge, belirli bir bilinç türüdür. İmge bir şey değil, bir edimdir. İmge bir şeyin bilincidir.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden kaçı türemiş yapılıdır?

A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

8. "-ı / -i" **eki, aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı görevdedir?**

A) Sizi mutlu görmek bizim için paha biçilmez.
B) Yazı yazmak, oldukça zor bir iştir.
C) Bu kitabı geçen sene fuardan aldım.
D) Evdeki bazı eşyaları eskiciye verdiler.
E) Sen aklı kullanmalı ve mantıktan ayrılmamalısın.

9. İmgenin zihinde oluşmasında ve bu oluşumun (I) dışa vurumunda duyular son derece önemlidir. Fakat imgenin sadece soyut kavramları içerdiği söylenemez. (II) İmge, algılanan her şeyin soyut ve somut olarak dışa (III) yansımasıdır. İnsanoğlu çevresinde algıladığı bu yansımaları (IV) duyuları sayesinde belleğine aktarır. Bu noktada imge, insan belleğinde (V) gerçeğe yakın olarak oluşan izler şeklinde tanımlanabilir.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi isim çekim eki almamıştır?

A) IV B) II C) V D) I E) III

10. Rus edebiyat bilimcisi (I) M. M. Bahtin, Dostoyevski'nin eserlerinin (II) poetik özellikleri (III) ile ilgili (IV) monografisinde edebî söylevi üç tip ve on dört tür olarak sınıflandırmıştır. (V)

Bu cümlede geçen altı çizili sözcüklerden hangisi yapım eki almamıştır?

A) II B) III C) IV D) I E) V

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde türemiş yapılı sözcük sayısı diğerlerinden fazladır?**

A) Doğruluk sonsuzluğun güneşidir, nasıl olsa doğar.
B) Kitaplarım bana yetecek kadar büyük bir krallıktır.
C) Güçlü olmak, süreklidir ama gücün kazandığı zaferlerin ömrü kısadır.
D) İsterseniz yanlış düşünün ama her durumda kendi kafanızla düşünün.
E) Şunu çok iyi bilmelisin ki kelimeler değil, onları konuşan ağızlar önemlidir.

1. Gerçek arkadaş (I) sağlık (II) gibidir, (III) değeri (IV) ancak o yok olunca anlaşılır. (V)

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerin hangisinde fiilden fiil yapım eki vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Türkler kısa sürede binlerce köy ve kasaba meydana getirip harabe durumdaki birçok şehri yeniden inşa ederek Anadolu'ya kendi kimliklerini sistemli bir şekilde yansıtabilmişlerdir.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) İyelik ekinden sonra hâl eki almış bir sözcük kullanılmıştır.
B) Birleşik yapılı birden çok sözcüğe yer verilmiştir.
C) Hem yapım hem çekim eki alan sözcük vardır.
D) Türetilirken ünlü kaybına uğrayan kelime vardır.
E) İsimden isim yapım eki kullanılmıştır.

3. Her şehrin bir dili olduğunu düşünen (I) Roland Barthes, şehirlerin dilinin metaforlar değil daha bilimsel (II) olması sebebiyle ancak göstergeler (III) üzerinden okunmak (IV) suretiyle çözümlenebileceğini düşünmektedir. Toplumların göstergeleri ise binalar ve yaşam çevreleridir. Bir yerleşim çevresinde yaşayan toplulukların kültürel, toplumsal ve psikolojik ihtiyaçları (V) o yerleşimin yapısını tanımlar.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi hem yapım hem çekim eki almıştır?

A) IV B) I C) III D) V E) II

4. I. Düşünmeden konuşan bireyin cezası sonradan düşünmeye mahkûm olmaktır.
II. Olgun insan, yapabileceğini söyleyen ve söylediğini yapan insandır.
III. Hayatta hiç hata yapmamış birisi, zaten hiçbir işe başlamamış demektir.
IV. İnsan, aklının sınırlarını zorlamadıkça hiçbir şeye erişemez.
V. Adalet ancak hakikatten, saadet ancak adaletten doğabilir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük, türünü değiştiren bir ek almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili ek, diğerlerinden farklıdır?**

A) Yürüdüğünüz yolda hiçbir engel yoksa biliniz ki o yol sizi hiçbir yere götürmüyordur.
B) Hiçbir miras doğruluk kadar zengin değildir.
C) Açılmamış kanatların büyüklüğü bilinmez.
D) Ders alınmış başarısızlık, başarı demektir.
E) İnsana aradığı şeye bakılarak değer biçilir.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük hem yapım hem çekim eki almıştır?**

A) Sabırla nezaket birleşince güç doğar.
B) İnsanları iyi tanıyın, her insanı fena bilip kötülemeyin.
C) Umutla açılıp kazançla kapanan bir kitap, iyi bir kitaptır.
D) Az rüzgâr, ateşi körükler; çok rüzgâr da söndürür.
E) Bir metre iş yapmayı, bir kilometre söz vermeye değişmem.

7. (I) Refik Halit, İstanbul hayatını romanlaştırdıktan sonra aşk ve macera ağırlıklı epey roman kaleme almıştır. (II) O, yazı dilini konuşma dili üzerine oturtmuştur. (III) Yetişme döneminde sade ve açık bir dil ile yazmayı benimsemiştir. (IV) Konuşulduğu gibi yazmayı seçen bir yazardır ve gerçek bir kurgu işçisidir. (V) Refik Halit, aynı zamanda gazeteci, hikâyeci ve mizah yazarıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde basit, türemiş ve birleşik sözcük örneği vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Termal kaynaklar (I) bakımından Türkiye'nin (II) en zengin bölgesi 123 adet kaynak ile Ege Bölgesi, en zengin ili (III) ise 31 adet kaynak ile İzmir'dir (IV). Türkiye'deki (V) termal kaynaklar, daha çok turizme dönük tedavi amaçlıdır.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerin hangisi, bir varlığın neye ait olduğunu belirten ek almıştır?

A) IV B) I C) III D) V E) II

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ortak köklü bir sözcüğe yer verilmiştir?**

A) Hakemin düdüğüyle maçın başlama vuruşu yapıldı.
B) Havuzun dolması yaklaşık bir saat sürdü.
C) Konuşmamı bir şiirle tamamlayarak kürsüden indim.
D) Çay demlemeyi iyi biliyor, lezzetli çaylar demliyordu.
E) Eski fikirlerini savunan kişi, yenilik yolunu bulamaz.

10. A priori önermelerin doğruluğunu kanıtlamak için deneye gerek yoktur. A posteriori önermelerin doğruluğu ise ancak deney tarafından kanıtlanabilir. Kaplam ve içlemine göre önermeleri analitik ve sentetik olarak ikiye ayıran Kant, önermeler arası çaprazlama yaparak dört türlü önerme oluşturur. Bunlar; analitik a priori, analitik a posteriori, sentetik a priori ve sentetik a posteriori önermelerdir. Ona göre bu önermelerden sadece sentetik a priori önermeler bilimsel bilgiyi verir.

Bu parçada aşağıdaki eklerden hangisinin örneği yoktur?

A) İyelik eki
B) İsmin bulunma hâl eki
C) Ek fiil eki
D) Fiilden isim yapım eki
E) İsimden fiil yapım eki

11. Leylak getiriyorsun bana güneşli bir gün
Onu saçlarından topladığın belli
Bir leylak bahçesisin karşımda

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Birden çok çekim eki almış sözcük
B) Fiil çekim eki
C) İsim çekim eki
D) Tasarlama kip eki
E) II. tekil kişi eki

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yapım eki almış sözcük yoktur?**

A) Yenileceğinden korkan kişi, daima yenilir.
B) Uzağı düşünmeyen biri, üzüntüye yakındır.
C) Şahsiyeti olmayanın hiçbir şeyi yoktur.
D) Bilmelisin ki çok söz hamal yüküdür.
E) Aslında sabrı olmayan kişidir yoksul olan.

1. Edebî türler, hacimleri ve amaçlarına bağlı olarak zamanı kullanma yönünden farklılık gösterir. Temelde insanın duygularını konu edinen lirik şiirde zaman anlıktır. İnsanı çevresiyle birlikte anlatmayı amaçlayan roman ise çok daha uzun zaman birimlerini kapsar. Günümüzde romanda da zamanı kısaltma, farklı anlatım tekniklerinden yararlanarak birkaç günle veya saatle sınırlama, durağanlaştırma, yok etme veya mekânsallaştırma yönünde bir eğilim söz konusudur. Proust ve Joyce, zamanın mekânsallaştırılması konusunda iki önemli örnektir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Birden çok yapım eki alan sözcük
B) Birden çok birleşik sözcük
C) İsimden isim yapım eki
D) Hem iyelik hem ad durum eki alan sözcük
E) Eşitlik eki almış sözcük

2. Doğanın insan davranışlarında tıpkı güneşin ve iklimin işleyişinde olduğu gibi, genel bir işleyişi vardır. Bu işleyişe uygun olarak insanlıkta ortak karakterler olduğu gibi, değişik ulus ve tek tek kişilere özgü karakterler de vardır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Fiilden isim yapım eki
B) Türemiş sözcük
C) Basit sözcük
D) Ortak köklü sözcük
E) Tamlayan eki

3. Dil bilimci V. Bardakova, çocuk edebiyatında, onomastik birimlerle ilgili (I) araştırmasında Karpenko'nun bu konuya ilişkin çalışmalarından (II) övgüyle söz eder. Onun çocuk edebiyatında "konuşan isimler"le ilgili çalışmaları başlattığını ve bu bahsin ilk teorisyeni olduğunu vurgular. Sonradan bu tür çalışmaların kapsamının genişlediği (III) görülmektedir. Söz gelimi dil bilimci E. Magazanik de Rus edebiyatındaki tanınmış eserlerde kullanılan bazı kahraman isimleri ile ilgili çalışmalar yürütmüştür. O, kendi çalışmasında eser kahramanlarının (IV) isimlerinin eser bütünlüğüyle ilişkisi üzerinde durarak onomastik birimlerin poetik işlevini (V) gözler önüne sermiştir.

Bu parçada geçen altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) V. sözcükte, hem iyelik hem de belirtme durum eki vardır.
B) IV. sözcük, fiil kökünden türeyen bir isimdir.
C) II. sözcükte, çokluk eki ve ayrılma durum eki vardır.
D) III. sözcükte, isimden fiil ve fiilden isim yapım ekine yer verilmiştir.
E) I. sözcükte, isimden isim yapım eki kullanılmıştır.

4. (I) Hume'a göre, insanların eylemlerini yargılarken dışsal nesneler üzerinde kullandığımız akıl yürütmeleri kullanmak gerekir. (II) Görünüşler sürekli olarak ve değişmeksizin bir araya gelirken hayal gücünde öyle bir bağlantı kazanırlar ki hayal gücü herhangi bir kuşku veya duraksama olmaksızın birinden diğerine geçer. (III) Bu süreçte neden-sonuç ilişkisini yanlışlayan birkaç örnek vardır. (IV) Fakat bunlar sayıca sınırlıdır. (V) Üstelik bunlar, genel kuralı değiştiremez.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük yapıca diğerlerinden farklıdır?

A) V B) IV C) III D) II E) I

5. Kant'a göre şurası açıktır ki, nedensellik kavramını doğuran, duyumların ve tasarımların birbirlerini izlemesindeki kurallılık değildir. Bizim (I) algılar (II) üstünde (III) başvurduğumuz bir kuraldır ve biz ancak genel geçer bir nedensellikten hareketle, yani objektif ve zorunlu bir bağlantı fikri (IV) ile bir obje kavramı yaparız. (V)

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi yapım eki almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Kaplumbağaya dikkat et, ancak kafasını çıkarıp risk aldığında ilerleyebiliyor.

Bu cümledeki altı çizili sözcükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Şimdiki zaman kip eki almıştır.
B) İsim köklüdür.
C) Özel birleşik fiildir.
D) Ünlü aşınması görülen bir sözcüktür.
E) İsimden fiil yapım ekini almıştır.

7. (I) Romanın çok sevilen bir edebiyat türü olduğu gerçektir. (II) Hangi yere gitsek, en çok onun okunduğunu görürüz. (III) Şiir için de durum aynıdır. (IV) Yaşamak için çalışıp didinmelerimizden fırsat buluverdik mi elimize aldığımız şey ya bir roman ya da bir şiir kitabıdır. (V) Bir geziye çıktığımız zaman, çantamızın bir köşesine yerleştirmeyi unutmadığımız yine onlardır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde birleşik sözcük kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Debusiye Savaşı'nda Altuntaşın ölümü ve oğlu Harun'un Harezmşah vekili olarak Harezm'e görevlendirilmesi, öteden beri Altuntaş ailesinde var olan bağımsızlık fikrini ateşledi. (II) Harun'dan sonra kardeşi İsmail, bölgeyi 1041 yılına kadar idare etti. (III) Harezm, bu tarihten sonra Şah Melik-Gazneli iş birliği neticesiyle Şah Melik'in idaresinde tekrar Gazneli hâkimiyetine girdi. (IV) Ancak Bölgede Gazneli Mahmud'dan sonra başlayan ve Altuntaş'ların idaresinin kırılmasıyla iyice gün yüzüne çıkan otorite boşluğu, yeni hâkimiyet unsurlarına kapı araladı. (V) Böylece, Horasan, Maveraünnehir ve Harezm'de oluşan siyasi boşluk ve yönetim zaafı, yeni ortaya çıkan Selçuklu idarecilerine at oynatabilecekleri bir mekân oluşturdu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük yapıca diğerlerinden farklıdır?

A) IV B) II C) I D) III E) V

9. Bu teori elimizdeki en iyi kütle çekim (I) teorisi olsa da; kütle çekim kuvveti (II) çok güçlü (III) olan ve yaklaşan her şeyi içine çeken kara delikleri (IV) öngörmesi, teorisyenlerin kalemlerini (V) kemirmelerine yol açıyor.

- İyelik eki almıştır.
- Fiilden isim yapım ekini almıştır.
- Bir sözcüğe hem yapım hem çekim eki getirilmiştir.
- İyelik ekinden sonra durum eki almıştır.

Altı çizili sözcüklerle açıklamalar eşleştirilirse hangi sözcük dışarıda kalır?

A) IV B) V C) III D) II E) I

ÜçDörtBeş

1. Her bir sanat yapıtının içinde taşıdığı bir öz vardır. Sanatçıya düşen, bu özü güzel bir şekilde dışlaştırmaktır. Sanatçı, yapıtına koyduğu özü kullandığı vasıtalarla ne kadar güzel nesnelleştirirse yapıtını da o oranda estetik bir hâle getirmiş olur. Tolstoy'un da belirttiği gibi herhangi bir insan etkinliğinin önemini anlamak için ondan alınan hazzın yanında onu önemli kılan neden ve etkilerin nasıl incelenmesi gerekiyorsa sanat eserini de önemli kılan neden ve etkilerin öyle incelenmesi gerekir.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin yapı özelliklerine göre sayısı hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	Basit	Türemiş	Birleşik
A)	1	1	3
B)	2	1	2
C)	1	2	2
D)	2	2	1
E)	1	3	1

2. **Açıklamalar**

I. Yapım eki almıştır.
II. Yönelme hâl eki almıştır.
III. İyelik eki almıştır.
IV. Çokluk eki almıştır.

Sözcükler

a. tablosu
b. fikre
c. hayaller
d. sıklık
e. arabayı

Yukarıda verilen açıklamalar, o özelliğe uygun sözcükle eşleştirildiğinde hangi sözcük dışarıda kalır?

A) a B) b C) c D) d E) e

3. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen sözcüklerin tamamı, ekine ve köküne doğru ayrılmıştır?**

A) yıka – n – acak, bildir – miş, a – kın – tı
B) daral – dı, su – luk – tan, bo – ya – lar
C) es – tir – di, iç – ir – miş, silgi – den
D) kır – (ı)l – dı, durdur – muş, hız – lı – ca
E) kan – a – mış, süs – le – di, koş – muş – lar

4.

	Sözcükler	Açıklamalar
I.	zannetmiş	a. Birden çok yapım eki almış bir sözcüktür.
II.	durduramadı	b. Hem kip hem kişi eki almış sözcüktür.
III.	yazarlık	c. Yardımcı fiille yapılmış birleşik fiildir.
IV.	bildiğim	d. Fiilden fiil yapım eki almış birleşik sözcüktür.
V.	ulaşıyorlar	

Yukarıda karışık hâlde verilen sözcükler ile açıklamalar eşleştirildiğinde hangi sözcük dışarıda kalır?

A) V B) II C) I D) IV E) III

5. Türk şiirinde geleneğe dair şiirler ile farklı fikirler ileri sürülmüştür.

Bu cümlede kullanılan ekler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Çekim eki – çekim eki – yapım eki – çekim eki – çekim eki – yapım eki – çekim eki – yapım eki – çekim eki

B) Çekim eki – çekim eki – yapım eki – çekim eki – çekim eki – yapım eki – çekim eki – yapım eki – çekim eki – çekim eki

C) Çekim eki – çekim eki – yapım eki – çekim eki – çekim eki – yapım eki – çekim eki – çekim eki – yapım eki – çekim eki

D) Çekim eki – yapım eki – çekim eki – çekim eki – çekim eki – yapım eki – çekim eki – yapım eki – çekim eki – çekim eki

E) Çekim eki – yapım eki – çekim eki – çekim eki – yapım eki – çekim eki – yapım eki – çekim eki – çekim eki

6. Kök – yapım eki – fiil çekim eki – kişi eki

Bu dizilişe uyan sözcük aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaptırıyorum

B) Yapıyorum

C) Yaptırt

D) Yapacağımız

E) Yapacaklarmış

7.

I.	dürüstlüğünüz	a.	gönlümü
II.	evlerde	b.	akıllı
III.	yiyorum	c.	uçak
IV.	sergi	d.	sezdiniz
V.	açlık	e.	kitapçısı

Yukarıda karışık olarak verilen sözcüklerden aynı kök türü ve ek dizilişine sahip olanlar eşleştirilirse hangisi doğru olur?

A) I, e; II, d; III, a; IV, c; V, b

B) I, c; II, a; III, b; IV, e; V, d

C) I, e; II, a; III, c; IV, d; V, b

D) I, e; II, a; III, d; IV, b; V, c

E) I, e; II, a; III, d; IV, c; V, b

8. **Aşağıdaki parçaların hangisinde birleşik yapılı sözcük yoktur?**

A) Anlatının inşası ile birlikte anlatıcının sunduğu olaylar zinciri, belirlenmiş bir anlatı kişisi kadrosunu gerektirir. Yazarın imgelemiyle doğan bu anlatı kişileri, metin içerisindeki ilişkilerini ve olaylar karşısında takındıkları tutumlarını kimi nedenselliklere borçludur.

B) XX. yüzyılda Türk toplumunu anlamaya ve tanımaya çalışan iki önemli Fransız yazar göze çarpmaktadır. Bunlar Pierre Loti ve Claude Farrere'dir.

C) Gardner, Çoklu Zekâ Kuramı ile sadece sözel-dilsel zekâ ile mantıksal matematiksel zekâyı hesaba katan klasik zekâ tanımlanması ve zekâ testleri tarihe karışmıştır. Gardner, zekânın iki değil sekiz yönü olduğunu ileri sürmüştür.

D) I. Muhammed Rahim Han Dönemi'nde tanınmış Musikişinas Hiveli Niyazcan Hoca, Buhara'ya gittiğinde ilk olarak şeşmakam küylerini tanbur üzerinde öğrenip Hive'ye dönmüştür. Niyazcan Hoca, Hive'ye geldikten sonra, çalgı yeteneğiyle Harezm musikişinaslarının dikkatini çekebilmiştir.

E) Yazar, eserinde kaleme aldığı karakterlerin meslekleriyle ilgili detaylı araştırma ve gözlemleme yapmak zorundadır. Tâ ki onun eserlerinde kuyumcunun kabiliyeti, marangozun mahareti ve filozofun feraseti hissedilsin.

UcDörtBeş

9. **Sesteş kök:** Yazılışları aynı fakat anlamları farklı olan köklerdir.

Ortak kök: Aralarında anlam ilgisi bulunan, hem isim hem de fiil olarak kullanılabilen köklerdir.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem sesteş hem de ortak köke yer verilmiştir?

A) Burada savaş yanlıları kadar barışı savunan sanatçılar da var.

B) Her şairin okuyucu kitlesi kendine benzer, bazı okuyucuların bazı şairlerden vazgeçmemesinin sebebi aslında budur.

C) Bir sanat adamının kişiliği herkesten başka olmasında değil, herkesle bir olmasındadır.

D) Batı'nın kendi kültür kaynaklarından, toplumsal ve ekonomik oluşumlarından esinlenerek ortaya koyduğu ürünler yer yer evrensel boyut taşısa da bize örnek olamaz.

E) Eserleri yüzyıllar sonrasında dahi okunan usta yazarlar, oluşturdukları tiplerde gerçek hayatı malzeme olarak kullanmıştır.

10.
- Birden fazla isim çekim eki almıştır.
- Birden fazla yapım eki almıştır.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde geçen alt çizili sözcük bu özelliklerin ikisini de taşımaktadır?

A) Güneşe inip suya dokun
Nehre yaslanıp koşan bir ağaç ol

B) Desem ki vakitlerden bir nisan akşamıdır
Rüzgârların en ferahlatıcısı senden esiyor

C) Bir çay söyle yağmurların kokusunda
Kan var bütün kelimelerin altında

D) Sevgilimin yanına uzanan her söz
Şiir olup konuveriyor onun avuçlarına

E) Sırların sırrına ermek için sende anahtar vardır
Göğsünde sürgününü geri çağıran bir damar vardır

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün aldığı eklerin sayısı yanlış verilmiştir?**

A) Kar taneleri ne güzel anlatıyor birbirine zarar vermeden (1) yol almanın mümkün olduğunu.

B) Hayattaki (2) en büyük zafer hiçbir zaman düşmemek değil, her düştüğünde ayağa kalkabilmektir.

C) Ne kadar yaşadığımız değil, nasıl yaşadığımız önemlidir (2) aslında.

D) Hekimlerin yaptığı en büyük (1) hata, ruhu düşünmeden sadece bedeni tedavi etmeleridir.

E) Hayatı değiştirmek (3) isteyen kişi, öncelikle kendini baştan ayağa yenilemelidir.

12. I. Sufle, Fransız mutfağının yemeklerindendir ve yumuşak, kabarık gibi anlamlara gelir.

II. Bu yapıt, yaşanmış bir olaya dayanıyor fakat roman tekniği açısından kurmaca yönü zayıf bir eser maalesef!

III. Toplumda birbirine karşıt, birbiriyle çatışan fikirlerin bir arada bulunması; bireyin bir seçim yapması ve kendisine yönelmesiyle sonuçlanmıştır.

IV. Onun karakter çizimindeki başarısızlığının tek sebebi, kahramanlarını yaşadığı çevrelerden seçip almamasıdır.

V. Sanatsal yazıları, bilimsel yazılardan ayıran temel özelliklerden biri de kuşkusuz birinde öznelliğin, diğerinde nesnelliğin bulunmasıdır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden türemiş sözcük sayısı en az ve en fazla olanlar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	En az	En fazla
A)	I.	III.
B)	I.	V.
C)	II.	III.
D)	II.	V.
E)	IV.	III.

ÜNİTE 04

İsim Soylu Sözcükler

İsim (Ad)

Sıfat (Ön Ad)

Zamir (Adıl)

Zarf (Belirteç)

Edat (İlgeç) - Bağlaç - Ünlem

ÜçDörtBeş

1. (I) Mektup, hemen hemen bütün dünya milletlerinin edebiyatlarında edebî bir tür olarak değerlendirilmekte; dil özellikleri, yazılış biçimi ve üslup bakımından sınıflandırılarak incelenmektedir. (II) Haber vermek maksadıyla bir insanın bir başka insana yazarak gönderdiği yazı mektup olabildiği gibi, klasik edebiyatta inşa tekniğiyle yazan kişinin muhataba hitaben kaleme aldığı sanatlı ve süslü yazı da mektup olabilmektedir. (III) Mektup, asıl anlamıyla birine ya da birilerine "yazılmış şey" demek olup mektuplardaki ortak amaç, anlatılmak istenenin muhatap edilene nakledilmesidir. (IV) Tarihî bilgiler çerçevesinde, Hunlar ve Göktürkler döneminde mektubun Türklerce kullanıldığı bilinmekteyse de Türk yazı dilinde tespit edilen ilk mektup örnekleri, Türk yazı dilinin Eski Türkçe devrine aittir. (V) Türk edebiyatında mektubun 13. yüzyıldan sonra, bilhassa Fars edebiyatından alınmış formların içindeki muhtelif muhtevaların ekseninde gelişerek devam ettiği ve 19. yüzyıldan itibaren özellikle Batı edebiyatının tesiriyle yaygınlık kazandığı görülür.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük isim değildir?

A) V B) II C) IV D) III E) I

2. Dil, bir toplumun yapı taşı (I) olan en önemli unsurlardandır. İnsanların bir bilince sahip olmasında ve bu bilinç öncülüğünde (II) toplum olmaya doğru yol almasında dilin önemli bir fonksiyonu vardır. Dilin, edebî açıdan da toplumlar için mühim bir araç olduğu ve dilin edebî cephesini sağlayan yapıların da var olduğu bilinmektedir. Bu yapılardan biri (III) de niteleme, belirtme gibi çeşitleri olan sıfatlardır. Bundan dolayı, sıfat için "estetik çerçeve" (IV) ifadesi kullanılabilir. Bu yapılar cümledeki kelimeler ve kelime grupları (V) ile bir araya gelerek dili güzelleştirir, dile estetik bir çerçeve kazandırır.

Bu parçadaki altı çizili söz öbeklerinden hangisi isim tamlaması değildir?

A) III B) IV C) V D) II E) I

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çoğul eki almış bir topluluk adı vardır?

A) Her ulusun kendine özgü kültürel kodları vardır.
B) Evler bitişik nizam ve bahçeli olarak inşa edilmişti.
C) Kavimler Göçü, dünya siyaset tarihinin önemli olaylarından biridir.
D) Ne zaman şiir yazmak için masama geçsem duygularımı toparlamakta zorlanırım.
E) Okuldaki tüm sınıflar, bayram öncesinde bayraklarla donatılmıştı.

4. Ne zaman bir kâğıt alsam elime
Siner güzelliğin kelimelere

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Özel ad
B) Somut ad
C) Tür adı
D) Çoğul ad
E) Türemiş ad

5. Aşağıdakilerin hangisinde iyelik eki alan bir sözcük kullanılmamıştır?

A) Kalbinde yeşil bir dal bulundurursan şakıyan kuşlar gelir.
B) Acele hareket, sadece başarısızlığınıza mazeret olur.
C) İnsanı elbisesine göre karşılar, bilgisine göre uğurlarlar.
D) Uyuyan tilki, rüyasında tavuk görür.
E) İnsan, doğadan uzaklaştıkça katı bir kalbe sahip olur.

6. Ahmet Kutsi Tecer, Türk edebiyatında şairliğinin yanı sıra tiyatro yazarlığı ile de ön plana çıkmış bir sanatçımızdır. Tiyatro türünde eserler (I) veren Tecer, Batı tekniği ile folkloru başarıyla birleştirmiştir. Ahmet Kutsi Tecer'in oyunları, tiyatro edebiyatına önemli malzeme (II) sağlamıştır. O, halk (III) kültürüne ait unsurları oyunlarında (IV) ustalıkla kullanmıştır. Türkiye'nin geçirmiş olduğu kültürel değişimi (V) de eserlerine başarıyla yansıtmıştır.

Bu parçadaki altı çizili sözcükler ile ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi doğrudur?

A) I. sözcük soyut addır.
B) II. sözcük basit addır.
C) III. sözcük tekil addır.
D) IV. sözcük özel addır.
E) V. sözcük birleşik addır.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde küçültme adı kullanılmıştır?**

A) Küçücük bir mutluluktu bu hayatta arzuladığı.
B) Büyükçe bir problem vardı çözülmesi gereken.
C) Kısacık bir iple kuyunun kovasını bağlamak zorundaydı.
D) Kardeşimin elinde bir kutucuk vardı.
E) Bu ufacık sorunu bile zorlanarak çözebildi.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ad durum eki almış bir sözcük yoktur?**

A) Bilgiye yapılan yatırım en yüksek kârı getirir.
B) Mutluluğu sağlıkta aramak doğru bir çabadır.
C) Delilik, aynı şeyi tekrar tekrar yapıp farklı sonuçlar beklemektir.
D) Beraber ağlamaktaki tatlılık kadar hiçbir şey kalpleri birbirine bağlayamaz.
E) Sağlam bir tahmin olmadan hiçbir büyük buluş yapılmamıştır.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zincirleme ad tamlaması vardır?**

A) Felsefe tarihinin dönüm noktaları incelenmeli.
B) Kalenin büyük kapısı açıldı.
C) Romanın ve öykünün başlıca özellikleri anlatıldı.
D) İki kardeşin ilginç yaşamı ele alınmış.
E) İri balinanın seyahati sona erecek.

10. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen sözcüklerin tamamı soyut addır?**

A) sessizlik – ilgi – mikrop – vakit
B) düşünce – yel – sakinlik – merak
C) bakteri – mutluluk – rüya – imaj
D) sezgi – insan – his – hayal
E) akıl – bilgi – adalet – hak

ÜçDörtBeş

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

1. Oyuncular, herhangi bir rolü canlandırdığında izleyicilerinden gözleri (I) önüne serilen sahneleri (II) ciddiye almalarını beklerler. Kendilerinden, izledikleri (III) karakterlerin sahipmiş gibi görünen niteliklere gerçekten sahip olduklarına, yapmakta oldukları (IV) işin yol açacağı sonuçların gerçekleşeceğine ve genelde her şeyin göründüğü gibi olduğuna inanmaları (V) istenir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi, "belirtme durumu eki" almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

TYT - 2019

2. Basit (I) bir (II) insanın (III) elinden geleni yapabilmesi, zeki (IV) bir (V) insanın tembelliğinden çok daha değerlidir.

Bu cümledeki çizili sözcüklerden hangisi ad görevindedir?

A) IV B) V C) III D) I E) II

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim tamlamasındaki tamlanan eki düşmüştür?**

A) "Bakır sürahi" müzenin bu bölümünün gözdesiydi.
B) Sizin eser, jüriden en fazla oyu alarak birinci oldu.
C) Şiirin biçim özelliklerine dikkat etmelisin.
D) Tiyatro ve sinemanın birçok ortak yönü vardır.
E) Edebiyat tarihçisinin görevleri arasında edebî akımları incelemek de vardır.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde pekiştirmeli sözcüğün türü addır?**

A) Göğe yükselen bu duman bulutu simsiyahtı.
B) Sapsarı çiçekler arasında bir mor menekşe dikkat çekiyordu.
C) Temizlikçiler binanın dört bir yanını tertemiz yapmışlar.
D) Kıpkırmızı bir renge sahipti bu spor otomobil.
E) Gemiciler halatları sapasağlam bağlamışlardı.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı düşmüş ad tamlaması vardır?**

A) Bilim iyi zamanlarda servet, kötü zamanlarda sığınak ve iyi bir yol göstericidir.
B) Kavramak için görmek, görmek için de dikkatle bakmak gerek.
C) Bilgin olan konuşur ama âlim olan dinler.
D) Bilgi düzenlenirse bilimi, hayat düzenlenirse bilgeliği oluşturur.
E) Doğaya hayranlığımız, şehirlerin yaşanmazlığından ileri gelmektedir.

6. Duyu organlarının biri veya birkaçıyla algılanabilen varlık ve nesneleri karşılayan adlara somut ad denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi somut ad <u>değildir</u>?

A) Nem B) Rüzgâr C) Dosya D) Cihaz E) Zekâ

ÜçDörtBeş

7. **Çokluk eki** "-ler / -lar" **aşağıdakilerin hangisinde eklendiği sözcüğe** "ve benzerleri" **anlamı katmıştır?**

A) O yüzyıla Bakîler, Mimar Sinanlar damga vurmuştu.
B) Dayımlar birkaç gün sonra bize gelecekler.
C) Onun romanlarında yurt gerçeklerine yer verilmiştir.
D) Osmanlılar, uzun bir süre geniş bir coğrafyada egemenlik kurdu.
E) Aslan; kedigillerden, etçil bir hayvandır.

8. I. Adamcağız şaşkın bir vaziyette kalmıştı.
II. Ünlü yazarımızın yeni kitabı raflardaki yerini aldı.
III. Önümüzdeki cumartesi sempozyuma katılmak için Ankara'ya gidiyor.
IV. Bu halının desenleri insanın dikkatini çekiyor.
V. Kurulda görüşülen konuların hepsi karara bağlandı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili isim birleşik yapılıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen isimlerin tamamı aynı yapıdadır?**

A) görüntü – vasıta – ayakkabı – ilaç
B) durak – bebek – araba – ev
C) mirasyedi – ışık – uçak – börekçi
D) merak – duygu – hayal – hüzün
E) benlik – işçi – silgi – akıntı

10. Plastik raporu yayımlandı: Gelişmiş ülkelerden Türkiye'ye gelen plastik atık iki yılda aylık 4 bin tondan 33 bin tona yükseldi.

I. Birden fazla çekim eki almış isim
II. Yaklaşma durum ekini almış sözcük
III. Birleşik yapılı özel isim
IV. İsimden türemiş fiil

Bu cümlede yukarıdakilerden hangilerine yer verilmiştir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) I, II ve IV E) I, II, III ve IV

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirtisiz isim tamlaması vardır?**

A) Elimdekileri mutfak tezgâhına bırakıp biraz dinlendim.
B) Başarılı olmanızı herkesten çok ben istiyorum.
C) Yarın divan toplanarak önemli kararlar alacak.
D) O günlerde hiçbirimiz vaktin böyle hızlı geçtiğini bilmezdik.
E) Bahsettiğiniz konuyla yakından ilgileneceğiz.

12. Usta sanatçı, şiirlerinde anlatamadığı duygu ve düşüncelerini romanlarında anlatmıştır. Onun şiirlerinde olduğu kadar, romanlarında da resme has betimlemeler vardır. Özellikle son eseri, bu bağlamda ele alınabilecek bir romandır. Romanın kahramanı Cihan, yazarı temsil etmektedir. Sanatçı, şiirlerine ve romanlarına kendi hayatından parçalar sıkıştırmıştır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Soyut ad
B) Türemiş ad
C) Çoğul ad
D) Küçültme adı
E) Ad takımı

1. Ahmet Kutsi Tecer'in küçük yaşta bir heyecan dalgası hâlinde başlayan ve şuurlu bir çizgide ilerleyen tiyatro çalışmaları, zamanla olgun bir safhaya ulaşmıştır.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Ayrılma durum ekini almış ad
B) Özel ad
C) Basit ad
D) Yaklaşma anlamı katan durum eki
E) Ad takımı

2. Türk edebiyatı gelişme gösterirken şairlerin belirli merkezlerde toplandıkları görülmektedir. Bu şairler, bir araya gelerek buralarda edebî görüş alışverişinde bulunurlar, birbirlerine şiirlerini okurlar ve birbirlerinden eleştirilerini alırlardı. Bu edebî gruplar, birer kültür merkezi olarak aynı zamanda şairleri besleyen kaynaklardı. Bu çevreler; edebiyata önem veren, cömertlikleri ve ihsanları ile sanatçıları koruyan, gözeten, kıymetli eserleri mükâfatlandıran kişilerin etkisiyle oluşmuştur. Böylece bu topluluklar, çeşitli zamanlarda ve belirli kişilerin etrafında birer edebî çevre meydana getirmişlerdir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Belirtisiz isim tamlaması
B) Çoğul eki almış topluluk ismi
C) Küçültme ismi
D) Somut isim
E) İyelik eki almış isim

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük ad değildir?**

A) Akıllı olmak da bir şey değil, mühim olan o aklı yerinde kullanmaktır.
B) Tatlı etin suyu ekşi olur.
C) Dünya evrenin içinde küçük bir parantezdir.
D) Kurnazlık her işe yarar, ama hiçbir iş için yeterli değildir.
E) Sağduyu kaba kuvvetin üstündedir.

4. Bana okuduğum kitapların en güzelinin hangisi olduğunu sorarsanız söyleyeyim: Annemdir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Birleşik yapılı isim
B) Küçültme ismi
C) İyelik eki almış isim
D) Bulunma durumunda isim
E) Topluluk ismi

5. Büyük adamların hataları güneş tutulmasına benzer, onları herkes görür.

Bu cümlede aşağıdakilerin hangisinde verilen tamlamalar vardır?

A) Belirtisiz ad tamlaması – zincirleme ad tamlaması
B) Belirtili ad tamlaması – zincirleme ad tamlaması
C) Belirtili ad tamlaması – belirtisiz ad tamlaması
D) Belirtili ad tamlaması – takısız ad tamlaması
E) Belirtisiz ad tamlaması – takısız ad tamlaması

ÜçDörtBeş

6. (I) Bu şairimiz, Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatının şair, hikâyeci, romancı, edebiyat tarihçisi ve denemecisidir. (II) O, geniş yelpazede eserler vermiş bir sanatçıdır. (III) Şüphesiz onun en bariz vasfı, kendisinin de kabul ettiği gibi şair olmasıdır. (IV) Usta sanatçının şiirleri sayıca azdır. (V) Bununla birlikte bu şiirlerin devrinin en güzel şiirlerinden olduğu gerçeği eleştirmenlerce belirtilmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ad takımı yoktur?

A) V B) III C) I D) II E) IV

7. Belleğin "bireysel bellek" olarak kabul edilişi, zaman (I) anlayışıyla ilgili olarak kurulan "geçmiş" düşüncesine dayanmaktadır. Anı veya imge gibi bellek içerikleri, bunlara (II) sahip olan öznenin salt içselliğinde mümkünse bunlarla oluşan "geçmiş" düşüncesi, hatırlansın veya hatırlanmasın, tamamen (III) subjektif bir (IV) değerdedir (V). Bunun böyle olmasını sağlayan şey de "zaman" anlayışının, yine subjektif olarak kabul edilmesidir.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisinin türü isimdir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Çokluk eki almamış bazı tür adları türünün tamamını kapsayacak şekilde kullanılabilir.

Hangi cümledeki altı çizili sözcük bu açıklamaya örnek olamaz?

A) Birey, zorlukların üstesinden geldikçe özgüvenini artırır.
B) Gazete sayesinde güncel gelişmeler takip edilmektedir.
C) Televizyonu yenisiyle değiştirmeye karar verdik.
D) Kitap, zihindeki fikirlere çekidüzen verir.
E) Arkadaş, karanlıkta parlayan güneş gibidir.

9. "Candan dostluklar kurduğum bu yazarı nasıl unutabilirdim?" **cümlesi ile ilgili olarak aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi doğrudur?**

A) Özel ada yer verilmiştir.
B) Küçültme adı kullanılmıştır.
C) "-dan" eki, yapım eki görevindedir.
D) Basit yapılı ad vardır.
E) İsim tamlamasına yer verilmiştir.

10. Şiirlerden bazılarını anket verilerine göre bu kitaba aldı.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Zincirleme isim tamlaması vardır.
B) Birleşik yapılı isim kullanılmıştır.
C) İsimden türemiş isim vardır.
D) "-dan" eki, tamlayan eki görevindedir.
E) Tamlayanı ve tamlananı yer değiştirmiş isim tamlaması vardır.

UçDörtBeş

1. (I) Bu şairimiz, bütün hayatı boyunca güzel ve mükemmel şiirler yazmayı düşünmüş, sosyal faydayı mutlak surette reddetmiştir. (II) Şiirlerinin estetik yönden hep değer taşımasını istemiştir. (III) Şiir üzerinde ömür boyunca çalışmasına rağmen az eser yayımlamış olmasının sebebi budur. (IV) O, özlediği mükemmeliyete ulaşmak için şiirlerini bir elmas yontucusu gibi durmadan yontmuştur. (V) Dolayısıyla dizelerini hemen tanırdınız usta şairin.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde tamlayanı ve tamlananı yer değiştirmiş isim tamlaması vardır?

A) III B) I C) II D) V E) IV

2. Antik çağlardan bu yana (I) birçok tarihî hadiseye sahne olan (II) Midilli adası, II. Murad zamanında vergiye bağlanmış ve sonrasında Fatih Sultan Mehmed'in 16 Eylül 1462'deki fethiyle yaklaşık 450 yıl sürecek Türk hâkimiyetine (III) kavuşmuştur. Kaptanpaşa eyaletinin bir sancağını (IV) teşkil eden Midilli, bu tarihten itibaren bir Türk yurdu hâline getirilmiş ve Türk nüfusu (V) 20. yüzyılın başlarına kadar artarak adadaki varlığını devam ettirmiştir.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisi, zincirleme ad takımıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Enis Behiç Koryürek, 1893-1949 yılları arasında yaşamış Millî Edebiyat Dönemi sanatçılarındandır. Enis Behiç'in doğduğu yıllarda Osmanlı İmparatorluğu çöküş sürecindedir. İçinde bulunduğu cemiyetin acılarını yüreğinde hisseden şair, şiire lise yıllarında başlamış ve 1913'ten itibaren ilk şiirlerini dönemin önemli dergilerinden biri olan Şehbâl mecmuasında yayımlamıştır. Bu yıllar, Osmanlı Devleti'nin savaşlarla sürekli toprak kaybettiği, acı ve ümitsizliğin zirve yaptığı bir zaman dilimi olmuştur. 1911-1922 yılları arasına birçok savaş sığdıran ülkenin önemli kırılma anlarını yaşayan şair, bunlara duyarsız kalmayarak bu büyük tarihî olayları konu alan şiirler kaleme almıştır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Birleşik yapılı soyut isim
B) Çoğul ad
C) Soyut ad
D) Yönelme durumunda ad
E) Zincirleme ad takımı

ÜçDörtBeş

4. Sahip olduğumuz birikmiş deneyimlerin (I) içerisinde, ilk elde kapalı ve yalnızca küçücük bir kısmı eklemlenmiş düşünce olarak konumlanan bir tür hazine ya da depo bulunmaktadır. Başka bir deyişle zihnimizde, doğanın (II) henüz anlaşılır olmayan ve analiz edilmemiş bilgisi, (III) keşfedilmeyi bekler bir durumda depolanmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış sözcükler ile ilgili aşağıdakilerin hangisinde verilenler doğrudur?

	I	II	III
A)	topluluk adı	cins ad	soyut ad
B)	çoğul ad	özel ad	somut ad
C)	çoğul ad	özel ad	soyut ad
D)	çoğul ad	cins ad	soyut ad
E)	çoğul ad	cins ad	somut ad

5. I. Bugünün gerçek üniversitesi bir kitaplıktır.
II. İnsanların yalnız yüzlerine değil, içlerine de bakın.
III. Her parlayanın altın olduğu düşünülmemelidir.
IV. İyi ağaç kolay yetişmez, rüzgâr ne denli güçlü eserse ağaç da o denli sağlam olur.
V. Nerede yaşayan bir yaratık gördüysem orada güçlü olmak isteğine rastladım.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük ad değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. "Küçük şeylere gereğinden çok önem verenler, elinden büyük iş gelmeyenlerdir." **cümlesinde aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?**

A) Topluluk adı
B) İyelik eki almış ad
C) Özel ad
D) Zincirleme ad tamlaması
E) Bulunma durum eki almış ad

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı düşmüş ad tamlaması vardır?**

A) Bazen sesini duyurabilmen için susman gerekir.
B) Çocuk, doldurulacak bir vazo değil; tutuşturulacak bir ateştir.
C) Çizik bir elmas, çizik olmayan bir çakıl taşından daha iyidir.
D) En büyük zaman hırsızı kararsızlıktır.
E) Beşik sallayan eller gün gelir, dünyayı sallar.

8. Bugün (I) sanat meseleleriyle yakından alâkadar olmuş bir zekâ (II) için artık münakaşasına olanak görülmeyen (III) hakikatlerden biri de şiirin (IV) her türlü menfaat endişesinden uzak ve gayesini yalnız kendinde bulan bir mükemmeliyet olmasıdır. (V)

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerden hangisi ad tamlamasının tamlayanıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. (I) Türklerin yegâne sebebi "cihan" anlayışıdır. (II) İslamiyet'ten önce cihan anlayışı olarak başlasa da İslamiyet ile beraber bu anlayış "cihat" olarak devam etmiştir. (III) İsim olarak değişse bile işlev olarak aynıdır, dünyaya hâkim olma gayesidir. (IV) Bunu çok eski zamanlarda dahi herkes böyle bilmiştir. (V) Bu gaye uğruna çaba gösteren kimseler kutlu sayılmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde isim türünde sözcüğe yer verilmemiştir?

A) V B) II C) III D) IV E) I

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde her iki sözcük de addır?**

A) Yoğurdum ekşidir diyen olmaz.
B) Yatan aslandan gezen tilki yeğdir.
C) Sütten ağzı yanan, yoğurdu üfleyerek yer.
D) Yalancının mumu yatsıya kadar yanar.
E) İyi dost, kara günde belli olur.

1. Tanzimat'tan beri iki sanat zihniyeti, memleketimizde bulunmaktadır. Bunlardan birincisi, asırlardan beri gelen bir zevk terbiyesinin mahsulüdür (I). Bu zihniyet ister ki sanat (II), sadece güzellik peşinde (III) koşsun ve güzel denilen şeyi de şiirin (IV) kendi olanakları içinde arasın. Bu anlayış, Batı'dan (V) gelen cereyanlar ile beslenmiştir. İkinci zihniyet, şiirin hayat ve cemiyetle çok sıkı bir münasebeti olmasını ister.

Bu parçadaki numaralanmış adlardan hangisi yapıca diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Millî Edebiyat Dönemi'nin önemli şairlerinden biri olan Faruk Nafiz'in birçok kahramanlık şiirleri yazarak Osmanlının eski gücünü hatırlatmaya çalışması, aslında milletimize özgüven kazandırma çabasından başka bir şey değildir. O dönem açısından bakıldığında da Faruk Nafiz'in bunda başarılı olduğu görülmüş, bahsedilen şiirler uzun yıllar hafızalarımızı ve ders kitaplarımızı süslemiştir.

Bu parçadaki altı çizili adla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Soyuttur.
B) Çoğuldur.
C) Hem yapım hem çekim eki almıştır.
D) Cinstir.
E) Belirtme durum ekini almıştır.

3. "Taş da yumurtanın üstüne düşse yumurta da taşın üstüne düşse olan yine yumurtaya olur." **cümlesi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Soyut ada yer verilmiştir.
B) Tür adı kullanılmıştır.
C) Ad takımı vardır.
D) Yönelme durumunda ad vardır.
E) Yalın ad vardır.

4. Bir düşünce deneyinin beklenen sonucu kesin ve belirgin olarak verdiği durumlar da olabilir; böylesi bir durumda, fazladan bir fiziksel deneyi gerçekleştirmenin gereği yoktur.

I. Türemiş yapılı soyut isim
II. Zincirleme ad takımı
III. İyelik ekinden sonra hâl eki almış isim
IV. Hem yapım hem çekim eki almış isim
V. Ek fiil alarak yüklem olmuş isim

Bu cümlede yukarıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) IV B) III C) I D) V E) II

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim türünde bir sözcük yoktur?**

A) Medeniyetin ilk şartı adalettir.
B) İşi çok olanın gözyaşı için vakti yoktur.
C) Açlık kılıçtan bile keskindir.
D) Övülmek isterseniz alçak gönüllülüğü yem olarak kullanabilirsiniz.
E) Başkalarını hep bağışla fakat kendini hiç bağışlama.

ÜçDörtBeş

6. Ahmet Hamdi Tanpınar, Cumhuriyet Devri Türk şiirine damgasını vurmuş sanatçılardandır. O, sadece şair olarak değil; hikâyeci, romancı, denemeci, edebiyat araştırıcısı olarak da güzel ürünler ortaya koymuştur. Şiirlerini -son şiirlerini saymazsak- hece vezni ile yazmış ve bunda da başarılı olmuştur. Şekle ve şiir diline önem veren "Bursa'da Zaman" Şairi, bu anlayışını sonuna kadar devam ettirmiş ve edebiyat tarihimize iyi işlenmiş, pitoresk şiirler hediye etmiştir. O, şiiri bir amaca, politik ve ideolojik fikirlere alet etmemiş; güzelliği şiirin kendi bünyesinde aramıştır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Somut ad
B) Soyut ad
C) Tekil ad
D) Topluluk adı
E) Türemiş ad

7. Tarihin her döneminde (I) önemini ve yerini koruyan "bilgi", "bilgi çağı" ile birlikte toplumlara ve organizasyonlara ekonomik üstünlük (II) ve rekabet avantajı (III) kazandırma konusunda en önemli güç hâline gelmiştir. Bu noktada başarılı olmanın formülü, bilgiyi etkili ve verimli şekilde kullanmaktır. Bilginin anlamındaki derinleşme ve etkisindeki yaygınlaşma, bilginin yenilenebilir ve sürekli (IV) olmasının önemini artırmıştır. Buna bağlı olarak "bilgi üretme" kavramı (V) yaygın olarak kullanılmaya başlamıştır.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisi isim tamlaması değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. 19 Mayıs 1798'de Napolyon Bonapart, L'Orient adlı gemisiyle Toulon'dan Mısır'ı ele geçirmek için yola çıkmış ve Akdeniz'deki Osmanlı egemenliğini sonlandırmak uğruna her şeyi göze almıştı.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi yanlıştır?

A) Birden fazla özel ad kullanılmıştır.
B) Türemiş yapılı soyut ad bulunmaktadır.
C) Birleşik yapılı özel ada yer verilmiştir.
D) İyelik ekinden sonra durum eki alan ad yoktur.
E) Adlarda küçültme örneği yoktur.

9. Bilimin önemine ve rehberliğine inanan bir ulus, çağdaşlarının da ilerisinde olacaktır.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi doğrudur?

A) Zincirleme isim tamlaması vardır.
B) Gövdeden türemiş bir isim kullanılmıştır.
C) Tamlayanı ve tamlananı arasına sözcük girmiş belirtisiz isim tamlaması vardır.
D) Fiilden türemiş somut bir isim bulunmaktadır.
E) Birden fazla tamlananın ortak tamlayana bağlandığı bir isim tamlaması vardır.

10. Aklın bağlamadığı dostluğu, akılsızlık kolayca çözebilir.

Bu cümledeki altı çizili isimle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Soyuttur.
B) Cins isimdir.
C) Tekildir.
D) Gövdeden türemiştir.
E) Belirtme durumundadır.

UçDörtBeş

1.

- Arka koltuğun rengi
- Su böreği
- Masanın kırık ayağı
- Yaşlı ağacın yeşil yaprakları

Yukarıda verilen tamlamalar arasında aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Tamlayanı ve tamlananı sıfat almış belirtili ad tamlaması
B) Tamlayanı sıfat almış belirtili ad tamlaması
C) Tamlayanı ile tamlananı arasına sıfat girmiş belirtili ad tamlaması
D) Belirtisiz ad tamlaması
E) Zincirleme ad tamlaması

2. Büyük Selçuklu Sultanı Melikşâh, 1085'te Mervânî Devleti'ni ortadan kaldırmış olmasına rağmen, Ahlat hâlen bir Mervânî emirinin elindeydi. Ancak Mervânî emirinin zulüm ve işkencesinden bıkan halk, adalet ve iyiliği ile şöhret kazanmış Türk emirlerinden Sökmen el-Kutbî'ye haber göndererek onu Ahlat'a davet etti. Bu davete icabet eden Sökmen el-Kutbî de ordusuyla birlikte Ahlat'a gelerek güç kullanmaksızın şehri teslim aldı.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin birden çok örneği yoktur?

A) Zincirleme ad tamlaması
B) Çokluk eki almış ad
C) Ayrılma durum eki almış ad
D) Belirtme durum eki almış ad
E) İyelik eki almış ad

3.

- Tekil
- Soyut
- Cins

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili ad, yukarıdaki özelliklerin tümünü taşımaktadır?

A) Yıllardır gerçekleşmesini dilediğim bir düşüm var.
B) Hayallerimi, özellikle renkler aracılığıyla tablolarıma aktarıyorum.
C) Teoman, en sevdiğim ve güvendiğim dostlarımdan biridir.
D) İnsanlar, bilgilendikçe evreni daha yakından tanıma fırsatı bulurlar.
E) Bir toplumun çevre temizliği konusunda duyarlı olması şarttır.

4. Bir yolculuğa çıkmadan önce otomobilimin hızını ve yolda vereceğim molaları hesaba katarak hedeflediğim şehre ne kadar süre sonra varacağımı ve ne kadar litre benzin harcayacağımı zihnimde (I) önceden tasarlayabilirim. Şüphesiz, otomobilimle zihnimde yaptığım bu yolculuk (II), bana gerçekte yapacağım yolculuk için hedeflediğim şehre tam olarak ne zaman varacağımın ya da ne kadar litre benzin harcayacağımın kesin bilgisini (III) vermez. Kesin ve belirgin bir bilgi elde edebilmem için otomobilime binerek yolculuğa gerçekten çıkmam gerekmektedir, tıpkı bir deneycinin (IV) bazen daha kesin ve belirgin sonuçlar almak için fiziksel bir deneyi (V) gerçekleştirmesinin zorunlu olması gibi.

Bu parçada geçen altı çizili sözcüklerden hangisi ile ilgili yanlış bir bilgi verilmiştir?

A) II: Türemiş isim
B) I: Soyut isim
C) III: İyelik ve belirtme durum eki almış isim
D) V: Basit isim
E) IV: Somut isim

5. "Buzdolabı" ---- , ---- , ---- , ---- bir isimdir.

Aşağıdakilerin hangisi, bu cümlede boş bırakılan yerlerden birine getirilemez?

A) tekil B) yalın C) cins

D) soyut E) birleşik

6. Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarındaki tarihçiliğe ilişkin bilgiler yetersiz olsa da sonraki dönemler hakkında oldukça geniş bir bilgi birikimi vardır. Başlangıçta sade bir üslubun gözlemlendiği Osmanlı tarih yazımı, gittikçe sanatsal amaçlarla kaleme alınan eserlerin yoğun olduğu İran tarihçiliğinden etkilenmiştir. Osmanlı tarih yazımında Farsça ve Arapça kullanımı yaygınlaşmış, fakat Türkçeden bir kopuş da yaşanmamıştır. Osmanlı tarih yazıcılığında, Osmanlı hanedanını konu alan Tevârih-i Ali Osman'lar, fetihleri konu alan "Fetihnameler", "Gazavatnameler" ve "Zafernameler" bir hayli yaygındır. Mehmet Neşrî, Enverî, Şehdî, Âşıkpaşazade, Tursun Bey, İdris-i Bitlisî, Kemal Paşazade, Lütfi Paşa, Hoca Sadeddin, Selanikî ve Gelibolulu Mustafa Âlî, Klasik Dönem'in önde gelen tarih yazarlarıdır.

Bu parçada geçen aşağıdaki tamlamalardan hangisinin özelliği yanlış verilmiştir?

A) Osmanlı tarih yazımı: Zincirleme ad tamlaması
B) İran tarihçiliği: Belirtisiz ad tamlaması
C) Farsça ve Arapça kullanımı: Zincirleme ad tamlaması
D) Sonraki dönemler hakkında: Belirtisiz ad tamlaması
E) Tarih yazarları: Belirtisiz ad tamlaması

7. **I. Grup**

- Türemiş yapılı soyut isim
- Yapım eki almış birleşik isim
- Üç farklı çekim eki almış isim
- Soyut bir sözcükten türemiş somut isim

II. Grup

- Hayallerimizden
- Güzellik
- Hasretinize
- Korkuluk
- Ayakkabılık

I. gruptaki açıklamalarla II. gruptaki isimler eşleştirilirse hangi isim tek kalır?

A) Hayallerimizden
B) Güzellik
C) Hasretinize
D) Korkuluk
E) Ayakkabılık

ÜçDörtBeş

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden çok sıfat vardır?**

A) Birçok bilgisayar programını kullanabiliyordu.
B) Çok kibar üslupla bizi misafir etti.
C) Fuara katılım, beklentilerimizin üzerindeydi.
D) Güzel ve güneşli bir günde pikniğe gidiyoruz.
E) Mavi defterime anılarımı yazmayı düşünüyorum.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat** (ön ad) **yoktur?**

A) Salonda müzik değiştiğinde dans da değişir.
B) Hızlı giden araba yana yuvarlanır.
C) Pirincin içindeki siyah taşlardan korkma, beyaz taşlardan kork.
D) Ucuz şey alabilecek kadar zengin değilim.
E) Her kuş kendi türüyle uçar.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden çok sıfat tamlaması vardır?**

A) Uzaktaki su, kavrulmuş kişinin susuzluğunu gideremez.
B) Büyük zekâlar birlikte düşünürler.
C) Her şey üstüne üstüne geliyorsa belki de sen ters gidiyorsundur.
D) Beklemeyi bilmek, başarının sırrıdır.
E) Yakınındakileri mutlu et, uzaktakiler gelecektir.

4. (I) Varlık dünyası nasıl insanı çevreleyen bir oluşa sahipse zaman da bu oluşu mümkün kılan bir tekrardır. (II) Zaman kavramı, elbette dünyayla ilişkilidir. (III) Yaşanılan zaman ancak deneyimlenen bir dünya içerisinde var olur. (IV) Bu yorumun en kullanışlı yanı, salt öznel ve bireysel olmayan zamanı arama çabasını kolaylaştırmasıdır. (V) Böyle bir dünya, çoğunlukla toplumsal bir dünyadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat yoktur?

A) V B) II C) I D) IV E) III

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat tamlaması yoktur?**

A) Doğru bilgiler edinmeliyiz.
B) Mutlu günler dilerim hepinize.
C) Bir düş kurmuştuk seninle.
D) Toprağın verimini artırmalıyız.
E) Büyük fedakârlık yapmıştı.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kurallı birleşik sıfat vardır?**

A) Yaşlı bir beyefendi az önce sizi aradı.
B) Geçen ay Bodrum'a ve Çeşme'ye gitmişler.
C) *Kımızı Başlıklı Kız*, okuduğum ilk masallardandır.
D) Burası, tertemiz bir denize ve yemyeşil bir ormana sahipti.
E) Bir zamanlar bu bölgede büyük bir orman varmış.

ÜçDörtBeş

7. (I) İnsan çocukluğundan itibaren doğal çevresi içinde zamanı öğrenir. (II) Bu zaman, aslında bir toplumsal kurumdur. (III) Toplumsal ilişkilerin ve faaliyetlerin düzenlenmesini sağlayan kurumdur. (IV) Hatta öyle ki sosyal gelişmişliğin durduğu yere göre farklılık gösterir. (V) Esasen kişiler tek tek büyürken kendi toplumlarının kullandıkları zaman işaretlerini anlamayı, eylem ve faaliyetlerinde bunlara göre hareket etmeyi öğrenirler.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde belirtme sıfatı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde niteleme sıfatı kullanılmıştır?**

A) Sakın bir kaplanın kuyruğundan tutmayın, tutarsanız da sakın ama sakın onu bırakmayın.
B) Zenginlik gübredir, sadece saçıldığında yararlı olur.
C) Satın alırken kulaklarını değil, gözlerini kullan.
D) Rüzgâr yoksa dalga da yoktur.
E) Sorun, kuyunun derinliği değil; hedefe ulaştırmayan ipin kısalığıdır.

9. Avlu… (I) Bir uzun (II) yol… Tuğla döşeli
Kırmızı tuğlalar (III) altı köşeli
Bu yol (IV) da tutuktur hapse düşeli
Git ve gel… Yüz adım… Bin yıllık konak
Ne ayak dayanır buna (V), ne tırnak

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisinin türü sıfattır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sıfat basit yapılıdır?**

A) Önünden gelen bir mızraktan korunmak kolaydır fakat arkandan atılan oktan korunamazsın.
B) Kızarmış ördeğin ağzına gelmesini bekleyen çok bekleyecektir.
C) Hiçbir iğnenin iki sivri ucu yoktur.
D) Bir kuşağın diktiği ağacın gölgesinde gelecek kuşaklar serinler.
E) İyi kişilerin iradeleri, kötülerin korkuları vardır.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belgisiz sıfat vardır?**

A) Geleceğin güzel çiçekleri bugünün tohumları içindedir.
B) Ata eyeri ile kıymet biçme.
C) Güler yüzlü olmayan dükkân açmamalı.
D) Akan su asla kokmaz, kapı menteşesi paslanmaz.
E) Köşeye sıkışınca bir tavşan bile ısırır.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamirden türemiş bir sözcük sıfat görevinde kullanılmıştır?**

A) Her akşam uyumadan önce birkaç sayfa kitap okurdu.
B) Zevksiz bir mücadeleyle rakibimize farklı yenildik.
C) Bunları bir süre suda bekletmeniz lazım.
D) Onsuz günler bizim için çok zordu.
E) Kimin bu yemekleri hazırladığını biliyor musunuz?

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük grubu, sıfat tamlaması değildir?**

A) Korkak olduğunu bilmeyen herkes cesurdur.
B) Aşırı kalabalık tavuk kümesi, az yumurta üretir.
C) Bir dükkân açmak çok kolaydır, onu açık tutmak ise çok zordur.
D) Başkalarını azarlar gibi kendini azarla, kendini affeder gibi başkalarını affet.
E) Dillere destan olan bu başarı, yoğun bir emeğin ürünüdür.

2. I. Kanunların yasaklamadığı hususları da edep ve haya kontrol eder.
II. Öğrenmek pahalı bir getiridir fakat cehalet ondan çok daha pahalıdır.
III. Çocuğun üzerinde yaptığın tenkit değil, verdiğin örnek daha etkili olur.
IV. Zamanı gelmiş bir düşüncenin önünde hiçbir ordu duramaz.
V. Yüksek fikirler, yüksek dağlara benzer; alışık olmayanları ürkütür.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük, bir varlığı nitelemektedir?

A) V B) I C) III D) IV E) II

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde adlaşmış sıfat kullanılmıştır?**

A) Eldeki serçe, damdaki güvercinden iyi sayılır.
B) Eğitimsiz insan, cilasız aynaya benzer.
C) Seni besleyen eli asla ısırma.
D) Ay çıkınca yıldızların ne yararı olur.
E) Vakitsiz açan, elbette tez solar.

4. Zamanın belleğimizdeki (I) imgesi, yani her (II) bir insanın sahip olduğu zaman tasarımı, bir yandan zamanı temsil eden ve iletişimde zamanı kullanan sosyal kurumlaşmaların gelişmişlik (III) düzeyine bağlılık gösterirken öte yandan da tek tek kişilerin çocukluklarından itibaren zaman ile kurdukları bireysel (IV) ilişkiyle belirlenir. Bu (V) bağlamda zaman, toplumsal yoldan öğrenilmiş olan sentezin bir sembolüdür. Buradaki zaman anlayışı dil temellidir.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi sıfat değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde asıl sayı sıfatı vardır?**

A) Dört ciltlik bir eserdi bu.
B) Üçüncü gün tatilimiz bitti.
C) İlk çocuk da soruyu çözememiş.
D) Beşer kalem daha alalım.
E) Çeyrek ekmek kime yeter?

6. Şu karşıki dağda bir top kar idim
Yağmur yağdı ılgıt ılgıt eridim
Evvel yârin sevdiği de ben idim
Şimdi uzaklardan bakan ben oldum

Bu dizelerde geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisi sıfattır?

A) şimdi
B) karşıki
C) ben
D) ılgıt ılgıt
E) yârin

7. Çekim eki almış sıfatlar adlaşır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, bu kurala örnek gösterilebilir?

A) Siz, fikirlerinizle gençlere yol gösterdiniz.
B) Baktığım hiçbir yerde bu renk kumaş yoktu.
C) Hava sıcaklığı son günlerde epey arttı.
D) Geçen gün bir dostumu ziyaret ettim.
E) Masadaki çiçeklerin rengi de kokusu da pek güzeldi.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "-den / -dan" **eki almış sözcük niteleme sıfatı olarak kullanılmıştır?**

A) Uçağa yetişebilmek için televizyon programından erken ayrıldı.
B) Hediye paketlerinden göz alıcı hediyeler çıktı.
C) Bu makaleden pek bir şey anladığımı söyleyemem.
D) Alışverişten dönüşte çok yorulduğumuzu fark ettim.
E) Onun candan dostluğu, benim için paha biçilmez bir değerdir.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı sıfatla sağlanmıştır?**

A) Bunların kaçının tamir edilmesi gerekiyor?
B) Kim bu şiiri en güzel şekilde okur?
C) O çiçekleri nereden satın aldınız?
D) Dünkü sempozyumda nelerden söz edildi?
E) Hangi kitabı almayı düşünüyorsunuz?

10. Sıfatın ilk ünlüsüne kadar olan bölüm alınır ve "m, p, r, s" ünsüzlerinden uygun olan harf getirilir. Daha sonra sıfat aynen yazılır ve böylelikle "pekiştirilmiş sıfat" oluşur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya aykırı bir pekiştirme sıfatı vardır?

A) Üzerinde masmavi bir gömlek vardı.
B) Tertemiz bir örtüyle yanımıza geldi.
C) İçimizde koskoca umutlarla gurbete çıktık.
D) Bu evde yapayalnız bir tiyatrocu vardı.
E) İpiri gözleriyle hepimize tek tek baktı.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde küçültme sıfatı vardır?**

A) Serçecik suyu içip içip göğe bakıyordu.
B) Ufacık bir gürültüde bile uykusundan uyanan bir insandı.
C) Dedeciğimi her zaman saygı ve sevgiyle anarım.
D) Şu tepeciğin ardında dillere destan bir şelale varmış.
E) Yeni aldığımız araba, önceki arabamızın yanında minicik kalıyordu.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcüklerin ikisi de ön ad görevindedir?**

A) İnsanlar başarılardan az, başarısızlıklardan çok şey öğrenirler.
B) Bozuk yumurta bütün yemeği bozar.
C) Yılanın ısırdığı kedi, ip görse yılan sanıp kaçar.
D) Rica daima sıcak, teşekkür daima soğuktur.
E) Zamanın azaltamadığı, yumuşatamadığı üzüntü yoktur.

1. Düşünce deneylerine bilimlerde sıkça rastlanmaktadır. Bu deneylerin kullanımı her ne kadar Sokrates öncesi döneme kadar götürülebilse de on yedinci (I) yüzyılın başından itibaren Galileo, Newton ve Leibniz gibi bilim adamları, bu (II) zihinsel (III) araçların önemini kavramıştır. Günümüzde ise, kuşkusuz görelilik fiziği ve kuantum mekaniğinde düşünce deneyleri, merkezi bir role sahiptir.

Bu parçadaki numaralanmış sıfatların çeşidi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	asıl sayı sıfatı	işaret sıfatı	belgisiz sıfat
B)	sıra sayı sıfatı	belgisiz sıfat	niteleme sıfatı
C)	kesir sayı sıfatı	işaret sıfatı	niteleme sıfatı
D)	asıl sayı sıfatı	işaret sıfatı	niteleme sıfatı
E)	sıra sayı sıfatı	işaret sıfatı	niteleme sıfatı

2. (I) Osmanlı Devleti'nin kurulmasından yaklaşık yüz yıl sonra başlayan Osmanlı tarih yazıcılığı, bazı dönemlerde durgunluk yaşasa da devletin yıkılışına kadar kesintisiz olarak devam etmiştir. (II) 17. yüzyılda vakanüvislik kurumunun oluşturulması ile Osmanlı tarih yazıcılığı resmî bir göreve dönüşmüştür. (III) Ancak bu yüzyılda başlayan resmi tarihçilik öncesi Osmanlı Devleti'nin tarihi, kuruluş ve yükselme dönemlerinde yazılan kaynaklar aracılığıyla kayıt altına alınmıştır. (IV) Kuruluş Dönemi Doğu uygarlığında oldukça güçlü bir tarihçilik birikimi ve geleneği mevcuttur. (V) Doğu-İslam uygarlıklarının mirasçısı olan Osmanlı Devleti'nde de tarih yazıcılığı, kendine has ürünler vererek olgunlaşmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde belirtme sıfatı yoktur?

A) V B) III C) I D) IV E) II

3. Belleğin içeriklerine konu olan her şey eş zamanlı bir biçimde üretilen, sonraki kuşaklara aktarılan, devam ettirilen, korunan, yeri geldiğinde dönüştürülen bir kültürel miras toplamıdır. Kültürel miras, kültür kavramının boyutları tarafından tarif edildiği şekliyle belleğin neredeyse kapsayıcısıdır. Bu durumda belleğin kültürelliği ile mirasın kültürelliğinin oluşturduğu kesişim kümesinde kültürel bellek bulunur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) İşaret sıfatı
B) Türemiş sıfat
C) Niteleme sıfatı
D) Belgisiz sıfat
E) Adlaşmış sıfat

4. Filozoflar, gerek felsefi soruların ve sorunların çeşitliliği, gerekse bu soru ve sorunlara yaklaşımların çeşitliliğinin tarihsel bir sonucu olarak birçok farklı felsefi yöntem keşfetmiştir: Fenomenoloji yöntemi, felsefi analiz yöntemi, hermenötik düşünme, eleştirel düşünme vb. Örneğin günümüzde hâkim felsefi yönelimlerden analitik felsefe, felsefenin ele aldığı sorunları çözmek için kullanılması gereken başlıca yöntemin felsefi analiz olduğunu ileri sürer.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden kaçı sıfattır?

A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

ÜçDörtBeş

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir isim tamlaması, başka bir ismi niteleme görevinde kullanılmıştır?**

A) El işi kazaklar satan bir mağazanın önünde durduk.
B) Onların bazılarını lise yıllarımda okumuştum.
C) Babamın bana naklettiği anıların hiçbirini hatırlamıyorum.
D) Öyle bir hat yazabilmek için hat tekniklerinin birçoğunu bilmek gerekir.
E) Dostlarımın pek çoğunu davette görememek bizde şaşkınlığa yol açtı.

6. Bu yüzyılın sonlarında, Köprülü Fazıl Ahmet Paşa'nın sadrazamlığında ve yaklaşık 25 yıl süren savaşlar sonucunda, bu ülkeden aşama aşama alınır Girit. Bu fetih, Osmanlı Devleti'nin en büyük gurur kaynaklarından biri olmuştur. Önemi büyük fetihlerden biri olan bu gelişmeyle Akdeniz'de Türk egemenliği sağlanmıştır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Kurallı birleşik sıfat
B) Niteleme sıfatı
C) İşaret sıfatı
D) Asıl sayı sıfatı
E) Adlaşmış sıfat

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat türünde bir sözcük kullanılmamıştır?**

A) Güçlü, acı kelimelere; zayıf, bir sebebe dayanır.
B) Beni daha az övseydin seni daha çok överdim.
C) En iyi öğüdü ancak kendine verebilirsin.
D) Çoğu kötülüğün başı para sevgisidir.
E) Bir tutsağın boynuna geçirdiğiniz zincirin öteki ucu, kendi boynunuza takılıverir.

8. I. Güneşten birer oktu ondan gelen her emir
Bu okların altında eriyor dağ, taş, demir
(üleştirme sıfatı)

II. Dağıttı bir bakışıyla kapkara bulutları
Halkın yeşerdi yine bağımsızlık umutları
(pekiştirme sıfatı)

III. Kurtuluş Savaşı'ndaydı Çolak Mahmut
Demişlerdi vatan için her şeyi unut
(unvan sıfatı)

IV. Daracık kalmıştı bu koskoca vatan
Her adım başındaydı acımasız düşman
(küçültme sıfatı)

V. Sarı saçlı, mavi gözlü kahraman
Var olmasaydın ne olurdu bu vatan
(kurallı birleşik sıfat)

Yukarıdaki numaralanmış dizelerin hangisinde ayraç içindeki sıfata yer verilmemiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kurallı birleşik sıfat vardır?**

A) Tatlı şeyler, sonu iyi biten acılardır.
B) Hiçbir konuk üç günden fazla çekilmez.
C) Salim limanda olanlar, rahat hareket eder.
D) İnsanı kendisi kadar kimse kandıramaz.
E) Üç kuruşluk dünyaya fazla değer verilmemeli.

1. Güçlü bir tarih yazıcılığı anlayışı taşıyan Osmanlı tarihçiliği, arkasında zengin bir birikim bırakmıştır. Osmanlı Devleti'nin ilk yüzyıllarındaki tarihçilik ile ilgili bilgiler epey yetersizdir. Günümüze ulaşan tarih kaynaklarından anlaşıldığına göre Osmanlı tarih yazıcılığı, devletin kuruluşundan yaklaşık bir asır sonra başlamıştır. Bu gecikmenin nedeni belirsizliğini korumaktadır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Basit yapılı sıfat
B) Sayı sıfatı
C) Belirtme sıfatı
D) Küçültme sıfatı
E) Niteleme sıfatı

2. (I) Antik Çağ'da Paphlagonia Bölgesi'nin sınırlarında yer alan Kastamonu, günümüzde Batı Karadeniz Bölgesi sınırları içinde yer alır. (II) On dokuz ilçesi bulunan Kastamonu şehrinin Karadeniz boyunca 170 km'lik bir sahili bulunmaktadır. (III) Bu ilçelerin bazıları, Antik Çağ kayıtlarında belgelenen antik kentler üzerine kurulmuş ve antik isimlerinin kısmen değişmeleri ile günümüze gelmiştir. (IV) Kastamonu kıyılarındaki antik yerleşimlere dair yazılı kaynaklar Homeros ile başlayıp Bizans Dönemi sonlarına kadar devam etmektedir. (V) Daha sonra kaleme alınan seyahatnameler ise bölgedeki yerleşimler hakkında detaylı bilgiler aktarmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük grubu, sıfat tamlaması değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat tamlaması ile isim tamlaması iç içe geçmiştir?**

A) Gözyaşları, insan ruhunun ilk yaz yağmurlarıdır.
B) Gururla zayıflık ikiz kardeştir.
C) Gözler, insan ruhunun penceresidir.
D) Sabah yaklaştıkça gece kararır.
E) Kuşlar ayaklarıyla, insanlar dilleriyle yakalanır.

4. "Hiçbir başarı kazanamayanlar için en nadide ve ulaşılmaz şey, başarıdır." **cümlesinde aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Belgisiz sıfat
B) Niteleme sıfatı
C) İşaret sıfatı
D) Birleşik sıfat
E) Türemiş sıfat

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde küçültme sıfatı vardır?**

A) Askere giderken saçlarını kısacık kestirmişti.
B) Kedicik sütü hemen içmeye başladı.
C) Heykelciği içine koymak için aldığımız kutu güzeldi.
D) Aldığımız kumaşlardan bazıları çok ucuzdu.
E) Küçücük çocuğun bademcikleri iltihaplanmıştı.

ÜçDörtBeş

6. Kitapçık üzerindeki işaretlerin silik ve karmaşık yazılar olduğunu anlayınca birçoğumuz hayal kırıklığı yaşamıştık.

I. Küçültme sıfatına yer verilmiştir.
II. Belgisiz sıfat kullanılmıştır.
III. Bir isim, birden fazla sıfatla nitelenmiştir.
IV. ‘‘-ki’’ eki, sıfat yapma görevindedir.

Bu cümleyle ilgili olarak yukarıdakilerden hangileri söylenebilir?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

7. I. Başarısızlık dünyadaki en kötü şey değildir.
II. Bir başarıdan bir satır, bir başarısızlıktan bir kitap öğrenebilirsin.
III. Başarısızlık insanı geliştiren bir deneyimdir.
IV. Başarısızlığı beklemek, başarısızlığın onda dokuzudur.
V. En şanlı hayatlara bile başarısızlığın girmesi kaçınılmazdır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde hem niteleme hem belirtme sıfatı almış bir isim vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Kültürü, estetiği, mitolojisi, sanatı ve doğasıyla Akdeniz, Türk edebiyatına önemli imkânlar sunmuştur. (II) Türk edebiyatında Akdeniz’i bu yönleriyle algılayıp şiirsel bir söylemle kurgulayan en tanınmış yazar, kuşkusuz Halikarnas Balıkçısı’dır. (III) Arşipel, Halikarnas Balıkçısı okumalarında karşımıza sık sık çıkar. (IV) Balıkçının bütün külliyatına yayılan bu kavram; Akdeniz doğasının, estetiğinin ve havza uygarlığının bir bakıma özüdür. (V) Balıkçı için Arşipel, estetize edilmiş ve içselleştirilmiş bir mekândır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ön ad kullanılmamıştır?

A) III B) V C) I D) IV E) II

9. Herkese bu köhne hayattan istediklerini nasıl elde edebileceklerini öğretebilirim; problem, ne istediğini bana söyleyebilecek dost yürekli insanlar bulmam.

I. Belgisiz sıfat görevinde sözcük
II. Hem niteleme hem de belirtme sıfatı almış ad
III. Kurallı birleşik sıfat
IV. Zincirleme ad tamlaması

Bu cümlede yukarıdakilerden hangilerinin örneği vardır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız IV
D) II ve III E) II ve IV

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir isim birden çok sıfat tarafından nitelenmiştir?**

A) Devre arasında vazgeçme, ikinci yarıda kazanmaya konsantre ol.
B) Bir elmas baskı altında değer kazanan, kıymetli ve parlak kömür parçasıdır.
C) Başarısızlık daha zekice başlama fırsatından başka bir şey değildir.
D) Önemli olan senin düşüncen ve kararlılığındır.
E) Gitmeye değer hiçbir yere kestirme yollar yoktur.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sıfat yapıca diğerlerinden farklıdır?**

A) Deha, istekli ve planlı çabadır.
B) İhtişamlı başlangıçlar, bir kişinin işini nasıl bitirdiği kadar önemli değildir.
C) Büyük çalışmalar, büyük başarılara vesile olur.
D) Başarısızlık, azmin en az olduğu yoldur.
E) Bazı insanlar yenilgiyi kabul etmeden galibiyete ulaşamaz.

ÜçDörtBeş

1. Akdeniz, Türk edebiyatına farklı (I) izlek ve imgelerle girmiş, hem anlatı hem de şiirde önemli (II) bir (III) alan oluşturmuştur. Türk edebiyatında Akdeniz, kimi estetize edilmiş bir havza uygarlığı, kimi zorlu (IV) bir sürgün bölgesi; kimi duyuş, his ve imgeleri coşturan bir tem kimi (V) de bir korsan mekânı olarak belirmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi, türce diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Kamıştan yapılan ve nefesle çalınan bir müzik aleti olan ney, zamanla tasavvuf müziğinin yaygın bir simgesine dönüşmüştür. (II) Ney, şairlerin hayallerini süslemiş ve şiirlerinin vazgeçilmez unsurlarından biri olmuştur. (III) Divan şiirinde neyin özellikle Mevlevi şairlerce kamıştan yapılması, kamışlıktan ayrılma hikâyesi, üflenmesi, yanık nağmesi konu edilmiştir. (IV) Yine çeşitli sanatlarda metafor ve sembol olarak kullanılmıştır. (V) Hatta *Mesnevi* neyin hikâyesi ile başladığı için âdeta Mevleviliğe has bir müzik aleti olmuştur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sıfat birleşik yapılıdır?

A) IV B) II C) V D) III E) I

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük, belirtme sıfatıdır?**

A) Ben yavaş yürüyen bir insanım ama asla geriye yürümem.
B) Her insan azmi kadar güçlüdür.
C) Azim uzun bir yarış değil, birbiri ardına gelen birçok kısa yarıştır.
D) Azim ve sebat, insanların en büyük yardımcısıdır.
E) Yeniden başlamanın en iyi zamanı, tekmeyi yiyip yere serildiğiniz andır.

4. Tarihe not düşüyoruz; elli üç milyon ışık yılı uzaklıkta olan ve saat yönünde dönen, M87 galaksisi merkezinde bulunan, süper kütleli meteor keşfedildi.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

A) Hem niteleme hem de belirtme sıfatı alan bir isim vardır.
B) Bir isim, birden fazla sözcükle belirtilmiştir.
C) Bir isim tamlaması, yüklem görevinde bir ismi niteleyecek şekilde kullanılmıştır.
D) Soyut bir ismi niteleyen sıfat öbeği vardır.
E) Kurallı birleşik yapılı sıfata yer verilmiştir.

5.
I. Kim bu şiirin kafiyelerini bulmak ister?
II. Siz neden toplumcu şiire yöneldiniz?
III. Hangi isteklerle halka ulaşmak istediniz?
IV. Dizelerinizdeki müzikaliteyi nasıl oluşturdunuz?
V. Usta işi şiirler oluşturmak için ne kadar çalışmalıyız?

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin hangisinde soru anlamı sıfatla sağlanmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÜçDörtBeş

6. En iyi tarafım kararlılığımdır. Bir maç içinde hiçbir zaman vazgeçmem. Kendimi ne kadar kötü hissetsem de son ana kadar savaşırım. Oynadığım maçlara bakıldığında geri çevrilemez denilen yenilgileri zaferlere dönüştürmüşümdür.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Sıfat tamlaması
B) Sıra sayı sıfatı
C) Küçültme sıfatı
D) Belgisiz sıfat
E) Niteleme sıfatı

7. Kimse dağlara takılıp düşmez. Ufak şeyler dengenizi bozar. Yolunuzdaki küçük şeyleri geçin. Bir dağın üstünden kolayca atladığınızı göreceksiniz.

Bu parçada sıfat türünde kaç sözcüğe yer verilmiştir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kurallı birleşik sıfat vardır?**

A) Geniş fikirli insanlar asla dara düşmez.
B) Olgunluk bir beceri değil, tavırdır.
C) Duvara kapı olacağını ümit ederek yüklenme.
D) Roma bir günde inşa edilmedi.
E) Bir gram sabır, bir kilo beyne bedeldir.

9. "Fransa'da Levi-Strauss, Amerika'da "Kültür ve Kişilik" okulunun oluşturduğu birikimi, kültürün değişmezliği sorunu üzerine giderek biraz daha ilerletmiştir." **cümlesi ile ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi doğrudur?**

A) Adlaşmış sıfata yer verilmiştir.
B) Sıfat, kelime grubundan oluşmuştur.
C) Küçültme sıfatı vardır.
D) Sayı sıfatı kullanılmıştır.
E) Soru sıfatına yer verilmiştir.

10. I. Sabır, yükün altına girip şikâyet etmemektir.
II. Küçük olaylar karşısında sabırlı olmayanlar, büyük planları gerçekleştiremezler.
III. Sadece basit şeyleri en iyi şekilde yapmak için sabır gösterenler, zor olan şeyleri kolayca yapabilme becerisine sahip olurlar.
IV. Sabırlı adam, iğne ile kuyu kazar.
V. Sabrımız, gücümüzden daha çok şey katar bize.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ön ad yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. I. Küçük şeylere gereğinden çok önem verenler, elinden büyük iş gelmeyenlerdir.
II. Akıl, doldurulacak bir gemi değil, yakılacak bir ateştir.
III. Yaşadığımız her an kendi hakkını ister.
IV. Özlü sözler yüreğe dokunur ve yaşama renk katar.
V. İyi kararlar tecrübe sayesindedir, tecrübe ise kötü kararlar sayesindedir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sıfat yapıca diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. "Kelimeler benim namusumdur." diyen Yahya Kemal'in mısralarında işlevi olmayan niteleyici sözcüklere rastlamak olanaksızdır. Onun kaleminden damlayan bir şiirde duruluk ve özlülük hassasiyeti hemen göze çarpar.

Buna göre, aşağıdaki mısralardan hangisinin Yahya Kemal Beyatlı'nın bakış açısıyla yazıldığı söylenemez?

A) Sonsuz ufuktan ah ne coşkun gelişti o
Birden nasıl toparlanarak kükremişti o

B) Geniş kanatları boşlukta simsiyah açılan
Ve arkasında güneş doğmayan büyük kapıdan

C) Balkan şehirlerinde geçerken çocukluğum
Her lahza bir alev gibi hasretti duyduğum

D) Aşkın ebedî, sonsuz, ruhani şarkısını besteleyenler
Bilirler ki bu dünyadan asla göçüp gitmeyecekler

E) Yürü! Hür maviliğin bittiği son hadde kadar
İnsan, âlemde hayal ettiği müddetçe yaşar

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim grubu, sıfat görevinde kullanılmıştır?**

A) Toplantıda üyeler, kafa kafaya verip sorunun çözümüne yoğunlaştılar.

B) Burnumuzun direği kırıldı, burası ne kokuyor böyle!

C) Bu kitabı bulmak için akla karayı seçtim.

D) O zamanlar maymun iştahlı bir okur olduğumdan elime ne geçse okurdum.

E) İş yerindeki performans artışınız, yöneticilerinizin gözüne girmenizi sağladı.

3. Sayı anlamı olmayan bir sözcük, sayı sıfatı olarak kullanılabilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir kullanım söz konusudur?

A) Özgür olmayan bir yaşam, bir ulus için yok oluştur.

B) Mutluluğumuzun büyük kısmı, kendimizi iyi hissetmemizle oluşur.

C) Bir şampiyon, kazanmayı sevmekten çok kaybetmekten nefret eder.

D) Öyle bir yaşayın ki herkes sizi son anınızda dahi iyi ansın.

E) Güç; insanın iç âlemindedir, kaslarında değil.

4. **I. GRUP**

- Şu üç mektubu geçen yaz yazmışım.
- Kimi insanlar, kitap okumaya vakit bulamadıklarını söyler.
- Kaçar öykü okudunuz bugün?
- Ressam, tablolarında mat renklere ağırlık veriyor.

II. GRUP

I. Niteleme sıfatı
II. Belgisiz sıfat
III. Sayı sıfatı
IV. Soru sıfatı
V. Adlaşmış sıfat

Yukarıda verilen cümleler ile sıfatlar eşleştirildiğinde kaç numaralı sıfat dışarıda kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. "Hangi bölümü okuyacağına karar verdin mi?" cümlesinde ---- kullanılmıştır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) soru sıfatı
B) niteleme sıfatı
C) belgisiz sıfat
D) küçültme sıfatı
E) sayı sıfatı

6. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen her iki cümlede de sıfat kullanılmıştır?**

A) Bugün kitap fuarına gitmeyi planlıyoruz.
Bilgisayarın bazı tuşları çalışmıyordu.
B) Bunları haftaya kadar yenilemelisiniz.
Ne renkte bir cep telefonu almak istersiniz?
C) Sessiz bir sahil kasabasında yaz tatilimi geçiriyorum.
Bu televizyonu yaklaşık yirmi senedir kullanıyoruz.
D) Masanın üzerinde yıpranmış bir örtü vardı.
Kitabın sayfalarından birkaçı buruşmuştu.
E) Bu yorgunluk çayı için size teşekkür ederiz.
Böylesini hayatımda hiç mi hiç görmemiştim.

7.

I.Grup	II. Grup
• İçi geniş bir araba aldık.	• Kesir sayı sıfatı
• Akıllıca bir cevap vermiş.	• Küçültme sıfatı
• Mete Bey, yine gecikecek.	• Kurallı birleşik sıfat
• Çeyrek saat daha mühletimiz var.	• Fiilden türeyen sıfat
	• Unvan sıfatı

Birinci gruptaki cümlelerle II. gruptaki sıfat çeşitleri eşleştirilirse hangisi dışarıda kalır?

A) Kesir sayı sıfatı
B) Küçültme sıfatı
C) Kurallı birleşik sıfat
D) Fiilden türeyen sıfat
E) Unvan sıfatı

8.
- Hem niteleme hem de belirtme sıfatı almış ad vardır.
- Gövdeden türemiş bir sıfata yer verilmiştir.
- Adlaşmış sıfat kullanılmıştır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi bu özelliklere sahiptir?

A) Yükseklerde yaşayanlar, alçaklardakinin derdini nereden bilecek ki…
B) Soğuklar, hasta ve zayıf insanları daha çok etkilemektedir.
C) Bu akıllı ve görgülü genç, durakta bekleyenlere şemsiye dağıttı.
D) Kardeşim, şu kolay soruyu kendisi çözdü ve zorları bize bıraktı.
E) Tazesini sen al, diyerek en iri elmayı bana doğru uzatmıştı.

ÜçDörtBeş

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden çok zamir kullanılmıştır?**

A) Bunları sizden işitmek, öğrencilerimizi çok memnun etti.
B) Konferansa katılan birçok dinleyici sizin hayranınız.
C) O gün herkes erkenden yola çıkmak istiyordu.
D) İçlerinden bazıları bu konuyu gündeme getirmek istiyor.
E) Sen marketten aldığımız ürünleri buzdolabına yerleştir.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamir türünde bir sözcük yoktur?**

A) Bu yazarlardan birkaçını bir seyahatte görmüştüm.
B) Kendimi bildim bileli şiir ve öykü okurum.
C) Bilgisayar tamirinden onun bir şey anlamadığı ortadaydı.
D) Bunları yıllardır çeyiz sandığında özenle saklıyor.
E) Birkaç işimi hallettikten sonra yanınızda olacağım.

3. I. Bütün başarıların yoğun bir çaba gerektirdiğini siz de fark edeceksiniz.
II. Gün gelir sen de haklı olduğumuzu anlarsın.
III. Onlar, yıllarca bu marketi çalıştırıp büyüttüler.
IV. Onu müzenin en sık ziyaretçi çeken yerlerindeki bir rafa koyduk.
V. Sizin kuantum mekaniği hakkındaki görüşlerinizi ilginç buluyorum.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde kişi adılı yoktur?

A) V B) II C) I D) IV E) III

4. Malazgirt Zaferi'nden hemen (I) önce, Alparslan'ın emriyle Ahlat'ta hazırlıklarını tamamlayan Selçuklu ve Türkmen beyleri ile emirleri, Doğu (II) ve Orta Anadolu'da fetihlere giriştiler. Bunlardan (III) Hâcip Gümüş Tegin, beraberindeki (IV) Türkmen boy ve beyleri ile Murat ve Dicle nehri havzalarından ilerleyerek el-Cezire bölgesinde yer alan Nizip, Nusaybin ve Adıyaman'da mücadele verirken Ahlat'ı hareket üssü edinen Er-Basgan ve Sanduk gibi (V) beyler de Anadolu'ya düzenli seferler gerçekleştirmekteydi.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisinin türü zamirdir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. Bağladın canımı zülfün teline
Sen beni bıraktın elin diline
II. Ruhum bir heykel gibi düşüp parçalandı
Bu sesleri duyanlar gülüyorum sanırdı
III. Bütün sevgileri atıp içimden
Varlığımı yalnız ona verdim ben
IV. Hind'i geçtik üç yüz altmış beş gece
Elde paslanmış kılıçlar gizlice
V. Değirmen misali döner başım
Sevda değil bu bir hışım

Numaralanmış dizelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük adıldır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. "O" **sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamir görevindedir?**

A) O kalemin güzel yazacağına ihtimal vermezdim.
B) O zannettiğinizden daha zeki ve yetenekli bir adamdır.
C) O evin geçen sene inşa edildiği söyleniyor.
D) O maçın tekrarı bile son derece zevkliydi.
E) O icat, insanlık tarihinin dönüm noktalarındandır.

7. I. Özellikle hangi ozanımızın şiirleri sizi etkilemiştir?
II. Yaşamınızda hangi olaylar sizde derin izler bıraktı?
III. Hangi takıyı alacağınıza karar verebildiniz mi?
IV. Toplantıda üzerinde durulan başlıca konular hangileriydi?
V. Hangi müzik parçasını dinlemekten keyif aldınız?

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde soru zamiri vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Davetteki konuşmaların birçoğunu dikkatle dinledim.

Bu cümledeki zamirin türü aşağıdakilerin hangisidir?

A) Soru zamiri
B) İşaret zamiri
C) Dönüşlülük zamiri
D) Kişi zamiri
E) Belgisiz zamir

9. "Bu" **sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamir görevinde kullanılmamıştır?**

A) Bunu, geçen yıl gittiğim Almanya'da da görmüştüm.
B) Buna gelinceye kadar çözmemiz gereken pek çok sorunumuz var.
C) Bu satırları sana İspanya'nın başkenti Madrid'den yazıyorum.
D) Bu, şimdiye değin inşa edilmiş en yüksek bina.
E) Bu bana verilmiş en güzel ve unutulmaz armağanlardan biri.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden çok zamir vardır?**

A) Siz, etkileyici bir ses tonuyla herkesi kendinize hayran bıraktınız.
B) Oradaki misafirler, sinevizyon gösterisini bizimle seyretti.
C) Şu proje tamamlandığında buranın ekonomisi daha da canlanacak.
D) Siz hedeflerinize ulaşmak için çok fazla heveslisiniz?
E) Bana kalırsa tüm veliler bu kitapları okumalı.

11. I. O güzel hatıraların hiçbirini unutmadım.
II. Anlatmak istediğiniz konu tam olarak nedir?
III. Oyunculardan birkaçı, yaz kampına katılamamıştı.
IV. Şunları Antalya'ya ve Ankara'ya göndereceksiniz.
V. Kendi çabamızla bu projenin finansmanını sağladık.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde aynı türde zamirlere yer verilmiştir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüklerin her ikisi de zamirdir?**

A) Böyle tembelliğe daha evvel ben de rastlamamıştım.
B) Onun içinde renk renk kalemler vardı.
C) Bazıları senin bu iş için yetersiz olduğunu düşünüyor.
D) Bu içten çabalarından ötürü onlara teşekkür ettim.
E) Dergilerden birini okurken çok güzel bir yazıya denk geldim.

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamirin yapısı diğerlerinden farklıdır?**

A) Bazıları bu fırsatı kaçırdıkları için pişmanlık duyuyordu.
B) Birçoğunun o kararı mantıklı bulduğunu biliyorduk.
C) Birkaçını beğensem de yine bildiğim markanın ayakkabısını aldım.
D) Hiçbirinin şu problemi giderme imkânı bulunmuyordu.
E) Birbirimize yardım edersek bu savaştan galip ayrılırız.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamir isim tamlamasının tamlananı görevindedir?**

A) Sizin hatanız bizi beklememekti.
B) Bunun arızasını hemen giderelim.
C) Onların sözleri bize göre de anlamlıydı.
D) Misafirlerin birçoğu erken kalktı.
E) Benim çabam da boşa gitmişti.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılan zamirin türü ötekilerden farklıdır?**

A) Gel de bunları duyunca kahkahayı basma.
B) Onları geçen yaz bir tuhafiyeden almıştım.
C) Onun denemelerini okuduğumda bilgileniyorum.
D) Şunu üstteki rafın en sağına koy.
E) Mete'ye burada yardımcı oluruz.

4. Belgisiz zamirler adın yerini belli belirsiz tutan zamirlerdir.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük belgisiz zamirdir?

A) Şu bilgisayarı yaklaşık beş yıl kullandım.
B) Ne zaman birkaç türkü dinlesem aklıma gençliğim gelir.
C) O, söz hakkı alarak güzel bir sunum gerçekleştirdi.
D) Ünlü edebiyatçının birçok kitabını beğenerek okudum.
E) Pek çoğu, bu karardan duyduğu memnuniyeti ifade etti.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde adıl, tamlayan eki almıştır?**

A) Öğrencilerin birkaçı soru çözerek konuyu kavramaya çalışıyordu.
B) Başkasının sözlerini kesmeden dinlemek, saygının bir gereğidir.
C) Onu her görüşümde aklıma mahalle berberimiz gelir.
D) O meyvelerin toplanması epey zahmetliymiş ve uzun sürüyormuş.
E) Teoman'ın bizzat kendisini bekleyerek doğru olanı yaptılar.

6. **Aşağıdaki altı çizili söz öbeklerinden hangisi hem tamlayanı hem tamlananı zamir olan bir ad tamlamasıdır?**

A) Benim hayalim futbolcu olmaktı.
B) Onun kendisi bunları söylemiş.
C) Dostlarımın biri bana hediye almış.
D) Kimsenin dediği umrunda değildi.
E) Bazılarının çabası bu iş için yeterliydi.

ÜçDörtBeş

7. (I) Şiirin biçim özelliklerinin mi yoksa içeriğinin mi şiirsel başarıda belirleyici olduğu meselesi, oldukça eskidir. (II) Esasen bunun üzerinde uzun uzadıya durmanın gereksiz olduğunu düşünen şair ve eleştirmenler de vardır. (III) Bir yaklaşıma göre şiirin başarısında ve özgünlüğünde biçim ile içeriğin eşit oranda payı vardır. (IV) Bu yaklaşım, şiirin niteliğini artırmanın biçim ve içerik dengesine bağlı olduğunu imlemektedir. (V) Dolayısıyla şiirin dil ve ahenk ögelerinin şiirin kapsamını destekleyici fonksiyonda olması gerektiğini vurgular.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde adın yerini tutan sözcük vardır?

A) V B) II C) I D) III E) IV

8. (I) Paris'ten döndükten sonra halk oyunlarını incelemeye başlayan Ahmet Kutsi Tecer, orta oyununda ve köylü temsillerinde çok sağlam bir tiyatro anlayışı bulunduğunu sezer. (II) Hatta bunlardan yararlanarak bazı araştırmalar yapmaya başlar. (III) Böylece, bir halk tiyatrosu kurabilmenin olanaklarını, "Köylü Temsilleri" adlı denemesinde ilk defa ve birçok yönleriyle ortaya koymaya çalışır. (IV) 22 Aralık 1939'da Ankara Devlet Konservatuvarında bir konferans olarak takdim edilen bu eser, köylü temsillerinden hareketle bir halk tiyatrosu kurabilme imkânlarını sistemli bir şekilde göstermektedir. (V) Bir "Giriş" ile üç "Bölüm"den oluşan bu yazıda asırlardır unutulan, kendi aydını tarafından göz ardı edilen Türk köylüsünün hiç de yabana atılmayacak bir dram zenginliğine sahip olduğu dikkatlere sunulur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde dönüşlülük zamiri vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdakilerin hangisi cümle içinde hem zamir hem sıfat olarak kullanılabilir?**

A) Şu B) Şey C) Hep D) Yalnız E) Ben

10. **Aşağıdaki altı çizili söz öbeklerinin hangisinde zamir vardır?**

A) Pek çok rakip bizim takıma mağlup oldu.
B) Birtakım misafirler bizden önce çıkmış.
C) Oyuncuların birkaçı düşük performans gösterdi.
D) Bazı günler kendimi şımartmaya çalışırım.
E) Kimi sorunlar benden kaynaklanıyordu.

11. Hüriyete öyle (I) düşkünüm ki koca (II) Hindistan'ın bir (III) köşesini bana (IV) yasaklasalar bile (V) hayatımın tadı kaçar.

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerden hangisi kişi zamiridir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Tarihte âlim, şair ve sanatkârlara büyük önem veren padişahların en tanınmışlarından biri de Fatih Sultan Mehmet'tir. Onun döneminde, başta kendisi olmak üzere Şehzade Bayezid, Şehzade Cem, Mahmut Paşa ve Ahmet Paşa yakınında şairlerin kümelendikleri görülmektedir. Özellikle Fatih Sultan Mehmet'in 30 kadar şairi maaşa bağladığı bilinmektedir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yer almaktadır?

A) İlgi zamiri
B) Soru zamiri
C) Belgisiz zamir
D) İşaret zamiri
E) Birleşik zamir

2. Seni Paris'te kaybettim
Yanlış bir yerde arıyorum
Bozduğum her saat
İçimi büsbütün daraltıyor

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneğine yer verilmemiştir?

A) Niteleme sıfatı
B) İyelik eki
C) Belgisiz sıfat
D) Şahıs zamiri
E) İşaret zamiri

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili zamirin çeşidi ötekilerden farklıdır?**

A) Kimse bu birbirinden lezzetli yemekleri yemedi mi?
B) Öve öve bitiremediğiniz kitabın nesi güzel ki?
C) Nerede kaldı misafirler, film neredeyse başlayacak.
D) Kimler bu sahne sanatına ilgi duyuyor?
E) Yazın türlerinden en çok hangisini seviyorsun?

4. Kötü huy kılavuzun oldukça mutlu olacağım sanma! Sen sabaha kadar gaflet uykusundasın. Ömür ise kısadır. Korkarım ki bu uykudan uyandığında gündüz olur.

Bu parçada aşağıdaki zamirlerden hangisinin örneği vardır?

A) Soru zamiri
B) İşaret zamiri
C) Kişi zamiri
D) Dönüşlülük zamiri
E) Belgisiz zamir

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamir türünde bir sözcük yer almaktadır?**

A) İyi dostu olanın aynaya gereksinimi yoktur.
B) Yok mu altından, gümüşten bir kurtuluş?
C) Gül düşünür, gülistan olursun; diken düşünür, dikenlik olursun.
D) Dert, insanı yokluğa götüren rahvan attır.
E) Akıllı insan düşündüğü her şeyi söylemez fakat söylediklerinin birçoğunu düşünür.

ÜçDörtBeş

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük adıldır?**

A) Sorunların tümü plansız olmaktan doğar.
B) Ben problemlerimden daha önemliyim.
C) Cesaret bir kas gibidir, kullanıldıkça gelişir.
D) Azim sahibi adam, aynı zamanda inanç doludur.
E) Cesaret, sadece azmetmek değil; aynı zamanda tekrar başlama yeteneğidir.

7. Benim en iyi dostum terzimdir. Çünkü beni her gördüğünde derhal o andaki ölçülerimi alır. Oysa diğerleri benim hâlâ eskisi gibi olduğumu düşünürler.

Bu parçada sözcük hâlinde kaç adıl vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamirden türeyen bir sıfat vardır?**

A) Herkesi bol bol kitap okumaya ve okudukları üzerinde düşünmeye davet ediyorum.
B) Sizden istediğim projeleri mart ayının sonuna kadar tamamlamanız gerekiyor.
C) Bu bencil tutumunuz, insanların sizden uzaklaşmasına yol açmaktadır.
D) Bana göre bu, şimdiye kadar yazılmış en güzel lirik şiirlerden biri.
E) Eminim pek çoğumuz, gençlik çağının bu denli hızlı geçeceğine ihtimal vermemiştir.

9. I. Seçilmiş birkaç kitaptan güzel ne olabilir?
II. İnsanların bazen neye güldüklerini anlamak güçtür.
III. İnsan, onu seven kimse kalmadığında kendini eleştirmelidir.
IV. Zekânın işlevlerinden biri de insanı sürekli bir şeyler öğrenmeye yönlendirmesidir.
V. Ben şaka yaparken gerçekleri söylerim çünkü gerçekler dünyanın en gülünç şakalarıdır.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüklerin her ikisi de zamirdir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dönüşlülük zamiri vardır?**

A) Bir mum diğer bir mumu tutuşturmakla kendi ışığından bir şey kaybetmez.
B) Dostun yanına hediyesiz gitmek, değirmene buğdaysız gitmek gibidir.
C) Bilgi, sınırı olmayan bir deniz; bilgi dileyense denizlere dalan bir dalgıçtır.
D) Bülbüllerin güzel sesleri beğenilir de bu yüzden kafes çeker onları.
E) Âşıkların gönüllerinin yanışıyla gözyaşları olmasaydı dünyada su da olmazdı, ateş de.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden çok zamir vardır?**

A) Buna göre eğitim, kültür ve bilgi aydınlığa açılan en geniş penceredir.
B) Eğer yürüdüğünüz yolda hiçbir engel yoksa bilin ki o yol sizi bir yere ulaştırmaz.
C) Susmanın kudretine inanıyorum, bunun üzerinde saatlerce konuşabilirim.
D) Ben kazandıklarımın hepsini cesaretime ve çalışkanlığıma borçluyum.
E) Akıllı ve uyanık olun, sizi ümitsizliğe götüren hadiseler saadete de götürebilir.

1. (I) Biri de desin ki yalnızlığın olumlu yönleri vardır. (II) Pek çok kişi, yalnızlığın katlanılması güç bir durum ve duygu olduğundan söz eder durur. (III) Hâlbuki bir sanatçı için yalnızlık, yoğunlaşmaya ve nitelikli eser üretme sürecinin doğuşuna vesile olabilir. (IV) Öyle büyük sanatçılar vardır ki en yalnız oldukları anlarda ilham yağmuruna tutulmuşlardır. (V) Bu sayede göz alıcı eserlerini ortaya koyma fırsatını elde etmişlerdir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde zamir türünde bir sözcük vardır?

A) IV B) II C) V D) I E) III

2. (I) Günümüzde refah ve katma değer üreten endüstrilerin büyük bir kısmı yoğun bilgi üretimi yapmaktadır. (II) Düzenlenip anlaşılır duruma getirilmemiş bilgi, hız ve güçten çok hantallık ve yavaşlık getirecektir. (III) Bunu önlemek için bilinçli bilgi kullanıcısı olmak gerekir. (IV) Artan uluslararası kaynak bulma olanaklarının karmaşaya yol açmamasını sağlamanın en etkin yolu, bilgiyi hem üretmek hem de kullanabilmektir. (V) Bilgi ve bilgiye dayalı varlıkların ticaretinin sürekli gelişip artması karşısında ayakta kalabilmek yine bilginin özüne sahip olmakla mümkündür.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde iyelik zamiri <u>yoktur</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Asfalt yapıldıktan sonra bizim sayfiye birdenbire değişti. Daha geçen yaz, akşam serinliğinde köpeklerini alıp yahut eşleriyle beraber yürüyüşe çıkanlar, sayfiyemizin bahçelerine yaklaştıkları vakit hemen geri dönerler; ne deniz hatta ne de rüzgâr onlara bir şey ifade ederdi. Ara sıra şehirden gelen meraklılar da arabalarla gelir, yine arabalarla giderlerdi. Fakat biraz evvel söylediğim gibi asfalt, sayfiyemizi birdenbire değiştirdi. Önümüzdeki caddeden şimdi tramvay geçiyor.

I. Tamlayan eki almış kişi adılı
II. İyelik ekinden sonra hâl eki almış isim
III. Tamlayanı soyut isim olan belirtisiz isim tamlaması
IV. Türemiş yapılı adıl

Bu parçada, yukarıdakilerden hangisinin örneği <u>yoktur</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) Yalnız IV D) I ve IV E) II ve III

4. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde belgisiz zamir kullanılmıştır?**

A) Sanmıştık ki ikimiz
Yeryüzünde ancak birbirimiz için varız

B) Sabahleyin gökyüzü parlak, ufuk açıktı
Güneşli bir havada yaylımız yola çıktı

C) Kubbelerde uğuldar Bakî
Çeşmelerden akar Sinan

D) Gülüşü bir yabancının
Çalmıştır senden sevdiğini

E) Ölümdür yaşanan tek başına
Aşk iki kişiliktir

5. **"Herkesin bu hayatta en azından bir defa mucize yaşama hakkı olduğuna inanıyorum." cümlesindeki altı çizili sözcüğün türce özdeşi aşağıdakilerin hangisinde vardır?**

A) İnsanlar artık "değer" sözcüğünü değil, "fiyat" sözcüğünü önemsiyor.
B) Bazı insanlar yağmuru hisseder, bazıları ise sadece ıslanır.
C) Asla yolunuzdan dönmeyin, kaybedenler yalnızca vazgeçenlerdir.
D) Sevmek için "yürek", bu sevgiyi sürdürmek için "emek" gerekir.
E) Güzeli güzel yapan husus, edeptir; edep ise güzeli sevmeye sebeptir.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ismin yerini tutan bir sözcük kullanılmıştır?**

A) Bilgi bugün her yerde ve her ortamda bulunmaktadır.
B) Bilgi; sürekli üretilebilen, artan, iletişim yoluyla taşınan, bölünebilen ve paylaşılabilen bir ürün hâlini almıştır.
C) Bilgi, hepimizin gündelik yaşamını derinden etkileyen bir olgudur.
D) Bilgiyi asıl önemli ve gerekli kılan; bilginin düşüncelere, davranışlara yansıması ve yaşama geçirilmesidir.
E) Bugün ekonomik güç, bilgiye sahip olanın elindedir.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük bir adın yerini tutmuştur?**

A) Kimsenin yorulduğu yere han yapmazlar.
B) Buğday başak verince orak pahaya çıkar.
C) Cahile söz anlatmak, deveye hendek atlatmaktan zordur.
D) Darı ununda baklava, incir ağacında oklava olmaz.
E) Eşeğe altın semer vursalar eşek yine eşektir.

8. Güçlük kolaylıkla beraberdir. Kendine gel. Ümidi bırakma. Doğan her günün insana türlü fırsatlar sunacağını aklından çıkarma.

I. Soyut isim
II. Dönüşlülük adılı
III. Belgisiz sıfat
IV. İyelik eki almış isim
V. Belgisiz adıl

Bu parçada numaralanmış sözcük türlerinden hangisinin örneği yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Onlar, bu ülke için canla başla mücadele ettiler.

Bu cümlede aşağıdaki zamir türlerinden hangisine yer verilmiştir?

A) İşaret zamiri
B) Kişi zamiri
C) Dönüşlülük zamiri
D) Belgisiz zamir
E) Soru zamiri

10. Yaşamdaki en önemli şey, kazançlarımızı kullanmak değildir. Bunu herkes yapar. Asıl önemli olan, bizim kayıplarımızdan kazanç sağlamamızdır. Bu konuda kimin ne düşündüğünün de bence önemi yoktur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Belgisiz zamir
B) Şahıs zamiri
C) İlgi zamiri
D) İşaret zamiri
E) Soru zamiri

1. 18. yüzyıl Fransız manzara ressamlarından Claude-Joseph Vernet, 1734-1753 yılları arasında Roma'da çalışmış, Barok sanatçı Claude Lorrain'in resimlerindeki ışıktan etkilenmiştir. O (I), yaşadığı dönemde çok (II) moda olan idealize edilmiş ve duygularla yüklenmiş manzara sanatının buradaki (III) örneklerini vermiş, özellikle (IV) deniz kıyıları ve liman betimlemeleriyle ünlenmiştir. Vernet, 1753 yılında Paris'e döndüğünde, Fransa Kralı 15. Louis'ten Fransa'nın limanlarını gösteren bir (V) resim serisi için sipariş almıştır.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi bir ismin yerini tutmaktadır?

A) III B) I C) V D) IV E) II

2. Halikarnas Balıkçısı *Akdeniz, Ege ve Arşipel* adlı yazısında, Akdeniz'e niçin ak denildiği ve Anadolu'ya giriş yolları konularına değindikten sonra, Akdeniz havzasının sınırlarını nasıl çizdiğini anlatır: "Akdeniz'de üç anakaranın yani Afrika, Asya ve Avrupa'nın kıyıları vardır, denir. Bu, kesinlikle doğru değildir. Buna inanmak coğrafik bir ham hayale inanmaktır. Tanca, Cezayir, Fas, Trablus ve Mısır Afrika değildir. Afrika, Büyük Sahra'dan başlar. Türkiye ve Suriye, Asya değildir. Asya, İran yaylasından başlar. Bu ülkelerin hepsi de İspanya, Fransa, İtalya ve Yunanistan'ıyla birlikte ne Asyalıdır ne de Afrikalı, bunlar özbeöz Akdenizlidir."

Bu parçada, zamir türünde kaç sözcüğe yer verilmiştir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

3. Levinas için zaman bir başkalaşma hareketi, başkalıkla kurulan ilişkilerin dönüşüm sürecidir. Levinas, derslerinde süre kavramını devreye sokar ve incelikli bir Bergson tartışması sürdürür. Bergson'un zamanın mekânsallaştırılması dediği şeye odaklanır. Zamanın mekânsallaştırılması, zamanı mekâna ilişkin düşünce imgelerinin içinde tanımlayan bir dizi anlam üretir. Levinas'ın okumasında Aristoteles için zaman, hareketin sayısıdır. Bunun farkında olan Levinas, görüşlerini hareket yasasına dayandırır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Birden fazla çekim eki almış isim
B) Birleşik yapılı zamir
C) Hem niteleme hem de belirtme sıfatı almış ad
D) Tamlayanı işaret zamiri olan belirtili ad takımı
E) İyelik eki almış birden fazla sözcük

4. 18. yüzyılın ortasına kadar etkili olan Rokoko'ya tepki olarak doğan Yeni Klasikçilik, romantizm akımı ile çağdaştır. Aşağı yukarı 19. asrın ortasına kadar süren Yeni Klasikçilik ve romantizmi, 1870 ve 1880'li yıllarda ortaya çıkan Akademik Sanat izlemiştir. İzlenimcilik akımı ise 20. yüzyıla yaklaşırken sanat dünyasına yeni bir ışık getirmiştir.

Bu parçada aşağıdaki zamir türlerinden hangisi görülmektedir?

A) Soru zamiri B) Kişi zamiri
C) İyelik zamiri D) İşaret zamiri
E) Belgisiz zamir

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kökü adıl olan bir sözcük, yapım eki alarak bir adı nitelemiştir?**

A) Onun bunun lüzumsuz sözleriyle moralimizi bozmayalım.
B) Sizin şartlarınız arasında başka neler var?
C) Kimsesiz insanlar, yalnızlığın en acısını tatmışlardır.
D) Bu dünyada benim en sevdiğim şeylerden biri de müzik dinlemektir.
E) Bazı insanlar, bir kimlik karmaşasında kalmıştır.

6. Sınırı koyan zihindir. Zihin bir şeyi yapabileceğini kestirebildiği kadar başarılı olur. Yüzde yüz inandığın sürece her şeyi yapabilirsin. Bunu asla unutmamalısın.

I. Kişi zamiri kullanılmıştır.
II. Bir cümlenin yerini tutan zamir vardır.
III. Basit yapılı zamir kullanılmıştır.
IV. Belirtili isim tamlamasında tamlayan görevinde kullanılan zamire yer verilmiştir.

Bu parçayla ilgili olarak numaralanmış yargılardan hangileri doğrudur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamir, adın yerini belli belirsiz tutmuştur?**

A) Bu ilimizde tarım ürünlerinden hangileri yetiştiriliyor?
B) Bir eleştirmen olarak incelediğiniz eserde neler ararsınız?
C) Sence bu parçayı kim en güzel seslendiriyor?
D) Birçoğunu okuduysam da pek beğenmedim.
E) Onlar, okudukları eserde kendisinden bir parça bulmak ister.

8. I. Korkunun olduğu yerde mutluluk yoktur, buna hepiniz inanmalısınız.
II. Korku bütün yeteneklerin önüne set çeker, dedi bana.
III. Hiçbir zaman sizi pasifleştiren korkularınıza danışmayın.
IV. Cesaret bizi zafere, korkaklık da ölüme götürür.
V. İnsanın kendi mağlubiyetini hazırlaması, temelsiz korkularından kaynaklanır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde adıl, bir cümlenin yerini tutmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem belgisiz zamir hem de soru zamiri kullanılmıştır?**

A) "Yolculuk nereden ey yolcular?" diyerek söze başladı.
B) Birçoğu, hangisinin daha ucuz olduğuna bakıyor.
C) Davetlilerden bazıları sıkılmış olacak ki birer ikişer salondan çıktılar.
D) Onların bazıları hangi ozanların şiirlerini ezberlemiş?
E) Bunların özensizce kaleme alındığını kim söylüyor?

10. Kişi zamirleri, ek fiil alarak yüklem görevi üstlenebilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir kullanım vardır?

A) Geçtiğimiz asra damga vuran en önemli icatlardan biri de oydu.
B) Bu mağlubiyeti hazırlayan kişi hangisiydi?
C) Ben kitabın ön sözünden hiçbir şey anlamadım.
D) Bu zamana kadar yediğim en güzel yemek budur.
E) Bu yağlı boya tabloyu yapan odur.

11. — Matmazel, Râkım bir şahs-ı muhayyeldir; muharririn onda tasvir eylediği mükemmeliyeti bin türlü maâyib ile ma'yubiyyetimi görüp durduğum hâlde, kendime nasıl mal edebilirim?

Bu cümleyle ilgili

I. Birleşik yapılı zamir vardır.
II. Dönüşlülük zamirine yer verilmiştir.
III. Basit yapılı zamir vardır.
IV. Belgisiz zamir kullanılmıştır.

değerlendirmelerinden hangileri doğrudur?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. I. Belgisiz zamir
II. İşaret zamiri

Yukarıdaki zamir türlerinin birlikte verildiği cümle aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sizin tamir ettirmek istediğiniz cihaz bu mu?
B) Şuradakileri alt kata yerleştirin.
C) Sorunu çözmek için birkaçı bize destek verdi.
D) Bunların birçoğunu ben de beğenmemiştim.
E) Onun kariyerini hepimiz saygıyla karşılamaktayız.

2. I. ---- şahıs isimlerini karşılayan zamirlerdir.
II. ---- ismin yerini belli belirsiz tutan zamirlerdir.
III. ---- ismin yerini soru yoluyla tutan zamirlerdir.
IV. ---- ismin yerini gösterme yoluyla tutan zamirlerdir.

Yukarıda boş bırakılan yerler uygun şekilde tamamlandığında aşağıdakilerden hangisi dışarıda kalır?

A) Belgisiz zamirler
B) İşaret zamirleri
C) İlgi zamirleri
D) Soru zamirleri
E) Kişi zamirleri

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılan zamir sayısı yanlış verilmiştir?**

A) İnsanların başarıyı bize hissettirmeleri için önce kendileri hissetmeliler. (2)
B) Kazanmış ya da kaybetmiş olmayı sabrederek karşılayabilmek büyük bir başarıdır. (0)
C) Neler yaşadığın, yaşadıklarına nasıl tepki verdiğin kadar önemli değildir. (2)
D) Olumlu bir yaklaşım sizin öz güveninizi artırır. (1)
E) Başarısızlığı göze alamayanlar, hiçbir zaman büyük başarılar elde edemez. (0)

4. Tavırlar hayatımızı kontrol ediyor. Tavırlar günün 24 saati lehimize veya aleyhimize çalışan bir mekanizmadır. Önemli olan, bu büyük gücü nasıl kontrol ettiğinizdir.

Bu parçadaki altı çizili cümlenin zamir kullanılmış hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Önemli olan, bu gücü nasıl kontrol ettiğinizdir.
B) Önemli olan, büyük gücü nasıl kontrol ettiğinizdir.
C) Önemli olan, bu büyük gücü kontrol etmenizdir.
D) Önemli olan, bunu nasıl kontrol ettiğinizdir.
E) Önemli olan, bu gücü kontrol etmenizdir.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamirlerle ilgili yanlış bir bilgi verilmiştir?**

A) Zamirler isim tamlamasında tamlayan görevinde kullanılabilir.
B) Dönüşlülük zamiri tek başına kullanılabileceği gibi kişi zamirini pekiştirme görevinde de kullanılabilir.
C) İlgi zamiri, ek hâlinde zamirlerdendir.
D) "O" sözcüğü hem kişi hem işaret zamiri olarak kullanılabilir.
E) Zamirler, fiilleri belirtme görevinde kullanılabilir.

6. I. Öğrenci ( ) soruların hepsine doğru cevap verdi.
II. Aslında ( ) daha önce de bozulmuştu.
III. Siz de ( ) filme mi gideceksiniz?
IV. Böyle bir eseri ( ) halka hediye ettim.
V. Benzer bir durumda ( ) kitaptaki bilgilere başvurun.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde boş bırakılan yere "bu" sözcüğü getirilirse cümlede zamir kullanılmış olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. "Bazıları, yaşamın güzelliklerini görmekte çok zorlanıyor." **cümlesindeki zamirin türce özdeşi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kimse
B) O
C) Kendi
D) Ne
E) Kim

8. I. Nedense bazıları şiirin biçimini daha çok önemsiyor.
II. Şunu eserin kaçıncı bölümünde bulabiliriz?
III. Yalnızlık temalı şiiri hangisi yazmıştı?
IV. Sana daha önce makale metnini hazırla demiştim.
V. Biri bu eserin ilk baskısını bana bulabilir mi?

Numaralanmış cümlelerde geçen altı çizili zamirlerden hangisinin sıfata ek getirilerek oluşturulduğu söylenemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Niagara, Kuzey Amerika'nın en büyük şelalesidir. Kendisi (I) (dönüşlülük zamiri), her yıl milyonlarca turisti ağırlar. Buraya (II) (işaret zamiri) kadar her şey tamam. Az çok bunları duymuşsunuzdur. Peki Niagara Şelalesi önünde duran heybetli Nikola Tesla heykelinden haberiniz (III) (iyelik zamiri) var mı? Elbette, heykel oraya süs için konmadı. Daha çok ustaya saygı anlamı taşıyor. Peki ama neden (IV) (soru zamiri) böyle bir şey yapıldı? 1856 yılında 9 Temmuz'u 10 Temmuz'a bağlayan, bol yıldırımlı bir gecede dünyaya gelmiş Nikola Tesla. Öyle korkunç bir geceymiş ki onu (V) (kişi zamiri) tanıyanların anlattıklarına göre, ebe yıldırım sesinden ürkerek Tesla'nın karanlığın çocuğu olacağını söylemiş. Annesi ise bağırarak "Hayır o bir ışık çocuğu olacak!". Anneler yanılmaz, yanılmamış da. Tesla, elektriğin mucidi olarak bize ışık olmuş.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi, ayraç içindeki açıklamasıyla uyuşmamaktadır?

A) II B) I C) IV D) V E) III

ÜçDörtBeş

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf türünde bir sözcük veya söz öbeği yoktur?**

A) Hiçbir zaman çıktığın kapıyı hızla çarpma, oraya geri dönmek isteyebilirsin.
B) Hayat merdivenlerini çıkarken insanlara iyi davranalım çünkü inerken onlara rastlayacaksınız.
C) Devler gibi eserler bırakmak için karıncalar gibi çalışmalısınız.
D) Herkes şunu bilmelidir ki kaptanı olmayan gemiye her rüzgâr kötüdür.
E) Ben bu başarıyı her toplantıya çeyrek saat erken giderek kazandım.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen zarfın yapısı diğerlerinden farklıdır?**

A) Aslanlar, avlarına kükreyerek yaklaşıyorlardı.
B) Sanayi tesisinin inşaatı güzel ilerliyordu.
C) Yolun bu kesiminde rüzgâr sert esiyordu.
D) Haftaya amcamı ve dedemi ziyaret edeceğiz.
E) Araba yolu uzatmak istemedi, kavşaktan geri döndü.

3. "Doğru" **sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf görevindedir?**

A) Bu, bizce de doğru bir yaklaşımdı.
B) O, her zaman doğru konuşan bir insandı.
C) Doğru söz, insanın itibar göstergelerindendir.
D) Doğru insan, özü sözü bir insandır.
E) Doğru iş, topluma ve yurda faydalı iştir.

4. (I) Görüş ayrılıkları olmakla birlikte, genel kabul gören kanıya göre Asur Kralı Assurbanipal, Elamları yenip Susa'yı yıkınca Persis'te bir otorite boşluğu doğmuştur. (II) Elam hâkimiyetinde uzun süre barış içinde yaşayan Persler, bu esnada Teispes önderliğinde soylu bir sınıf oluşturmuşlardır. (III) Teispes ve kendisinden sonraki haleflerinin de taşıdıkları unvanlara bakılırsa Elam krallığının bir ardılı olarak Pers krallığının temelleri bu sırada atılmış ve krallık giderek güçlenmeye başlamıştır. (IV) Antik kaynaklarda Kyros'un Ansa'nın kralı olduğuna dair hiçbir veriye rastlanmaz. (V) Kyros, başlangıçtan itibaren Persis üzerinde bir hükümdarlık hakkına sahiptir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde zarf kullanılmamıştır?

A) III B) V C) II D) IV E) I

5. Ekoeleştiri bir edebî kuram olarak iyi eser - kötü eser ayrımıyla ilgilenmez. Ekoeleştirinin amacı, edebî eserlerde çevre bilincini ele almaktır. Ekoeleştirmenler ise doğanın insan tarafından ötekileştirilmesini, insanın kendisini doğadan ayrı bir konumda değerlendirmesini ve doğanın ham madde kaynağı olarak bilinçsizce sömürülmesini eleştirirler. Bu sömürülüşün dünya gündeminden düşmeyeceğine inanırlar ve ekolojik mesajlar vermeye devam ederler. Onların çabalarıyla çevresel bir duyarlılığın oluşacağını ben de iddia edebilirim.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Soru zarfı
B) Azlık-çokluk zarfı
C) Yer-yön zarfı
D) Zaman zarfı
E) Durum zarfı

ÜçDörtBeş

6. "Her sene yeni bir kitabı okuyucularına sunuyordu." **cümlesindeki zarfın çeşidi nedir?**

A) Zaman zarfı
B) Durum zarfı
C) Soru zarfı
D) Yer-yön zarfı
E) Sebep zarfı

7. Manas, Sümer tahtına çıktığında Asya'da Lydia, Med ve Babil krallıkları; Afrika'da ise Mısır hanedanları hüküm sürüyordu.

Bu cümlede kullanılan zarf, hangi soruya cevap verir?

A) Ne zaman
B) Nasıl
C) Ne kadar
D) Nereye
E) Niçin

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf, söz öbeği şeklinde değildir?**

A) Yıllarımı bu sanata vererek kendimi geliştirdim.
B) Çocuklar bahçede koşarak ve oyun oynayarak eğleniyorlardı.
C) Başarımın sırrını önümüzdeki günlerde açıklayabilirim.
D) Güneş doğduğunda yapraklar hareketlenir yavaş yavaş.
E) Çiçekler baharın ılık günlerini gülerek karşılıyor.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük yer-yön zarfıdır?**

A) Yukarı kattaki mobilya takımının yüzünü değiştirteceğiz.
B) Üst seviyedeki takımlarla oynamak, bizim tecrübemize tecrübe katıyor.
C) Kaleci maçın son saniyelerinde bir gol bulabilmek ümidiyle ileri çıktı.
D) Arabanın arka tarafında ufak tefek çizikler varmış.
E) Yaşamda hedeflerinize emin adımlarla yürümek için hep ileriye bakın.

10.
I. Masanın üzeri, çeşitli tabak ve bardaklarla güzelce süslenmişti.
II. Babamın her nasihatini içtenlikle uyguladım.
III. Filmin son sahnesi herkesi epey hüzünlendirmişti.
IV. Sene sonunda büyük bir mezuniyet töreni yapmayı planlıyoruz.
V. Profesörün tüm makalelerini gözden geçirdim.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde bir ad tamlaması zarf görevinde kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Rönesans'ın tabiatı merkeze alan dünya görüşünün yerine ortaya konan ve kapitalizmin bir görünümü olan mekanik dünya görüşü, tabiatın kontrol edilebilir olmasını dile getirmekteydi. Bunun yanı sıra insanın doğaya egemen olmasının "doğallığını" da sıkça ifade etmekteydi. Söz konusu yaklaşım, sanayileşmenin bir parçasıydı.

Bu parçada belirteç türünde kaç sözcük kullanılmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf öbeği kullanılmıştır?**

A) Acısız geçen bir gün yoktur.
B) Büyük bir servet büyük bir köleliktir.
C) Büyüklük tepelerine giden yollar inişli çıkışlıdır.
D) Hafif acılar konuşabilir ama derin acılar dilsizdir.
E) Irmaktan geçerken at değiştirilmez.

2. Ah, o güzelim gençlik çağının ışık hızıyla gelip geçtiğini söylemeliyim! Hem de ne hız! Ardıma bakıp yılların geride kaldığını görecek zamanım bile olmadı. Zaman çabucak ufalandı.

Bu parçada geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisi zarftır?

A) güzelim
B) geçtiğini
C) görecek
D) zaman
E) çabucak

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf, bir fiili belirtmiştir?**

A) Okuduğum her kitap üzerinde ayrıntılı düşünürüm.
B) Bu sahilde pek güzel otellerin bulunduğunu söyledi.
C) Çok konuşmak laf kalabalığı yapmaktır, derdi.
D) Kitaplığıma yeni kitaplar almak bana zevk verir.
E) Boşa geçen zamanın telafisi çok zordur.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme zarf görevinde kullanılmıştır?**

A) Okyanusun dalgaları bu sabah bukle bukleydi.
B) Sarı sarı yapraklar dallardan düşüyordu.
C) Tabloda kullanacağı renkleri özene bezene hazırladı.
D) İri iri gözleriyle karşısındaki heykeli hayranlıkla inceledi.
E) Bu şehirde ses seda yok, bu şehir çok sakin.

5. I. Üç çeşit yemeği bir saatte nasıl yetiştirebildin?
II. Dünkü maçta çok istekli oynadılar.
III. Niçin istediklerimi dün almadınız?
IV. Sabah erkenden yola çıkmamız gerekiyor.
V. Poşetleri binbir zahmetle yukarı çıkardı.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangilerinde geçen altı çizili zarfların türü aynıdır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) III ve IV E) IV ve V

6. (I) Şiirlerimde okurlarımın ilgi ve eğilimlerini asla ihmal etmedim. (II) İstedim ki her okur, benim dizelerim karşısında bambaşka bir ruh hâline bürünsün. (III) Şiirlerim, okurlarımı bambaşka dünyalara götürüversin. (IV) Peki, bunca yıl her şiir kitabımın onlarca baskı yapabilmesi neden gerçekleşti? (V) Hiç kuşku yok ki okurlarımla duygudaşlık kurabilmem sayesinde bu sonuç ortaya çıktı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük zarftır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÜçDörtBeş

7. Bu akıma bağlı birçok sanatçı, şiirlerini hissederek yazmış, estetik endişeyi daima gözetmiştir.

Bu cümlede zarf türünde kaç sözcük vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük belirteç görevindedir?**

A) Tüh, benden istediğin kalemi evde unuttum!
B) Böylesini şimdiye kadar hiç yememiştik.
C) Konuşmalarını hep kısık sesle yapardı.
D) O yardımınızı ömrüm boyunca unutamam.
E) Eh, bu son tablonuz fena değil!

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden çok belirteç vardır?**

A) Kim böyle bir kitabı okumak istemez?
B) Neden yola çıkarken bize haber vermediniz?
C) Siz bu evi nasıl bulabildiniz?
D) Az önce bir genç buraya geldi.
E) Bu kitabı ben de beğenerek okudum.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı zarfla sağlanmıştır?**

A) Bu güzel parçayı kim bestelemiş?
B) Dün akşam nasıl bir oyun izlediniz?
C) Seyahate ne zaman çıkmamız gerekiyor?
D) Sevdiğiniz futbolculardan birkaçının adını sayar mısınız?
E) Özellikle ne tür müzikler dinlersiniz?

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf türünde bir sözcük yoktur?**

A) Kazanmak için tüm gücünüzü samimi olarak kullanmanız gerekir.
B) Hayatınızda görmek istediğiniz değişimin kendisi olun.
C) Akan su ile bir taş karşı karşıya geldiğinde akan su daima kazanır.
D) Ne kadar çok çalışırsanız vazgeçmeniz o kadar zor olur.
E) Tüm detayları planlayarak bir işe girişin.

12. Yeterince (I) sabredersek (II) gerçekleştirmek istediğimiz (III) her (IV) şeyi (V) yapabiliriz.

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerden hangisinin türü zarftır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı

Önce hafiften bir rüzgâr esiyor
I
Yavaş yavaş sallanıyor yapraklar, ağaçlarda;
II
Uzaklarda, çok uzaklarda,

Sucuların hiç dinmeyen çıngırakları
III
İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı

İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı

Kuşlar geçiyor, derken

Yükseklerden, sürü sürü, çığlık çığlık.
IV
Ağlar çekiliyor dalyanlarda

Bir kadının suya değiyor ayakları
V
İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerden hangileri zarf görevinde kullanılmıştır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) III ve IV E) IV ve V

2. Birçoğumuz anne, baba ve dedelerimizin eski ve soluk fotoğraflarına bakıp tebessüm ederiz. O fotoğraflar, değişen çevremizin belgeleri niteliğindedir. Bir romanda geçen "gramofon" veya "triportör" kelimelerinin anlamını bilmeyen bir okur, aslında o alet veya taşıtı gördüğünde onun ne olduğunu, ne işe yaradığını ve onlarla ilintili sınıfsal, kültürel ve sosyal etiketleri de anlayamamaktadır. Okurun kendi fiziksel çevresinden yitip gitmiş aletler, taşıtlar, görüntülerdir artık bunlar. Kısaca insanın çevresi hem araç hem söz hem de anlam olarak epey değişmiştir. Yalnız bu değişiklik yavaş biçimde gerçekleşmiştir.

Bu parçada geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisinin türü belirteçtir?

A) eski
B) olduğunu
C) epey
D) soluk
E) yalnız

3. Çevreye ve çevre sorunlarına duyarlı bir şekilde eğilerek bakan bireyler, o sorunları çözmek için çevrelerine bakacaklar ve aslında kendilerinin çevreden ayrı olmadıklarını fark edecektir.

Bu cümledeki altı çizili zarf öbeğinin türü hangi seçenekte verilmiştir?

A) Yer-yön zarfı
B) Sebep zarfı
C) Zaman zarfı
D) Durum (hâl) zarfı
E) Miktar (azlık-çokluk) zarfı

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf, sıfat türünde bir sözcüğü belirtmiştir?**

A) Şimdi yola çıkarsak en geç sabah orada oluruz.
B) Kumaşçıda pek güzel desenler bulunmaktaydı.
C) Beni duygulandıran bir şarkıyı ne zamandır dinlememiştim.
D) Eminim ki siz de filmi izlerken sıkıldınız.
E) Spora başladığımdan beri epey kilo verdim.

5. **Aşağıdakilerin hangisinde zarf** (belirteç)**, kendi türünden bir sözcüğü belirtmektedir?**

A) Aracımız taşlı yolda çok yavaş ilerliyor.
B) Gürültüyle çalışan makinenin tamir edilmesi gerekiyor.
C) Yarın akşam bu kanalda eğlenceli bir film var.
D) O amcamız anılarını tane tane anlatırdı.
E) Çok konuşmaktan değil, iş yapmaktan yanaydı.

ÜçDörtBeş

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "en üstünlük" **anlamı katan bir belirteç vardır?**

A) Pencereden içeri giren rüzgâr serin serin esiyor.
B) Her an sizin iyiliğiniz ve mutluluğunuz için çalışıyoruz.
C) Sınıfının en düşük yakıt tüketimi bu araca aittir.
D) O yıllarda sık sık konferanslar verirdi.
E) Yakında bir benzin istasyonu ve market varmış.

7. (I) Dil, yollardan oluşan bir labirenttir. (II) Bir yönden geldiğinde yolunu bilmektesindir; aynı yere başka bir yönden geldiğindeyse yolunu kaybetmişsindir artık. (III) Okuma denemesi değişik perspektiflerden birçok soruyu gerektirecektir. (IV) Oyun kavramı bir tür oyun analojisine mi dönüşmüştür? (V) Yani oyunlarla dil arasında bir tür benzerlik ilgisi olunca mı kurulmuştur ilişki?

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde belirteç vardır?

A) I ve III B) II ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

8. Tarih yazıcıları, çalışmalarına genellikle "Pers Tarihi" ismini vermişlerdir. Pers tarihine ilişkin Klasik Dönem'den MÖ II. yüzyıla kadar, bilinen on altıya yakın eser kaleme alınmıştır. Bu yapıtların ortak akıbeti, fragmanlar hâlinde ve antik yazarların hem özetleri hem atıflarıyla günümüze kadar ulaşmasıdır.

Bu parçada geçen altı çizili sözlerden kaçı zarftır?

A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

9. Karşılık kuramı bize dilin ilkel bir resmini sunar (I) Wittgenstein'a göre. Burada hemen şu soru sorulabilir: Sadece (II) taşların adlarını bilmem satranç oyunu oynamam için yeterli midir? Örneğin tahtanın en solunda, arkada (III) duran taşın adını öğreniyorum. Birisi (IV) bana "O taşın adı kaledir." diyor. Ama bu bilgi, bana, o taşı nasıl kullanacağımı (V) öğretmiyor. Şöyle de sorulabilir: Karşılık modeli içerisinde kalarak bir oyun kurmak, bir oyun oynamak mümkün müdür?

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisinin türü zarftır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. XIII. asır Türk edebiyatının önemli temsilcilerinden biri Yunus Emre'dir. Bugün Yunus'tan bize intikâl eden biri *Risâletü'n-Nushiyye*, biri *Divan* adında iki eser bulunmaktadır. Yunus'un eserlerinin yurt içinde, yurt dışında ve özel şahıs kütüphanelerinde birçok nüshası bulunmaktadır. Ancak bugün için elimizde bulunan bu nüshaların hiçbirisi müellif hattı değil, sonradan istinsah edilmiş nüshalardır. Bu nüshalar içerisindeki en iyi nüsha, Süleymaniye Kütüphanesinde bulunmaktadır.

Bu parçada, aşağıdakilerin hangisinde verilen zarf çeşitlerinin örneği vardır?

A) Derecelendirme zarfı – soru zarfı
B) Sebep zarfı – durum zarfı
C) Zaman zarfı – durum zarfı
D) Zaman zarfı – derecelendirme zarfı
E) Zaman zarfı – yer-yön zarfı

1. Bilen (I) ve bildiğini bilen, akıllıdır. Onu (II) izleyin. Bilen ve bildiğini bilmeyen, uykudadır. Onu uyandırın. Bilmeyen ve bilmediğini bilen, bir (III) öğrencidir. Ona (IV) öğretin. Bilmeyen ve bilmediğini bilmeyenden genellikle (V) sakının.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi, bir eylemi belirtmektedir?

A) III B) V C) II D) I E) IV

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı zarfla sağlanmıştır?**

A) Bu lezzetli meyveleri ve sebzeleri nereden satın aldınız?
B) Atilla Bey'in eşi doktor muymuş?
C) Niye bu tiyatro oyununa gitmek istemediniz?
D) Nasıl bir otelde tatil yapmak istersiniz?
E) Dün akşamki yemekte neler yediniz?

3. (I) Nobel Ödüllü bilim insanı Aziz Sancar, kanser ilaçlarının etkisi ile insanın biyolojik saat ritmi arasındaki ilişkiyi araştırıyor. (II) Bu konuda yeni çalışmaları var. (III) Çalışmalarında ünlü kanser ilacı Cisplatin'i kullanıyor. (IV) Bu ilaç, kanser hücrelerini öldürüyor ama hem DNA'ya zarar veriyor hem de başka ciddi yan etkiler oluşturuyor. (V) Peki bu ilaç ne zaman alınmalı ki ilacın iyileştirici etkisi artsın veya zehirleyici etkisi azalsın?

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde zarf kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük zarftır?**

A) Pırıl pırıl gökkuşağını yaşamak için <u>önce</u> yağmuru yaşamalısın.
B) Biz mi çocuklarımızı eğitiyoruz, <u>yoksa</u> onlar mı bizi eğitiyor?
C) Şeytan, işlerini gördürmek için <u>işsiz</u> elleri seçer.
D) Arkadaşlık her zaman gölge veren <u>bir</u> ağaçtır.
E) Bizi beğenenlerin <u>hepsini</u> severiz ama beğendiklerimizin hepsini sevmeyiz.

5. I. Mide hastalığın evi, perhiz tedavinin başıdır.
II. Yemek pişirmek, eski tavalar kullanılarak öğrenilir.
III. Ağız ve göz yüreğin aynasıdır.
IV. Savaş, barışın sağladığını yıkar.
V. Bilge, her şeyi bilen kişi değildir.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde eylemi durum bakımından belirten bir söz öbeği vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. "Başarısızlık, <u>daha</u> zekice başlama fırsatından başka bir şey değildir." **cümlesinde geçen altı çizili zarfın türü hangi seçenekte verilmiştir?**

A) Soru zarfı
B) Zaman zarfı
C) Miktar zarfı
D) Yer-yön zarfı
E) Durum zarfı

UcDörtBeş

7. Türk edebiyatının önemli şairleri arasında yer alan Yunus Emre'nin dili kullanmada epey başarılı bir şair olduğunu, yaşadığı dönemin tüm dil özelliklerini ustaca yansıttığını söyleyebiliriz. Yunus'un eserleri, hem Türkçenin geçmişi ile geleceği arasında bir köprü vazifesi görmüş hem de gösterdiği söyleyiş özellikleri bakımından halkın ve tahsil görmüş kesimin dilini birbirine yaklaştırmıştır. Onun dili, oldukça başarılı bir ilham dilidir.

Bu parçada aşağıdaki zarf çeşitlerinden hangisinin birden fazla örneği vardır?

A) Üstünlük belirteci
B) Zaman belirteci
C) Yer-yön belirteci
D) Hâl zarfı
E) Soru belirteci

8. Aslan ya da ceylan olmanızın bir önemi yoktur, sadece güneş doğduğunda çok hızlı koşmak zorunda olduğunuzu bilin.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Kendi türünden bir sözcüğü belirten zarf
B) Türemiş yapılı zarf
C) Sıfat türünde bir sözcüğü derecelendiren zarf
D) Durum zarfı
E) Zaman zarfı

9. **Aşağıdakilerin hangisinde eylemi zaman bakımından sınırlandıran bir söz vardır?**

A) Bir sürünün üzerine atılacak kurt, onun sayısını düşünmez.
B) Başarısız olunca ümitsizliğe kapılma!
C) Cesurun bakışı, korkağın kılıcından keskindir.
D) Korku içinde yaşayan adam hür değildir.
E) Dünyanın en tehlikeli şeyi, bir uçurumu iki adımda aşmaktır.

10. Toplumsal bir varlık olan insan, öğrenme içgüdüsünü tatmin etmek için sürekli bir etkinlik içindedir. İnsanoğlunun hayatını devam ettirebilmesi ve sınırsız ihtiyaçlarına cevap verebilmesi için bilgiye ihtiyacı vardır ve bu ihtiyaç daimîdir. Bilgi, merak ve arzuları tatmin edebileceği gibi sosyal etkinliklerin düzenlenmesine de daima yardım eder. Bilgi; deneyim ve değerlerden oluşan, bu nedenle de düşüncelere, davranışlara ve insanlar arasındaki iletişime rehberlik eden bir olgudur. Bu nedenle bilginin insana çok sayıda katkı sağladığı apaçık bir gerçektir.

Bu parçada geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisi türce diğerlerinden farklıdır?

A) sürekli
B) sınırsız
C) çok
D) daima
E) apaçık

11. İnsanlar göründükleri gibi yaşamalıdır, eğer değillerse hiç görünmesinler daha iyi.

Bu cümledeki altı çizili belirteç, aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabıdır?

A) Nereye B) Ne zaman C) Ne kadar
D) Neden E) Nasıl

1. (I) İnsanlık için yaşamsal önemde olduğu değerlendirilen kavramlardan biri de bilgi kavramıdır. (II) En önemli rekabet unsurlarından birine dönüşen bilgi; ortaya konulan, üretilen tüm mal ve hizmetlerin asıl bileşeni durumundadır. (III) Üstelik kullanıldıkça çoğalma ayrıcalığına sahiptir. (IV) Bilgi, bu özelliği sayesinde sürekli bir dönüşüm içindedir. (V) Bilgiyi önemli kılan bir başka unsur ise insanlığın gereksinim duyduğu yeniliklerin üretilebilmesine olanak tanımasıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde en üstünlük zarfı kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. İtilaf devletleri (I), Gelibolu Yarımadası'na asker çıkarıp Çanakkale Boğazı'nı denetim altına almak için kara savaşlarını (II) başlatmışlardır. Bu amaç doğrultusunda 25 Nisan 1915'te (III) İngilizler Gelibolu'ya, Fransızlar Kumkale'ye asker çıkarmışlar; Mustafa Kemal komutasındaki Türk kuvvetleri Anafartalar, Conkbayırı, Seddülbahir, Çimentepe ve Arıburnu savaşlarını kazanarak Gelibolu Yarımadası'nın düşmanın eline geçmesine izin vermemişlerdir. Yaklaşık sekiz ay süren kara savaşlarını da kaybeden itilaf kuvvetleri, Çanakkale Boğazı'nı geçemeyeceklerini (IV) anlamışlar; 9 Ocak 1916'da yenilerek Çanakkale'den (V) çekilmişlerdir.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisi zarf görevinde kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Bu sanatçımız, deniz şiirleri kaleme almadan önce Osmanlı denizcilik tarihini okumuştur.

I. İşaret zamiri vardır.
II. Zincirleme ad takımı bulunmaktadır.
III. Zaman zarfına yer verilmiştir.
IV. Niteleme sıfatı kullanılmıştır.

Bu cümleyle ilgili olarak yukarıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve IV E) II ve III

4. Enis Behiç Koryürek, 27 Şubat 1893'te İstanbul'da (I) dünyaya gözlerini açar. Çocukluğu Makedonya'da geçen (II) şair, 1909'da İstanbul'a gelir. İstanbul'da, son sınıfını okuduğu İstanbul Sultanisini (III) birincilikle bitirir. Aynı yıl (IV) Mülkiye Mektebine (V) girer ve Temmuz 1913'te Mülkiye Mektebi'ni yine birincilikle ve pekiyi derecesi ile bitirme başarısını gösterir.

Yukarıdaki numaralanmış sözlerden hangisi zarf görevinde kullanılmıştır?

A) V B) II C) I D) IV E) III

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarfın yapısı diğerlerinden farklıdır?**

A) O, öğrencilerine yeni ve ilginç bilgiler aktarırdı hep.
B) Dün bu sahnede muhteşem bir oyun seyrettik.
C) Nizamettin Bey buraya henüz gelmedi.
D) Hava çok ısındı, alışverişi ertelememiz gerekiyor.
E) Toplantıda yanlış konuştu, etkili bir sunum yapamadı.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf, diğerlerinden farklı türde bir sözcüğü belirtme görevinde kullanılmıştır?**

A) Fazla konuşmak değil, yerinde konuşmak insanları etkiler.
B) Hiçbir şey yapmaya isteğimiz olmasaydı yaşam nasıl olurdu?
C) Suya düşerek boğulmazsın, orada kalarak boğulursun.
D) Başarısızlıktan korkanın yenilgisi çabuk gerçekleşir.
E) Yapabilirler, çünkü yapabileceklerini azimle düşünüyorlar.

7. Antik Çağ'dan günümüze oyun ve oyun araçlarının gelişim süreci çok (I) fazla araştırmaya konu olmamış, yeterince (II) irdelenmemiştir. Oysaki oyun, tarih boyunca toplumsal hayatın içinde oldukça (III) önemli bir yere sahiptir. Oyunun insanların bir araya gelmesi ve sosyalleşmesinde oynadığı pek (IV) mühim rol ve hangi kurallar çerçevesinde oynandığı, sosyal ilişkilere dair bugün (V) de ipuçları vermektedir.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi farklı türde bir zarftır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Eller, kalbin erişebileceği yüksekliğe ulaşamaz.
II. Nihayet kazananlar, kazanacaklarına inananlardır.
III. Yazma sanatı, potansiyelinizi keşfetme sanatıdır.
IV. İşinizi düşünün ama hareket etme zamanı geldiğinde düşünmeyi bırakın.
V. En iyi cevap, kişiye hemen yanıt vermektir.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde birden çok belirteç vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. I. Bence ---- duygular içinde olmayan birinin güzellikleri konu alan bir öykü yazması olası değildir.
II. ---- kitaplar okumanın yolunun, yanlış kitaplar okumaktan geçtiğini idrak etmemiz gerekir.
III. Benim yazdığım bu dizeleri beklediğimden ---- seslendirmişti şiir dinletisinde.
IV. Okuduğum son romanda, ---- bir baba olmaya çalışan Yakup adlı kişinin dramı anlatılıyordu.
V. Aslında ---- eleştirmenler, öznel yargılarda bulunmaktan hiç kaçınmazlar.

"İyi" **sözcüğü, hangi cümledeki boşluğa getirilirse farklı türde kullanılmış olur?**

A) I B) V C) II D) IV E) III

10. Birdenbire mesudum işitmek hevesiyle
Gönlüm dolu İstanbul'un en özlü sesiyle

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

A) Kesinlik zarfı vardır.
B) Türemiş yapılı zarf kullanılmıştır.
C) Sıfatı derecelendiren zarfa yer verilmiştir.
D) Zarf, kendi türünden bir sözcüğü belirtmiştir.
E) Ad takımı biçiminde zaman zarfı vardır.

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen zarfın sayısı yanlış verilmiştir?**

A) Ne olduğumuzu biliyoruz ama potansiyelimizi nasıl geliştirebileceğimizi bilmiyoruz. (1)

B) Bilgelik, çok uzun bir maratondur. (1)

C) Şimdi vazgeç, yarın başaramazsın; asla vazgeçme, hep başarırsın. (3)

D) Deneyecek çok iyi bir yolumun olmadığını hiç düşünmedim. (2)

E) Bir adamı kurtaran, atılan hızlı bir adımdır. (0)

2. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen her iki cümlede de zarf vardır?**

A) Dünya acıyla dolu olsa da aynı zamanda bunun üstesinden gelmekle de doludur.

Değerli zaferler, zorlu bir savaşın ürünüdür.

B) Büyük hislerin kuvveti değil, devamlılığıdır insanı yücelten.

Yedi kez düş, sekiz kez ayağa kalk.

C) Ümidini yitirmiş olanın yitirilecek başka bir şeyi yoktur.

Başarının gerçek ölçüsü, başkalarına göre ne kadar güçlü olduğunuz değil, dünkü koşullarınızın neresinde olduğunuzdur.

D) Eğer kayda değer bir eser ürettiysem bunu yetenekten çok sabra borçluyum.

Doğru bir tutuma sahip olmak, olumsuz bir durumu olumluya çevirebilir.

E) Dünyadaki en önemli başarılar, hiçbir şeyin fayda getirmeyecek gibi göründüğü anda denemeye devam ederek elde edilmiştir.

Eğer etkili olmak için küçük olduğunuzu düşünüyorsanız hiçbir zaman karanlıkta bir sivrisinekle baş başa kalmamışsınız.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılan zarfın çeşidi doğru gösterilmiştir?**

A) Yoğun yağıştan ötürü aşağı katı su iyice basmış. (yer-yön)

B) Bu pastane 1978'de hizmete açılmış. (zaman)

C) Bu projeyi gerçekleştirmek için çok paraya ihtiyaç var. (durum)

D) Onu Ankara'da 1985'te görmüştüm. (miktar)

E) Şiirlerinize duygularınızdan daha çok fikirlerinizi katmalısınız. (durum)

4. Osmanlı resim sanatı içinde kent tasvirlerinin ilk örneklerine 16. yüzyılda hazırlanmış minyatürlü el yazmalarında rastlanmaktadır. Osmanlı haritacılığı içinde çok önemli bir kişilik olan Piri Reis'in 1521'de hazırlayıp 1526'da İbrahim Paşa vasıtasıyla Kanuni Sultan Süleyman'a sunduğu *Kitâb-ı Bahriyye*'de bazı kent betimlemelerini görmek mümkündür.

Bu parçadaki altı çizili sözcükle hangi cümledeki "güzel" sözcüğü türce özdeştir?

A) Bu güzel sözleriniz için size teşekkür ederim.

B) Geçen hafta güzel bir koltuk takımı aldık.

C) Dün izlediğimiz film pek güzeldi.

D) Güzel bir güne uyandık bu sabah.

E) Futbolcumuz bu maçta güzel oynadı.

5. I. Zaman zarfı

II. Durum zarfı

III. Miktar zarfı

Yukarıdaki zarf türlerinin üçünün de bulunduğu cümle aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Telefonun hızı epey tatmin ediciydi.

B) Geçen yaz Bursa ve İzmir'e gayet hızlı gitmiştim.

C) İşçiler malzemeleri yukarı taşıdı.

D) Dün işten eve yürüyerek geldik.

E) Sınav hazırlıklarını yoğun bir biçimde sürdürüyor.

6. **Aşağıdaki parçaların hangisinde geçen altı çizili söz, zarf görevinde kullanılmıştır?**

A) 18. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Osmanlı resim sanatında "Duvar Resimleri" olarak adlandırılan yeni bir tarz ortaya çıkar. Geçmiş yüzyıllarda çini panolar veya kuru sıva üzerine kök boyalarla işlenmiş desenler vardır.

B) Topkapı Sarayı'nda bulunan duvar resimlerinin en erken örneklerine I. Abdülhamid'in saltanatı sırasında rastlanır. Ama 1750 tarihli Bebek Kavafyan Konağı tavan eteklerinde görülen çeşme ve bahçeli köşk resimleri, yeni resim anlayışının saray dışında ve hatta saraydan önce beğenilip benimsendiğine işaret edebilir.

C) Gerek Topkapı Sarayı Harem Dairesi'nde gerekse de İstanbul'da bulunan kimi yalı ya da konakların tavan eteğindeki dar şeritlerde yer alan duvar resimleri, konu itibarıyla manzaralar içerse de bu dönemde figürlü örneklerin de bulunduğu tarihsel kaynaklardan anlaşılmaktadır.

D) İstanbul'daki resim etkinliklerinde bulunan sanatçılardan hiçbirinin ismi bilinmemektedir. Ancak bu sanatçıların günümüze ulaşmış örneklerden hareketle Pera'da atölyeleri bulunan elçilik ressamlarıyla ilişkileri olduğu kabul edilmektedir.

E) XIX. yüzyılda İstanbul'da inşa edilmiş bazı saraylarda Avrupa kaynaklı manzaralarla birlikte sanatçı isimlerine de rastlanmaktadır. Örneğin Dolmabahçe Sarayı'nın muhtelif bölümlerindeki resimlerin Georgios Geogiades, Teodos Bafalos, Yorgo K. Karayanis, ve Vincenzo Lemnio tarafından yapılmış olabileceği kabul edilir.

7. (I) Zarflar, fiilleri çeşitli özelliklerle belirtir ve bunu herkes bilir. (II) Fakat zarfların daha az bilinen bir yönü fiilimsileri de belirtmesidir. (III) Hatta miktar zarfları sıfatları bile derecelendirebilir. (IV) Yine zarfları derecelendiren zarflar da bulunmaktadır. (V) Üstelik tüm bunları yaparken bazen söz öbeği biçiminde de karşımıza çıkabilmektedir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu parçada sözü edilen bilginin örneği doğru verilmemiştir?

A) I. cümle: Yazdığım bütün eserleri gece oluşturdum.

B) II. cümle: Düzenli çalışmak, biz yazarlar için önemlidir.

C) III. cümle: Anlamı yoğun dizeler yazmak zordur.

D) IV. cümle: O yayınevinde nedense çok kısa çalıştım.

E) V. cümle: Geçen yıl bu konuyla ilgili bir öykü yazmıştım.

1. "İçin" **edatı, aşağıdaki cümlelerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi kurmuştur?**

A) Bu spor ayakkabı ve tişört sizin için ayrılmış.
B) Edebiyatın ve şiirin sizin için anlamı nedir?
C) Kar yoğun bir şekilde yağdığı için yollar ulaşıma kapandı.
D) Bu güzel hediyelerin tamamı bizim için mi?
E) Küçük çocuk, bisiklet almak için harçlığını biriktiriyor.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlem, hayret bildirmektedir?**

A) Hey, arabayı oraya park edemezsiniz!
B) Vah vah, zavallı adam zatürreye yakalanmış!
C) Tüh, indirimden haberim olsaydı alışverişe çıkardım!
D) Oh, nihayet evin boya badana işi tamamlandı!
E) Aa, sizin bir şiir kitabınızın olduğunu hiç duymamıştım!

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük edattır?**

A) Felsefe <u>ile</u> edebiyat alanında onlarca kitap okudum.
B) Sabah yola çıkmamız gerekiyordu <u>oysaki</u> ancak akşam hareket edebildik.
C) Çok çalıştın <u>ancak</u> sistemli olmayı unutmamalısın.
D) Bu önemli cerrahi operasyonu dünyada <u>sadece</u> o yapabilir.
E) Gazete okuyor <u>çünkü</u> sıcak gelişmeleri izlemek istiyor.

4.
I. Bu özverili çalışmanızla hepimizin gönlünü kazandınız.
II. Cemil'le Ferhat, araştırma yapmak için kütüphaneye gitmiş.
III. Tatile giderken bilgisayarımla kitabımı da yanıma aldım.
IV. Şiirle roman en sevdiğim yazınsal türlerdir.
V. Yolculukta Ankara'yla Kayseri'de mola verdik.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde "ile" **sözcüğü türce diğerlerinden farklıdır?**

A) IV B) V C) III D) I E) II

5. Akşam olmaya başlamıştı. Köye yaklaşınca ortalığı büsbütün bir kızıllık kapladı. Kırmızı bir deniz izlenimi vererek parlayıp kımıldayan bu kuru bozkır otlarının üzerine doğru upuzun gölgem yatıyor ve gölgemin başı, ileride, aralarından yer yer çekirgeler fırlayan bu otların arasında kayboluyordu.

Bu parçada aşağıdaki sözcük türlerinden hangisinin örneği <u>yoktur</u>?

A) Ön ad B) Adıl C) Belirteç
D) İlgeç E) Bağlaç

6. (I) Sanat, bireysel duyguyla heyecanların ortaya konmasıdır bir bakıma. (II) Sanatçı, kendi iç dünyasını ya doğrudan ya da dolaylı olarak gözler önüne serer. (III) Gönlünden geçenleri estetik kaygıyla dile getirir. (IV) Eserlerinde başarılı olabilmek için dilin olanaklarından geniş çapta yararlanır. (V) Son safhada özgün bir çalışma ortaya koymuş olur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde bağlaç vardır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem edat hem bağlaç vardır?**

A) Bunca zaman bilgi eksikliğini ve acemiliğini giderdi ki estetik şiirler yazmaya başladı.

B) Bakî'nin yazdığı gibi nitelikli şiirler yazabilmek, büyük bir ustalık ister.

C) Gel de böyle lezzetli bir yemekten bir tabak daha yeme!

D) Saat 20.00'ye kadar müzik dinleyecek, sonra bir müddet ders çalışacağım.

E) Kitap yazmak istediği için yazarlık kursuna gidiyor lakin bunun için kendini hazır hissetmiyor.

8. Yaşlanma endişesi 21. yüzyılın başlarında ortaya çıkmış bir olgudur. Sanayi toplumlarının ekonomik alanda hızla gelişmesi, kişi başına düşen millî gelirin çoğalması, toplumların refah düzeyinin artması insanların daha müreffeh yaşama düşüncesini pekiştirmiştir. Modern toplumun olanaklarıyla birlikte doğum oranları azalmış ve yaşlı nüfus sayısal, oransal açıdan artış göstermiştir.

Bu parçada bağlaç türünde kaç sözcük vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük, bağlaçtır?**

A) Burada bir saat beklememize rağmen gelen giden olmadı.

B) Yağmurun yağması ile herkes evlere yöneldi.

C) Buraya kadarki tüm hedeflerinizi gerçekleştirdiniz.

D) Çok çalışıyor fakat kendini henüz hazır hissetmiyordu.

E) Bize göre sanat, değişime ve gelişime açık bir alandır.

10. (I) Newton, cisimlerdeki hareketin referans noktasının mutlak uzay olduğunu belirtmiştir. (II) Başka deyişle hareketin uzayda bulunan diğer cisimlere göre değil, mutlak uzaya göre olduğunu savunmaktadır. (III) Newton mutlak uzayı ve mutlak hareketi şöyle tanımlar: (IV) Mutlak uzay, kendi doğasında, dışsal olanla hiçbir ilişkisi olamayan, hep aynı ve hareketsiz kalandır. (V) Mutlak hareket, bir cismin konumunun mutlak bir yerden diğerine doğru değişmesidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde edat veya bağlaç yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Bir kovayı çok uzun bir ipe bağlayıp ipi sıkı bir hâle gelene kadar (I) devamlı döndürdüğümüzü düşünelim. Bunun için (II) de kovaya su doldurup suyu kovaya göre (III) mutlak dinginlikte tuttuğumuzda ve sonra ani bir kuvvetle ipi ters yöne doğru (IV) döndürerek ipin çözülmesini sağladığımızda ipin bu harekete bir süre direndiğini ama (V) sonrasında kabın içerisindeki suyun başlardaki dingin seviyeye geldiğini görürüz.

Bu parçada geçen altı çizili sözcüklerden hangisi, türce diğerlerinden farklıdır?

A) IV B) V C) III D) I E) II

12. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisi hem edat hem bağlaç görevinde kullanılabilir?**

A) Çünkü B) Lakin C) Hâlbuki D) Oysaki E) Ancak

1. I. Duygularınızı olgun bir üslup ve yetkin bir dille dizelere yansıtmalısınız.
II. Dün akşam Cahit Sıtkı ile Necip Fazıl okudum.
III. Gerek şiir gerek romanla ilgilenen bir sanatçıydı.
IV. Düzenli olarak kitap okuyor zira kelime dağarcığını zenginleştirmek istiyor.
V. İleride öykü veya roman yazmayı çok istiyorum.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde cümle başı bağlacı kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Bağlaçlar, kelimeleri veya kelime gruplarını bağlar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç, bu göreviyle kullanılmamıştır?

A) Dünkü konferans hem uzun hem sıkıcı bir konuyu içeriyordu.
B) Tiyatro veya sinemaya gideceğim yarın.
C) İnternete bakıyor çünkü bilimsel konulara merak duyuyor.
D) Murat ve Erkan kütüphaneye gidecekmiş.
E) Çamaşır makinesi ile bulaşık makinesi alınacak.

3. **Aşağıdakilerin hangisinde ünlem, seslenme bildirmektedir?**

A) Alo! Sesiniz cızırtılı geliyor.
B) Of, bugün canım çok sıkılıyor!
C) Ah, o golü kaçırmamalıydım!
D) Oh! Ne iyi etmişim de tatilde buraya gelmişim.
E) Vah! Keşke öğrenciliğimde daha çok kitap okusaydım.

4. **Aşağıdakilerin hangisinde hem edat hem bağlaç vardır?**

A) Başarısızlıklarımız için kırk milyon neden vardır ama tek bir özür yoktur.
B) Bir şey deneyip başarısız olan kişi, hiçbir şey denemeyip başarısız olmayan kişiden kesinlikle daha iyidir.
C) Bir şey hedeflediğiniz şekilde gelişmedi diye işe yaramaz demek değildir.
D) Hata yaptığının bilincinde olmayandan ve hata yaptığını kabul etmeyenden daha hatalısı yoktur.
E) Başarmak için başarısızlığa uğramanız gerekmektedir, başarısızlığa uğrayınca bir sonraki seferde ne yapacağınızı bilirsiniz.

5. (I) Postmodernist sanatçılar, eserlerinde kurguyu ön plana alarak metin yazma sürecini de metnin konusu hâline getirirler. (II) Ayrıca postmodernist anlatı; fantastik unsurları, tarihin içinden gelen sıradan olayları, edebiyatın her alanını ve müspet ilimlerden herhangi bir konuyu eserine taşıyabilir. (III) Postmodernist metin, araştırmacısını ile okuyucusunu bu noktada zorlar. (IV) Postmodernist bir metnin okuyucu odaklı çözümlenmesi ise daha yaygındır. (V) Çünkü yazar, eseri ortaya koyduktan sonra aradan çekilir ve eseri okuyucu şekillendirir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde birden fazla bağlaç kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Başarılı insanlar ilerlemeye devam ederler, hatalar yaparlar, gelgelelim vazgeçmezler.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün türü nedir?

A) Bağlaç B) Edat C) Ünlem
D) Zarf E) Zamir

7. Edebiyat ile (I) diğer sanat dalları arasında pek çok (II) açıdan ilişki olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Edebiyatımızda bazı (III) topluluklar veya (IV) sanatçılar tarafından zaman zaman bu durumun sorgulandığı görülmüştür. Ahmet Haşim'in şiirin sözden çok (V) musikiye yakın olduğu anlayışını savunması, bunun güzel örneklerindendir.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangilerinin türü bağlaçtır?

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) III ve V E) IV ve V

8. **Hangi seçenekteki sözcüklerin tamamı bağlaçtır?**

A) Beri – ötürü – dolayı – çünkü
B) Nitekim – oysaki – üstelik – üzere
C) Belki – ne yazık ki – gerçi – kâh… kâh
D) Sanki – dek – zira – bile
E) Ne… ne – fakat – bile – ve

9. "Amcamı ve dedemi ziyaret etmek üzere memlekete gittik." **cümlesine edat, aşağıdaki anlamlardan hangisini katmıştır?**

A) Koşul
B) Sebep
C) Amaç
D) Olasılık
E) Aitlik

10. Yaşlanır, çiçek olurdu bazı komşularım
Akşamları yemek yerdim bazıları ile

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüğün türce özdeşi, aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Bir parçası olurdu o ceylanın ansızın
Sonra ateşler yakardım, aşk vardı çünkü
B) Tavşan tüylü tavşan, bir de borazan
Çizilen bir resim, ressamı dere
C) Kan kurur defterinde, her zaman bir çiçekti
Artık ipte sallanır panterle bisikleti
D) Ya da varıp kıyısına cesur bir uçurumun
Uzun bir hançere doğru akşam uyumalı
E) Gökyüzü ayaklarımın ucundan başlıyor
Köpeklerin bakışlarında birer keman tadı

11. Resim (I) sanatını, ışığa kavuşan her şeyi büyük bir aşk ile incelemek, bu aşkı renkler ve çizgiler aracılığı ile (II) insanlara aşılamak sanatı olarak tanımlayan Bedri Rahmi Eyuboğlu, bu sanat dalını başka bir açıdan değerlendirmeye tabi tutar. Bedri Rahmi, resmini yaptığı bir adamın (III) aklından geçen düşünceleri merak ettiğini, aslında adamın başının resmini çizmek yerine adamın aklından geçenleri tuvaline aktarmak istediğini söyler ve (IV) şu değerlendirmeyi yapar: "Eşyanın görünen yanı dururken onun içinde olup biteni düşünmek, resim sanatının olanaklarını aşmak demektir. İnsan gövdesini ele alan ressam bu konu üzerinde dört beş yüzyıl oyalanacak kadar (V) konu bulmuştur."

Bu parçadaki altı çizili sözcükler türlerine göre eşleştirilirse hangisi dışarıda kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

1. Azıcık (I) esinti olmasa insanı eritecek kadar (II) sıcak bir İstanbul gününde şehrimin yağmurlarını özleyerek Tophane-i Amire'deki Büyük Ustalar Sergisi'ne doğru yol alıyorum. Rönesans'ın üç büyüğü (III) Leonardo, Michelangelo ve Raphael... Nasıl (IV) olmuş da üçü aynı zamanda, aynı coğrafyada yetişmiş?

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Zarf	Edat	Sıfat	Zamir
B)	Sıfat	Edat	İsim	Zarf
C)	Sıfat	Zarf	Zamir	Edat
D)	Zarf	Bağlaç	İsim	Sıfat
E)	İsim	Bağlaç	Zamir	Zarf

TYT - 2019

2. Edebî metnin incelenmesinde sanatçı, okur ve inceleme yöntemine ek olarak yorumlama ve okuma dikkate alınması gereken unsurlardır. Tzvetan Todorov bir metnin incelemesinden söz ederken okuma, metnin mekânı içindeki bir güzergâhtır, der. Todorov'a göre bu güzergâh, harflerin soldan sağa ve yukarıdan aşağıya birbirine eklenmesiyle -ki biricik olan tek güzergâh budur, bu nedenle metnin tek bir anlamı yoktur- sınırlı değildir. Aksine, bitişik olanları birbirinden ayırır, uzak olanları bir araya getirir, metni çizgisellik olarak değil mekân olarak yeniden inşa eder. Bütünün ve parçaların aynı anda birlikte var olduklarını kabul eden ve böylece mutlak bir başlangıç olasılığını ortadan kaldıran meşhur hermenötik çember de zaten birden fazla yorum olması gerekliliğine işaret eder.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) İlgeç türünde sözcük kullanılmıştır.
B) Zamir türünde sözcük vardır.
C) Niteleme sıfatı kullanılmıştır.
D) Zaman anlamı katan bir zarf vardır.
E) İki cümleyi bağlayan bir bağlaç kullanılmıştır.

3. (I) Belli bir sanat türü veya anlatı biçimi zaman içinde yorulur, tekdüzeleşir, heyecan verici olmaktan çıkar. (II) O zaman bu biçim, yabancılaştırma yöntemiyle yenilenir. (III) Yeni, çarpıcı deyişler icat edilir. (IV) Anlatı parodiye yaslanarak sanatsal tekniklerini vurgular. (V) Kısaca, sanatsallığını öne çıkarmak için akla gelebilecek her yola başvurur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bağlaç vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlem türünde bir sözcüğe yer verilmemiştir?**

A) Eh, bu öykü fena değilmiş
B) Nasıl böyle bir eksikliğe yol açarsınız
C) Hah hah, bu niteliksiz romanla mı edebiyat ödüllerini kazanacaksınız
D) Hop, o yol çamurlu olduğundan yavaş yürümelisin
E) Peh, ben de güzel bir beste yaptığınızı düşünmüştüm

5. Bazı sözcükler, kullanıldığı cümleye göre farklı türlerde görev alabilir.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yalnız" **sözcüğü edat da bağlaç da değildir?**

A) Nitelikli şiirler yazmak için uğraş veriyor, yalnız bunu bir türlü başaramıyordu.
B) O, yalnız Türk edebiyatının değil; dünya edebiyatının da sayılı şairlerinden biri olarak değerlendirilmektedir.
C) Şiirlerimde şimdiye değin yalnız lirik temalara yer verdim.
D) Şiirlerinizde her şey tamam, yalnız uyağın kullanımında eksiklikler göze çarpıyor.
E) Bu yalnız adam, duygularını şiirlerle ifade etmeyi tercih etmişti.

6. Osmanlı Devleti'nin devamlılığını sürdürme konusunda en büyük kozlarından biri, siyasi tarihi boyunca hükmettiği coğrafyadan kaynaklanan jeopolitik gücü olmuştur. Çöküş döneminde varlığını sürdürmek amacı ile uyguladığı denge politikası, 20. yüzyılda jeopolitik boyutta ele alınarak yeni stratejilere ilham kaynağı oluşturmuştur

Bu parçada edat türünde kaç sözcüğe yer verilmiştir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

7. Edatlar tek başlarına anlam taşımayan, kullanıldıkları cümlelerdeki sözcük ve sözcük gruplarıyla çeşitli anlam ilişkileri kuran sözcük türüdür.

Buna göre, hangi cümledeki altı çizili sözcüğün türü edattır?

A) İstatistikler ne derse desin her durumda başarıya giden bir yol mutlaka vardır.
B) Hiç kimse, başkasının hata yapmasına göz yummaz.
C) Eğer hiçbir başarısızlık olasılığı yoksa zaferin de hiçbir anlamı yoktur.
D) Geçmişin kayıplarını ve başarısızlıklarını harekete geçmek için kullanın, hareketsiz kalmak için değil.
E) Öncülerin kim olduklarını her zaman fark edebilirsiniz çünkü sırtlarında oklar vardır ve onlar çamura yüzüstü uzanmışlardır.

8.
I. Öğrencilerimizin akademik başarısı için kitap okumaları şarttır.
II. İzmir'deki sempozyuma uçakla yahut otobüsle gideceğiz.
III. Size göre şiirde ustalaşmak, zamanla mümkün olabilir.
IV. Sizin gibi usta bir romancının romana dair görüşlerini hepimiz merak ediyoruz.
V. Bu yılın sonuna kadar bir şiir kitabı daha çıkarmayı istiyorum.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde hem edat hem bağlaç vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Tarihsel varlığını ve kimliğini bir bakıma Akdeniz'de kurduğu hâkimiyetine borçlu olan Osmanlı Devleti, Kuzey Afrika'daki siyasi egemenliğini 19. yüzyılda büyük (I) ölçüde yitirmiş bulunuyordu. Bu yüzyılda Fas, Cezayir, Mısır ve Tunus elden çıkmıştı. 20. yüzyıla gelindiğinde ise Afrika'daki siyasi varlığı yalnızca (II) Trablusgarp eyaletiyle sınırlı olmakla birlikte halen oldukça geniş bir coğrafyada Akdeniz'in sahildar bir (III) ülkesi olması dolayısıyla Osmanlı Devleti, dünya siyasetinde yine de etkili bir güç konumunda bulunuyordu. Ancak (IV) imparatorluğun İslam coğrafyasının önemli bir bölümünü oluşturan Kuzey Afrika'daki toprakları büyük ölçüde kaybedilmiş olmakla beraber bu durum, devletin tarihsel kimliği ve misyonu dolayısıyla buralarla ilgili defterlerin kapanması anlamına gelmiyordu. Osmanlı Devleti, fiilen sona erdiği 1918'e kadar (V) bu bölgelerdeki gelişmeleri yakından takip etmiş ve bu yolla kuruluş felsefesi doğrultusundaki hedeflerini mevcut koşullar altında sürdürmeye çalışmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi bağlaçtır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç, sıfat tamlamasının tamlayanlarını birbirine bağlamıştır?**

A) Evin ya önünde ya da arkasında büyük bir bahçe varmış.
B) Parkın veya fabrikanın önündeki duraktan bineceğim.
C) Çanta ile defterin rengi birbirine çok benziyordu.
D) Sizin ve bizim düşüncelerimiz bu konuda aynı.
E) Kaliteli ve ucuz ürünlerden satın aldı.

1. Felsefenin en temel sorunsalları içinde ahlak ve sanat, salt insanı tanımlayan değerlerdir. Ontoloji ve epistemoloji de insanın varlığıyla sorunlarını inceler. Ayrıca varlığı ve bilgiyi ya doğrudan onlarla ya da dolaylı olarak onlara ilişkin şekilde sorun edinir. Ancak ahlak ve sanat, doğrudan doğruya insanı ve fiilleri özellikle konu alır; kavramlaştırır. Son aşamada yeniden insana döner.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Cümleye "diğerleri gibi" anlamı katan bir bağlaç kullanılmıştır.
B) Gövdeden türemiş birden fazla sözcüğe yer verilmiştir.
C) Ad tamlamasının tamlananlarını bağlayan bağlaç kullanılmıştır.
D) Tercih anlamı katan bağlaca yer verilmiştir.
E) Koşul anlamı katan bir edat kullanılmıştır.

2. Atay ve Tanpınar, Türk edebiyatında Doğu-Batı meselesinde alışılagelen yaklaşımları sorgulayarak ve aşarak yeni bir perspektif ortaya koydular. Her iki yazarın Türk yazın geleneği içerisindeki ayırt edici özelliği, geçmiş ve bugün arasındaki kırılmanın giderilmez bir kopukluk doğurduğunun farkında olmaları ve bu kopukluğun oluşturduğu durumları oldukça çarpıcı bir biçimde işlemeleridir.

Bu parçada, aşağıdaki sözcük türlerinden hangisinin örneği yoktur?

A) İsim B) Sıfat C) Zarf
D) Bağlaç E) Edat

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç kullanılmıştır?**

A) Edebiyatta başarı sadece dili ustalıkla kullanmakla elde edilmez.
B) Sınıfta bu soruyu ancak İlyas çözebilirdi.
C) Azimle yıllar boyu çalışarak firmayı bugünlere taşıdı.
D) Bir an evvel evden çıkalım ki konferansa geç kalmayalım.
E) Açılış konuşması için değerli akademisyeni kürsüye çağırdılar.

4. Genelde başarılı ve başarısız bir insan arasındaki fark, birisinin daha yetenekli olması ya da daha iyi fikirlerinin olması değil, başarıya giden yolda ısrarcı, sabırlı, umutlu olmasıdır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Sıfat B) Bağlaç C) Edat
D) Ünlem E) Zamir

5. Öyle anlayışsız hatta vurdumduymaz insanlar vardır ki en yakınlarındaki kimselere dahi yardımcı olmazlar.

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerin türce özdeşleri aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Susarak kazandığın değeri, yanlış davranışlar ile kaybetmemelisin.
B) Unutma ki neye nasıl bakarsan o da sana öyle bakar.
C) İyi ve güzel şeyler sabredince, daha iyi şeyler ise vazgeçmeyince gelir.
D) İnsanların ne düşündüklerini öğrenmek için söylediklerinden çok, yaptıklarına bakın.
E) Mücadele süresince yanınızda olmayan kişileri, zafer anında yanınızda tutmayın.

ÜçDörtBeş

6. I. Öğretmenime kızdım, kıskansın seni nokta
Sana nişan takmadım ama gücenme virgül
II. Ağaççılar gelseydi köprücüler değil de
Belki virgül yeni bir kayık ısmarlardı
III. Çünkü unutmazlar, bir keresinde
Güzel bir iyilik etmişti virgül onlara
IV. Sinemanın içi pire ile dolu
Virgül kuyruğuyla kaşınır hart hart
V. Defterin birçok sayfasını koparmışlar
Örtünemez artık virgül bazı sayfalarla

Yukarıdaki numaralanmış dizelerin hangilerinde bağlaç kullanılmamıştır?

A) I ve II B) IV ve V C) II ve V
D) III ve IV E) I ve IV

7. Yaptığımız hatalar hayatımızın en önemli parçalarını hatta bazen sistemimize yön veren parçalarını oluşturur.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün türce özdeşi aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Sabaha karşı gözlerini yumdu.
B) Sanki bütün suç benim miydi?
C) Burada kitap dahi bulamadık.
D) Sana rağmen bu maçı kazandık.
E) Onun şiirleri aslında nitelikli değildi.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük edat veya bağlaç değildir?**

A) Yapmak, konuşmaktan kesinlikle daha çok işe yarar.
B) Başarılı bir insan, hatalarından faydalanır ve başarının farklı yollarını dener.
C) Hatalarımızdan faydalanırsak her şey yoluna girer ve doğru kararlar alırız.
D) Hata yapma özgürlüğünü de kapsamıyorsa özgür olmanın bir anlamı yoktur.
E) Deneyimden daha güçlü bir öğretmen yoktur ama öğrenme isteği bulunmadıkça deneyimden bir şey öğrenilemez.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat** (ilgeç) **türünde bir sözcük vardır?**

A) Elinden gelenin en iyisini yapan, başarılı sayılır.
B) Hata yapmayan bir insanın bir şey keşfetme fırsatı da yoktur.
C) Hata yapmayan kişi, hiçbir şey keşfedemez.
D) Bir uzman, çok dar bir alanda yapılabilecek her hatayı yapmış olan kişidir.
E) Deneyim başınıza gelenler değil, başınıza gelenlerle neler yaptığınızdır.

10. Hayatta yapılacak o (I) kadar (II) çok (III) hata var ki (IV) aynı (V) hatayı yapmakta ısrar etmenin bir anlamı yoktur.

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerden hangisi edattır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. "Bir hata bile kayda değer bir başarı için gerekli olan bir şey hâline dönüşebilir." **cümlesi ile ilgili olarak aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi doğrudur?**

A) Hem edat hem bağlaç kullanılmıştır.
B) Edat kullanılmış, bağlaç kullanılmamıştır.
C) Bağlaç kullanılmış, edat kullanılmamıştır.
D) Edat da bağlaç da kullanılmamıştır.
E) Edat ve bağlacın yanı sıra ünlem de kullanılmıştır.

1. Analitik filozof kimliği, analitik felsefenin dilbilimsel döneminde ortaya çıkan bir kimliktir. Bu (I) kimlik; temelde felsefenin doğasına uygun yöntemin ne olduğu, felsefi soruların nasıl (II) bir doğaya sahip olduğu, felsefi soruların sınırlarının ne olduğu, felsefenin amaçlarının neler (III) olduğu gibi meta-felsefi sorunlara yönelik belirli bir kavrayışa işaret eder. Karl Popper'ın felsefenin doğası hakkındaki görüşleri bu çerçevede incelendiğinde görülecektir ki onun (IV) meta-felsefi yaklaşımı, analitik felsefeye analitik kimliğini veren meta-felsefi yaklaşımla bağdaştırılamaz. Hatta (V) dahası Karl Popper, bu kimliği oluşturan meta-felsefi çerçevenin açık bir reddiyecisidir.

Bu parçadaki altı çizili sözcükler türlerine göre eşleştirilirse hangisi dışarıda kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Bu öğreti; Russell, Wittgenstein, Carnap, Quine, Kripke gibi isimlere ek olarak Karl Popper gibi kuramcıları ve hatta Alfred Tarski, Alonzo Church ve Kurt Gödel gibi mantıkçı ve matematikçileri dahi kapsamaktadır. Ancak her zaman olduğu gibi çok fazla nesneye uygulanan bir terimi kaplamdan içleme doğru ilerleyerek anlamaya çalışmanın temel sıkıntısı burada da kendini gösteriyor. Soru şu: Bu kadar geniş bir akademik kümeyi keyfi olarak seçilmiş bir düşünürler topluluğu olmaktan çıkarıp ortak bir paydada birleştiren mevzubahis analitiklik özelliği nedir?

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Art arda kullanılan bağlaçlar vardır.
B) Altı çizili sözcük bağlaçtır.
C) Yinelenen bir edata yer verilmiştir.
D) "Amaç" ilgisi kuran bir edata yer verilmiştir.
E) "-e doğru" edatı kullanılmıştır.

3. (I) Yazın sanatı türlerinden biri olan şiirde, sanatsal deneyimin doğasının diğer türlerden daha net izlenebildiği söylenebilir. (II) Dilin şiirde aldığı sanatsal biçimin anlaşılması, şiirsel deneyimin niteliğini de ortaya koyacaktır. (III) Şiir tüm yazın ürünlerinin yaptığı gibi malzeme olarak dili seçen ve bunu şiirsel biçimde işleyen bir sanattır. (IV) Bir malzemenin sanata dönüşebilmesi için doğadaki biçiminden sanatsal bir biçem eşliğinde farklılaşması beklenir. (V) Sesin müzikte ezgiye dönüşmesi gibi dil de şiirde iletişim odaklı kullanım biçiminden çeşitli dönüşümlerle yeni bir yapıya ulaşır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde edat ya da bağlaç yoktur?

A) III B) II C) IV D) V E) I

4. Şiir dilinden başka (I) tözü olarak ele alınan doğal dilde iletişimsel boyut öncelikli olmasına karşın (II) şiirsel dilde ileti bastırılır. Şiir, iletinin bastırılması yoluyla dilin ve sözcüklerin birer alım nesnesine dönüşmesi sonucunda yapılanır. Ancak (III) çocuk yazınının bir türü olarak değerlendirilen çocuk şiirlerinde eğitme ve öğretme temel amaç olarak ele alındığından ileti öne çıkarılır. İletinin okura aktarılması incelendiğinde şiirsel nitelikler kaybolmaya başlar. Sadece (IV) ölçü ve uyak ile (V) yazılmış dizeli anlatımlar, söz konusu betiklerin şiir olmasını sağlamakta yetersiz kalır.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisinin türü edat değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

UçDörtBeş

5. Çocuk yazını kapsamında ele alınan çocuk şiirlerinin bile yalnız şiirsel niteliklere sahip olması ve oluşturdukları yeni anlamlama dizgesinin çocuklar tarafından şiirsel bir okumaya imkân tanıyacak şekilde üretilmesi gerekir. Bu noktada bir edebî hazine misali değer taşıyan ürünler ile çocukların karşısına çıkmak lazım. Ancak yazınsal söylemin de dozunu artırmak doğru olmaz.

Bu parçada geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisinin türü bağlaçtır?

A) ancak B) misali
C) ile D) yalnız
E) bir

6. Sular sarardı… Yüzün perde perde solmakta
Kızıl havaları seyret ki akşam olmakta
Eğilmiş arza, kanar, muttasıl kanar güller
Durur alev gibi dallarda kanlı bülbüller

Bu dizelerdeki edatın cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaklaşıklık
B) Benzetme
C) Tahmin
D) Karşılaştırma
E) Zaman

7. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde ünlem kullanılmıştır?**

A) Ey bu topraklar için toprağa düşmüş asker
Gökten ecdat inerek öpse o pak alnı değer
B) Anlattı erenler: Bir bahar değil
Âşığın ömründe bir bahar varmış
C) Kervan yürür peşi sıra düşemem
Yıldız akar uçsam da yetişemem
D) Baş yorgun, yaslanır yeşil otlara
Göz dalgın, uzanır ta bulutlara
E) Dilerim her zaman gülümsemeni
Sen üzüldükçe ben helâk olurum

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "ama" **sözcüğü pekiştirme görevindedir?**

A) Bugün hava yağışlı ama yine de sinemaya gideceğim.
B) Toplantıya katıldı ama söz hakkı almadı.
C) Öve öve bitiremediğiniz yere gittik ama orayı pek beğenmedik.
D) Geliriz ama yemeğe kalmayız.
E) Bu, çok ama çok yüksek bir bina.

9. (I) Pentimento, resim sanatına ait bir terimdir. (II) Yağlı boya resimde yapılan hatayı saklamak ya da çizimi değiştirmek için sürülen boya anlamına gelir. (III) Bu sayede, tablodaki istenmeyen kısım giderilerek resme devam etme olanağı elde edilir. (IV) Eski resimlerde örtücü boya katmanının zamanla saydamlaşması alttaki görüntüyü belirginleştirebilir. (V) Bunun neticesinde pentimento ortaya çıkabilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bağlaç bulunmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Büyük insanlar olmasa hiçbir büyük hayal gerçekleştirilemez; büyük buluşları ancak büyük insanlar gerçekleştirebilir.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Fiil kökünden türemiş niteleme sıfatı kullanılmıştır.
B) Edat türünde sözcüğe yer verilmiştir.
C) Zamir türünde sözcük kullanılmamıştır.
D) Aynı türden söz öbeklerini bağlayan bir bağlaç bulunmaktadır.
E) Hem niteleme hem de belirtme sıfatı almış bir isim vardır.

UcDört Beş

1. "Hedefi olmayan bir adam, dümeni olmayan gemidir." **cümlesinin hem edat hem bağlaç kullanılmış hâli hangisidir?**

A) Hedefi olmayan bir adam, dümeni olmayan gemiye benzer.
B) Hedefi olmayan bir adam, dümeni olmayan gemi sayılır.
C) Hedefi olmayan bir adam dümeni olmayan gemi gibidir.
D) Hedefi olmayan bir adam da dümeni olmayan gemiyi andırır.
E) Hedefi olmayan bir adam da dümeni olmayan gemi gibidir.

2. ---- cümlesinde "ama" bağlacı isim çekim eki alarak adlaşmıştır.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Aması maması yok, bu sene şampiyon olmalıyız.
B) Güzel ama epey pahalı bir otomobildir bu.
C) Kar yoğun bir şekilde yağıyor ama rüzgâr kar tanelerini alıp götürüyor.
D) Hava sıcaktı ama nemli değildi.
E) Çok istekli bir ozan ama kaliteli dizeler yazabilmesi için daha çok çalışması lazım.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç sayısı yanlış verilmiştir?**

A) Esas işimiz, uzakta net olmayanı değil yakında net olanı görmektir. (0)
B) Hiçbir zaman hedef belirleyemeyecek veya hayal kuramayacak kadar yaşlı değilsiniz. (1)
C) Hedefinizin ne olduğunu bulmak için konsantre olun ve sonra da ona ulaşmaya çalışın. (3)
D) Hedefler derinliklerinizde yatan güçleri de hayatın en iyi taraflarını da ortaya çıkarır. (2)
E) Bir hedefe varılması, başka bir hedefin başlangıç noktasıdır. (0)

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yanlış bir bilgi verilmiştir?**

A) Edatlar, kullanıldığı cümleye göre çeşitli anlamlar kazanabilir.
B) Bazı sözcükler vurgu ve tonlamayla ünlem özelliği kazanabilir.
C) Bağlaçlar cümlenin ögeleri bulunurken genelde cümle dışı unsur kabul edilir.
D) Edatlar, ek fiil alarak yüklem görevinde kullanılabilir.
E) Bağlaçlar sadece sözcükler ve sözcük gruplarını birbirine bağlar.

5. Çocuk yazını alanında üstünde durulan türlerden biri şiirdir. Bir disiplin olarak çocuk yazınının şiire yaklaşımı, alanın genel ölçütlerine çoğunlukla bağlıdır. Alanın sınırlarının belirlenmesinde çıkış noktasını çocuk ve yazın kavramları oluşturur. Buna göre çocuk yazını, 0 –14 yaş arasında bulunan insanlara yönelik oluşturulmuş yazın metinlerini kapsar.

Altı çizili sözcüğün parçaya kattığı anlamı en iyi karşılayan sözcük, aşağıdakilerden hangisidir?

A) bakılırsa
B) karşın
C) rağmen
D) kıyasla
E) ilaveten

6. I.
Ben senin en çok gülüşünü sevdim
Sevindiren, içinde umut çiçekleri açtıran
Unutturur bana birden acıları, güçlükleri
Dünyam aydınlanır sen güldüğün zaman
II.
Can kafeste durmaz uçar
Dünya bir han konan göçer
Ay dolanır yıllar geçer
Dostlar beni hatırlasın
III.
Benim sözüm yiğit olan yiğide
Yiğit olan muntazırdır öğüde
Ben yiğit isterim fırka dağında
Yiğidin başında duman olmalı
IV.
Gel a nazlım bizim bağdan derelim
Lalesinden, sümbülünden ve gülünden
Senin ile anda meclis kuralım
Sakisinden makisinden mülünden
V.
Kendin çöz kendin tara
Değmesin el başına
Ben yârime kavuştum
Darısı el başına

Yukarıdaki numaralanmış dörtlüklerin hangisinde edat, bağlaç ve ünlem türündeki sözcüklerin hepsine yer verilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Söz konusu terim; çağdaş felsefenin esasta çok küçük bir kısmına, yani Russell ve Wittgenstein'dan başlayarak Quine natüralizminin ağırlık kazandığı yıllara kadar süren dilbilimsel dönem düşünürlerine anlamlı şekilde uygulanabilir.

Yukarıdaki cümlede geçen "ve" bağlacı, adları birbirine bağlamıştır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ve" **bağlacı bu açıklamadaki göreviyle kullanılmıştır?**

A) Özenli ve içten bir üslupla bu hikâyeleri kaleme almış.
B) Önce birçok deneme kaleme aldı ve sonra şiire yöneldi.
C) Bu dönem eserlerine hüzün ve karamsarlık damga vurmuştur.
D) O yetkin ve başarılı ozanlar, nitelikli ürünler ortaya koyabilmiştir.
E) Yıllar sonra nihayet anılarımı düşündüm ve yazdım.

ÜçDörtBeş

8. Gündelik yaşamda maddi ve manevi olarak yoksullar karşısında kayıtsız kalsak da roman okurken veya bir film seyrederken merhamet duyar ve sefaleti paylaşırız. Neden bu algı farklılığı ortaya çıkmaktadır? İnsanın iç dünyası ile dışa yansıttığı dünyası arasındaki gözle görülür farkların mahiyeti nedir? Bu sadece bir algı ve kavrayış sorunu mudur? Asıl sorun, estetik objeden etkilenen insanın kendisi midir? İnsan nedir ve estetik yargılara nasıl ulaşır? Sanat üretip de sanata konu olan insanın nitelikleri nelerdir?

Bu parçadaki edat ve bağlaçların sayısı hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	Edat	Bağlaç
A)	3	9
B)	4	5
C)	4	8
D)	8	4
E)	2	7

1. (I) Çocuk yazını türleri, yazın sanatının türleriyle çoğunlukla benzerdir. (II) Yazın alanındaki kitaplar genel olarak anlatı ve şiir olarak ele alınabilir. (III) Ancak çocuk kitapları düşünüldüğünde bilgilendirici kitapları da dikkate almak gerekir. (IV) Bu durumda çocuk yazını kapsamındaki kitaplar bilgilendirici, anlatı ve şiir olarak üç şekilde ele alınabilir. (V) Çocuk kitaplarının temel niteliklerinin belirlenmesinde çocuğa uygunluk ilkesine özel bir vurgu yapılır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ilgeç (edat) **vardır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Dil, çift eklemli niteliğe sahiptir. (II) Bu nedenle diğer gösterge dizgeleri içinde en işlevsel olandır. (III) Dil göstergelerinin bu çok yönlü işleyişi, dilin sanatsal amaçlar için kullanımına olanak tanır. (IV) Topluma özgü bir yapı olan dil, o dil toplumunun üyeleri arasında ortak bir anlaşmaya göre işler. (V) Çünkü dil, hem gösterenlerle gösterilenlerin birleşmesinden oluşan bir dizge hem de bu birleşimi oluşturan unsurların işleyiş kurallarını içeren bir düzenektir.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisinin türü diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç, ad tamlamalarını bağlamıştır?**

A) Hava yağışlıydı, kaldı ki rüzgâr sert esiyordu.
B) Bilgisayara bir soğutucu al, aksi hâlde bilgisayarın performansı düşer.
C) Kırmızı veya pembe bir not defteri alacakmış.
D) Hem mutfak dolaplarını hem koltuk takımını yeniledik.
E) Kâh uyağın kâh redifin şiirdeki kullanımından bahsediyordu.

4.
I. Bütün şairler biraz yalnızdır, diyordu.
II. Kitabı sana veriyorum yalnız bir hafta içinde bana iade etmen gerekiyor.
III. Yaklaşık on yıldır bu kentte yalnız yaşıyormuş.
IV. Defansta yalnız kaldığımdan ilk golü yedik.
V. İçlerinden yalnız bir kişi İngilizce biliyordu.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde "yalnız" **sözcüğü edat görevinde kullanılmıştır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Dilin yapısını tasvir ederken Saussure, kavramsal yığın ile ses yığını arasında kurulan ilişkiye dikkat çeker. Bu duruma göre dil dizgesi, anlamda yer alan kavramlarla duyusal nitelikli sesler arasındaki ilişkilenme sonucunda ortaya çıkar.

Bu parçada aşağıdaki sözcük türlerinden hangisi yoktur?

A) Ön ad B) İlgeç C) Adıl
D) Bağlaç E) Belirteç

6. Burgaz'la Heybeli arasında
Bir ada suyun içinde pusmuş

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Sıfat
B) İsim
C) Edat
D) Bağlaç
E) Belirtili isim tamlaması

7. (I) Kavramlarla sesler arasındaki ilişkileri yansıtan düzenekte A ekseni kavramsal yığını, B ekseni ise ses yığınını karşılar. (II) Toplumsal uzlaşım gereği kavramsal, sessel düzlemdeki noktalar arasında değişmez bağlantılar kurulur. (III) Bağlantıları belirleyen kurallar aynı toplumun bireyleri tarafından bilinir. (IV) Bu bilgi aracılığıyla bireyler gücül bir dil bilgisine sahip olur. (V) Gücül bilgi daha sonra dilsel edinç olarak terimleştirilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ilgeç vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Kaç gün kaldı Dünya Kupası'nın başlamasına?
II. Bu konuyu ansiklopedinin kaçıncı cildinde bulabiliriz?
III. Hangi bilim insanı bu araştırmayı gerçekleştirmiş?
IV. Bu masa örtüsünün benzerini nereden bulabiliriz?
V. Ne gün kitap fuarına gideceğiz?

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde soru anlamı zamirle sağlanmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Çocuklara yönelik yazınsal eserlere yüklenen eğitme ve geliştirme işlevi, yazın sanatının genel yönelimleriyle tutarlılık göstermez. Eğitme ya da öğretme, çeşitli yaşantılar yoluyla oluşturulan davranış değişiklikleriyle ortaya çıkar. Bunun için somut bir içeriğin bir materyal aracılığıyla bireye ulaşması beklenir. İlgili içeriği iletmeyi amaçlayan materyal, yine bu içeriğe göre biçimlenir.

Bu parçada aşağıdaki sözcük türlerinden hangisinin örneği <u>yoktur</u>?

A) Edat B) Bağlaç
C) Sıfat D) İsim
E) Ünlem

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat <u>kullanılmamıştır</u>?**

A) Dürüstlük pahalı bir mülktür, ucuz insanlarda bulunmaz.
B) Düşmanın tatlı sözüne aldanma, bal içine zehir koyup da verir.
C) Uçurumlara köprü kuran nice cümleler vardır.
D) Yazmak, kendini yanlış anlaşılmaya maruz bırakmamaktır.
E) İyi bir konuşma, mantık zincirinden uzaklaşmayan fakat gerekirse duygulara hitap eden bir konuşmadır.

11. Bu etkileyici eser, insanların dünyası ile fantastik yaratıklarla dolu bir dünya arasında sıkışıp kalan Hellboy'un hangi tarafa ait olduğunu bulmaya çalışırken insanlığa açtığı savaşı durdurma çabasını ustaca aktarıyor.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin örneği <u>yoktur</u>?

A) Belirtili isim tamlaması
B) İşaret zamiri
C) Soru sıfatı
D) Niteleme sıfatı
E) Durum zarfı

12. I. Her şeye rağmen gideceksen büyük gideceksin, ayrılık bile gurur duyacak seninle.
II. İnsan evrende gövdesi kadar değil, yüreği kadar yer kaplar.
III. Akrabaların düşmanlığı ve dostların eziyeti, yılan zehrinden daha acıdır.
IV. İnsanın cahil olduğunu bilmesi, bilgiye atılmış ilk adımdır.
V. Hayattaki en büyük mutluluk, sevildiğimize ikna olmaktır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde hem edat hem bağlaç kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. I. Edebî eserler, insanı daha mutlu bir dünyaya ulaştırmalıdır.

II. Umutsuzluk, insanın kendi potansiyelini ve yeteneklerini törpüler.

III. Hayattaki en büyük mutluluk, sevildiğimize ikna olmaktır.

IV. Gerek yok her sözü laf ile beyana; bir bakış bin söz eder, bakıştan anlayana.

V. Söylediklerimizden çok, söylemediklerimize pişman oluruz.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcükler türdeştir?

A) I ve II B) I ve III C) I ve V

D) II ve V E) III ve IV

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf türünde bir sözcük yoktur?**

A) Söz tutmakta en başarılı insan, söz verirken en çok düşünen insandır.

B) Ben insanın diğer yüzünü görünce ilkini hatırlamam.

C) İnsanoğlu hasta olmadığında sıhhatin kadrini bilmez.

D) Mantıklı düşünüp mantıklı hareket etmek gerekir.

E) Unutulmamalıdır ki başarının sırrı, amaca sadakattir.

3. Hayattaki en büyük zafer, hiçbir zaman düşmemekte ve sendelememekte değil, her düşüşte ayağa kalkmakta yatar.

Bu cümlede aşağıdaki sözcük türlerinden hangisinin örneği yoktur?

A) İsim B) Zarf C) Zamir

D) Sıfat E) Edat

4. Ekoloji biliminin edebî çalışmalar üzerindeki etkisi nedir? Bilim, edebiyat incelemesine ne şekilde açıktır? Edebiyat çalışmaları ve çevre söylemleri ile tarih, felsefe, psikoloji, sanat tarihi ve etik gibi disiplinler arasında karşılıklı etkileşimler ne şekilde olasıdır? Yukarıda verilen sorular, eko-eleştirmen ve eko-kuramcıların ellerinde nicelik ve nitelik olarak artacak bilgi potansiyelini çok iyi gösteren unsurlardır.

Bu parçada, aşağıdaki sözcük türlerinden hangisinin örneği yoktur?

A) Ön ad B) Adıl C) İlgeç

D) Belirteç E) Eylem

5. O, kalabalıklar içinde yalnız kalmıştı.

"Yalnız" **sözcüğü, aşağıdakilerin hangisinde bu cümledeki** "yalnız" **sözcüğüyle aynı görevde kullanılmıştır?**

A) Ben, bu yolda yalnız yürüyordum.

B) Aralarından yalnız o hikâye yazıyordu.

C) Bu hayatta hepimiz biraz yalnızız.

D) Yalnız ve gizemli bir insana benziyordu.

E) Forvet hattında yalnızdı, bu yüzden gol atamadı.

6. Sıfatlar niteleme ve belirtme sıfatları olmak üzere iki ana gruba ayrılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem niteleme hem belirtme sıfatı kullanılmıştır?

A) Layık olmayan kimseye dil döküp yorulma.

B) Kalp temiz olursa dilden güzel sözler çıkar.

C) Bozuk olunca maya, ne ar tanır ne hayâ.

D) Söylenen her kelime, çocuğun şahsiyetine konan bir tuğladır.

E) Arkadaşlık ağacı kuruyunca bir daha yeşermez.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirteç yoktur?**

A) Kime ok atmayı öğrettiysem bir gün beni nişan aldı.
B) Başarılı ve mutlu bir babanın erdemleri, çocuklarının servetidir.
C) Boşuna çırpınma gökyüzü, yurdum kadar ağlayamazsın.
D) İyi gazeteci, üzerinde çalıştığı her konuya eleştirel olarak yaklaşır.
E) Yazar, bir metnin içeriğinin iyice anlaşılması için gerekli çabayı göstermelidir.

8. **Aşağıdakilerin hangisinde bağlaç, cümleleri birbirine bağlamıştır?**

A) Çalışmak bizi can sıkıntısı, kötü alışkanlık ve yoksulluktan korur.
B) En kötüsü de sahip olamadığın şeylere ait olmandır.
C) Kötülüklerin en büyüğü ve tehlikelisi, haksızlıkların cezasız kalmasıdır.
D) Ya susmak gerekir ya da suskunluktan daha kıymetli bir söz söylemek gerekir.
E) Az şeye sahip olanın köleliği de az olur.

9.
I. Küstahlık, zayıf insanın güçlü olma taklididir.
II. Akıllı lider, cevabını duymak istemediği soruyu asla sormaz.
III. İyi insan, gülüşünü sevdiğiniz kişidir.
IV. Kendime yalan söylemeye başladığımdan beri kimseye inanmıyorum.
V. Alçak gönüllülük, kendi gerçek değerini anlamaktır.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat tamlaması yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Dilin toplumsal iletişimdeki kullanımını yöneten soyut kurallar, dilsel birimleri, başka kullanımlara kapatmaz. Dil, sanatsal bir yapının malzemesi olarak kullanılacağı zaman, göreceli olarak bu kuralların dışına taşınabilir. Çift eklemli yapısı nedeniyle dili oluşturan birimler hatta birimcikler toplumsal uzlaşımda olduğundan farklı biçimlerde bir araya gelebilir. Şiir dilinin yapısı, dilin bu boyutu üstüne temellenir. Bireylerdeki dilsel edinç, dilin kazandığı şiirsel biçimleri anlamada işlevseldir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Ad B) Bağlaç C) Belirteç D) Adıl E) Ön ad

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir zarf, eylemsiyi belirtmiştir?**

A) Her sorunun çözümünü kendi içinde aramak gerekir.
B) En kötü yalnızlık, kendinle barışık olmamaktır.
C) İnsan, en çok kaçtığı şeyden asla kurtulamıyor.
D) Her şey, neye layıksa ona dönüşür.
E) Ben, bana değer verenleri sevmekle meşgulüm.

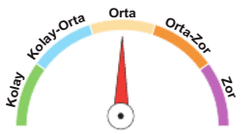
12. Sözcüklerin belli biçimdeki kullanımı onun şiirsel işlevini açığa çıkarır. Şiirsel işlev, iletişim düzeneğinde yer alan ileti, gönderici, alıcı, gönderge, kod ve kanal birimlerinin iletiyle kurduğu ilişkiye göre ortaya çıkan dilsel işlevlerden biridir. Şiirsel işlev iletinin diğer birimlere değil, kendi üstüne yönelik olması sonucunda belirir.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Birden çok bağlaca yer verilmiştir.
B) Sıfat tamlamasına yer verilmiştir.
C) Gösterme adılı kullanılmıştır.
D) Hem edat hem bağlaç vardır.
E) Belirtili ad tamlaması kullanılmıştır.

ÜçDörtBeş

KARMA SORULAR 3

İSİM SOYLU SÖZCÜKLER

1. "Yalnız" **sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?**

A) Fırından yalnız bir ekmek alman yeterli olur.
B) Bahsettiğiniz problemin üstesinden yalnız el ele vererek gelebiliriz.
C) Şimdiye kadar yalnız iki kez şiir yazmaya çalıştım.
D) Bu semtte iki katlı evlerden yalnız şu kaldı.
E) Pelin Hanım, toplantıya katıldı yalnız söz almadı.

2.
I. Genellikle bütün büyük yanlışlıkların altında gurur yatar.
II. Gençliğini eğlenerek geçiren, yaşlılığını ağlamakla geçirir.
III. Bir yanlışı düzeltircesine açılmış bir çiçek duruyordu orada.
IV. Hiçbir şeyi, bıraktığında sana acı verecek kadar sahiplenme.
V. Bana eski günler ve şimdiki aklım lazım.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde zarf (belirteç) **yoktur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı zamirle sağlanmamıştır?**

A) Söz konusu kitapta hangisinden söz ediliyor?
B) Dünkü geziye kimler katılmış?
C) Bu kitabı ne zaman bastırmayı düşünüyorsunuz?
D) O yayınevinin yönetim kurulunda kaçı varmış?
E) Bu güzel elbiseler nerede satılıyor?

4. Şiirsel işlevde alıcının dikkatini, iletinin yapılanma biçimine çekmek için doğal dilde kimi yapısal dönüşümler gerçekleştirilir. Dilin şiirsel işlevinin etkin olduğu yapılar, diğer dilsel işlevler içeren yapılara oranla belirgin bir fark taşır.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Sözcük hâlinde zamir yoktur.
B) Türemiş ad vardır.
C) Birden çok belgisiz sıfata yer verilmiştir.
D) "Amaç" ilgisi kuran bir edat kullanılmıştır.
E) Kurallı birleşik sıfat vardır.

5. Her bahar açar çiçeklerim
Güzel ve naziktir çiçeklerim

Bu dizelerde aşağıdaki zarf türlerinden hangisi vardır?

A) Zaman zarfı
B) Miktar zarfı
C) Yer-yön zarfı
D) Soru zarfı
E) Durum zarfı

6. Şiir (I) dilinde ses ve anlam birimleri (II), hem kendi (III) içlerinde hem birbiri arasında doğal dilden ayrışarak olabildiğince benzer yapılarda üretilme eğilimindedir. Ancak birçok (IV) şiirde genellikle bu (V) eksenlerden birinin daha baskın olduğu görülür.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerin hangisi zamirdir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÜçDörtBeş

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamir türünde bir sözcük vardır?**

A) Bilge kişi, hiç kimseye ve hiçbir şeye şaşmayan kişidir.
B) Aza tamah etmek en büyük zenginliktir.
C) Başarı kolay elde edilir, zor olan başarıyı korumaktır.
D) Tutarlılık, düş gücü bulunmayanların son sığınağıdır.
E) Ümit mutluluktan alınmış bir miktar borçtur.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem zamir hem zarf vardır?**

A) İyi kararlar tecrübeden, tecrübe ise kötü kararlardan doğar.
B) Yüzünü güneşe çeviren insan gölge görmez.
C) Önemli olan nereye gelmiş olduğunuzdan çok nereden ve nasıl geldiğinizdir.
D) Bütün bildiklerini söyleme ama söylediğin her şeyi bil.
E) Yemine gerek kalmayacak kadar sözlerine sadık ol.

9. Memleket isterim

Gök (I) mavi, dal yeşil, tarla sarı olsun
Kuşların çiçeklerin diyarı olsun

Memleket isterim

Ne (II) başta dert ne gönülde hasret olsun

Bu dizelerdeki numaralanmış sözcüklerin türleri hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	I	II
A)	ad	ünlem
B)	ad	edat
C)	ad	adıl
D)	ad	bağlaç
E)	adıl	bağlaç

10. İnsan bu, su misali (I)
Kıvrım kıvrım (II) akar ya
Bir yanda akan benim

Öbür (III) yanda Sakarya

Su iner yokuşlardan (IV)
Hep basamak basamak

Benimse alın yazım (V)
Yokuşlarda susamak

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

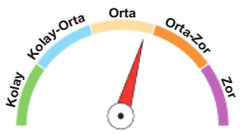
A) III. sözcük, bir ismi belirttiğinden sıfat türündedir.
B) I. sözcük "sebep" anlamı katan bir edattır.
C) V. sözcük, iyelik eki almış bir addır.
D) II. söz öbeği, belirteç türünde kullanılmıştır.
E) IV. sözcük, birden fazla isim çekim eki almıştır.

11. Türk Basın Tarihi'nde bilinen ilk polemik, *Ceride-i Havadis* gazetesi ile *Tercüman-ı Ahvâl* gazetesi arasında yaşanmıştır. Bu polemiğin konusu ise Şinasi'nin *Şair Evlenmesi* isimli oyunudur. Güçlü bir yazı kadrosuyla yayın hayatına başlayan *Tercüman-ı Ahvâl*, yaklaşık yirmi yıldır tek başına faaliyet gösteren *Ceride-i Havadis*'e bir anda rakip olmuştur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) İşaret zamiri
B) Bağlaç
C) Sıra sayı sıfatı
D) Zarf
E) Belirtisiz ad takımı

KARMA SORULAR 4

İSİM SOYLU SÖZCÜKLER

1. Öfkenin ateşi önce sahibini yakar, sonra düşmana ya varır ya da varmaz.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) İsim B) Zarf C) Bağlaç

D) Fiil E) Sıfat

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik zarf vardır?**

A) Yıpranmış birtakım eşyalar vardı etrafta.

B) Masmavi gökyüzünün derinliğine hayran kaldım.

C) Eski bir hikâyeyi anlatmayayım şimdi dedi ve yanımızdan uzaklaştı.

D) Yetenekli ve genç adam başarısını kutluyormuş.

E) Şiirlere gelişigüzel göz atıp değerlendirmede bulundu.

3. Paraya ihtiyacınız yok gibi söylemelisiniz şarkınızı. Kendinizi mutlu ve bambaşka hissetmelisiniz hep. Pozitif olun. Olumsuz durumların enerjinizi azaltmasına fırsat vermeyin. Sorunlarınızı gözünüzde büyütmeden çözmeye çalışın.

Bu parçadaki sıfat ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Adlaşmış sıfattır.

B) Birleşik sıfattır.

C) Fiilden türemiştir.

D) İşaret sıfatıdır.

E) Pekiştirme sıfatıdır.

4. *Hababam Sınıfı, Şekerpare, Çöpçüler Kralı, Neşeli Günler* gibi birçok unutulmaz filmde rol alan usta sanatçı Ayşen Gruda, 23 Ocak 2019'da yaşamını yitirdi. Bir süredir hastalıklarla boğuşan oyuncunun kaybı, sevenlerini derin bir üzüntüye boğdu.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi yanlıştır?

A) Sıfat görevinde kullanılmayan bir ortaç vardır.

B) Zamir türünde bir sözcüğe yer verilmemiştir.

C) Zincirleme isim tamlaması bulunmaktadır.

D) Bir sıfat tamlaması ek fiil alarak zarf görevinde kullanılmıştır.

E) Gövdeden türemiş sözcük vardır.

5. Bugün 8 Mart 2018, Perşembe yani hepimiz için önemli bir gün olan Dünya Kadınlar günü. Kimi kişilere göre alış veriş çılgınlığının zirve yaptığı; ülke ekonomisine katkı adı altında kapitalizmin sömürü araçlarından sadece biri. Kimisine göre ise bu gün, kapitalizmin bir oyunu değil; tam aksine, ona ve onun oyunlarına bir tepki olarak doğmuştur. Bugün; haksız çalışma koşulları, kadın erkek eşitsizliği, kadınlara oy hakkı verilmeyişi gibi konuları gündeme getirip protesto ederken yanarak ölen 129 kadın işçinin anısını ve mücadelesini yaşatmak için 1921'den beri hatırlanan bir gündür… Ayrıca bu günün, anısına tam 33 ülkede resmî tatil ilanedilmiştir.

Bu parçadaki cümlelerin tamamıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İsim tamlamasına yer verilmiştir.

B) En az bir yazım ya da noktalama yanlışı vardır.

C) Zaman zarfına yer verilmiştir.

D) Sıfat türünde sözcük kullanılmıştır.

E) Çekim eki almış sözcüğe yer verilmiştir.

ÜçDörtBeş

6. İnsanların, tarihin kadim çağlarından beri en az varlık ve ona ait bilgi kadar üstünde düşündüğü meselelerden bir tanesi de düşüncenin bizzat kendisi olmuştur. Düşünce faaliyetinin varlık üzerinde gerçekleşmesinin bir sonucu olarak ortaya bilgi süreci çıkmış, bu sürecin doğruluk-yanlışlık, uygunluk-tutarlılık ölçütleri açısından denetlenmesi ise epistemoloji olarak tezahür etmiştir. Bütün bu faaliyetlerin temelinde mantık ilminin bir araç veya amaç olarak bulunup bulunmadığı da düşünce konusu olmuştur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Ünlem B) Zarf C) Edat

D) Bağlaç E) Zamir

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı zamirle sağlanmıştır?**

A) Niçin beni de tiyatroya çağırmadınız?
B) İçlerinden hangisi daha sessiz çalışıyor?
C) Hangi marketten alışverişinizi yaptınız?
D) Bu takım elbiseyi nasıl seçtiniz?
E) Neden bu kararınızdan caydınız?

8. Elbette ki düşünce üzerine düşünmek, varlık veya bilgi üzerine düşünmek meselesinden daha kapsamlı ve yoğun bir faaliyet anlamına gelmektedir. Çünkü bizzat düşüncenin kendisi nesne olmak yerine artık bir öznedir. Ancak düşüncenin özne olması ile karmaşık bir durum ortaya çıkmıştır artık.

Bu parçada geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisi bağlaç değildir?

A) ile B) ki C) çünkü

D) ancak E) veya

9. Kendinizi temiz ve parlak tutarsanız iyi edersiniz çünkü arkasına geçip dünyayı görmeniz gereken pencere sizsiniz.

I. Belgisiz zamir
II. İşaret zamiri
III. Kişi zamiri
IV. Dönüşlülük zamiri

Bu cümlede numaralanmış zamir çeşitlerinden hangileri kullanılmıştır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

10. Denizi (I) seviyorsan dalgaları da (II) seveceksin çünkü (III) korkarak yaşarsan yalnızca (IV) hayatı (V) seyredersin.

Bu cümledeki altı çizili sözcükler, türlerine göre eşleştirilirse hangisi dışarıda kalır?

A) V B) IV C) I D) II E) III

11. Edat tek başına anlam taşımayan, içinde geçtiği cümlelerdeki sözcüklerle çeşitli anlam ilgileri kuran sözcük türüdür.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat kullanılmıştır?

A) Yarın ya sinema filmine ya da fuara gideceğiz.
B) Gerek kitapları gerekse de konferanslarıyla toplumu aydınlatan bir insandı.
C) Oğuz Atay ile Necati Cumalı en sevdiğim yazarlardandır.
D) Sıkı ders çalışıyor ancak dinlenmeyi de ihmal etmiyordu.
E) O, 1975'te bu kurumda çalışmaya başlamış.

ÜçDörtBeş

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili zamirin yapısı diğerlerinden farklıdır?**

A) Size her konuda güven duymaktayız.
B) Şunlardan bir kilo daha almalıyız.
C) Alışverişten dönüşte bana bir gazete getirin.
D) Bu yemeklerin hepsini kendim yaptım.
E) İlk dinlediğimde birçoğunu ben de beğenmiştim.

2. Açıkçası (I) modernitenin hızlı (II) ve sürekli (III) doğası; bilimsel (IV) alanlardan sosyal alanlara kadar süratli devinim içinde seyretmesi, düşüncenin işleyişi ve sonuçlanması açısından, mantık yerine derin (V) çözümlemeleri kanıksamıştır.

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerden hangisi türce diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Günümüzde mantık ilminin alt yapısını zıtlıklar ve ilişkiler ağından bağıntılanma biçimleri oluşturmuştur ki böylece mantık ilmi semiotik süreçlerle aynı işlevi gerçekleştiren bir noktaya taşınmıştır.

Bu cümlede geçen aşağıdaki sözcüklerden hangileri aynı türdedir?

A) ve – ilmi
B) günümüzde – mantık
C) alt – zıtlıklar
D) aynı – bir
E) biçimleri – gerçekleştiren

4. Nasıl söylesem bilmem,
Ve anlatsam ne ile?
Bu öyle bir duygu ki
Gelmez kaleme, dile…

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerin türü yönüyle özdeşlerinin tamamına

I. Uyuyamayacaksın
Memleketin hâli
Seni seslerle uyandıracak
II. Oturup yazacaksın
Sen artık o eski sen değilsin
III. Sen şimdi ıssız bir telgrafhane gibisin,
Durmadan sesler alacak
Sesler vereceksin
IV. Uyuyamayacaksın
Düzelmeden memleketinin hâli
Düzelmeden dünyanın hâli
V. Gözüne uyku girmez ki
Uyuyamayacaksın

numaralanmış bölümlerden hangisinde yer verilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. İnsan için yalnız üç olay vardır: doğmak, yaşamak, ölmek. İnsan, doğduğunun farkında değildir; ölüm korkusuyla acı çeker ve genellikle de yaşamayı unutur.

Bu parçada ----,----,----,---- türünde sözcükler kullanılmıştır.

Aşağıdakilerin hangisi, yukarıda boş bırakılan yerlere getirilebilecek sözcük türlerinden biri değildir?

A) adıl B) ilgeç C) ön ad
D) belirteç E) bağlaç

6. Hegel; mantık bilimini, saf idenin bilimi olarak kabul edip düşüncenin ve ona ait belirlenimlerin sahip olduğu yasaların açıklayıcısı olarak görmüştür.

Bu cümlede, aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Adıl
B) Edat
C) Ad
D) Bağlaç
E) Belirtisiz ad takımı

7. Kırk sene edebiyatla uğraştığım için edebiyatçı yönümün ön planda olduğu ve ağır bastığı doğrudur. Ne var ki elli yıldan beri yağlı boya tablolar yaptığımı pek az kişi bilir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Bağlaç
B) Edat
C) Birleşik zamir
D) Türemiş sıfat
E) Derecelendirme zarfı

8. **Aşağıdakilerin hangisinde ilgi zamiri vardır?**

A) Onlar, dürüst ve çalışkan insanlar olarak tanınmıştır.
B) Bilgisayardan iki gündür tuhaf bir ses geliyor.
C) Kitaptaki önemli yerleri kırmızı bir kalemle belirtirdi.
D) Odanın perdesi güzeldi fakat salonunki eskimişti.
E) O zamanlar bu civarda yazlık bir sinema varmış.

9. *Şair ve Patron*, tarihçilerin kutbu Halil İnalcık tarafından kaleme alınmıştır. Tam adı *Şair ve Patron Patrimonyal Devlet ve Sanat Üzerinde Sosyolojik Bir İnceleme* olan bu eser, birinci olarak 2003 yılında basılmış ve pek çok baskısı daha yapılmıştır. 91 sayfa olan kitap 6 başlıktan oluşmaktadır.

Bu parçayla ilgili olarak

I. Sıra sayı sıfatı kullanılmıştır.
II. İşaret zamirine yer verilmiştir.
III. Zaman anlamlı zarf öbeği vardır.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Senin(I) kalbinden sürgün oldum ilkin
Bütün sürgünlüklerim bir(II) bakıma bu sürgünün bir süreği
Bütün(III) törenlerin, şölenlerin, ayinlerin, yortuların dışında
Sana geldim(IV), ayaklarına kapanmaya geldim
Af dilemeye geldim, affa lâyık olmasam da(V)

Bu dizelerdeki numaralanmış sözcüklerin türce özdeşleri aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde yanlış verilmiştir?

A) I: Gazete binasına onlarla gideceğimi daha önce de söylemiştim.
B) II: Fuardan bir ben bu kitabı almıştım.
C) III: Neden hiçbir arkadaşımız dergi çıkarma konusunda bir hazırlık yapmamış?
D) IV: Beni, hiçbir zaman tam anlamadın ki.
E) V: Sana olanları anlatırım yalnız kimseye söylemeyeceksin.

BeşDört Beş

11. Bilgiden sağlanan rekabet avantajı ve ekonomik üstünlüğün devamlılığı için, sahip olunan bilginin de sürekli ve yenilenebilir olması ön koşuldur. Bu ön koşulu sağlamanın en sağlıklı yoluysa bilgiyi verimli kullanmaktır.

Bu parçadan alınan aşağıdaki sözcüklerden hangisi ad değildir?

A) rekabet B) bilginin C) koşulu

D) sağlamanın E) sağlıklı

12. Yaşam düzeyi (I) yüksek (II) olan bir kişiye (III) ‘‘ Aza tamah et.’’ demek, bana (IV) göre de çok (V) anlamsız bir durum.

Bu cümledeki altı çizili sözcükler türlerine göre eşleştirilirse hangisi dışarıda kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Her gün biraz daha âşık oluyorum hayata
Hele o kuş cıvıltıları yok mu
Ne şeker şey onlar
Günüm gecem neşeyle doluyor
Pamuk şekerim eriyor ağzımda
Misketlerimse sığmıyor cebime
Gönlümde kuşların kanat sesleri yankılanıyor sanki

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Birden çok sıfatla nitelenmiş sözcük vardır.
B) Yansımadan türemiş isim kullanılmıştır.
C) İyelik ekinden sonra durum eki almış sözcüğe yer verilmiştir.
D) Sesteş kök örneği vardır.
E) Kurallı birleşik sıfat kullanılmamıştır.

14. Bilgi Çağı (I) olarak da adlandırılan günümüzde tam anlamıyla bilgiye dayalı toplumsal ve ekonomik bir hayat devam etmektedir. Sürekli değişim içinde olan bu dinamik yapının odağında (II) yer alan bilgi, temel olarak bilim ve teknolojiyi etkilemekte ve yine en çok bilim ve teknolojiden etkilenmektedir. Toplumsal yapılardan (III) sosyal hayata, üretim biçimlerinden ulusal ve uluslararası ilişkilere değin pek çok alanda kendini fark ettiren bilgi merkezli etkinin temelinde (IV), bilginin kullanılmasındaki farklılıklar belirleyici olmaktadır. Bu noktada toplumlar, organizasyonlar ve hatta bireyler arasında karşılaştırılabilir bir üstünlük ve rekabet avantajı (V) sağlamanın yolu; en güncel ve doğru bilgiyi en etkili ve sağlıklı biçimde kullanabilmekten geçmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış söz öbeklerinden hangisi ad takımı değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Yahya Kemal’in şiirini törende hangi öğrenci okuyacak?

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi yanlıştır?

A) Soru anlamı sıfatla sağlanmıştır.
B) Edat türünde sözcüğe yer verilmemiştir.
C) Hem isim hem de sıfat tamlaması vardır.
D) Unvan sıfatına yer verilmiştir.
E) Türemiş yapılı isim kullanılmıştır.

ÜNİTE 05

Fiiller (eylemler)

Fiil Çekimi

Ek Fiil

Fiilde Yapı

Fiilimsiler

Fiilde Çatı

ÜçDörtBeş

1. Adına türküler yakmadım diye
Küsüp benden neden böyle bıkarsın
Yalanlarla seni yıkmadım diye
Bu garip gönlümü böyle yakarsın

Bu dörtlükte kaç çekimli eylem vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çekimli eylem yoktur?**

A) Güç, başarabileceğinden fazlasını asla istememektir.
B) Mutlu olmak istiyorsan kendini başkalarıyla karşılaştırma.
C) Saçın ağarmasından ibret almayana nasihat kâr etmez.
D) Başkalarından nefret eden insan, kendini hiç sevmez.
E) Yapamayacağın şeylerin yapabileceklerini engellemesine izin verme.

3. Çok kitap okuyana (I) "okumuş (II) adam" derler (III) fakat çok televizyon izleyene (IV) "görmüş (V) adam" demezler nedense.

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerden hangisi çekimli eylemdir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlam kayması vardır?**

A) Yolculuğumuzun ikinci gününde Çeşme'de olacağız.
B) Film yaklaşık yarım saat sonra başlıyor.
C) Beş senede bir koltuk takımının yüzünü değiştirir.
D) Misafirlerimiz bir saat önce yola çıkmış.
E) İsmail Bey şu an toplantıda konuşuyor.

5. **Aşağıdaki eylemlerden hangisi farklı bir kiple çekimlenmiştir?**

A) Söylemez B) Bekletiyor
C) Anlatacak D) Bilmiş
E) Gönderse

6. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen fiillerin tamamı kılış (iş) anlamı taşımaktadır?**

A) gösterecekmiş – sararacak – oturdu – uyudunuz
B) hazırla – yeşer – bil – oku
C) ineriz – kırdı – katmış – kavramalıyız
D) saymışız – bindi – alıyoruz – sayacağız
E) açtı – aşmışlar – seçiyoruz – anlamalıyım

ÜçDörtBeş

7. *Dede Korkut Hikâyeleri*'nin "Salur Kazan'ın Yedi Başlı Ejderhayı Öldürmesi" hikâyesinin anlatıldığı yeni nüshasının bulunduğu bildirildi.

Bu cümlenin eylemi için aşağıdakilerin hangisi doğrudur?

A) Zaman kaymasına uğramıştır.
B) Olumsuzluk bildirmektedir.
C) Dilek kiplerinden biriyle çekimlenmiştir.
D) III. tekil şahsa göre çekimlidir.
E) Kılış anlamlı bir eylemdir.

8. Oğul,
İnsanlar vardır, şafakta doğar, gün batarken ölürler!
Unutma ki dünya sandığın kadar büyük değildir!
İki paralık güneşe aldanıp sonra da karda, ayazda kavrulup gitme
Güçlüsün, akıllısın, söz sahibisin!
Ama;
Bunları nerede, nasıl kullanacağını bilmezsen
Sabah rüzgârında savrulup gidersin.

Bu dizelerde kaç tane çekimli fiil kullanılmıştır?

A) 2 B) 4 C) 6 D) 8 E) 10

9. Dilin kimliğini yitirmesi, başka dillerin boyunduruğu altına girerek canlılığını, kendi kendini yenileyen niteliğini kaybetmesi, aynı zamanda birleştirici ve bütünleyici özelliğini yitirmesi anlamına da gelir.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Olumsuz fiil
B) Kılış fiili
C) Haber kipi almış fiil
D) Dilek kipi almış fiil
E) I. tekil kişiye göre çekimlenmiş fiil

10. **Aşağıdakilerden hangisi olumsuz ve soru çekiminde bir kılış fiilidir?**

A) Yazıyor mu?
B) Yazmıyor mu?
C) Yazılıyor mu?
D) Yazılmıyor mu?
E) Yazılmamak mı?

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde oluş fiili kullanılmıştır?**

A) Demirler, uzun süre yağmura maruz kalınca paslanmış.
B) Bu önemli kararı yarın açıklamayı düşünüyorum.
C) Dünkü derste sözcük türlerini işledik.
D) Bir saattir burada oturuyoruz, gelen giden yok.
E) Eskimiş eşyalardan bazılarını dün attılar.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kip kayması vardır?**

A) Biz de yarın deniz kenarına gidelim mi?
B) İstediğiniz kumaşı bulabilmek için pek çok yere baktı.
C) Siz hep esprili ve kibar bir insansınız.
D) Bu kartonları çöp kutusuna atıverin.
E) O, her hafta sonu çiftliğe gidiyor.

ÜçDörtBeş

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden çok çekimli eylem kullanılmıştır?**

A) Ünlü sanatçı, merakla beklenen yeni albümü için stüdyo çalışmalarına devam ettiğini söyleyerek bu albümde alışılageldik müzik çizgisinin biraz dışına çıkacağını belirtti.

B) Sanat yaşamımın ilk yıllarında şiire mi romana mı yöneleceğimi kararlaştırmakta güçlük çekiyordum; yıllar içinde ibre, romana çevrildi.

C) Bu yazarımızla yaptığımız görüşmede edebiyattan sanata, kültürden felsefeye çok geniş bir yelpazede önemli değerlendirmelerde bulunduk.

D) İstanbul'u, özellikle de İstanbul'un tarihsel dokusunu, en iyi bilen tarihçilerle ve yazarlarımızla yaptığımız sohbetlerden oluşan bu kitabı sizlere gururla sunuyoruz.

E) Her roman ve hikâyenin yaşanmışlıklardan izler taşıdığı üzerinde durarak konuşmamı tamamladım.

2. (I) Bilgiyi konu edinen girişimlerdeki artışın asıl sebebi, bilgiye sahip olmakla sağlanacak güce sahip olma becerisini gösterebilmektir. (II) Bilgi kavramı ve bu kavramı içeren konular hemen her disiplin dalında en çok çalışmanın yapılığı alanlardan biridir. (III) Organizasyon bünyesinde bilgi yönetimi kavramının dile getirilmesinin ve bunun sistemli bir yönetim sürecine dönüştürülmesinin ardında da bilgiye yüklenen anlam ve önemin değişmesi yer alır. (IV) Benzer eğilim, bilgi üretme ve bilgi oluşturma süreçleri için de geçerlidir. (V) Organizasyon içinde bu süreçlerin bilinçli bir biçimde işlevsellik kazanması, bir rastlantı değildir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde çekimli fiil kullanılmıştır?

A) IV B) II C) III D) V E) I

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kip kayması vardır?**

A) O, bütün yazılarında sade ve içten bir anlatımı tercih eder.

B) Dedem yıllar önce bu konağa taşınıyor ve uzun yıllar burada yaşıyor.

C) Kardeşim bilgi sahibi olmadığı hiçbir konuda konuşmaz.

D) Bu tablodaki renkler ustalıkla kullanılmış.

E) Kahramanımız, büyük şehirden epey uzak bir Anadolu kasabasında dünyaya gelmiş.

4. I. Bu tempoyu korudukça şampiyonluk ihtimalimiz artar.

II. Bilgisayarı yarın tamire götürmem gerekiyor.

III. İlk şiir kitabımı geçen ay bastırdım.

IV. Bize gerekli olan malzemelerin listesini yarına kadar hazırlayın.

V. Evin temizlik işleriyle onlar ilgileniyorlar.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisinin eyleminde zaman anlamı <u>yoktur</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. "Dil; geçmiş, şimdi ve gelecek arasındaki zinciri tamamlar." **cümlesindeki çekimli eylem ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Kılış anlamlıdır.

B) Olumlu fiildir.

C) III. tekil şahsa göre çekimlenmiştir.

D) Geniş zaman kipinde çekimlenmiştir.

E) Kip kaymasına uğramıştır.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylem, farklı bir kişiyle çekimlenmiştir?**

A) Her yazında bir öncekine göre yazınsal üslubunu geliştirmelisin.

B) Bu son denemende güncel edebî konulara usta bir yazar tavrıyla değinmişsin.

C) Edebiyat ve sanatla ilgisini asla kesmesin, okumaya bol bol zaman ayırsın.

D) Pek çok romancının romanda psikolojik analizlere yer verdiğini sen de bilirsin.

E) Kitapların dünyasına adım attığından beri kendini değiştirip zenginleştirmişsin.

7. Nesne alabilen, öznenin yüklemdeki işi bir nesne üzerinde gerçekleştirdiği eylemlere kılış eylemi adı verilir.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde kılış eylemine yer verilmiştir?

A) Kitaplarımın ön sözünde onları yazma amacımdan kısaca bahsettim.

B) Tarihsel süreç içinde dilimizde birtakım değişimler oluşmuştur.

C) Türk dilinin köklü bir geçmişe ve yazın geleneğine sahip olduğu bilinmektedir.

D) Kitabımda, çağlar boyu Türkçenin geçirdiği değişimleri irdeledim.

E) Bu kitabımın son sayfasında, günümüz Türk dünyasını gösteren bir harita bulunuyor.

8. Sanat, felsefi bir değer olarak doğru-yanlış, iyi-kötü, var-yok gibi bazı kategorik ayrımlara kapalıdır. Sanat fenomeni, salt estetik hazzın ötesine geçerek hemen her türlü zıtlığı eşitler. Estetik yargıyı bütün diğer yargıların üstünde görür. Çünkü sanat, süjesi ve aynı zamanda nesnesi olabilen insanın aynası olarak karmaşık doğaya sahiptir.

Bu parçada kaç tane çekimli fiil vardır?

A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

9. Schopenhauer, göreli mutluluğun üç kaynaktan ileri geldiğini savunur: İlki, kişinin olduğu şey; ikincisi, kişinin sahip olduğu şey; üçüncüsü de kişinin diğerlerinin gözlerinde temsil ettiği şeyler. Oysa salt güzelliğin kaynağı, hiçbir tanıma sığmayan hakikat ve bu hakikatte gömülü iyi ve güzeldir. Sanat, Katharsis'i ve bunun sonucunda gerçekleşecek olan mutluluğu, göreli yollarda değil, iyi ve güzelin kaynağı olan salt hakikatte arar. Plotinus güzel yoluyla Katharsis'in mümkün olduğunu söyler. Plotinus'a göre ruhun güzelliği algıyla kavranabilir olan bir güzellik olmayıp o, ruh tarafından doğrudan doğruya kavranır. Çünkü ruhun güzelliği, ruha göre aşkın olan bir güzellik değil, içkin bir güzelliktir. Bu güzellik Katharsis'e dayanır ve ancak ahlaki bir güzellik olabilir. Çünkü ahlaki güzellik genel olarak iyi eylem ve erdemle aynı şeye dönüşmüş olur.

Bu parçada geniş zaman kipiyle çekimlenmiş kaç eylem vardır?

A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

10. Schudson, toplumsal bellek görüşünü kısaca dört maddede özetler. Belleğin toplumsal olduğuna vurgu yapan Schudson, belleğin bireyin zihninden öte kurallar, kanunlar, standartlaştırılmış usuller ve kayıtlar hâlinde yerleşmiş ve yerleştirilmiş olduğunu ifade eder. Belleğin kültürel uygulamalar serisi aracılığıyla geçmişe borçlu olduğunu, onanmalar veya mazinin manevi devamlılığı noktasında ifade bulduğunu söyler.

Bu parçadaki fiiller, aşağıdaki kiplerin hangisiyle çekimlenmiştir?

A) Görülen (bilinen) geçmiş zaman kipi

B) Öğrenilen (duyulan) geçmiş zaman kipi

C) Şimdiki zaman kipi

D) Geniş zaman kipi

E) Gelecek zaman kipi

ÜçDörtBeş

1. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi çekimli fiildir?**

A) Bilgi geliştirme merkezleri, bilginin kontrolünü artırmak için lüzumludur.

B) 19'uncu yüzyıl, Batı dünyasında bilgi patlamasının yaşanmaya başlandığı dönemdir.

C) Bilgi çağında var olma ve güçlü olma çabası, bilgiyi etkin olarak kullanmayı şart koşar.

D) Bir bilgiyi etkin ve verimli kullanmak, en az onu üretmek kadar önemlidir.

E) Uygun teknolojinin, uygun zamanda gerçekleştirilmesi, günümüzün birçok işletmesi için temel ve kritik bir rekabet meselesidir.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük çekimli eylem değildir?**

A) Edebiyata lise çağımda başladım ve ilk şiir kitabımı 1987'de çıkardım.

B) Okuduğum kitaplarda özellikle biçim ve içerik dengesinin sağlanmış olmasını gözetirim.

C) Nitelikli edebî verimler ortaya koyabilmek adına çabalıyorum daima.

D) Felsefe diline egemen olmak, yazın diline yabancı olmamaya bağlıdır.

E) Ben şimdiye değin yazdığım hiçbir eserde ağdalı bir dile başvurmadım.

3. I. Sanatsal açıdan verimli olmak için konu çeşitliliğine önem vermelisiniz.

II. Edebiyat geleneğini inceler ve gelenekten faydalanırsanız sanatınızı geliştirebilirsiniz.

III. Eserlerinizde geçmiş zamana ait resimlere yer vermeyi ihmal etmiyorsunuz.

IV. Son şiirlerinizde imge ve mecazlarla yüklü bir dili öne çıkarmışsınız.

V. Romanlarınızda akıcı bir anlatıma ve sağlam bir kurguya yer verdiniz.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde fiil, diğerlerinden farklı bir kiple çekimlenmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Divan edebiyatının en yaygın nazım biçimlerinden biri olan gazel nazım şekliyle "gül" redifinden oluşan onlarca gazel yazılmıştır; hemen hemen her yüzyılda "gül", sultanlığını ilan edercesine şiirlerde yer almış ve birbirinden renkli hayallerin kurulmasına vesile olmuştur.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) İstek kipiyle çekimli fiil

B) Geniş zaman kipiyle çekimli fiil

C) Gelecek zaman kipiyle çekimli fiil

D) Duyulan geçmiş zaman kipiyle çekimli fiil

E) Görülen geçmiş zaman kipiyle çekimli fiil

5. Osmanlı tarihçileri; eserlerini, yöneticilerin başarılarının gelecekte hatırlanması amacıyla Arapça ya da Farsça yazıyorlardı. Ancak bazı padişahlar yine aynı amaçla eserleri Türkçe yazdırmayı yeğledi.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) III. tekil kişiye göre çekimlenmiş fiil

B) Dilek kipiyle çekimlenmiş fiil

C) Olumlu fiil

D) Haber kipiyle çekimlenmiş fiil

E) İş fiili

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylem, emir kipiyle çekimlenmiştir?**

A) Bu problemi çözebilmek için yardımlaşmamız gerekiyor.

B) Biraz daha soru çözeyim de şu konuyu anlayayım.

C) Keşke yarın gezmeye ve alışverişe gitsek.

D) Bana kısa bir süre yardım edin lütfen.

E) Bence bu eğlenceli filmi sizler de izlemelisiniz.

7. (I) Modern bilim yöntemi ve düşünme biçiminin etkisiyle insanın karmaşık doğasını atladığımız bir gerçektir. (II) Tek yönlü, mekanik, olgucu düşünmenin sınırları içindeki insan için, Antik Çağ Yunan sanat görüşündeki metafiziksel çıkışlar, sanat terapisi için modern zamanlardaki teknik insan tanımı açısından bir çıkış noktası niteliğindedir. (III) O da sanatın hakikat yolunda insanın bütüncül ve aşkın mimetik mücadelesidir. (IV) Varoluşsal estetik, sanatsal biliş ve insanın karmaşık doğasının tüm güçlerini seferber edebileceği kültürel, simgesel bir benlik inşası bu yolculuğun yönünü değiştirecektir. (V) Çünkü sanatla terapi, ucu açık bir süreçtir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde çekimli fiil kullanılmıştır?

A) III B) II C) V D) IV E) I

8. Her toplum ve medeniyette olduğu gibi Osmanlı Devleti'nde de tarihçilik anlayışı kendine has dinamiklere sahipti. Osmanlı'nın kuruluşundan yıkılışına kadar çeşitli dönemlerde kaleme alınan tarihî eserler, devlet anlayışının ve mevcut koşulların niteliği hakkında ipuçları veriyor. Osmanlı Devleti'nin en güçlü dönemi olarak bilinen ve Türk tarih anlatımında "Yükselme Dönemi" adıyla tanımlanan dönemdeki tarih yazımı da bu güce yaraşır bir hâl almış.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Gereklilik kipinde çekimlenmiş fiil
B) İstek kipinde çekimlenmiş fiil
C) Geniş zaman kipinde çekimlenmiş fiil
D) Görülen geçmiş zaman kipinde çekimlenmiş fiil
E) Şimdiki zaman kipinde çekimlenmiş fiil

9. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen fiillerin tamamı dilek** (tasarlama) **kipiyle çekimlenmiştir?**

A) Başlamalısınız – bak – görmüş – istese
B) Sevsek – ölçmeliler – seziyor – bil
C) Bakar – alsa – yürüyün – görmeliyiz
D) Seçmeli – koş – bitmiş – gideyim
E) Baksa – gitmeli – okuyunuz – yapalım

10. **Aşağıdakilerin hangisinde duyulan geçmiş zaman kipi, cümleye** "sonradan farkına varma" **anlamı katmıştır?**

A) Tüh, pantolonumun paçaları çamur olmuş!
B) Üç yıl önce başlayan inşaat başarıyla tamamlanmış.
C) Boyacılar evi iki günde boyamış.
D) Dayım dün akşam uçakla Konya'ya gitmiş.
E) Bestelediğiniz parça çok etkileyici olmuş.

11. Felsefi refleksiyon adı verilen süreç dilin, daha özelde kavramların ve yargıların felsefi analizinden oluşur.

Bu cümledeki çekimli eylemin özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

A) olumsuz – geniş zaman – III. tekil kişi
B) olumlu – geniş zaman – II. tekil kişi
C) olumlu – geniş zaman – III. tekil kişi
D) olumlu – geniş zaman – I. tekil kişi
E) olumlu – şimdiki zaman – III. tekil kişi

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çekimli eylem yoktur?**

A) Osmanlı tarih yazıcılığında Osmanlı hanedanını içeren "Tevârih-i Âli Osmanlar", "Selimnameler", "Süleymannameler" ile fetihleri konu alan "Fetihnameler", "Gazavatnameler" ve "Zafernameler" yaygındı.

B) Bir devlet geleneği olarak adlandırılan Osmanlı tarih yazıcılığı, devletin tarihî varlığı ve devlet-iktidar anlayışı konularında Osmanlı tarihçisinin görüşlerini yansıtıyordu.

C) Osmanlı tarih yazıcılığı, Osmanlı Devleti'nin ilk birkaç yüzyılında yöneticilerin başarıları ve hayat hikâyelerinden oluşurdu.

D) Yerleşik yaşama tam olarak geçilip devlet kurumlarının oluşturulduğu dönemde Osmanlı tarih anlayışı ve anlatışı yavaş yavaş değişecektir.

E) Osmanlı'da kaleme alınan ilk tarihi eserler birer destan niteliği taşıyordu.

2. Güneş Sistemi'ne en yakın yıldızları ve çevrelerindeki gezegenleri gözlemleyen bilim insanları, Proxima Centauri sisteminde Dünya ile aynı boyutlarda bir gezegene rastladı. Bilim insanları, gezegenin yörüngesinin ve yıldızdan uzaklığının da su oluşumu için uygun şartları taşıdığını belirtiyor.

Bu parçayla ilgili olarak

I. Çekimli fiil sayısı üçtür.
II. Fiillerin hepsi aynı kişiyle çekimlenmiştir.
III. Dilek kipleriyle çekimlenmiş bir eylem yoktur.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. Bireylerin kullanmış olduğu teknolojik cihazlar, çalıştırdıkları programlar nedeni ile gizliliğin ihlâline yol açabiliyor.

Aşağıdakilerin hangisi, bu cümledeki eylemin özelliklerinden değildir?

A) Haber kipi B) Olumlu eylem
C) Şimdiki zaman D) III. tekil kişi
E) Kılış anlamı

4. "Jean Baudrillard'ın sanatın gittikçe hayat olmak eğiliminde bulunduğunu belirtmesi, felsefi gücü ve kapsamı açısından modern psikiyatriden daha fazlasını ifade ettiğini söylemenin başka bir yorumu olmalıdır." **cümlesindeki fiilin kip ve kişisi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

A) Gereklilik kipi – II. tekil kişi
B) Gereklilik Kipi – III. çoğul kişi
C) Gereklilik kipi – III. tekil kişi
D) İstek kipi – III. tekil kişi
E) Emir kipi – III. tekil kişi

5. Duyguları renk ve çizgilerle betimlemek, Edward Munch'ın The Scream'indeki gibi, rüyanın irrasyonel manzarasını göstermek şeklinde veya Salvador Dali'nin resimlerinde olduğu gibi belirebilir.

Bu cümledeki çekimli fiille ilgili olarak aşağıdaki yargıların hangisi doğrudur?

A) Tasarlama kiplerinden biriyle çekimlenmiştir.
B) Soru çekimindedir.
C) Olumsuz çekimdedir.
D) Geniş zaman kipinde çekimlenmiştir.
E) Kılış eylemidir.

6. I. İlk maçta en az bir gol bulsak da turu geçmek kolay olsa.
II. Bundan sonraki her maç, bizim için final havasında geçmeli.
III. Saha ve iklim şartları maçın oynanması için uygun gözüküyor.
IV. Sahada var gücünüzle mücadele edin ve turu ülkemize getirin.
V. Elimizden gelen mücadeleyi gösterelim ve kupaya uzanalım.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde fiil, haber kiplerinden biriyle çekimlenmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Bahsedilen anlayış, belirli bazı filozofların felsefelerinin koleksiyonu değil, belirli birtakım felsefi sorunlar etrafında devam eden (I) felsefelerin koleksiyonu olarak da tanımlanır (II). Ancak bu terim o kadar fazla soruna uygulanmıştır ki bu sorunları bir arada düşünebilmemizi (III) sağlayan ortak çözümleyici karakterin ne olduğu da belirlenemez (IV) durumdadır (V).

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi çekimli eylemdir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük, çekimli eylemdir?**

A) Çeşitli felsefe tarihi ve antoloji yapıtlarında kuramcılık yönüyle anılan Karl Popper, günümüz felsefesinde geniş ölçüde tanınıyor.

B) Tractatus, Descartes'tan çağdaş felsefeye miras kalan "bilginin ve bilimin temellerinin güvence altına alınması" sorununa yeni bir çözüm önerir.

C) Bu terim, yalnızca teknik felsefe açısından bir meta-felsefe sorunu veya felsefe tarihçiliği açısından bir felsefe geleneğini anlama sorunu değildir.

D) Felsefe tarihçisinin amacı düşünürler, düşünürlerin çözümleri, düşünce tarihinin dönemleri ve düşünce gelenekleri üzerine daha iyi bir anlayış geliştirmeyi sağlamaktır.

E) Bir filozofun nihai amacı felsefenin konu alanına giren sorunlara yönelik çözümler sunmaktır ve kimin hangi gelenekten olduğu felsefenin bir sorunu değildir.

9. "Haftaya perşembe denize gideriz." cümlesinde ---- zaman kipi, ---- zaman kipi yerine kullanılmıştır.

Bu cümlede boş bırakılan yerler, hangi sözcüklerle tamamlanmalıdır?

A) geniş – geçmiş

B) geniş – şimdiki

C) geniş – gelecek

D) şimdiki – gelecek

E) şimdiki – geçmiş

10. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin eyleminde zaman anlamı yoktur?**

A) En geç saat 20.30'da sizi buluruz.

B) Bana tavsiye ettiğiniz kitapların pek çoğunu okumalıyım.

C) Tezgâhtaki domateslerden bazıları çürümüş.

D) Bu fabrika belki elli yıldır burada duruyor.

E) Öğrenciler dersler bittikten sonra yaklaşık bir saat film izleyecek.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden çok çekimli fiil vardır?**

A) Kendi kendine yardım etmeyi bilmeyene kimse yardım edemez.

B) Sütten çıkınca bütün kaşıklar aktır; önemli olan, içinden çıktığın sütü ak bırakmaktır.

C) Mutlu insanın en mutlu ânı, uykuya daldığı andır.

D) Mutlu olmak istiyorsan kimseden bir şey bekleme.

E) Ya susmak ya da suskun kalmaktan daha kıymetli bir söz söylemek gerekir.

Üç Dört Beş

1. Ek fiil, isim veya isim soylu sözcükleri yüklem olarak kullandırabileceği gibi birleşik çekimli fiil de oluşturabilir.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiil farklı bir görevde kullanılmıştır?

A) Bu maçı siz de seyretmeliydiniz.
B) O soruya en hızlı cevap veren bendim.
C) Sınıfımızın en başarılı öğrencisi Ali'dir.
D) İnternet, çağımıza damga vuran icatlardandır.
E) O araç, sınıfının yakıt tüketimi yönünden en cimrisidir.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiil yoktur?**

A) İlk öykü kitabımı bundan yaklaşık kırk sene önce çıkardım.
B) Şiirlerinizde anlaşılır bir dil kullanırsanız olabildiğince çok okunursunuz.
C) Romanlarımda bireyin toplum içindeki yalnızlığına dikkat çekmek isterdim.
D) Yaşar Kemal, yazınımızın en usta kalemlerinden biridir.
E) Öykünün bu denli yaşama yakın bir tür olduğunu bilseydim daha çok öykü yazardım.

3.
I. Gençlikte bilgi tohumlarını toprağa atıyoruz.
II. Gençler arasında kitap okuma oranı daha da artsa.
III. Kendinizi sanat ve edebiyatta da geliştirmelisiniz.
IV. Sizler yetenekli ve pırıl pırıl gençlersiniz.
V. Çalışmalarınızda size yürekten başarılar diliyorum.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ek eylem kullanılmıştır?

A) III B) II C) V D) IV E) I

4. Bir zamanlar atletizm müsabakalarına katılırmış.

Ek fiilin bu cümledeki çekimi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Gelecek zamanın rivayeti
B) Şimdiki zamanın hikâyesi
C) Şimdiki zamanın rivayeti
D) Geniş zamanın hikâyesi
E) Geniş zamanın rivayeti

5.
I. Dil sahasının işlevsel olarak hâkim olduğu yerde felsefe ve metodolojiye ihtiyaç kalmaz şeklinde bir çıkarım hâkim olmuş.
II. Wittgeinstein'dan anlaşılan veya ona dayandırılan bir çıkarım ile pozitivist bir bilim algısı desteklenmek istenir.
III. Bilgi edinme sürecinde mantığın ürünü felsefe yerine, dilin ürünü edebiyat entelektüel bir değer kazanmıştı.
IV. Bir dil ürünü olan edebiyatın bilgi edinme sürecinde kullanılıyor oluşu bile onun göreceli yapısını ortadan kaldırmaz.
V. Edebiyat ürünleri, birçok noktada bilgi aktaran veya bilgi için başvurulan bir alana dönüşmeye başladı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük ek fiil çekimindedir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Ek fiilin geniş zaman çekim eki, isim veya isim soylu sözcüklerin yüklem olduğu bazı durumlarda düşebilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir örnek vardır?

A) Şu an okuduğum kitabın yazarı Mehmet Kaplan'dır.
B) İstanbul'u fetheden padişah, Fatih Sultan Mehmet'tir.
C) Türk edebiyatını sistemli bir şekilde ele alan ilk kişi Mehmet Fuat Köprülü'ymüş.
D) Bu projeye öncülük eden, Sokullu Mehmet Paşa'ydı.
E) Sezai Karakoç, en çok okuduğum şair.

7. "Başlamalıymış" **fiilinin çekimi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?**

A) İstek kipinin rivayeti
B) İstek kipinin hikâyesi
C) Gereklilik kipinin şartı
D) Gereklilik kipinin rivayeti
E) Gereklilik kipinin hikâyesi

8. **Aşağıdaki eylemlerden hangisi ek eylemin hikâye çekimindedir?**

A) Bakardı
B) Yaparmış
C) Sardı
D) Gidiyormuş
E) Anladıysa

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek eylemin olumsuzu kullanılmıştır?**

A) İnsanoğlunun hiçbir beklentisi, mutluluğun kendisi değildir.
B) Sabahleyin kaybedeceğin bir saatin bütün gün zararını çekersin.
C) Size yol gösterilebilir ama o yolda yalnız yürüyeceksiniz.
D) Kendinize inanın, başkaları da size inanır.
E) Sorumluluğunu taşıyacağın fikrin adamı ol.

10. Popper'a göre doğa yasaları olarak anılan doğa bilimlerinin temel kuramları tümevarımlı süreç ile mutlak olarak doğrulanamayacağı (I) için, yani daha bilim felsefesine özgü bir jargonla ifade edilirse (II) doğa bilimlerine ilişkin kuramlar gözlem kaydı önermelerine indirgenemeyeceği için, doğrulanabilirlik (III) ölçütü bu kuramları (IV) da dolayısıyla bilimin önemli bir parçasını da anlamlılığın sınırları dışına atar (V).

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerin hangisinde ek fiil kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Felsefenin, düşünen her insanın ilgilendiği en az bir sorununun olduğuna inanıyorum; bu, kozmoloji sorunudur.

Bu cümlede aşağıdaki ek fiil çekimlerinden hangisi vardır?

A) Ek fiilin rivayet çekimi
B) Ek fiilin öğrenilen geçmiş zaman çekimi
C) Ek fiilin geniş zaman çekimi
D) Ek fiilin hikâye çekimi
E) Ek fiilin şartlı çekimi

12. Berlin Akademisinde çalışmaya başlamadan önce 1828-29 yıllarını İtalya'da geçiren Blechen, Akdeniz'den manzaraları ve günlük yaşam sahnelerini tuvallerine taşımıştı.

Bu cümledeki ek fiil ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Fiile koşul anlamı katmıştır.
B) Geldiği ismi yüklem yapmıştır.
C) Görülen geçmiş zaman kipinden sonra gelmiştir.
D) Fiile olasılık anlamı katmıştır.
E) Basit zamanlı fiili birleşik zamanlı yapmıştır.

1. Levinas için zaman sorusu özne-nesne ikilisinin dayandığı mesafeden sorulamaz (I). Zaman, benin bilgisine ve modern epistemolojilerin varsaydığı kategorilere indirgenemez (II). Zaman; başkalıkla, umutla ve gizemle kurulan sıradışı bir ilişki olarak karşımıza çıkar (III). Levinas, zamanı bir tür akış olarak veya çizgisel ardışıklık gibi metaforların ötesinde ilişki terimleriyle düşünmeye çalışır (IV). Zaman nedir (V)? sorusunun sorulabildiği bir yaklaşım içerisindeyse zaman bir ilişki düzlemi olarak düşünülemez.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi ek fiil almıştır?

A) IV B) II C) I D) III E) V

2. Kartezyen öznenin dış dünya ve ben ayrımından gelen bir gerilim, fenomenoloji içerisinde birtakım çıkmazlar oluşturuyordu. Husserl için bu gerilim Transendental özne aracılığıyla çözülüyordu ki o, bu noktadan itibaren bir tür egoloji yapmakla eleştirilecekti. Fenomenolojik bilinç, temel hareketi olan yönelimselliğiyle bir iç-dış ayrımını sürdürüyordu. Bilinç burada merkezde olan ve fenomenlerle çakışan bir yönelim hareketi olarak anlaşılıyordu. Fenomenoloji içerisinde özne, her ne kadar Kartezyen köklerinden koparılmaya çalışılmışsa da var olanı "şey"e indirgeyerek insanın ilişkiselliğini kuşatan bir deneyim fikri geliştiriyordu.

Bu parçada ek fiil almış kaç fiil vardır?

A) 6 B) 7 C) 8 D) 9 E) 10

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek eylemin geniş zaman çekimi kullanılmıştır?**

A) Sevilmek umuduyla sevmek, insanidir.
B) Sonsuzluğun güneşi olan doğruluk elbette doğar.
C) Bazılarımız, el arabası gibi olup sadece itildiğinde işe yarar.
D) Yarın bambaşka bir insan olmayı isteyen, bugün hareket etsin.
E) Ağzında bal olan arı, kuyruğunda iğne taşır.

4. I. Deneyler en iyi öğretmenlermiş.
II. Bilgi, sevgiyle zekânın anasıdır.
III. Dünkü acılar, bugünkü sevinçlerin kaynağını oluşturur.
IV. Dil sürçeceğine ayağın sürçmesi daha iyidir.
V. Soylu düşünceleri olan kişiler etrafınızda yoksa oldukça fakir sayılırsınız.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ek eylem yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. "Doğruyu bilirsen yanlışı da bilirsin." **cümlesindeki ek fiilin çekimi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Görülen geçmiş zamanın şartı
B) Geniş zamanın rivayeti
C) Geniş zamanın hikâyesi
D) Geniş zamanın şartı
E) Şimdiki zamanın şartı

ÜçDörtBeş

6. Yedi iklim dört köşeyi dolandım
Meğer dünya her tarafta bir imiş
Ben dünyayı al'Osman'ın sanırdım
Meğer dünya yüz sultanlık yer imiş

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Bildirme kipiyle çekimlenmiş fiil
B) Ek fiilin hikâyesi
C) Birleşik zamanlı fiil
D) İsmi yüklem yapan ek fiil
E) Kesinlik anlamı katan ek fiil

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiil vardır?**

A) Geleceği hiç düşünmem, o ansızın geliverir.
B) İnsan, savaşmadığı düşüncelerini değiştiremez.
C) Kalem, mürekkep ve kâğıt, dünyamızı geliştirir.
D) İnsanı kendisi kadar kimse kandıramaz.
E) Alçak gönüllü yüreklerde yaşayan düşünceler, yüksek düşüncelerdir.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek eylemin görevi diğerlerinden farklıdır?**

A) İnsanlar için ideal düzen, onların mutlu olduğu düzendir.
B) Sessizlik de bir çeşit konuşma sanatıymış.
C) Dehanın okulu yalnızlıktır.
D) Çok konuştukça düşünce ölürmüş.
E) Bir gram nükte, bir kilo acıya bedelse gülmeyi bilmeliyiz.

9. Şu garip hâlimden (I) bilen işveli nazlım,
Göynüm hep seni arıyor (II), neredesin (III) sen?
Tatlı dillim, güler yüzlüm, ey ceylan gözlüm,
Göynüm (IV) hep seni arıyor, neredesin sen (V)?

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi ek eylem almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Çocuk yazını ürünleri, erken çocukluk döneminden başlayıp ergenlik dönemini de kapsayan bir yaşam evresinde çocukların dil gelişim ve anlama düzeylerine uygun olarak duygu ve düşünce dünyalarını, sanatsal niteliği olan dilsel ve görsel iletilerle zenginleştiren, beğeniyi yükselten ürünlerdir.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Ek fiil almış fiil
B) Birleşik zamanlı fiil
C) Çekimli fiil
D) Ek fiil almış isim
E) Dilek kipiyle çekimlenmiş fiil

11. Doğal dil ile şiir dili arasındaki ayrımı açık bir biçimde anlayabilmek için bu kavramlara üç farklı noktadan bakmakta yarar vardır. Bunlar dilsel işlev, göstergeler ve töz-biçimdir. Bu terimler, çağdaş dil kuramlarının temellenmesinde dil dizgesinin betimlenmesine ilişkin çıkış noktalarını oluşturur. Doğal dilin işleyişini ve yapılanışını yansıtan bu terimler, şiir dilindeki farkın anlaşılmasına katkı sağlayacaktır.

Bu parçadaki ek eylemlerin çekimi, aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Rivayet
B) Hikâye
C) Geniş zaman
D) Şart
E) Görülen geçmiş zaman

1. I. Felsefi düşüncenin tarihsel seyrinde pek çok felsefi yaklaşımın varlığı göze çarpar.

II. İstanbul'da saray, yalı, konak gibi sivil mimarlık eserlerinin iç mekânlarında görülen duvar resimleri, Anadolu'da, Balkanlar ve Ortadoğu'da cami, türbe, şadırvan, tekke, ev-konak gibi farklı yapı türlerinde karşımıza çıkar.

III. 16-17. yüzyıllara kadar resimli el yazmalarında görülen kent tasvirleri 18. yüzyılın son çeyreğiyle birlikte duvar resimlerinde görülürdü.

IV. Fenomenolojik dolayımlama ontolojik emperyalizmin daha da görünebilir olduğu başka bir yolu takip eder.

V. Yönelimsel bir yapının ötesindeki duygusallık hareketsizleşmiş ve bilinmeyen karşısında eylemsizleşmiş tepkisel bir güç olarak anlaşılmamalı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ek fiil kullanılmıştır?

A) IV B) V C) III D) II E) I

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek eylemin geniş zamanı vardır?**

A) İnsan kendi yanlışlarından çok şey öğrenebilir.
B) Samimiyeti yitirmek, gücünü yitirmektir.
C) İnsanın konuşacağı zamanı iyi bilmesi gerekir.
D) En iyi öğüdü ancak kendine verebilirsin.
E) Sanatçıya iki göz yetmez.

3. Heidegger için var oluşa gelmek, varlığın hareketine, varlığın kendini "açma" hareketine göre düşünülmekteydi.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

A) Görülen geçmiş zaman kipi
B) Kılış fiili
C) Geniş zaman kipi
D) II. tekil şahıs eki
E) Ek fiilin hikâyesi

4. "Başkalarının senin sırrını açıklamasını istemiyorsan sen kendi sırrını açıklama." **cümlesindeki ek fiil çekimi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Görülen geçmiş zamanın şartı
B) Öğrenilen geçmiş zamanın şartı
C) Gelecek zamanın şartı
D) Şimdiki zamanın şartı
E) Geniş zamanın şartı

5. Karanlığın insanı delirten bir ihtişamı vardır
Yıldızlar aydınlık fikirler gibi havada salkım salkım

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Ek eylemin şartlı çekimi
B) Ek eylemin görülen geçmiş zaman çekimi
C) Ek eylemin öğrenilen geçmiş zaman çekimi
D) Ek eylemin geniş zaman III. tekil kişisi
E) Ek eylemin geniş zaman II. tekil kişisi

6. Sanatı duyan insanlarla sanattan anlayan insanlar çokmuş ama sanatı hem duyan hem de anlayan insan pek azmış.

Bu cümlede ek fiil almış kaç sözcük vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

7. Tarih, insanların düşlerinin en aydınlık olanlarını gerçekleştirmek için giriştikleri bir çabadır.

Bu cümleden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Ek eylem, adılı yüklem yapmıştır.
B) Ek eylem, birleşik zamanlı fiil yapmıştır.
C) Ek eylem, ismi yüklem yapmıştır.
D) Ek eylemin rivayet çekimi kullanılmıştır.
E) Ek eylemin hikâye çekimi kullanılmıştır.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik zamanlı eylem vardır?**

A) Çizgiler zihnimizde değil, alınlarımızda belirir.
B) Yirmi yaşında istek, otuz yaşında zekâ, kırk yaşında akıl önemlidir.
C) Zenginlik insanı ya destekler ya yönetirmiş.
D) Koca selleri meydana getirenler, küçük dereciklerdir.
E) İnsanlar gibi uluslar da deneylerle güçlenir.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek eylem almış birden çok kelime vardır?**

A) İnsanın işini ve yaşamı sevmesi, sağlığını korumaya yardım eder.
B) Paranın satın alacağından değil, paranın satın alacağı insanlardan korkunuz.
C) Çok geç akıllanmak, insanın en büyük pişmanlığıdır.
D) Bir ana babanın çocuklarına bırakacağı en büyük miras, doğruluktur.
E) "Dünya'da okuduğun en güzel kitap nedir?" diye sordular, "Annem adlı kitaptır." dedim.

10. "Bir ilkokul bahçesi geçiyordu (I) cıvıl cıvıl sulardan" dizesinde kullanılan ilkokul bahçesi, bir gösteren olarak gerçek bir ilkokul bahçesini değil, belli bir su akışında beliren sesleri aktarır (II). Dizede dolaylı biçimde gönderimde bulunulan okul bahçesindeki öğrencilerin sesleri ile suyun akışındaki sesler arasında şiirsel bir koşutluk oluşturulmuş (III). Bu iki ses çeşitli açılardan birbiriyle ilişkilenmiş (IV). Özellikle coşkulu niteliği nedeniyle olumlu bir değer olarak sunulması, her iki sesin de ancak bir yığın olarak kulağa ulaşması (V) şiirsel koşutluğun dayanaklarıdır.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi ek eylem almıştır?

A) IV B) II C) I D) V E) III

11. Russel, fenomenolojinin ötesindeki düşünme çabasını Husserl'in zaman anlayışına yaptığı itirazlarla geliştirir. Russel, Husserl'in zaman anlayışında yenilik ve öngörülemezliğin ortadan kaldırıldığını söyler. Böylelikle fenomenolojide, bilincin etkin olduğu şimdi düşüncesi tüm zamansal boyutlara hâkim kılınır. Bilinen şimdi, öngörülemeyen bir geleceği eriterek ilerler. Russel için zamanın Aynı'nın Başka'ya dönüşüm süreci olduğunu düşünürsek bu dönüşüm içerisinde kaotik olanın sürecin kendisi olduğunu düşünebiliriz.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) Geniş zaman kipiyle çekimlenmiş eylem
B) III. tekil kişiyle çekimlenmiş eylem
C) Ek fiil alarak yüklem olmuş isim
D) Kılış anlamı taşıyan olumlu eylem
E) Ek fiilin şartıyla çekimlenmiş eylem

UçDörtBeş

1. Duvar resimleri 18. yüzyılın son çeyreğiyle birlikte Osmanlı kültürü içinde önce başkent İstanbul'da ve neredeyse eş zamanlı olarak imparatorluğun tüm eyalet ve merkezlerinde görülen bir resim akımıdır. (I) İstanbul'daki örneklerde görülen kentsel tasvirlerde Boğaziçi, Haliç manzaralarının yanı sıra hayali kent ve egzotik manzaralarla da karşılaşılır. (II) Kayseri ve Nevşehir'deki örneklerde İstanbul ve Edirne manzaraları en çok rastlanan konulardır. (III) Öte yandan örneklerden birinde bir Avrupa şehri betimlenmişken Kayseri'deki bir örnekte de Kayseri şehir meydanı resmedilmişti. (IV) Bazı örneklerde İstanbul manzaradan ziyade bilinen camileri veya saraylarıyla betimlenmeye çalışılmıştı. (V)

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerin hangisinde ek fiil yoktur?

A) III B) II C) I D) V E) IV

2. Memed Efendi:

– Satamam! (I) Yüz yüze bakarız, (II) dedi. (III)

Başka bir yaşlı:

– Yeriyokuşlular cimri zaten. Ucuz etin yahnisi yenir (IV) mi? Batasıcalar… (V)

Bu parçadaki numaralanmış sözcükler ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

A) I. sözcük, birleşik zamanlı eylemdir.
B) II. sözcük, basit zamanlı eylemdir.
C) III. sözcük, haber kipiyle çekimlenmiş eylemdir.
D) IV. sözcük, durum fiilidir.
E) V. sözcük, çekimli eylem değildir.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik çekimli eylem vardır?**

A) Halk oyunları ekibindeki performansımı görmeliydiniz.
B) Birazdan ışıklar yanacak ve perdeler hızlı hızlı açılacak.
C) Bu arabanın sürüş keyfini merak ediyoruz.
D) Uzunca bir aradan sonra sevilen dizi, izleyicilerle buluştu.
E) Bu yörenin başlıca geçim kaynağı tarımdır.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir zamir ek eylem alarak yüklem olmuştur?**

A) Bunca zamandır beklediğimize değdi bence.
B) Sizi tren garına ulaştıracak kişi odur.
C) Bunlar, yaz sezonunun en sevilen ürünleridir.
D) Serinin ikinci filmi yakında vizyona giriyor.
E) Bilgi yarışmasına katılacak öğrenciler, bu çocuklarmış.

5. I. Bu dizelerin şairi, nitelikli bir ozandı.
II. Dikkatini çeken şey, kitabın başlığıydı.
III. Yayın yönetmeni, gazetenin önündeymiş.
IV. El örgüsüymüş çocuğun üzerindeki kazak.
V. Haşim'in dizelerindeki temalardan biri de hayal kırıklığıdır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ek fiil, diğerlerinden farklı bir tamlamayı yüklem yapmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Unutma! Sana ışık tutanlara sırtını dönersen göreceğin tek şey, kendi karanlığındır.

Bu cümlede ek fiilin hangi çekimleri görülmektedir?

A) Şartlı çekim – rivayet çekimi
B) Rivayet çekim – hikâye çekimi
C) Şartlı çekim – görülen geçmiş zaman çekimi
D) Şartlı çekim – öğrenilen geçmiş zaman çekimi
E) Şartlı çekim – geniş zaman çekimi

7. Apriori gerekçelendirme kavramını kabul etmemizi sağlayacak (I) hiçbir motivasyon içermiyor (II). Apriori'ye bu anlamda yer yoktur (III). Epistemik rasyonalist söylemin gücü ise Devitt'e göre günümüzde doyurucu bir empirik gerekçelendirme kuramının bulunmamasından kaynaklanmıyor (IV). Devitt bu düşüncesini bir analoji yoluyla açıklamıştır (V).

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi, ek eylem almış ad soylu bir sözcüktür?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Aşağıdaki cümlelerin hanginde edat türünde bir sözcük, ek eylem alarak yüklem olmuştur?**

A) Eşsiz bir derinlik olmadan yüzeyde mükemmel bir görünüm oluşamazdı.
B) Aklın öğütlediği her şeyi tutkuya kapılmaksızın yerine getirmek için sağlam bir kararlılık gerekir.
C) İyi kitaplar okumak, geçmiş asırların en iyi insanlarıyla sohbet etmek gibidir.
D) En yüce dağlar, en derin denizlerden çıkmıştır.
E) Gerçek sen, içindeki sendir.

9. I. Yazarlığımın ilk yıllarında daha savruk bir dil kullanırdım.
II. Ben onun yerinde olsam daha içten bir üsluba yönelirim.
III. Yazılarınızda biçim ve izlek uyumunu gözetirseniz daha geniş kitlelere ulaşabilirsiniz.
IV. Ne zaman bir köy türküsü dinlesem gözlerim dolu dolu olur.
V. Bazı insanlar sadece karşılarındaki sussun diye özür diler.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde geniş zamanın hikâyesiyle çekimlenmiş bir fiil vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Doğduğumuz andan ölene kadar hayatımız devamlı bir yolculuktur. Manzara değişir, insanlar değişir, ihtiyaçlar değişir. Ama tren hep ileri gider. Hayat bir trendir. Tren istasyonu değildir.

Bu parçada ek eylem almış kaç sözcük vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

11. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen fiillerin tamamı birleşik zamanlıdır?**

A) beklettik – öğreniyordum – başlamalıysa – gideymiş
B) dinlerdim – bakarmış – veriyorduk – kavramışlar
C) gönderirdi – sermiştik – biliyordunuz – ağlarım
D) basıyormuş – gelecektik – vermişti – alırsa
E) geliyoruz – bildirmiştik – almışsam – beklerdi

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde basit yapılı fiil kullanılmıştır?**

A) Eskiden zaman oldukça pikniğe gidilirdi.
B) Hayatta fırsatlar kaçtıkça kovalanmalıdır.
C) Sınavdaki soruların ancak yarısını yapabilmiş.
D) Bulmaca ekindeki tüm bulmacaları çözüyordu.
E) Ustalar, su tesisatındaki arızayı bir saatte giderdiler.

2. I. İnsanlar sizi eskisi gibi yönlendiremediklerinde değiştiğinizi iddia ederler.
II. Bin kelimelik bir şiir bile tek bir güzellik için yazılır.
III. Uzun bir tartışma her iki tarafın da haksız olduğunu kanıtlar.
IV. Hiç kimseye güvenmeyen bir insana güvenilmez.
V. Bazı yaşam gerçekleri yaş ilerledikçe anlaşılır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde geçen altı çizili fiil yapıca diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen sözcüklerin tamamı basit eylemdir?**

A) esti – seslendi – başarmışlar – kondu
B) bakmalısınız – görmüştü – susattı – okuyacak
C) andım – veremedi – çalışmış – serdi
D) bindirdi – soluklanmışız – kaldı – gerekiyor
E) yazacağım – görür – silecektik – bakarız

4. Bazı birleşik fiiller, bir isimle bir yardımcı eylemin bir araya gelmesiyle oluşur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir kullanım vardır?

A) Başkalarını anlamanın mutluluğu seni sevindirecektir.
B) Sadece dostlarınız kusurlarınızı açıkça söyleyebilir.
C) Akıllı insan, cehaleti ve kabalığı toptan reddeder.
D) Dostların sıkıntıda iken onları mutlu oldukları zamankinden daha çok ara.
E) Başkasının yerini kapmaktansa çalışarak gerçek yerinizi bulun.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde basit yapılı birden çok eylem kullanılmıştır?**

A) İstemek, "İstiyorum." demek değil, harekete geçmektir.
B) Bazı insanlar koca evreni bilirler de kendilerini bilmezler.
C) Gayesiz yaşayanlar nasipsiz kalırlar.
D) Her gününün hayatının en güzel günü olması için çalış ve başarıyı hisset.
E) Ya susmak ya da suskunluktan daha kıymetli bir söz söylemek gerekir.

6. Hayatta hep mutlu olursam (I) hayalini kuracak neyim kalır? (II)

Bu cümledeki fiillerin yapı özellikleri hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	I	II
A)	birleşik	türemiş
B)	basit	türemiş
C)	birleşik	birleşik
D)	türemiş	basit
E)	birleşik	basit

7. "Belki de önce yanlış insanlarla tanışmasaydık doğru insanları bulduğumuzda onların değerini anlayamazdık." **cümlesindeki altı çizili fiilin yapı özelliği ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) Basit fiildir.
B) Yeterlik fiilidir.
C) Tezlik fiilidir.
D) Yaklaşma fiilidir.
E) Sürerlik fiilidir.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlamca kaynaşmış birleşik eylem vardır?**

A) Gözyaşının bile bir görevi varmış, ardından gelecek gülümseme için temizlik yaparmış.
B) Geçmiş dert için yakınırken yeni dertler bulursunuz.
C) Kartallar zirveye sürünerek değil, süzülerek gelmiştir.
D) Bilim ve sanat takdir edilmediği yerden göç eder.
E) Kişi, kalbine yakın hissettiğine derdini döker.

9. Başkalarıyla ilgilenirsen iki ay içinde birçok dost kazanabilirsin.

Bu cümlede aşağıdaki fiil yapılarından hangileri örneklendirilmiştir?

A) Türemiş fiil – deyimleşmiş birleşik fiil
B) Türemiş fiil – yardımcı eylemle kurulan birleşik fiil
C) Basit fiil – yardımcı eylemle kurulan birleşik fiil
D) Türemiş fiil – özel birleşik fiil
E) Basit fiil – özel birleşik fiil

10. Kendi zamanının askeri ve siyasi olaylarını anlatan Neşri Tarihi'nin giriş bölümünde Türkçe olarak yazılan Osmanlı öncesi kısa Türk tarihi, üzerinde önemle durulmayan bir konu olarak geçiştirilmiştir.

Bu cümledeki eylemin yapısı ile ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi doğrudur?

A) Türemiş yapılı fiildir.
B) Basit yapılı fiildir.
C) Yardımcı eylemle kurulan birleşik fiildir.
D) Anlamca kaynaşmış birleşik fiildir.
E) Kurallı birleşik fiildir.

11. Bilim ve teknolojinin günümüzde baş döndürücü bir hızla ilerlediği dünyanın her hâlinden anlaşılıyor (I). Bilgi ile beslenen bilim ve teknolojideki bu ilerleme, beraberinde diğer alanlarda da ilerlemeyi doğurmuştur (II). Bilim ve teknolojiye sahip olan ve bunları verimli bir şekilde kullanabilenler, bu ilerlemeden paylarına düşeni fazlasıyla alırken bilgiyi kullanamayanlar ve bu nedenle bilim ve teknolojide söz sahibi olamayanlar, çok önemli sosyo-ekonomik sorunlar yaşar (III). Bir maraton koşusuna benzetilebilecek bu dönüşümün enerji kaynağı bilgidir. Yarış hâlinde olunanlardan önemli, etkin ve güncel bilgiyi elinde bulunduranlar güçlenmiştir (IV). Bilgi üretilerek, satın alınarak, kiralanarak ve daha başka yollardan elde edilebilir (V).

Bu parçadaki numaralanmış fiillerden hangisi birleşik yapılıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. (I) Artan bilgi kullanımı ve hemen tüm disiplinlerde bilime yöneliş, teknolojinin dönüşümünü de hızlandırmıştır. (II) Teknolojide hedeflenen sürekli yenilik kaygısı ise üretime yansımıştır. (III) Kısa sürede bilginin dünyasına da doğrudan temas eden ve "bilgi teknolojisi" terimini doğuran bu dönüşüm çarkı, üretimde verimliliği artırmıştır. (IV) Üretim hızı, üretimin verimliliği ve kalitesi rekabet avantajını doğurmuştur. (V) Ekonomide büyük bir dönüşüm yaşanmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinin yüklemi basit fiildir?

A) III B) II C) IV D) V E) I

2. (I) Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nin önemli tarihçilerinden olan Enverî, padişah adına *Teferrücname* adında tarihî bir eser kaleme almıştır. (II) Enverî'nin 1465 yılında tamamlanan ve en önemli eseri olan *Düstûrname*, mesnevi tarzında yazılmıştır. (III) Eser 3730 beyitten oluşmaktadır. (IV) Enverî eserini kaleme alırken İslamî eserlerde takip edilen gelenekleri gözetmiştir. (V) *Düstûrname* genel bir tarih eseri olarak zikredilmesine rağmen eserin bir dünya tarihi olduğu söylenmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlamca kaynaşmış birleşik eylem vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kurallı birleşik fiil <u>kullanılmamıştır</u>?**

A) Şu defterdeki yazıları bir zahmet okuyuver.
B) Dışarıdan gelen gürültü hepimizi rahatsız etti.
C) Size üç kez seslendiğim hâlde sesimi duyuramadım.
D) Savaşlar o tarihten günümüze süregelmiş.
E) Takımımız üç hafta aradan sonra nihayet üç puanla tanışabildi.

4. "Mutlu olmayı yarına bırakmak, karşıya geçmek için nehrin durmasını beklemeye benzer." **cümlesindeki fiilin yapısı aşağıdakilerin hangisidir?**

A) Anlamca kaynaşmış birleşik fiil
B) Yardımcı eylemle oluşturulan birleşik fiil
C) Kurallı birleşik fiil
D) Basit fiil
E) Türemiş fiil

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlamca kaynaşmış birleşik eylem vardır?**

A) Derdimi size bir türlü anlatamadım, diyordu.
B) Okuyup mühendis olmak için sınava başvurdu.
C) İlçe merkezinden köye ancak bir saatte varabildik.
D) Muhteşem bir golle maçın skorunu değiştirdi.
E) Siz şurada, biz gelinceye kadar bekleyin.

6. Osmanlı tarih yazıcılığında önemli bir yere sahip olan Âşık Paşazade, kaleme aldığı basit anonim hikâyeleri kolay okunabilen ve duru bir Türkçeyle yazmıştır. Yazar, açık ve anlaşılır bir dili yeğlemiştir.

Bu parçadaki fiillerin yapı özellikleri aşağıdakilerin hangisinde <u>sırasıyla</u> verilmiştir?

A) Basit – türemiş
B) Basit – birleşik
C) Basit – basit
D) Türemiş – türemiş
E) Türemiş – basit

7. I. Dünya güzeldir ama bir şairin gözüyle daha güzel olur.
II. Varlıklar gereksiz yere çoğaltılmamalıdır.
III. Hayatım boyunca vazgeçtiklerimi görsen şaşardın.
IV. Mutluluk bir çimendir, bastığın yerde biter.
V. Bazı kişiler, kendilerini yeni koşullara kolayca uydurabilir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yeterlik fiili vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde türemiş eylem kullanılmıştır?**

A) Ben şiirlerimde hayallerin iç âlemimdeki etkilerini hissederim.
B) Çalışmalarımda konu bütünlüğünü ihmal etmişim.
C) Alanı ile ilgili hemen her sempozyuma gidiyordu.
D) Bu kitap, şimdiye değin milyonlarca kez okundu.
E) Yazılarınızda sade ve samimi bir dili tercih ediyorsunuz.

9. Sır saklamak bir irade imtihanıdır. Bu imtihanı kazanamayan, hayatta hiçbir imtihanı kazanamaz.

Bu parçadaki çekimli fiilin yapısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Türemiş
B) Basit
C) Kurallı birleşik
D) Yardımcı eylemle oluşturulan birleşik
E) Deyimleşmiş birleşik

10. Halikarnas Balıkçısı, Akdeniz'i kendi estetik evreni yapıp Akdeniz havzasını "altıncı kıta" olarak düşleyip ve şairane bir dünya inşa etmiştir. Bu nedenle Akdeniz; havzası, doğası, kimliği, uygarlığı, mitleri ve estetiğiyle onun yapıtlarında derinlemesine düşünülmeyi ve incelenmeyi bekleyen bir alan olarak duruyor. Halikarnas Balıkçısı külliyatı, bugün için yirmi iki kitaba ulaşmış bulunuyor.

Bu parçadaki fiillerin yapı özellikleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Yardımcı eylemle kurulan birleşik fiil – basit fiil – basit fiil
B) Yardımcı eylemle kurulan birleşik fiil – basit fiil – türemiş fiil
C) Yardımcı eylemle kurulan birleşik fiil – türemiş fiil – türemiş fiil
D) Kurallı birleşik fiil – basit fiil – türemiş fiil
E) Kurallı birleşik fiil – türemiş fiil – türemiş fiil

11. Felsefenin ikinci görevi olan "bilimin temellerini, onu anlamsızlıklardan uzak tutarak sağlama almak" görevine gelindiğinde Carnap, Wittgenstein'la aynı yöntemi ancak farklı bir tekniği önceler. Carnap ömrünün sonuna kadar, özellikle Hilbert ve Russell gibi düşünürlerin çalışmalarındaki biçimsellikten de etkilenerek bilimsel kuramları belirli biçimsel diller temelinde çalışmanın, onları anlamanın ve onlar üzerine çalışmanın en uygun yöntem olduğu kanaatinde olmuştur. Bu bakımdan Carnap, bilimin anlamsızlıklardan uzak tutulması sorununun temel boyutunun, bilimsel kuramlar için en uygun sentaktik dil çerçevesini seçme sorunu olduğunu düşünegelmiştir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği <u>yoktur</u>?

A) Türemiş fiil
B) Sürerlik fiili
C) Tezlik fiili
D) Birden çok çekim eki almış fiil
E) III. tekil kişiyle çekimlenmiş fiil

1. Dil göstergeleri şiirsel bir göstergeye dönüşürken söz dizimsel yapılar aracılığıyla doğal dilde yan yana gelemeyecek farklı göstergelerle de ilişkilenir. Göstergeler, şiirsel yapılar içinde doğal dilde sahip olmadıkları kimi nitelikler kazanabilir. Genellikle belli bir seçim ekseninde yer alan bir işlev, bu yolla başka bir eksendeki göstergeye aktarılabilir. Cemal Süreya'nın aşağıdaki dizesinde böyle bir durum göze çarpar: "Gür ve coşkun bir gün ışığı dadanmış pencereye"

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Hem yapım hem çekim eki almış fiil
B) Deyim hâlinde birleşik fiil
C) Yeterlik fiili
D) Tezlik fiili
E) Türemiş fiil

2. *Mesnevî*'de öyküsü anlatılan ney, insan-ı kâmil'in simgesidir. Sazlıktan kesilen neyin vatanından ayrı kalması gibi, insan da ilâhî âlemdeki mekânından uzak kalmış, kaderin tecellisiyle dünyaya gurbet hayatı sürmeye gelmiştir (I). Sürgün gibi algılanan dünya hayatı, insan için güçlüklerle dolu bir sınav yeridir. İnsan, bu sınav yerinde farklı zevk ve acılarla tanışıp sevinci ve kederi bir arada yaşar (II); olumlu şeylere sevinirken olumsuz şeylere üzülür (III). Dolayısıyla ağlayıp inler. Ağlayıp inleme, bazen ümitsizlik ve çaresizlik bazen de vatan sevgisi ve sıla özlemiyledir. Ney ve insan, gurbet hüznü ve sıla özleminde birleşir (IV). Vatan özlemiyle ağlayıp inleyen insanın sesi, neyin feryadını çağrıştırır (V).

Bu parçadaki numaralanmış fiillerden hangisi yapıca diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. İnsanları iyi tanıyın. Her insanı fena bilip kötülemeyin. Her insanı da iyi bilip övmeyin.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Hem yapım hem çekim eki almış fiil
B) İsim köklü fiil
C) Emir kipi almış fiil
D) Birleşik fiil
E) Türemiş fiil

4. Akdeniz uygarlıkları, çalışmalarına farklı ve özgün bir bakış açısı sağlayacaktır.

Bu cümledeki altı çizili eylemin yapısı nedir?

A) Yaklaşma fiili
B) Yeterlik fiili
C) Tezlik fiili
D) Türemiş fiil
E) Basit fiil

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili fiil, anlamını değiştiren bir ek almıştır?**

A) Hiçbir şey, doğru zihinsel yaklaşıma sahip birini amacından saptırmaz.
B) Bilgi para gibidir, elde ettikçe daha çok istersin.
C) En çok bilen, ne kadar az şey bildiğini herkesten iyi bilir.
D) Denemekten vazgeçene kadar kaybetmiş olursunuz.
E) Aynı nehre iki kere giremezsin.

6. Morali yüksek insanın hedefine ulaşmasını hiçbir şey önleyemez.

Bu cümledeki fiilin yapı özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yardımcı fiille kurulan birleşik fiil
B) Anlamca kaynaşmış birleşik fiil
C) Kurallı birleşik fiil
D) Basit fiil
E) Türemiş fiil

7. I. Bilginin değerini, onu unuttuktan sonra anlarız.
II. Dünyayı pembe gören, kara gören kadar yanılmış olsa bile ondan daha mutlu yaşar.
III. Okuma, ruhu yüceltir.
IV. İlerleme isteği, dehayı besler.
V. Öğreten, iki kere öğrenir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde fiil, birden çok çekim eki almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Osmanlı İmparatorluğu, Balkan Savaşlarında 175.000 km² toprağın yanında 4,5 milyon nüfus kaybetmiştir. (II) Avrupa Türkiye'si yaklaşık 24.000 kilometrekareye gerilemiştir. (III) Avrupa'da bulunan topraklarının %83'ü yitirilmiştir. (IV) Elden çıkan topraklar, günümüz İngiltere'sinin yarısından daha fazla bir miktara tekabül etmektedir. (V) Başka bir açıdan bakıldığında günümüz Azerbaycan Devleti'nin iki katı büyüklüğünde bir Türk yurdu elden çıkıvermiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde yüklem, birleşik eylem değildir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

9. I. Teklif, yönetim kurulu tarafından reddedildi.
II. Törende okunan şiirler dakikalarca alkışlandı.
III. Siparişler tam vaktinde ilgili adreslere ulaştırıldı.
IV. Zamanla dilin bu tarz kullanımları yaygınlaşmıştır.
V. Sizin mutluluğunuzu herkesten çok biz isteriz.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde birleşik eylem vardır?

A) II B) V C) I D) III E) IV

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yardımcı eylemle kurulan birleşik eylem yoktur?**

A) Ressam, Boğaz'ın türlü güzelliklerini resmetti.
B) Yönetim futbolcunun hatasını affetmedi ve onu kadro dışı bıraktı.
C) Arabayı, caddenin sonundaki otoparka park etti.
D) Bu antika vazo en fazla elli bin lira eder.
E) Bana bir şey söylediğinizi zannettim.

11. Dostluk, toprak bir maşrapa gibidir; önemsiz bir nedenden birdenbire kırılır ve bir daha kullanılamaz.

Bu cümledeki fiillerin yapı özellikleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Türemiş yapılı fiil kullanılmıştır.
B) Birleşik yapılı fiil kullanılmıştır.
C) Basit yapılı fiil kullanılmıştır.
D) Fiilden fiil yapım eki almış fiil kullanılmıştır.
E) Hem yapım hem çekim eki almış fiil kullanılmıştır.

1. Ilıman iklimi, dantele benzeyen koyları ve çeşitli adalarıyla zengin bir bölge olan Akdeniz, uygarlığın gelişiminde önemli bir rol oynamış; müzik, edebiyat, sanat ve bilimin merkezi sayılmıştır.

Bu cümledeki fiillerin yapı özellikleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Birleşik – türemiş
B) Birleşik – basit
C) Birleşik – birleşik
D) Basit – basit
E) Basit – türemiş

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kurallı birleşik fiil vardır?**

A) Bu kazağın modeline ve işlemelerine bayıldım.
B) Hava sıcaklıkları yavaş yavaş mevsim normallerine dönüyor.
C) Azimle çabaladı, sabretti ve nihayet hedefe ulaştı.
D) Çalışmanın tüm detaylarını yönetim kuruluna arz etti.
E) Araç ani yağmurdan ötürü kayayazdı.

3.
I. Senin söylediklerinin hepsinin doğru olduğunu kabul ediyor ve onaylıyorum.
II. Sırtımda bir yanma hissediyordum, doktora gittim.
III. Film bitti, herkes sinema salonundan birer ikişer ayrıldı.
IV. Ünlü yarışçı, rakiplerinin arasından yine sıyrıldı ve galibiyeti elde etti.
V. Deniz nihayet sakinleşti, balıkçılar motorları çalıştırdı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde hem basit hem türemiş fiil vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. "Yokluğuma kar biriktiren yazla birlikte" dizesinde yer alan her bir gösterge, doğal dilde kullanılan birer sözcüktür. Her birinin sözlükte ve çeşitli bağlamlarda bir anlamı ve kullanım değeri vardır. Ancak bu dizede sözcükler, şiirsel bir biçimlenme sonucunda şiirsel göstergeye dönüşmüştür. Dönüşüm, ağırlıklı olarak anlamsal eksende gerçekleştirilmiştir. Göstergelere öncelikle farklı seçme eksenlerinin işlevleri yüklenmiştir. Bir mevsim olan yazın biriktirme eylemini gerçekleştirmesi, böylesi bir işlemin sonucudur. Bu göstergeler, aralarında bakışımlı ilişkiler oluşturacak biçimde sözdizimsel bir yapı üstüne dağıtılmıştır. Buna göre "yokluk-biriktirme" ve "kar-yaz" birimleri arasında örtük bir karşıtlık kurulmuş ve bu karşıtlıklarla geometrik bir bakışım üretilmiştir. Bu karşıtlık Greimas'ın gösterge bilimsel dörtgeniyle açıklanabilir.

Bu parçada türemiş yapılı kaç eylem vardır?

A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

5. Şiirsel göstergede ses ya da yazı zorunlu bir birim durumuna getirilmiştir. Anlamsal düzlemdeki biçimlenme, gösterenlere bağlı olarak işler. Dolayısıyla göstergenin ses veya yazıdan oluşan duyusal boyutu şiirde kaybedilmez. Bu nedenle bir şiir ya da dize, doğal dilin tersine başka sözcüklerle yeniden belirtilemez. Şiir dili ile doğal dil arasındaki ayrımın üçüncü dayanağı ise başka bir tözden üretilmesiyle ilgilidir. Ses ve anlam düzlemlerinin ilişkilenmesiyle işleyen doğal dilde, doğadaki seslere çeşitli biçimler verilerek bir dilin ses dizgesi üretilir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği <u>yoktur</u>?

A) Basit fiil
B) Türemiş fiil
C) Yardımcı eylemle kurulan birleşik fiil
D) Yeterlik fiilinin olumsuzu
E) Fiilden fiil yapım eki almış fiil

ÜçDörtBeş

6. "Dizede bir içeriği aktarmak değil, içeriğin aktarılma biçimi önemsenir." **cümlesindeki eylemin yapısıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi doğrudur?**

A) Yeterlik kurallı birleşik fiilidir.
B) Tezlik kurallı birleşik fiilidir.
C) Anlamca kaynaşmış birleşik fiildir.
D) Türemiş fiildir.
E) Basit fiildir.

7. Avrupa resim sanatında Akdeniz'in, Akdeniz'de yaşayan insanların ve bu denizi paylaşan farklı kültürlerin izleri arandığında renkli bir dünya ile karşılaşılır.

Bu cümledeki altı çizili fiilin yapıca özdeşi aşağıdakilerden hangisidir?

A) baksalar
B) görüyormuşuz
C) bileceğiz
D) varacaklar
E) aranmıştı

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde basit yapılı eylem yoktur?**

A) Bazı romancılar, yaşamı olduğu gibi aktarmayı seçer.
B) Her şiir okuru, şiirden estetik zevk almayı ister.
C) Bu denemelerde engin bir yaşam tecrübesi izleniyor.
D) Öyle yazarlar var ki okudukça ilgim arttı.
E) Her yazar, eserine kendinden bir şeyler katar.

9. "Karadeniz'i doğası, insanı ve öyküleriyle betimleyen 18.-19. yüzyıl Avrupa ressamlarına çeşitli örnekler verilebilir." **cümlesindeki çekimli fiilin yapısı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yardımcı eylemle yapılan birleşik fiil
B) Sürerlik kurallı birleşik fiili
B) Yaklaşma kurallı birleşik fiili
D) Yeterlik kurallı birleşik fiili
E) Tezlik kurallı birleşik fiili

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili fiil basit yapılıdır?**

A) Oyunun sahnelenme aşamasını ben de gördüm.
B) Çok uğraşmama rağmen el örgüsünü öğrenemedim.
C) Sizler için bir şiir dinletisi hazırladık.
D) Bu hastalığın tedavisi için yeni bir aşı geliştirilmiş.
E) Burada bir saattir beklemekten sıkıldım.

11. Bir resim, gerçekliği oluşturan olgu durumlarından herhangi birinin tasarımıdır. Dolayısıyla bir resim esasta gerçeklikte belirli bir durumun var olup olmama olanağını bildiren bir modeldir. Bir resim, mantıksal uzayda mümkün bir durumu temsil eder.

Bu parçadaki fiilin yapıca özdeşi aşağıdakilerden hangisidir?

A) hazırla-
B) oyna-
C) kahrol-
D) kovala-
E) benimse-

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili fiilimsinin türü farklıdır?**

A) Bu şiiri yazarak bizi onurlandırdı.
B) Gittikçe daha da mutlu oluyorduk.
C) Gelen kişileri bana yönlendirin.
D) Beni düşünüp gelmeniz güzeldi.
E) Sen gideli buralar çok değişti.

2. Artık demir almak günü gelmişse zamandan
I II
Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan
III
Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol
IV
Sallanmaz o kalkışta ne mendil ne de bir kol
V

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerden hangileri fiilimsi değildir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemsi sayısı diğerlerinden fazladır?**

A) Sadece mümkün olduğu düşünülen şey arzulanır.
B) Büyük şeylerin hayali ile yaşa, hiç olmazsa daha küçük şeyleri yapma imkânı bulursun.
C) Hayal edebilenler için gidilebilecek hiçbir yer fazla uzak değildir.
D) Herkes büyük bir şey başarmaya çalışıyor, hayatın küçük şeylerden oluştuğunu fark etmeyerek.
E) Bazıları başarıyı hayal eder, bazıları ise uyanıp onun için çalışmaya başlar.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük eylemsi değildir?**

A) İnsanların elinden hayalleri alınırsa başka ne zevkleri kalır.
B) İnsanlardan hiçbir şey beklemeyen mutludur çünkü o, asla hayal kırıklığına uğramayacaktır.
C) Hayallerime bakmayı, gözlerimi ardına kadar açarak yaparım.
D) Hiçbir zaman başaramayacağın bir hayale sahip olamazsın.
E) Yıldızlara uzandığında bir yıldıza sahip olamazsın belki ama bir avuç çamur da elde etmezsin.

5. I. Bebek emekleye emekleye annesine gitti.
II. Çalışanlar, emeklerinin karşılığını daima alırlar.
III. Sıcaklar bastırmadan tatile çıkmayı düşünüyorlar.
IV. Gün ağarınca kervan hareket etti.
V. Yolcular dolmuşa birer ikişer yerleşti.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili söz, eylemsi özelliğini yitirerek kalıcı ad olmuştur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Düşünce deneyimleri özünde dünyevi bir olguyu betimlemez. Fakat o dünyayı bilmeye çalışan ve o dünyadan mantıksal olarak bağımsız olan bir bilen öznenin bilişindeki iç süreçleri normatif amaçlarla betimler.

Bu parçadaki altı çizili eylemsilerin çeşitleri hangi seçenekte sırasıyla verilmiştir?

A) sıfat-fiil – sıfat-fiil
B) sıfat-fiil – isim-fiil
C) sıfat-fiil – zarf-fiil
D) zarf-fiil – zarf-fiil
E) zarf-fiil – sıfat-fiil

7. Batı analitik felsefesinin pek çok açıdan (I) bir krize sürüklendiği (II) görülüyor. Filozofların araştırmalarında sezgilerin oynadığı (III) önemli role ilişkin açık ve güçlü bir gerekçelendirme (IV) sunmaları (V) gerekliliği gün geçtikçe daha açık hâle gelmektedir.

Yukarıdaki numaralanmış sözcüklerden hangisi eylemsi değildir?

A) IV B) III C) I D) V E) II

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük zarf-fiil değildir?**

A) Hayallerin peşinden gitmeye başlanıp başarılı olunur.
B) Hayatınızı hayal ettiğiniz gibi yaşayınca mutlu olursunuz.
C) Bir hayalin olmadan plan da yapamazsın.
D) Resmimi hayal ederek hayallerimi resmederim.
E) Sözü kimin söylediğine değil, kişinin ne söylediğine bak.

9. **Aşağıdakilerin hangisinde fiilimsi kullanılmamıştır?**

A) Soğuk ve şehirler arası otobüslerde
Vazgeçtim çocuk olmaktan
B) Ben seninle bir gün Veyselkarani'de
Haşlama yeme ihtimalini sevdim
C) Sana şiirler biriktiriyordum fen bilgisi defterimde
Ama sen yoktun
D) Yanımızdan geçen kara trenlerle yarışıyordum
Yanağım otobüs camının garantisinde
E) Çocukluğuma yaklaştıkça büyüyordum
Ben, senin beni sevebilme ihtimalini seviyordum

10. Bilgi kuramcısının bilginin ne olduğuna (I) ilişkin bir kuramı nasıl kurduğu (II), kuramın nasıl bir epistemolojik araştırma modelinin ürünü olduğu önemli bir konudur. Ancak bu kuramın savunulabilir (III) bir yönünün ya da gerekçeli olup olmaması (IV) bambaşka bir konudur. Bilim felsefesinde sıkça kullanılan (V) bir dikotomiyle ifade edilirse keşif bağlamı, gerekçelendirme bağlamından ayrıdır.

Bu parçadaki altı çizili fiilimsilerden hangisinin türü diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı türde bir fiilimsi vardır?**

A) Ufalan hayaller, bir insanın yüreğini harekete geçiremez.
B) Bir hayal taşımak, koca dünyayı taşımaktan zordur.
C) Hayal kurduğum zaman düş dünyam zenginleşir.
D) En çok uygulayan, en sistemli çalışandır.
E) Başarı, hayallerine daima inananlarındır.

12. Osmanlı dendiğinde hepimizin aklına bayraklarla, nişanlarla, top ve tüfeklerle, tepesindeki tuğra ile birlikte Osmanlı arması gelir.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) İsim-fiil
B) Sıfat-fiil
C) Zarf-fiil
D) Adlaşmış ortaç
E) Durum anlamlı ulaç

1. Daha lise yıllarında şiirle uğraşan Enis Behiç, ilk şiirlerini 1913'ten itibaren Şehbâl Mecmuası'nda yayımlar. (I) Şehbâl'de yayımlanan (II) ilk şiiri, *Vatan Mersiyesi* isimli, Namık Kemâl'in ruhuna ithaf edilen şiiridir. Ancak onun en ünlü şiirleri, kahramanlık temasının işlendiği (III) Miras adlı şiir kitabının *Akdeniz Rüzgârları* bölümündeki *Eski Korsan Hikâyeleri* adı altında toplanan *Venedikli Korsan Kızı*, *Uğursuz Baskın* (IV), *Gemiciler*, *Süvariler*, *Millî Neşide* isimli şiirlerdir. Bunlardan başka *Ey Türkeli*, *Ordunun Duası*, *Çanakkale Şehitliğinde*, *Tuna Kıyısında*, *Turan Kızları*, *Ey Meriç*, *Kâbus*, *Vatan Mersiyesi*, *Vatana Mersiye*, *Buhran* manzumeleri de şairin önemli şiirleri arasında sayılabilir. (V)

Bu parçada geçen altı çizili sözcüklerden hangileri fiilimsidir?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV D) IV ve V E) I ve V

2. Osmanlı tarih yazıcılığı, devletin dünya siyasetinde çok önemli bir yere sahip olduğu yükselme döneminde, dönemin koşullarına bağlı olarak büyük gelişmeler göstermiştir. Osmanlı Devleti'nin yükselme döneminin zirvesi olan 16. yüzyıl öncesinde Neşrî ve Aşıkpaşazade gibi Osmanlı tarih yazarları, eserlerinde yalın bir dil kullanarak vakayiname düzenine bağlı bir şekilde olayları aktarmışlardır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Ulaç türünde birden fazla sözcük
B) Birleşik çekimli eylem
C) Oluş anlamlı eylem
D) Ek fiil almış isim
E) Dilek kipiyle çekimlenmiş eylem

3. Devitt'in empirik gerekçelendirme kavramının epistemolojideki rolü hakkında sunduğu görüşler oldukça sınırlıdır. Devitt'in felsefede empirik gerekçelendirmenin rolü ve bunun nasıl gerçekleştiği konusundaki bu kısıtlı görüşlerine gelince bu görüşlerin temelinde, empirik sezgiler olduğu iddiası yatmaktadır.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden kaçı fiilimsidir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

4. "Başarmak istiyorsanız kullanılmaktan yıpranmış yollardan ziyade yeni yollar bulmalısınız." **cümlesiyle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?**

A) Birleşik çekimli eylem vardır.
B) Eylemler II. çoğul kişiye göre çekimlenmiştir.
C) Zarf-fiil türünde sözcük vardır.
D) Gereklilik kipiyle çekimlenmiş eylem vardır.
E) Hem isim-fiil hem de sıfat-fiil kullanılmıştır.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük eylemsi değildir?**

A) Başarı, arzuladıklarına bütün gücünle odaklanmaktır.
B) Hayatın hareket hâlinde kalması için biraz istek gereklidir.
C) Kararlı bir şekilde istemek, karakterin temelidir.
D) Her zaman yaşamaya hazırlanıyoruz ama hiçbir zaman yaşayamıyoruz.
E) Başarının temeli arzulamak ve neyi arzuladığınızı bilmektir.

ÜçDörtBeş

6. I. Başlamak bitirmenin yarısıdır, ilkesine göre hareket ediyordu.
II. Gittiğimiz hiçbir yerde istediğimiz gibi bir elbise bulamadık.
III. Sel sularının hızla aktığı görülüyor.
IV. Söylenenlerin hepsinin doğru olduğunu düşünüyor.
V. Kavurma, en sevdiğim et yemeklerinden biridir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde kalıcı ad hâline gelmiş bir eylemsi vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Bellek sorununda belleği bireysel bağlamda ele alan Bergson; kolektif olarak ele alan Halbwachs, sosyal olarak ele alan Burke, kültürel olarak ele alan Assmann aslında belli bir toplumsallığa gönderme yapmaktadır. (II) Bununla birlikte bellek, kültürel yönden açıklanmayabilir. (III) Zira kültürün bir açıklama olarak kullanılması güçtür. (IV) Kültür tarihçileri, antropologlar, toplum bilimcilerin meseleleri nasıl adlandırdığı ve adlandıracağı da tartışmalıdır. (V) Amerikalılar "kültür" sıfatını kullanmalarına karşın, Britanyalılar "toplumsal" demektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yan cümlecik (fiilimsi) **yoktur?**

A) IV B) II C) V D) III E) I

8. Hırs, sekiz silindirli motoru olan bir hayaldir.

Bu cümledeki fiilimsinin türce özdeşi aşağıdakilerin hangisinde yoktur?

A) Neleri sevdiğini söyle, sana kim olduğunu söyleyeyim.
B) Eğer bir şeyi gerçekten istersen ona sahip olmanın bir yolunu bulabilirsin.
C) Ulaşılası her hedefin gerektirdiği koşullar vardır.
D) İsteklerimizi ciddiye almayıp kendimizi başarıdan alıkoyan bizleriz.
E) Sahip olduklarımızın ne kadarını kullanacağımız, başarıyı ne kadar istediğimize bağlıdır.

9. Empirik deneyimleri karakterize eden (I) şeyin, bu türden deneyimlerin dünyevi olgularını konu etmesi görüşü kabul görse dahi bu durum felsefi sezgileri empirik kabul etmeyi gerektirmez. Çünkü bilgi kuramcılarının düşünce deneyimlerinin ana konusunu dünyevi olgular, örneğin doğanın bir parçası veya bir doğa fenomeni hâlini almış (II) insan bilişinin bilgi üretme süreci oluşturmaz. Aksine bilgi kuramcılarının düşünce deneyimlerinin ana konusunu, epistemolojinin normatif yönünün de etkisiyle ağırlıklı olarak (III) o dünyayı anlamaya çalışan (IV) ve o dünyaya sarsılmaz (V) bağlarla tutunan öznenin bilişsel durumları oluşturur.

Bu parçadaki numaralanmış fiilimsilerden hangisinin çeşidi diğerlerinden farklıdır?

A) IV B) II C) III D) V E) I

10. (I) Anadolu Selçuklularının Arapça ve Farsça ağırlıklı dillerinin aksine Osmanlı'nın kullandığı dil oldukça sadeydi. (II) Bu nedenle kuruluş döneminin tarihçiliği de okuyanların zevk almasına ve eğitimine hizmet eder nitelikteydi. (III) Bu geleneği kuruluş döneminde devam ettiren Osmanlılar, gazavatname şeklinde tarihsel eserler yazmışlar ve yüksek sesle okunan bu eserlerle padişahların edebî zevkine hitap etmişlerdir. (IV) 14. yüzyılın başındaki tarih yazımında, halkın çoğunluğunu oluşturan Türkmenlerin de etkisiyle Türkçe ön plana çıkmıştır. (V) Osmanlı tarihi hakkında ilk Türkçe eser, Ahmedî'nin *Dâsitân-ı Tevârih-i Mülûk-i Âl-i* adını taşıyan *İskendername*'sidir ve Ahmedî'nin yazdığı bu manzum eser, daha sonraki dönemlerde tarihî eser yazan bütün Osmanlı müelliflerine kaynak oluşturması bakımından önemlidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde birden fazla fiilimsi yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı türden fiilimsiler bir arada kullanılmıştır?**

A) Eğer bir şeyi yeterince istersen onu gerçekten elde edersin.

B) Bir şeyi elde etmek için onu gerçekten sevmeniz ve istemeniz gerekir.

C) İsteklerimizi planlamayıp gelişigüzel davranarak başarısız oluyoruz.

D) Kalbinizle istediklerinizi mantığınızla gerçekleştirirseniz mutlu olursunuz.

E) Bir insanı oturduğu mevkiyle değil, göz diktiği mevkiyle ölçmek gerekir.

2. I. Hareketsiz kalarak başarılı olabilen kimse yoktur.

II. Başarının yüzde doksan dokuzu başarısızlıktır.

III. Gençliğin parlak sözlüğünde başarısızlık diye bir kelime yoktur.

IV. Yenilgi, bir adam onu kabul edinceye kadar gelmez.

V. İnsanlar başarısızlığa uğramazlar, denemekten vazgeçerler.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde hem sıfat-fiil hem zarf-fiil kullanılmıştır?

A) III B) II C) I D) V E) IV

3. Bilim insanları, bir bakterinin süper güçlerinin potansiyeli üzerinde çalışırken plastikleri daha etkin bir şekilde sindirebilen bir enzim bulmuş.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Zaman anlamlı ulaç

B) Birleşik yapılı ortaç

C) Haber kipi

D) Basit çekimli fiil

E) Eylem anlamını yitirmiş fiilimsi

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde aynı türden eylemsiler bir arada kullanılmıştır?**

A) Bir şeyin arkasında durmazsan önüne gelen her şeyin arkasından gidersin.

B) Hatalar, onlardan ibret alanları düzelten yaşanmışlıklardır.

C) Başarısızlıkların yüzde doksan dokuzu, mazeret alışkanlığı olan insanlarda görülür.

D) Bir kişi bazı zamanlarda başarısızlığa uğramamışsa o kişi, sınırlarına meydan okumamıştır.

E) Başarısız olan bazı insanlar, düşünüp de düşüncelerini pratiğe dökememişlerdir.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi, bir sözcük grubu <u>oluşturmamıştır</u>?**

A) Açlıkla savaşan kişi, kolayca kandırılır.

B) Okumayı bilince her insanın bir kitap olduğunu anlarsın.

C) Olgun kişi, bilgisi arttıkça mütevazi olur.

D) Düşünce eğitimini vermezseniz okumayı asla sevdiremezsiniz.

E) İyi şeyler için çok sevinmek, kötü günlere davetiye çıkarır.

6. Evrensel bir tarih olarak yazılan *Cihannüma*, Neşrî'nin önemli bir eseridir. Sekiz bölümden oluşan bu eser, bir dünya tarihi niteliğindedir. Eserin ancak Osmanlı Devleti kısmını içeren altıncı bölümü günümüze gelebilmiştir. Günümüze kalan bu bölüm Oğuzlar, Selçuklular ve Karamanoğulları'yla ilgili özet bilgiler vererek başlar. Eserde 1288 yılında başlatılan Osmanlı tarihi, 1485'te sona erer.

Bu parçada gövdeden türemiş kaç ortaç vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

ÜçDörtBeş

7. Bilim adamı, kullandığı (I) kuralların kendisini doğruluğa ulaştırıp (II) ulaştırmayacağı hakkında fikri olmayan (III), kör biçimde uçup (IV) kendisine doğal gelen (V) her şeyi yapan bir kişi değildir.

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. sözcük, sıfat-fiildir.
B) II. sözcük, zarf-fiildir.
C) III. sözcük, olumsuz çekimdeki bir sıfat-fiildir.
D) IV. sözcük, fiil kökünden türemiş bir zarf-fiildir.
E) V. sözcük, fiil gövdesinden türemiş bir sıfat-fiildir.

8. Günümüzde her ne kadar empirik bilginin en basit örneklerini bile tamamen açıklayabilen doyurucu (I) bir kurama sahip olmasak (II) da doğa bilimsel yasalar bütüncül empirik yollarla onaylanabilirken matematiksel yasaların bu yolla onaylanamayacağını gösteren (III) ciddi bir kuramın olduğuna inanmak (IV) için bir neden bulunmuyor. Matematik bilgisinin bütüncül empirik yolla açıklanabilmesinin önündeki mevcut tek engel, matematiksel nesnelere ilişkin metafiziksel sorundur. Dolayısıyla metafiziksel sorun aşıldığında (V), epistemolojik sorun da bütüncül empirik yollarla aşılabilir.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangileri eylemsi değildir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) III ve IV E) IV ve V

9. Geçtiğimiz yüzyıllar, özellikle Yeni Çağ'dan bu yana olan süreç, sadece dünya hakkında daha fazla bilgi edindiğimiz bir süreç değil aynı zamanda onu nasıl daha iyi bilebileceğimiz konusundaki bilgimizin de arttığı bir süreç oldu. Yani geçtiğimiz yüzyıllar, dünyayı anlamak için kullandığımız keşif pratikleri ve bunların gerek olumlu gerek olumsuz tarafları hakkında da deneyim sayesinde daha fazla bilgiye sahip olduğumuz bir süreç oldu. Yaşananları anlamlandırmak da hayli zor oldu.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine yer verilmiştir?

A) Dilek anlamı taşıyan eylem
B) İsimden türemiş eylem
C) Adlaşmış ortaç
D) Ek fiil almış eylem
E) Bağ-fiil türünde sözcük

10. Mantığı bilginin pek çok alanında kullanıyoruz. Argüman oluşturup sınarken, gündelik yaşam sorunlarıyla uğraşırken, bilgisayar biliminde ve yapay zekâ araştırmalarında, varlık kanıtlamaları da dâhil matematikte, doğa bilimlerinde çıkarım yaparken, doğa bilimlerinde verileri değerlendirirken ve hatta kuantum mekaniği çerçevesinde ortaya çıkmış veriler etrafında düşünürken mantıktan yararlanırız. Mantık her ne kadar bu denli çok alanda uygulanabilse de bugün merkezi sayılabilecek bir mantık, adını koyarsak birinci seviye yüklem mantığı bulunmaktadır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Sıfat görevinde kullanılmamış ortaç
B) Haber kipiyle çekimlenmiş fiil
C) I. çoğul kişiyle çekimlenmiş fiil
D) Zaman anlamı katan ulaç
E) Ek fiil alarak yüklem olmuş fiilimsi

ÜçDörtBeş

1. I. Bazıları somurtur ve katlanır, bazıları gülümser ve yapar.
II. Yapacaklarınız üzerine kurulu bir şöhret oluşturamazsınız.
III. Oturup fark etmek kolay ama tek başına değersizdir.
IV. Yapacağım diye vakit geçirme, yap.
V. Herhangi bir zamanda yapılacak iş, asla yapılamayan iştir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde aynı türden fiilimsiler bir arada kullanılmıştır?

A) III B) II C) IV D) I E) V

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-fiil farklı görevde kullanılmıştır?**

A) Harekete geçmeden başarılı olmak isteyen kişilere gülmek bile gereksizdir.
B) Bilmek yeterli değildir, bildiklerimizi uygulamalıyız.
C) Sizi hedefinize yaklaştıracak adımı şimdi atmalısınız.
D) Başarıya giden yolların taşlarını herkes kendisi taşımak zorundadır.
E) Uygulamaya geçirilen az bir bilgi, kullanılmayan çok bilgiden daha önemlidir.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden çok bağ-fiil kullanılmıştır?**

A) Gençliğinde paranı biriktirerek iyi yatırımlar yapabilirsin.
B) Kolumdaki yara sızlayınca çok acı çekiyorum, diyordu.
C) Yürüye yürüye eve dönünce bazı şeyleri düşünme fırsatı buldu.
D) Söylediklerinizden bir şey anlar anlamaz size yardımcı olacağız.
E) Yağmurlar duralı bu bölgede toprak epey çoraklaştı.

4. Zarf-fiiller (ulaçlar) cümleye zaman, durum, koşul gibi anlamlar katar.

Aşağıdakilerin hangisinde zarf-fiil, cümleye koşul anlamı katmıştır?

A) Çok büyük bir engelle karşılaşınca asla umutsuzluğa kapılma.
B) Bir karınca, bazen hareket edip duran bir filden daha çok iş başarır.
C) Hayat yolunda ilerlerken engellerle mutlaka karşılaşırsın.
D) Bu ilaçları düzenli olarak kullanmadan iyileşemezsiniz.
E) Bir hedefe ilerlemeye başlandığında engellerle karşılaşılabilir.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi, fiil gövdesinden türemiştir?**

A) Hayaliniz, yaptığınız işten daha büyük olmalı.
B) Edinilen hiçbir fırsatı yetersiz görmeyin.
C) Hayattaki fırsatları görüp zamanında değerlendirmelisiniz.
D) Etrafınıza pozitif düşünceler yayan bir insan olun.
E) Yapacağınız her işi bir sıraya koyun.

6. I. Ümitsiz durumların değil, ümitsiz bir tutum içinde olanların bulunduğunu anlayın.
II. Şartlar her zaman sizin kontrolünüzde değildir ama düşüncelerinizi kontrol edebilirsiniz.
III. Yapabileceğin ya da yapamayacağın işleri bilerek hareket etmelisin.
IV. Başarmak için kendi azminizin başka herhangi bir şeyden daha önemli olduğunu aklınızdan çıkarmayın.
V. Her zaman elinizde neyin kaldığına bakın, hiçbir zaman neyi kaybettiğinize bakmayın.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüklerin her ikisi de eylemsidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Fiziksel deney öncesi zihinsel bir ön hazırlığın her deneyci için bir ön koşul olduğu iddiası oldukça doğruyken bu sürecin bir düşünce (I) deneyi olduğunu (II) iddia etmek bu türden deneylerin epistemik statüsünü göz ardı etmesi bakımından problemli gözükmektedir. Düşünce deneylerinin Mach tarafından öne sürülen birçok önemli işlevine rağmen, bu işlevlerin bazı bilim adamları ve hatta bilim felsefecileri arasında kabul görmediğini söylemek (III) yanlış olmayacaktır. Örneğin düşünce deneylerinin kullanımına radikal bir biçimde karşı çıkanlardan (IV) biri, ünlü fizikçi ve felsefeci Pierre Duhem'dir. Duhem, düşünce deneylerinin güvenilir olmadığını ve özellikle fizik eğitiminin içerisinde yer almaması (V) gerektiğini iddia etmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

A) III B) II C) V D) I E) IV

8. (I) II. Bayezid Dönemi'nde Osmanlı tarihi hakkında birçok eser kaleme alınmıştır. (II) Hem II. Mehmet dönemindeki gelişmelerin ürünü olarak hem de II. Bayezid'in ilim adamlarını koruyup onları tarih yazmaya teşvik eden politikaları sayesinde bu dönemde tarih yazıcılığı çok gelişmiştir. (III) II. Bayezid döneminde yazılan genel Osmanlı tarihlerinin yanı sıra sadece bir padişahın dönemini kapsayan eserler de yazılmıştır. (IV) Bu tür eserlerin ilk örneğini Tursun Bey yazmıştır. (V) II. Bayezid döneminde çok sayıda eser yazılmasının yanı sıra olayları ayrıntılı olarak anlatan eserler de kaleme alınmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde eylemsi yoktur?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV D) III ve V E) IV ve V

9. Kasım 1853'te başlayan Kırım Savaşı, Fransa ve Britanya Krallığı'nın Osmanlı'nın yanında yer almasıyla ilginç bir hâl aldı.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Ek fiil B) Dilek kipi C) İsim-fiil D) Zarf-fiil E) Adlaşmış ortaç

10. I. Hem başkalarından hem de kendinizden daha iyi olmaya çalışın.
II. Doğru şeyleri yapmak için her zaman doğru zaman bulunur.
III. İdeallerimi korurum çünkü her şeye rağmen insanların yüreklerinde hâlâ iyi olduklarına inanırım.
IV. İnsanlar hayatın tek amacının sevinmek olduğunu düşünmezlerse mutlu olabilirler.
V. Başarılı olduğunuzda her zaman mutlu olursunuz.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde hem sıfat-fiil hem isim-fiil vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Düşünce deneylerinin sahip olduğu işlevler üç farklı açıdan değerlendirilebilir. İlkin doğayı deneyimleyerek elde ettiğimiz fakat anlaşılır olmayan ve analiz edilmemiş bilgiler, düşünce deneyleri aracılığıyla, ortaya çıkabilir. Yani fazladan bir fiziksel deneye gereksinim duymadan, düşünce deneyleri aracılığıyla, daha önceden elde etmiş olduğumuz fakat kesin ve belirgin olmayan bilgileri açık hâle getirerek yeni bir bilgi elde edebiliriz. İkincisi, bazı düşünce deneylerinin kesin ve belirgin sonuçlar veremediği ile ilgilidir. Bu durumda, düşünce deneylerinin erişemediği kesin sonuçlara fiziksel deneylerin yardımıyla erişilebilir. Üçüncüsü ise fiziksel bir deneyin nasıl yapılacağına ilişkin zihinsel ön hazırlığın, gerçek deney için zorunlu bir ön koşul olduğu ve aynı zamanda bir düşünce deneyi olarak değerlendirilebileceğidir.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden kaçı eylemsidir?

A) 9 B) 8 C) 7 D) 6 E) 5

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiil geçişli olduğu hâlde nesne kullanılmamıştır?**

A) Neredeyse iki saattir sizi umutla bekliyoruz.
B) Neredeyse iki saattir burada oturuyoruz.
C) Neredeyse iki saattir oturuyoruz.
D) Neredeyse iki saattir onu umutla bekliyoruz.
E) Neredeyse iki saattir umutla bekliyoruz.

2. **Aşağıdaki altı çizili fiillerden hangisi nesnesine göre geçişlidir?**

A) O filmleri izlerken sıkılıyormuş.
B) Uzanmış, kitap okuyormuş.
C) Günde herkes sekiz saat uyuyacak.
D) Bu olay karşısında neden susuyorsun?
E) Kurabiyenin üzerine susam serpmişti.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne yaptığı işten kendisi etkilenmektedir?**

A) Onun hakkında siz de iyi şeyler düşünüyorsunuz.
B) İstanbul'u sis ne zaman sarmıştı?
C) Kardeşimin başarılarıyla biz de övündük.
D) Böyle basit bir soruyu ben de çözemedim.
E) Söz verdiği hâlde neden sizi yemeğe çağırmamış?

4.
I. Negatif bir insan fırsatlardan zorluklar, pozitif bir insan ise zorluklardan fırsatlar çıkarır.
II. Önce hayal et, sonra hayallerini gerçeğe dönüştürmeye bak.
III. Bazı insanlar neden yapamayacakları konusunda bolca neden uydururlar.
IV. Tavırlar gerçeklerden daha önemlidir.
V. İnsanlar tavırlarını değiştirerek daha olumlu bir bakış açısına sahip olabilirler.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Yakın zamanda yapılan bir araştırmaya göre, düşünce deneylerinin fiziksel ya da gerçek deneyleri yürütme esnasında önemli bir role sahip olduğu gösterilmiştir.

Bu cümledeki yüklemin çatı özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Edilgen – geçişli
B) Edilgen – geçişsiz
C) Etken – geçişsiz
D) Etken – geçişli
E) Dönüşlü – geçişsiz

6. "Kendi beklentilerimize varırız." **cümlesinin çatısı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) Etken ve geçişlidir.
B) Etken ve geçişsizdir.
C) Edilgen ve geçişsizdir.
D) Dönüşlü ve geçişsizdir.
E) İşteş ve geçişsizdir.

ÜçDörtBeş

7. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin eylemi birlikte yapılma anlamı taşımaktadır?**

A) Bu öykünün yazarıyla yarın görüşeceklermiş.
B) Onunla uzun bir süre mektuplaştık.
C) Büyük bir çabayla kafileye yetişmiş.
D) İki sanatçı uyak konusunu tartışıyor.
E) Akbabalar bir o yana bir bu yana uçuşuyor.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen her iki eylem de geçişli çatılıdır?**

A) Hiçbir zaman kaybetmeyi beklemem, mücadeleyi kaybederken bile bir zafer konuşması hazırlarım.
B) Başarısızlığı karamsarca karşılamayın, tekrar denemek için var gücünüzle uğraşın.
C) Doğru bir tutum içinde olun, doğruluğun karşılığını er geç bulursunuz.
D) Yapılan her iş, yapandan izler taşır; iyi bir iş üretmek amacıyla didinin.
E) Her gün yapabileceğinizi düşündüğünüzden daha fazlasını yapın, sürekli yenilenerek ve değişerek gelişin.

9. Bu çalışmada uygun bilimsel ölçütlere başvurulmuştur.

Bu cümledeki fiilin çatı özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Etken – geçişsiz
B) Etken – geçişli
C) Edilgen – geçişsiz
D) Dönüşlü – geçişsiz
E) İşteş – geçişsiz

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dönüşlü eylem kullanılmıştır?**

A) Derste anlatılan formüllerin tamamı kavrandı.
B) Gözlemlerinizin çoğunun doğru olduğu anlaşıldı.
C) Konferans salonuna bu kapıdan girilir.
D) Kış için köyde hazırlıklara başlandı.
E) Bu sözlerinizi duyunca ister istemez darıldı.

11. Yapmak için acelecilik duygusuna sahip olmamız gerekir. Bilmek yeterli değil, uygulamalıyız. İstekli olmak yeterli değil, yapmalıyız.

Bu parçada geçişli kaç fiil vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

12. "Her ne kadar Principatus Dönemi Augustus ile başlatılsa da imparatorluğa giden yolu açan kişi Gaius Iulius Caesar'dır." **cümlesinde aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?**

A) İşteş fiil
B) Dönüşlü fiil
C) Geçişli fiil
D) Edilgen fiil
E) Etken fiil

1. (I) Nicholas Rescher düşünce deneylerini, varsayımsal akıl yürütme süreçlerinden bilgi edinme girişimi olarak değerlendirir. (II) Bu girişimlerin örneklerine Pre-Sokratik dönem felsefesinde oldukça sık rastlayabileceğimizi iddia eder. (III) Rescher'e göre, Thales, Phythagoras, Herakleitos ve Ksenophanes gibi dönemin önemli doğa filozofları, bu zihinsel aracı değişik şekillerde kullanmışlardır. (IV) Farklı olarak Katerina Ierodiakonou, Arkaik ve Helenistik dönem filozoflarının, günümüzdeki anlamıyla düşünce deneylerine başvurduklarına ilişkin bir iddianın şüpheli olduğunu savunur. (V) Çünkü bu dönemin filozoflarında düşünce deneyi teriminin kendisi bir tarafa böyle bir düşünce etkinliğine ilişkin herhangi bir kavrayış bile yoktur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinin çatı özelliği bulunmaz?

A) IV B) II C) V D) I E) III

2. Hayallerinize her şeyinizi verin, sahip olduğunuz enerjiye hayret edersiniz.

Bu cümlede aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla örneklendirilmiştir?

A) Geçişsiz fiil – ettirgen fiil
B) Geçişsiz fiil – oldurgan fiil
C) Geçişli fiil – ettirgen fiil
D) Geçişli fiil – geçişsiz fiil
E) Geçişli fiil – oldurgan fiil

3. Ettirgen çatılı fiillerde işi başkasına yaptırma anlamı vardır. Bu fiillerde geçişli bir fiilin geçişlilik derecesinin artırılması söz konusudur.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde ettirgen çatılı eylem vardır?

A) O sahada hem koşuyor hem de topu koşturuyor.
B) Elindeki iğneyi yanlışlıkla parmağına batırdı.
C) Usta, gıcırdayan vidayı yerine oturttu.
D) Genç yüzücümüz, olimpiyatlardaki bu derecesiyle yüzümüzü güldürdü.
E) Hayırsever iş adamı, bu mahallede büyük bir okul yaptırıyor.

4. Beklemeyin! Olduğunuz yerden başlayın. Sahip olduğunuz araçlar ne ise onlarla başlayın. Daha iyi araçları ilerledikçe bulursunuz.

Bu parçadaki altı çizili eylemin özne ve nesnesine göre çatı özellikleri aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Etken ve oldurgan
B) Etken ve geçişsiz
C) Etken ve geçişli
D) Etken ve ettirgen
E) Edilgen ve geçişsiz

5. Orta Çağ'a gelindiğinde bilimde ve felsefede, düşünce deneylerinin kullanılışına İlk Çağ felsefesine oranla daha sık rastlanıyor.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Etken fiil
B) Geçişsiz fiil
C) Zarf-fiil
D) İsim-fiil
E) Edilgen fiil

6. Duhem'e göre düşünce deneylerinin niteliği iki önemli probleme yol açmaktadır: Bazen, bir fizikçi tarafından tanımlanan kurgusal deney, kesinlikten uzak sonuçları sunar; tam da bu kesinlikten uzak, kabataslak sonuçlar gerekçelendirilme iddiasında olan önerme ile şüphesiz uyuşacaktır fakat bu sonuçlar ayrıca bambaşka önermelerle de uyuşacaktır. Böylelikle bu türden bir deneyin kanıtlama gücü oldukça zayıf ve uyarıya açık olacaktır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Ettirgen fiil
B) Geçişsiz fiil
C) Etken fiil
D) Geçişli fiil
E) İşteş fiil

7. (I) Sanat hayatımda her zaman estetik biçimler üretmeyi amaçladım. (II) Müzikten edebiyata pek çok eser ürettim. (III) Bunların hepsinde, sanat ortamımıza taze bir soluk getirmeyi istedim. (IV) Bunda ne denli başarılı oldum? (V) Doğrusu, en az her sanatçı kadar ben de eserlerimi yetkin buluyorum.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinin yüklemi, çatısı bakımından geçişsizdir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Orta Çağ bilimi ile modern bilim arasında problemler ve kavramlar açısından devamlılık ve benzerlik görülür. Ancak bu benzerlikler Orta Çağ bilimiyle modern bilimin kullandığı metodoloji arasındaki derin ayrılığı gizleyememiştir.

Bu parçada, hangi seçenekteki çatı özellikleri örneklendirilmiştir?

A) Edilgen fiil – geçişsiz fiil – etken fiil – ettirgen fiil
B) Edilgen fiil – geçişsiz fiil – etken fiil – oldurgan fiil
C) İşteş fiil – geçişsiz fiil – etken fiil – geçişli fiil
D) Edilgen fiil – geçişsiz fiil – etken fiil – geçişli fiil
E) Dönüşlü fiil – geçişsiz fiil – etken fiil – geçişli fiil

9. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi çatı yönüyle incelenebilir?**

A) Nerede başladığınız, nerede bitirdiğiniz kadar önemli değildir.
B) Çabalar acı vermeye başladığında kendisini zorlamaya devam eden adam, kazanacak adamdır.
C) Oku bütün gücünüzle ve doğru hedefe göndermeniz gerekiyor.
D) Hayat bisiklete binmek gibidir, sabit dururken dengenizi sağlamanız olanaksızdır.
E) Tembellik, yeteneklerin ölüm döşeğidir.

10. Nesne alabilen fiiller "geçişli", nesne alamayan fiiller ise "geçişsiz" fiillerdir.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi geçişsiz fiildir?

A) Kendinizi aşmanızı sağlayacak işleri gerçekleştirin.
B) Emekliliğini düşünerek çalışan emekleyerek ilerler.
C) Başarılı olmak için herkesten biraz daha fazlasını yapın.
D) Bir insan çalışmadıkça ne yapacağını kestiremez.
E) Yüzeyde değil hazine, bir inci tanesi bile bulamazsınız.

11. Side'nin yapı araştırmalarına dayanan yerleşim tarihçesi, kentin MS IV.-VI. yüzyılların zorlu koşullarında bile bir değişim-dönüşüm dengesi içinde geliştiğini gösterir.

Bu cümledeki fiilin çatı özelliği ile aşağıdakilerden hangisinin çatı özelliği özdeştir?

A) boyuyor
B) yıkanıyor
C) bırakılıyor
D) kırılıyor
E) alınıyor

12. Geçişsiz fiiller, "-r, -t, -tır" eklerini alarak geçişli duruma gelir. Böyle fiillere oldurgan fiil denir.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi oldurgan fiil değildir?

A) Tuzluğu öndeki masaya uzattı.
B) İtfaiye yangını kısa sürede söndürdü.
C) Erkenden yola çıkalım da otobüsü kaçırmayalım.
D) Bu tavırlarıyla bir sıkıntısının olduğunu sezdiriyordu.
E) Market sahibi bazı ürünlerin fiyatlarını indirdi.

1. İnsanlığın adım adım ilerlemesini sağlayan şey, kuşkusuz kişisel kazançların, ürün ve buluşların kuşaktan kuşağa aktarılmasıdır. Hayvanlar dünyasında buna benzer bir olay yoktur; eğitim görmüş bir köpek, başka bir köpeği eğitmez.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Dönüşlü çatılı fiil vardır.
B) Bir isim-fiil, ek fiil alarak yüklem olmuştur.
C) Basit zamanlı fiil kullanılmıştır.
D) Kılış anlamı taşıyan bir fiil bulunmaktadır.
E) Geçişli bir fiile yer verilmiştir.

2. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi nesne – yüklem ilişkisi yönünden diğerlerinden farklıdır?**

A) Bana değer verdiğinizi elbette biliyorum.
B) Dedemden hatıra kalan saat, ilk günkü gibi duruyor.
C) Burada yaklaşık bir ay kalacağız.
D) Yardımlarınız için size teşekkür edeceğiz.
E) Meyvelerin toplanma ve kurutulma zamanı gelmiş.

3. Katib Çelebi, *Cihannüma* adlı eserinde Antalya ile Alanya arasından bahsetse de Side kenti ve kalıntılarından bahsetmemiştir.

Bu cümledeki altı çizili fiilin çatı özelliği aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Dönüşlü – geçişsiz
B) Etken – geçişli
C) Etken – geçişsiz
D) İşteş – geçişsiz
E) Etken – oldurgan

4. I. Başarı gün be gün ortaya konan küçük çabaların toplamıdır.
II. Tembellik ve can sıkıntısının ilacı elbette vardır.
III. Zekâ bir işe bir işe başlamak için gereklidir, ancak o işi bitirmek için çalışmak şarttır.
IV. Plansız çalışan bir kimse, ülke ülke dolaşıp hazine arayan bir insana benzer.
V. Zor olanı yapmak için uğraşmak, yetenektir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranır?

A) IV B) V C) I D) III E) II

5. **Aşağıdaki cümlelerde bulunan fiillerden hangisi çatısı yönüyle diğerlerinden farklıdır?**

A) Hava iyice serindi, artık yaz sona eriyordu.
B) Bu kıymetli sözlük, yirmi yıllık bir emeğin ürünü olarak ortaya çıktı.
C) Tören için gerekli tüm hazırlıklar yapıldı ve gözden geçirildi.
D) Usul usul esen rüzgâr, şimdi dalgalarla beraber iyice coştu.
E) Bölgede yaşayan insanlar tarım ve hayvancılıkla uğraşıyor.

6. İngiliz Amiral F. Beaufort, 1811-1812 yıllarında, kaptanı olduğu Kraliyet Donanması'na ait Frederikssteen adlı gemiyle, Küçük Asya kıyılarının haritasını çizmek üzere görevlendirilmiştir.

Bu cümledeki altı çizili eylemle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Geçişli B) İşteş
C) Dönüşlü D) Edilgen
E) Etken

7. Davranış ek, alışkanlık biçersin

Alışkanlık ek, karakter biçersin

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Emir kipiyle çekimlenmiş eylem
B) Etken – geçişli eylem
C) II. tekil kişiyle çekimlenmiş eylem
D) Edilgen çatılı eylem
E) Basit çekimli ve basit yapılı eylem

8. Sıkı çalışmak bir insanın karakterini ortaya çıkarır. Bazıları kollarını sıvarlar. Bazıları burun bükerler. Bazıları ise ortalıkta görünmezler bile.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Dönüşlü eylem
B) Ettirgen eylem
C) Etken eylem
D) Oldurgan eylem
E) Geçişsiz eylem

9. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin fiili işteş çatılıdır?**

A) İki ülkenin heyeti çeşitli konularda görüştü.
B) Sempozyumdaki konuşmacı kadrosu, uzman isimlerden meydana geliyordu.
C) Apartman sakinleri, toplantıda bir araya gelerek sıkıntılarını dile getirdiler.
D) Kitabın komisyonunda beş kişi yer alıyordu.
E) Sağlıklı bir karar alabilmek için düşündüler.

10. İmparatorluğun özellikle son dönemlerinde modern dünyada ortaya çıkan ve güçlü ve "yeni" bir "silah" olarak kullanılan jeopolitiğe karşı Osmanlı Devleti de, diyalektik bir duyarlılıktan hareket ederek tarihi misyonu doğrultusunda kendi jeopolitiğini oluşturmuştur.

Bu cümledeki altı çizili fiilin nesnesi bakımından çatı yönünden özdeşi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bildirdi
B) Uyuttu
C) Okuttu
D) Yazdırdı
E) İçirdi

11. Bazı cümlelerde eylemi yapan bulunmasına karşın, bu sözcükler aldıkları bazı ekler veya birlikte kullanıldıkları bazı sözcükler nedeniyle zarf tümleci görevini üstlenir. Bu tür öznelere "örtülü özne" adı verilir.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde örtülü özne vardır?

A) Devleti, özellik ve yeteneklerini toprağından ve bölgesinden alan coğrafi bir organizma, mekânda beliren bir hayat tarzı olarak gören Kjellen, politikayı da bu canlı varlığın mahiyetini kavramak, dayanıklı ve sürekli olmasını sağlamak için gerekli faaliyet ve icraatın gösterilmesi şeklinde nitelendirmiştir.
B) Jeopolitik, devletlerin coğrafi özellikleri ve siyasetleri arasındaki ilişkileri inceleyen bilim veya uluslararası siyasette, coğrafi etmenlerin güç ilişkileri üzerindeki etkisinin incelenmesi olarak veya sosyal, politik, ekonomik, askeri, kültürel güçlerle siyasi coğrafyanın bir disiplin olarak uygulanması şeklinde tanımlanabilir.
C) Coğrafi determinizm, coğrafi şuur, coğrafi felsefe gibi anahtar kelimelerle ifade edilen jeopolitik kavramı, 20. yüzyılda İsveçli siyasetçi Rudolf Kjellen tarafından bilime dönüştürülmüştür.
D) Beşeri coğrafyanın bir bölümünü oluşturan siyasal coğrafyaya, devlet için çok önemli olduğunu kabul ettiği saha kavramını yerleştiren Ratzel, devlet denen organizmanın beslendiği ve gücünü aldığı alan ne kadar büyük olursa, devletin de uluslararası politikada etkinliğinin o derece artacağını ileri sürmüştür.
E) Coğrafyanın politik işlevleri konusundaki potansiyelinin ortaya çıkarılması esasına dayanan jeopolitiğin Fransa'da Brunhes ve Vailaux; ABD'de Semple ve Bowman; İngiltere'de Curzon gibi temsilcileri olmuştur.

1. I. Bazı şairler, şiir yazmanın güç fakat zevkli bir uğraş olduğunu belirtmiştir.
II. Şiir sanatında ustalaşmak, bilgi ve yetenek ister.
III. Okuduğum her şiirde, şairin düş ve his dünyasından izler ararım.
IV. Usta sanatçı, daha önce de bu salonda birkaç kez okumuştu.
V. Bu şiirimde nesnel izlenimlere yer vermeye çalıştım.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde fiil geçişli olmasına rağmen nesne kullanılmamıştır?

A) III B) II C) V D) IV E) I

2. Edebiyatçı, edebiyatta söz sahibi olmak için nitelikli ürünler üretme çabası içinde olmalıdır. Edebiyatın malzemesinin söz olduğu gerçeğinden hareket ederek dili ustalıkla ve doğru bir biçimde kullanmaya gayret etmelidir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Ettirgen fiil
B) Oldurgan fiil
C) Geçişli fiil
D) Edilgen fiil
E) Etken fiil

3. Öldürmeyen acı, beni güçlendirir.

Bu cümlenin çatı özelliği ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

A) Ettirgendir.
B) İşteştir.
C) Oldurgandır.
D) Geçişsizdir.
E) Edilgendir.

4. I. Posta pulu gibi olun, bir şeye, ona varıncaya kadar yapışın.
II. Hiçbir şey, yüzleşilmeden değiştirilemez.
III. Her disiplinli çabanın katlanarak geri dönen bir karşılığının olduğunu göreceksiniz.
IV. Dünyada görmek istediğimiz değişimin kendisi olmalıyız.
V. Ben aradığım bir şeyi mutlaka bulurum.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde edilgen çatılı fiil kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Dünyada birinci derecede önemli dokuz stratejik geçiş yolundan altısının (İstanbul ve Çanakkale Boğazları, Süveyş Kanalı, Aden ve Hürmüz Geçitleri, Cebelitarık) Akdeniz'de bulunması, bu bölgenin jeopolitik açıdan taşıdığı önemi gözler önüne seriyor.

Bu cümledeki fiilin çatı özelliği aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Etken – geçişsiz
B) İşteş – geçişsiz
C) Dönüşlü – geçişsiz
D) Edilgen – geçişsiz
E) Etken – geçişli

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden çok geçişli eylem vardır?**

A) Çok çalışma, başarıyı garantilemez ama başarı potansiyelini artırır.
B) Önce var gücünüzle çalışın, sonra rahat rahat dinlenin.
C) İlkbaharda çiçek açmayan ağaç sonbaharda meyve veremez.
D) Bütün ihtimaller size karşı olsa da her şeyinizi ortaya koyun.
E) Değerlerinizin neler olduğunu bilin, karar almanız kolaylaşır.

7. Ozan, duygular üzerinde çalışır. Dolayısıyla duyguları çalıştırır. Zira şiir bir duygu işidir. Şiirde duygunun işlenmesi, ozanın becerisine bağlı olarak şekil alır. Ozan, okuruyla bir duygudaşlık içine girerse etkili dizeler yazabilir. Aksi durumda salt bireysel duygularını ve yaşanmışlıklarını okura aktarmaya kalkan bir ozan, ilgi çekicilikten yoksun kalır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Geçişli fiil
B) Geçişsiz fiil
C) Etken fiil
D) Oldurgan fiil
E) Ettirgen fiil

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili fiil, nesnesi yönünden ötekilerden farklıdır?**

A) Şelaleden sular köpüre köpüre akıyordu.
B) Köyden il merkezine sadece bir saatte vardık.
C) Pozisyonun penaltı olduğu video hakem uygulamasıyla belirlendi.
D) Bu bilim insanı, bir süre İngiltere'de de bulunmuş.
E) Konferansta anlatılanları can kulağıyla dinledim.

9. **Aşağıdaki ikili dizelerin hangisinde işteş fiile yer verilmiştir?**

A) Belki bir kış mevsiminde
Bir güvercin yetişir penceremin pervazına
B) Ne bir ses ne bir haber gelir o yardan
Bakarsın ki dört bir yanda yalnızlık
C) Bir sevinci bölüştüler birer birer
Gülümseyen güneşin ışıklarında
D) Marmara'ya karşı ayak uzatırsın
Gemiler süzülür gözlerinden
E) Ah bir anlasan yaz yağmurlarının yakıcılığını
Dalsan eşsiz bir hatıraya öylece

10. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen eylemlerin tamamı geçişlidir?**

A) seçiyoruz – gidecekler – sildik – giyecekler
B) biliyor – alacakmışız – saydım – bulmuşsun
C) sızladı – paslanmış – koruyor – beslediler
D) başardı – kaçtık – görüyorsun – anladık
E) kirletti – arz ettik – oturur – bilmeli

11. "Akıllı insan, sözünü söylemeden önce enine boyuna tartar." **cümlesindeki çekimli fiilin çatı yönünden özdeşi aşağıdakilerin hangisinde vardır?**

A) Televizyon izlerken koltukta sızdı.
B) Futbolcu, kale direğinin yanına çöktü.
C) Çok bağırmaktan sesim kısılmış.
D) En arkadaki öğrenciye seslendi.
E) Aracı uzak bir yere park etmiş.

12. (I) Bilimsel araştırmalarda nesnel bir tutum benimsenir. (II) Bilim insanı olay, olgu ve varlıkları tarafsız bir bakış açısıyla değerlendirir. (III) Bu bağlamda bilim insanları deney ve gözlem gibi yöntemleri araştırmalarında kullanırlar. (IV) Araştırmalarının sonuçlarını sistemleştirirler. (V) Son aşamada da elde ettikleri bulguları bilim dünyasına sunarlar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinin eylemi, nesnesi yönünden geçişsizdir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi sayısı yanlış gösterilmiştir?**

A) Hikâye; bireyin kendisini, his ve fikir dünyasını, gözlemlerini kurgulayarak anlattığı metin türüdür. (1)

B) Hikâye çok boyutlu bir dünyanın dar bir hacme sığdırılmasıdır. (1)

C) Hikâye; şahıs, zaman ve mekâna bağlı olarak gerçek veya gerçekleşmesi mümkün olayları anlatan yazı türüdür. (3)

D) Hikâye geçmiş zamanları konu alsa bile tarihsel bir belge olarak değerlendirilemez. (2)

E) Destan, fabl, masal gibi anlatılar, hikâyenin öncülleri olarak değerlendirilebilir. (1)

2. Vurulup tertemiz alnından uzanmış yatıyor
Bir hilâl uğruna Ya Rab, ne güneşler batıyor
Ey bu topraklar için toprağa düşmüş asker
Gökten ecdad inerek öpse o pâk alnı değer

I. "----" sözcüğü gövdeden türemiş bağ fiildir.
II. "----" sözcüğü ortaçtır.
III. "----" sözcüğü geniş zaman çekiminde bir eylemdir.
IV. "----" sözcüğü sesteş kökten türemiş bağ-fiildir.

Numaralanmış boşluklar, yukarıdaki dizelere göre tamamlandığında aşağıdaki sözcüklerden hangisi dışarıda kalır?

A) Düşmüş
B) Değer
C) İnerek
D) Batıyor
E) Vurulup

3. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi parantez içindeki açıklamayla uyuşmamaktadır?**

A) Sanatsal metinlere edebî metinler de denir. (Edilgen fiil kullanılmıştır.)

B) Sanatsal metinler her okunuşta yeni anlamlar kazanır. (Ad-eyleme yer verilmiştir.)

C) Sanatsal metinler, yaşandığı dönemden izler taşır. (Yüklem geniş zaman çekimindedir.)

D) Sanatsal metinlerde çağrıştırmak amaçlanır. (Yüklem III. tekil kişi çekimindedir.)

E) Sanatsal metinler biriciktir, iki sanat eserinin aynı olması düşünülemez. (Birleşik çekimli eylem vardır.)

4. Yusuf, Kocaöküzü aramadık yer bırakmamıştı. Üç gündür köyüne yakın çiftlikleri ve dağı bayırı dolaşmış, önüne gelene Kocaöküz'ü sormuştu. Fakat bir türlü onun nehrin öte yakasına geçmeye niyetleneceğini aklına getirmemişti.

I. Sıfat-fiil
II. Birleşik zamanlı fiil
III. Edilgen fiil
IV. İşteş fiil

Bu parçada yukarıda verilenlerden hangilerinin birden çok örneği vardır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Koca Ali, sesini çıkaramıyor; bir hafta içinde belki beş senelik hizmetini durup dinlenmeden gördüğü hâlde, kendini yine "tembel, miskin" diye tenkit edip sıkılmayan bu kötü insanı ezici bir gözle süzüyordu.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisiyle türdeş bir fiilimsi yoktur?

A) gidince
B) kavramayı
C) unutulası
D) severek
E) güle güle

6. Bir yazıda yorumlama ve betimleme arasındaki fark önemlidir. Bu kapsamda Le Clair'in resim tekniklerini konu edindiği Color in Contemporary Painting başlıklı çalışmasının "Pentimento" alt başlığında, Lillian Hellman'dan ve onun Pentimento adlı anı türündeki kitabından söz etmesi de anlamlıdır. Hellman, aslında söz konusu kitabında bilinç akışı tekniğinden yararlanarak anılarını, uzun yıllar sonra kimi zaman net olmayan kimi zaman bilincinin ve bilinçaltının onu yanıltabileceği varsayımının altını çizerek anlatır.

Bu parçada geçen aşağıdaki sözcüklerle ilgili değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) Önemlidir: Ek fiilin geniş zamanıyla çekimlenmiş isimdir.
B) Konu edindiği: Sıfat-fiildir.
C) Çalışmasının: Olumsuz çekimde fiildir.
D) Yararlanarak: Zarf-fiildir.
E) Anlatır: Basit çekimli türemiş fiildir.

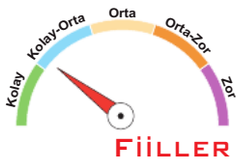
7. Bir hipotezin doğruluk değerine bu hipotezin türetildiği kuramdan ve bu kurama yardımcı hipotezlerden bağımsız olarak karar verilemeyeceği, bilimsel sınamada mantıksal olarak empirik sınamaya tabi tutulan şeyin hiçbir zaman hipotezin tek başına kendisi olmadığı iddiası olarak anlaşılabilir.

Bu cümlenin ek eylem kullanılmış hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir hipotezin doğruluk değerine bu hipotezin türetildiği kuramdan ve bu kurama yardımcı hipotezlerden bağımsız olarak karar verilemeyeceği, bilimsel sınamada mantıksal olarak empirik sınamaya tabi tutulan şeyin hiçbir zaman hipotezin tek başına kendisi olmadığı iddiası olarak anlaşılabildi.
B) Bir hipotezin doğruluk değerine bu hipotezin türetildiği kuramdan ve bu kurama yardımcı hipotezlerden bağımsız olarak karar verilemeyeceği, bilimsel sınamada mantıksal olarak empirik sınamaya tabi tutulan şeyin hiçbir zaman hipotezin tek başına kendisi olmadığı iddiası olarak anlaşılır.
C) Bir hipotezin doğruluk değerine bu hipotezin türetildiği kuramdan ve bu kurama yardımcı hipotezlerden bağımsız olarak karar verilemeyeceği, bilimsel sınamada mantıksal olarak empirik sınamaya tabi tutulan şeyin hiçbir zaman hipotezin tek başına kendisi olmadığı iddiası olarak anlaşılabilmiş.
D) Bir hipotezin doğruluk değerine bu hipotezin türetildiği kuramdan ve bu kurama yardımcı hipotezlerden bağımsız olarak karar verilemeyeceği, bilimsel sınamada mantıksal olarak empirik sınamaya tabi tutulan şeyin hiçbir zaman hipotezin tek başına kendisi olmadığı iddiası olarak anlaşılabilirdi.
E) Bir hipotezin doğruluk değerine bu hipotezin türetildiği kuramdan ve bu kurama yardımcı hipotezlerden bağımsız olarak karar verilemeyeceği, bilimsel sınamada mantıksal olarak empirik sınamaya tabi tutulan şeyin hiçbir zaman hipotezin tek başına kendisi olmadığı iddiası olarak anlaşılabiliyor.

ÜçDörtBeş

KARMA SORULAR 1

1. **Aşağıdaki şiir parçalarının hangisinde sıfat-fiil yoktur?**

A) Çocuk gülüşleri… İlk gülüşler, tatlı, gevrek
Dile gelir gibiyken etrafta bütün eşya
Duvarlarda resimler, saksıda açan çiçek
Pencerenin içinde kuşlar renk renk

B) Yaz olur
Bir kadın silkeler dallarımı
Bir çocuk yerde bağırır, güler
Bense hoşnut olurum

C) Her şafak hisarlarda oklar çıkar yayından
Hâlâ çığlıklar gelir Topkapı Sarayı'ndan
Ana gibi yâr olmaz, İstanbul gibi diyar
Güleni şöyle dursun, ağlayanı bahtiyar

D) Nefes almak, her sabah uyanık
Ağaran güne penceren açık
Bir ağaç gölgesinde, bir su kenarında
Üstünde gökyüzü

E) Yalnızlık
Hızla alçalan bulutlar
Karanlık bir ağırlık
Hava ağır toprak ağır yaprak ağır

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çekimli fiil yoktur?**

A) Edebî eserde konuların seçkin bir dille anlatılması söz konusudur.

B) Sağlıklı bir hayat için dengeli beslenmek gerektiğini söylüyor.

C) Kitap fuarının ikinci gününde ünlü şair, kitaplarını imzalayacak.

D) Onun bu yaşta böyle dinç kalmasının formülü spor yapmaktır, dedi.

E) Okuduğu pek çok kitaba ilişkin izlenimlerini yazıyormuş.

3. Yeni edebiyat terimleri dizgesinde metinlerarasılık olarak isimlendirilen olgu, üst kurmacanın bir türevi sayılır. Üst kurmaca, yazarın metinde oluşturmayı amaçladığı doğanın önemli bir parçasıdır.

I. İşteş çatılı fiil
II. Sıfat görevinde kullanılmış ortaç
III. Özel birleşik fiil
IV. Ek fiil almış isim

Bu parçada yukarıdakilerden hangilerinin örnekleri vardır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. I. Bazen Eminönü tarafına gider ve deniz havası alırdım.
II. Onlar en yakın zamanda buraya geleceklermiş.
III. Bu yaptığınız, sizin ne denli içten insanlar olduğunuzu gösteriyor.
IV. Size pek çok müjdeli haber vereceğim.
V. Bu maçta da takımımızı var gücümüzle destekleyeceğiz.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde fiil, I. çoğul şahsa göre çekimlenmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iş** (kılış) **fiili kullanılmıştır?**

A) Yürüye yürüye nihayet bir köye ulaştık.

B) Yıllar içinde deneme ve makale yaza yaza üslubum yetkinleşti.

C) Ünlü yazar, edebiyatta olgunlaşma yolları ile ilgili çok önemli bilgiler sundu.

D) Yeni transfer, yarınki basın toplantısına yetişecek.

E) Bu sanatçımızla 1978'deki bir galada tanışmıştım.

ÜçDörtBeş

6. (I) Bilim adamları kullandıkları mantıksal ve matematiksel tekniklere kendilerini doğru kanaatlere ulaştırdığını düşündükleri için mi güvenirler? (II) Bilim adamları mantıksal ve matematiksel metodolojilerini hangi temelde savunurlar? (III) Hubbel'in uzlaşımcılığa yönelttiği bu eleştiri, bilim sürecini dünyaya dair doğru kanaatler geliştirme sürecinden çok, bir tür adaptif veya hayatta kalmaya hizmet eden kanaatler geliştirme sürecine çevirir. (IV) Şimdi bu tür noktalara işaret etmenin nedeni, Hubbel'in yaklaşımını eleştirmek değildir. (V) Kaldı ki Hubbel'in bu küçük iddiası mantığın ve matematiğin temellerine dair kapsamlı bir kuram olması amacıyla da geliştirilmemiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yüklem çekimli eylem değildir?

A) V B) II C) I D) IV E) III

7. Carnap ve mantıksal pozitivistlerin mantığın ve matematiğin dile dayandığı görüşüne yaptığı eleştiride haksız olduğu görülüyor (I). Çünkü Piaget, normatif kuramı, bilimin mantığının ve matematiğinin sosyokültürel uzlaşım sonucu gelişmiş olan dile dayandığı şeklindeki bir kuram olarak değerlendirerek (II) eleştirmiştir (III). Bunun sonucunda, Piaget'nin bu kurama rakip olarak ileri sürdüğü bilimsel açıklamalar da her ne kadar çok değerli olsa (IV) da söz konusu normatif karakterli epistemolojik sorunla doğrudan bağlantısı olmayan açıklamalardır. Dolayısıyla genetik epistemoloji yaklaşımının matematiğe hangi temelde güvenebileceğimize dair kapsamlı bir kuram ortaya koyabilmesi gerekir (V).

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi dilek kiplerinden biriyle çekimlenmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Ala gözlüm ben bu ilden gidersem
Zülfü perişanım kal melil melil
Kerem et aklından çıkarma beni
Ağla gözyaşını sil melil melil

Bu dizelerde kaç tane çekimli fiil vardır?

A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

9. **Aşağıdaki fiillerden hangisi istek kipi, I. çoğul kişiye göre çekimlenmiştir?**

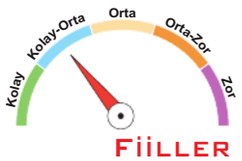
A) Bu sorunu hep birlikte çözelim.
B) Ben de sizinle oraya gelsem.
C) Yarın bir uçurtma mı yapsak?
D) Ödevimizi bu akşam yapmalıyız.
E) Haftaya sizi pikniğe götüreyim.

10. (I) Koca bir mevsimi geride bıraktık. (II) Nihayet yazın o enseyi boza gibi pişiren günleri geride kaldı. (III) Yaşlanıyoruz gerçi, güçten düşüyoruz gittikçe. (IV) Meşhur şairimizin de dediği gibi dostlarla da yollar bir bir ayrılıyor. (V) Yaşamdan aldığımız keyfi artırmalıyız vesselam.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinin eylemi farklı bir kiple çekimlenmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

KARMA SORULAR 2

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik çekimli fiil kullanılmıştır?**

A) Niçin böyle endişelenip kendinizi yıpratıyorsunuz?
B) Derste anlatılan tüm konuları kavrayıverdi.
C) Söylediğiniz gibi bütün ürünleri raflara yerleştirdim.
D) Bu sorunun üzerinde bir zamanlar epey düşünmüştüm.
E) Sanırım boya işini üç günde tamamlayabiliriz.

2.
- Olumsuz soru çekimi
- Dilek-şart kipi
- II. tekil kişi

Aşağıdaki eylemlerden hangisi, bu özelliklerin üçünü de taşımaktadır?

A) Gitmesen
B) Gitsen mi
C) Gitmesen mi
D) Gitmeseniz mi
E) Gitmesem mi

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiil farklı bir kiple çekimlenmiştir?**

A) Biz her yaz bu sahil köyüne geliriz.
B) Takımımız az önce maçın oynanacağı sahaya çıktı.
C) Bu güzel albümdeki tüm parçaları dinleyeyim.
D) Şu an filmin başlamasını heyecanla bekliyoruz.
E) Pek yakında bu kanalda bir yarışma programı başlayacak.

4. Tanpınar düşünce, tutum ve içerikte modern bir bilinçle hareket ederken estetik düzeyde modernist olamamıştır. Bunun için Oğuz Atay'ı beklemek gerekecektir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Sıfat-fiil
B) İsim-fiil
C) Kılış fiili
D) Türemiş fiil
E) Dilek-şart kipi

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde şimdiki zaman kipi, gelecek zamanın yerine kullanılmıştır?**

A) Önümüzdeki ay uçakla Londra'ya gidiyorlar.
B) Masalda sade bir dil göze çarpıyor.
C) Yeni şubemizi pek yakında burada açacağız.
D) Bu nazik davetinizi kabul ediyoruz.
E) Böyle şık elbiseleri nereden buluyorsun?

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük çekimli fiil değildir?**

A) Millî güreşçimiz rakibini rahat bir biçimde yendi.
C) Kılı kırk yararak düğün hazırlıklarını tamamladı.
C) Yeni yayın döneminde size bambaşka bir ekran deneyimi yaşatacağız.
D) Yıllardır sakladığım broşu size hediye ediyorum.
E) Planlı çalışmak, onun en tipik özelliklerindendir.

ÜçDörtBeş

7. Eylemler anlamlarına göre kılış, oluş ve durum olmak üzere üçe ayrılır. Öznenin yaptığı işten başka bir unsur (nesne) etkileniyorsa bu fiile "kılış fiili" denir.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde kılış fiili kullanılmıştır?

A) Her bahar biraz daha yaşlandığımı anlarım.
B) Değerlendirmelerinizde objektif ve ön yargısız davranmalısınız.
C) Bir zamanlar bu şarkı, dillere pelesenk olmuştu.
D) Sahildeki altın rengi kumlara hayranlıkla baktı.
E) Demirler, uzun süre olumsuz hava koşullarına maruz kalınca yıprandı.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?**

A) Bu takım, futboluyla herkesin beğenisini kazandı.
B) İçlerindeki en esprili öğrenci, uzun boylu olandır.
C) Bir banka oturup yaşadıklarını bir bir düşündü.
D) Bir gök gürültüsü herkesi yerinden oynattı.
E) Onu, arkadaşlık kavramına değer veren bir insan olarak tanıdım.

9. Türk dili köklü bir geçmişe sahiptir. *Orhun Abideleri*'nden günümüze, Türk dili kullanılarak pek çok edebî eser yazılmıştır. Kelime kadrosu yönüyle zengin bir dil olan Türkçenin asıl gücü, bir kelimenin kullanıldığı cümleye göre farklı anlamlar bildirebilmesinde aranır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Türemiş fiil
B) Edilgen fiil
C) Dilek-şart kipini almış fiil
D) III. teklik şahıs çekiminde fiil
E) Haber kipini almış fiil

10. Ağlasam sesimi duyar mısınız
Mısralarımda
Dokunabilir misiniz
Gözyaşlarıma ellerinizle
Bilmezdim şarkıların bu kadar güzel
Kelimelerinse kifayetsiz olduğunu
Bu derde düşmeden önce

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) Yeterlik fiili
B) Dilek-şart kipi
C) Geçişli fiil
D) Ettirgen fiil
E) Birleşik zamanlı fiil

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, farklı bir fiilimsi örneğidir?**

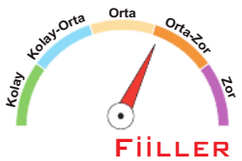
A) İyi bir başlangıç, yolun yarılanmasıdır.
B) Sadece yaptıklarınız, değerinizi belirler.
C) Bir adam, gerçekleştirdiklerinin bir toplamıdır.
D) Hayatta yapılanlar, öncelikleri gösterir.
E) Zirveden başlayamayacağını aklından çıkarma.

12. (I) Tez Hüseyin Emmi'ye haber verin. (II) Muradı gerçek oldu gayrı. (III) Nihayet Cenab-ı Hak, ona bir evlat nasip etti. (IV) Gözleri gök gibi masmavi parlar bu yavrunun. (V) Burnu minik minik solur havayı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde fiil, dilek (tasarlama) kiplerinden biriyle çekimlenmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

KARMA SORULAR 3

1. Mazi ile yeni arasındaki giderilmez kopukluk durumu Ahmet Hamdi Tanpınar'ın edebiyatının merkezinde durur. Onun bütün yapıtlarında şu soruyla karşılaşırız: "Yeniyi şevkle kabul ederken maziyi yok saymadan bu keskin kopuşla nasıl baş edilecek?" Açıkçası Tanpınar bu sorunu, yalnız düz yazılarında değil romanlarında da sıkça tartışır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Edilgen fiil
B) İşteş fiil
C) Basit fiil
D) Birleşik zamanlı fiil
E) Ortaç

2. Bir edebî eserde çok katmanlı (I) metaforik dokuların bulunması, burada bir pentimentonun varlığından (II) bahsetmek için yeterli değildir. Ancak kurmaca yapısı nedeniyle postmodern anlatının pentimento için uygun bir zemin oluşturduğu söylenebilir (III). Metinde olayların, duyguların, imgelerin altının kazınması sonucu anlatının okura, görünenin (IV) arkasındakini sunması durumunda pentimentodan söz edilebilir. Bu noktada çok katmanlı anlatı yapısına sahip olmasının yanı sıra pentimento sözcüğünün kurguda önemli bir görev üstlenmesi nedeniyle (V) İnci Aral'ın *Yeni Yalan Zamanlar* adlı eseri dikkat çekicidir.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisinin türü fiilimsidir?

A) III B) II C) V D) IV E) I

3. Resim sanatındaki çok katmanlı yapı ve tabakalar, bazı şiirlerin narin ve küçük alanında olabildiğince başarılı bir biçimde yansıtılır.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Ek fiil
B) İsim-fiil
C) İşteş fiil
D) Edilgen fiil
E) Etken fiil

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsiye yer verilmiştir?**

A) Gençliğimizde sağlığın kıymetini bilmeliyiz.
B) Gide gide bir kasaba hanına vardık.
C) Bu dolmalar, geleneksel mutfağımızın örneklerindendir.
D) Er veya geç bu problemin üstesinden geleceğiz.
E) Sıkı bir antrenman temposu, performansımızı artırır.

5. (I) Felsefi literatür açısından bakıldığında bilgi, sanıldığı kadar soyut bir düzlemde yer almaz. (II) Bilginin niteliği ve kapsamına ilişkin şimdiye değin pek çok farklı kuramcı birtakım tezler öne sürmüştür. (III) Bunlar arasında en belirgin olanlardan biri, bilginin ait olduğu alana dair taşıdığı önemdir. (IV) Bilimler açısından bakılınca mesele, epey ilginç bir hâl alır. (V) Söz gelimi sosyal bilimlere nazaran teknik ve fenni bilimlerde pratiğe uygulanabilir olma, bilgi bağlamında çokça aranan bir özelliktir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÜçDörtBeş

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?**

A) Makale yazarı, alanında uzmanlığa sahip olmalıdır.
B) Edebiyatta en eskilerden başlayarak nitelikli tüm eserleri okurum.
C) Okuduğumuz metinde kullanılan bakış açısı, kahraman bakış açısıydı.
D) Bir okur, okudukça düş ve düşünce evreninin zenginleştiğini sezer.
E) Şiir, edebiyatın en eski verimlerinden biri olarak bilinir.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiil diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?**

A) Günümüz romanında öne çıkan pek çok postmodern teknik varmış.
B) Destan, edebiyatın en uzun ve eski anlatılarından biridir.
C) Sempozyumda sunulan tebliğler, sonradan bir kitapta toplanmıştı.
D) Bu ozanımız, Türk edebiyatının en çok okunan sanatçılarındandı.
E) Onun mısralarındaki imgeler oldukça ilginçti.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik yapılı eylem vardır?**

A) Bunca soruyu acaba kim çözecek?
B) Çökme tehlikesi bulunan bina boşaltıldı.
C) Epey acıktım, bir şeyler almak için evden çıktım.
D) Sahanın her bölgesinde top koşturabiliyordu.
E) Alışverişten sonra yanınıza gelirim, dedi.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiil, birleşik zamanlı fiil oluşturmuştur?**

A) Sorulan her soruya hızlı ve doğru yanıt verirmiş.
B) Masanın ayaklarından biri çatlakmış.
C) Meğer biz de sizin kadar bilgiliymişiz.
D) Onu sinemaya çağırmadığınız için size kırgınmış.
E) En sevdiği spor dalı yüzmeymiş.

10. Çağcıl estetiğin ana biçim ögelerinden biri çok katmanlı dokuların yapı taşı olan imgedir. İmgenin birçok dildeki karşılığı; resimle, çizgiyle, görüntüyle bütünleşen bir anlam içerir. Dış dünyadan alınma resimlerle kendini gösterir imge.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

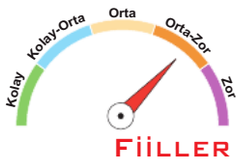
A) Kılış fiili
B) Haber kipi
C) Türemiş fiil
D) Durum fiili
E) Ek eylem

11. Dünyalar vardır, düşünemezsiniz
Çiçekler gürültüyle açar
Gürültüyle çıkar duman topraktan
Hele martılar, hele martılar
Her bir tüylerinde ayrı telaş

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Geçişli eylem
B) Geçişsiz eylem
C) Etken eylem
D) Basit çekimli eylem
E) Sözde özne

KARMA SORULAR 4

1. Yahya Kemal, Klasik Türk şiiri geleneği ile çağdaş Batı şiirini birleştirerek yeni bir şiir anlayışı ortaya koymuştu. Aruzu Türkçeye ustaca uygulamıştı. Şiirlerinde geniş bir kültürü ve felsefeyi işlemişti. Mısralarında biçim olgunluğunu önemsemişti.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Ortaç
B) Birleşik zamanlı fiil
C) İsim-fiil
D) Geçişli fiil
E) Ulaç

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem, geniş zamanın olumsuzuyla çekimlenmiş bir fiildir?**

A) Bence bu bilgisayar üç günden önce tamir olmaz.
B) Şimdiye kadar böyle güzel bir roman okumadım.
C) Bu araba, dünyanın dört bir yanında milyonlarca satılır.
D) Biz yurdumuzun kıymetini iyi biliriz.
E) Toplantıda anlatılanlardan hiçbir şey anlamamış.

3. Türk halk edebiyatı ürünlerinde genel olarak sade bir dil kullanıldığı görülür. Bu edebiyat, şiir ağırlıklı bir edebiyat geleneği olup konularını halkın yaşamından ve zihniyetinden alır. Türk halk edebiyatı geleneğinde üç ana kol öne çıkar. Bunlar; âşık tarzı Türk halk edebiyatı, anonim halk edebiyatı ve dinî-tasavvufi halk edebiyatıdır.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Üç farklı türde fiilimsi vardır.
B) Basit çekimli fiile yer verilmiştir.
C) Ek eylemin geniş zaman çekimi söz konusudur.
D) Edilgen çatılı fiil kullanılmıştır.
E) Haber kipiyle çekimlenmiş fiiller vardır.

4. Ecel büke belimizi
Söyletmeye dilimizi
Hasta iken hâlimizi
Soranlara selam olsun

Bu dizelerde hangi kiplerle çekimlenmiş fiiller vardır?

A) Dilek-şart / emir
B) İstek / emir
C) Gereklilik / emir
D) İstek / geniş zaman
E) İstek / şimdiki zaman

5. Epistemolojik sorunu çözmek amacıyla potansiyel sonsuzlukta matematiksel yargı yerine onların tümdengelimli olarak türediği görece az sayıda yargıya odaklanılır fakat matematiğe ilişkin epistemolojik sorunu çözmeye yönelik bu yaklaşım, gereğinden fazla bir daraltmaya yol açar.

Bu cümleyle ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

A) Basit yapılı fiil vardır.
B) Oldurgan fiil kullanılmıştır.
C) Dilek kiplerinden biriyle çekimlenmiş fiil vardır.
D) Her üç fiilimsi çeşidinin de örneği bulunmaktadır.
E) Etken-geçişli fiil kullanılmıştır.

6. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen sözcüklerin tamamı çekimli eylemdir?**

A) bilen – akıyordu – başlatacak – aydınlattı
B) koşarak – yazadursun – düşeyazdı – baktırmıştım
C) anlatabilmeli – koştur – anlayan – sindireceğim
D) bilim – atacak – besleyeceğiz – unutmamışsanız
E) koşuyormuş – anlıyorsunuz – yapabilmelisin – okusa

Üç Dört Beş

7. "Bu parçanın nasıl bir bestecinin kaleminden çıktığını ben de merak ettim." **cümlesindeki fiilin yapısı aşağıdakilerin hangisidir?**

A) Kurallı birleşik eylem
B) Yardımcı eylemle oluşturulan birleşik eylem
C) Katmerli birleşik eylem
D) Basit eylem
E) Türemiş eylem

8. (I) Greimas'ın ortaya koyduğu gösterge bilimsel çözümleme, anlamın oluşumunu açıklaması bakımından işlevseldir. (II) Şiirde bazı sözcüklerin içerdiği gösterge birimcikler bir dörtgenle açıklanır. (III) Böylesi bir çözümleme, söylemin yüzey yapısında çelişkili görünen sözcüklerin hangi bağıntılarla bir araya gelebildiğinin, başka bir deyişle nasıl mekandaş olduklarının anlaşılmasını sağlar. (IV) Şiirde doğal dilin hem göstergeleri hem sözdizimsel işleyişi şiirsel işlev için yeniden biçimlendirilir. (V) Dil göstergeleri, içerdikleri gösterge birimciklere dayalı olarak yeniden değerlendirilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinin yüklemi türemiş eylem değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik çekimli fiil vardır?**

A) İnsan, zenginliğini kullanmaya ne kadar erken başlarsa o kadar iyidir.
B) Bir koyunum ve bir ineğim olduğundan beri herkes bana selam veriyor.
C) Rüyalar, bilinçaltına giden kral yoludur.
D) Her birey, kendi kişiliğinin ve mülkiyetinin efendisidir.
E) Her şey, zevk ve acı vermesi bakımından iyi ve kötü olarak adlandırılır.

10. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi basit fiildir?**

A) Denizde balıklar; karada portakal, limon, üzüm ve zeytinler Akdeniz'in değerli simgelerine dönüşmüştür.
B) Kısa zamanda yaygınlaşan Büyük Tur, kültürel bir eğitim ve hümanist çalışmaları tamamlayan bir tecrübe olarak algılanmıştır.
C) Tazelik, çeşitlilik ve sağlık sunan Akdeniz ürünleri, resim sanatında da iştah açan imgeler oluşturmuştur.
D) Kuzey Avrupalı gezginler, antik sanat hazineleri ve nefis manzaraları nedeniyle İtalya'nın Akdeniz sahillerinde, bazen aylarca hatta yıllarca kalmışlardır.
E) Ressam Morisot, 1888 yılının Kasım ayında, eşi ve kızı ile birlikte Cimiez'deki Villa Ratti'ye yerleşmiştir.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemsi yoktur?**

A) Bir kişi her denemesinde daha bilinçli olarak zor bir engelin üstünden atlayabilir.
B) Bazen bir adamın hataları, erdemlerinden daha öğreticidir.
C) Başlamak için cesaret bulabilirseniz başarmak için gereken cesarete sahip olursunuz.
D) Boşa geçecek zamanı olmayan insan verimlidir.
E) Dikkate alınması gereken, adımların büyüklüğü değil, hangi yönde olduğudur.

12. Erişim kontrolü, verilere erişimin belirli periyotlarla denetlenmesi ve düzenli kontrollerin yapılmasıdır. Sistemde yetkisiz kullanıcı girişleri tespit edilirse bunların izinleri engellenmeli ve gerekli önemler alınmalıdır.

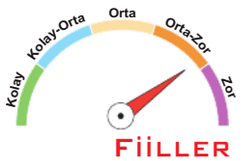
Bu parçayla ilgili olarak

I. Birden fazla isim-fiil vardır.
II. Birleşik zamanlı ve birleşik yapılı bir fiil bulunmaktadır.
III. Gövdeden türemiş fiilimsiye yer verilmiştir.
IV. Sıfat-fiil grubu, özne görevinde kullanılmıştır.

yargılarından hangileri yanlıştır?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

KARMA SORULAR 5

1. Bilgi kuramcıları çoğu kez bilişsel içeriklerine özel, doğrudan ve ayrıcalıklı bir şekilde erişim sağlayan bir özneyi, inançlarının mantıksal sonuçları implikasyon altında kapalı olan bir özneyi, gözlemlerine duygularını katarak inanç oluşturan bir özneyi ve bunun gibi çok çeşitli özneleri varsayarak düşünce deneyimlerini oluşturur.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Basit çekimli eylem
B) Türemiş yapılı eylem
C) Ulaç türünde sözcük
D) Sıfat görevinde ortaç
E) Etken – geçişsiz eylem

2. Seni yalnızlık doğurdu
Kül rengi bir akşamüstü
Onun için uzar gider saçların
Onun için su taşırsın
Yalnızlığın papatyaları çocuklara
Bak mavi bir tülbent gibi savruluyor gökyüzü
Bulutlar sarkıyor ağaçlardan

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Türetilirken ünlü kaybına uğrayan sözcük
B) Başka bir sözcüğü niteleme görevinde kullanılan isim tamlaması
C) Zarf görevinde kullanılan edat öbeği
D) Etken-geçişli fiil
E) Zaman anlamlı ulaç

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik yapılı eyleme yer verilmiştir?**

A) Gelin el ele vererek tohumları toprağa ekelim.
B) Bilgisayarın nasıl çalışacağını sadece o biliyormuş.
C) Böyle ısrar edince onu kıramadık.
D) Bu özenin ve hassasiyetin sebebini açıklar mısınız?
E) Performansımı her gün biraz daha yükseltiyordum.

4. Bir hatıradır şimdi dalgın uyuyan şehir
Solarken o günlerde çocuklar ve askerler
Yüzün bir kır çiçeği gibi usulca söner
Uyku ve unutkanlık gittikçe derinleşir

Bu dizelerle ilgili olarak

I. Aşamalı durum anlamı katan zarf-fiil vardır.
II. Soyut bir ismi niteleyen isim-fiil bulunmaktadır.
III. Sıfat görevinde kullanılmamış ortaca yer verilmiştir.
IV. Ek fiil almış isim kullanılmıştır.
V. Türemiş yapılı eylem vardır.

değerlendirmelerinden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) II ve III
D) I ve V E) I, IV ve V

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde haber kipiyle çekimlenmiş bir eylem yoktur?**

A) Bazı insanlar gittikleri her yere mutluluk saçar.
B) Gömleğin ilk düğmesi yanlış iliklenince diğerleri de yanlış gider.
C) Bütün acılara dayanılır, yeter ki ekmeğin olsun.
D) Benim bütün ilgim gelecektedir, çünkü hayatımın geri kalanını orada geçireceğim.
E) Bildiğini zannetme, öğrenmekten asla mahrum kalma.

ÜçDörtBeş

6. Van Gogh'un coşkulu ve yoğun fırça darbeleri, güneşin gücünü gösteren sarıda ve üzümlerin bereketini gösteren kırmızıda özellikle hissediliyor.

Bu cümledeki fiilin yapı özelliği aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Deyimleşmiş birleşik eylem
B) Yardımcı eylemle kurulan birleşik eylem
C) Kurallı (özel) birleşik eylem
D) Türemiş eylem
E) Basit eylem

7. Bir güzellik yap kendine
Ve sadece sahip olduklarını düşün; mutlu ol onlarla
Sahip olamadıkların üzülsün senin olmadıklarına
Bir güzellik yap kendine

Bu dizelerle ilgili olarak

I. Özneyi pekiştirmek için kullanılan dönüşlülük zamiri vardır.
II. Bir edatla zamirin birleşmesinden oluşan söz öbeğine yer verilmiştir.
III. Fiilimsi eki alan birleşik yapılı fiil bulunmaktadır.
IV. Çekimli fiillerin hiçbirinde zaman anlamından söz edilemez.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II, III ve IV E) I, II, III ve IV

8. **Aşağıdaki altı çizili fiilimsilerden hangisi gövdeden türemiştir?**

A) Bize bağırıp çağırarak azarladı.
B) Yazdıkça yeteneğimiz gelişiyordu.
C) İçeriye bakıp hemen çıktı.
D) Bütün gün koşturarak işi tamamladı.
E) Eve gelince bizi de çağırın.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dönüşlü eyleme yer verilmiştir?**

A) O, yorulduğunu bir an bile belli etmezdi.
B) Tatil beldelerinde turistler için hazırlıklar başladı.
C) Doğruyu söylemek gerekirse size biraz kırıldım.
D) Bu ıssız yerde ancak sessizliğin sesi duyuluyor.
E) Yaz geldiğinde evin dört bir yanı boyanacak.

10. Aşk yarasıdır bu ilaç kapatmaz
Verdiğin teselli beni avutmaz
Dermanı yârdadır sende bulunmaz
Boşuna benimle uğraşma doktor

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Belirtisiz isim tamlaması
B) Kurallı birleşik eylem
C) Sıfat-fiil türünde sözcük
D) Emir kipiyle çekimlenmiş eylem
E) İyelik eki almış ad

11. Postmodern metnin doğası da postmodernizmin en az kendisi kadar karmaşık, paradoksal hatta belli bir kalıba sığmayacak ölçüde tanımsızdır.

Bu cümledeki altı çizili sözcükle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi doğrudur?

A) Zarf-fiildir.
B) Gelecek zaman çekiminde bir fiildir.
C) İsim-fiildir.
D) Adlaşmış sıfat-fiildir.
E) Olumsuzluk eki almış bir sıfat-fiildir.

ÜçDörtBeş

12. (I) Koca bir imparatorluğun, Osmanlı'nın, XIX. yüzyılda yapılmış saraylarından sadece biridir Dolmabahçe. (II) Sultan Abdülmecit'in mimarlarından Karabet Balyan'ın eseri olarak bilinen bu muhteşem yapı, Osmanlı sarayları içinde en büyüğü ve en güzelidir. (III) Boğaz'ın kıyısında, büyük bir bahçenin çevrelediği bu sahil sarayı; mimari görünümü, iç ve dış dekorasyon zenginliği ile de göz kamaştırır. (IV) Dolmabahçe Sarayı'nın bulunduğu alan, bundan dört yüzyıl öncesine kadar Osmanlı kaptanıderyasının gemileri demirlediği büyük bir koydu. (V) Geleneksel denizcilik törenlerinin yapıldığı bu koy, zamanla bir bataklık hâline gelmiş; XVII. yüzyılda doldurularak padişahların dinlenme ve eğlencelerinin düzenlendiği has bahçe olarak kullanılmaya başlamıştı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ek fiil kullanılmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. I. Minik kuş günlerce uçtu da nihayet o tepeye vardı.

II. Bizi en çok onurlandıran, sizin davetteki tavırlarınızdı.

III. Nedense hem müzik dinlemek hem de yürümek istiyorum.

IV. Onca karışıklığın içinde bu defteri nasıl buldun?

V. Gel de şimdi bu söylentilere inan!

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Çoğu insan kendisini mutsuz eden koşullarda yaşar ama bunu değiştirmek için hiçbir şey yapmaz.

Bu cümledeki eylemler, hangi kiple çekimlenmiştir?

A) Geçmiş zaman B) Gelecek zaman

C) Şimdiki zaman D) Geniş zaman

E) Gereklilik kipi

15. Yakup Kadri, romancılığının en güçlü aşamasını (I) *Yaban* adlı eseriyle gösterir (II). Bu roman, Kurtuluş Savaşı yıllarımızdaki köy gerçeğiyle aydının karşılaşmasıdır (III). Romanın başkahramanı Ahmet Celal'in yazdığı anı defterinden doğan (IV) yapıt, Türk edebiyatında bir dönüm noktası olarak kabul edilir (V).

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangileri çekimli fiildir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV

D) II ve V E) III ve V

16. *Anayurt Oteli*, dış öykülü bir anlatıcı tarafından sunulur ve anlatıcı öyküde kişi olarak yer almadığı için romanın el öykülü olduğu söylenebilir. Eser tüm çağdaş tekniklerin kullanılmış olması, özellikle olayların görünür bir şekilde eş zamanlılık içinde algılanması ile dikkati çeker. Zebercet akla gelebilecek tüm zaman kiplerini; geçmişi, şimdiyi ve geleceği aynı anda ve hep birden yaşayıp tasarlayan biridir. Bu yüzden *Anayurt Oteli* zaman açısından özel bir çözümleme gerektirir. Böyle girift bir yapısı olmasaydı *Anayurt Oteli*'ni kim bilir, kim okurdu?

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Edilgen fiil

B) Ulaç türünde sözcük

C) Birleşik çekimli fiil

D) Oluş anlamlı fiil

E) Kurallı birleşik fiil

ÜNİTE 06

Cümle Bilgisi

Söz Öbekleri

Cümlenin Ögeleri

Cümle Çeşitleri

ÜçDörtBeş

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-fiil grubu vardır?**

A) Ortaya çıkardığı, sahip olduğu ve sahip olduğunu sandığı şeklinde herkesin üç kişiliği vardır.
B) Dürüstlük, bilgelik kitabının ilk dersidir.
C) Medeniyet kültür ağacına aşılanmadıkça bütün çiçeklerini açmaz.
D) İnsanoğlunun bütün yaşamı hayalleriyle sınırlıdır.
E) Sağlıklı olmak hayat kavgasında başarının birinci şartıdır.

2.
I. Konuşma, aklın düşüncelerinin dökümüdür.
II. İnsanlar, gelince yalnızlıkları bitirenleri severler.
III. Yazı yazmayı öğrenmek, her şeyden önce düşünmeyi öğrenmektir.
IV. Bilgi para gibidir, elde ettikçe daha çok istersin.
V. İnsanlar konusunda daha az, fikirler konusunda daha çok meraklı olun.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde zincirleme ad takımı kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Şu Boğaz Harbi nedir? Var mı ki dünyada eşi
En kesif orduların yükleniyor dördü beşi
Tepeden yol bularak geçmek için Marmara'ya
Kaç donanmayla sarılmış ufacık bir karaya

Bu dizelerde kaç isim tamlaması vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

4. **Aşağıdaki cümlelerde geçen ikilemelerden hangisi farklı bir yolla oluşturulmuştur?**

A) Sabahtan beri ileri geri koşup oynuyorlar.
B) Bir saattir ses seda yok, bekliyoruz.
C) Aradan aşağı yukarı yirmi yıl geçmiş.
D) Az çok demeden biriktiriyordu parasını.
E) Balinalar suya bata çıka ilerliyordu.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemsi grubu yoktur?**

A) Yaz mevsiminde dondurma tüketimi artar.
B) Onlar her söylediğimi dikkatle dinliyorlardı.
C) Sabahları spor yaparak zinde kalıyordu.
D) Alışverişten dönerken terziye de uğradım.
E) Yoğun bir emek harcayıp çalışmayı tamamladılar.

6. **Aşağıdaki altı çizili söz öbeklerinden hangisi tamlayanı ile tamlananı arasına sıfat girmiş bir ad tamlamasıdır?**

A) Toplumların kültür yapıları farklıdır.
B) Gelişmiş ülkelerin ekonomileri sanayiye dayanır.
C) Köklü dostlukların önemi yadsınamaz.
D) Koltuğun kenarlarının rengi biraz solmuştu.
E) Kalemin siyah ucu dikkatimi çekti.

7. (I) Stendhal, pek çok eserini hayranlıkla okuduğum bir yazardır. (II) Yalın gerçekliği ustaca dile getirdiği için onun dünyanın en tanınmış yazarları arasına girdiğini düşünmüşümdür hep. (III) Mesela *Kırmızı ve Siyah*, pek çok edebiyat eleştirmeni ve roman kuramcısı bakımından şaheser olarak kabul edilir. (IV) Stendhal, gerçekliği gözleme dayalı olarak sunmaya çalışırken dili ustaca kullanma çabasını asla elden bırakmamıştır. (V) Bu bakımdan onun romanlarında içeriğin olgun bir roman tekniği ile ele alındığı söylenmelidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bağlama grubu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Futbol tarihinin en iyi oyuncuları arasında yer alan Diego Armando Maradona, 25 Kasım 2020'de Tigre kentinde 60 yaşında hayatını kaybetti ve ölüm sebebi "kronik kalp yetmezliğine bağlı akut akciğer ödemi" olarak açıklandı.

Bu cümledeki söz öbekleriyle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi doğrudur?

A) Diego Armando Maradona: Unvan grubu
B) Ölüm sebebi: Belirtisiz isim tamlaması
C) Kronik kalp yetmezliği: zincirleme isim tamlaması
D) En iyi oyuncular: Edat grubu
E) Yer alan: Zarf-fiil grubu

9. Tutkuları kökünden söküp atmak imkânsızdır, onları soylu işlere yöneltmeye çalışılmalıdır.

Bu cümlede aşağıdaki kelime öbeklerinden hangisi örneklendirilmiştir?

A) Edat grubu
B) Tekrar grubu
C) Bağlaç grubu
D) Sayı grubu
E) Sıfat tamlaması grubu

10. I. Sararan yapraklar birer ikişer dallardan düşüyordu.
II. Yağmurun şiddeti yavaş yavaş artıyordu.
III. Yaşlı çınar, asırlarca aynı yerde kalmıştı.
IV. Bozuk plak, gıcırdayarak çalışıyordu.
V. Deneyimli sürücü, yarıştaki her etapta birinci geldi.

Numaralanmış cümlelerdeki altı çizili tamlamalardan hangisinin türü diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iyelik eki düşmüş bir ad tamlaması vardır?**

A) Bu çamaşırlar kar gibi bembeyaz olmuş.
B) Aklımda, güneydeki bir sahil kasabasına yerleşmek var.
C) Bizim ekip, halk oyunlarında zirveye oynuyor.
D) Söz konusu çalışma, yakında bilimsel bir dergide yayınlanacak.
E) Kapı kolu gıcırtıyla hareket ettiğinden odadakileri rahatsız ediyor.

12. "----" dizesinde fiilimsi grubu bulunmaktadır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerin hangisi getirilebilir?

A) Bir hayalet gibi kapındadır
B) Yalnızlık denilen şey
C) Ufkun kararabilir birden
D) Üzüntün bile bir adımdır
E) Ya da bakabilir kendine

1. **Aşağıdaki altı çizili söz öbeklerinden hangisi zincirleme ad takımıdır?**

A) Şiir türünün nitelikleri saymakla bitmez.
B) Sulu boya takımı almak istiyormuş.
C) Maçın dördüncü hakemi sahaya çıktı.
D) Yaygın noktalama hataları bunlar mı?
E) Sert sessizlerin özellikleri bilinmeli.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-fiil öbeği kullanılmıştır?**

A) Sınava her gün dört yüz soru çözerek hazırlanıyor.
B) Doğru düşünen insanların oluşturduğu bir toplum istiyordu.
C) Alt yapı sorunları tamamlanırsa burası bambaşka bir yer olur.
D) Uzmanlar internet kullanımı hakkında konuştular.
E) Aracınızı kullanırken güvenlik önlemlerini alınız.

3. Bir gece (I) en küçük kız (II), rüyasında fesleğen ağacının (III) dibinde dokuz küp altın (IV) olduğunu görmüş. İlk önce kız buna pek aldırmamış. Ama üç gece üst üste aynı rüyayı (V) görünce kardeşine durumu anlatmış.

Bu parçadaki altı çizili sözcük gruplarından hangisi sıfat tamlaması değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat grubu vardır?**

A) Gerek konuşması gerekse de tavırları beğenildi.
B) Çalışmasına rağmen yeterli performansı sergileyemedi.
C) Öğrencilere derse zamanında girmeleri gerektiği söylendi.
D) Basketbol ile futbol en sevdiğim spor dallarıdır.
E) Umarım emeklerinizin karşılığını en kısa sürede alırsınız.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlama grubu vardır?**

A) O, işlerinde en küçük bir kararsızlık göstermezdi.
B) Bir isteğiniz varsa bunu bize bildirin.
C) Sizinle bir araya geldiğimizde her konudan söz ediyoruz.
D) Kardeşim, skor ne olursa olsun ne aşırı sevinç ne de üzüntü duyardı.
E) Gelişinizle hepimiz çok mutlu olduk.

6. I. Murat, toplantı programını yarına kadar hazırlar.
II. Caddeyi ağır ağır yürüyerek bir baştan diğer başa geçti.
III. Osman Gazi, koca bir imparatorluğun temellerini atmıştır.
IV. Burada bir alabalık üretim tesisi varmış.
V. Misafirler hem yemeklerden hem ağırlamadan memnun kaldı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde unvan grubu kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. **Aşağıdaki altı çizili söz öbeklerinden hangisi belirtisiz ad takımıdır?**

A) Basın dünyası yine karışacak.
B) Gazetenin manşeti dikkat çekiyordu.
C) Saçının teline zarar verememem senin.
D) Pembe gömleği ona çok yakışmış.
E) Alnın çizgileri yaşın göstergesidir.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kurallı birleşik sıfat kullanılmıştır?**

A) Sarı balkonlu bir evden bize seslendi.
B) Bu alıngan insanın gönlünü almalısınız.
C) Üzerimdeki elbiseyi geçen hafta almıştım.
D) Annem kışlık giyeceklerimizi dolaptan çıkardı.
E) Masmavi gökyüzünü seyretti bir süre.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim grubu vardır?**

A) Albümdeki resimlere bir süre daha baktı.
B) Konuşmayı öyle uzattı ki âdeta kafa ütüledi.
C) O, kırk yıldan fazla bu işletmede çalıştı.
D) Bir ekipteki her bir üye, bir makinenin dişlisine benzer.
E) Bugünkü işiniz, bahçedeki çimleri biçmektir.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zincirleme isim tamlaması vardır?**

A) Derenin alt tarafı durgundu.
B) Siyah kumaşın deseni güzelmiş.
C) Besinlerin çeşitli faydaları vardır.
D) Sahil şeridinin güzelliği dillere destandı.
E) Tembelliğin olumsuz yanları tek tek sıralandı.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde aitlik grubu vardır?**

A) Bu emeklerdir ki bizi böyle güzel günlere ulaştırdı.
B) Usta bir yazarınkini ilk okuyuşta anlarım.
C) Sende bulunan azim ve geçmişe sabır onda yok.
D) Bu ön sözü okuyunca çocukluğuma gidiverdim
E) İyi ki sizin gibi yetenekli bir insanla tanışmışım.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme grubu, yansıma sözcüklerden oluşmuştur?**

A) Bahar iyiden iyiye gelince bu yörede kuzular meleşir, kuşlar ötüşürdü.
B) Evimizin önünden usul usul akıp giden dere şırıldıyordu.
C) İleri geri konuşarak bizi kızdırdı.
D) Yaşlı adam kesik kesik öksürüyor, derdini anlatmaya çalışıyordu.
E) Ocaktaki çay fokur fokur kaynıyor, demlikten buhar çıkarıyordu.

ÜçDörtBeş

1. FAZIL AHMET PAŞA (Tahir'e)

– Kalenin muhafız neferlerini al, General Morozi'nin geleceği yola diz, saygıyla selamla. (Bayram'a) Fırka kumandanlarına, bölük başılara emrimi tebliğ et. Kandiye Hisarlarına Türk bayrağı çeksinler. Müfreze tertip olunsun. Şehirde asayiş sağlansın. Ahalinin hukuku muhafaza edilsin. Çarşı pazarları açılsın. Bize teslim olan Venedik askerleri Kandiye Kalesi'nin sahil tarafındaki Emiros kapısından çıkarılsın, gemilere bindirilsin.

Bu parçada aşağıdaki sözcük gruplarından hangisinin örneği yoktur?

A) Tamlama grubu
B) Aitlik grubu
C) Unvan grubu
D) Eylemsi grubu
E) Edat grubu

2. (I) Teknolojik gelişmeler, çağımız insanının dünyasını derinden etkiliyor. (II) Hemen hepimiz çeşitli teknolojik aygıtlar kullanıyoruz. (III) Bunların başında da hiç kuşkusuz cep telefonu geliyor. (IV) Bu cihaz, en gelişmiş mobil iletişime olanak sağlıyor. (V) Dünyayı âdeta büyük bir köye dönüştürüyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde hem sıfat hem isim tamlaması vardır?

A) IV B) II C) V D) I E) III

3. I. Bu yörede sevilen bir kişiydi.
II. Adamcağızın üzerinde eski püskü bir palto vardı.
III. Eskiden kış mevsimine hazırlık için kazak örülürmüş.
IV. Bu kısa takdimin ardından haber programı başladı.
V. Bahanelerin arkasına sığınmaz, çözüme odaklanırdı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi grubu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Platon ontolojiden etiğe sanatın bütüncül bağlamını bu şekilde kurarken yalnız değildir. (II) Öğrencisi Aristoteles ve yine mistik filozof olan diğer takipçisi Plotinus, sanatın başlıca felsefi bir değer olduğunu vurgulamaktadırlar. (III) Güzeli ya da estetik objeyi, değil kendi içindeki ontolojik ögelerden arındırarak anlamak, felsefenin diğer temel sorunlarından ayrı olarak ele almak olası değildir. (IV) Sanat, felsefi bir bütünlükte hayat ve insanla buluşabilen bir sorunsaldır. (V) Dolayısıyla sanatın hem felsefi hem bireysel hem de yaşamsal bir yönü vardır.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede, isim ve sıfat tamlaması vardır.
B) II. cümlede, fiilimsi grubu vardır.
C) III. cümlede, sıfat tamlamasına yer verilmiştir.
D) IV. cümlede, isim tamlaması kullanılmıştır.
E) V. cümlede, bağlama grubu vardır.

5. Bir edatın çeşitli sözcüklerle bir araya gelerek oluşturduğu sözcük grubuna edat öbeği denir.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük grubu edat öbeğidir?

A) Bu yazıyı ister şimdi ister sonra yazın.
B) Bu şakaya herkes katıla katıla gülüyordu.
C) Yoğun kar yağışından dolayı ulaşımda aksaklıklar meydana geldi.
D) Sallanmaz o kalkışta ne mendil ne de bir kol.
E) Deniz görmemiş bir insanın denizi böyle güzel anlatması bence de çok hoş!

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayı grubu kullanılmıştır?**

A) Dizinin yeni bölümlerinin çekimine birkaç gün sonra başlanacak.

B) Bu güzel haberi ekibin her üyesine duyurmalıyız.

C) Sahadaki on bir oyuncu da canlarını dişlerine takmıştı.

D) Kapıdan çıkar çıkmaz birçok kişiyi selamlardı.

E) Nerede bir yaşlı görse ona saygı gösterir.

7. Gecenin karanlığı iner inmez baştan başa sarı, kırmızı, lacivert ışıklardan yapılmış parıltılı bir mimari hâline gelmiş bu çerçeve içinde, günün hemen her saatinde caddeleri dolduran temiz, güzel, terbiyeli, endişesiz, karıncalar gibi çalışkan bir insan kalabalığı… Bu kalabalıkta, ismi bütün dünyaca tanınmış âlimler, şairler, yazarlar, sanatkârlar, iş kadınları, her yaşta talebe ile her iklimden gelmiş binbir insan örneği var.

Bu parçada kaç bağlama grubu vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

8. Her şey akar; su, tarih, yıldız, insan ve fikir
Oluklar çift, birinden nur akar, birinden kir

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Deyim grubu

B) Unvan grubu

C) Bağlama grubu

D) Eylemsi grubu

E) Edat grubu

9. Köroğlu'nun babası Ürüşan, Bolu Beyi'nin yanında at bakıcısıdır. Ürüşan Baba, Bolu Beyi'nin isteği üzerine Anadolu'da at aramaya çıkar. Günler süren yolculuktan sonra Tercan'a gelir. Orada kır ve doru tayı gören Ürüşan Baba, yüz bin altın karşılığında doru tayı almak ister. Ancak mal sahibinin isteği üzerine kır tayı da alır. Taylarla birlikte Bolu Beyi'nin huzuruna çıktığında Bolu Beyi çok şaşırır. Çünkü taylar cılız, çelimsiz hayvanlardır.

Bu parçada hangi sözcük grupları örneklendirilmiştir?

A) Tekrar grubu – sıfat tamlaması – eylemsi grubu – ad takımı – bağlama grubu – aitlik grubu – edat grubu

B) Unvan grubu – sıfat tamlaması – eylemsi grubu – ad takımı – bağlama grubu – tekrar grubu – edat grubu

C) Unvan grubu – isim tamlaması – eylemsi grubu – ad takımı – bağlama grubu – sayı grubu – ikileme grubu

D) Unvan grubu – sıfat tamlaması – eylemsi grubu – ad takımı – bağlama grubu – sayı grubu – edat grubu

E) Unvan grubu – sıfat tamlaması – eylemsi grubu – ad takımı – bağlama grubu – sayı grubu – aitlik grubu

10. Dilin iletişimsel yönü, düşüncenin aktarımı ve farklı akıllar tarafından elde edilmesi sürecinde pratik bir saha olarak hız kazandırmaktadır. Bu ise basit ve hızlı biçimde bilgiye, en azından tüketim amacıyla ulaşmanın yeni bir versiyonuydu. Kaldı ki, ilerleme çağı için kalıcı mantık yasaları olabilirdi, ama kalıcı ve değişmeyen türden bir bilgi anlaşılır bir şey değildi. Analitik evren, sonsuza kadar denetlemeye tabii öncüller veya veriler ile oluşan bir süreklilik arz ediyor ise bilginin aynı kalma durumu elbette mümkün değildi.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Ad takımına yer verilmiştir.

B) Sıfat tamlaması vardır.

C) Fiilimsi grubuna yer verilmiştir.

D) Bağlama grubu vardır.

E) Unvan grubu görülmektedir.

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi grubu nesne görevinde kullanılmıştır?**

A) Onun biricik amacı, felsefi bilgiyi özümsemekti.
B) Sizinle tanışmak, bizim için büyük onur.
C) Bu düşünüş tarzınız bana doğru ve yapıcı geliyor.
D) O konuyu dün ben de enine boyuna düşündüm.
E) Çocuğun şiir okuyuşunu herkes çok beğendi.

2. **Aşağıdaki ikili dizelerin hangisinde eylemsi öbeği yoktur?**

A) Daha deniz görmemiş bir çoban çocuğuyum
Bu dağların eskiden âşinasıdır soyum
B) Benim sevdiğim kız yolumu gözler
Titretir yüreği o tatlı sözler
C) Uzun yıllar beklenen gün
Sadece sevgiliden bir bakış
D) Başka bir hâl olup açtı sümbüller
Âşıkların del'olduğu zamandır
E) Nedir zaman nedir
Bir su mu, bir kuş mu

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi grubu vardır?**

A) Başarı yollarının taşları, bir zincirin halkaları gibi bağlantılı olmalıdır.
B) İçten bir tavır, doğru iletişime kapı aralar.
C) Her başarı, azim ve sabır üzerine inşa edilmiştir.
D) Yaşamda bir hedef seçmek, kişiyi motive eder.
E) Sabır ve kararlılık, mutluluğa vesile olur.

4. Bir isim ve sıfat tamlamasının iç içe geçtiği tamlamalara karma tamlama adı verilir.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde karma tamlama kullanılmıştır?

A) Ne zaman başarılı bir işletme görürseniz birisi bir zamanlar cesur bir karar almıştı.
B) Kararlar yılan balığına benzer, kolayca yakalanır ama zor tutulur.
C) Tüm kararlarımız, sonuna kadar götüremeyeceğimiz bir ruh hâli içinde alınır.
D) Amacımı gerçekleştirinceye kadar hiçbir zaman durmayacağıma karar vermiştim.
E) Sürekli kararsızlık yaşayan birinden daha mutsuz bir kişi olamaz.

5. (I) Gülmek, bizi mutlu kılan bir şeydir. (II) Sık sık gülmek, duygu durumumuzun düzelmesine katkı sağlar. (III) Gülerek etrafımıza pozitif, neşe dolu bir enerji yaymamız mümkündür. (IV) Gülmek ve gülümsemek, yaşama dair olumlu bir tavırdır. (V) Dolayısıyla bunlar, içtenliğin ve iyi niyetin göstergesidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ikileme grubu kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. "Hollandalı bilim insanları 'Arılar koronavirüsü tespit edebilir mi?' sorusuna yanıt aradı, bir dizi araştırma sonunda arıları bu konuda eğitmeyi başardıklarını açıkladı." **cümlesinde aşağıdakilerin hangisi yoktur?**

A) Belirtisiz isim tamlaması
B) İsim-fiil grubu
C) Amaç anlamlı edat grubu
D) Sıfat tamlaması
E) Birleşik fiil grubu

7. Ucu bucağı olmayan denizi düşünüyordu. Denizin engin maviliğine hayran hayran bakıyordu. Hele gemiler… Suyun üzerinde batmadan nasıl usul usul gidiyorlardı! Hayret doğrusu!

Bu parçada aşağıdaki kelime gruplarından hangisinin örneği yoktur?

A) İsim tamlaması grubu
B) Bağlama grubu
C) Zarf-fiil grubu
D) Sıfat-fiil grubu
E) Tekrar grubu

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme öbeği, görevi yönüyle diğerlerinden farklıdır?**

A) Yalan yanlış bilgilerle bizi suçlama.
B) Abidik gubidik esprileriniz hiç komik değil.
C) Abur cuburdan uzak durur, sağlıklı beslenirdi.
D) Eciş bücüş bir yazıyla kâğıda bir şeyler çiziktirdi.
E) Abuk sabuk şakalarından bıktık artık.

9. Aslında yapmanız gereken nereye gittiğinizi bilmektir, o yolda ilerlerken cevaplar size gelir.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Tekrar grubu
B) Edat grubu
C) Unvan grubu
D) Ad takımı
E) Fiilimsi grubu

10. I. Oldukça yıpranmış kıyafetleri çöpe attı.
II. Çok beğenilen eserlerden biri de bu kervansaraydır.
III. Gördüklerini sade bir dille yazıya aktarmış.
IV. Günü yaklaşan ödemeler, muhasebe birimine bildirildi.
V. Gidilecek yerlerin bir listesini hazırlamış.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat-fiil, söz öbeği oluşturmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Hayaller size güçlü bir insan olduğunuzu gösterir. Her zaman bildiğinizden daha fazlasını hedefleyin ve bunun hayalini kurun. Sadece başkalarından daha iyi olmaya çalışmayın. Kendinizden de daha iyi olmaya ya da kendinizi aşmaya çalışın. Unutmayın ki hayaller de ufak çayların büyük nehirlere dönüştüğü gibi yavaş yavaş büyür.

Bu parçada aşağıdaki sözcük gruplarından hangisinin örneği yoktur?

A) Bağlama grubu
B) Yansıma grubu
C) Eylemsi grubu
D) Edat grubu
E) Tekrar grubu

12. Sibirya'nın donmuş topraklarından çıkan 3 mamut dişi, bilim dünyasını şaşkına çevirdi; yaklaşık 1,2 milyon yıllık olduğu tespit edilen mamut dişlerinde, canlı hâlde dünyanın en eski DNA'sı keşfedildi.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin birden fazla örneği yoktur?

A) İsim tamlaması B) Sıfat tamlaması
C) Ortaç grubu D) Ulaç grubu
E) Birleşik fiil grubu

1.

- ---- cümledeki işi gerçekleştirir.
- ---- cümledeki işin gerçekleşme zamanını belirtir.
- ---- cümledeki işin gerçekleştiği yerdir.
- ---- cümlede öznenin yaptığı işten etkilenen ögedir.

Aşağıdakilerden hangisi, yukarıda boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

A) Dolaylı tümleç B) Yüklem
C) Nesne D) Zarf tümleci
E) Özne

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer tamlayıcısı kullanılmıştır?**

A) Ne kadar çok kişi benimle aynı fikirdeyse o kadar çok yanıldığımı düşünürüm.
B) Yükün dürüstlükse gücün belki düşebilir fakat başın asla düşmez.
C) "Para her şeyi yapar." diyen adam, para için her şeyi yapan adamdır.
D) Yapamayacağın şeylerin yapabileceklerini engellemesine izin verme.
E) Öylesine ciddiye alacaksın ki yaşamayı, yetmişinde bile mesela zeytin dikeceksin.

3. (I) Bugün ekonomik güç, bilgiye sahip olanın elinde bulunmaktadır. (II) Aynı şekilde rekabet üstünlüğü de daha çok bilgiyi elinde bulundurana geçmiştir. (III) Artık günlük yaşamın vazgeçilmezi olan bilgi, aslında insanlıkla birlikte var olup canlılığını korumuştur. (IV) Bilginin kısa tarihi seyrine ve bugün insanlık için ne ifade ettiğine bakılacak olursa günümüzde bilginin gerekli olduğu net olarak anlaşılır. (V) Çünkü artan rekabet ortamı ve yenilikçiliğin takibi için bilgi zorunluluktur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde nesne vurgulanmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Çok başarılı bir memuriyet hayatı geçiren Enis Behiç, hariciyeci olarak Bükreş ve Budapeşte'de görev almış; ayrıca Edirne Vilayeti Hukuk İşleri Müdürlüğü, Edirne Lisesinde edebiyat ve Fransızca öğretmenliği, 1930-1936 yılları arasında Başbakanlık Yüksek İktisat Meclisi Umumî Kâtipliği, Ekim 1936'da İktisat Vekâleti İş Dairesi Başkanlığı görevlerinde bulunmuştur.

Bu cümlenin öznesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çok başarılı bir memuriyet hayatı geçiren Enis Behiç
B) başarılı bir memuriyet hayatı geçiren Enis Behiç
C) bir memuriyet hayatı geçiren Enis Behiç
D) memuriyet hayatı geçiren Enis Behiç
E) Enis Behiç

5. "Bana sorarsanız size her zaman doğru yolu gösteren bir sesin var olduğunu asla unutmayın!" **cümlesindeki altı çizili öge aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Belirtisiz nesne
B) Belirtili nesne
C) Zarf tümleci
D) Yer tamlayıcısı
E) Özne

6. İnsan, yaşadıkça kendi küreklerini kendisinin çekmesi gerektiğini anlıyor.

Bu cümlenin öge dizilişi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Özne / dolaylı tümleç / belirtili nesne / yüklem
B) Özne / zarf tümleci / belirtisiz nesne / yüklem
C) Özne / zarf tümleci / belirtili nesne / yüklem
D) Özne / dolaylı tümleç / belirtisiz nesne / yüklem
E) Özne / zarf tümleci / dolaylı tümleç / yüklem

7. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öge dizilişi** "özne - nesne - yüklem - nesne - yüklem" **şeklindedir?**

A) Para insanı değiştirmez, onun maskesini düşürür.
B) Neden eski eşyanı atıyorsun da eski düşüncelerinden vazgeçmiyorsun.
C) Önde olmanın sırrı, işe başlamaktır.
D) Hayatımızdaki gölgelerin çoğu, kendi güneşimizin önünde durmamızdan oluşur.
E) Sahip olduğunuz koşulları değiştirmek için önce farklı düşünmeye başlayın.

8. I. Ne derece gayretli olduğunuzu, hedefinize ilerlerken öğrenebilirsiniz.
II. Düşen bir çığda hiçbir kar tanesi kendini olan bitenden asla sorumlu tutmaz.
III. Kişilikli olan insan her zaman doğruları yapar.
IV. Felaket dost sayısını sıfıra indirir.
V. İstekleriniz, içinizdeki yeteneklerin birer elçisidir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi iki ögeden oluşmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ara söz öznenin açıklayıcısıdır?**

A) Gençliğimi -ömrümün en güzel yıllarını- bu kentte geçirdim.
B) Misafirlere bir şeyler -çay, limonata, su, ayran- ikram etti.
C) Bu kitabı -*Benim Adım Kırmızı*'yı- beğenerek okudum.
D) Malatya'ya -uzun yıllardır görmediğim memleketime- yarın gideceğim.
E) En yakın arkadaşım -Mutlu- geçen sene Balıkesir'e taşındı.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne vurgulanmıştır?**

A) Gelmek isterseniz sizi de pikniğe götürelim.
B) Bahçede bir sevinç, bir coşku görülüyor.
C) Geçen hafta o tiyatro oyununu seyretmiştik.
D) O, hislerini içtenlikle mısralara aktarıyor.
E) Bilginin büyük bir güç ve erdem olduğunu ısrarla anlatıyor.

11. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi ögelerine yanlış ayrılmıştır?**

A) Akıntı / geminin yönünü / değiştiriyordu.
B) Bilgisayarımın işlemci hızı / bir harika!
C) Maçın başındaki gol / bizi / oyun disiplininden / kopardı.
D) Uzunca bir süre mektubunuzu / bekledik / hepimiz.
E) Herkesin konuşmasını / saygıyla / dinlerdi / o.

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

12. Kuzey Amerikalı yazar Sarah Ruhl'un *Temiz Ev* adlı oyunu temizlik hastası bir doktor hanımın tek katlı çiftlik evinde geçiyor.

Öge dizilişi "özne - yer tamlayıcısı - yüklem" **şeklinde olan bu cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) Özne, belirtili isim tamlamasıdır.
B) Öznenin tamlananı sıfat tamlamasıdır.
C) Yer tamlayıcısı, belirtili isim tamlamasıdır.
D) Yer tamlayıcısının tamlayanı sıfat tamlamasıdır.
E) Öznenin tamlayanı belirtisiz isim tamlamasıdır.

MSÜ - 2022

1. I. Akıllı görünme çabası, çoğu zaman akıllı olmayı engeller.
II. Yaptığımız hataların çoğu, düşünmemiz gereken yerde hissetmekten ve hissetmemiz gereken yerde düşünmekten kaynaklanır.
III. Bir ülkenin geleceği, o ülke insanlarının göreceği eğitime dayanır.
IV. Bütün dâhiler ve başarılı insanlar, çaba ağacının meyvesini yiyerek büyümüştür.
V. Hayatımda edindiğim en büyük tecrübe, kendi kendine yardım etmeyi bilmeyen kişinin başarılı olamayacağıdır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangilerinin öge dizilişi aynıdır?

A) I ve IV B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) III ve V

2. Roma'da ikinci olacağıma küçük bir kasabada birinci olmayı tercih ederim.

Bu cümledeki altı çizili öge aşağıdakilerden hangisidir?

A) Belirtisiz nesne B) Belirtili nesne
C) Yer tamlayıcısı D) Zarf tümleci
E) Özne

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru, özneyi buldurmaya yöneliktir?**

A) Hanginiz bu örgü örneğini uygulayabilir?
B) Mağazadan size ne alalım?
C) Sizi endişeye iten sebep nedir?
D) Duvardaki tablonun ressamı kimmiş?
E) Nerede üretiliyor bu tatlılar?

4. Bilgi üretme ve bilgi kullanma konusunda yeterli bilinci ve çabayı gösteren üniversiteler, süreklilik ve güce sahip olma yarışına birkaç adım önde başlayacaklardır. Bilgi üretme ve bilgi kullanma süreçleri ile elde edilecek beceri, üniversitenin kalkınmasının en büyük güvenceleri arasında daima yer alır.

Bu parçada aşağıdaki ögelerden hangisi yoktur?

A) dolaylı tümleç
B) zarf tümleci
C) yüklem
D) özne
E) belirtisiz nesne

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili öge fiilimsi grubudur?**

A) Zorlukları aşmanın tek yolu, mantıklı çözümlerdir.
B) Korku en büyük itici güçtür.
C) Korkunun olduğu yerde mantık barınamaz.
D) Kimse işinizi sizin için yapmayacak.
E) Akılcı denemelerle hedefe ulaşmaya çalışmak, epey faydalıdır.

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

6. **Aşağıdakilerin hangisinde nesne, sadece isim tamlamasından oluşmuştur?**

A) Uzunca bir süre trenin penceresinden ağaçlarla kaplı köyleri seyretti.
B) Büyükbabam, ailenin en küçüğüne en güzel odayı vermişti.
C) Bunca yılın ardından sokak satıcılarının seslerini hâlâ özlüyorum.
D) Geçmiş günlerin özlemi içimde her gün biraz daha büyüyordu.
E) Emekliye ayrılınca evinin bahçesi âdeta sığınağı olmuştu.

TYT - 2018

7. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öge dizilişi** "özne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - belirtili nesne - yüklem" **şeklindedir?**

A) Babam her zaman bu lokantada balığını yerdi.
B) Siz donanımlı hâle gelerek bu okulda okudunuz.
C) Gençler bol bol okuyarak eğitim yaşamlarını verimli kılıyor.
D) İşçiler her türlü güvenlik önlemini alarak şantiyede çalışıyor.
E) Gece olunca ünlü şair unutulmaz dizelerini kaleme alıyormuş.

8. **Aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yüklemdir?**

A) Resimlerinizde daha çok nelere yer verirsiniz?
– Çeşitli doğa manzaralarına.
B) Ankara'ya ilk kez ne zaman gittiniz?
– 1986'da.
C) Niçin böyle hızlı hareket ediyorsunuz?
– Uçağa yetişebilmek için.
D) Bu şarkıyı en güzel seslendiren kimmiş?
– Pelin'miş.
E) En çok hangi sanat türlerini seversiniz?
– Müziği ve tiyatroyu.

9. (I) Bir sevinç dalgası yüreğimi kaplardı. (II) Yaşamdaki en küçük bir başarıdan bile büyük bir mutluluk nedeni çıkarıverirdim. (III) İnsanoğlu iş yapma ve sonuç alma becerisini mutlaka kazanmalı. (IV) Çünkü yaşamda sonuç almak, kişinin öz güven kazanmasını sağlıyor. (V) Bu öz güven, yaşamın hiçbir döneminde insanı bırakmıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı bir öge vurgulanmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Bir sıfat-fiil grubu, cümlede çeşitli ögelerde kullanılabilir.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-fiil grubu belirtili nesne görevindedir?

A) Unutulmaz anılara sahip olmaktı onun ayrıcalığı.
B) Yenilesi yemekler vardı bu büyük sofrada.
C) Her anlatılana inanmamalısın elbette.
D) Artık sizin her söylediğinizi uyguluyor.
E) Bu çabalayanları gördükçe biz de umutlanıyoruz.

11. Organizasyonların bilgi ekseninde hayat sürmeleri var olabilmelerinin ön koşulu olarak bilgiyi ortaya koymuştur.

Bu cümle, aşağıdakilerin hangisinde ögelerine doğru ayrılmıştır?

A) Organizasyonların bilgi ekseninde hayat sürmeleri / var olabilmelerinin ön koşulu olarak / bilgiyi / ortaya koymuştur.
B) Organizasyonların bilgi ekseninde hayat sürmeleri var olabilmelerinin ön koşulu olarak / bilgiyi / ortaya koymuştur.
C) Organizasyonların bilgi ekseninde hayat sürmeleri / var olabilmelerinin ön koşulu olarak / bilgiyi ortaya koymuştur.
D) Organizasyonların bilgi ekseninde hayat sürmeleri var olabilmelerinin ön koşulu olarak / bilgiyi ortaya koymuştur.
E) Organizasyonların bilgi ekseninde / hayat sürmeleri / var olabilmelerinin ön koşulu olarak / bilgiyi / ortaya koymuştur.

12. Aristo'nun düşünce ve mantık tarihindeki yerinin anlaşılmasını sağlayan kitaplardan biridir.

Bu cümle, kaç farklı ögeden oluşmaktadır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

ÜçDörtBeş

1. O dönem sanat eserlerine bakıldığında bireysel konuları anlatmanın esas alındığı anlaşılır.

Bu cümle, aşağıdakilerin hangisinde ögelerine doğru ayrılmıştır?

A) O dönem / sanat eserlerine / bakıldığında / bireysel konuları anlatmanın esas alındığı anlaşılır.
B) O dönem sanat eserlerine / bakıldığında / bireysel konuları / anlatmanın esas alındığı / anlaşılır.
C) O dönem sanat eserlerine bakıldığında / bireysel konuları anlatmanın / esas alındığı anlaşılır.
D) O dönem sanat eserlerine bakıldığında bireysel konuları anlatmanın esas alındığı / anlaşılır.
E) O dönem sanat eserlerine bakıldığında / bireysel konuları anlatmanın esas alındığı / anlaşılır.

2. İnsanlık tarihinin her döneminde önemli olan bilginin günümüzde her zamankinden daha keskin bir şekilde güç anlamına geldiği artık herkes tarafından kabul edilen bir gerçektir. Hemen bütün alanlarda atılan her adımın bilgi ve teknoloji ile bağlantısının kaçınılmaz olduğu günümüzde, organizasyonlar kendilerini her zamankinden daha çok geliştirmek için yeni fikirlere, sorunlarını ortadan kaldıracak çözümlere ve geleceklerine ışık tutacak bilgilere gereksinim duyarlar. Tüm bu gereksinimlerin karşılanabilmesi, kuşkusuz organizasyonun ihtiyaç duyduğu bilgilerin sağlanabilmesi, yani üretilebilmesi ile doğru orantılıdır.

Bu parçadaki altı çizili bölümler sırasıyla aşağıdaki ögelerden hangilerine karşılık gelmektedir?

A) özne - zarf tümleci - dolaylı tümleç
B) nesne - zarf tümleci - dolaylı tümleç
C) nesne - dolaylı tümleç - zarf tümleci
D) özne - dolaylı tümleç - zarf tümleci
E) özne - zarf tümleci - nesne

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim tamlaması grubu özne görevinde kullanılmıştır?**

A) Bir müzisyen, hikâyenin başkişisiydi.
B) Romanın kahramanını çok ilginç buldum.
C) Kara tren, düdüğünü öttüre öttüre istasyona girdi.
D) Konağın eşiği, ayrık otlarının istilasına uğramıştı.
E) Dedem, o zamanlar her sabah spor yapardı.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylı tümleç (yer tamlayıcısı) fiilimsi grubundan oluşmaktadır?**

A) Felsefe ile edebiyat arasındaki yakın ilişkiyi gösteren örneklerdendir felsefi romanlar.
B) Sanat tarihine geçmiş önemli eserleri inceleyenler, estetik kaygının belirgin olduğunu fark edeceklerdir.
C) Kültürel meselelere meraklı olan insanların edebiyata ve dile yabancı kalması düşünülemez.
D) Sanatın asırlar boyu insanoğluna sunduklarına odaklanmalısınız.
E) Felsefenin evrene ilişkin genel bir bakış tarzı olabileceğini ihmal etmemelisiniz.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ara söz kullanılmıştır?**

A) Ekonomik yönden kalkınmanın en önemli adımlarından biri de eğitimi güçlendirmek ve geliştirmektir.
B) Çağımızda teknolojik olanaklardan faydalanan bireylerin öğrenme hızı artabilmektedir.
C) İnsan, en büyük güçlüklerle karşılaştığında bile umudunu ve azmini yitirmemelidir.
D) Her doğan gün, kişinin başarılı olabilmesi için kullanabileceği fırsatlarla doludur.
E) Mutluluk, yaşamdaki en sevilen ve istenen duygu, bir hedef olabileceği gibi hedefe giden bir yol da olabilir.

ÜçDörtBeş

6. (I) Tüm bireyler ve birimler bilgi üretim sürecine katılabilir. (II) Bilgi üretimi, gerçekleştirileceği alan açısından mali işlerden kalite bölümüne, satın almadan stok kontrole kadar pek çok birimi kapsayabilir. (III) Bu açıdan bilgi üretimini, tüm birimleri ilgilendiren, bazen çalışanlar tarafından doğaçlama biçimde yürütülen, ancak yönetim tarafından istikrarlı politikalar ve doğru stratejilerle yönlendirilmesi gereken bir süreç olarak değerlendirmeliyiz. (IV) Bilgi üretimi; saklı bilginin paylaşımı, kavramların üretilmesi, kavramların gerçekleştirilmesi, prototip oluşturulması ve bilginin yayılması aşamalarını içerir. (V) Bilgi üretiminde izlenecek yöntemleri ise elde etme, kiralama, kaynak ayırma, füzyon ve uyma olarak sıralayabiliriz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi "özne, dolaylı tümleç ve yüklem"**den oluşmaktadır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

7.
I. Sahili bir baştan bir başa ağaçlarla donatmışlar.
II. Bunca çabanızın karşılığını aldığınızı görmek sevindirici.
III. Ali Bey, konunun en tanınmış uzmanlarındandır.
IV. İnsan, potansiyelini sezerse birçok meslekte verimli olabilir.
V. Bir gün masalın kahramanı devler ülkesine gitmiş.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangilerinin öge dizilişi aynıdır?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV D) III ve V E) IV ve V

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ara söz farklı bir ögenin açıklayıcısıdır?**

A) Dev maça, Şampiyonlar Ligi Finali'ne, gideceğim.
B) Yıllar önce bu şehre, Kastamonu'ya, taşınmış.
C) Bu enstrümana, bağlamaya, hayranlık duyuyorum.
D) O kitabı, *Karamazov Kardeşler*'i, bundan on yıl önce okumuştum.
E) Sanata, müzikten edebiyata kadar her sanat dalına, ilgi duyuyor.

9.
I. İsteğimiz, bir an evvel projeyi başlatmanızdır.
II. Bu kitabı okumanızı ben de tavsiye ediyorum.
III. Siz bu felsefi düşünüşü temellendirmelisiniz.
IV. Ünlü sanatçıyı sevenler, törende bir araya geldi.
V. Bilinçli bir biçimde çalışmak, sizi sınav başarısına ulaştırır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde özne, isim-fiil grubudur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

UcDörtBeş

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

10. Askerler ---- yakalamış.

Bu cümlede boş bırakılan yer aşağıdakilerin hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi "özne - zarf tümleci - yer tamlayıcısı - belirtili nesne - yüklem" **şeklinde olur?**

A) geleceğini haber aldıkları kişiyi geçen yıl yapılan büyük köprünün altında uyur vaziyette
B) tam üç ay kimsenin yaklaşmaya dahi cesaret edemediği uçurumun kenarında ulağı
C) ortalığın aydınlanmaya başladığı saatlerde sürüsünden ayrı dolaşan iki kaplan yavrusu
D) eskiden kale olarak kullanılan bu harabede kendilerine yardım edeceğine inandıkları adamı
E) gelen çağrı üzerine birkaç saat önce ayrıldıkları limana ulaşıp şikâyet edilen kişileri

MSÜ - 2022

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ara söz herhangi bir ögenin açıklayıcısı değildir?**

A) Sartre, siz de biliyorsunuz, varoluşçuluk akımının öncü ismidir.

B) Sokrates, Antik Yunan'ın tanınmış düşünürü, birçok filozofun yararlandığı bir felsefecidir.

C) Reşat Nuri Güntekin, *Çalıkuşu* romancısı, beğenerek okunan yazarlardandır.

D) Merak, bilim insanlarını harekete geçiren duygu, pek çok keşif ve icada kaynaklık etmiştir.

E) Bu kriterler, Türk edebiyatının dönemlere ayrılmasında göz önünde bulundurulan ölçütler, özellikle incelenmelidir.

2. Ozanın dünyasında neler olup bittiği, salt onun dizelerine bakılarak anlaşılmaz. Ozanın poetikasını okumak, onun sanat anlayışını ve iç âlemini sunar. Gerçi bir şiir okurunun poetik metinleri okuma mecburiyeti de yoktur. Hiç kuşku yok ki şiir, öznelliğin ve öznel algının en ağır bastığı yazın türüdür.

Bu parçada aşağıdaki ögelerden hangisinin örneği yoktur?

A) yüklem

B) zarf tümleci

C) belirtili nesne

D) özne

E) yer tamlayıcısı

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne vurgulanmıştır?**

A) Ne zaman ferahlığı arzulasam kendimi bu sahil kasabasında düşlerim.

B) Belki yemyeşil bir ağacın altında dinleniyorsunuz.

C) Sakinliğin hüküm sürdüğü bu beldede neşe ve huzur seziliyordu.

D) Kardeşim böyle bir etabı hızla tamamlayarak birinci olabilir.

E) Bu haberin aslı astarı olmadığını belirttiler.

4. (I) Kitaplar, bizim ne kadar az şey bildiğimizi bize haykırır. (II) Dikkatli okunan bir kitap, bizi olduğumuzdan biraz daha farklı bir insan yapar. (III) Farklılık, evrende öğrenilecek pek çok şey olduğunu gözler önüne serer. (IV) Dolayısıyla kitap okuyucusu farklılaşır, farklılaştıkça evreni biraz daha tanımış olur. (V) İnsan, evreni tanımaya başladıkça onun kitap okuma gereksinimi de artar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat-fiil grubu özne görevinde kullanılmıştır?

A) III B) II C) IV D) V E) I

5. I. Bilmen gerekenlerin sonuna ulaştığında duyumsaman gerekenlerin başında olacaksın.

II. Gerçek özgürlük, zincire vurulu kölenin yükünü sabır ve şükürle taşımaktır.

III. Gözlerini açıp iyice baktığında her yerde kendini göreceksin.

IV. Tanıdığım her büyük adamın kişiliğinde, onun büyüklüğünü açıklayan küçük şeyler olduğunu hayretle fark ettim.

V. Kalplerimizin esrarını ancak kalpleri sırlarla dolu olanlar bulabilir.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin hangilerinde

- belirtili nesne
- dolaylı tümleç (yer tamlayıcısı)
- zarf tümleci (zarf tamlayıcısı)

ögelerinin tümü vardır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III

D) III ve IV E) IV ve V

6. Hayatta ne yapıyor olursanız olun engellerin önemli olmadığını öğrenirsiniz. Acı ve diğer durumlar karşınızda olabilir. Ama bir işinin olmasını isteyen, onu yapmanın bir yolunu mutlaka bulur.

Bu parçada kaç belirtili nesne vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne adlaşmış sıfattan oluşmuştur?**

A) Tutkulu olmak, çok kere becerikli bir adamı çılgına döndürür.

B) Arzularınız yeterince güçlü olduğunda başarmak için büyük bir güce sahip olursunuz.

C) Hırs, sekiz silindirli motoru olan bir hayaldir.

D) Düşünenler, toplumun önünde gitme özelliğine sahip olur.

E) Kötü bir karar, kararsızlıktan daha iyidir.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlama grubu özne görevindedir?**

A) Geceleri kitap okuyor çünkü sessizlikte okuduklarını daha iyi anlıyor.

B) Hem çalışkan hem de kararlı bir öğrenciydi.

C) Ne yemek ne çay istiyordu beyefendi.

D) Bu çabalarınızı ve içten tavrınızı saygıyla karşılıyoruz.

E) Kalem ve kâğıt vardı masanın üstünde.

9. I. Kar taneleri çok güzel anlatıyor birbirlerine zarar vermeden de yol almanın mümkün olduğunu. (Öznesi bir sıfat tamlamasından oluşmaktadır.)

II. İçinde yaşadığı zamanı beğenmemek, acizlik yaşamanın en yaygın şeklidir. (Sadece temel ögelerden oluşmaktadır.)

III. Sevdiğin insanların senin hakkında neler düşündüğünü önemsemeyerek ömrünü uzatabilirsin. ("Zarf tümleci - belirtili nesne - yüklem" öge dizilişine sahiptir.)

IV. Bir idareci, makamının temelini hak ve adalet harcıyla yoğurmalıdır. (Bağlama grubu, edat tümleci görevindedir.)

V. Fikir, bazen mantığın dilemediğini söyler fakat kalp, mantığa daima kendi istediğini söyletir. (Birden fazla yargı içermektedir.)

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisinin açıklaması parantez içinde yanlış verilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. İstanbul bambaşka bir şehirdir. Tarihi ve kültürüyle tanınmış bir yerleşim yeridir. Mimarisiyle göz kamaştıran İstanbul, dünyanın en önemli ve kalabalık şehirleri arasında yer alır.

Bu parçadaki altı çizili ögeler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) yüklem - nesne - dolaylı tümleç

B) yüklem - özne - dolaylı tümleç

C) nesne - özne - zarf tümleci

D) yüklem - nesne - zarf tümleci

E) yüklem - özne - nesne

1. (I) Müziğin gücü, hem seste hem de enstrümanlarda kendini belli eder. (II) Müzik çok eski bir sanat türüdür ve gücünü esasen insan duygularından alır. (III) İnsan, duygu yönü güçlü bir varlıktır. (IV) Duygularını türlü yollarla ifade eder. (V) Müzisyen, eserleriyle insanın iç âlemine âdeta bir pencere açar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ad takımı özne görevindedir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. İstanbul'da yaşamayı çok isteyen Mete, bu durumu ---- hafta sonu söyleyecekti. (annesine)

II. Okan, ---- gördüğü arkadaşı Ayhan'la filmden sonra kafede çay içmişti. (sinemada)

III. Askerden dönen yiğit oğlunu ---- kucaklamıştı yaşlı kadın. (hasretle)

IV. Mahmut, eğitimle ilgili bir ofis açmak istediğini ---- söylerdi. (eskiden)

V. Otobüs durağında ---- bir buçuk saat kadar bekledim. (arkadaşımı)

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde boş bırakılan yere ayraç içerisindeki sözcük getirilirse cümlenin öge sayısında değişiklik olmaz?

A) IV B) III C) V D) II E) I

3. Millî yazılımdaki sorunların çözümü ve önerilerinin konuşulması amaçlanan Çalıştay'da yerli firmaların gelişmesi, yazılımda gelişim gücünün ve yazılım ihracatının artırılmasına yönelik çözüm önerileri sunulacaktır.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Ara söz
B) Sözde özne
C) Belirtili nesne
D) Örtülü özne
E) Durum anlamlı zarf tümleci

4. İstekli olan için hiçbir şey zor değildir. İsteksiz olan için hiçbir şey kolay değildir. Peki, bunu ne zamana kadar denemelisiniz? Olana kadar.

Bu parçada aşağıdaki ögelerden hangisin örneği yoktur?

A) zarf tümleci
B) yüklem
C) özne
D) dolaylı tümleç
E) belirtili nesne

5. Belli ki sonbahar yağmurlarıdır
Seni böyle ufak ufak düşündüren
Her bir bakışındır güneşin ışınlarını andıran
Soğuk bir kış sabahında tıp tıp düşen yağmur tanesidir
Bendeki hatıran

Altı çizili bölümlerin karşılık geldiği ögeler sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) özne - yüklem - yüklem - özne
B) nesne - özne - yüklem - özne
C) özne - yüklem - özne - özne
D) özne - yüklem - özne - yüklem
E) özne - özne - yüklem - yüklem

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden çok özne vardır?**

A) Hayattan ne istediğinize dikkatlice karar verin.
B) Önemli olan oyunu kimin başlattığı değil, kimin bitirdiğidir.
C) İnsan, cevaplayamadığı bir soru sorarak ve bu soruya yanıt bulmak için uğraş vererek gelişim kaydeder.
D) Motivasyonun anahtarı arzulamaktır ama kararlılık ve adanmışlık sizi arzuladığınız başarıya ulaştırır.
E) Çalışma ahlakı insana güç ve güven verir.

ÜçDörtBeş

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayraç içinde verilen öge yer almamaktadır?**

A) Anadolu, Asya ile Avrupa kıtaları arasında yer alan, üç tarafı denizlerle çevrili, çok verimli toprakların yer aldığı bir yarımadadır. (belirtisiz nesne)

B) Coğrafi yapısı ve iklim özellikleri sayesinde, tarih öncesi devirlerden beri önemli medeniyetler kurulmuştur Anadolu'da. (zarf tümleci)

C) Taş Devri'nden beri insanların Anadolu'da yaşadıklarına dair bulgular, arkeolojik kazılar sonucunda elde edilmiştir. (sözde özne)

D) Araştırmalar, Anadolu'nun tarih öncesini aydınlatan Karain, Hacılar, Beldibi, Çatalhöyük, Truva, Alişar, Hisarlıtepe, Çayönü, Sakçagözü, Kültepe gibi çeşitli merkezlerin varlığını ortaya koymuştur. (belirtili nesne)

E) Anadolu, Batılı kaynaklarda bazen "Anatolia" bazen de "Küçük Asya" diye adlandırılırken İslam kaynaklarında Selçukluların Anadolu'yu fethetmelerinden sonra, Anadolu için "Memalik-i Rum" ya da "Diyar-ı Rum" isimleri kullanılmıştır. (yer tamlayıcısı)

9. Felsefe ve sanat (I) öteden beri yazılı metinlere konu olmuştur. Kimi kez felsefi bir düşünüş, bir metne (II) ilham sağlamıştır. Kimi kez (III) de farklı sanat dallarına ilişkin bilgi ve teoriler metinlere yansımıştır.

Bu parçadaki altı çizili ögelerin çeşitleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Özne	Nesne	Zarf Tümleci
B)	Nesne	Zarf Tümleci	Dolaylı tümleç
C)	Nesne	Dolaylı tümleç	Zarf Tümleci
D)	Özne	Dolaylı tümleç	Zarf Tümleci
E)	Özne	Zarf Tümleci	Dolaylı tümleç

UcDörtBes

8. (I) Yayın yönetmenleri, tamamlanan ve değerlendirilmek üzere bir dergiye gönderilen çalışmanın yayımlanabilir özellikte olup olmadığının belirlenmesine yardımcı olmaktadır. (II) Makale değerlendirme sürecinin olumsuz sonuçlanmasının da yazar açısından bir kazanç olduğu unutulmamalıdır. (III) Makaleyi yazan kişi, yapmış olduğu çalışmanın ne derece önemli olduğunu ve ilgili bilim dalına ne yönde katkı yaptığını öğrenme fırsatına sahip olabilmektedir. (IV) Hakemli dergilerde yapılan yayınlar, araştırmacının kendisini daha güçlü hissetmesine ve kendi dalında daha hızlı ilerlemesine yardımcı olabilmektedir. (V) Bu tür dergilere değerlendirme amaçlı daha çok makale gönderilmekte ve daha çok kimse bu tür dergilerde görev almayı umut etmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangilerinin öge sıralaması diğerlerinden farklıdır?

A) I ve IV B) II ve III C) II ve V D) III ve IV E) IV ve V

10. (I) Bilginin elde ediliş biçimi, imkânı, kaynağı, sınırları bakımından yaklaşıldığında epistemoloji kavramı bir kırılma yaşadı. (II) Üstünde yüzyıllarca düşünülmüş fikirler, mantık yerine dilsel sürecin etkinliğiyle beraber kesinlik erdemini mümkün kavramına terk etmeye başladı. (III) Bu, kesinlik amacındaki mantık temelli açıklamalar yerine kesinlik ihtiyacını sadece kendine araç kılan retorik temelli açıklamalara uzandı. (IV) Böylece mantığın evrensel doğası yerine argümante ediliş biçimini, mantığın hatibi belirlemeye başladı. (V) Çünkü bilen ve bilinen ayrımı yerine gösteren ve gösterilen kavramı, bilginin evrensel doğasının dışına çıkarak göstergenin yorumlanabilir doğasını ön plana aldı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde farklı bir ögenin altı çizilidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. I. Bir gün gelir de unuturmuş insan
II. En sevdiği hatıraları bile
III. Bari sen her gece yorgun sesiyle
IV. Saat on ikiyi vurduğu zaman
V. Beni unutma

Yukarıdaki numaralanmış dizelerden hangisi, kendisinden önceki cümlenin bir ögesi durumundadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Tuz Gölü, dünyada flamingolar için en önemli üreme alanlarından biridir ve burada her yıl yirmi bin çiftten fazla flamingo yuva kurmaktadır. Yanlış su politikaları yüzünden kurumaya yüz tutan gölde bu yıl da susuzluktan ölen en az on beş yavru flamingo gözlemlendi. Küresel ısınma gibi olguların etkisi olsa da gölü besleyen su kaynaklarının önünün kesilmiş olması, baraj inşaatları ve yasa dışı kuyular kurumanın nedenleri arasında önemli yer tutuyor. Göl içinde yeni açılan tuzlalar, su dengesinin bozulmasını ve Türkiye'nin en büyük ikinci gölünün kurumasını hızlandırıyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) "Dolaylı tümleç - zarf tümleci - özne - yüklem" dizilişine uygun cümle
B) Fiilimsi grubunun dolaylı tümleç oluşturduğu kurallı cümle
C) Sadece temel ögelerden oluşan cümle
D) Birden fazla yüklemin bulunduğu cümle
E) Nesnenin vurgulandığı olumlu cümle

3. Hasan Bey, civarda tanınmış bir insandı. Sevilir ve sayılırdı. O da bilge bir kişiydi doğrusu. Kendisine akıl danışmak için gelenlere gülümseyerek bakardı. Hoşsohbetti ayrıca. Onu dinlemek ve onun deneyimlerinden istifade etmek, büyük bir ayrıcalıktı.

Bu parçada aşağıdaki ögelerden hangisinin örneği yoktur?

A) nesne B) yüklem
C) yer tamlayıcısı D) özne
E) zarf tümleci

4. (I) Bir hipotez, ortaya çıkmış veya çıkacak belirli davranışlar, olgular veya olaylar hakkında varsayım niteliğindeki açıklamalardır. (II) Bu açıklamalar henüz sınanmamıştır. (III) Hipotez, araştırma problemindeki değişkenler arasında ne tür bir ilişkinin olduğuna dair beklentileri ve yargıları ifade eder. (IV) Hipotez, araştırmacının değişkenler arasında var olduğunu düşündüğü ilişkilere dair önsezileridir. (V) Hipotezlerin teori düzeyine geçmesi, deneylerle kanıtlanarak gerçekleşebilir.

Bu parçadaki numaralamış cümleler öge sıralamasına göre eşleştirilirse hangisi dışarıda kalır?

A) V B) IV C) III D) II E) I

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat öbeği, dolaylı tümleç görevinde kullanılmıştır?**

A) Hem İngilizce hem bilgisayar kursuna gidiyor.
B) Bunca dezavantaja rağmen rakibimizi mağlup ettik.
C) Senin için katlanılan fedakârlıklara saygı göstermelisin.
D) Senin gibi hızlı soru çözen bir öğrenci görmedim.
E) Oraya mutlaka akşama kadar ulaşmalıyız.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı bir öge vurgulanmıştır?**

A) Bu sanat dalıyla lise yıllarımdayken Bursa'da tanıştım.
B) Cisimleri gördüğüm gibi değil, düşündüğüm gibi boyarım.
C) Ödüle layık görülen kitapları detaylıca araştırdım.
D) Filmin galası saat 18.00'de yapılacakmış.
E) Elime aldığım her şiiri irdeleye irdeleye okurum.

7. (I) *Türk Coğrafya Dergisi*, 1943 yılında Türk coğrafyacıların bilimsel çalışmalarını uluslararası bilim dünyasına duyurmak üzere çıkarılmıştır. (II) 1974 yılında basılan ve 26. sayısına kadar bazen sürekli, bazen aralıklarla yayın hayatına devam eden dergimizi, bu tarihten sonra fazla yayımlayamadık. (III) 1992 yılında 27. sayısı ile tekrar yayın hayatına dönen *Türk Coğrafya Dergisi*, 1999 yılından itibaren hakemli dergiye dönüştürülmüş. (IV) 2001 yılından itibaren ise yılda iki kez yayımlanmaya başlamıştır. (V) Türk Coğrafya Kurumu, günün koşullarına uyum ve erişilebilirliği artırmak için Türk Coğrafya Dergisi'nin 2009 yılından itibaren elektronik dergi olarak da yayınlanmasına karar vermiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangilerinin öge sıralaması aynıdır?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV D) III ve V E) IV ve V

8. Şu ağaçların sağlı sollu dizildiği yolu nasıl unutabilirim? Bu yolda, düşüneceğim bir şeyler olduğunda yürürdüm. Yaşadıklarımı tartma olanağı bulurdum.

Bu parçadaki cümlelerin ögeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Belirtili nesne - zarf tümleci - yüklem - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem - belirtisiz nesne - yüklem

B) Belirtisiz nesne - zarf tümleci - yüklem - dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem - belirtili nesne - yüklem

C) Belirtisiz nesne - zarf tümleci - yüklem - dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem - belirtisiz nesne - yüklem

D) Belirtili nesne - zarf tümleci - yüklem - dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem - belirtili nesne - yüklem

E) Belirtili nesne - zarf tümleci - yüklem - dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem - belirtisiz nesne - yüklem

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne, unvan grubundan oluşmaktadır?**

A) Dostlar beni görememekten yakınıyorlardı.

B) Okan, çok iyi niyetli ve çalışkan bir insandır.

C) Doktor Mehmet Bey ameliyathaneye gitti.

D) Yüzbaşı Mustafa'yı burada herkes severdi.

E) Bütün olanları Fidan Hanım'a anlattık.

10. Günlerin ardı ardına akıp gitmesi onu çok mu çok düşündürüyordu.

Bu cümle, aşağıdakilerin hangisinde ögelerine doğru ayrılmıştır?

A) Günlerin ardı ardına / akıp gitmesi onu çok mu çok / düşündürüyordu.

B) Günlerin ardı ardına akıp gitmesi / onu / çok mu çok / düşündürüyordu.

C) Günlerin ardı ardına akıp gitmesi / onu / çok mu çok düşündürüyordu.

D) Günlerin / ardı ardına / akıp gitmesi /onu /çok mu çok / düşündürüyordu.

E) Günlerin ardı ardına akıp gitmesi onu /çok mu çok / düşündürüyordu.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir deyim, yüklem görevinde kullanılmıştır?**

A) Sevincini ağzının kulaklarına varmasından anladık.

B) Havalar ısındıkça kışa duyduğumuz özlem artıyordu.

C) Garibime gitmişti ayağının tozuyla işe başlaması.

D) Toplantı öncesinde notları gözden geçirdi.

E) Kaşla göz arasında getirilen haber herkesi sevindirdi.

1. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi yükleminin türü bakımından diğerlerinden farklıdır?**

A) Dinlediği her müzik parçasını enine boyuna değerlendiriyordu.
B) Atilla, bu konuyu sınıfta en iyi kavrayan arkadaşımdı.
C) O, ne kadar da dikkat çekici ve etkileyici bir tabloydu böyle!
D) Günün en sevdiğim zamanı sabahtır.
E) Bu yörenin başlıca geçim kaynakları tarım ve hayvancılıktır.

2. (I) Şiirin diğer yazı türleriyle olan ilişkisinde sıkça temas edilen bir konu vardır. (II) Bu, şiirin mecazi yönü ağır basan bir metin türü olmasıdır. (III) Dolayısıyla şiirin yoruma dayalı ve soyut bir metin olması, onun diğer metin türlerinden ayrılan biricik niteliğidir. (IV) Şiirde bireysel duyarlılıkların egemen olduğunun bilinmesi en doğrudur. (V) Hâl böyle olunca şiir, uçsuz bucaksız bir söyleme ve içeriğe bürünür.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi fiil cümlesidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3.
I. Önümüzdeki sene biz de bir edebiyat dergisi çıkaralım.
II. Yağışların azalmasıyla sulamada problemler oluştu.
III. Bilgisayardaki programlardan bazıları yavaş çalışıyordu.
IV. Buradaki çayın buz gibi bir suyu vardı.
V. Yıllardır kentte yaşamasına rağmen köy yaşamına özlem duyuyordu.

Yukarıdaki numaralanmış yargılardan hangisi istek cümlesidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Aşağıdakilerden hangisi iç içe birleşik cümledir?**

A) Konunun bu kısmını anlamak güç.
B) Oyunda ona da küçük bir rol verildi.
C) Tepeden aşağı bakıldığında yemyeşil bir orman görülüyor.
D) Koştukça nefesim açılıyor, spordan daha çok keyif alıyordum.
E) Adam, "El yazınız epey okunaklı." dedi.

5.
I. Hep güzel ve ders verici sözler işitirdik dedemden.
II. Bu manzaraya baktıkça bir hoş oluyor insan.
III. Gidiyoruz önümüzdeki hafta kitap fuarına.
IV. İyi bir bilgisayardı kardeşimin geçen hafta aldığı bilgisayar.
V. Hayatta eline geçen fırsatları zamanında değerlendirmeye çalışırdı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi yükleminin yeri bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. **Aşağıdakilerden hangisi olumlu, kurallı isim cümlesidir?**

A) Başarılıydı bence geçen günkü tiyatro eseri.
B) Dolabımda beş takım elbise vardı.
C) Konuşmayı senin yapman uygun olur.
D) Bence bu renk seçimi uygun değil.
E) Sakindi araç trafiği düne göre.

7. Sık sık öksürüyor, söz almak istediğini belli ediyor.

Bu cümlenin yapı özelliği aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Bağımsız sıralı
B) Bağımlı sıralı
C) Bağlı
D) Birleşik
E) Basit

8. I. Şimdi biraz dinlenin veya çalışmayı hemen tamamlayın.
II. Mutluluk bir bir gönlümüze siniyor ve bizi huzurlu kılıyor.
III. Sıra sıra ağaçlar rüzgârda salınıyor, yapraklar yerde uçuşuyor.
IV. Bir süre sahilde hava aldı oysaki güneş tepedeydi.
V. Roman, hikâye ve deneme yazıyor çünkü edebiyata tutkun olduğunu belirtiyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi yapıca diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Sizin şevkinizi kırmaya yönelik konuşmalara kulak tıkayın

Bu cümlenin anlam özelliği aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Ünlem cümlesi
B) Olumsuz cümle
C) Koşul cümlesi
D) İstek cümlesi
E) Emir cümlesi

10. Mektubun, bu seferki şiirlerimden birinde okuyacağın gibi beni ihya etti, şâd etti. Burhaniye'de, sayısı sınırlı eğlencelerimden biri de sana mektup yazmaktır. Mektubunu bugün alır almaz hemen cevap yazıyorsam buna şaşmamalısın. Şiirlerim hakkındaki tenkitlerinin, lehte olanları kadar aleyhte olanları da hoşuma gitti.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği <u>yoktur</u>?

A) Bağlı cümle B) Eylem cümlesi
C) Kurallı cümle D) Sıralı cümle
E) Birleşik cümle

11. (I) Estetiğin şiirdeki yeri yadsınamaz. (II) Şiir, estetik şekiller üretmeye dayalı bir yazın çeşididir. (III) Dolayısıyla şiirin estetik yönden analiz edilmesi bir gerekliliktir. (IV) Peki, bunu kimler gerçekleştirecektir? (V) Akla ilk gelenler; şiir eleştirmenleri, şairler, akademisyenler ve edebiyat teorisyenleridir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerin hangisi <u>söylenemez</u>?

A) V. cümlede, fiilimsi grubu özne görevindedir.
B) III. cümle, girişik birleşik cümledir.
C) II. cümlede, yüklem bir sözcük grubudur.
D) IV. cümle, sözde soru cümlesidir.
E) I. cümle, iki ögelidir.

12. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamına göre olumsuzdur?**

A) Bu, hayatındaki ilk unutkanlık değildi.
B) Şarkının sözlerini ezberlememiş değilim.
C) Çok çaba sarf etti ve gitar çalmayı öğrendi.
D) Aslında bu kitabı beğenmedim değil.
E) Hem şiir okuyor hem de müzik dinliyor.

1.
I. Kararlılık ve azim dünyayı harekete geçirir.
II. Dünyadaki en büyük gücü arkasına alır bir adam bir şey için kendini adarsa.
III. Kendinizden daha iyi olarak her gün rekorunuzu kırın.
IV. Bana güç veren, doğru olanı yaptığımı bilmemdir.
V. Bütün direnci kıran ve engelleri ortadan kaldıran sürekli ve kararlı çabadır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi yükleminin yeri bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Edebiyatta değişim birdenbire ortaya çıkmaz. (II) Edebî gelenek ve birikim asırlar içerisinde meydana gelmektedir. (III) Dolayısıyla yerleşik edebî geleneği bir çırpıda değişime uğratmak söz konusu değildir. (IV) Kaldı ki ihtiyaç da yoktur buna. (V) Dikkat ettiğinizde göreceksiniz ki kaliteli edebî ürünlerin pek çoğu, edebiyat geleneğine yaslanmaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi kurallı değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisi yükleminin türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) Gölgelerden asla korkmayın, onlar yakın bir yerde ışık olduğu anlamına geliyor.
B) Cesurlar sonsuza kadar yaşayamazlar ama korkaklar hiç yaşamazlar.
C) Dünyadaki her şeyden çok insanları yenilgiye uğratan korkudur.
D) Cesaret kaynakları çoğaltır, korkaklık azaltır.
E) Zorlukların baskısı cesur bir adamın zihnini etkilemez.

4. Benim bildiğim, günün o ilk saatlerinde sokaklardan hiçbir satıcının sesi gelmez. Sütçüler bile ortaya çıkmak için güneşin gökyüzünde biraz yükseklik almasını ya da bir iki işçinin sokağa fırlamasını beklerler.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Eylem cümlesi
B) Birleşik cümle
C) Koşul cümlesi
D) Olumlu cümle
E) Kurallı cümle

5. Aşağıdaki dizelerden hangisi yükleminin türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) Bir büyük soluktur aşk kendimi bildim bileli
B) Nice güzeller vardır hayalden öte, hayalden güzel
C) Ve her şair gibi ben de duygu sağanağıydım aslında
D) Sessizlik dökülüyor bir yerde yaprak yaprak
E) Oysa herkes pek şendi bu hayal ikliminde

6. "Bence bu fotoğrafları yıllar sonra incelediğimizde ne kadar değişmiş olduğumuzu fark edeceğiz." **cümlesinin yapısına göre çeşidi nedir?**

A) Bağımsız sıralı
B) Bağımlı sıralı
C) Bağlı
D) Birleşik
E) Basit

7. **Aşağıdakilerden hangisi ünlem cümlelerine örnek gösterilebilir?**

A) Böyle hassas bir tavra sahip olmanız pek güzel
B) Etrafında dolaşan kişilere şaşkınca baktı
C) Çok emek verilerek dokunmuş bu halılar
D) Bu bakır taslardan yemek yendiğini yeni öğrendim
E) Bu telaşınızın sebebini anlayamadım doğrusu

8. Yan yargısı eylemsi olan birleşik cümlelere girişik birleşik cümle denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi girişik birleşik cümledir?

A) Tanıdıklardan birkaçı sizin Bursa'ya yerleştiğinizi söyledi.
B) Bu sonbahar kış gibiydi, epey rüzgârlı ve soğuk geçti.
C) Masanın dizaynı ve rengi odaya uyuyordu.
D) Eve yeni bir koltuk takımı alacağız.
E) Kapı bir açılıp bir kapanıyor, içerisi ısınamıyordu.

9. **Aşağıdakilerden hangisi şartlı birleşik cümledir?**

A) Biraz hızlı yürürsek programın başlangıcına yetişiriz.
B) Tarlada, insana ferahlık veren bir rüzgâr esiyordu.
C) Bugünden tezi yok ders çalışmaya başlamalıyız, dedi.
D) Odadaki ışık, etrafına belli belirsiz bir aydınlık yayıyordu.
E) Okuduğu her özlü söz üzerinde uzun uzun düşünür.

10. **Aşağıdakilerden hangisi cevap gerektirmeyen bir soru cümlesidir?**

A) İki takım ilk kez nerede maç yapmış?
B) Kardeşinizin mesleği nedir?
C) Bu otel ne zaman faaliyete geçmiş?
D) İnsan hiç ailesini sevmez olur mu?
E) Ülkemizin başlıca ihraç malları nelerdir?

11. (I) Yazın eğitiminin temeli, ortaokuldaki Türkçe derslerinde atılır. (II) Öğrenciler, özellikle 8. sınıfın sonuna geldiklerinde destandan şiire, öyküden romana, yazın türlerinin tümü ile karşılaşmaktadır. (III) Türkçe derslerinde yazın metinlerinden ve halk kültürünü oluşturan ögelerden sıklıkla yararlanılmaktadır. (IV) Çünkü yazınsal metinleri okuma ve anlamlandırma özel bir çaba gerektiren ve öğrenciyi geliştiren bir alandır. (V) Bir yazın adamının en temel amacı, kendine has bir anlatım oluşturarak meşhur ve kalıcı eserler oluşturmaktır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi <u>söylenemez</u>?

A) V. cümle, yükleminin türüne göre isim cümlesidir.
B) III. cümle, anlamca olumlu ve yapıca sıralıdır.
C) I. cümle, basit eylem cümlesidir.
D) IV. cümlede, özne yan cümlecikten oluşmaktadır.
E) II. cümle, kurallı ve birleşik yapılıdır.

12. Yüklemin ad veya ad soylu bir sözcük olduğu cümleye ad cümlesi denir.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu açıklamayı örneklendirmektedir?

A) Sizin gibi bir yazarı tanımaktan onur duydum.
B) Kendisine emanet edilen hiçbir sırrı açıklamazdı.
C) Edebiyatın hemen her türünde kitaplar okuyordu.
D) Bu yorgunluğunuz ve alın teriniz, samimi emeğinizin ve çabanızın göstergesidir.
E) Dün izlediğimiz filmde II. Dünya Savaşı konu alınmıştı.

1. Kitapların dünyasına çok küçük yaşlarda girdim. İyi ki de böyle olmuş. Atalarımız "Ağaç yaş iken eğilir." derken gerçekten de mühim bir gerçeğe temas etmişler. Kitap okuma alışkanlığının başlayıp kökleşmesi, büyük ölçüde çocukluk döneminde gerçekleşiyor. Çocukluk çağında eline kitap alan bir birey, kitabı elinden yaşam boyunca bırakmıyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) Fiil cümlesi
B) Birleşik cümle
C) Sıralı cümle
D) Olumsuz cümle
E) Basit cümle

2. **Aşağıdakilerin hangisinde, ayraç içinde verilen özellik birlikte verildiği cümleye uygun değildir?**

A) Leonardo da Vinci aynı anda bir eliyle yazı yazıp diğer eliyle resim yapabiliyordu.
(birleşik yapılı fiil cümlesi)

B) Taklitçi ahtapot isimli ahtapot, sadece renk değiştirmekle kalmıyor, aynı zamanda farklı hayvanların şekline de bürünebiliyor.
(sıralı ve kurallı cümle)

C) Dünyanın en zengin 3 ailesi, en fakir 48 ülkenin toplam servetinden daha fazla servete sahiptir.
(olumlu isim cümlesi)

D) Dünyanın en uzun trafik sıkışıklığı 12 gün sürdü ve araçlar günde sadece bir kilometre ilerleyebildi.
(öge ortaklığı olmayan bağlı cümle)

E) Bir denizanasının %95'inin sudan oluştuğunu pek az kişi bilir.
(basit yapılı ve kurallı cümle)

3. Edebiyat tarihçileri, edebiyatın geçmişine odaklanır. Gerek eser gerekse de yazar ve şair bakımından edebiyatın tarihteki seyrini inceler. Onlar, edebiyatın tarihsel akışındaki önemli kırılma ve geçiş noktalarını tespit eder. Edebiyatın malzemesi olan dilin ne gibi değişimler geçirdiğine ana hatlarıyla temas eder. Edebiyatın siyasi, sosyal, ekonomik koşullarla ilişkisi üzerinde durur.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Cümlelerin tamamı kurallıdır.
B) İsim cümlesine yer verilmiştir.
C) Girişik birleşik cümle kullanılmıştır.
D) Cümlelerin tamamı olumludur.
E) Basit yapılı cümle vardır.

4. "Köylüler kış hazırlıklarına başlamıştı, bu hazırlıkların başında yiyecek temini geliyordu." **cümlesinin özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?**

A) Birleşik – fiil – olumlu – kurallı
B) Sıralı – fiil – olumlu – devrik
C) Sıralı – isim – olumsuz – kurallı
D) Sıralı – fiil – olumlu – kurallı
E) Bağlı – isim – olumlu – kurallı

5. (I) Bir an konuşulanlara kulak verme gereksinimi hissetti. (II) Ahşap konakta bir şeyler ters mi akıyordu yoksa? (III) Galiba bazı şeyler rayında gitmiyordu. (IV) Aile üyeleri arasındaki tartışmalar biraz alevlenmişti. (V) Buna benzer bir tartışma birkaç kez daha yaşanmamış değildi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi hem biçimce hem de anlamca olumsuzdur?

A) V B) II C) III D) I E) IV

6. Postmodern roman, geleneksel roman anlayışından farklı olarak çeşitli anlatı tekniklerine yer verir. Bu anlatı tekniklerinin kimi kez okurun zihnini kurcaladığı da bir gerçektir. Özellikle iç konuşma, iç çözümleme, bilinç akışı gibi teknikler bazen okurun sayfalar arasında savrulmasına yol açar.

Bu parçada aşağıdaki cümle çeşitlerinden hangisinin örneği vardır?

A) İç içe birleşik
B) Girişik birleşik
C) Basit
D) Sıralı
E) Bağlı

7. (I) Dilin tarihsel gelişimi incelendiğinde türlü bilim dallarının verileriyle karşılaşılır. (II) En başta tarih ve arkeoloji, dilin geçmişine inildikçe temas edilen alanlardır. (III) Söz gelimi tarihsel olaylar kültürel eserlere konu olur, dil ürünlerinde işlenir. (IV) Arkeolojik kazılarda edinilen bulgulardaki yazı ve işaretler ise hem dilin uzak geçmişine ışık tutar hem de dilin metinlerdeki farklı işlevlerini örneklendirir. (V) Dolayısıyla dilin geçmişine dönük inceleme ve araştırmalarda başta tarih ve arkeoloji olmak üzere türlü bilim dallarıyla bağlantı kurulur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi öznesi ortak sıralı cümledir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi, yükleminin türü bakımından diğerlerinden farklıdır?**

A) İki ülke arasındaki ilişkiler epey güçlüydü.
B) İsteklerini iradesiyle birleştiren kişi için başarı mümkündür.
C) Sizlere yardımcı olabilmek için bugün müsaitim.
D) Bu üzümler dallarda salkım salkım, demet demetti.
E) Şampiyonluk maçımızda taraftarımızı yanımızda görmek isteriz.

9. Günler gelip geçiyor. Aylar sanki su gibi akıyor. Takvim yaprakları yıldırım hızıyla düşüyor. Zamanın nabzını tutmak mümkün değil. Bir işi de ertelemeyiverin. Biriken ufak tefek işler hemen çığa dönüşüyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Kurallı cümle
B) Girişik birleşik cümle
C) Bağlı cümle
D) Basit cümle
E) Olumsuz cümle

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öge ortaklığı yoktur?**

A) Kafamdakileri bir çerçeveye oturttum ve kâğıda aktarmaya başladım.
B) Yazın türlerinden romana ayrı bir önem veriyor, teknik bir metin türü nazarıyla bakıyor.
C) Şiirle uğraştığım bu on yıllık süreçte üç şiir kitabı çıkardım, şiire ilişkin ellinin üzerinde deneme yazdım.
D) Siz münazara grupları oluşturun, onlar bilgi yarışması için iki gruba ayrılacaklar.
E) Eski Yunan tarihini ilginç buluyor, derinlemesine incelemek istiyor.

11. **Aşağıdakilerden hangisi yapıca bağlı bir cümledir?**

A) Eve geldi ve yemek yedikten sonra bir müddet dinlendi.
B) Önce kitap okuyor, sonra okuduğu kitabı özetliyor.
C) Denizin dalgalarını dinlemek bana mutluluk veriyor.
D) Yeşille mavinin buluştuğu bu şehri ben de pek severim.
E) Yıllar yılı tarım ve hayvancılıkla geçimini sağlamıştı.

1. Aslan toprakla oynuyormuş bir gün
Bir de bakmış pençesinde bir fare
Aslan, aslan yürekliymiş o gün
Kıymamış canına, bırakmış yere
Boşuna gitmemiş bu iyiliği
Kimin aklına gelir
Farenin aslana iyilik edeceği
Etmiş işte, hem de canını kurtarmış

I. İsim cümlesi
II. Devrik cümle
III. Sıralı cümle
IV. Emir cümlesi

Bu dizelerde numaralanmış cümle çeşitlerinden hangilerinin örneği yoktur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) Yalnız IV
D) I ve IV E) II ve IV

2. (I) "Ha gayret!" diyordu tayfalarına kaptan. (II) Yılların açık deniz kaptanıydı. (III) Daha bu sabah, ufukta toplanan bulutları görünce fırtınanın yaklaşmakta olduğunu sezmişti. (IV) Bu fırtınayı sağ salim atlatmak için geminin bütün tayfalarını harekete geçirmişti. (V) Şimdi ise bir saatten fazladır geminin mürettebatı ölüm kalım mücadelesi veriyordu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi devriktir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. El ayak çekilmiş, caddelerde günün kalabalığından eser kalmamıştı.
II. Aslında bu tarz şiirleri okumuyor değildi.
III. Ankara'da kaldığı yıllarda doktorasını tamamladı önce.
IV. Hastanın durumu iyiden iyiye düzeliyordu doktorların son açıklamasına göre.
V. Bu örneklerin dilin kültürle olan ilişkisini gösterdiğini bilmiyordu kimse.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi biçimce olumsuz, anlamca olumludur?

A) IV B) II C) I D) V E) III

4. Anadolu Selçukluları zamanında Anadolu'da canlı bir ticaret yaşamı vardı. Ticaretin korunması ve geliştirilmesi için devlet eliyle birtakım tedbirler ve uygulamalar hayata geçirilmişti. Özellikle kervansaraylar, ticari hareketliliğin önemli duraklarındandı.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Bağlı cümle
B) Eylem cümlesi
C) Birleşik cümle
D) Ad cümlesi
E) Basit cümle

5. "Var gücüyle çalıştı lakin bilgi yarışmasını kazanamadı." **cümlesinin yapı özelliği aşağıdakilerin hangisidir?**

A) Bağımlı sıralı cümle
B) Bağlı cümle
C) Bağımsız sıralı cümle
D) Birleşik cümle
E) Basit cümle

ÜçDörtBeş

6. (I) Yılın bu zamanları beldemiz yemyeşil olur. (II) Ağaçlar türlü türlü çiçekler açar ve yemişler verir. (III) Üstelik beldemiz, turistlerin uğrak bir mekânıdır. (IV) Dolayısıyla hem tarımsal hem turistik potansiyele sahip hâle gelmiştir. (V) Bu potansiyelin geliştirilmesi için gerekli çalışmalar sürdürülüyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi yükleminin türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. **Aşağıdakilerden hangisi yapısına göre bağlı bir cümledir?**

A) Çok sıkılıyor, mütemadiyen bahçedeki çiçekleri ve ağaçları inceliyor.
B) Aklımda pek çok düşünce var, bunları bir kalıba aktaramıyorum.
C) Her ne hikmetse yıllar sonra baba ocağına gelmişti.
D) Arkeolog olmayı düşünüyor zira Eski Çağ uygarlıklarına merak duyuyor.
E) Bu sürpriz kararınızın nedenini öğrenmek isteriz.

8. Bu dönemde, edebiyat dilinin sadeleşmesine yönelik birtakım hamlelerin yapıldığı görülür.

Bu cümlenin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Yan cümleciği bulunan cümle
B) Birleşik cümle
C) Fiil cümlesi
D) Devrik cümle
E) Olumlu cümle

9. Eleştirmen, yazın yapıtı hakkında hüküm verebilmek için yazın sanatının genel özellikleri hakkında geniş bir birikime sahip olmalıdır. İncelediği yapıtı tüm yönleriyle anlayıp yorumlayabilme niteliği taşımalıdır. Yapıtın biçim özellikleri ile içeriği arasındaki bağıntıları ortaya koyabilmelidir. Okura, yapıtlara ilişkin yol gösterici bilgiler sunabilmelidir. Bunu yaparsa mesleğinin gereğini yerine getirmiş olur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Fiil cümlesi
B) Koşul cümlesi
C) Basit cümle
D) Birleşik cümle
E) Bağlı cümle

10. Günümüz dünyasında bilgiye erişmek kolaylaşmıştır. Başta internet olmak üzere pek çok yazılı, görsel ve işitsel kaynak, insanlara veri akışı sağlamaktadır. Bu durumun sayılamayacak kadar çok faydası vardır. Bununla birlikte devasa bilgi birikimi, doğru bilgi ile yanlış bilgiyi birbirinden ayırt edebilme zorunluluğunu da beraberinde getirmiştir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) Birleşik cümle
B) Sıralı cümle
C) İsim cümlesi
D) Olumlu cümle
E) Fiil cümlesi

ÜçDörtBeş

1. Bu adam birçok çabasında başarısızlığa uğradıktan sonra başarıyı elde etmiştir. Yenilgiyle tanışmasaydı hiçbir zaferi elde edemezdi.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Devrik cümle vardır.
B) Birleşik cümle vardır.
C) Olumsuz cümleye yer verilmiştir.
D) Şartlı birleşik cümle vardır.
E) Olumlu cümle bulunmaktadır.

2. Çalışanlar kötülük düşünmeye zaman bulamazlar, tembeller ise kendilerini kötülükten kurtaramazlar.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Olumlu cümledir.
B) Devrik cümledir.
C) Eksiltili cümledir.
D) Basit cümledir.
E) Sıralı cümledir.

3.
I. Başarı için çok çalışma ve hatalardan ders alma gerekir.
II. Sahadayken her şeyini ortaya koyan bir adam olarak tanınmak istedim.
III. Benim için önemli olan, nelerin fırsat olduğunu fark edebilmektir.
IV. Ben başarısız olmadım, başarısızlığın 10 bin yolunu buldum.
V. Başarı çok tatlı olsa da genelde ter kokar.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi yükleminin türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) IV B) II C) III D) V E) I

4. (I) Bilim insanlarının antrenmanın tanımıyla ilgili görüş ve düşünceleri analiz edildiğinde her birinin kendisine özgü ifadesinin olduğu, bununla birlikte temel düşünce ve amaçlarda ortak noktayı yakaladıkları belirlenmiştir. (II) Tanımların genelinde antrenmanda performansı artırıcı tüm ögeleri içeren bir planlama ve organizasyon bulunmaktadır. (III) Antrenman; performansın zirveye ulaşması, organizasyon yapma ve organizmayı ruhsal ve bedensel yönden iyileştirme için gerekli olan her türlü tedbir, çözüm, azim ve çabanın kullanılması sürecidir. (IV) Sportif antrenmanın amacına ulaşabilmesi için birtakım koşulların yerine getirilmesi gerekmektedir. (V) Burada temel gaye, sporcunun kendi spor dalında en yüksek verime ulaştırılması olduğundan sporcu, bu hedefe ulaşmak için tüm zorlukları aşmak zorundadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) I. cümlede, birden fazla kurallı fiil cümlesi bağlaç aracılığıyla sıralanmıştır.
B) II. cümle, sıfat-fiille kurulmuş ve nesne görevli bir yan cümle içerdiği için girişik birleşik cümledir.
C) III. cümle, iç içe birleşik fiil cümlesi olup yan cümlesi kurallı ve basittir.
D) IV. cümle, yükleminin türü bakımından isim cümlesi olup birden fazla yargının sıralanmasıyla oluşmuştur.
E) V. cümlede, hem neden-sonuç hem de amaç-sonuç ilişkisi kuran yan cümleler vardır.

5. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi yapısı yönüyle diğerlerinden farklıdır?**

A) Bazı yazarlar, edebî metinlerin büyük ölçüde sanatçıların iç âleminden dökülen inciler olduğunu belirtir.
B) Bir edebî metnin değerini ortaya koyan biricik ölçüt, zamanın sınırlarını aşabilmesidir.
C) Edebî metinde tıp, psikoloji, sosyoloji, tarih gibi bilim dallarından izler yer alabilir.
D) Edebî metinde, metnin kaleme alındığı devrin izlerini sürmek mümkündür.
E) Edebî metinlerde toplumu ilgilendiren meselelere temas edilebilir.

6. Sanayileşen fakat ham madde açısından fakir olan Japonya gerçekleştirilen reformlarla kısa sürede gelişerek XIX. yüzyılın sonlarında güçlü bir devlet hâline gelir ve ham madde gereksinimini karşılamak amacıyla Asya Kıtası'na ulaşmak için yayılmacı bir politika izlemeye başlar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi "yapısı, yükleminin türü ve yeri" **bakımından bu cümleyle aynı özellikleri taşımaktadır?**

A) 1920'lerin ortalarında hâlâ bir yeni bir araç olan radyo üretmek için Amerikalı iki elektrik mühendisi bir şirket kurdu ve işe başlamak için bankadan kredi aldı.

B) I. Dünya Savaşı, özellikle Avrupa dışında üretim kapasitesinin olağanüstü artmasına sebep olmuş, sanayi ülkeleri ihraç ettiği ürünlerle büyük kârlar sağlamıştı.

C) İki dünya savaşı arasında yaşanan üç büyük ekonomik durgunluk ve daralmadan yaygınlığı, şiddeti ve sonuçları açısından en sarsıcı olanı 1929'daki "Büyük Buhran"dır.

D) Amerika'da I. Dünya Savaşı'nın getirdiği zorluklar karşısında küçük şirketler birleşerek savaş sonrasında tekeller oluşturmuşlardı.

E) Almanya, savaş tazminatlarını ödeyebilmek için karşılıksız para basınca bu durum ülkede hiperenflasyona (aşırı enflasyona) neden olmuştur.

7. Olumsuz bir insan bulutların sadece karanlık tarafını görür ve kederlenir. Bir filozof, bulutların her iki tarafını da görerek omuz silker. Pozitif bir insan bulutları görmez çünkü o, bulutların üzerinde yürüyordur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Fiil cümlesi

B) Düz (kurallı) cümle

C) Birleşik cümle

D) Sıralı cümle

E) Bağlı cümle

8. Sağlıklı bir tutum, doğru bir iletişimin başlangıcıdır.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi doğrudur?

A) Basit yapılıdır.

B) Birleşik yapılıdır.

C) Devriktir.

D) Sıralıdır.

E) Biçimce olumsuz, anlamca olumludur.

9. Bazı romanlar vardır, okuyanı âdeta mest eder. O romanların sayfalarını hızla çevirirsiniz. Çevirirsiniz de onların bitmesini de hiç istemezsiniz. Bir heyecan dalgası benliğinizi kaplar. Hele bir serüven romanı okuyorsanız soluk soluğa bir okuma deneyimini idrak edersiniz.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Olumlu cümle

B) Sıralı cümle

C) Basit cümle

D) Kurallı cümle

E) Devrik cümle

10. (I) Gençler birer yıldız gibidir. (II) Gökteki parlak yıldızlara benzerler. (III) Bu yıldızlarımızın ışıklarının hiç sönmemesi için bilgi ağacının meyveleriyle beslenmeleri gerekir. (IV) Bilgi ağacının toprağı ise kitaplardır elbette. (V) Nasıl ki verimli ve bakımlı bir topraktan besin değeri yüksek ürünler elde ediliyorsa nitelikli kitaplar okuyan gençlerden de ülkemizi ileriye taşıyacak düşünceler ve icatlar beklenir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi devriktir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi yükleminin türü bakımından diğerlerinden farklıdır?**

A) Bir bardağın yarı dolu veya yarı boş olması, bakanın tavrına bağlıdır.
B) Bütün güçlüklere rağmen umutsuzluğa kapılmamak, başarının anahtarı sayılır.
C) Başarı ile başarısızlık arasındaki fark, insanın kararlılığında yatar.
D) Zekânın en güç koşullara bile dayanabilmek olduğunu unutmayın.
E) Kendimizi olanaksızlıklarla kısıtlamamış olsaydık büyük işler başarabilirdik.

2. Tekrar tekrar deneyip başarısız olmanız önemli değil. Önemli olan, deneyip başarısız olduğunuzda tekrar denemeyi başarmanızdır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Devrik cümle
B) İç içe birleşik cümle
C) Bağlı cümle
D) Soru cümlesi
E) Girişik birleşik cümle

3. I. Boğaz'dan bu tarafa esiyordu serin bir yel.
II. Bir çiçek duruyordu her masanın ortasında.
III. Niteliksiz kitaplardan uzak durmalısın.
IV. Attığı enfes golle turu getirdi.
V. Düşünüyorum bazen uzak ve yakın geçmişi.

Yukarıdakilerden hangisi haber cümlesi <u>değildir</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi, yapıca diğerlerinden farklıdır?**

A) Moralinizi bozmayın, her güçlüğün bir çözümü olduğunu aklınızdan çıkarmayın.
B) Doğru yolda olmak yetmez, o yolda ilerlemek icap eder.
C) Deha büyük bir sabır, yetenek ve azimdir.
D) Kaplumbağaya bakın, sadece başını çıkardığı zaman ilerleyebiliyor.
E) Asla vazgeçmeyin, düşüncelerinizi ve zihninizi hedefinize odaklayın.

5. Kurtlarla sofraya oturan bir kişi, kendisini konuk mu yoksa yemek mi saydıklarını hiçbir zaman bilemez.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Kurallı eylem cümlesidir.
B) İçerisinde yan yargı bulunmaktadır.
C) Vurgulu öge, belirtili nesnedir.
D) Dört ögeli bir cümledir.
E) Hem biçimce hem de anlamca olumsuzdur.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi basit yapılıdır?**

A) Bilgisizliği gidermenin yolu bilginin peşinden gitmektir.
B) Seçenekleriniz becerilerinizle ve öz güveninizin ölçüsüyle sınırlıdır.
C) Sakin bir denizden usta bir kaptanın çıkması beklenmez.
D) Planlı bir insan her işini zamanında ve panik yapmadan gerçekleştirir.
E) Rüzgâr ne kadar şiddetliyse ağacın o kadar güçlü olması beklenir.

7. I. Boyacılar boyama işi ile ilgileniyor, temizlikçiler boya artıklarını temizliyor.

II. Arabayı servise götürdü, onun bütün bakımlarını yaptırdı.

III. Gazete ve dergi okuyor zira gündelik gelişmeleri takip etmek istiyor.

IV. Müzik dinlemenin ne keyifli bir şey olduğunu iyi bilirim.

V. Haydi el ele verelim de şu sorunu giderelim.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi yapısına göre bağımsız sıralıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. "Hiç kimse, kıyıdan uzaklaşmaya cesaret edemeden yeni okyanuslar keşfedemez." **cümlesinin yapı özelliği aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Basit cümle
B) Birleşik cümle
C) Bağlı cümle
D) Öge ortaklığı olan sıralı cümle
E) Öge ortaklığı olmayan sıralı cümle

9. Sanatın her bir türünün öne çıkan nitelikleri vardır. Bunlar, sanat eserine konu alan içeriklerden tutun da sanat eserinde kullanılan malzemelere değin geniş bir yelpazede değerlendirilir.

Bu paçada aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Devrik cümle
B) Basit cümle
C) Olumsuz cümle
D) Girişik birleşik cümle
E) Sıralı cümle

10. İnsanın hangi işle uğraşırsa uğraşsın yaptığı işe gönlünü vermesi gerekir. Ayrıca herkes, ilgilendiği işin inceliklerine hâkim olabilmek için kendini geliştirmelidir. Mesleki gelişim, öz güvenin artmasına da yarar sağlayacaktır. İşinde başarılı olan bir insan, sosyal ve iktisadi yaşamında da önemli olanaklar elde edecektir.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Olumlu cümle örnekleri vardır.
B) Parçadaki bütün cümleler fiil cümlesidir.
C) Parçadaki tüm cümleler kurallıdır.
D) Yan cümleciğin özne görevinde kullanıldığı girişik birleşik cümle vardır.
E) Bağlı cümleye yer verilmiştir.

11. Edebî eleştiri, edebiyatın seyrinde önemli bir yere sahiptir hiç kuşkusuz. Edebî eleştirinin yazar ve ozanlara dönük pek çok getirisi vardır. Edebî eleştiri yoluyla yazar ve ozanların ürünlerine dair farklı bir bakış açısı geliştirmeleri mümkün olmaktadır. Ayrıca edebî eleştirileri takip eden okurların edebî eserlere ilişkin ufuk açıcı bilgilere sahip olmaları gündeme gelmektedir.

Bu parçayla ilgili olarak

I. Basit yapılı fiil cümlesi vardır.
II. Öge ortaklığı bulunmayan bağlı cümle kullanılmıştır.
III. Devrik isim cümlesine yer verilmiştir.
IV. Yan cümleciğin özne görevinde kullanıldığı birleşik yapılı cümle bulunmaktadır.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II
D) I ve III E) III ve IV

UcDörtBeş

1. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi, parantez içindeki özelliği taşımamaktadır?**

A) Ne gün pikniğe gitmeyi planlıyorsunuz? (Basit soru cümlesi)

B) En verimli yağmur, alın teridir. (İki ögeli cümle)

C) Sandalyeye yavaşça oturdu, öksürdü, konuşmaya başladı. (Öznesi ortak sıralı cümle)

D) Benim gibi bir insanın kitap okumaması düşünülemez. (Birleşik cümle)

E) Ah o yemyeşil çimenler ve çiçekli bayırlar… (Eksiltili cümle)

2. O gün öyle sevinçliydim ki… Bir kanatlarım eksikti yani. Okulun ilk gününden bahsediyorum. Okulun ne olduğunu biliyordum az çok. Bir ilim ve sevgi yuvası olduğunu ablamdan öğrenmiştim. İşte şimdi okulumun bahçesinde duruyordum. Birazdan zil çalacaktı ve ben arkadaşlarımla beraber sınıfıma girecektim.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin birden çok örneği vardır?

A) İsim cümlesi

B) Bağlı cümle

C) Olumsuz cümle

D) Eksiltili cümle

E) Sıralı cümle

3. "Anneannem İskeçeli Nuran Hanım; sandıkların içinden birbirinden güzel tülbentleri, dantel örtüleri, oyaları birer birer çıkarıyordu." cümlesinde ---- görülmektedir.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

A) zarf tümleci görevinde kullanılan ikileme

B) özne görevinde kullanılmış unvan grubu

C) nesne görevinde kullanılmış sıfat tamlaması

D) dolaylı tümleç görevinde kullanılmış isim tamlaması

E) fiilimsi grubuyla oluşmuş yan yargı

4.
- "Mutluluğun türküsünü dinletiyordu dallardaki kuşlar." cümlesinde ---- özne olarak kullanılmıştır.
- "Çağlar boyu Asya'da pek çok devletin ortaya çıktığı görülüyor." cümlesinde ---- sözde özne olarak kullanılmıştır.
- "Katılımcıların fikirleri mantıklıydı." cümlesinde ---- yüklem olarak kullanılmıştır.
- "Yılın sonunda büyük bir fuar açılacakmış." cümlesinde ---- zarf tümleci olarak kullanılmıştır.

Bu cümlelerdeki boşluklar, uygun sözcüklerle tamamlandığında aşağıdakilerden hangisi dışarıda kalır?

A) isim

B) sıfat-fiil grubu

C) ad takımı

D) nesne

E) sıfat tamlaması

5.

- Özne / nesne / zarf tümleci / yüklem
- Özne / nesne / dolaylı tümleç / yüklem
- Özne / dolaylı tümleç / zarf tümleci / yüklem
- Özne / zarf tümleci / nesne / yüklem

Yukarıdaki öge dizilişleri ile cümleler eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) Ben bu tatlıyı dün pastanede yedim.
B) Siz bayıla bayıla bu şarkıyı dinlediniz.
C) Onlar burada sıkıla sıkıla bekledi.
D) Sen üniversiteyi nerede okudun?
E) O, bu filmi geçen hafta izlemiş.

7. Projenin uygulandığı merkezde her şey sorunsuz bir şekilde gerçekleşti.

I. Yüklem
II. Zarf tümleci
III. Özne
IV. Nesne
V. Dolaylı tümleç

Yukarıdaki cümlede numaralanmış ögelerden hangisine yer verilmemiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÜçDörtBeş

6.

- Sıralı
- Devrik
- Olumlu

Bu özelliklerin üçüne de sahip olan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ufuklar boyu ilerliyor gemimiz ve ufuklara karışıyor.
B) Ne işitiliyor bir ses ne görülüyor bir sima.
C) Yürüyorum ağaçların arasında, soluyorum tertemiz havayı.
D) Denizin dalgaları köpükleniyor bir aralık.
E) Dalga dalga büyüyor tayfaların bitmek bilmez heyecanı.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili bölümler aynı ögedir?

A) Otobüsler bu alandan kalkıyor ve çıkışa yöneliyordu.
B) Ansiklopedideki çizimleri tek tek inceledi, sonra konuyu daha iyi anladı.
C) Bir kilometre uzaklıkta bir benzin istasyonu varmış.
D) Konuşurken ağzınızdan kelimeler inci gibi dökülüyor.
E) Benim esas amacım, yazdıklarımın herkesçe anlaşılmasıdır.

1. Dilenciler utançlarını torbalarında taşırlar.

Bu cümlede aşağıdaki ögelerden hangisi yoktur?

A) Yüklem
B) Belirtili nesne
C) Özne
D) Dolaylı tümleç
E) Zarf tümleci

2. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi yükleminin türüne göre diğerlerinden farklıdır?**

A) Hava yağışlı olduğundan seyahatimizi erteledik.
B) Kulüp, yeni başkanı seçmek için bugün sandığa gidiyor.
C) Köy havasının ona iyi geleceğini düşünüyoruz.
D) Bizi başarıya ulaştıracak şey, sistemli bir şekilde çalışmaktır.
E) Yazarın son romanını almak için yarın kitapçıya gideceğim.

3. I. Romanın kahramanı genç ve eğitimli bir insandır.
II. Bu film kısa sürede gişe rekoru kırdı.
III. Kitabın kapağındaki resmi o yapmış.
IV. Bu spor organizasyonunu ülkemiz düzenleyecek.
V. Günümüzde enerji, önemini giderek artırmaktadır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi özne ve yüklemden oluşmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Dünyanın çeşitli yerlerinde hava koşullarının nasıl geliştiğini anlamak, temel yaşama ihtiyaçlarını karşılamak için son derece önemlidir. Kömür, yağ ve tuz gibi çeşitli minerallerin ve doğal kaynakların hangi alanlarda daha zengin olduğunu hepimiz bilmeliyiz. Besin maddeleri söz konusu olduğunda ise bazı meyve, sebze ve tahıl türlerinin yetiştirilmesinde koşulların doğru olduğu yerleri bilmemiz gerekir.

Bu parçada

I. Öznesi fiilimsi grubundan oluşan cümle
II. "Özne - nesne - yüklem" dizilişine sahip kurallı cümle
III. Öge ortaklığı bulunmayan bağlı cümle
IV. Yan cümleciği ulaç grubundan oluşan fiil cümlesi

cümle çeşitlerinden hangilerinin örneği vardır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

5. Namık Bey, Fransızcayı çocukluk yıllarında öğrenmişti. Onun babası olan Fuat Bey, çocuklarının eğitimiyle bizzat ilgilenmişti. Hele Namık… Küçük Namık okuma istidadını yüreğinde hisseden, azimli bir gençti. Okumaya doymayan bu genç, hangi okulda eğitim gördüyse öğretmenlerinin gözdesiydi. Onda bitmek bilmeyen bir öğrenme ve ilerleme arzusu vardı.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Basit cümle
B) Yüklem görevinde kullanılan ad takımı
C) Ad cümlesi
D) Eksiltili cümle
E) Nesne görevinde kullanılan fiilimsi grubu

ÜçDörtBeş

6. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi isimdir?**

A) Ünlü oyuncu, uzun bir aradan sonra sahalara dönüyor.
B) Ne zamandır bir müzeye gitmiyorduk.
C) O sözlerinizden ötürü çok kırıldım.
D) Bu nazik daveti o mu yaptı?
E) Törende ilk şiiri okuyan kardeşimdi.

7. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi özne ve yüklemden oluşmaktadır?**

A) Romanlarımda hareketli bir anlatımı benimsedim hep.
B) O, birçok uluslararası sempozyumda konuştu.
C) Duygu ve düşüncelerinizi daha etkili bir dille anlatabilirsiniz.
D) Şiir, redif ve kafiye kullanılarak yazılır.
E) Destan, edebiyatın en eski anlatılarındandır.

8. Yüklemi başta veya ortada bulunan cümleye devrik cümle denir.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerden hangisi devriktir?

A) Davetlilerin listesinde sizin de adınız var.
B) O yıl gittiğimiz pikniği unutur muyum hiç?
C) Bu başarıyı ödüllendirmemiz gerekiyor.
D) O, mesleğinde uzman bir kişidir.
E) Gittiğimiz her yerde saygıyla karşılandık.

9. İlerlemeyi ilke edinen kişiler, araştırmacı kişiliğe sahiptir.

Bu cümlenin öge dizilişi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özne - belirtili nesne - yüklem
B) Özne - zarf tümleci - yüklem
C) Özne - dolaylı tümleç - yüklem
D) Özne - belirtisiz nesne - yüklem
E) Özne - belirtisiz nesne - dolaylı tümleç - yüklem

10. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öge dizilişi** "nesne - zarf tümleci - yüklem" **şeklindedir?**

A) Akıllı insan, önemli bir karar vereceği zaman enine boyuna her detayı düşünür.
B) Büyük fikirlere sahip olanlar, büyük yüreklerdir.
C) Açgözlünün karnını asla doyuramazsınız.
D) Yazmak sanatı hayatı inceleyerek öğrenilir.
E) Ayağım karada oldukça denizden hoşlanırım.

11. I. Kalemler ve cetveller bu tesiste üretiliyormuş.
II. Yarın akşam bu sahada ilginç bir maç oynanacak.
III. Önümüzdeki kış fuar alanında kitap fuarı açılacakmış.
IV. Dün konferans salonunda şiir dinletisi vardı.
V. Az önce odada koyu bir sohbet başladı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisinin öge dizilişi diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

KARMA SORULAR 2

CÜMLE BİLGİSİ

1. Hikâye türü günümüzde kabuk değiştirmiştir. Alışılageldik hikâye çeşitlerinin dışında yepyeni hikâyecilik anlayışları ve eğilimleri belirmiştir. Postmodern yazın çizgisini takip eden yazarlar, hikâye türüne yepyeni pencereler açmıştır.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Ad cümlesi kullanılmıştır.
B) Basit cümleye yer verilmiştir.
C) Altı çizili bölüm, öznedir.
D) Birleşik cümle vardır.
E) Cümlelerin tamamı olumludur.

2. Mücadelesiz hayat, tabutunun tahtası çürümeden ismi unutulup gidenlerin hayatı olabilir.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdaki değerlendirmelerin hangisi yanlıştır?

A) Anlamına göre olumludur.
B) Yükleminin yerine göre devriktir.
C) Yapısına göre birleşiktir.
D) Yükleminin türüne göre fiil cümlesidir.
E) İçinde yan cümlecik bulunmaktadır.

3. Yunus Emre'nin gönül dünyamızdaki yeri bambaşkadır. Türkçenin bu büyük ozanının edebiyat tarihimizdeki yeri de gün gibi ortadadır. Yunus, halkın konuştuğu Türkçeyi en derin ve anlaşılır bir biçimde işlemeyi başarmıştır. Böylece edebiyatımızın müstesna şahsiyetlerinden birine dönüşmüştür.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Birleşik cümle görülmektedir.
B) Basit cümle vardır.
C) İsim cümlesi kullanılmıştır.
D) Belirtili nesne vardır.
E) Bağlı cümleye yer verilmiştir.

4. (I) Sanat eserinin biçim ve içerik olmak üzere iki boyutundan bahsedilebilir. (II) Sanat eserinin biçimi ile içeriği birbirinden bağımsız değildir. (III) Tam tersine sıkı bir ilişki vardır bu ikisi arasında. (IV) İyi bir biçim, ilgi çekici bir içeriği bambaşka boyutlara taşıyabilir. (V) Benzer şekilde dolu dolu bir içerik, biçimi daha da yetkin hâle getirir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi, yükleminin yeri bakımından ötekilerden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. "Bu ahşap konak yüz elli yıllık." dedi.

Bu cümlenin yapısına göre çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Basit B) Sıralı C) Bağlı
D) Girişik birleşik E) İç içe birleşik

6. **Aşağıdakilerden hangisi soru cümlesi değildir?**

A) Bilgisayarımın verimini ve hızını nasıl artırabilirim
B) Sınavdaki hangi sorular seni zorladı
C) Yarınki toplantıyı kim yönetecek
D) Hangi yemekten yiyeceğime karar vermiş değilim
E) Tabloda ağırlıklı olarak tercih edilen renkler nelerdir

ÜçDörtBeş

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili bölüm, diğerlerinden farklı bir ögeyi karşılamaktadır?**

A) İlin en uzak ilçesine gidiyordu aracımız.
B) Binanın en altında devasa bir konferans salonu vardı.
C) Kıyı şeridinde insanı mutlu eden bir esinti bulunur.
D) Koltukta ve halıda insanın gözlerini kamaştıran desenler göze çarpıyor.
E) Bir sorun olduğunu sezer sezmez harekete geçerdi.

8. **Aşağıdakilerden hangisi şartlı birleşik cümledir?**

A) "Kendinize önce bir hedef belirlemelisiniz." diyordu.
B) Az daha hızlansa önde giden birkaç yarışmacıyı geride bırakabilir.
C) Kitapların dünyası muhteşemdir, her kitap yepyeni bir yolculuktur.
D) Evden bir türlü çıkmadık çünkü temizliği bitiremedik.
E) Baktığım hiçbir yerde kulaklığımı bulamadım.

9. "Bazı şairler II. Yeni şiirinin anlamsızlığa kaydığını belirtmiştir, bazıları ise II. Yeni şairlerinin şiire şairanelik sağladığını dile getirmiştir." **cümlesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) İç içe birleşik cümledir.
B) İsim cümlesidir.
C) Devriktir.
D) Birden çok yükleme sahiptir.
E) Olumsuzdur.

10. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi kurallı değildir?**

A) Sert bir rüzgâr esiyordu batı yönünden.
B) Ceviz ağaçları rüzgârda tatlı tatlı sallanıyordu.
C) Gölün bazı yerlerinde irili ufaklı adalar vardı.
D) Ağaçlar bu bölgede kısalıyor.
E) Yöredeki bitki örtüsü yeşilin her tonunu barındırıyor.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili bölüm özne değildir?**

A) Belki hatıralar sizi böyle duygusallaştırdı.
B) Top, sert zeminde bir süre sekti.
C) Simsiyah bir bulut gökte ortaya çıktı.
D) Osmanlı İmparatorluğu o dönemde gücünün zirvesindeydi.
E) Öğrenciler laboratuvarda çalışmalarını sürdürüyor.

12. Profesör, bu makalesinde efsanelerdeki düşsel unsurların toplumsal yönünü anlaşılır bir biçimde ele alıyor.

Bu cümlede, aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

A) Nasıl B) Neyde C) Neyi
D) Kim E) Niçin

KARMA SORULAR 3

CÜMLE BİLGİSİ

1. Yıllardır Dünya dışı bir uygarlığın var olup olmadığını yabancı radyo sinyalleri arayarak sürdüren ABD'li araştırmacılar bundan böyle Evren'e kendileri radyo sinyali göndererek yanıt bekleyecek. Mountain View'de bulunan SETI Araştırma Enstitüsünden yapılan açıklamada, araştırmacıların 1984'ten beri evrende Dünya dışı bir uygarlığın ipuçlarını belirlemek için dinlemeler yaptığını fakat bunda şimdiye kadar başarılı olamadıklarını belirtti. Yine de oldukça ilginç gelişmeler olduğu müjdelendi. Bizce bunlardan en önemlisi ''Cüce Yıldızlar''ın keşfidir.

Bu parçada

I. Öge ortaklığı olmayan bağlı cümle
II. Basit yapılı isim cümlesi
III. Girişik birleşik cümle
IV. Öznesi ortak olan sıralı cümle

cümle çeşitlerinden hangilerinin örneği vardır?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) II ve III
D) I ve III E) I, II ve IV

2. (I) Gözümü kapatarak geçmişin aynasından kendimi seyretmeye başladım. (II) Geçmişi tartmak, keyiflidir. (III) Hele geçmişteki hatalardan ders alınmışsa faydalıdır. (IV) Bence geçmiş, geleceğin idman sahasıdır. (V) Geçmişi verimli değerlendirmek önemlidir.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede, gizli özne vardır.
B) II. cümle, iki ögelidir.
C) III. cümle, sıralıdır.
D) IV. cümlede, ad tamlaması yüklem görevindedir.
E) V. cümlede, yan cümlecik, temel cümlenin öznesidir.

3. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi yükleminin yeri bakımından diğerlerinden farklıdır?**

A) Basketbol maçlarına çok ilgi duyuyorum.
B) Ne zaman bu şiiri okusam duygulanırım.
C) O, her zaman eğlenceli ve şakacı bir insandı.
D) Yolculuğun ilk gününde epey yorulduk doğrusu.
E) Bu sepetteki oyuncaklarla oynayabilirsiniz.

4. (I) Filozoflar, varlığa ve bilgiye farklı pencerelerden bakan kişilerdir. (II) Onlar, düşünsel açıdan yoğun bir çaba içine girerek evreni tanımaya ve tanıtmaya çalışırlar. (III) Bu bakımdan onları "düşünür" sözüyle nitelendirmek uygun olur. (IV) Bazı filozoflar, çalışma ve düşünüşlerinde belli bir felsefi akımın etkisindedir. (V) Bazıları ise herhangi bir felsefi hareket içinde yer almadıklarından bağımsızdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangileri yükleminin türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

5. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öge sayısı diğerlerinden fazladır?**

A) Siz bu kitapları okuyun, bunlara dair izlenimlerinizi bir kâğıda yazın.
B) Yıllar önce izlediğim bu komedi filmi, yerli sinemamızın en sevilen filmlerindendir.
C) Her bir öğrenci, bu başucu niteliğindeki kaynakları okumalıdır.
D) Derste göstermeye dayalı metinlerin genel özelliklerini öğrendik.
E) Bu akşam televizyonda II. Dünya Savaşı'nın çetin mücadelelerini anlatan bir belgesel var.

ÜçDörtBeş

6. Bu parça, birçok sahnede başarıyla seslendirilmiştir.

Bu cümlenin öge dizilişi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Özne - zarf tümleci - zarf tümleci - yüklem
B) Özne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem
C) Özne - dolaylı tümleç - belirtili nesne - yüklem
D) Özne - dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem
E) Özne - belirtili nesne - zarf tümleci - yüklem

7. O yaz ---- .

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa cümlenin öge dizilişi "zarf tümleci - özne - nesne - yüklem" **şeklinde olur?**

A) köylüler hep hasatla uğraşmıştı
B) ben, on günlük bir tatile çıkmıştım
C) yirmiden fazla kitap okumuştum
D) herkes, havaların epey sıcak olduğunu dile getiriyordu
E) hayatımın en güzel yazlarından biriydi

8. **Aşağıdakilerden hangisi yer tamlayıcısı ve nesne bulunan kurallı fiil cümlesidir?**

A) Çekmecede renk renk kalemler duruyordu.
B) Bu şarkıyı arabamda hep beğenerek dinlerim.
C) Garsonlar masaları türlü yemeklerle doldurdular.
D) Koltuk takımını yerleştireceğiz oturma odasına.
E) Bu köyde yaklaşık on yıl yaşamış.

9. **Aşağıdakilerden hangisi olumsuz, basit isim cümlesidir?**

A) O, alanında meşhur bir bilim insanı değildir.
B) Çok istediğim hâlde o filmi seyredemedim.
C) Söylediklerinizi bizce de doğru değildir.
D) Bu yemeği daha önce yememiş değilim.
E) Bu ayakkabı benim istediğim biçimde yapılmamış.

10. I. Denemelerimde genelde duygular ve gündelik yaşam üzerinde durdum.
II. Şiirlerimi gözden geçirdim ve onların üzerinde ufak tefek değişiklikler yaptım.
III. Romanlarımda karmaşık bir olay örgüsünden kaçındım, okurlarımı yormayacak anlatılar inşa etmeye çalıştım.
IV. Önceleri serbest tarzda şiirler yazıyordum, sonradan hece ölçüsüne yöneldim.
V. Şiir de roman da yazdım, her iki türde de nitelikli ürünler ortaya koyduğuma inanıyorum.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi yapıca bağlıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer tamlayıcısı vurgulanmıştır?**

A) Felsefi romanları derinlemesine anlamak için felsefi akımları araştırırdı.
B) Edebî eserlerde gündelik konuşma dilini sıkça kullandım.
C) Türk edebiyatının belli başlı yazarlarını büyük bir keyifle okudum.
D) Yazdığım öyküleri vermek için dün yayınevine gittim.
E) Kitaplarımın ön sözünü yazarken zorlandığımı daha önce de söylemiştim.

KARMA SORULAR 4

CÜMLE BİLGİSİ

1. Yüklemi isim veya isim soylu sözcük olan cümlelere isim (ad) cümlesi denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi isim cümlesidir?

A) Makalenin uzmanlık gerektiren bir tür olduğunu belirtti.
B) O, denemelerinde pek çok konuya temas etmiştir.
C) Bu yazarımızın içten bir anlatımı olduğunu görüyorsunuz.
D) Davete iş dünyasının tanınmış temsilcileri katıldı.
E) Bilgisayarın işlemci hızı gayet yeterliydi.

2. (I) Her kitapta ilgimi çeken bir şeyler olabileceğine inanırım. (II) Kitaplara merakla yaklaşır, onları okurken tüm ilgi ve dikkatimi veririm. (III) Konsantrasyondan bahsediyorum. (IV) Okuyucu tam bir konsantrasyonla kitabı okursa ondan maksimum faydayı sağlar. (V) Bilgi edinerek gelişir, kişisel deneyimlerini zenginleştirir.

Yukarıdakilerden hangisi, içinde dolaylı tümleç bulunan bir sıralı cümledir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. **Aşağıdakilerden hangisi özne ve yüklemden oluşan basit yapılı bir cümledir?**

A) Teknoloji, bilginin yaşama uyarlanmasıyla belirir.
B) Bilim, insanın toplam bilgi potansiyelini kapsar.
C) Gelişme, değişerek yenilenmedir.
D) Bilginin sınırları, merakın sınırlarıdır.
E) Öğrenme, kişinin bilgi yönünden zenginleşmesidir.

4.
I. Dünkü filmi beğenmemiş değiliz.
II. Ne gazete ne de dergi okudu.
III. Sizi bu konudaki gayretinizden ötürü kutluyorum.
IV. Hastalıktan ötürü biraz kilo kaybetti.
V. Hatıralarımı kitaplaştırmayı çok istiyorum.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi anlamı bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. **Aşağıdakilerden hangisi olumsuz, birleşik soru cümlesidir?**

A) Nerede kaldı acaba siparişler?
B) Yazıyı defalarca okuduğun hâlde ondan bir şey anlamadın.
C) Bu sabah kendimi niçin yorgun hissediyorum?
D) Yaptığınız her resimde soğuk renkler mi ağırlıktadır?
E) Bütün tanıdıklarınızı davete çağırmadınız mı?

6. Bilginin niteliği üzerinde birçok teori ortaya atılmıştır. Bilginin esasen soyut bir düzlemde yer aldığı noktasında herhangi bir kafa karışıklığı bulunmamaktadır. Esas mesele, bilginin kullanımı ve somutlanması meselesidir. İşte bu husus, farklı felsefi düşüncelerin devreye girmesine yol açıyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Farklı yapıda cümleler
B) Söz öbeği hâlinde yüklem
C) İki ögeli cümle
D) Farklı türden yüklemler
E) Belirtili nesne

Üç Dört Beş

7. Dilin gündelik kullanımı ile edebî kullanımı arasında belirgin bir fark vardır. Gündelik dilde kelime dağarcığı sınırlıdır. Kültürel ve edebî yönden yoğun anlamlar içeren kelime ve terkiplere pek başvurulmaz. Edebî dilde ise kelimeler, çok çeşitli anlam katmanlarına sahip olabilir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Ad cümlesi
B) Dolaylı tümleç, zarf tümleci, yüklem dizilişine sahip cümle
C) Birleşik cümle
D) Sıralı cümle
E) Basit cümle

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir sıfat tamlaması özne görevinde kullanılmıştır?**

A) Küçük bir çocuk, mutlu bir şekilde oynuyor.
B) Hikâyenin kahramanı, ihtiyar bir eskiciydi.
C) Bu masmavi denizi çok mu çok seviyoruz.
D) Dostluğun önemi ve gerekliliği tartışılmaz.
E) Her gün biraz daha yaşlandığımı seziyorum.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem bir deyim grubundan oluşmaktadır?**

A) Şimdi Boğaz'dan geçen gemileri seyrediyorum.
B) Okuldaki münazaraların çoğuna katılmıştı.
C) Böylesine etkileyici bir şiire bile burun kıvırdı.
D) Bu futbolun tura yetmeyeceği açıktı.
E) Haber, ajanslara az önce iletilmiş.

10.
I. Bu yerde huzur ve neşe vardı.
II. Günlerin art arda geçtiğini görüyordum.
III. Artık zihnimde her şeyi yerine oturttum.
IV. Hangi fırsatları kaçırdığınızı bilin.
V. Gönlüme şevk ve heyecan yerleşti.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler, öge dizilişine göre eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi biçimce olumlu, anlamca olumsuzdur?**

A) Ne kitap okudu ne de müzik dinledi.
B) Defterde yazılı notlardan hiçbir şey anlamadım.
C) Bu güzel gole ancak şapka çıkarılır.
D) Derste anlatılan konuları kavramıyor değilim.
E) O, hızlı düşünen ve uygulama yönü güçlü bir insan değil.

12. Saydıklarım arasında daha önce okuduğunuz bir yazar yok mu?

Bu cümlenin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Kurallı cümle
B) Olumsuz cümle
C) Birleşik cümle
D) Fiil cümlesi
E) Soru cümlesi

Üç Dört Beş

1. Şairin son şiir kitabını büyük bir heves ve merakla okudum.
I

Okudum da aradığımı bulabildim mi? Ne yazık ki hayır.

Nerede şairin o eski dizeleri? Kitapta bir acele

hazırlanmışlık, bir olmamışlık havası esiyor.
II

Bu parçadaki altı çizili ögeler, aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II
A)	nesne	nesne
B)	nesne	özne
C)	özne	nesne
D)	özne	özne
E)	nesne	yüklem

2. Semtimizin sakinleri gayet nazik ve samimi insanlardı.

Bu cümlenin özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Olumlu - isim - basit - devrik
B) Olumlu - isim - basit - kurallı
C) Olumlu - isim - birleşik - kurallı
D) Olumlu - fiil - basit - kurallı
E) Olumsuz - isim - birleşik - devrik

3. Uzun ve soğuk bir kış bitti, havalar ısınmaya başladı. Keyifler yerinde elbette. Güneşte kemiklerimizi ısıtmayı özlemişiz epey. Her mevsimin kendince bir güzelliğinin olduğunu düşündüm hep. Kışın benim nazarımdaki en büyük güzelliklerinden biri ise terlememekti.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Devrik cümle kullanılmıştır.
B) Bağlama grubu özne görevindedir.
C) Yüklem görevinde kullanılan eylemsi görülmektedir.
D) Sıralı cümle vardır.
E) Nesneyi açıklayan ara söze yer verilmiştir.

4. Çini sanatının Türk sanatında ayrıcalıklı bir yere sahip olduğu bilinmektedir. Bu sanatın en nadide ve dikkat çeken örnekleri, camilerin iç duvar süslemelerinde görülmektedir. Etkileyici ve şaşırtıcı renk kompozisyonlarının belirgin olduğu çinilerde bitki süslemeleri öne çıkmaktadır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Özne görevinde kullanılan ad takımı
B) Olumlu ve devrik cümle
C) Öge ortaklığı bulunan sıralı cümle
D) Basit cümle
E) Zarf tümleci

5. Ne hoştur kırlarda yazın uyumak
I

Bulutlar ufukta beyaz bir yumak
II III

Ağaçlar bir derin hulyaya varmış
IV

Saçında yepyeni teller ağarmış
V

Bu dörtlükteki altı çizili bölümlerden hangisi, diğerlerinden farklı bir ögeyi karşılamaktadır?

A) IV B) II C) V D) III E) I

6. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca olumsuzdur?**

A) Bu sözlerinizden bir sonuç çıkarmamış değiliz.
B) O ustalar, el sanatlarımızı uygulamaya devam ediyor.
C) Bu el yazısı notlardan bir şey anlamış değilim.
D) Hem oyun yazıyor hem de oyunları sahneye koyuyor.
E) Söz konusu problemin üstesinden gelemeyecek değiliz.

7. Sağlıklı ve dengeli bir kişilik, saygın bir kişiliktir.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Olumludur.
B) Basit yapılıdır.
C) Üç ögeli bir cümledir.
D) Ad cümlesidir.
E) Yüklem, sıfat tamlamasından oluşmaktadır.

8. Kyoto Protokolü, sera etkisi yaratan gazların salınımlarını (emisyon) kısma hedefini içeren ve uluslararası bağlayıcılığı olan bir anlaşmadır. Sera etkisi yaratan gazlar, kısmi de olsa, küresel ısınmanın, yani küresel ısının yeryüzündeki hayatı tehdit edecek derecede artmasının nedenleri arasında gösteriliyor. 1997 yılında oluşturulan protokol, 1992'de imzalanan bir çerçeve anlaşmada belirlenen ilkelere dayanıyor.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Sadece temel ögelerden oluşan cümle vardır.
B) Bağımlı-sıralı cümle örneği bulunmaktadır.
C) Dolaylı tümlecin vurgulandığı cümleye yer verilmiştir.
D) Herhangi bir ögenin açıklayıcısı olmayan ara söz kullanılmıştır.
E) Parçayı oluşturan cümlelerin hiçbirinde nesne yoktur.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesne, bağlama grubundan oluşmaktadır?**

A) Hem Kahramanmaraş'a hem de Adana'ya gidecek.
B) Ya denemeyi ya da şiiri seçeceğim.
C) Bu iş tepeden tırnağa emek ve saygıdır.
D) Gerek koşarak gerek yürüyerek bu yolu aştılar.
E) Size katılıyorum zira bence de mutluluk varılacak bir hedef değildir.

10. Destanın, edebiyatın en eski mahsullerinden biri olduğu bilinir.

Bu cümle ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İki ögeli bir cümledir.
B) Yan cümlecik nesne görevinde kullanılmıştır.
C) Eylem cümlesidir.
D) Girişik birleşik yapıdadır.
E) Düz (kurallı) cümledir.

11. Kimse kendi terinde boğulmaz; uğraş verenler, emeklerinin karşılığını alırlar.

Yukarıdaki cümlede kaç farklı öge kullanılmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

12. (I) Süper kahramanların çizgi romanlarda güçlerine kavuşmaları, genellikle belli başlı şekillerde olmaktadır. (II) Bilinmeyen bir dünyadan ya da doğrudan uzaydan gelen insanüstü güçlere sahip süper kahramanlar, en yaygın bilinen örneklerdendir. (III) İkinci sıradakiler radyoaktif etki sonucu güçlerine kavuşan süper kahramanlardır. (IV) Radyoaktif bir hayvan tarafından ısırılan karakter, bir süper kahramana dönüşüp onu ısıran hayvanın özelliklerine sahip olur. (V) Başvurulan yöntemlerden bir diğeri de deney kazaları sonucu ortaya çıkan kahramanlardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlenin öznesi, belirtili isim tamlamasıdır.
B) II. cümlenin öznesi, sıfat tamlamasıdır.
C) III. cümlenin yüklemi, sıfat tamlamasıdır.
D) IV. cümlenin öznesi, belirtisiz isim tamlamasıdır.
E) V. cümlenin yüklemi, sıfat tamlamasıdır.

TYT - 2021

ÜçDörtBeş

13. I. Bu şiiri okuyan kişi kimdi?
II. Bunca soruyu ne zaman çözmüştünüz?
III. Bu nasihatleri kimlere vermiştiniz?
IV. Seyahatten ne gün dönmeyi düşünüyorlar?
V. Bu tatlıyı hazırlamak için ne gerekiyormuş?

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde soru özneyi buldurmaya yöneliktir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öge sayısı diğerlerinden <u>çoktur</u>?**

A) Her bilim dalının kendine has ilke ve çalışma yöntemleri vardır.
B) Bilim insanlığa yeni keşif ve icatlar sunmuştur her zaman.
C) Bilimin gündelik yaşama uyarlanmış hâline teknoloji denir.
D) Uygarlık yarışına yön veren ülkeler, bilimde ilerlemiş ülkelerdir.
E) Sanatın bilimden ayrılan pek çok yönünün olduğu bilinmektedir.

15. Mükemmel insanların aksayan tarafları çok belli olur.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Temel ögelerden oluşmaktadır.
B) Zarf tümleci vurgulanmıştır.
C) Kurallı eylem cümlesidir.
D) Hem anlamca hem de yapıca olumludur.
E) Birleşik yapılı bir cümledir.

16. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylı tümleç, fiilimsi grubundan oluşmaktadır?**

A) İçimizdeki en mutlu insanlar, yaşamdaki güzellikleri görebilenlerdir.
B) Acıktığınızda bana haber vermeniz yeterli olur.
C) Bana hediye ettiğin her kitaba gözüm gibi bakıyorum.
D) Klima açılınca biz de serinlediğimizi hissettik.
E) Filmden çıktığımızda izleyiciler çok mutluydu.

17. (I) Bilgisayarda farklı sesler için ağzın ve gırtlağın hareketleri kopyalanıyor. (II) Sonunda "sanal ses aygıtından" sentetik bir konuşma duyuluyor. (III) Neden bu şekilde çalışıyor? (IV) Her bir sözcüğün kodunun elektrik sinyalleri için beyni taramanın daha kolay olduğunu düşünebilirsiniz. (V) Ancak bu girişimler sınırlı başarıya ulaştı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisi "zarf tümleci - zarf tümleci - yüklem" **öge dizilişine sahiptir?**

A) V B) III C) I D) II E) IV

18. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi yapıca diğerlerinden farklıdır?**

A) Değişmez kural, değişmez kuralın olmayacağıdır.
B) Büyük sıçrayışı gerçekleştirmek isteyen kişiler, birkaç adım geriye gitmelidir.
C) Mutlu olmayı yarına bırakmak, en büyük hatalardandır.
D) Bilgi ve kültür aydınlığına açılan en büyük pencere bilgidir.
E) Sevgiye dönük yatırım, her zaman en yüksek kârı getirir.

Üç Dört Beş

ÜNİTE 07

Anlatım Bozukluğu

Anlama Dayalı Anlatım Bozuklukları

Dil Bilgisine Dayalı Anlatım Bozuklukları

Karma Dil Bilgisi

ÜçDörtBeş

1. Kesinlik anlamı taşıyan bir sözcükle olasılık anlamı taşıyan bir sözcüğün aynı cümlede kullanılması anlatım bozukluğuna sebep olur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya örnek olabilecek bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Çevre kirliliğini söküp atmak için tedbirler alınıyor.
B) Yalın bir anlatımı tercih etmesi yüzünden çok okunuyor.
C) İş yerleri birbirine çok yaklaşık inşa edilmiş.
D) Kasada tamı tamına beş altı kilo kadar domates var.
E) Bu kadar çekimser olma, aralarına katıl artık.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gereksiz sözcük kullanımı anlatım bozukluğuna yol açmıştır?**

A) Hasta, başarılı bir operasyonun ardından istirahat ediyor.
B) Geldikleri bu toprakları yurt belleyip yürekten sevdiler.
C) Ne zaman sıkılsam birkaç şarkı veya türkü dinlerim.
D) Eldeki mevcut olanakları en verimli şekilde kullanmalıyız.
E) Meteoroloji verilerine göre bugün yağış ve kuvvetli rüzgâr bekleniyor.

3. Ansiklopedinin (I) kalın (II) cildini raftan indirdi, açtı, onu (III) merakla (IV), hızlıca (V) okumaya başladı.

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerden hangisinin çıkarılması, cümlenin anlamında bir daralmaya yol açmaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Sahil yolunu kullanarak alışveriş merkezine ulaştık.
II. Her hatadan çıkarılacak bir dersin olduğunu unutmayınız.
III. İnsan, etrafındaki fırsatları fark etmeli ve etken kullanmalı.
IV. Balkonda hoş kokulu çiçekler vardı.
V. Bu mutsuzluğunuzun bir nasılı ve nedeni olmalı.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde sözcüğün yanlış anlamda kullanılmasından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Bu haftaki maçı kesinlikle kazanabiliriz.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gereksiz sözcük kullanımı
B) Anlamca çelişen sözcüklerin bir arada kullanımı
C) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı
D) Sözcüğün yanlış yerde kullanımı
E) Deyimin yanlış kullanımı

6. "Dıranas'ın üslup, söyleyiş ve anlatımında etkileyici bir husus vardır." **cümlesindeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?**

A) Gereksiz sözcük kullanımı
B) Sözcüğün yanlış yerde kullanımı
C) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı
D) Anlam belirsizliği
E) Mantıkça uyuşmazlık

7. Bunca yolu yaya yürüyerek geride bırakmışlar, bu verimli toprağı yurt yapmışlar.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisiyle giderilebilir?

A) Virgülün yerine "ve" sözcüğü kullanılarak
B) "yaya" ile "yürüyerek" sözcüklerinin yerleri değiştirilerek
C) "Bunca" sözcüğü cümleden çıkarılarak
D) "yaya" sözcüğü cümleden çıkarılarak
E) "geride" sözcüğü cümleden çıkarılarak

8. (I) Büyükçe bir lokantaya girdik. (II) Müsait bir masaya geçerek garsonun menüyü bize getirmesini bekledik. (III) Çok geçmeden garson, menüyü masamıza bıraktı. (IV) Yemeklerin çeşitlerini ve ücretlerini inceledik bir süre. (V) Sonra herkes, yiyeceği yemeği garsona bildirdi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Edebiyat tarihinde şimdiye değin nice ozan, şair ve yazar boy göstermiştir. Bunlardan bazılarının adı, ezberimizdedir. Eserleri söylendiğinde yüreğimiz pıt pıt atar. Çünkü o sanatçıların eserlerini gönlümüzün en nadide köşesine yerleştirmişizdir.

Bu parçadaki anlatım bozukluğu, aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) Anlamca çelişen sözcüklerin bir arada kullanımından
B) Anlam bulanıklığından
C) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımından
D) Gereksiz sözcük kullanımından
E) Sözcüğün yanlış yerde kullanımından

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?**

A) Küme düşme şansımız hâlâ sürüyordu.
B) Eğitim kurumu, yeniliğe açık olmalı ve çağdaş metotları kullanmalı.
C) Sahili kapsayan atıklar, çevre duyarsızlığının ispatıydı.
D) Şiirlerini okuduğumuzda büyük bir edebî keyif alırdık.
E) Artan sağlık sorunlarını, hareketsiz yaşama ve sağlıksız beslenmeye borçluyuz.

11. (I) Azizim, sana bu mektubu yazdığım için derin bir mutluluk içerisindeyim. (II) Geçen hafta yeni öykü kitabım okurlarla buluştu ve onlardan aldığım ilk görüşler, öykülerin nitelikli olduğu yönünde. (III) Bir de senin fikrini almak istedim. (IV) Lütfen, kitabımı detaylı incele. (V) Öykülerin içeriği, dili ve konusu ile ilgili yorumlarını en kısa sürede bekliyorum.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) II B) IV C) I D) V E) III

12. (I) Olgun insan denince akla kim gelir? (II) Eminiz ki sinirli anlarda kendine hâkim olan insan, olgun insan olsa gerek. (III) Kendine hâkim olmak ise sabırlı olmakla doğrudan ilişkilidir. (IV) Peki, olgunluğun belirtilerine başka neler örnek verilebilir? (V) Kibarlık, ağırbaşlılık, dürüstlük…

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlamca çelişen sözler bir arada kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. (I) Her denizde yüzdüğümde suyun ferahlatıcı etkisini hissediyorum. (II) Yüzmenin bedenimi dinç tuttuğunu düşünüyorum. (III) Yüzerken kaslarımı çalıştırıyorum. (IV) Bu bakımdan spor yapmış oluyorum. (V) Yüzme benim için dinlendirici bir spor yani.

Bu parçadaki cümlelerin hangisinde sözcüğün yanlış yerde kullanımından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?**

A) Sempozyumun bitiminde herkese şükranlarını ve teşekkürlerini sundu.
B) Dün beş saat süreyle su kesintisi yaşandı.
C) Futbol takımımızın son maçında yenilmesini sen sağladın.
D) Her mesleğin kendine has ilke ve prensipleri vardır.
E) Araçların hepsinin periyodik bakımı yapılmıştı.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Teknik direktör, maçın doksanıncı dakikasında ilk oyuncu değişikliğini gerçekleştirdi.
B) Yağmurun yağmasıyla caddede kimse kalmadı.
C) Bu iş yerinde tam on yıldır çalışıyor.
D) Yaklaşık bir saattir bu parkta bekliyordu.
E) Yavrulama yapan kedilerin bakımıyla ilgileniliyor.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yardımcı eylemin gereksiz kullanımı anlatım bozukluğuna yol açmıştır?**

A) Biletini görevliye kontrol ettirmiş olanlar, trene yerleşti.
B) Çocuklar, okulun bahçesinde koşuyor, oynuyor.
C) Kısa bir molanın ardından yolculuğa devam ettik.
D) Tatil planlarımı çok önceden yaparım, hiçbir hazırlığı son dakikaya bırakmam.
E) Arabayı gazetenin önüne park ettim.

5. "Son yıllarda teknolojinin çok hızlı arttığını fark ediyoruz." **cümlesindeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?**

A) Deyim yanlışı
B) Mantık hatası
C) Sıralama yanlışı
D) Sözcüğün anlamına uygun kullanılmaması
E) Anlamca çelişen sözcüklerin bir arada kullanılması

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Sempozyumda, Türk sosyolojisinde Ziya Gökalp'in yeri üzerinde duruldu.
B) Bu kitapları okumak ve değerlendirmek büyük keyif.
C) Rüzgâr şu an etkisini kaybetti ve yangın kontrol altına alındı.
D) Törende şiirler ve yazılar okunarak ünlü şair anıldı.
E) O sanatçımıza herkesin itibar ve saygı göstermesi lazım.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı türde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Şu anda mutlaka evde ders çalışıyor olmalı.
B) Karneleri alma günü yaklaştıkça heyecanım da gittikçe artıyordu.
C) Hiç kuşku yok ki şüphesiz okumaktan keyif alıyordu.
D) Zaman zaman onunla farklı düşündüğüm de olur bazen.
E) Yazarın tek amacı ve gayesi, yaşam gerçeklerini okura iletmektir.

8. "Yürümek şöyle dursun koşacak hâlim yok." **cümlesindeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?**

A) Anlam bulanıklığı
B) Sıralama yanlışı
C) Kelimenin yanlış anlamda kullanılması
D) Deyim yanlışı
E) Duruluk ilkesine aykırılık

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözcüğün yanlış anlamda kullanılması anlatım bozukluğuna yol açmıştır?**

A) Yörede tarım ve hayvancılık temel geçim kaynakları olarak öne çıkıyor.
B) Yazılarımda da konuşmalarımda da sade bir dil kullanırım.
C) Bu anlamsız tartışmanın doğmasında sizin de katkınız var.
D) Bahçeye yeni çiçek tohumları ektik.
E) Bir zamanlar bu topraklar çok verimli ve bereketliymiş.

10. "Şüphesiz rahatsız olmasaydı belki bizimle gezmeye gelirdi." **cümlesindeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?**

A) Yanlış anlamda sözcük kullanımı
B) Anlamca çelişen sözcüklerin bir arada kullanılması
C) Karşılaştırma hatası
D) Anlam belirsizliği
E) Sözcüğün yanlış yerde kullanılması

11. I. Genç yazarlarımız arasında öyküye verilen önemin yükselmesi sevindirici.
II. Tedbir alınmazsa bu rahatsızlık ölüme hatta kalp krizine yol açabilir.
III. Uzanmak bir yana oturmaya mecali yok.
IV. Bu tarım ürününün önemli bir kısmı yurt dışına ihraç ediliyormuş.
V. Bütün gün izlediğim belgeselin etkisinden kurtulamadım.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlam belirsizliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. **Bir cümlede gereksiz sözcük kullanımı, aşağıdaki anlatım ilkelerinden hangisine aykırıdır?**

A) Kalıcılık B) Açıklık C) Yalınlık
D) Duruluk E) Özgünlük

1. (I) Güzellik, yaşamın hemen her alanında karşımıza çıkabilir. (II) Mesela şık bir takım elbise… (III) Bunun aynadaki yankısına hayranlık duymamak mümkün değildir. (IV) Her bir dizesi birbirinden anlamlı bir şiir düşünün. (V) Böyle bir şiirden estetik hazlar alınmaması düşünülemez.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Kuzenim ekonomiye ilgi duyan bir insan. Güncel ekonomiyi takip ediyor ve ekonomi tarihine de merak duyuyor. Geçen yıl iktisattan mezun oldu. Bu yıl ise dil öğretimi görmek için yurt dışına gitti.

Bu parçadaki altı çizili cümlede görülen anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) Anlamca çelişen sözcüklerin bir arada kullanılmasından
B) Anlam belirsizliğinden
C) Gereksiz sözcük kullanımından
D) Sözcüğün yanlış yerde kullanımından
E) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımından

3. Cümlenin anlamına uymayan bir deyimin kullanılması anlatım bozukluğuna yol açar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya örnek bir kullanım söz konusudur?

A) Paniğe kapıldığı için etekleri zil çalmış bir vaziyette sağa sola koşturuyordu.
B) Düşüncelerinizi toparlayamıyor, iki lafı bir araya getiremiyorsunuz.
C) Ona bu işlemde bir hata olduğunu defalarca anlattım, dilimde tüy bitti âdeta.
D) Biraz daha gayret edelim, çoğu gitti azı kaldı.
E) Konuşmalarınızla niyetinizi ortaya koydunuz, bir nevi renginizi belli ettiniz.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Satrançta her hamlenin önemli olduğunu söylerdi.
B) Kaptanın seyir defterinde birçok önemli bilgi vardı.
C) Kapı çaldı, gelen kapıcı olmalı.
D) Planlarım gerçekleşmeyince düş kırımına uğradım.
E) Sinekler vızıldaya vızıldaya dolaşıyordu.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözcüğün yanlış yerde kullanılması anlatım bozukluğuna yol açmıştır?**

A) Kendimi az da olsa tamamen hatalı hissediyorum.
B) Bireyin hem beden sağlığına hem de ruh sağlığına önem vermesi gerekir.
C) Kış lastiği kullanılmazsa kaza yapma şansı artar.
D) Müsait zamanlarında huzurevinde yaşayan insanları ziyaret ediyordu.
E) Arsayı yüksek parmaklıklarla kaplamışlar.

6. (I) Üç gün önce mektubunu aldım. (II) Mektupta gayet özenli bir anlatım kullanılmış. (III) Cümle düşüklüklerinden kaçınılmış. (IV) Sözcük seçiminde titiz davranılmış. (V) Giriş, gelişme ve sonuç planı başarıyla uygulanmış.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlam belirsizliği vardır?

A) V B) II C) I D) IV E) III

ÜçDörtBeş

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?**

A) Yeni yerime oturmuştum ki zil çaldı.
B) Ayakta durmak bir yana, maç yapacak hâlim bile yok.
C) Bu yıl yaptığım tabloları bir sanat galerisinde sergiledim.
D) Bu kadar kısa bir zaman süresinde proje nasıl tamamlanacak?
E) Gecikmeyi sevmez, her randevusuna tam vaktinde giderdi.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Deneyimlerimi genç yazarlara aktarmaya çalıştım.
B) Yazın alanında nitelikli eserler ortaya koymanın zorluğunu idrak etmişti.
C) Kısa bir süre şiir ve öykü yazdıktan sonra romana yöneldi.
D) Ne kadar şiir yazarsanız yazın eğer şiire içtenliğinizi eklemediğiniz zaman başarılı olamazsınız.
E) Şu an bir roman yazmayı düşünüyorum fakat denemeye ara vermeyi aklımdan geçirmiyorum.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gereksiz sözcük kullanımı anlatım bozukluğuna yol açmıştır?**

A) İnce eleyip sık dokuyarak elinizdeki kitabı yazdık.
B) Giysiler gibi mutfaklar da yöreden yöreye göre farklılık göstermektedir.
C) Mimaride kültürel değerler gözetilmeli ve doğayla barışık olunmalıdır.
D) Şarkı söylemek ya da dinlemek istediğimizde bir araya gelirdik.
E) Bir şairi tanımak, onun yapıtlarını okuyup anlamakla mümkündür.

10. Az önce gördüğümüz ihtiyar, 900 veya bir kilometre yürüyünce şelaleye varacağımızı söyledi bize.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisiyle giderilebilir?

A) "söyledi" ve "bize" sözcükleri yer değiştirerek
B) "Az önce" sözü parçadan çıkarılarak
C) "veya" sözcüğü "ya da" yapılarak
D) "ihtiyar"dan sonra "adam" getirilerek
E) "900"den sonra "metre" getirilerek

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük anlatım bozukluğuna yol açmıştır?**

A) Saçıma taktığım boncuklar pek güzel duruyor.
B) Doktor bu ilacın günde iki kez kullanılmasını ona söyledi.
C) Bu kitabın amacı, herkesçe bilinen bir meseleye farklı bir pencere açmaktır.
D) Yaşanmış anılarımı bir kitapta toplamayı düşünüyorum.
E) Bazı yüz ifadeleri duygularımızı yoğun olarak yansıtır.

12. Bilimin amacı, yeni bilginin yayılması (I), önceki bilgilerin sürekli (II) doğrulanmasıdır. Bilimsel yaklaşımda tek bir olgu (III) hakkındaki yargılar değil, bir genellemeye ulaşma söz konusudur. Bilimin temel işlevleri ve fonksiyonları (IV); anlama, açıklama ve kontrol olarak ifade edilebilir. Bilimde mutlak doğruluk (V) ve yanılmazlık yerine, şimdilik doğru olan "geçici doğrular" vardır.

Bu parçadaki anlatım bozukluğunun giderilmesi için numaralanmış sözlerden hangisi çıkarılmalıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. (I) Basketbol dendiğinde amcam için sular durur. (II) Basketbol konusunda asla onun kadar meraklı ve bilgili bir kişi yoktur sanırım. (III) Ondaki bu basketbol sevdası yıllar öncesine dayanıyor. (IV) Kendisinden dinlediğime göre amcam, lise yıllarında bu spora merak salmış. (V) Kısa sürede okulun basketbol takımının parlayan yıldızı hâline gelmiş.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. İnsanın her ağzına geleni söylememesi gerekir ki karşısındakine saygı çerçevesinde hitap edebilsin.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Deyim yanlışlığı
B) Atasözü yanlışlığı
C) Sözcüğün yanlış anlamda kullanılması
D) Gereksiz sözcük kullanılması
E) Sözcüğün yanlış yerde kullanılması

3. Kendi evinin bahçesine ektiği ayva fidanının yeterince büyümediğini görünce bitkilerle arası iyi olan birinden yardım almak istedi.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerin hangisidir?

A) Yanlış anlamda sözcük kullanımı
B) Sözcüğün yanlış yerde kullanımı
C) Anlam belirsizliği
D) Sıralama yanlışı
E) Çelişen sözlerin kullanımı

4. "O, bir işe başladığında tüm vaktini ve zamanını harcar, işi mutlaka tamamlardı." **cümlesindeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisiyle giderilebilir?**

A) "O" sözcüğü cümleden atılarak
B) "vaktini" ve "zamanını" sözcüklerinin yerleri karşılıklı değiştirilerek
C) "ve zamanını" sözü cümleden çıkarılarak
D) "İşi" sözcüğü, "işleri" yapılarak
E) "tüm" sözcüğü cümleden çıkarılarak

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Ne yazık ki çok istememe rağmen roman yazamadım.
B) Yolun karşısına geçerken çok dikkatli olmalıyız.
C) Havalar ısındıkça doğada bir canlanma oluyor.
D) Bu büyük projenin başarısında onun da parmağı var.
E) Bilim insanları, merak duygusu güçlü insanlardır.

6. (I) Kent yaşamında müthiş bir hareketlilik var. (II) Bu hareketlilik ve yoğunluk, trafikteki vasıtaların daha çok yakıt tüketmesini sağlıyormuş. (III) Şehrin koşuşturmacasından memnun olanlar da yok değil. (IV) Çünkü şehrin kalabalığı, ticari canlılığı beraberinde getiriyor. (V) Bu da tüccarlara sürümden kazanma imkânı tanıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) III B) II C) IV D) V E) I

ÜçDörtBeş

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim yanlışlığından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Adam böyle bir yanlışa düşünce süt dökmüş kuzu gibi oldu.
B) Sabahtan beri ağzıma bir şey koymadım, karnım zil çalıyor.
C) Ağzımıza bir parmak bal çalıp bizi oyaladınız.
D) Kulaktan dolma bilgilere itibar etmemen gerekiyor.
E) Bu ağır koku burnumun direğini kırdı.

8. "Şimdiye kadar nice zor ve çetin işin üstesinden geldik." **cümlesindeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerin hangisidir?**

A) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı
B) Gereksiz sözcük kullanımı
C) Sözcüğün yanlış yerde kullanımı
D) Anlam belirsizliği
E) Anlamca çelişen sözcüklerin birlikte kullanımı

9. (I) Kitap okumak kolayca genç yaşlarda kazanılacak bir yetidir. (II) Kitap okuma sevgisi bir bünyeye yerleşirse oradan bir daha çıkmaz. (III) Zaman geçtikçe bu alışkanlık kökleşir. (IV) Okuyana zevk veren bir aktiviteye dönüşür. (V) Okuyanın bilgi ve görgüsünü artırır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Bu şehirde mimari doku ile doğal bitki örtüsü arasındaki uyum gözetilmiş ve çok katlı beş binanın dışında başka yüksek bina oluşturulmamış.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) Sözcüğün yanlış anlamda kullanılmasından
B) Sözcüğün yanlış yerde kullanılmasından
C) Gereksiz sözcük kullanılmasından
D) Anlam bulanıklığından
E) Deyimin yanlış anlamda kullanılmasından

11. (I) Onunla son görüşmemizin üzerinden aşağı yukarı tam yirmi yıl geçmiş. (II) Bir kitap fuarının açılışında konuşmuştum o değerli yazarımızla. (III) Edebiyatımızın güncel meselelerine dair önemli görüşler ileri sürmüştü. (IV) Kendisiyle bir mülakat için sözleşmiştik. (V) Yaptığımız mülakat, o dönemde okuyucuların büyük ilgisini çekmişti.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) II B) IV C) III D) V E) I

12. Evde ailemiz ile (I) vakit geçirirken yapabileceklerimizin başında sohbet etmek geliyor; konuşmak, kendini güzelce (II) ifade edebilmek (III) hepimizin en (IV) önemli ve mühim (V) ihtiyaçlarından.

Numaralanmış sözcüklerden hangisinin çıkarılması, cümledeki anlatım bozukluğunun giderilmesini sağlar?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. (I) Çocukluğuma dair hatırımda kalan olaylardan biri de babaannem ile annemin çoraplar dokumasıydı. (II) Onlar kadar sevgisini emeğine katan pek az insan vardır bence. (III) Hele onların o sıcaklık yayan gülüşleri…
(IV) Babaannem ve sonra annemin vefatıyla bir yanım eksik kaldı diyebilirim. (V) Yeri asla doldurulmayacak insanlardı onlar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir sözcük yanlış anlamda kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Not defterimi koyduğum yeri bir türlü bulamadım.
(II) Nereye baktıysam onu göremedim. (III) Yaşlandım mı acaba? (IV) Gerçi kırk beş yaşındaki bir kişi için unutkanlık biraz erken olmaz mı? (V) Hem yetmişi, sekseni, doksanı deviren nice büyüklerimiz de var ki onlarda unutkanlığın zerresi bile yok.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Şiir okumayı kardeşimden çok severim.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerin hangisidir?

A) Deyim yanlışlığı
B) Karşılaştırma yanlışı
C) Atasözü yanlışlığı
D) Mantık hatası
E) Gereksiz sözcük kullanımı

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Konferanstaki dinleyicilere hitap ederken akademik bir dil kullanıyordu.
B) Yeni öğrencilere geçen hafta bir bilgilendirme toplantısı yapıldı.
C) Fransız sömürgesi olan ve birçok etnik topluluğu barındıran bu Afrika ülkesi epey çile çekti.
D) Dilin ulusal önemi ile ilgili çok güzel konuştu.
E) 24.02.1941 yılında dünyaya gelenler, savaşın doğurduğu yıkımı yaşamıştı.

5. Haber yazılarının en önemli özelliklerinden biri, açıklık ilkesi gözetilerek oluşturulmasıdır. Fakat maalesef birçok habercinin bu anlatım özelliğini gözettiği pek söylenemez. Onların yazdıkları cümleden herkes farklı bir anlam çıkarabilmektedir.

Aşağıdakilerin hangisi, bu parçada eleştirilen bakış açısıyla yazılmıştır?

A) Soru çözümü özel yayın kuşağı, EBA TV Lise Kanalı'ndan izlenebilecek.
B) Rize'nin Pazar ilçesine bağlı Sivritepe köyünde gökyüzündeki parlak cisimler vatandaşları heyecanlandırdı.
C) İstanbul'un 2020 Nisan ayı enflasyon oranları, İstanbul Ticaret Odası tarafından açıklandı.
D) Endemik türler arasında yer alan "Eber sarısı" çiçeğini koparanlara 73 bin 747 lira para cezası verilmeye başlandı.
E) Ünlü yönetmen: "Bu film, halkımın bayram hediyesidir." dedi.

6. Kazı çalışmasında bina az kalsın neredeyse çöküyordu.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun sebebi aşağıdakilerin hangisidir?

A) Anlamca çelişen sözcüklerin birlikte kullanımı
B) Anlam bulanıklığı
C) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı
D) Gereksiz sözcük kullanımı
E) Sözcüğün yanlış yerde kullanımı

7. Konuklar hiç gürültü etmeden, sessizce oturmuştu.

Aşağıdakilerin hangisinde bu cümledekine benzer bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Küçük çocuğun kıvrım kıvrım saçları epey büyümüş.
B) Bazı yiyecekler onun derisinde tahribe yol açıyor.
C) Şurası muhakkak ki bize yardım edeceğinizi zannediyorum.
D) Bu rahatsızlık giderilmezse ölüme hatta büyük sağlık sorunlarına yol açabilir.
E) Gazetelerdeki köşe yazılarınızı bir kitapta toplama konusunu önümüzdeki hafta bir daha yeniden konuşuruz.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlama dayalı bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Geçtiğimiz hafta halı saha maçına gidecektik.
B) Bu soğuk kış gününde burada ne işimiz olduğunu anlayamadım.
C) Abim; oldukça uyumlu, çalışkan, becerikli bir insandı.
D) İnsan geride kalmış hatıralara dikkat edince zamanın akıp gittiğini fark eder.
E) Kitaplar, irili ufaklı dünyaların kapılarını bize açar.

9. "Fazıl Hüsnü'nün ölümüyle Türk şiiri öksüz kaldı." **cümlesindeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerin hangisidir?**

A) Kelimenin yanlış anlamda kullanılması
B) Kelimenin yanlış yerde kullanılması
C) Deyim yanlışlığı
D) Anlam belirsizliği
E) Mantıkça uyuşmazlık

10. İdealler yıldızlara benzer gibidir, onları tutmak olanaksızdır ama geceleri onlar yolumuzu aydınlatır.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerin hangisidir?

A) Yanlış anlamda sözcük kullanımı
B) Anlam belirsizliği
C) Mantıkça uyuşmazlık
D) Gereksiz sözcük kullanımı
E) Sözcüğün yanlış yerde kullanımı

11. (I) İnsan ömrü özellikle sağlık ve teknoloji alanlarındaki gelişmeler yüzünden uzadı. (II) Evet, bugün insanlar belki 90 yaşına kadar yaşıyor fakat psikolojileri ne durumda? (III) Yaşlılıkta görülen psikolojik rahatsızlıklar genelde "yaşlılık huysuzluğu'' denilerek bir kenara atılıyor. (IV) Oysa yaşlılar hafıza kayıpları yaşıyor, eskisi kadar iyi göremiyor ve duyamıyor, kendilerini fiziksel olarak iyi hissetmiyorlar. (V) Hastalıklarla mücadele ediyor ve ölümün yaklaştığını biliyorlar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlamına uygun kullanılmayan bir sözcük vardır?

A) V B) IV C) III D) II E) I

1. "Kimi öğrenciler pek az ya da hiç hazırlık yapmadan derse geliyor." **cümlesindeki anlatım bozukluğunun sebebi aşağıdakilerin hangisidir?**

A) Zarf-fiil eksikliği
B) Özne eksikliği
C) Sözcüğün yanlış yapılandırılması
D) Özne-yüklem uyuşmazlığı
E) Öge fazlalığı

2. Bu konu ulusal ve dünya basınında işlendi ve konuya ilişkin pek çok bilim insanı, haber ve tartışma programlarında görüş bildirdi.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tamlama yanlışı
B) Tekillik-çoğulluk uyumuna aykırılık
C) Özne eksikliği
D) Nesne eksikliği
E) Ek fazlalığı

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Her sınıftan ikişer kişi seçerek bir takım oluşturuldu.
B) Parçadaki sıralı cümleleri ve fiil cümlelerini bulduk.
C) Eserlerinizde duygusal ve bireysel konulara ağırlık veriyorsunuz.
D) Öğretici ve estetik metinlerin genel özelliklerini sıraladı.
E) İki ülkenin temsilcileri, bazı ekonomik ve siyasi konularda iş birliği kararı aldı.

4. Divan şiirinin içerik ve şekil yönünden çeşitlilik arz eder.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisiyle giderilebilir?

A) "Divan" sözüğü cümleden çıkarılarak
B) "şiirinin" sözcüğündeki tamlayan eki atılarak
C) "içerik ve" sözcükleri cümleden atılarak
D) "ve şekil" sözcükleri cümleden atılarak
E) "arz eder" sözü, "gösterir" yapılarak

5. Konuyu yeni öğrendiniz, dolayısıyla pekiştirmek için basit ve karmaşık olmayan testlerden başlayarak soruları çözmelisiniz.

Bu cümlenin anlatım bozukluğu yönünden düzeltilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Konuyu öğrendiniz, dolayısıyla pekiştirmek için basit ve karmaşık olmayan testlerden başlayarak soruları çözmelisiniz.
B) Konuyu yeni öğrendiniz, dolayısıyla pekiştirmek için basit olan ve karmaşık olmayan testlerden başlayarak soruları çözmelisiniz.
C) Konuyu yeni öğrendiniz, dolayısıyla onu pekiştirmek için basit ve karmaşık olmayan testlerden başlayarak soruları çözmelisiniz.
D) Konuyu yeni öğrendiniz, dolayısıyla pekiştirmek amacıyla basit ve karmaşık olmayan testlerden başlayarak soruları çözmelisiniz.
E) Konuyu yeni öğrendiniz, dolayısıyla pekiştirmek için basit ve karmaşık olmayan testlerden başlayıp soruları çözmelisiniz.

ÜçDörtBeş

6. I. Her zaman ailemi gururlandıran bir insan olmak için çabaladım.
II. Hem sayısal hem sözel derslerde başarılıydı.
III. Öğrenciler okulun bahçesinde bir araya gelmişlerdi.
IV. Okuduğum pek çok kitabın özetini çıkardım.
V. Testteki sorular dikkatli okuduktan sonra çözülsün.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde dil bilgisi yanlışlığından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Doğru dürüst konuşmasını öğrenememiş.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerin hangisidir?

A) Tamlanan eksikliği
B) Özne-yüklem uyumsuzluğu
C) Çatı uyumsuzluğu
D) Gereksiz ek kullanımı
E) Ek fiil eksikliği

8. Çoğul öznelerin bulunduğu cümlelerde "ben" veya "biz" zamirleri özne olarak kullanılmışsa yüklem I. çoğul kişiye göre çekimlenir.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne – yüklem uyuşmazlığı vardır?

A) O ve sen, muhteşem ikilisiniz.
B) Sen ve onlar, buluşup buraya gelin.
C) Özgür, Mete ve ben kitap fuarına gideceğim.
D) İşçilerin hepsi dört dörtlük çalışıyordu.
E) Ben ve Teoman, maça gideceğiz.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde <u>ek yanlışlığı</u> vardır?**

A) Manavcının tezgâhındaki meyve ve sebzeler taptazeydi.
B) Kat görevlisi genç arkadaş bizi yönlendirdi.
C) Türk edebiyatının en tanınan ve okunan yazarları arasındadır o.
D) Umarım bu espriler sizi gülümsetir.
E) Televizyondaki bazı çizgi filmler insanı epey güldürüyor.

10. Geçen gün taşındıkları ev, epey büyük fakat aydınlık değildi.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun sebebi nedir?

A) Özne-yüklem uyuşmazlığı
B) Ek fiil eksikliği
C) Çatı uyuşmazlığı
D) Öge eksikliği
E) Tamlama yanlışı

11. "Günlük hayatın devamını sağlayan besin maddesi olan ekmek kelimesini metinlerde görmek mümkündür; İspanya'da esir olarak yaşamak zorunda kalan Esîrî'nin şiirine de yansıdığı görülür." cümlesinde ---- anlatım bozukluğuna neden olmuştur.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerin hangisi getirilmelidir?

A) Çatı uyumsuzluğu
B) Nesne eksikliği
C) Tamlayan eksikliği
D) Ek fazlalığı
E) Özne-yüklem uyumsuzluğu

ÜçDörtBeş

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı uyuşmazlığı vardır?**

A) Tören için tüm hazırlıklar gözden geçirildi.
B) Cümlede anlam sorularını hızlı bir biçimde çözebiliyordu.
C) Yeni bir iş bulabilmek için her yere başvuruyor ama nitelikli bir iş bulunamıyordu.
D) Halılar yıkanıp kurutulduktan sonra adreslere ulaştırıldı.
E) İnsan bu manzarayı seyrettikçe kendinden geçiyordu.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tekillik-çoğulluk bakımından uyumsuzluk vardır?**

A) Hepsi size bu sorunu çözmede yardımcı olabilir.
B) Tümü derste anlatılan konuyu anlamış.
C) Herkes, bahsettiğiniz oyunu seyretmiş.
D) Orada iki kişi sürekli ders çalıştılar.
E) Çiçekler ve çimenler güzelce sulandı.

3. İşin iyi olmasını istiyorsan işi kendin, istemiyorsan başkasına yaptır.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerin hangisidir?

A) Yüklem eksikliği
B) Özne eksikliği
C) Nesne eksikliği
D) Zarf tümleci eksikliği
E) Dolaylı tümleç eksikliği

4. I. Başarılı olacağınıza inanıyor, gönülden destekliyoruz.
II. Fuarda son teknoloji ürünü araçlar sergilendi.
III. Hava sıcaklığının gittikçe artması tarımsal üretimi olumsuz etkiliyor.
IV. Öteden beri sporla ve müzikle ilgileniyorum.
V. Kitaptaki öyküleri üç günde okudum.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Bir dönemin zihinsel bakımından genel görünümünü bilmek, o dönemde üretilen sanat eserlerini anlamaya olanak tanır.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çatı uyumsuzluğu
B) Nesne eksikliği
C) Özne-yüklem uyuşmazlığı
D) Yüklem eksikliği
E) Ek fazlalığı

6. " Kuzenlerimi çok severim, sık sık hediyeler alırım." **cümlesindeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerin hangisidir?**

A) Tamlama yanlışlığı
B) Dolaylı tümleç eksikliği
C) Belirtili nesne eksikliği
D) Belirtisiz nesne eksikliği
E) Çatı uyuşmazlığı

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün çıkarılması anlatım bozukluğuna yol açar?**

A) Kitapta anlamadığım yerlere sonradan bir baktım ve onları bir çırpıda kavradım.
B) Bu filmi defalarca seyrettim ve onu yakınlarıma tavsiye ettim.
C) Gittiğim ilk maçları asla unutmam ve onları çocuklarıma anlatırım.
D) Törende şiir okuyan öğrencileri sahneye çağırdık ve onları kutladık.
E) Sipariş listesini hazırladı ve onu buzdolabının kapağına yapıştırdı.

8. Kitaptaki şiirler hem bireysel hem de toplumsal temalara vurgu yapması onun bir başarısıydı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özne eksikliği
B) Tamlanan eksikliği
C) Tamlayan eki eksikliği
D) Özne-yüklem uyumsuzluğu
E) Ek eylem eksikliği

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?**

A) Pikniğe hiç veya arada sırada gideriz.
B) Resim yapmayı şimdi de o zaman da çok seviyordum.
C) Sıralara yazı yazmak ve karalamak doğru değildir.
D) İçlerinden pek çoğu, beklemekten sıkılmıştı.
E) Çağrılmadığımız yere ne ben ne de Yusuf gitmeyiz.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?**

A) Uzmanlık alanımla ilgili yayınları takip ederim.
B) Bölgede büyük bir liman yapılacakmış.
C) Peş peşe gelen olumlu haberler hepimizi sevindirdi.
D) Sesini ve simalarını görmediğim nice dinleyicim var.
E) Sabahları erken uyanıp parkurda yürürdü.

11. Derginin son sayısındaki yazınız çok etkileyiciydi, beğenerek okudum.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun giderilmesi için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

A) "son" sözcüğü cümleden çıkarılmalı.
B) virgülden sonra "onu" getirilmeli.
C) "çok" sözcüğü cümleden çıkarılmalı.
D) "okudum" sözcüğü "okunmalı" yapılmalı.
E) "etkileyiciydi" sözcüğü "tesirliydi" yapılmalı.

12. Çocuk kitapları, geçmişi geleceğe taşıyan ve aynı zamanda eğlenceli vasıtalardır ki bu sayede çocuklar; geçmişini, atalarını, yurdunu, bayrağını sever ve saygı duyar.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki ögelerden hangisinin eksikliğinden kaynaklanmaktadır?

A) Belirtili nesne
B) Zarf tümleci
C) Yer tamlayıcısı
D) Belirtisiz nesne
E) Yüklem

ÜçDörtBeş

1. Mobilyalar ve beyaz eşyalar üst kata taşınacaklar, ardından halılar yerlere serilecek ve tüm bu işler, yarım saatte tamamlanacak.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) Öge eksikliği
B) Tamlama yanlışı
C) Ek fiil eksikliği
D) Çatı uyuşmazlığı
E) Özne-yüklem uyumsuzluğu

2. (I) Kültürel ve sanat metinlerini büyük bir iştahla okurdu. (II) Aynı şekilde felsefe metinlerine de ilgi duyardı. (III) Ne var ki felsefe metinlerini anlamanın güçlüğünden yakınırdı. (IV) Bu tür metinlerin okunabilmesi için insanın edebî yönden gelişmesi gerektiğini vurgulardı. (V) Bu bakımdan edebiyat eserlerinin okunması gerektiğini belirtirdi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) II B) IV C) V D) I E) III

3.
I. Köy yolunda ilerlerken aklım yıllar evveline gitti.
II. Mutluluğun elinizdeki çiçeklerden bir demet yapma sanatı olduğunu unutmayın.
III. Sıcak bir temmuz akşamı otobüsle yola çıktık.
IV. Bu tarz insanlar çok kibirlidir, bu nedenle hiç anlaşamam.
V. Etrafındaki insanlara hep saygı gösterir, onları asla kırmazdı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde edat tümleci eksikliği anlatım bozukluğuna yol açmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözcüğün yanlış yapılandırılmasından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Güneş tepeye çıktı, her taraf cayır cayır yanıyor.
B) Sizi kırdıysam beni bağışlamanızı rica edeceğim.
C) Yolda ilerlerken kocaman bir çam ağacına rastladık.
D) Bahsettiğiniz proje temmuz sonuna kadar tamamlanabilir.
E) Beni en çok şaşırtan ise bu bilim insanının roman yazdığıdır.

5. (I) Türkiye, 20. yüzyılın ikinci çeyreğinden itibaren sanayileşmeye giden bir sürece hızla girdi. (II) Daha önce bir tarım toplumuyken beyaz yaka - mavi yaka, hizmet sektörü gibi tabirler hayatımıza girdi. (III) İnsanların çoğu tarlada çalışırken ofislerde ya da fabrikalarda çalışmaya başladılar. (IV) Pazartesi sendromu, tükenmişlik sendromu, toplantılar, hafta sonu mesaileri, plaza dili gibi birçok terimin toplumun beyninde artık bir karşılığı var. (V) 2021 yılına geldiğimiz bu günlerde çalışanların iş yerlerinden en çok neden nefret ettiğini özellikle sosyal medya incelenerek anlamaya çalıştık.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde anlatım bozukluğu vardır?

A) II ve IV B) II ve V C) I ve III
D) III ve V E) III ve IV

6. Antik Yunan'dan günümüze felsefenin geçirdiği değişim aşamaları incelendiği bu kitap, gerçek bir başucu kaynağı niteliğinde.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun sebebi aşağıdakilerin hangisidir?

A) Öge eksikliği
B) Tamlanan eki eksikliği
C) Tamlayan eki eksikliği
D) İyelik eki fazlalığı
E) Tamlanan eki fazlalığı

7. Behçet Necatigil'in şiirlerini oldukça önemsiyor ve değer veriyoruz.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) Öge eksikliği
B) Çatı uyumsuzluğu
C) Tekillik-çoğulluk yönünden uyumsuzluk
D) Ek yanlışlığı
E) Öge fazlalığı

8. Murat, İlyas ve ben kütüphaneye gittim.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

A) "ben" sözcüğü cümleden çıkarılarak
B) Yüklem I. çoğul kişiye göre çekimlenerek
C) "Murat" sözcüğü cümleden çıkarılarak
D) Yüklem III. çoğul kişiye göre çekimlenerek
E) "ben" sözcüğü cümlenin başına alınarak

9. Bu soruları çözdüğümüzün çok yararı oldu.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dolaylı tümleç eksikliği
B) Nesne eksikliği
C) Ek yanlışlığı
D) Tamlama yanlışı
E) Çatı uyumsuzluğu

10. Meselelerin özünü kavramak, detaylar arasında kaybolmamaya bağlıdır. Gerçek şu ki bir meselenin özünü kavrayabilenler, detaylardan hareket etmekle beraber arasında kaybolmaktan kaçınırlar. İşte tam da bu noktada feraset, dikkat ve bütüncül bakış açısı devreye girer.

Bu parçadaki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerin hangisidir?

A) Çatı uyumsuzluğu
B) Ek fazlalığı
C) Tamlayan eksikliği
D) Öge fazlalığı
E) Noktalama hatası

11. Birçok yazarlar okudum şimdiye değin ve okuduğum hiçbir yazar bende pişmanlık uyandırmadı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) Çatı uyuşmazlığından
B) Özne-yüklem uyumsuzluğundan
C) Noktalama yanlışından
D) Ek fazlalığından
E) Öge eksikliğinden

12. (I) Baykuşlar; ağaç kovukları, harabeler, kuleler, terk edilmiş kuş yuvalarında yaşarlar. (II) Bu kuş türü, Antarktika hariç dünyanın her yerinde görülür. (III) Gece avlanan, yırtıcı bir kuştur. (IV) Ortalama 60 yıl yaşayan bir canlıdır. (V) Boyları 18-70 cm arasında değişen 123 türü bulunur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

UçDörtBeş

1. (I) Yemyeşil bir bahçedeyiz. (II) Kuşların ötüşlerini duyuyoruz ve bu vesileyle keyifleniyoruz. (III) Yüzlerce ağaç ve birçok ağaçta meyveler… (IV) Şehrin gürültüsünden epey uzağız. (V) Bir masal âleminde yol alınırken saadet duygusunu yudum yudum tadıyoruz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Öğrencilerin (I) çoğu bu (II) dil bilgisi (III) konusunu anlamakta (IV) zorlanıyorlardı. (V).

Bu cümledeki anlatım bozukluğu numaralanmış sözcüklerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) III B) II C) IV D) I E) V

3. Sevinçler paylaşıldıkça çoğalırlar ve sevincimizi başkalarıyla paylaşmamız, onların bizim sevincimize ortak olacaklarını düşünmemizle ilgilidir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerin hangisidir?

A) Nesne eksikliği
B) Özne-yüklem uyuşmazlığı
C) Ek fiil eksikliği
D) Tamlama yanlışı
E) Eylemsi eksikliği

4. Müracaat için gelenlerden iletişim bilgilerini alın, sonra ulaşın.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisiyle giderilebilir?

A) Cümleye yer tamlayıcısı eklenerek
B) Özne ile yüklem uyumlu hâle getirilerek
C) Cümleye nesne eklenerek
D) "iletişim" sözcüğü cümleden çıkarılarak
E) Noktalama yanlışı düzeltilerek

5. Yetkili kişi, sözlerinin tam olarak anlaşılmadığını fark edince tekrarladı.

Bu cümlenin düzeltilmiş hâli aşağıdakilerin hangisidir?

A) Yetkili kişi, sözlerinin tam olarak anlaşılmadığını fark edince onları tekrarladı.
B) Yetkili kişi, sözlerin tam olarak anlaşılmadığını fark edince onlara tekrarladı.
C) Yetkili kişi, sözlerinin tam olarak anlaşılmadığını sezince tekrarladı.
D) Yetkili kişi, sözlerinin tam olarak iyice anlaşılmadığını fark edince tekrarladı.
E) Yetkili kişi, sözleri tam olarak anlaşılmadığını fark edince tekrarladı.

6. Bilgisayar ağ sistemleri konusunda akademik çalışmalar yapmak, bir ağ protokolünün çalışmasını kontrol etmek ya da doğrulamak için birçok benzetim araçları vardır; bu araçların kullanılması ile ağ tasarımı kolaylaşmaktadır.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sözcüğün yanlış yerde kullanımı
B) Gereksiz sözcük kullanımı
C) Öge eksikliği
D) Çatı uyuşmazlığı
E) Ek fazlalığı

ÜçDörtBeş

7. Kimse olup biteni anlamamış, o esnada şaşırıp kalmıştı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Öge fazlalığı
B) Nesne eksikliği
C) Özne-yüklem uyumsuzluğu
D) Tamlama yanlışı
E) Ek fiil eksikliği

8. (I) Sanatın kapsamına dair görüşlerine katılmamak mümkün değil. (II) Gerçekten de sanat, insana ilişkin her varlık alanına dokunur. (III) Mesela sanat eserlerinde felsefi görüş ve akımlardan izler bulunabilir. (IV) Bilimsel ve teknolojik gelişmelerden doğan esinler sanat eserlerinde karşılık bulabilir. (V) Yine belli bir kültüre ait özellikler sanat eserinde işlenebilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde tamlayan eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne-yüklem uyumsuzluğundan kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır?**

A) Konuklar, sofraya davet edildi; garsonlar servis yapmaya başladı.
B) Herkes konferansta anlatılanları dikkatle dinliyor, çıt çıkarmıyordu.
C) Yıllar çabucak geçip gidiyor, herkesi ve her şeyi yaşlandırıyor.
D) Mutluluk, insanın hayattan büyük keyif almasını sağlar.
E) Okuma alışkanlığına sahip bireyler, yaşamı farklı bakış açılarıyla değerlendirir.

10. Üniversite tercihi yapılırken bilinçli hareket edilmeli, aceleci olmamalıdır.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisiyle giderilebilir?

A) ”aceleci” sözcüğü “sabırsız” yapılarak
B) “tercihi” sözcüğü “tercihleri” yapılarak
C) II. cümlenin yüklemi edilgen çatılı yapılarak
D) ”yapılırken” sözcüğü “yapıldığında” olarak değiştirilerek
E) Tamlama yanlışı giderilerek

11. “Her yazın yapıtının özünde bir içtenlik taşımalı ve bunu okura aktarabilmelidir.” **cümlesindeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerin hangisidir?**

A) Öge eksikliği
B) Özne-yüklem uyuşmazlığı
C) Ek fazlalığı
D) Öge fazlalığı
E) Noktalama yanlışlığı

12. I. Gündüz bol bol kitap okur, geceyse okuduğu kitapları özetlerdi.
II. Avludaki kalabalığı bir süre izledi ve aralarına karışmak istedi.
III. Bu şehrin doğal ve tarihsel zenginliklerine hayranlık besliyordu.
IV. Kardeşlerine yardım eder, onların her sorunuyla ilgilenirdi.
V. Biraz daha burada beklersem sıkıntıdan çatlayabilirim.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Üç Dört Beş

1. (I) Yeterince emek harcamadan, planlı hareket edilmeden nitelikli işler üretmek mümkün değildir. (II) Bir işe başlamadan birtakım hazırlıkları yapmak gerekir. (III) Aksi olursa işin en kritik noktasında çok büyük sorunlara maruz kalınabilir. (IV) Bu bakımdan gayret, sistem ve emek her işte lazım unsurlardır. (V) Bunlardan birinin bile eksikliği çeşitli sorunlara yol açar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde dil bilgisi yanlışlığından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

A) IV B) II C) V D) I E) III

2. Başarının korunması, kazanmaktan daha zordur; dolayısıyla başarı, süreklilik gerektiren bir olgudur.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun sebebi aşağıdakilerin hangisidir?

A) Noktalama yanlışı
B) Nesne eksikliği
C) Öge fazlalığı
D) Ek fiil eksikliği
E) Tamlama yanlışı

3. I. Sanatçı eserini yazarken düş gücünü kullanarak biçim verir.
II. Oraya en son 1948'de gitmiş.
III. Meyve ve sebzeleri yemeden önce güzelce yıkamalıyız.
IV. Geçen hafta bir müzeye gittik.
V. Dün kendime iki gömlek ve bir pantolon aldım.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde dolaylı tümleç eksikliği vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. "Cengiz, sen ve Bülent depoya gitsin." cümlesinde ---- anlatım bozukluğuna yol açmıştır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) ek fiil eksikliği
B) çatı uyumsuzluğu
C) ek fazlalığı
D) yüklem eksikliği
E) özne-yüklem uyuşmazlığı

5. (I) Antik Yunan Olimpiyatları'nda farklı kurallarla yapılan tek atlama müsabakası, uzun atlamaydı. (II) Günümüz modern olimpiyat sporlarından biri olan uzun atlama da antik dönemlerden esinlenilerek yapılmaya başlanmış. (III) Atlayıcılar, 30 - 45 metre mesafede hızlanarak 30 santimetre genişliğindeki bir tahtaya basıp sıçrayarak 10 metre uzunluğundaki kum havuzunda en uzak noktaya düşmek için mücadele edilir. (IV) Havada ne kadar çok kalınırsa atlanan mesafe de o kadar uzun olur. (V) Atletlerde hız, çeviklik ve güç kullanımının öne çıktığı bir spordur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) III B) I C) V D) II E) IV

6. (I) Şöyle bir geçmişe dönüyorum da çocukluğumun ne kadar güzel geçtiğini daha iyi idrak ediyorum. (II) Çevremde beni seven çok kişi vardı doğrusu. (III) Onlardan biri de dedemdi. (IV) Çok hoşsohbet bir insandı rahmetli dedem. (V) Hele masal anlatmasını pek güzel becerirdi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. "Bursa'daki gezimizde birçok tarihî eserler gördük." **cümlesindeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çatı uyuşmazlığı
B) Öge eksikliği
C) Ek fiil eksikliği
D) Ek fazlalığı
E) Öge fazlalığı

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Hikâye mi, şiir mi daha çok okunuyor?
B) Sessiz olursanız konuşmayı daha iyi anlarız.
C) Kafamda bazı soru işaretleri vardı.
D) Ne sen bana sorun çıkar ne de ben sana.
E) Çiftliğe birkaç ördek ve kaz getirdikleri için hepimiz çok mutluyduk.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu <u>yoktur</u>?**

A) Onu bu aralar çok durgun olduğunu görüyorum.
B) Aç kalan hayvanlar ovaya iniyorlar.
C) Sazıma yüreğimi kattım ve ustaca kullandım.
D) Sakin bir kişiliğe sahipti, hiç öfkelenmezdi.
E) Binanın boyanarak yeni bir görünüme kavuştu.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne-yüklem uyumsuzluğu vardır?**

A) Bu güller çok güzel kokuyor.
B) Geçen yaz tatil için Antalya'ya gittik.
C) Bugün hava dünden daha sıcak.
D) Birkaç kişi buraya gelip seni sordular.
E) Yazarın son kitabında on öykü var.

11. Kitaptaki bulunan görsellerin uyumlu oluşu, eserin özenle hazırlandığını göstermektedir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerin hangisidir?

A) Özne-yüklem uyuşmazlığı
B) Tamlama yanlışı
C) Nesne eksikliği
D) Dolaylı tümleç eksikliği
E) İlgi ekinin gereksiz kullanımı

12. Anne babanın farklı dil konuşması, evde konuşulan dille ülkede konuşulan dilin farklı olması gibi etkenler sayesinde dünyada kimi çocuklar çift dil öğrenerek büyüyorlar.

Bu cümlede

I. Yanlış anlamda sözcük kullanımı
II. Yer tamlayıcısı eksikliği
III. Özne-yüklem uyumsuzluğu
IV. Ek fiil eksikliği

anlatım bozukluğu çeşitlerinden hangilerinin örneği vardır?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve III
D) II ve IV E) I, II ve IV

UçDörtBeş

1. I. Kuraklık tehlikesi yaşayan göllerden biri de Tuz Gölü'ymüş.
II. Öğretimimi tamamlayıp bir inşaat firmasında işe başladım.
III. Mercimek ve buğday tohumları geçen ay dikilmesi gerekiyordu.
IV. Bu küçük örtü, masayı asla kapsamaz.
V. Trafiğin çok yoğun olması, ambulansın olay yerine geç ulaşmasını sağlıyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde diğerlerinden daha çok sayıda anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2.
- Bu insanlarla dalga geçmeye, aşağılamaya hakkınız yok.
- İhtiyar orada bulunanlara seslenip yardım istedi.
- Onlar aşağı, biz yukarı çıkacağız.
- Bahsettiğiniz programların bir cazibesi kalmamış, seyirciyi bıktırmıştı.

Yukarıdaki cümlelerde hangi öge eksikliğinden kaynaklı bir anlatım bozukluğu yoktur?

A) Zarf tümleci
B) Nesne
C) Yüklem
D) Dolaylı tümleç
E) Özne

3. Mehmet Bey bu fabrikanın tek ortağıymış. Bu fabrikanın her türlü ihtiyacını karşılarmış. Mehmet Bey'in dediğine göre fabrikada üç yüz işçiler çalışmaktaymış. O, bu yıl elli işçi daha fabrikada istihdam edileceğini söyledi.

Bu parçada kaç anlatım bozukluğu vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

4. **Aşağıdakilerin hangisinde her iki cümlede de anlatım bozukluğu görülmektedir?**

A) Ona yürekten inanıyor, her konuda destekliyorum.
Çocuklarım her yaz Muğla'ya gelir, tatili beraber geçirirdik.
B) Bu masal diyarında kendimi çok mutlu hissediyorum.
Mesaj göndererek buraya dönmesi istendi.
C) Sergideki tabloların hepsi değerliydiler.
Bu soylu davranışınızı asla unutmayacağız.
D) Etler ızgarada nar gibi kızarmışlardı.
Sözünü ettiğiniz kitabı bir hafta önce okudum.
E) O da meslektaşı da başarılı oldular.
Onları kıskanmayı bırak, onlardan bir şeyler almaya bak.

5. Bu cümlede "hepsini" sözcüğünün eksikliği, anlatım bozukluğuna yol açmıştır.

Bu açıklama, aşağıdaki cümlelerden hangisine aittir?

A) İki arkadaş, kapının önünde bekliyordu.
B) Bebek sepette oyuncak bırakmamış, sağa sola fırlatmıştı.
C) Kültür merkezi inşaatı ağustosta bitecek ve halkımızın hizmetine sunulacak.
D) O zorlu günleri anlatmakla bitmez ki.
E) İçeri girmeyin, yetkililer çalışıyor.

6. Bu problemleri gerek o gerek sen çabuk unutursun.

Bu cümlede görülen anlatım bozukluğunun benzeri aşağıdakilerin hangisinde yoktur?

A) Aslı, Mine ve sen laboratuvara git.
B) Yarışmada okulumuzu Murat, Nuran ve ben temsil edeceğim.
C) Yönetimde bir sen bir de o yoktu.
D) Toplantıya sen ve Mete katılacak.
E) Salim, sen ve onlar kütüphaneye uğrayın.

8.

Akıllı telefonların yazılımında bile anlatım bozukluğu yapıldığını iddia eden biri, bu duruma yukarıdaki sözcüklerden hangisinin kullanılmasını örnek gösterebilir?

A) Dosyalarım
B) Resimler
C) Videolar
D) Müzik
E) Belgeler

UcDörtBeş

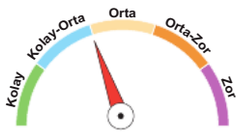
7.

- Yardımcı eylem eksikliği
- Yüklem eksikliği
- Çatı uyumsuzluğu
- Özne eksikliği

Aşağıdaki cümlelerden hangisi, yukarıdaki anlatım bozukluklarından herhangi birini örneklendirmez?

A) Bu öyküyü tüm eleştirmenler seviyor da neden seçkilere alınmıyor?
B) Şimdi tatile gidilip yeni yerler görmek güzel olmaz mı?
C) Öğrencilerin hepsi bizi tek tek ziyaret ettiler.
D) Bu yıl kardeşim dördüncü sınıfa, ben beşinci sınıfa geçtim.
E) Onlar ne yazık ki niteliksiz ve sağlıklı olmayan yerlerde yaşıyor.

KARMA SORULAR 1

ANLATIM BOZUKLUKLARI

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?**

A) Bu şehrin gürültüsü ve kalabalığı onu çok yordu.
B) Önümüzdeki yıl başka bir semte yerleşeceğimi düşünüyorum.
C) Konferans salonu iki bin kişi alıyordu.
D) Kutlamalara dünyanın çeşitli ülkelerinden beş yüz kişi katıldı.
E) Bireyin iç dünyasını esas alan eserlere ilgi duyuyordu.

2. Genç yönetici; zeki ve çalışkan, üstelik küçük hesaplar peşinde değildi.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tamlama yanlışı
B) Nesne eksikliği
C) Ek fiil eksikliği
D) Eylemsi eksikliği
E) Sözcüğün yanlış yapılandırılması

3. Buraya birkaç kez ama oraya hiç gidemedim.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun giderilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Buraya birkaç kez fakat oraya hiç gidemedim.
B) Buraya birkaç kez gelmedim ama oraya hiç gidemedim.
C) Buraya birkaç kez geldim ama oraya hiç gidemedim.
D) Buraya birkaç kez ama oraya hiç gelemedim.
E) Buraya birkaç ama oraya hiç gidemedim.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?**

A) Beni endişelendiren, sizin rahatsızlandığınızdır.
B) Neşeli şarkılar söyledi ve dinleyicilere moral aşıladı.
C) Evi temiz tutmalı, bolca havalandırılmalıdır.
D) Akrabalar toplanıp pikniğe gidildi.
E) Bu söz içten olarak mı ortaya atmıştır, yoksa menfaat mi güdülmektedir?

5. I. Fabrika, çevreye zarar vereceği nedeniyle kapatıldı.
II. Mahallemizde açılan park epey büyüktü.
III. Belediyenin ek binası yakında hizmete giriyor.
IV. Arkadaşımızın şakaları bize pek garip gelirdi.
V. Otobüs, dinlenme tesisinde mola verecek.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) V B) III C) I D) II E) IV

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?**

A) Edebiyatçı, toplumdan ve toplum hayatını etkileyen olaylardan bağımsız yaşayamaz.
B) Halkı anlayan, onların duygu ve düşüncelerini yansıtan edebiyatçı; toplum tarafından kabul görür.
C) Hayattan kopmuş bir kimsenin edebiyatçı olması ve bu alanda topluma yararlı eserler vermesi mümkün değildir.
D) Sözlü edebiyat geleneği içinde ortak fikir ve düşünceler daha belirginken yazılı edebiyatta bireysellik görülür.
E) Tanzimat Dönemi romancıları ve tiyatroculari toplumun yaralarına neşter vuran eserler kaleme aldılar.

ÜçDörtBeş

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem anlamsal hem dil bilgisel anlatım bozukluğu vardır?**

A) Ben yaylaları, oğlum sahil beldelerini sever.
B) Bireyler televizyonu çok, radyoyu ise az dinliyor.
C) Sağlıklı ve sıhhatli günler geçirmeniz dileğiyle…
D) Senin ne geldiğini ne gidişini gördüm.
E) Telefon ederek buraya geri dönmesi istendi.

8. Yemekleri hazırlamak onun, bulaşıkları yıkamak ise benim görevimdi.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nesne eksikliği
B) Öge fazlalığı
C) Sözcüğün yanlış yerde kullanılması
D) Yüklem eksikliği
E) Sözcüğün yanlış anlamda kullanılması

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlam belirsizliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Sizin desteğinize her zaman ihtiyacımız var.
B) Onu kütüphanede ders çalışırken gördüm.
C) Bu haberi ondan almak bana ayrı bir keyif verdi.
D) Müşterilerimizin günün her saatinde ulaşabilecekleri bir firmayız.
E) Müsilaj sorununun giderilmesi için el ele vererek çalışmalıyız.

10. Televizyonlar, tekrar tekrar (I) ödül alan bilim insanını gösteriyor (II). Gurur dolu anları bize defalarca seyrettiriyor (III). Mutlu oluyoruz. İçimizden birinin böyle bir başarıyı elde etmesi (IV) hepimizi sevindiriyor. Büyük kıvanç (V) duyuyoruz.

Bu parçadaki anlatım bozukluğu, numaralanmış sözcüklerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Anladım ki konuşmakla olmuyor yalnız o işler.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu, aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle giderilebilir?

A) "yalnız" sözcüğünün yerine "sadece" getirilerek
B) "olmuyor" sözcüğü, "hallolmuyor" yapılarak
C) "konuşmakla" sözcüğü "konuşarak" yapılarak
D) "ki" bağlacı cümleden atılarak
E) "yalnız" sözcüğü, "konuşmakla" sözcüğünden hemen önce getirilerek

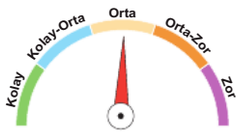
12. Atlastan bakardım nereye gitti
Öyle öyle ezber ettim gurbeti

Bu dizelerde aşağıdakilerin hangisiyle ilgili bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Yanlış anlamda sözcük kullanımı
B) Çatı uyuşmazlığı
C) Zarf tümleci eksikliği
D) Yardımcı eylemin gereksiz kullanımı
E) Özne-yüklem uyumsuzluğu

UcDörtBeş

KARMA SORULAR 2

ANLATIM BOZUKLUKLARI

1. (I) Akşamları yatmadan önce mutlaka birkaç sayfa kitap veya iki üç sayfa dergi okurdu. (II) Bunu bir alışkanlığa dönüştürmüştü. (III) Böylece çocuklara da örnek oluyordu. (IV) O, kitap okumanın zihni dinlendirdiğini düşünüyordu. (V) Kitap okumaya bu nedenle büyük önem veriyordu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Hava sıcaklığı, sıfırın altında eksi üç dereceye kadar düştü.

II. Ailem hiçbir şeyimizi eksik etmedi, bu yüzden mutlu bir çocukluk yaşadık.

III. Okulumuzun düzenlediği fidan ekme günleri ilgiyle karşılandı.

IV. Bu, bölgede etken durumda olan yanardağlardandır.

V. Yaşantının tadını çıkarmak varken neden her şeyi kafana takıyorsun.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu farklı bir nedenden kaynaklanmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Geriye dönüş, kronolojik bir biçimde gelişen olay örgüsünde geçmişe yönelik bilgi vermek amacıyla kullanan bir anlatım tekniğidir. (II) Hikâyede olaylar belli düzende ilerlerken zaman durdurularak geçmişteki zamana dönülür. (III) Bu zaman diliminde meydana gelen olaylardan söz edilir. (IV) Bu teknikte amaç, olayların geçmişini aydınlatmaktır. (V) Hikâyedeki kişiler hakkında bilgi vermektir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde çatı uyuşmazlığından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Takımımız bu sezon deplasmanda sadece iki kez yenilgi aldı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerin hangisidir?

A) Anlam belirsizliği
B) Özne-yüklem uyuşmazlığı
C) Gereksiz sözcük kullanılması
D) Sözcüğün yanlış yerde kullanılması
E) Anlamca çelişen sözcüklerin birlikte kullanılması

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Sebze ve meyveleri afiyetle yerdi.
B) Testteki sorulardan ikisi çok zordu.
C) Dünkü macera filmini soluk soluğa izledik.
D) Dedem bir hafta içinde sanıyorum kesin gelecek.
E) Haberi alır almaz uçağa atlayıp buraya geldiler.

6. "Anlatılanlara kulak asarak her detayı anlamaya ve her sözü dinlemeye çalışıyordu." **cümlesindeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Öge eksikliği
B) Sözcüğün yanlış yerde kullanılması
C) Deyim yanlışı
D) Tamlanan eksikliği
E) Ek fiil eksikliği

üçDörtBeş

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öge eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Konferansta Büyük Selçuklu Devleti'ndeki ticaret hayatına dair önemli bilgiler verildi.
B) Endüstriyel fuarlar, sanayicilere bakış açısı kazandırıyor ve başarıya yönlendiriyor.
C) Ünlü bestecimiz, dillerden düşmeyen ve ödüllendirilen pek çok esere imza attı.
D) Halk türkülerimiz her zaman gönül telimizi titretmiş, bize farklı duygular tattırmıştır.
E) Uzayı süsleyen irili ufaklı gök cisimlerini seyretmek, benim için en büyük keyiftir.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?**

A) Deneyin hiçbir aşamasında bir problem yaşanmadı.
B) Dedem, gençler ulusal şuura sahip olmaları gerektiğini belirtiyor.
C) Düşüncelerinde kararlı fakat katı değildi.
D) Salon nihayet güzelce temizlendi ve avizeler asıldı.
E) Kumandanın pili bitmiş, bir türlü çalışmıyor.

9. Bunu onlara kabul ettirmek için çabaladık; ne var ki ikna edemedik.

Bu cümlede görülen anlatım bozukluğu, aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle giderilir?

A) "bunu'' sözcüğü yüklemden önceye getirilerek
B) ''ne var ki" sözü cümleden çıkarılarak
C) ''için" sözcüğünün yerine ''amacıyla'' getirilerek
D) ''ikna" sözcüğünden önce ''onları" sözcüğü getirilerek
E) ''ikna" sözcüğünden sonra ''yoluna" sözcüğü getirilerek

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlamca çelişen sözcüklerin bir arada kullanımı anlatım bozukluğuna sebep olmuştur?**

A) Kulaklıktan yeterince ses gelmiyor şu an.
B) Hemen hemen tam otuz yıldır Kütahya'da yaşıyorum.
C) Onca çabama rağmen ne yazık ki sınavda başarısız oldum.
D) Çocukluğumun geçtiği yaylalarda olmak vardı şimdi!
E) Topladığım hoş kokulu kır çiçeklerinden getirdim size.

11. "Şurası su götürmez bir gerçek ki durağanlığın bir yazarı gerileteceğini sanıyorum." **cümlesindeki anlatım bozukluğunun sebebi aşağıdakilerin hangisidir?**

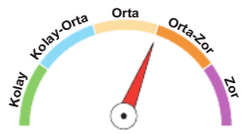
A) Tamlama yanlışı
B) Çatı uyumsuzluğu
C) Ek eylem eksikliği
D) Anlamca çelişen sözlerin bir arada kullanımı
E) Sözcüğün yanlış yerde kullanımı

12. Türklerin henüz edebî ürünlerini yazıya geçirmedikleri dönemlerde dilden dile aktardıkları destan, sagu, koşuklar başlıca dönemin ürünleridir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisiyle giderilebilir?

A) "Türklerin" sözcüğündeki tamlayan eki çıkarılarak
B) "Başlıca" sözcüğü, ''ürünleridir" sözcüğünün önüne getirilerek
C) "Aktardıkları" sözcüğüne edilgenlik eki getirilerek
D) "Dilden dile" sözü cümleden çıkarılarak
E) "Ürünleridir" sözcüğündeki çoğul eki çıkarılarak

KARMA SORULAR 3

ANLATIM BOZUKLUKLARI

1. I. Bu durumu anlayışla karşılayacağını sanıyorum.
II. Benim ve ailemin yaşadığı bu şehir, ülkemin en büyük şehridir.
III. Bunu kendim ve dostlarım adına talep ediyorum.
IV. Bana okurun yüreğinin telini titretecek şiirler lazım.
V. Babam halk ve enstrümantal müzik dinler.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Eldivenleri taktıktan sonra temizliğe başladı.
B) Yeni çamaşır kurutucumuz gürültüsüz çalışıyor.
C) Yaşlı adamın bir sıkıntısı vardı ki endişeli duruyordu.
D) Söylediklerinizin önemli olduğunu düşünüyorum.
E) Herhangi bir problem çıkarmak istemiyor, her şeyi onaylıyordu.

3. Bunlar ders başarınıza olumsuz etki etmemeli.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun giderilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bunlar ders başarınızı olumsuz etkilememeli.
B) Bunlar ders başarınıza olumsuz etkilememeli.
C) Bunlar ders başarınıza olumsuz yönde etki etmemeli.
D) Bunlar ders başarınıza olumsuz etkiler etmemeli.
E) Bunlar da ders başarınıza olumsuz etki etmemeli.

4. (I) Yıllarca edebiyatla uğraştım. (II) Bir ara edebiyatın sade bir dille yapılabileceğinden kuşku ettim. (III) Bunun bir uzantısı olarak dizelerimde ve düzyazılarımda tumturaklı bir üsluba yöneldim. (IV) Meğer hatalıymışım. (V) İfadenin canı açık ve yalın sözdeymiş.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Yahya Kemal usta bir şairdir. Edebiyatımızın en tanınmış kalemlerindendir. Neoklasiktir. Divan şiiri geleneğinden yoğun olarak etkilenmiştir. Aruz ölçüsünü Türkçeye en iyi şekilde uygulamasını bilmiştir. İstanbul âşığı bir şairdir. Parnasizm akımının etkisiyle biçim olgunluğunu esas alan dizeler kaleme almıştır.

Bu parçadaki altı çizili cümlede görülen anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerin hangisidir?

A) İyelik eki fazlalığı
B) Ek fiil eksikliği
C) Tamlayan eksikliği
D) Öge fazlalığı
E) Anlam belirsizliği

6. (I) İklim değişikliğinin en çok hissedildiği Akdeniz havzasında yer alan Türkiye'de kuraklık ve su sıkıntısı her geçen yıl gittikçe artıyor. (II) Uzmanlara göre, önlem alınmazsa Türkiye 20 yıl içinde "su fakiri" bir ülke olacak.

Numaralanmış bu cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi doğrudur?

A) İki cümlede de anlatım bozukluğu vardır.
B) II. cümlede bir sözcük yanlış anlamda kullanılmıştır.
C) I. cümlede özne-yüklem uyumsuzluğu söz konusudur.
D) I. cümlede anlatım bozukluğu varken II. cümlede yoktur.
E) İki cümlede de anlatım bozukluğu yoktur.

ÜçDörtBeş

7. "İşte böyle su götürmez meselelerde yoruma ve tartışmaya açık yargılar ileri sürülür." **cümlesindeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Özne-yüklem uyuşmazlığı
B) Anlam belirsizliği
C) Atasözü yanlışlığı
D) Deyim yanlışlığı
E) Çatı uyuşmazlığı

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Toplumsal iletişimde dilin doğru kullanımı son derece mühimdir.
B) Aile bireylere olumlu nitelikler kazandırılmasında önemli bir fonksiyonu vardır.
C) Sağlıklı bireyler yetiştirmek, bir ülkenin öncelikli hedefleri arasında yer almalıdır.
D) Kültürel yönden donanımlı nesillerin ülkemizi ileriye taşıması beklenir.
E) Çocuklara ve gençlere kitap okuma zevkinin aşılanması gerekir.

9. Bazen ben de hiç bilinmeyen, meçhul ülkelere gitmek isterim. İçimde bir kâşif olmalı. Daha eski çağlarda yaşasaydım coğrafi keşifler yapmak için uğraşırdım kesinlikle. İçimde, dünyanın türlü yerlerini gezme isteği var.

Bu parçadaki anlatım bozukluğu, aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle giderilebilir?

A) "bazen" sözcüğü parçadan atılarak
B) "de" sözcüğü parçadan atılarak
C) "meçhul" sözcüğü parçadan atılarak
D) "kesinlikle" sözcüğü "şüphesiz" yapılarak
E) "var" sözcüğüne "-dır" eki getirilerek

10. O, konuyla çok; şekille pek ilgilenmemiştir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sözcüğün yanlış yerde kullanımı
B) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı
C) Öge fazlalığı
D) Nesne eksikliği
E) Yüklem eksikliği

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öge eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Bu adam zorluklara aldırış etmez, hiç korkmazdı.
B) Ondan ne haber ne yardım aldık.
C) Size anlatacaklarımı bir masal kahramanından dinlemiştim.
D) Yeni transfer, takıma kısa sürede ısındı.
E) Dün hava epey rüzgârlı ve yağışlıydı.

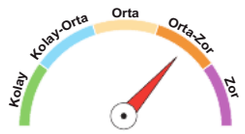
12. Açıklık, bir cümleden herkesin aynı anlamı çıkarmasıdır.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde açıklığa aykırılık söz konusudur?

A) Derste işlenen konularla ilgili çok soru çözersen sınava hazırlık sürecinde rahat edersin.
B) Teoman, münazara etkinliğine yan sınıftakileri sıra arkadaşıyla beraber çağırmış.
C) Matematik problemlerinin çözümlerini detaylıca anlatan bir kitap almak istiyordu.
D) Yorum yönü güçlü olan bir kimse, paragraf soruları karşısında çok da zorlanmaz.
E) Tiyatro kulübündeki arkadaşlarıyla ''Öğretmenler Günü'' için bir temsil hazırlıyorlardı.

UcDörtBeş

KARMA SORULAR 4

ANLATIM BOZUKLUKLARI

1. Doğduğum yeri tekrar görmek hatta yerleşmek istiyorum.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun giderilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Doğduğum yeri tekrar görmek, yerleşmek istiyorum.
B) Doğduğum yeri tekrar görmek hatta oraya yerleşmek istiyorum.
C) Doğduğum yeri tekrar görmek, belki yerleşmek istiyorum.
D) Doğduğum yere tekrar görmek hatta yerleşmek istiyorum.
E) Doğduğum yeri tekrar görmek hatta yerleşmeyi istiyorum.

2. (I) Nitelikli yazılar yazabileceğini görüyorum. (II) Özellikle denemelerinde daha içten ve samimi bir anlatıma başvurabileceğini düşünüyorum. (III) Unutulmaması gereken, olgun dil ürünleri ortaya koyabilmek için gündelik dilin olanaklarının ustaca kullanılması gerektiğidir. (IV) Bunu başarabileceğini, şimdiye değin okuduğum şiir, deneme ve fıkralarından anlıyorum. (V) Yeter ki kalıcı eserler üretmenin yolunun dili ustaca kullanılmasından geçtiği unutulmasın.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. "O masalı heyecanlı heyecanlı anlatıyor; biz de büyük bir keyifle onu dinliyorduk." **cümlesindeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Dolaylı tümleç eksikliği
B) Nesne eksikliği
C) Çatı uyuşmazlığı
D) Virgül eksikliği
E) Sözcüğün yanlış yerde kullanılması

4. Kulüpteki son gelişmelere dair (I) bir basın toplantısı düzenleyerek (II) olan biten her şey, kamuoyuna (III) açıklandı. Başkanlık yarışındaki durum, masaya yatırıldı. Transfer (IV) politikaları hakkında medya mensuplarının sorduğu sorular yanıtlandı (V).

Bu parçadaki anlatım bozukluğu numaralanmış sözcüklerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Şiirlerim ilk kez 1965'te dergilerde çıktı.
B) Yazarın ilk romanı iki yüz sayfaymış.
C) Anlatım bozuklukları düzeltilerek kitap tekrar basılmış.
D) Nice yazar var ki dergi sayfalarında unutulup gitmiştir.
E) Sahaflara ne zaman gitsem birkaç cilt kitap alırım.

6. (I) Yazarın son kitabını okuyan kişi, bu esere hayran oluyor. (II) Gerçekten de bu kitap, usta bir yazarın kaleminden çıktığını belli ediyor. (III) Kitabın anlatımı gayet sürükleyici. (IV) Olayların anlatımında sıkı bir mantıksal ve kronolojik akış gözetilmiş. (V) Duruluktan taviz verilmemiş, gereksiz ayrıntı ve detaylarla okurun zihni meşgul edilmemiş.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde gereksiz söz kullanımından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Üç Dört Beş

7. I. Yazar gerçeğe ulaşır, eserlerinde işler.
II. Bazı tesisler çevreye zarar veriyor, kirletiyor.
III. Gençlere olumlu örnek olursak geleceğe hazırlarız.
IV. Yazıyı beğenmedim, birçok yazım yanlışı içeriyor.
V. Kitaplara âşıktır, ilgiyle okur.

Hangi cümledeki anlatım bozukluğu, diğerlerinden farklı bir ögenin eksikliğinden kaynaklanmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?**

A) Sabahleyin onu parkta koşarken gördüm.
B) Bu sorunu anlayışla karşılayacağını tahmin ediyorum.
C) Her şartta ve koşulda başarılı olmalıydım.
D) İki gündür çok belim ağrıyor.
E) Otları biçti ve çiçeklere su verdi.

9. "Yedi kitabın üçünü ben aldım, üçünü kardeşime verdim, kalan kitapları da arkadaşıma ayırdım." **cümlesindeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çatı uyumsuzluğu
B) Özne eksikliği
C) Deyim yanlışı
D) Sözcüğün yanlış yerde kullanımı
E) Mantık hatası

10. "Bundan sonra yazılarımda daha sade bir dil kullanacağım artık." **cümlesindeki anlatım bozukluğunun giderilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bundan sonra yazılarımda artık daha sade bir dil kullanacağım.
B) Bundan sonra yazılarımda daha yalın bir dil kullanacağım artık.
C) Bundan sonra yazılarımda daha sade dil kullanacağım artık.
D) Bundan sonra yazılarımda daha sade bir dil kullanacağım.
E) Bundan böyle yazılarımda daha sade bir dil kullanacağım artık.

11. Dayım kazanmış olduğu üniversiteyi bize söylemedi.

Bu cümlede görülen anlatım bozukluğu, aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle giderilebilir?

A) "bize" sözcüğü "dayım" sözcüğünden önceye getirilerek
B) "üniversiteyi" sözcüğü "bölümü" sözcüğüyle değiştirilerek
C) "kazanmış olduğu" sözü "kazandığı" yapılarak
D) "söylemedi" sözcüğü "söylemiş" yapılarak
E) "söylemedi" sözcüğü "aktarmadı" yapılarak

12. 06.05.2021 tarihinde (I) hayat gözlerini yuman (II) Emine Işınsu'nun *Bir Yürek Satıldı* oyunu, dizi olarak (III) çekildi ve ulusal (IV) kanallardan birinde yayınladı (V).

Bu cümledeki anlatım bozukluğu, altı çizili sözcüklerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) V B) IV C) III D) II E) I

1. (I) Nadire Hanım, onun bakışlarından bir şey çıkarmaya çalışsa da muvaffak olamıyordu. (II) Oysaki insan sarrafıydı o. (III) Yıllarını büyük dedesinin konağında geçirmişti. (IV) Devrinin seçkin muallimlerinden öğrenim almıştı. (V) Fransızcayı ve kısmen İngilizceyi de öğrenmişti.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dil bilgisi yanlışlığından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu görülmektedir?**

A) Doğal kaynakların korunması için doğa sevgisine sahip olması gerekir.
B) Doğayı korumamız gerektiğini aklımızdan çıkarmayalım.
C) Bilinçleşen bir toplumun çevre duyarlılığı artacaktır.
D) Temiz bir çevrede nefes almak herkesin hakkıdır.
E) Bireyin çöpünü çöp kovasına atması, bir hassasiyetin göstergesidir.

3. (I) Bazı besteler vardır ki asla eskimez. (II) Onları seslendirmek, sanatçılar için ayrıcalık hâline gelir. (III) Özellikle usta bestecilerin eserleri yeniden yorumlanarak seslendirilmesi, beceri ister. (IV) Esasen bazı besteleri güzel bir biçimde okumak, bir ses sanatçısının yeteneğini ortaya koyan bir kriter olarak algılanmaktadır. (V) Bu, gayet olağan bir durumdur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. O, yıllarını diplomasiye vermiş bir aydındı ve uzun bir süre yurt dışında elçi göreviyle ülkemizi başarıyla temsil etti.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fiilimsi eksikliği
B) Özne eksikliği
C) Deyim yanlışı
D) Mantık hatası
E) Gereksiz sözcük kullanımı

5. (I) Yahya Kemal, şiirimizin en tanınmış ve önemli simalarındandır. (II) Nesirde sade bir dil kullanmayı tercih etmiştir. (III) O, şiirimizde neo-klasik bir hava estirerek eski şiir geleneğimizi tazelemiştir. (IV) Ölçü, vezin, uyak, redif ve nazım şekli bakımından eski şiirimizin olanaklarını ustaca kullanmıştır. (V) Bu bakımdan Yahya Kemal bir divan şairi olsaydı adı Bakî, Nedim ve Nefî gibi sanatçılarla anılırdı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) III B) I C) II D) V E) IV

6. O ünlü sanatçıyla yıllarca karşılıklı mektuplaştık ve birbirimize her şeyi anlattık.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu nasıl giderilebilir?

A) Yardımcı fiilin gereksiz kullanımı giderilerek
B) Özne ile yüklem arasında kişi yönünden uyum sağlanarak
C) Cümlenin anlamına uymayan deyim, uygun bir deyimle değiştirilerek
D) Cümledeki gereksiz sözcük çıkarılarak
E) Cümle edilgen çatılı yapılarak

ÜçDörtBeş

7. (I) Bu şairimizde şiir geleneğini yadsıyan, inkâr eden bir tavır göze çarpıyor. (II) Şiir elbette değişime ve yeniliğe açık bir türdür. (III) Ne var ki edebî birikime yaslanılmadan şiirde kalıcı bir değişiklik oluşturmak olanaksızdır. (IV) Bu bakımdan şairimizin Türk şiir mirasına katkıda bulunabileceğine ihtimal vermiyorum. (V) Benimle aynı fikre sahip eleştirmenler de yok değil.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Tercih süreci yaklaştıkça öğrencilerin ve velilerin heyecanı giderek artıyor.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerin hangisidir?

A) Sözcüğün yanlış yerde bulunması
B) Gereksiz sözcük kullanımı
C) Anlam belirsizliği
D) Sözcüğün yanlış anlamda kullanılması
E) Mantık uyuşmazlığı

9. I. Rus kozmonot Yuri Gagarin'in uzaya gerçekleştirdiği tarihî yolculuğun üzerinden tam 60 yıl geçti. (Anlamca çelişen sözler bir arada kullanılmıştır.)
II. Köylü bir çiftin oğlu olarak dünyaya gelen Gagarin, isimsiz biri olarak uzaya çıktı ancak Dünya'ya geri dönüşünde gezegenin en ünlü insanıydı. (Gereksiz sözcük bulunmaktadır.)
III. Ancak Gagarin, bu yolculuk sonrasında hiçbir zaman eski hâline dönemedi ve hem fiziksel hem de ruh sorunları yaşadı. (Tamlama yanlışı vardır.)

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle parantez içindeki açıklamaların eşleştirilmesi doğru-yanlış olarak değerlendirilirse aşağıdakilerin hangisine ulaşılır?

	I	II	III
A)	Doğru	Yanlış	Doğru
B)	Doğru	Doğru	Yanlış
C)	Yanlış	Doğru	Yanlış
D)	Yanlış	Doğru	Doğru
E)	Yanlış	Yanlış	Doğru

10. I. Daha henüz hiç kimse böyle bir buluştan söz etmedi.
II. Sanat bireyseldir, başka bir deyimle sanatta öznel algı ağır basar.
III. O, şaka yaparken insanları asla rencide etmezdi.
IV. Gitar ve ud çalmasını geçen yıl öğrenmiş.
V. Giresun'da gezerken eski çocukluk arkadaşımla karşılaştım.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Klimalar açılınca hepimiz serinledik.
B) Yazın bu süs havuzunun şırıltısını dinlerdik.
C) Kitapta bir öğretmenin yaşadıkları anlatılıyor.
D) Bütün semte kanalizasyon boruları çekildi.
E) Televizyonun görüntüsünde biraz karıncalanma var.

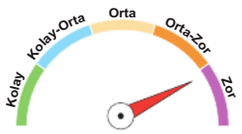
12. (I) Sanatın pek çok türü ile ilgilenmiş bir bilim insanıydı o. (II) Üniversitede yıllarca sanat estetiği üzerine dersler verdi. (III) Öğrencilerine en güncel bilgileri aktararak sanat konusunda yetkin hâle getirmeye çalıştı. (IV) Şimdiye değin on kitap yazdı. (V) Bu kitaplarda özellikle sanat türleri ve akımları üzerinde durdu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

UcDörtBeş

KARMA SORULAR 1

KARMA DİL BİLGİSİ

1. Tabiat ile hayat, insanoğlunun şekil vererek güzel ve faydalı eserler vücuda getirebileceği muazzam bir malzeme deposudur. Resim mi yapmak istiyorsunuz? Dünyada renkten ve boyadan çok ne var? Hakiki bir ressam, konu bakımından da bir sıkıntı çekmez. Bütün tabiat ve hayat işlenecek konu ile doludur. Mühim olan, herhangi bir konu etrafında bir renk kompozisyonu vücuda getirmektir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Eylem cümlesi
B) Ünsüz değişimi
C) Özne ve yüklemden oluşan cümle
D) Dönüşlülük zamiri
E) Bağlama grubu

2. Bir yığın toprakla bir parça mermer
Üstünde yazılı, yaşınla adın
Baş ucunda matem renkli serviler
Hüznüyle titreşir sanki hayatın

Seni gömdük anne yıllarca evvel
Gözyaşlarımızla bu ıssız yere
Kimsesiz bir akşam ziyaya bedel
Matem dağıtırken hasta kalplere

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İyelik eki almış sözcük vardır.
B) Edat kullanılmıştır.
C) Geçişli fiile yer verilmiştir.
D) Birleşik zamanlı fiil bulunmaktadır.
E) Sıfat tamlaması vardır.

3. Serveti hor görenlere sakın inanmayın. Hor görürler çünkü artık ele geçireceklerini ummazlar. Ele geçirince de böyleleri, zenginlerin en kötüsü olurlar. Meteliği arayacak kadar cimri olmayın, servetin kanatları vardır, bazen kendiliğinden uçar gider. Bazen de belki daha fazlasını getirir ümidiyle sizin uçmanız gerekir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi görülmemektedir?

A) Zarf
B) Sıralı cümle
C) Gerekçeli yargı
D) Dolaylı tümleç
E) Edilgen fiil

4. Ey şimdi süzgün, rüzgârlarda dalgalı
Barışın güvercini, savaşın kartalı
Yüksek yerlerde açan çiçeğim
Senin altında doğdum
Senin altında öleceğim

Bu dizelerde aşağıdaki sözcük türlerinden hangisinin örneği yoktur?

A) Belirteç B) Bağlaç C) Eylem
D) Ön ad E) Ünlem

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

5. İnsan; daha güçlü canlılara karşı tek başına kendini koruyamaz, tek başına ihtiyaçlarını karşılayamaz dolayısıyla bir arada yaşamak tabii ve zaruridir.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Niteleme sıfatını niteleyen zarf
B) Yönelme durumuyla kullanılan edat
C) Yeterlilik bildiren olumsuz fiil
D) Üçüncü çoğul iyelik eki almış isim
E) Belirtme durumu eki almış zamir

TYT - 2021

ÜçDörtBeş

6. Bir zamanlar cimri bir adam yaşarmış. Çok cimri olan bu adam, bütün mallarını altınla değiştirmiş. Bir çuval altını olunca da gidip bir ağacın dibine gömmüş. Gelgelelim aklı hep altınlarındaymış. Onları düşünmekten gözüne uyku girmez olmuş. Yemeden içmeden kesilmiş. Gece gündüz demez, aklına estiği zaman gider, toprağı kazarmış. Sonra altınlarını bir bir sayarmış.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi örneklendirilmemiştir?

A) Tamlayanı sıfat almış belirtili ad takımı
B) Ulaç türünde sözcük
C) Bağlı cümle
D) Söz öbeği şeklinde zarf
E) Birden çok belirtili nesne

7. Çıkardıkları gün hemen geri döndüğü Toptaşı Tımarhanesinden Cabi Efendi'yi kabul etmemişlerdi. O vakit, bilincini yitirdiği geçen dört sene zarfında gidip gelen zekâsı, milyonlarca beygir kuvvetinde bir elektrik fıskiyesi gibi parladı. Uslu akıllı, İstanbul'a geçti. Daha mahalleye gelmeden dört senedir olup biten şeylerin esaslarını yolda tamamıyla anlamış gibiydi.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Birden çok eylemsi
B) Kurallı birleşik fiil
C) Belirtisiz isim tamlaması
D) Yüklem görevinde kullanılan edat
E) Unvan grubu

8. Şu kısa bölümü yazmaktaki amacım, okuyucularımızın düşünce ve hayallerini Şirketi Hayriye vapurlarının içine yerleştirip ilerideki planlarımızı akla yatkın güzellikte bulmalarına hazırlamaktır. Bu amaç gerçekleşmiştir diyelim de bir gün Şirketi Hayriye vapurunun yan kamarasında karşılaştığımız bir! Hayır, bir değil, üç kişiyi ve bu kişilerden duyduğumuz ve gördüğümüz şeyleri okuyucularımıza aktaralım.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

A) Ünsüz benzeşmesine uğramış sözcük vardır.
B) Ad eylem türünde sözcük kullanılmıştır.
C) Zarf görevinde kullanılmış edat öbeği vardır.
D) Birden çok sıfat almış ad vardır.
E) Birden çok tamlananı olan ad tamlaması kullanılmıştır.

9. Şiirlerimde çok çeşitli konulara yer verdim. Aşktan ayrılığa, özlemden yalnızlığa pek çok konuyu ustalıkla ele aldım. Bunlardan bazılarını hece, bazılarını aruz ölçüsüyle kaleme aldım. Yalın ifadeden taviz vermedim. Şiirlerimin önemli bir kısmında redif ve uyak kullandım. Edebî sanatların bendeki yerini ise anlatsam da bitmez. Başta teşbih ve istiare olmak üzere hemen her söz sanatını şiirlerimde kullandım.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Tamlananı belgisiz zamir olan isim tamlaması vardır.
B) -dan eki, tamlayan eki görevinde kullanılmıştır.
C) Birleşik yapılı fiile yer verilmiştir.
D) Zarf görevinde kullanılan edat öbeği vardır.
E) Hem sıfat-fiil hem de isim-fiil örneği kullanılmıştır.

ÜçDörtBeş

1. Gençlik ve ihtiyarlık kavgası arada sırada tazelenerek ve günün konusu hâline girerek devam edip gidiyor. Bu, ne bizim memleketimize mahsus bir hadisedir ne de bu zamana. Her tarafta her devrin tarihi, bize bu çarpışmalara dair örnekler ve hatıralar gösterir. Anlaşılıyor ki bu hallolunmuş bir dava değildir, sonu gelecek bir bahis olarak da kabul edilemez. Zaten başka türlü olmasına imkân da düşünülemez. Yalnız arada bazı tuhaf anlayış ve anlatışlar göze çarpıyor. Gençlik bir meziyet, ihtiyarlık bir kabahat hatta bir ayıp sayılıyor ve bir hakaret olarak yüze fırlatılmak isteniyor. Zannediyorum ki böyle bir kanaat biraz haksızdır.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İsim cümlesi vardır.
B) Birleşik çekimli fiil kullanılmıştır.
C) Edilgen çatılı cümleye yer verilmiştir.
D) Girişik birleşik cümle örneği vardır.
E) Kökte ünsüz değişimine örnek olabilecek bir sözcük vardır.

2. Eskiden bir çift güvercin, boş bir barakada, bir çobanın bıraktığı yerde, bir direkten sarkan açık bir şemsiye keşfetti. Mevsimlerden bahardı. Bu siyah ağın içinde yuvalarını kurdular. Cereyanlı çatının altındaki rüzgâr, şemsiyeyi yıpratıyordu ama başka hiçbir şey ne onları ne yumurtalarını ne de yumurtadan ilk çıkan civcivlerini rahatsız ediyordu.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi örneklendirilmemiştir?

A) Ad cümlesi
B) Birleşik fiil
C) Hem niteleme hem belirtme sıfatı
D) Ünlü daralması
E) Bağlaç

3. Seher deli esiyordu otomobilin yanına vardığımda. Elbistan uyanıyordu toz duman. Toz duman ki düşman başına bile değil. Kavakların dibine çöktüm. Araba hazır değildi de. Gıcır gıcır kağnılar geliyor pazara. Kağnıların ardında sıska, kara kuru, kuyrukları arka ayaklarının arasına sıkışmış köpekler…

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Dolaylı tümleç görevinde kullanılan belirtili ad takımı vardır.
B) Şimdiki zamanın hikâyesiyle çekimlenmiş bir fiil kullanılmıştır.
C) İlgi zamirine yer verilmiştir.
D) Bağlaç türünde sözcük bulunmaktadır.
E) Eylemi durum yönünden belirten bir sözcük vardır.

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

4. Cümledeki sözcüklerin arasına yerli yersiz, sıfat yerleştirmenin edebiyat metninin bir özelliği olduğunu sanan "yazar adayları" var. Bence yazmayla ilgili en temel yanlışlardan biridir bu. Yakın anlamlı sıfatların işlevsiz olarak kullanıldığı cümleler, dikiş izlerini belli eden bir elbiseye benziyor. Böyle olunca okur, bir bütün olarak kumaşı değil dikiş izlerini görüyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada eleştirilen bakış açısıyla yazılmıştır?

A) Günler, kuvvetli bir rüzgârın sürüklediği beyaz bulut kümecikleri gibi birbiri ardına geçip gidiyordu ve biz bunların sonunda muhakkak bir fırtına kopacağını seziyorduk.
B) Sonbahar; yemişleri, bulutları, güneşi, maviliği ve yeşili ile insana şiir, edebiyat, musiki ve mesut insanlarla dolu bir dünya düşündürüyor.
C) Yağışlı, donuk ve karlı bir kış akşamının karanlığında başlayan o derin yalnızlığım giderek artıyor; bu koyu kimsesizliğim beni, aydınlık ve ışıklı bir sabaha uzanmaktan men ediyor.
D) O haftayı ve ondan sonra geleni, sadece onu düşünerek geçirdim; belki rastlarım ümidiyle birkaç defa Boğaziçi'ne gittim, Emirgân'da, Kandilli'de ve şurada burada dolaştım.
E) Çardaklardaki yapraklar, kırmızının en son hâline doğru ağır ağır, kızara kızara kırmızının renk oyunları içinde düşmeden evvel sallanıp durdular.

TYT - 2018

5. Halide Edip, ilk romanlarında kadın kahramanları öne çıkardığı ve onu bir erkeğin gözüyle değerlendirmek istediği için romanlarının anlatıcısı olarak bu kadına âşık ya da hayran bir erkeği seçer. *Raik'in Annesi*'nde Siret'i, *Seviye Talip*'te Fahir'i, *Son Eseri*'nde Feridun'u, *Yeni Turan*'da Asım'ı, *Ateşten Gömlek*'te Peyami'yi seçer.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) İşaret zamiri
B) Basit çekimli fiil
C) Birden çok sıfat-fiil
D) Bulunma durum eki almış ad
E) Birden çok ilgeç

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

7. Her sene, zamanı (I) gelince İstanbul'un mahallelerinden Boğaz'ın köylerine (II) göçler başlardı. Eski İstanbullular; Boğaziçi'nin kenarlarına yapılmış (III) ve eski erkân sedirleriyle, kerevet, şilte ve halılar üstünde yer minderleri (IV) gibi eski eşyalarla döşenmiş geniş odalı, gönül ferahlatıcı yalılara taşınırlardı (V).

Bu parçada altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük belirtme durumu eki almıştır.
B) II. sözcük iyelik eki almıştır.
C) III. sözcük sıfat-fiil eki almıştır.
D) IV. sözcük çokluk eki almıştır.
E) V. sözcük geniş zaman eki almıştır.

TYT - 2020

6. Dil, tarih ve millî kültür konusunda Yahya Kemal'in görüşleri, çağdaş Türk düşünürleri arasında, toplumla bütünleşme bakımından en etkili görüşlerdir. Bu etki, Yahya Kemal'in yazılarından çok sohbetlerinde belirir. Onunla ilgili hatıra ve sohbetlerin her biri, ünlü şairin çevresinde ne kadar büyük alâka oluştuğunu gösterecek niteliktedir.

I. Birleşik isim
II. Birden çok yapım eki alan sözcük
III. Hem yapım hem çekim eki almış sözcük
IV. Birleşik fiil

Bu parçada yukarıdakilerden hangileri vardır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Temmuz, öğle vakti… Komşuda bir kadın sesi... Neye bağırdığı anlaşılmıyor. Belki çocuğuna haykırıyor. Müezzinin duvarlarından tahtabaşa (taraça) üç beş kedi atladı. Birkaç ev ötede, tavuklar gıdaklıyor, horozlar da ona yardım ediyor, sanki buraya bakın, diyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) Ünlü daralması
B) Sayı sıfatı
C) Belgisiz sıfat
D) Kaynaştırma ünsüzü
E) Belirtme sıfatı almış isim tamlaması

1. Bülbül ne yatarsın Çukurova'da
Eşin şahin kapmış kendin yuvada
Kendim gurbet elde gönül sılada
Ötme garip bülbül gönül şen değil

Bülbülün yatağı bahçeler bağlar
Garibin yatağı kahveler hanlar
Gurbet elde ölsem bana kim ağlar
Ötme garip bülbül gönül şen değil

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) Soru zamirine
B) Birleşik sıfata
C) Belirtili isim tamlamasına
D) Emir çekiminde eyleme
E) Bulunma durum eki almış ada

2. Giton; dolgun yüzlü, yanakları şişkin, dik bakışlı, kendine güvenen, omuzları geniş, göbekli, bakışı sağlam, yürüyüşü sert biridir. Konuşurken de kendine pek güvenir fakat karşısındakini hemen hiç dinlemez. Ona sözlerini tekrar ettirir. Mendili kocamandır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Edat
B) Birden çok kurallı birleşik sıfat
C) Gövdeden türemiş sözcük
D) Miktar zarfı
E) Birleşik yapılı fiil

3. Beyhudedir, her uzvuna bir halka bulsa da
Boştur, köpüklü ağzına gemler vurulsa da

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?

A) Haber kipi almış fiil vardır.
B) İşteş çatılı fiil vardır.
C) Türetilirken ünlü kaybına uğramış sözcüğe yer verilmiştir.
D) Belgisiz zamir kullanılmıştır.
E) Ek eylem almış sözcükler vardır.

4. Eve yaklaştıkça sevincim arttı. Bu sevinç artması anneme söyleyeceğim sözlerden ileri geliyordu. Bu sözler pek önemliydi. O zaman çocuk akıllı olduğum hâlde kendimi dünyanın akıllıları arasında görüyordum. Ne zannettiniz ya? Ben öğrenimimi bitirdim. Sekiz sene okulun içinde, çiçekli bahçesinde çalışarak, inleyerek sıkıldım. Ah! O bina çocukluk günlerimin çalışmalarına, sevinçlerine dayandı.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Zarf-fiil
B) Tamlayan görevinde adıl
C) Ünlem
D) Adlaşmış sıfat
E) Ünsüz değişimi

5. Karakoyun orada karnını doyurmak için otluyormuş. Bir ara başını kaldırmış. Bir de ne görsün? Çoban da sürü de görünürlerde yok! O sırada aç bir kurdun üstüne geldiğini görmüş. Çok korkmuş. Çünkü kurdun gözleri ona dönükmüş.

Bu parçada hem zamir hem bağlaç bulunan kaç cümle vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

6. — Karnın aç mı?
— Zil gibi. Böyle bir soruyu senin aklına ve kavrayışına yakıştıramadım.
— Niçin?
— Benim aylıkla geçinir bir zavallı olduğumu bilirsin. İşte bu salı tam on beş gündür ki maaşın süresi geçti. Zaten geçen ayın on beşini bulmadan paralar tamamıyla suyunu çekmişti. Bir aydır bilâ mangır yaşıyoruz.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Birleşik sözcük
B) Ortak köklü sözcük
C) Bağlama grubu
D) Soru zarfı
E) Ortaç

7. (I) Eylül sabahının bu kapanık ve serin gününde bahçenin bütün ağaçları durgun ve karanlık. (II) Havuzların suları, bulutlu gökyüzünün yansımalarıyla kirli bir katran renginde. (III) Neşesiz fıskiyeler havada tutunamıyor. (IV) Derinden derine, perişan kuş feryatları, hüzünlü bir tempoda hayvan bağırmaları duyuluyor. (V) İnsan daha kapıdan girerken bir gurbet ve ıstırap bahçesinin eşiğine ayak bastığını anlıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi, hem kurallı hem de edilgen fiilin bulunduğu bir cümledir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Bir zamanlar yoksul bir kadın varmış. Bu kadıncağız o kadar yoksulmuş ki yiyecek yemeği bile yokmuş. Bir gece açlıktan ve soğuktan bir köşede uyuyup kalmış. Rüyasında aksakallı bir ihtiyar görmüş. İhtiyar, eğer kediler sultanını bulabilirse yoksulluktan kurtulacağını söylemiş. Kadın o gün bu gündür kediler sultanını arayıp durmuş. Ama ne çare! Hangi kedinin yanına sokulup "Sen kediler sultanı mısın?" dese kediler miyavlayıp kaçarmış.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Birleşik çekimli fiil
B) Soru eki
C) Küçültme adı
D) Hem niteleme hem belirtme sıfatı almış isim
E) İsim-fiil

UçDörtBeş

ÖSYM KÖŞESİ

ÇIKMIŞ SORU

1. Daima, bu şehre ilk giren ve onu yeni baştan bir Türk şehri olarak kuran dedelerimizin yaşayışlarındaki halis tarafa hayran oldum.

Bu cümlenin yer tamlayıcısında (dolaylı tümlecinde) aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İsim-fiil B) Sıfat-fiil C) Edat

D) Bağlaç E) Zarf-fiil

TYT - 2019

2. Türkiye'deki roman geleneğinin ağırlıkla Doğu-Batı izleğinin ekseninde kurulması, bu alandaki kafa karışıklıklarının ve tereddütlerin bizim edebiyatımızda devam ettiğini gösterdiği için epey dikkat çekicidir.

Bu cümlede aşağıdaki sözcük türlerinden hangisine yer verilmemiştir?

A) Ön ad B) Bağlaç C) Belirteç

D) Adıl E) Eylem

3. Yol bitti. Birkaç gün sonra açılış töreni olacak. Köyün yanındaki tepeye çıkıp bakınca köy, uzakta kara bir yılan gibi parlıyor. İki tarafına ağaç da dikeceklermiş. Enfes bir şey doğrusu. Bütün vilayet halkının buradan nasıl akın akın geçeceğini, nasıl kolaylıkla, kayar gibi istasyona varacağını düşündükçe içimde bir şey hopluyor.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Zarf görevinde kullanılan edat öbeği vardır.
B) Asıl sayı sıfatı kullanılmıştır.
C) Farklı yapıda cümlelere yer verilmiştir.
D) Birden çok bağlaç vardır.
E) Birden çok bağ-fiil kullanılmıştır.

4. "Kalemi eline her aldığında zihnindeki dağınık düşüncelerin derlenip toparlandığını seziyor." **cümlesiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Birden çok yan cümlecik kullanılmıştır.
B) Olumlu ve kurallı eylem cümlesidir.
C) Ögelerden ikisi, söz öbeğidir.
D) Üç farklı ögeden oluşmaktadır.
E) İç içe birleşik yapılıdır.

5. "Bu yazarımız, duru anlatımdan taviz vermez; açık, etkileyici ve yalın söyleyişe başvurur." **cümlesinde aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?**

A) Asıl sayı sıfatı
B) Birleşik çekimli fiil
C) Belgisiz sıfat
D) Birleşik fiil
E) İlgeç

6. Gençlik yıllarımda bir süre basketbolla ilgilendim. Basketbol, özellikle göz ve el koordinasyonumun güçlenmesinde etkili oldu. Şu an uğraştığım sporlar ise yüzme ve tenis. Hele yüzme… Vücuttaki pek çok kas grubunu çalıştıran bu spora bayılıyorum.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Eylem cümleleri kullanılmıştır.
B) Parçanın ilk cümlesi girişik birleşiktir.
C) Eksiltili cümleye yer verilmiştir.
D) Sıfat-fiil grubunun özne görevinde kullanıldığı cümle vardır.
E) Parçanın son cümlesinde gizli özne vardır.

ÜçDörtBeş

7. Coğrafyanın bir ülkenin geçmişi, kültürü, gelenek ve görenekleri, zihniyeti, genel kabulleri, dili, sosyolojisi üzerinde önemli etkileri vardır.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin birden çok örneği vardır?

A) Ünlem
B) Edat
C) Bağlaç
D) Fiil
E) Sıfat

8. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde zarf, sıfat ve ad türünde sözcükler peş peşe kullanılmıştır?**

A) Hemen koşulurdu aşka, sevdaya
B) Bir kar esintisidir derin bir aşka tutulmak
C) Her insan bir duygu selidir
D) Her düşünce bir esintidir, yağmurdur
E) Düştür insanı ayakta tutan en müşkül anlarda

9. Kazdağı'nın Adalar Denizi'ne bakan yamaçlarından birindeki bir yörük obasına gidip dört beş gün kalacaktım.

Bu cümledeki sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) "Kazdağı'nın" sözcüğü, belirtisiz isim tamlamasının kalıplaşmasıyla oluşmuştur.
B) "gidip" sözcüğü, bağ-fiil türündedir.
C) "dört beş gün" söz öbeği, zarf olarak kullanılmıştır.
D) "birindeki" sözcüğündeki "-ki" eki, zamir türetme görevinde kullanılmıştır.
E) "yamaçlarından" sözcüğünde, birden fazla çekim eki kullanılmıştır.

10. - 11. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sensiz geçen zamanı belli yaşamamışım
Sensizlik bir kuyuymuş onu aşamamışım
Bir yol buldum öteye geçerek gözlerinden
İşte yeni bir dünya peygamber sözlerinden
Ölüm bize ne uzak bize ne yakın ölüm
Ölümsüzlüğü tattık bize ne yapsın ölüm

10. **Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?**

A) Türemiş sözcüklere
B) Ek eyleme
C) Eylemsiye
D) Birleşik eyleme
E) İşaret sıfatına

11. **Bu dizelerle ilgili**

I. Aynı sözcük, farklı dizelerde farklı türde kullanılmıştır.
II. İlk dizelerde kabullenme ve sonradan fark etme anlamı vardır.
III. "tat-tık" sözcüğündeki ses olayı dikkate alınmamış olsaydı "tatdık" şeklinde yazılır ve yazım yanlışına sebebiyet verilirdi.
IV. Son dizede, ölümsüzlüğe ulaşıldığı için ölümden korkulmadığı anlamı vardır.
V. Altı çizili sözcükler gövdeden türemiştir.

yargılarından hangileri söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız V
D) III ve IV E) I, II ve V

ÜçDörtBeş

1. Türkçe; bin yılı aşkın bir zamandan beri Asya'da, Avrupa'da hatta Afrika'da on binlerce eser vermiş, büyük bir dildir. Bu binlerce yıllık pınar gürül gürül akmakta ve yalnız Türkiye'de değil, dünyanın pek çok yerinde her gün birçok eser vermektedir. Bunlar arasında seçim yapmak hiç de kolay değildir. En güzel eserler bizim seçtiklerimizdir, iddiasında bulunmak da mümkün değildir.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi yanlıştır?

A) Bir sıfatı derecelendiren miktar zarfına yer verilmiştir.
B) Edat ve bağlaç türünde kelimeler kullanılmıştır.
C) Tasarlama kipiyle çekimlenmiş bir eylem vardır.
D) Tamlayanı işaret zamiri olan belirtisiz isim tamlaması kullanılmıştır.
E) Hem niteleme hem de belirtme sıfatı almış bir ad vardır.

2. Gençlerin enerjisi ile yaşlıların tecrübesi birleşince ulaşılamayacak hedef kalmaz.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Türemiş yapılı sözcük
B) Ek fiil almış sözcük
C) İyelik eki alan sözcük
D) Zarf-fiil türünde sözcük
E) Belirtili isim tamlaması

3. Deneme yazmak, sanıldığından çok daha güç bir iştir. Denemenin kısa bir yazın türü oluşu, kolayca ve çabucak yazıldığı anlamına gelmez. Şöyle de ifade edebiliriz: Bir deneme bir çırpıda kaleme alınmışsa büyük olasılıkla o denemenin okura vadettiği bir kazanç yokdur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi örneklendirilmemiştir?

A) Ses olayına uymamaktan kaynaklanan yazım yanlışı
B) Girişik birleşik cümle
C) Biçimce olumlu, anlamca olumsuz cümle
D) Bağlaç
E) İki ögeli cümle

4. Bakarsın bir müddet gri bulutlara
Belki bir yağmur tesellisidir gözlerinden geçen
Eski bir hatırası dokunur kızıl saçlarına baharın
Bu koku ondan mı gelir, diye sorarsın kendi kendine
Oysa limandan kalkan gemiyle ufka karışmıştır çoktan
Eskimiş bir sevdanın dokunaklı macerası

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) Olasılık zarfı
B) Ad-eylem
C) Ortaç
D) Zamir
E) Ek eylem

5. Arkadaşlık bir çınar ağacı gibi olmalıdır. Çınar ağacını bilirsiniz. Kökleriyle toprağa sıkı sıkı tutunan bu bitki, kalın gövdesiyle asırlar boyu ayakta kalır. Meyve vermez gerçi ama meyve veren ağaçlardan daha uzun süre yaşar. Arkadaşlığın meyvesi ise sevgi ve saygıdır. Bu meyveler, çınar ağacı kadar uzun ömürlüdür.

Bu parçada geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisi sıfat veya isim değildir?

A) sıkı sıkı
B) bu
C) meyve
D) sevgi
E) uzun

6. Problemlerinize tecrübe gözüyle bakın. Her tecrübenin içinde yaşamsal güçler olduğunu hatırlayın. Güçlenerek mutlu olun. Şartlarınız ne kadar içinden çıkılmaz görünürse görünsün pes etmeyin.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Tamlayanı düşmüş isim tamlaması
B) Yardımcı eylemle kurulmuş birleşik fiil
C) Birleşik zamanlı fiil
D) İsimlerde küçültme
E) İyelik eki almış birden fazla sözcük

7. Kitaplığının bir krallık olduğunu söyleyen yazarı düşünüyorum. Ne kadar da doğru söylemiş. Bir kitaplık, gerçek anlamda bir krallıktır, bilginin krallığıdır.

Bu parçada geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisi, parantez içindeki açıklamaya uymamaktadır?

A) Krallık (yalın durumda isim)
B) Söylemiş (basit çekimli basit fiil)
C) Bir (belirtme sıfatı)
D) Anlamda (basit yapılı isim)
E) Bilginin (tamlayan eki almış türemiş isim)

8. Bizde eleştiri, özellikle Tanzimat sonrası süreçte yaygınlaşmış, edebiyatın hemen her türü ile ilgili eleştiri yazıları yazılmıştır.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) İşaret adılı
B) Bağlaç
C) Dönüşlü fiil
D) Birleşik fiil
E) Edilgen fiil

9. Yazın yapıtını ayrıcalıklı kılan, her şeyden evvel dildir. Yazın yapıtında rafine bir dil kullanılır. Bu dilin güzelliği, gündelik dilin olanaklarının terk edilmesini hiçbir zaman gerektirmez. Tam tersine gündelik dilin sıcaklığını estetize etmeyi şart koşar.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Özneyi belirten virgül
B) Edilgen fiil
C) Ünlü aşınması
D) İsim cümlesi
E) Özne görevinde eylemsi grubu

10. "Ahmet Mithat Efendi, edebiyatın çeşitli türlerinde nitelikli eserler üretmiş bir sanatçıdır." **cümlesinde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?**

A) Adlaşmış sıfat-fiil
B) Ek fiil almış isim
C) Basit yapılı isim
D) Türemiş yapılı sıfat
E) İsimden isim yapım eki

11. Kitaplar, değerli madenlerle yüklü gemilerin limanıdır.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Sıfat tamlaması
B) İyelik eki almış sözcük
C) Çekim eki almış ad
D) İsimden isim yapım eki
E) Fiilden fiil yapım eki

12. Sanatta ve edebiyatta gelenek meselesi, öteden beri üzerinde durulan bir konudur. Hele şiir söz konusu olduğunda gelenek meselesi sıklıkla gündeme taşınır. Şiirde geleneğin varlığı ve gerekliliği üzerine çeşitli görüşler dile getirilir. Bu bağlamda pek çok tartışma yapılır. Gerek şairler gerekse de şiir eleştirmenleri, edebiyat ve gelenek ilişkisi hakkında çeşitli kuramlar ortaya koyarlar. Bazı şairler geleneği bir kenara bırakır. Bazıları ise gelenek olmadan ayakları yere sağlam basan bir şiir oluşturulamayacağını ifade eder.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Birden fazla tamlananın ortak tamlayana bağlandığı bir isim tamlaması vardır.
B) Niteleme sıfatı görevinde söz öbeğine yer verilmiştir.
C) Zamirden türeyen bir sözcük, zarf görevinde kullanılmıştır.
D) Zincirleme isim tamlaması kullanılmıştır.
E) Gövdeden türemiş ortaca yer verilmiştir.

ÜçDörtBeş

1. Şiirde Mehmet Emin Yurdakul'a bağlanan Millî Edebiyat akımının en tipik sürdürücüleri, "Hececiler" ya da "Hecenin Beş Şairi" adlarıyla anılan Faruk Nafiz Çamlıbel, Yusuf Ziya Ortaç, Orhan Seyfi Orhon, Halit Fahri Ozansoy ve Enis Behiç Koryürek'tir. Ortaç, Bilgi Derneğine ilk gidişini ve Millî Edebiyat akımını benimseyişini şöyle anlatır: "Ara sıra utangaç gözlerle yüzüme bakıp bakıp gülümsüyordu Gökalp. Neden sonra bütün gücünü toplayıp: 'İçtihat'a mı yazıyorsunuz?' dedi.''

Bu parçayla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Ortaç türünde sözcük kullanılmıştır.
B) Bağlama grubu vardır.
C) Zincirleme isim tamlamasına yer verilmiştir.
D) Belirteç görevinde kullanılan ikileme vardır.
E) Kurallı birleşik fiil kullanılmıştır.

2. İşittim ki, benim için ağlıyormuşsun
Hâlâ adım düşmüyormuş dudaklarından
Geçenlerde bir yolcudan beni sormuşsun
Metruk, ıssız bir manastır gibiymiş odan
Çamlıklarda tek başına geziyormuşsun
Gözyaşların anıyormuş eski günleri

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Birleşik yapılı ad
B) Bulunma durum ekini almış belirteç
C) Dönüşlü eylem
D) Hem niteleme hem belirtme sıfatı almış ad
E) Birleşik çekimli eylem

3. - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Faruk Nafiz Çamlıbel; Rıza Tevfik Bölükbaşı ve Mehmet Akif Ersoy'dan sonra Anadolu'ya var gücüyle açılan ilk şairimizdir. Yurt insanının yoksulluğunun yanında iç zenginliğini, Anadolu'nun viranelerle beraber gülşenlerini de anarak söylemiştir. Çamlı beller, garip çizgilerle dolu han duvarları, vefalı çoban çeşmeleri ilk önce onun şiirlerinde görülen kavramlardır.

3. **Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Ulaç türünde sözcük kullanılmıştır.
B) Zarf görevinde kullanılan edat grubu vardır.
C) Ek fiil almış isme yer verilmiştir.
D) İsimden türemiş fiil vardır.
E) Etken – geçişli fiil kullanılmıştır.

4. I. Temel ögelerden oluşan cümle
II. Yüklem görevinde sıfat tamlaması
III. Bir isim tamlamasını niteleyen sözcük

Bu parçada yukarıdakilerden hangilerinin örneği vardır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

ÜçDörtBeş

5. Tanzimat Dönemi sanatçıları, birçok edebî türün bizdeki ilk örneklerini verdiler. Böylece Batı edebiyatı ile Türk edebiyatı arasında bir yakınlaşma doğdu. Özellikle roman, modern tiyatro ve modern hikâyenin bizdeki ilk emsalleri üretildikçe geniş halk kesimlerinin edebiyata yönelik rağbeti arttı.

Bu parçayla ilgili olarak

I. Birden fazla zincirleme ad takımı vardır.
II. Birleşik yapılı belgisiz zamir kullanılmıştır.
III. Gövdeden türemiş eylemsiye yer verilmiştir.
IV. Sıra sayı sıfatı kullanılmıştır.
V. Zarf görevinde kullanılan edat öbeği bulunmaktadır.

yargılarından hangileri söylenemez?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) II ve V E) IV ve V

6. Behlül koştu. Nihal orada, ayaklarının altında, gerilmiş sinirleriyle, kilitlenmiş çenesiyle, uzanmış kollarıyla dimdik, bir ölü sarılığıyla yatıyordu. Behlül diz çöktü, Nihal'in başını kaldırmak istedi. Bu baş, kıvrılmıyordu; Nihal'in dudakları kısılmış, bütün saçlarının dibi terle ıslanmıştı.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük, özel addır.
B) II. sözcük, duyulan geçmiş zamanda çekimlenmiş eylemdir.
C) III. sözcük, yalın hâldeki ad eylemdir.
D) IV. sözcük, işaret sıfatıdır.
E) V. sözcük, ek eylem çekimindedir.

7. (I) Roman; yansıttığı toplumun ahlâk anlayışına, yaşamına, hayata bakışına, örf ve âdetlerine uygun düşmelidir. (II) Toplumu anlatan eser, toplum için zararlı değildir; uyarıcı ve yol göstericidir. (III) Toplum âdeta bir aynada seyreder gibi romanın sayfalarında kendini bulacak ve ona göre kendine çekidüzen verecektir. (IV) Romanın toplumun ahlâk anlayışını esas alması yeterli değildir. (V) Milletin inanç ve davranışları, romanı şekillendiren önemli unsurlardır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) IV. cümlede birleşik yapılı sıfat vardır.
B) I. cümlede sıfat-fiil kullanılmıştır.
C) II. cümle, sıralı cümledir.
D) V. cümlede soyut isim kullanılmıştır.
E) III. cümlede edat kullanılmıştır.

8. Akşamları köyün yanı başındaki sırta çıkarak uzakta tozlara bulanıp uzanan yolu seyrediyorum. Bazen tozdan bembeyaz olmuş ve üstüne sepetlerle denkler sarılmış bir kamyon görünüyor, bir bataklıkta dizlerini kaldırıp indirerek yürüyen bir insan gibi ileri geri sallanarak, yıkılacak gibi olarak, ağır ağır ilerliyor. Bu o kadar üzücü bir manzara ki tekniğin en son ifadelerinden biri olan bu makine ile dünyanın bu en iptidai yolunun mücadelesini görmemek için insan gözlerini kapıyor.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) "Akşamları" sözcüğü, yüklemi zaman bakımından sınırlandırmıştır.
B) "gibi" sözcüğü, eklendiği cümleye benzetme anlamı katmıştır.
C) "üzücü" sözcüğü, fiilden türemiş bir zarftır.
D) "ifadelerinden" sözcüğündeki -den eki, tamlayan eki görevindedir.
E) "biri" sözcüğü, belgisiz zamirdir.

Cevaplar

SÖZCÜKTE ANLAM

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.C	2.B	3.A	4.C	5.B	6.C	7.E	8.D	9.E	10.E		
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.A	2.D	3.D	4.C	5.A	6.E	7.B	8.E	9.E	10.B	11.C	
Kazanım Odaklı Sorular 3	1.A	2.C	3.D	4.C	5.C	6.D	7.C	8.C	9.D	10.D	11.E	
Kazanım Odaklı Sorular 4	1.D	2.C	3.E	4.C	5.A	6.B	7.E	8.E	9.C	10.B	11.C	
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.D	2.A	3.B	4.E	5.D	6.E	7.D	8.C				
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.A	2.D	3.D	4.B	5.B	6.A	7.E	8.A				
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.D	2.C	3.C	4.C	5.C	6.A	7.E	8.C				
ÖSYM Tadında Sorular 4	1.C	2.B	3.E	4.C	5.C	6.A	7.D	8.B				
ÖSYM Tadında Sorular 5	1.D	2.A	3.C	4.E	5.B	6.C	7.D	8.E				
ÖSYM Tadında Sorular 6	1.A	2.E	3.D	4.D	5.D	6.E	7.E	8.D				
Orijinal Sorular 1	1.D	2.E	3.C	4.C	5.C	6.B	7.D					

DEYİM VE ATASÖZÜ

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.D	2.C	3.B	4.E	5.E	6.A	7.B	8.D	9.D	10.E	11.D	12.E
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.D	2.A	3.B	4.E	5.A	6.C	7.B	8.D	9.E	10.A	11.A	

CÜMLEDE KAVRAMLAR

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.B	2.D	3.C	4.C	5.E	6.B	7.C	8.C	9.C	10.E	11.C	12.A
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.E	2.A	3.D	4.C	5.B	6.A	7.C	8.E	9.B	10.C	11.E	12.D
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.D	2.A	3.E	4.B	5.E	6.E	7.B	8.B	9.D			
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.D	2.E	3.A	4.B	5.D	6.E	7.A	8.C	9.D			
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.B	2.D	3.A	4.C	5.B	6.C	7.A	8.E	9.A			

CÜMLE YORUMU

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.A	2.C	3.D	4.D	5.E	6.C	7.E	8.E	9.D	10.B		
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.A	2.A	3.E	4.E	5.B	6.D	7.C	8.B	9.C	10.A		
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.E	2.A	3.A	4.E	5.E	6.D	7.B	8.E				
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.B	2.D	3.B	4.E	5.C	6.B	7.D	8.D	9.E			
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.C	2.D	3.C	4.C	5.D	6.D	7.E	8.D				
ÖSYM Tadında Sorular 4	1.D	2.E	3.B	4.E	5.A	6.C	7.E	8.E	9.C			
ÖSYM Tadında Sorular 5	1.E	2.D	3.E	4.E	5.A	6.D	7.B	8.E				
Orijinal Sorular 1	1.D	2.B	3.D	4.C	5.E	6.C	7.C					
Karma Sorular 1	1.A	2.A	3.B	4.C	5.B	6.A	7.C	8.B	9.E	10.C	11.C	12.B
Karma Sorular 2	1.E	2.A	3.B	4.D	5.B	6.C	7.D	8.E	9.C			
Karma Sorular 3	1.B	2.C	3.D	4.A	5.C	6.B	7.D	8.C	9.D	10.D	11.D	
Karma Sorular 4	1.C	2.E	3.A	4.E	5.A	6.C	7.C	8.D	9.A	10.D	11.D	
Karma Sorular 5	1.E	2.B	3.B	4.C	5.D	6.A	7.B	8.B	9.B	10.A	11.A	12.B

Cevaplar

ANLATIM TEKNİKLERİ

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.E	2.E	3.D	4.C	5.A	6.D	7.B	8.A
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.D	2.C	3.D	4.B	5.E	6.A	7.C	8.A
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.B	2.A	3.B	4.C	5.C	6.D	7.B	8.D
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.C	2.E	3.D	4.B	5.A	6.E	7.D	8.B
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.D	2.E	3.D	4.A	5.A	6.C	7.D	8.E
ÖSYM Tadında Sorular 4	1.C	2.E	3.E	4.B	5.C	6.B	7.D	8.E
ÖSYM Tadında Sorular 5	1.C	2.A	3.B	4.D	5.C	6.C	7.C	8.D
ÖSYM Tadında Sorular 6	1.A	2.D	3.E	4.D	5.B	6.B	7.D	8.B

PARAGRAF YORUMU

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.E	2.C	3.D	4.C	5.A	6.B	7.C	8.A
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.E	2.B	3.C	4.A	5.B	6.D	7.C	8.B
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.D	2.D	3.D	4.D	5.E	6.E	7.A	
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.B	2.D	3.A	4.A	5.E	6.E	7.D	8.D
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.D	2.C	3.C	4.E	5.E	6.D	7.D	8.B
ÖSYM Tadında Sorular 4	1.A	2.A	3.B	4.D	5.B	6.E	7.C	8.C
ÖSYM Tadında Sorular 5	1.B	2.A	3.C	4.B	5.C	6.E	7.A	8.A
ÖSYM Tadında Sorular 6	1.C	2.C	3.B	4.E	5.A	6.B	7.B	

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.A	2.B	3.D	4.B	5.E			
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.D	2.E	3.A	4.B	5.C	6.E	7.B	
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.C	2.A	3.B	4.E	5.E	6.E	7.E	
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.B	2.D	3.A	4.C	5.C	6.D	7.D	8.C
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.E	2.A	3.A	4.C	5.E	6.D		
ÖSYM Tadında Sorular 4	1.A	2.E	3.D	4.D	5.C	6.B	7.A	
ÖSYM Tadında Sorular 5	1.B	2.D	3.C	4.D	5.A	6.D	7.A	
ÖSYM Tadında Sorular 6	1.D	2.A	3.C	4.B	5.D	6.D	7.A	

Cevaplar

PARAGRAF YAPISI

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.A	2.A	3.A	4.D	5.D	6.B	7.D	8.C				
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.A	2.D	3.E	4.B	5.B	6.D	7.A	8.A				
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.C	2.A	3.B	4.A	5.C	6.D						
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.B	2.D	3.D	4.A	5.E	6.C	7.D					
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.E	2.D	3.B	4.B	5.E	6.A	7.C					
ÖSYM Tadında Sorular 4	1.E	2.B	3.C	4.B	5.B	6.D	7.A					
ÖSYM Tadında Sorular 5	1.E	2.C	3.B	4.B	5.D							
ÖSYM Tadında Sorular 6	1.D	2.E	3.A	4.A	5.B	6.C						
Orijinal Sorular 1	1.E	2.D	3.B	4.D								
Orijinal Sorular 2	1.D	2.B	3.D	4.E								
Orijinal Sorular 3	1.D	2.C	3.B	4.C								
Karma Sorular 1	1.D	2.C	3.B	4.C	5.D	6.B	7.E					
Karma Sorular 2	1.A	2.C	3.C	4.C	5.E	6.A	7.D	8.C				
Karma Sorular 3	1.C	2.E	3.A	4.A	5.A	6.A	7.C	8.B				
Karma Sorular 4	1.E	2.A	3.D	4.D	5.B	6.E	7.D	8.C				
Karma Sorular 5	1.B	2.E	3.A	4.B	5.A	6.B	7.A	8.B	9.E	10.E		

SES BİLGİSİ

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.C	2.C	3.E	4.C	5.B	6.E	7.D	8.A	9.B	10.B	11.B	12.A
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.E	2.B	3.E	4.E	5.C	6.C	7.C	8.A	9.D	10.D	11.B	12.B
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.A	2.C	3.B	4.E	5.C	6.E	7.E	8.B	9.E	10.E		
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.E	2.A	3.C	4.D	5.B	6.A	7.A	8.E	9.B	10.E	11.D	
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.C	2.B	3.D	4.A	5.D	6.E	7.C	8.E				
Orijinal Sorular 1	1.D	2.B	3.B	4.E	5.D	6.A	7.C	8.A				

YAZIM KURALLARI

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.B	2.D	3.C	4.A	5.E	6.D	7.D	8.A	9.B	10.E	11.D	12.B
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.E	2.C	3.A	4.D	5.D	6.B	7.D	8.E	9.A	10.A	11.B	12.B
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.E	2.A	3.E	4.A	5.D	6.C	7.E	8.C	9.B	10.A	11.E	
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.E	2.A	3.E	4.D	5.D	6.D	7.C	8.A	9.C	10.D	11.E	
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.C	2.B	3.A	4.E	5.D	6.E	7.A	8.E	9.D	10.B	11.A	
Orijinal Sorular 1	1.A	2.C	3.E	4.B	5.E	6.B	7.D	8.C	9.A	10.B		

Cevaplar

NOKTALAMA İŞARETLERİ

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.A	2.C	3.B	4.A	5.C	6.C	7.E	8.E	9.B	10.A	11.E	12.E					
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.C	2.C	3.D	4.A	5.A	6.B	7.E	8.D	9.E	10.D	11.C	12.A					
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.E	2.E	3.C	4.C	5.A	6.B	7.D	8.A	9.A								
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.A	2.D	3.E	4.E	5.B	6.A	7.E	8.E	9.D	10.A	11.D						
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.E	2.C	3.B	4.D	5.B	6.A	7.A	8.D									
Orijinal Sorular 1	1.E	2.C	3.E	4.B	5.A	6.E	7.E										
Karma Sorular 1	1.C	2.D	3.D	4.D	5.B	6.B	7.A	8.E	9.C	10.B	11.B	12.C					
Karma Sorular 2	1.A	2.B	3.B	4.B	5.A	6.B	7.C	8.B	9.E	10.A	11.A	12.A					
Karma Sorular 3	1.E	2.D	3.A	4.E	5.D	6.A	7.D	8.C	9.B	10.C	11.B	12.E					
Karma Sorular 4	1.A	2.D	3.A	4.E	5.A	6.C	7.B	8.E	9.C	10.C	11.E						
Karma Sorular 5	1.A	2.E	3.E	4.B	5.A	6.D	7.E	8.C	9.E	10.D	11.C	12.D	13.B	14.A	15.A	16.A	

SÖZCÜK YAPISI

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.D	2.E	3.C	4.D	5.A	6.D	7.B	8.A	9.C	10.A	11.E	
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.E	2.A	3.D	4.C	5.B	6.A	7.A	8.C	9.A	10.D	11.D	
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.A	2.B	3.D	4.C	5.A	6.B	7.E	8.D	9.C	10.C		
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.A	2.A	3.D	4.E	5.E	6.C	7.D	8.A	9.E	10.B		
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.D	2.D	3.E	4.D	5.E	6.E	7.B	8.B	9.B	10.A	11.C	
ÖSYM Tadında Sorular 4	1.E	2.D	3.C	4.B	5.A	6.B	7.A	8.C	9.E	10.B	11.D	12.D
ÖSYM Tadında Sorular 5	1.E	2.D	3.B	4.A	5.B	6.D	7.D	8.E	9.C			
Orijinal Sorular 1	1.C	2.E	3.E	4.D	5.B	6.A	7.E	8.A	9.A	10.D	11.C	12.B

İSİM (AD)

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.B	2.B	3.C	4.A	5.E	6.B	7.D	8.E	9.A	10.E		
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.B	2.C	3.B	4.A	5.E	6.E	7.A	8.C	9.E	10.D	11.A	12.D
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.A	2.C	3.D	4.C	5.C	6.D	7.E	8.C	9.C	10.D		
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.D	2.D	3.A	4.D	5.B	6.B	7.A	8.D	9.D	10.B		
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.E	2.C	3.A	4.B	5.E	6.D	7.B	8.D	9.E	10.D		
Orijinal Sorular 1	1.E	2.B	3.A	4.D	5.D	6.C	7.C					

SIFAT (ÖN AD)

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.D	2.A	3.A	4.B	5.D	6.C	7.B	8.E	9.B	10.E	11.E	12.D
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.D	2.A	3.E	4.C	5.A	6.B	7.A	8.E	9.E	10.D	11.B	12.B
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.E	2.A	3.E	4.C	5.A	6.E	7.B	8.D	9.E			
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.D	2.D	3.A	4.C	5.E	6.E	7.C	8.A	9.D	10.B	11.E	
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.E	2.B	3.B	4.E	5.C	6.C	7.D	8.A	9.B	10.A	11.E	
Orijinal Sorular 1	1.D	2.D	3.D	4.E	5.A	6.C	7.D	8.C				

Cevaplar

ZAMİR (ADIL)

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.A	2.E	3.D	4.C	5.A	6.B	7.D	8.E	9.C	10.A	11.B	12.C
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.A	2.D	3.C	4.E	5.B	6.B	7.B	8.E	9.A	10.C	11.D	
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.C	2.E	3.A	4.C	5.E	6.A	7.D	8.C	9.C	10.A	11.D	
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.D	2.B	3.C	4.A	5.B	6.C	7.A	8.E	9.B	10.C		
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.B	2.D	3.B	4.C	5.C	6.C	7.D	8.A	9.B	10.E	11.C	
Orijinal Sorular 1	1.D	2.C	3.C	4.D	5.E	6.B	7.A	8.D	9.C			

ZARF (BELİRTEÇ)

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.D	2.A	3.B	4.D	5.E	6.A	7.A	8.E	9.C	10.D	11.A	
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.E	2.E	3.A	4.C	5.B	6.D	7.B	8.C	9.B	10.C	11.B	12.A
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.A	2.C	3.D	4.B	5.A	6.C	7.C	8.A	9.A	10.D		
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.B	2.C	3.E	4.A	5.B	6.C	7.A	8.C	9.B	10.D	11.E	
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.B	2.C	3.D	4.D	5.E	6.A	7.E	8.E	9.E	10.C		
Orijinal Sorular 1	1.C	2.E	3.B	4.E	5.B	6.A	7.C					

EDAT (İLGEÇ) - BAĞLAÇ - ÜNLEM

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.C	2.E	3.D	4.D	5.B	6.A	7.E	8.A	9.D	10.A	11.B	12.E			
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.C	2.C	3.A	4.A	5.E	6.A	7.C	8.E	9.C	10.D	11.D				
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.B	2.E	3.A	4.B	5.E	6.A	7.D	8.B	9.D	10.E					
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.E	2.E	3.D	4.D	5.C	6.B	7.C	8.C	9.E	10.B	11.A				
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.E	2.D	3.E	4.C	5. A	6.B	7.A	8.E	9.B	10.D					
Orijinal Sorular 1	1.E	2.A	3.C	4.E	5.A	6.D	7.C	8.C							
Karma Sorular 1	1.A	2.B	3.D	4.E	5.C	6.C	7.D	8.D	9.E	10.D	11.B	12.A			
Karma Sorular 2	1.E	2.E	3.C	4.E	5.A	6.D	7.B	8.D	9.D	10.D	11.C	12.A			
Karma Sorular 3	1.E	2.E	3.C	4.E	5.A	6.C	7.A	8.C	9.D	10.B	11.A				
Karma Sorular 4	1.E	2.E	3.C	4.C	5.C	6.A	7.B	8.A	9.E	10.B	11.B				
Karma Sorular 5	1.E	2.A	3.D	4.C	5.A	6.B	7.C	8.D	9.C	10.B	11.E	12.D	13.A	14.C	15.D

Cevaplar

FİİL - FİİL ÇEKİMİ

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.D	2.A	3.C	4.B	5.E	6.E	7.D	8.C	9.C	10.B	11.A	12.E
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.B	2.C	3.B	4.D	5.E	6.C	7.D	8.A	9.E	10.D		
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.C	2.D	3.A	4.D	5.B	6.D	7.D	8.E	9.E	10.A	11.C	
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.A	2.D	3.E	4.C	5.D	6.C	7.B	8.A	9.C	10.B	11.D	

FİİL - EK FİİL

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.A	2.A	3.D	4.E	5.C	6.E	7.D	8.A	9.A	10.B	11.C	12.E
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.E	2.B	3.A	4.C	5.D	6.E	7.E	8.D	9.C	10.D	11.C	
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.C	2.B	3.E	4.D	5.D	6.B	7.C	8.C	9.E	10.C	11.C	
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.B	2.A	3.A	4.B	5.A	6.E	7.C	8.C	9.A	10.C	11.D	

FİİL - FİİLDE YAPI

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.D	2.A	3.E	4.C	5.B	6.E	7.B	8.E	9.D	10.A	11.E
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.B	2.A	3.B	4.E	5.B	6.A	7.E	8.D	9.C	10.B	11.C
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.D	2.A	3.D	4.D	5.A	6.C	7.A	8.B	9.C	10.D	11.C
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.A	2.E	3.C	4.D	5.A	6.D	7.E	8.C	9.D	10.A	11.C

FİİL - FİİLİMSİLER

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.C	2.C	3.D	4.A	5.E	6.C	7.C	8.E	9.C	10.D	11.B	12.C
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.B	2.A	3.D	4.C	5.E	6.E	7.B	8.B	9.C	10.D		
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.E	2.C	3.E	4.B	5.D	6.D	7.E	8.A	9.C	10.A		
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.E	2.B	3.C	4.D	5.B	6.C	7.D	8.B	9.C	10.D	11.D	

FİİL - FİİLDE ÇATI

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.E	2.E	3.C	4.D	5.B	6.B	7.E	8.A	9.C	10.E	11.B	12.D
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.C	2.D	3.E	4.C	5.A	6.A	7.D	8.D	9.C	10.B	11.A	12.D
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.A	2.A	3.C	4.A	5.C	6.D	7.D	8.B	9.A	10.B	11.C	
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.D	2.E	3.C	4.B	5.E	6.A	7.E	8.E	9.C	10.B	11.E	12.A
Orijinal Sorular 1	1.A	2.D	3.E	4.A	5.B	6.C	7.D					
Karma Sorular 1	1.B	2.A	3.D	4.E	5.C	6.D	7.D	8.D	9.A	10.E		
Karma Sorular 2	1.D	2.C	3.C	4.B	5.A	6.E	7.A	8.B	9.C	10.D	11.A	12.A
Karma Sorular 3	1.D	2.D	3.D	4.B	5.B	6.C	7.C	8.D	9.A	10.D	11.E	
Karma Sorular 4	1.A	2.A	3.A	4.B	5.D	6.E	7.B	8.A	9.A	10.D	11.B	12.B
Karma Sorular 5	1.E	2.E	3.C	4.C	5.E	6.B	7.D	8.D	9.C	10.B	11.E	12.C	13.B	14.D	15.D	16.D

Cevaplar

SÖZ ÖBEKLERİ

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.A	2.A	3.B	4.B	5.A	6.E	7.C	8.B	9.E	10.B	11.C	12.B
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.A	2.B	3.C	4.B	5.D	6.C	7.A	8.A	9.B	10.D	11.B	12.E
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.B	2.D	3.A	4.D	5.C	6.C	7.A	8.C	9.D	10.E		
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.E	2.E	3.D	4.C	5.B	6.C	7.B	8.C	9.E	10.C	11.B	12.D

CÜMLENİN ÖGELERİ

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.B	2.D	3.C	4.A	5.B	6.C	7.A	8.E	9.E	10.B	11.D	12.E
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.B	2.B	3.A	4.E	5.C	6.C	7.A	8.D	9.C	10.D	11.A	12.A
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.E	2.A	3.D	4.D	5.E	6.A	7.B	8.D	9.E	10.B		
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.A	2.E	3.C	4.B	5.D	6.B	7.D	8.E	9.A	10.B		
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.A	2.D	3.B	4.D	5.A	6.D	7.A	8.C	9.D	10.E		
ÖSYM Tadında Sorular 4	1.B	2.C	3.A	4.C	5.C	6.A	7.D	8.E	9.C	10.B	11.D	

CÜMLE ÇEŞİTLERİ

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.A	2.E	3.A	4.E	5.E	6.B	7.B	8.C	9.E	10.A	11.D	12.A
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.B	2.D	3.C	4.C	5.D	6.D	7.A	8.A	9.A	10.D	11.B	12.D
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.C	2.E	3.B	4.D	5.C	6.B	7.C	8.E	9.C	10.D	11.A	
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.C	2.A	3.B	4.A	5.B	6.C	7.D	8.D	9.E	10.B		
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.A	2.E	3.C	4.E	5.C	6.A	7.D	8.A	9.E	10.D		
ÖSYM Tadında Sorular 4	1.A	2.E	3.C	4.C	5.C	6.B	7.A	8.B	9.D	10.E	11.E	
Orijinal Sorular 1	1.A	2.A	3.E	4.D	5.A	6.C	7.D	8.A.				
Karma Sorular 1	1.E	2.D	3.A	4.C	5.E	6.E	7.E	8.B	9.C	10.C	11.A	
Karma Sorular 2	1.A	2.B	3.E	4.C	5.E	6.D	7.E	8.B	9.D	10.A	11.B	12.E
Karma Sorular 3	1.C	2.C	3.D	4.B	5.A	6.D	7.D	8.B	9.A	10.B	11.D	
Karma Sorular 4	1.E	2.B	3.D	4.B	5.E	6.E	7.D	8.A	9.C	10.C	11.A	12.D
Karma Sorular 5	1.B	2.B	3.E	4.A	5.D	6.C	7.C	8.B	9.B	10.B	11.D	12.D	13.E	14.B	15.A	16.C	17.B	18.E

Cevaplar

ANLAMA DAYALI ANLATIM BOZUKLUKLARI

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.D	2.D	3.C	4.C	5.B	6.A	7.D	8.D	9.D	10.B	11.D	12.B
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.A	2.E	3.E	4.A	5.D	6.E	7.A	8.B	9.C	10.B	11.E	12.D
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.C	2.E	3.A	4.D	5.D	6.C	7.E	8.D	9.B	10.E	11.D	12.D
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.B	2.E	3.A	4.C	5.D	6.B	7.A	8.B	9.A	10.C	11.E	12.E
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.A	2.A	3.B	4.E	5.E	6.D	7.E	8.D	9. A	10.D	11.E	

DİL BİLGİSİNE DAYALI ANLATIM BOZUKLUKLARI

Kazanım Odaklı Sorular 1	1.A	2.A	3.A	4.B	5.B	6.E	7.D	8.C	9.A	10.B	11.C	
Kazanım Odaklı Sorular 2	1.C	2.D	3.A	4.A	5.E	6.B	7.A	8.C	9.D	10.D	11.B	12.C
ÖSYM Tadında Sorular 1	1.E	2.D	3.D	4.E	5.D	6.C	7.A	8.B	9.C	10.C	11.D	12.A
ÖSYM Tadında Sorular 2	1.E	2.E	3.B	4.A	5.A	6.E	7.C	8.A	9.B	10.C	11.C	12.B
ÖSYM Tadında Sorular 3	1.D	2.B	3.A	4.E	5.A	6.E	7.D	8.D	9.D	10.D	11.E	12.C
Orijinal Sorular 1	1.C	2.A	3.C	4.A	5.B	6.E	7.C	8.B				

ANLATIM BOZUKLUKLARI KARMA

Karma Sorular 1	1.B	2.C	3.C	4.B	5.C	6.D	7.E	8.D	9.B	10.A	11.E	12.D
Karma Sorular 2	1.A	2.A	3.A	4.C	5.D	6.C	7.B	8.A	9.D	10.B	11.D	12.B
Karma Sorular 3	1.D	2.C	3.A	4.B	5.A	6.D	7.D	8.B	9.C	10.E	11.A	12.B
Karma Sorular 4	1.B	2.C	3.D	4.B	5.E	6.E	7.D	8.E	9.E	10.D	11.C	12.A
Karma Sorular 5	1.D	2.A	3.C	4.E	5.E	6.D	7.A	8.B	9.D	10.C	11.D	12.C

KARMA DİL BİLGİSİ

Karma Sorular 1	1.D	2.D	3.E	4.B	5.D	6.C	7.B	8.C	9.E			
Karma Sorular 2	1.B	2.D	3.C	4.C	5.A	6.C	7.A	8.B				
Karma Sorular 3	1.B	2.A	3.E	4.B	5.B	6.B	7.D	8.E				
Karma Sorular 4	1.C	2.E	3.D	4.E	5.D	6.B	7.E	8.E	9.D	10.E	11.C	
Karma Sorular 5	1.C	2.B	3.C	4.B	5.A	6.D	7.D	8.E	9.C	10.A	11.E	12.C
Karma Sorular 6	1.E	2.C	3.D	4.E	5.D	6.B	7.A	8.C				